

รายงานการวิจัย

แนวทางการส่งเสริมบทบาทของวิทยุชายแดนเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทย
และกัมพูชา

*Guideline for the Promotion of the Role of Border Radio in the Areas in
order to Strengthen the Relationship between Thailand and Cambodia*

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจาก
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

ผลงานวิจัยเป็นความรับผิดชอบของหัวหน้าโครงการวิจัยแต่เพียงผู้เดียว

รายงานการวิจัย

แนวทางการส่งเสริมบทบาทของวิทยุชายแดนเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทย
และกัมพูชา

*Guideline for the Promotion of the Role of Border Radio in the Areas in
order to Strengthen the Relationship between Thailand and Cambodia*

คณะผู้วิจัย

หัวหน้าโครงการ

รองศาสตราจารย์ ดร.วิรพงษ์ พลนิกรกิจ

สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ

สำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีปีงบประมาณ พ.ศ. 2553
ผลงานวิจัยเป็นความริบลิขอบของหัวหน้าโครงการวิจัยแต่เพียงผู้เดียว

มีนาคม 2556

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง แนวทางการส่งเสริมบทบาทของวิทยุชุมชนเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยและกัมพูชาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสถานการณ์ปัจจุบันของชายแดนไทย-กัมพูชา ประยุกต์ใช้แนวคิดการสื่อสารระหว่างประเทศแบบมีส่วนร่วมในวิทยุชุมชน และเพื่อศึกษาพฤติกรรมการเปิดรับวิทยุชุมชนไทย-กัมพูชาของคนไทยและกัมพูชา รวมทั้งแสวงหาแนวทางการส่งเสริมบทบาทของวิทยุชุมชนไทย-กัมพูชาในการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยและกัมพูชา ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (qualitative research) และเชิงปริมาณ (quantitative research) โดยใช้วิธีวิจัยจากการวิจัยทั้ง 2 ประเภท ได้แก่ การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (in-depth interview) การสัมภาษณ์โดยอิงโครงสร้างปานกลาง (semi-structured interview) และการใช้แบบสอบถาม รวมทั้งการวิเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีกลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ดำเนินการวิทยุฯ ในสถานวิทยุกระจายเสียงทั้งสถานีที่รัฐและรัฐวิสาหกิจเป็นเจ้าของ และวิทยุชุมชนที่ตั้งอยู่ในจังหวัดที่มีพรมแดนติดต่อกัมพูชา ได้แก่ อำเภอร้อยพระบาท อำเภอโคกสูง และอำเภอตาพระยา จังหวัดสระแก้ว - ปอยเปต อำเภอโอเจรว บ้านมาดัย บ้านตามลมุย อำเภอศวายเจก และบ้านบึงตะกวน จังหวัดมณฑลยี่เปียงเจียง และอำเภอทาบเซียง จังหวัดสุรินทร์ - ไอร์เสม็ด อำเภอตำโงง จังหวัดโอดตารีเยียนเจียง และผู้ฟังกัมพูชาสามารถรับสัญญาณการกระจายเสียงของสถานีได้ จำนวน 41 คน การวิจัยได้ศึกษาประชาชนไทยและกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนอำเภอร้อยพระบาท อำเภอโคกสูง และอำเภอตาพระยา จังหวัดสระแก้ว และอำเภอทาบเซียง จังหวัดสุรินทร์ จำนวนจุดละ 400 คนต่อประเทศ รวมประชาชนไทย 800 คน และประชาชนกัมพูชา 800 คน รวมสุทธิ 1,600 คน โดยศึกษาระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ 2553 ถึงเดือนธันวาคม 2553

การศึกษานี้พบว่า วิทยุชุมชนไทย-กัมพูชามีสถานการณ์ศักยภาพและปัจจัยภายนอกที่เสริมศักยภาพ รวมทั้งปัจจัยภายในและภายนอกที่เป็นอุปสรรคต่อวิทยุฯ ในการทำหน้าที่ด้านการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างไทย-กัมพูชา กระนั้นก็ตาม วิทยุฯ ไทยตามแนวชายแดนปัจจุบันโดยรวมมีบทบาทด้านต่าง ๆ ดังนี้ บทบาทใน (1) บทบาทในการส่งเสริมความสัมพันธ์ทางวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น (2) บทบาทในการเชื่อมสัมพันธ์ด้วยความบันเทิงผ่านเสียงเพลง (3) บทบาทในการให้ข่าวสารความรู้ (4) บทบาทในการให้ความรู้ความเข้าใจในภาษาไทย (5) บทบาทในการโฆษณาสินค้าและบริการไทย (6) บทบาทในการเผยแพร่พุทธศาสนา และ (7) บทบาทในการเป็นช่องทางส่งข่าวสาร

สภาพโดยรวมของการเปิดรับฟังวิทยุชุมชนไทยที่กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชาเปิดรับฟังวิทยุฯ ไทยมากกว่ากลุ่มตัวอย่างคนไทยเปิดรับฟังวิทยุฯ กัมพูชา เหตุที่กลุ่มตัวอย่างไทยเปิดรับฟังวิทยุฯ กัมพูชาน้อยกว่า มีอุปสรรคสำคัญ คือ ภาษาที่แตกต่างกันของไทยและกัมพูชา โดยกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ให้เหตุผลว่าฟังภาษาเขมรไม่รู้เรื่องและหรือไม่รู้ภาษาเขมร กลุ่มตัวอย่างไทยที่ฟังวิทยุฯ กัมพูชา ส่วนใหญ่ให้เหตุผลว่า เพราะมีประโยชน์ ได้รับความบันเทิง และได้เรียนรู้ภาษาเขมร ตามลำดับ และส่วนใหญ่เมื่อฟังแล้วทำให้รู้สึกดีต่อประเทศกัมพูชา สำหรับกลุ่มตัวอย่างกัมพูชาที่ระบุว่าไม่ฟังวิทยุฯ ไทย ส่วนใหญ่ให้เหตุผลว่า เพราะไม่มีเครื่องรับวิทยุฯ ไม่มีเวลาฟังวิทยุฯ และกลุ่มตัวอย่างกัมพูชาที่ฟังวิทยุฯ ไทย มีเหตุผล คือ เพราะได้รับความบันเทิงและผ่อนคลาย ร้องลงมาคือ ได้รับความรู้ข่าวสาร และส่วนใหญ่เมื่อฟังแล้วทำให้รู้สึกดีต่อประเทศไทย

การศึกษานี้พบว่าทิศทางประสงค์และแนวทางการส่งเสริมบทบาทของวิทยุชุมชนในการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา พบว่า วิทยุฯ ควรมีบทบาทใน (1) การส่งเสริมความสัมพันธ์ทางด้านวัฒนธรรมและประเพณี (2) การส่งเสริมความสัมพันธ์ทางการค้าและเศรษฐกิจของทั้ง 2 ประเทศ (3) การให้การศึกษาศึกษาและส่งเสริมความร่วมมือทางการศึกษา (4) การส่งเสริมการแลกเปลี่ยนความรู้ทางการเกษตรและ (5) การส่งเสริมการท่องเที่ยวของทั้งไทยและกัมพูชา ส่วนบทบาทที่ไม่พึงประสงค์ คือ (1) บทบาทในการนำเสนอเนื้อหาที่เป็นขบถความขัดแย้ง (2) บทบาททางการเมือง และ (3) บทบาทในการเป็นสื่อพากษ์วิจารณ์รัฐบาล

ความพยายามผลักดันให้เกิดการยุติรายการร่วมกันระหว่างไทยและกัมพูชา ตามแนวคิดเรื่องการมีส่วนร่วมในวิทยาลัยแดนที่กำหนดให้ประชาชนทั้งไทยและกัมพูชา เข้ามีส่วนร่วมในวิทยาลัยแดนของการวิจัยครั้งนี้ไม่ประสบผลสำเร็จเพราะปัจจัยที่สำคัญ คือ ในพื้นที่วิจัย ไม่มีบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่มีศักยภาพในการผลักดัน โดยส่วนใหญ่ผู้ดำเนินการวิจัยมุ่งเน้นประกอบกิจกรรมทางธุรกิจ กล่าวคือ แสวงหากำไรจากการโฆษณา และปัญหาความขัดแย้งระหว่างไทยและกัมพูชา แต่ถึงอย่างไรก็ตาม ยังคงต้องอาศัยความร่วมมือจากหน่วยงานภาครัฐและเอกชน และนโยบายที่ชัดเจนในการสนับสนุนวิทยาลัยแดนในการทำหน้าที่ในด้านการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาต่อไป

Abstract

The purposes of this research were to explore the current status of Thai-Cambodian border radio; to employ the participatory international communication concept to find out whether it can be applied to the context of Thailand and Cambodia; to investigate the degree of Thai and Cambodian people's exposure to border radio; and to produce a guideline to promote the role of border radio in strengthening Thai-Cambodian relations. The researcher employed both qualitative and quantitative research techniques, namely, in-depth interview, semi-structured interview, questionnaire interview, and document analysis.

Four groups of informant included 1) 41 community radio operators in two provinces in Thailand: Sa Kaeo and Surin, 2) 800 Thai questionnaire respondents who live close to the permanent border crossings in Sa Kaeo and Surin (400 in each province), which have a Thailand and Cambodian Border Pass Agreement, and 3) 800 Cambodian questionnaire respondents who live in the districts of Samraong (Oddar Mean Chey province), Ou Chrow and Svay Chek (Bantey Meanchey province) (also 400 in each district). The study was carried out between February 2010 and December 2010.

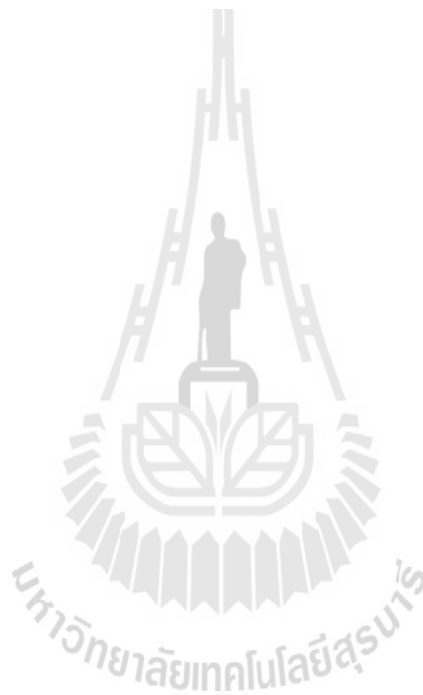
The researcher found that border radio possesses both internal and external factors, which both hinder and support its role in strengthening Thai-Cambodian relations. However, the current Thai border radio plays a key role in strengthening Thai-Cambodian relations, such as 1) by promoting local cultures, 2) by playing Thai and Cambodian music, 3) by disseminating useful information, 4) by teaching the Thai language to Cambodian listeners, 5) by advertising Thai products and services, 6) by communicating Buddhist principles, and 7) by allowing Cambodian listeners to call the stations to disseminate information on their side.

The number of Cambodian questionnaire respondents who listen to Thai border radio is higher than the number of Thai questionnaire respondents. The Thai questionnaire respondents listen to Cambodian border radio report that they listen for entertainment and learning the Khmer language. Overall, they feel positive about Cambodia because they listen to Cambodian radio. The Thai questionnaire respondents who do not listen to Cambodian border radio explain that it is because they do not understand the Khmer language. For Cambodian respondents who do not listen to Thai border radio, this is because they do not have radio receiver and do not have time to listen. Cambodian questionnaire respondents who listen to Thai border radio claim that they listen for entertainment, information, as well as to the news, and overall they feel positive about Thailand because they listen to Thai radio.

All four informants agree that border radio can play important roles in 1) promoting cultures and traditions, 2) promoting economic-trade relations between both countries, 3) promoting education and educational collaboration of both countries, 4) promoting agricultural exchange,

and 5) promoting tourism of both countries. Undesirable roles of border radio include 1) presenting causes of conflicts, 2) talking about politics, and 3) criticizing the government.

Even though the researcher tried to seek cooperation between Thailand and Cambodia to produce programs aimed for strengthening Thai-Cambodian relations, the attempt failed. The crucial obstacles include 1) the absence of person or a group of people who possess capability to push forward the participatory international communication notion, 2) profit-oriented manner of radio operators, and 3) the conflicts between Thailand and Cambodia. Thus, it is suggested that Thailand and Cambodia, both state and private sectors, should cooperate more and have concrete policies so that border radio can play an important role as mentioned above.

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบคุณบุคคลและหน่วยงานต่าง ๆ ต่อไปนี้ ที่ให้การสนับสนุนและช่วยเหลือจนทำให้การวิจัยสำเร็จ
คู่ดวงไปได้ด้วยดี

ผู้ดำเนินการสถานีวิจัยชายแดนอำเภออรัญประเทศ อำเภอโคกสูง และอำเภอตาพระยา จังหวัดสระแก้ว และ
อำเภอแก่งสิงห์ จังหวัดสุรินทร์ รวมถึงคนไทยและคนกัมพูชา ณ พรมแดนบริเวณอำเภออรัญประเทศ อำเภอโคกสูง และ
อำเภอตาพระยา จังหวัดสระแก้ว - ปอยเปต อำเภอโอโงรว บ้านมาด้อย บ้านตำบลมุย อำเภอสวายเจ๊ก และบ้านปึงตะ
กวน จังหวัดบุรีรัมย์และอำเภอแก่งสิงห์ จังหวัดสุรินทร์ - ไร่เสม็ด อำเภอตำบอง จังหวัดโอดตารบุรีรัมย์ที่
กรุณาสละเวลาให้ข้อมูล อันเป็นประโยชน์แก่งานวิจัยในครั้งนี้

ผู้ช่วยวิจัยทั้ง 3 คน ได้แก่ นายธีระนิตย์ นามภณี นางสาวอรอนงค์ นวลจันทร์ นายพนมพงษ์
นิ่มสุวรรณ และผู้ช่วยวิจัยในพื้นที่ รวมถึงนางสาวดิธา จันทร์ นักศึกษาปริญญาเอก ชาวกัมพูชา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุร
นารี

การวิจัยครั้งนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ปีงบประมาณ 2553

วีรพงษ์ พดนิกรกิจ
มีนาคม 2556

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
กิตติกรรมประกาศ.....
.....	ข
มทคตัย่อ	
ภาษาไทย.....
.....	ค
มทคตัย่อ	
ภาษาอังกฤษ.....
.....	ง
สารบัญ.....
.....	ฉ
สารบัญ	
ตาราง.....
.....	ฉ
มทที่	
1. มทนำ	
1.1 ความสำคัญและที่มาของปัญหา.....	1
1.2 ปัญหาวิจัย.....	4
1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
1.4 ขอบนิยามฐานการวิจัย.....	4
1.5 ขอบเขตของการวิจัย.....	5
1.6 นิยามศัพท์.....	6
1.7 ประโยชน์ที่ได้รับ.....	8
2. แนวคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	
2.1 แนวคิดและทฤษฎี.....	9
2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	22
2.3 กรอบแนวคิดของการวิจัย (conceptual framework).....	24
3. ระเบียบวิธีการวิจัย	
3.1 ผู้ดำเนินการวิทยุกระจายเสียงในจังหวัดสระแก้ว และสุรินทร์.....	26
3.2 ประชาชนไทย.....	31
3.3 ประชาชนกัมพูชา.....	33
3.4 เอกสารที่	
เกี่ยวข้อง.....	36
3.5 การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการ	
วิจัย.....	36
3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์.....	37
3.7 การพิจารณาด้านจริยธรรม.....	37

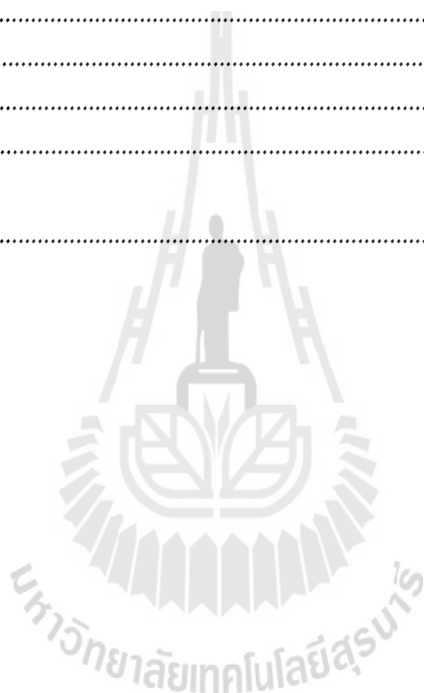
สารบัญ (ต่อ)

เรื่อง	หน้า
4. สถานภาพ และความพยายามผลักดันวิทยุข่ายแดนในการทำหน้าที่ ในด้านการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา	
4.1 ศักยภาพของวิทยุข่ายแดนในการทำหน้าที่ด้านการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่าง ไทย-กัมพูชา.....	40
4.2 ปัจจัยภายนอกที่เสริมศักยภาพวิทยุข่ายแดนในการทำหน้าที่ด้านการส่งเสริมความสัมพันธ์ ระหว่างไทย- กัมพูชา.....	42
4.3 ปัจจัยภายในที่เป็นอุปสรรคต่อวิทยุข่ายแดนในการทำหน้าที่ด้านการส่งเสริมความสัมพันธ์ ระหว่างไทย-กัมพูชา.....	51
4.4 ปัจจัยภายนอกที่เป็นอุปสรรคต่อวิทยุข่ายแดนในการทำหน้าที่ด้านการส่งเสริมความสัมพันธ์ ระหว่างไทย-กัมพูชา.....	53
4.5 สภาพปัจจุบันของวิทยาฯ ไทยและกัมพูชา.....	58
4.6 ความพยายามผลักดันวิทยุข่ายแดนในการทำหน้าที่ในด้านการส่งเสริมความสัมพันธ์ ไทย-กัมพูชา.....	64
5. แนวทางการส่งเสริมบทบาทของวิทยุข่ายแดนอำเภออรัญประเทศ อำเภอโคกสูง และอำเภอตาพระยา จังหวัดสระแก้ว - ปอยเปต อำเภอโอโงรว บ้านมาดัย บ้านท่ามดมุย อำเภอสวายเจก และบ้านบึงตะกวน จังหวัดบันเตียเมียนเจย ในการส่งเสริมความสัมพันธ์ ไทย-กัมพูชา	
5.1 สถานภาพและพฤติกรรมการเปิดรับวิทยุข่ายแดนอำเภออรัญประเทศ อำเภอโคกสูง และอำเภอตาพระยา จังหวัดสระแก้ว.....	65
5.2 บทบาทที่พึงประสงค์และไม่พึงประสงค์ และแนวทางการส่งเสริมบทบาทของ วิทยุข่ายแดนในการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา.....	137
5.3 การเปรียบเทียบพฤติกรรมการเปิดรับฟังวิทยุฯ และทัศนคติด้านต่าง ๆ ของกลุ่มตัวอย่าง ที่เป็นประชาชนไทยและกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนจังหวัดสระแก้ว	219
6. แนวทางการส่งเสริมบทบาทของวิทยุข่ายแดนอำเภอกาบังจังหวัดสุรินทร์ - โอรังเมฆิต อำเภอคำโงง จังหวัดโอดตาร เมียนเจย ในการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา	
6.1 สถานภาพและพฤติกรรมการเปิดรับวิทยุข่ายแดนอำเภอกาบังจังหวัดสุรินทร์.....	๒๖๒ ๒๖๓

(ต่อ)

เรื่อง	หน้า
6.2 บทบาทที่พึงประสงค์และไม่พึงประสงค์ และแนวทางการส่งเสริมบทบาทของ วิทยุข่ายแดนในการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา.....	291
6.3 การเปรียบเทียบพฤติกรรมการเปิดรับฟังวิทยุฯ และทัศนคติด้านต่าง ๆ ของกลุ่มตัวอย่าง ที่เป็นประชาชนไทยและกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนจังหวัดสุรินทร์.....	367

7. บทสรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	
7.1 บทสรุป.....	369
7.2 อภิปรายผล.....	382
7.3 ข้อเสนอแนะสู่ฐานการวิจัย.....	392
7.4 ข้อเสนอแนะ.....	396
บรรณานุกรม.....	399
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก.....	404
ภาคผนวก ข.....	409
ภาคผนวก ค.....	411
ภาคผนวก ง.....	425
ภาคผนวก จ.....	431
ภาคผนวก ฉ.....	433
ประวัติผู้วิจัย.....	438

สารบัญญัตราสาร

ตารางที่	หน้า	
1. แสดงจำนวนและคำร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัดสระแก้วจำแนกตาม		
เพศ.....		71
2. แสดงจำนวนและคำร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัดสระแก้วจำแนกตามช่วง		
อายุ.....		72
3. แสดงจำนวนและคำร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัดสระแก้วจำแนกตาม		
อาชีพ.....		73
4. แสดงจำนวนและคำร้อยละของการรับฟังวิทยุฯ กัมพูชาของกลุ่มตัวอย่าง ที่เป็นประชาชนไทย จังหวัด		
สระแก้ว.....		74
5. แสดงจำนวนและคำร้อยละของเหตุผลที่ฟังวิทยุฯ กัมพูชาของกลุ่มตัวอย่าง ที่เป็นประชาชนไทย จังหวัด		
สระแก้ว.....		75
6. แสดงจำนวนและคำร้อยละของช่วงเวลาการเปิดรับฟังวิทยุฯ กัมพูชา ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัดสระแก้ว.....		78
7. แสดงจำนวนและคำร้อยละของการฟังวิทยุฯ กัมพูชาแล้วมีประโยชน์หรือไม่ ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัดสระแก้ว.....		79
8. แสดงจำนวนและคำร้อยละของเหตุผลจากการฟังวิทยุฯ กัมพูชาแล้ว มีประโยชน์ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัดสระแก้ว.....		80
9. แสดงจำนวนและคำร้อยละของเหตุผลจากการฟังวิทยุฯ กัมพูชาแล้ว ไม่มีประโยชน์ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัดสระแก้ว.....		82
10. แสดงจำนวนและคำร้อยละของเหตุผลจากการฟังวิทยุฯ กัมพูชาแล้วระบุว่า ทั้งมีและไม่มีประโยชน์/ปานกลาง ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัด		
สระแก้ว.....		83
11. แสดงจำนวนและคำร้อยละของเหตุผลจากการฟังวิทยุฯ กัมพูชาแล้วไม่ระบุว่า มีหรือไม่มีประโยชน์ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัดสระแก้ว.....		84
12. แสดงจำนวนและคำร้อยละของทัศนคติจากการฟังวิทยุฯ กัมพูชาแล้วรู้สึกดี กับประเทศกัมพูชาหรือไม่ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัดสระแก้ว.....		85
13. แสดงจำนวนและคำร้อยละของเหตุผลที่ฟังวิทยุฯ กัมพูชาแล้วทำให้รู้สึกดีกับ ประเทศกัมพูชาของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัดสระแก้ว.....		86
14. แสดงจำนวนและคำร้อยละของเหตุผลที่ฟังวิทยุฯ กัมพูชาแล้วทำให้รู้สึกไม่ดีกับ ประเทศกัมพูชาของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัดสระแก้ว.....		89

ตารางที่

หน้า

15. แสดงจำนวนและคำร้อยละของเหตุผลที่พึงวิพากษ์ กัมพูชาแล้วทำให้ทั้งรัฐสภา และเมดิ/ป่านกลางกับประเทศกัมพูชาของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัด	
สระแก้ว.....	90
16. แสดงจำนวนและคำร้อยละของเหตุผลที่พึงวิพากษ์ กัมพูชาแล้วไม่ระบุว่ามีรัฐสภา หรือเมดิกับประเทศกัมพูชาของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัด	
สระแก้ว.....	92
17. แสดงจำนวนและคำร้อยละของเหตุผลที่ไม่พึงวิพากษ์ กัมพูชาของกลุ่มตัวอย่าง ที่เป็นประชาชนไทย จังหวัด	
สระแก้ว.....	93
18. แสดงจำนวนและคำร้อยละของทัศนคติต่อความสัมพันธ์ไทย -กัมพูชาเป็นอย่างไร ดีหรือไม่ดีของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัดสระแก้ว.....	95
19. แสดงจำนวนและคำร้อยละของเหตุผลของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัดสระแก้วที่มีทัศนะว่าความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา	
ดี.....	96
20. แสดงจำนวนและคำร้อยละของเหตุผลของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัดสระแก้วที่มีทัศนะว่าความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาไม่ดี.....	100
21. แสดงจำนวนและคำร้อยละของเหตุผลของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัดสระแก้วที่ไม่ระบุว่าความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาดีหรือไม่ดี.....	102
22. แสดงจำนวนและคำร้อยละของเหตุผลของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัดสระแก้วที่ระบุว่าความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชานานกลาง/มีทั้งดีและไม่ดี.....	103
23. แสดงจำนวนและคำร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนอรัญประเทศ จำแนกตาม	
เพศ.....	107
24. แสดงจำนวนและคำร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนอรัญประเทศ จำแนกตามช่วงอายุ.....	108
25. แสดงจำนวนและคำร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนอรัญประเทศ จำแนกตามอาชีพ.....	109
26. แสดงจำนวนและคำร้อยละของการรับฟังวิพากษ์ ไทยของกลุ่มตัวอย่างที่เป็น ประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนอรัญประเทศ.....	110
27. แสดงจำนวนและคำร้อยละของเหตุผลที่พึงวิพากษ์ ไทยของกลุ่มตัวอย่างที่เป็น	

ประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนอรัญ
 ประเทศ..... 111

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
28. แสดงจำนวนและคำร้อยละของช่วงเวลาการเปิดรับฟังวิทยา ไทย ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนอรัญประเทศ.....	113
29. แสดงจำนวนและคำร้อยละของการฟังวิทยา ไทยแล้วมีประโยชน์หรือไม่ ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนอรัญประเทศ.....	114
30. แสดงจำนวนและคำร้อยละของเหตุผลจากการฟังวิทยา ไทยแล้วมีประโยชน์ ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนอรัญประเทศ.....	115
31. แสดงจำนวนและคำร้อยละของเหตุผลจากการฟังวิทยา ไทยแล้วไม่มีประโยชน์ ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนอรัญประเทศ.....	117
32. แสดงจำนวนและคำร้อยละของเหตุผลจากการฟังวิทยา ไทยแล้วไม่ระบุว่า มีหรือไม่มีประโยชน์ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณ ชายแดนอรัญ ประเทศ.....	118
33. แสดงจำนวนและคำร้อยละของทัศนคติจากการฟังวิทยา ไทยแล้วรู้สึกดี กับประเทศไทยหรือไม่ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณ ชายแดนอรัญ ประเทศ.....	119
34. แสดงจำนวนและคำร้อยละของเหตุผลที่ฟังวิทยา ไทยแล้วทำให้รู้สึกดีกับ ประเทศไทย.....	120
35. แสดงจำนวนและคำร้อยละของเหตุผลที่ฟังวิทยา ไทยแล้วทำให้รู้สึกไม่ดีกับ ประเทศไทยของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดน อรัญ ประเทศ.....	122
36. แสดงจำนวนและคำร้อยละของเหตุผลที่ฟังวิทยา ไทยแล้วไม่ระบุว่ารู้สึกดี หรือไม่ดีกับประเทศไทยของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณ ชายแดนอรัญ ประเทศ.....	124
37. แสดงจำนวนและคำร้อยละของเหตุผลที่ไม่ฟังวิทยา ไทยของกลุ่มตัวอย่าง ที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนอรัญประเทศ.....	125
38. แสดงจำนวนและคำร้อยละของทัศนคติต่อความสัมพันธ์ไทย - กัมพูชา	

เป็นอย่างไร ดีหรือไม่ดีของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณ
ชายแดนอรัญ

ประเทศ.....

127

39. แสดงจำนวนและค่าร้อยละของเหตุผลของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา
ณ บริเวณชายแดนอรัญประเทศ ที่มีทัศนคติว่าความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาดี..... 128

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่

หน้า

40. แสดงจำนวนและค่าร้อยละของเหตุผลของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา
ณ บริเวณชายแดนอรัญประเทศ ที่มีทัศนคติว่าความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาไม่ดี..... 131

41. แสดงจำนวนและค่าร้อยละของเหตุผลของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา
ณ บริเวณชายแดนอรัญประเทศที่ไม่ระบุว่าความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาดีหรือไม่ดี 133

42. แสดงจำนวนและค่าร้อยละของเหตุผลของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา
ณ บริเวณชายแดนอรัญประเทศที่ระบุว่าความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา..... 135

43. แสดงจำนวนและค่าร้อยละของบทบาทที่วิพากษ์ กัมพูชาควรทำในทัศนะ
ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัดสระแก้ว.....
148

44. แสดงจำนวนและค่าร้อยละของบทบาทที่วิพากษ์ ไทยควรทำในทัศนะ
ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนอรัญประเทศ.....152

45. แสดงจำนวนและค่าร้อยละของบทบาทที่วิพากษ์ กัมพูชาไม่ควรทำในทัศนะ
ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัดสระแก้ว.....
160

46. แสดงจำนวนและค่าร้อยละของบทบาทที่วิพากษ์ ไทยไม่ควรทำในทัศนะ
ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนอรัญประเทศ..... 164

47. แสดงจำนวนและค่าร้อยละของการที่วิพากษ์ (ของไทยและหรือกัมพูชา)
จะมีบทบาทในการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาในทัศนะของ
กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัด

สระแก้ว..... 170

48. แสดงจำนวนและค่าร้อยละของการที่วิพากษ์ (ของไทยและหรือกัมพูชา)
จะมีบทบาทในการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาในทัศนะของ
กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนอรัญประเทศ..... 175

49. แสดงจำนวนและค่าร้อยละของทัศนคติต่อแนวคิดที่ร่วมคิดร่วมทำรายการ
วิพากษ์ เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาในทัศนะของกลุ่มตัวอย่างที่เป็น
ประชาชนไทย จังหวัด

สระแก้ว..... 185

50. แสดงจำนวนและค่าร้อยละของเนื้อหาที่รายการวิพากษ์ เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์
ไทย-กัมพูชาในทัศนะของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัดสระแก้ว..... 192

51. แสดงจำนวนและค่าร้อยละของวิธีการนำเสนอรายการวิพากษ์ เพื่อส่งเสริม
ความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาในทัศนะของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย

จังหวัด	
สระแก้ว
.....	197

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า	
52.	แสดงจำนวนและค่าร้อยละของทัศนคติต่อแนวคิดร่วมคิดร่วมทำรายการ วิทยา เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาในทัศนะของกลุ่มตัวอย่าง ที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนอรุญประเทศ.....	203
53.	แสดงจำนวนและค่าร้อยละของเนื้อหาที่รายการวิทยา เพื่อส่งเสริม ความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาในทัศนะของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนอรุญ ประเทศ.....	210
54.	แสดงจำนวนและค่าร้อยละของวิธีการนำเสนอรายการวิทยา เพื่อส่งเสริม ความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาในทัศนะของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนอรุญ ประเทศ.....	215
55.	แสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัดสุรินทร์จำแนกตาม เพศ.....	228
56.	แสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัดสุรินทร์จำแนกตามช่วง อายุ.....	229
57.	แสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัดสุรินทร์จำแนกตาม อาชีพ.....	230
58.	แสดงจำนวนและค่าร้อยละของการรับฟังวิทยุ กัมพูชาของกลุ่มตัวอย่าง ที่เป็นประชาชนไทย จังหวัด สุรินทร์.....	231
59.	แสดงจำนวนและค่าร้อยละของเหตุผลที่ฟังวิทยุ กัมพูชาของกลุ่มตัวอย่าง ที่เป็นประชาชนไทย จังหวัด สุรินทร์.....	232
60.	แสดงจำนวนและค่าร้อยละของช่วงเวลาการเปิดรับฟังวิทยุ กัมพูชาของ กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัดสุรินทร์.....	234
61.	แสดงจำนวนและค่าร้อยละของการฟังวิทยุ กัมพูชาแล้วมีประโยชน์หรือไม่ ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัดสุรินทร์.....	235
62.	แสดงจำนวนและค่าร้อยละของเหตุผลจากการฟังวิทยุ กัมพูชาแล้ว มีประโยชน์ ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัดสุรินทร์.....	236
63.	แสดงจำนวนและค่าร้อยละของเหตุผลจากการฟังวิทยุ กัมพูชาแล้ว	

ไม่มีประโยชน์ ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัดสุรินทร์..... 237

สารบัญชิตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า	
64.	แสดงจำนวนและค่าร้อยละของเหตุผลจากการฟังวิทยุฯ กัมพูชาแล้ว ระบุว่าทั้งมีและไม่มีประโยชน์/ปานกลาง ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็น ประชาชนไทย จังหวัด	
สุรินทร์.....		238
65.	แสดงจำนวนและค่าร้อยละของเหตุผลจากการฟังวิทยุฯ กัมพูชาแล้ว ไม่ระบุว่าไม่มีหรือไม่มีประโยชน์ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัด	
สุรินทร์.....		239
66.	แสดงจำนวนและค่าร้อยละของทัศนคติจากการฟังวิทยุฯ กัมพูชาแล้ว รู้สึกดีกับประเทศกัมพูชาหรือไม่ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัด	
สุรินทร์.....		240
67.	แสดงจำนวนและค่าร้อยละของเหตุผลที่ฟังวิทยุฯ กัมพูชาแล้วทำให้รู้สึกดี กับประเทศกัมพูชาของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัดสุรินทร์.....	241
68.	แสดงจำนวนและค่าร้อยละของเหตุผลที่ฟังวิทยุฯ กัมพูชาแล้วทำให้รู้สึกไม่ดี กับประเทศกัมพูชาของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัดสุรินทร์.....	243
69.	แสดงจำนวนและค่าร้อยละของเหตุผลที่ฟังวิทยุฯ กัมพูชาแล้วทำให้ ทั้งรู้สึกดีและไม่ดี/ปานกลางกับประเทศกัมพูชาของกลุ่มตัวอย่างที่เป็น ประชาชนไทย จังหวัด	
สุรินทร์.....		244
70.	แสดงจำนวนและค่าร้อยละของเหตุผลที่ฟังวิทยุฯ กัมพูชาแล้วไม่ระบุว่า รู้สึกดีหรือไม่ดีกับประเทศกัมพูชาของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัด	
สุรินทร์.....		245
71.	แสดงจำนวนและค่าร้อยละของเหตุผลที่ไม่ฟังวิทยุฯ กัมพูชาของกลุ่มตัวอย่าง ที่เป็นประชาชนไทย จังหวัด	
สุรินทร์.....		246
72.	แสดงจำนวนและค่าร้อยละของทัศนคติต่อความสัมพันธ์ไทย -กัมพูชา เป็นอย่างไร ดีหรือไม่ดีของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัดสุรินทร์.....	248
73.	แสดงจำนวนและค่าร้อยละของเหตุผลของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัดสุรินทร์ที่ทัศนคติว่าความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาดี.....	
		249
74.	แสดงจำนวนและค่าร้อยละของเหตุผลของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย	

จังหวัดสุรินทร์ที่มีทัศนะว่าความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาไม่ดี.....	
252	
75. แสดงจำนวนและคำร้อยละของเหตุผลของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัดสุรินทร์ที่ไม่ระบุว่าความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาดีหรือไม่ดี	255
สารบัญญัตินี้ (ต่อ)	
ตารางที่	หน้า
76. แสดงจำนวนและคำร้อยละของเหตุผลของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัดสุรินทร์ที่ระบุว่าความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาปานกลาง/มีทั้งดีและไม่ดี.....	256
77. แสดงจำนวนและคำร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนสุรินทร์ จำแนกตาม เพศ.....	259
78. แสดงจำนวนและคำร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนสุรินทร์ จำแนกตามช่วงอายุ.....	260
79. แสดงจำนวนและคำร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนจังหวัดสุรินทร์ จำแนกตามอาชีพ.....	261
80. แสดงจำนวนและคำร้อยละของการรับฟังวิทยุฯ ไทยของกลุ่มตัวอย่าง ที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนจังหวัดสุรินทร์.....	262
81. แสดงจำนวนและคำร้อยละของเหตุผลที่ฟังวิทยุฯ ไทยของกลุ่มตัวอย่าง ที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนจังหวัดสุรินทร์.....	263
82. แสดงจำนวนและคำร้อยละของช่วงเวลาการเปิดรับฟังวิทยุฯ ไทย ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนจังหวัดสุรินทร์.....	265
83. แสดงจำนวนและคำร้อยละของการฟังวิทยุฯ ไทยแล้วมีประโยชน์หรือไม่ ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนจังหวัดสุรินทร์.....	266
84. แสดงจำนวนและคำร้อยละของเหตุผลจากการฟังวิทยุฯ ไทยแล้ว มีประโยชน์ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดน จังหวัด สุรินทร์.....	267
85. แสดงจำนวนและคำร้อยละของเหตุผลจากการฟังวิทยุฯ กัมพูชาแล้ว ระบุว่าทั้งมีและไม่มีประโยชน์/ปานกลาง ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็น ประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนจังหวัด สุรินทร์.....	269
86. แสดงจำนวนและคำร้อยละของเหตุผลจากการฟังวิทยุฯ ไทยแล้ว ไม่ระบุว่าดีหรือไม่ดีประโยชน์ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนจังหวัด สุรินทร์.....	270

87. แสดงจำนวนและคำร้อยละของทัศนคติจากการฟังวิทยุฯ ไทยแล้ว
รู้สึกดีกับประเทศไทยหรือไม่ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา
ณ บริเวณชายแดนจังหวัด
สุรินทร์..... 271

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
88. แสดงจำนวนและคำร้อยละของเหตุผลที่ฟังวิทยุฯ ไทยแล้วทำให้รู้สึกดี กับประเทศไทยของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดน จังหวัด สุรินทร์.....	272
89. แสดงจำนวนและคำร้อยละของเหตุผลที่ฟังวิทยุฯ ไทยแล้วทำให้รู้สึกไม่ดี กับประเทศไทยของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดน จังหวัด สุรินทร์.....	274
90. แสดงจำนวนและคำร้อยละของเหตุผลที่ฟังวิทยุฯ ไทยแล้วทำให้ทั้งรู้สึกดี และไม่ดี/ปานกลางกับประเทศไทยของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนจังหวัด สุรินทร์.....	275
91. แสดงจำนวนและคำร้อยละของเหตุผลที่ฟังวิทยุฯ ไทยแล้วไม่ระบุว่า รู้สึกดีหรือไม่ดีกับประเทศไทยของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนจังหวัด สุรินทร์.....	276
92. แสดงจำนวนและคำร้อยละของเหตุผลที่ไม่ฟังวิทยุฯ ไทยของกลุ่มตัวอย่าง ที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนจังหวัดสุรินทร์.....	278
93. แสดงจำนวนและคำร้อยละของทัศนคติต่อความสัมพันธ์ไทย - กัมพูชา เป็นอย่างไร ดีหรือไม่ดีของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนจังหวัด สุรินทร์.....	280
94. แสดงจำนวนและคำร้อยละของเหตุผลของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน กัมพูชา ณ บริเวณชายแดนจังหวัดสุรินทร์ ที่มีทัศนะว่าความสัมพันธ์ ไทย-กัมพูชา ดี.....	281
95. แสดงจำนวนและคำร้อยละของเหตุผลของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน กัมพูชา ณ บริเวณชายแดนจังหวัดสุรินทร์ ที่มีทัศนะว่าความสัมพันธ์ ไทย-กัมพูชาไม่ ดี.....	284

96. แสดงจำนวนและคำร้อยละของเหตุผลของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน
กัมพูชา ณ บริเวณชายแดนจังหวัดสุรินทร์ ที่ไม่ระบุความสัมพันธ์
ไทย-กัมพูชาติหรือไม่
ดี..... 286
97. แสดงจำนวนและคำร้อยละของเหตุผลของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน
กัมพูชา ณ บริเวณชายแดนจังหวัดสุรินทร์ ที่ระบุความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา..... 289

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
98. แสดงจำนวนและคำร้อยละของบทบาทที่วิทยาฯ กัมพูชาควรทำในทัศนะของ
กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัด
สุรินทร์.....	299
99. แสดงจำนวนและคำร้อยละของบทบาทที่วิทยาฯ ไทยควรทำในทัศนะของ
กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนจังหวัดสุรินทร์.....	304
100. แสดงจำนวนและคำร้อยละของบทบาทที่วิทยาฯ กัมพูชาไม่ควรทำในทัศนะ
ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัดสุรินทร์.....	312
101. แสดงจำนวนและคำร้อยละของบทบาทที่วิทยาฯ ไทยไม่ควรทำในทัศนะ
ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนจังหวัดสุรินทร์.....	317
102. แสดงจำนวนและคำร้อยละของการที่วิทยาฯ (ของไทยและหรือกัมพูชา)
จะลืมบทบาทในการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาในทัศนะของกลุ่มตัวอย่าง
ที่เป็นประชาชนไทย จังหวัด
สุรินทร์.....	322
103. แสดงจำนวนและคำร้อยละของการที่วิทยาฯ (ของไทยและหรือกัมพูชา)
จะลืมบทบาทในการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาในทัศนะของกลุ่มตัวอย่าง
ที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนจังหวัดสุรินทร์.....	328
104. แสดงจำนวนและคำร้อยละของทัศนคติต่อแนวคิดความร่วมมือทำรายการ
วิทยาฯ เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาในทัศนะของกลุ่มตัวอย่างที่เป็น
ประชาชนไทยจังหวัด
สุรินทร์.....	338
105. แสดงจำนวนและคำร้อยละของเนื้อหาที่รายการวิทยาฯ เพื่อส่งเสริม
ความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาในทัศนะของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย
จังหวัด
สุรินทร์.....	344
106. แสดงจำนวนและคำร้อยละของวิธีการนำเสนอรายการวิทยาฯ เพื่อส่งเสริม
ความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาในทัศนะของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย
จังหวัด
สุรินทร์.....	349
107. แสดงจำนวนและคำร้อยละของทัศนคติต่อแนวคิดความร่วมมือทำรายการ	

	วิทยา เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาในทัศนะของกลุ่มตัวอย่าง ที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนจังหวัดสุรินทร์.....	354
108.	แสดงจำนวนและค่าร้อยละของเนื้อหาที่รายการวิทยุฯ เพื่อส่งเสริม ความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาในทัศนะของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนจังหวัด สุรินทร์.....	359

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า	
109.	แสดงจำนวนและค่าร้อยละของวิธีการนำเสนอรายการวิทยุฯ เพื่อส่งเสริม ความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาในทัศนะของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดน จังหวัด สุรินทร์.....	363

บทที่ 1

บทนำ

ในบทนี้กล่าวถึงความสำคัญและที่มาของปัญหา ปัญหานำการวิจัย วัตถุประสงค์ของการวิจัย ข้อสันนิษฐานการวิจัย ขอบเขตของการวิจัย นิยามศัพท์ และประโยชน์ที่ได้รับ โดยในแต่ละส่วนมีรายละเอียด ดังนี้

1.1 ความสำคัญและที่มาของปัญหา

กัมพูชา ประเทศเพื่อนบ้านของไทยที่มีพื้นที่ติดกับประเทศไทยประมาณ 800 กิโลเมตร นอกจากลักษณะภูมิประเทศที่ติดกัน ไทยและกัมพูชายังมีความสัมพันธ์ต่อกันในหลายด้าน โดยในด้านเศรษฐกิจนั้น ประชาชนของทั้ง 2 ประเทศ โดยเฉพาะผู้ที่อยู่ชายแดนมีการค้าขายกันมานาน นอกจากนี้ คนที่อาศัยอยู่ชายแดนยังมี “การติดต่อสัมพันธ์กันในฐานะญาติพี่น้อง” (วัชรินทร์ ยงศิริ, 2546: 289-290) ส่วนด้านการเมือง ผู้นำของทั้ง 2 ประเทศมีความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดและมีการแลกเปลี่ยนการเยือนกันอย่างสม่ำเสมอ ด้านเศรษฐกิจ ประเทศไทยถือเป็นคู่ค้าสำคัญและเป็นผู้ลงทุนรายใหญ่ในกัมพูชา การค้าขายชายแดนในปี 2549 มีมูลค่า 900.55 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ส่วนด้านวัฒนธรรมนั้นทั้ง 2 ประเทศมีศิลปวัฒนธรรมที่คล้ายคลึงกัน (กระทรวงการต่างประเทศ, 2553)

จากข้อมูลข้างต้นสะท้อนความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาในมิติที่ดี แต่อีกด้านหนึ่งนั้นยังมีปัญหาหลายด้านที่ทำให้ความสัมพันธ์ของทั้งสองประเทศไม่ดีนัก โดยเขียน ธีระวิทย์และสุนัย ผาสุก (2543 : 232) สรุปจากผลการวิจัยว่า “ความสัมพันธ์กัมพูชา-ไทยมีพื้นฐานไม่ค่อยดีนัก ในประวัติศาสตร์คนสองชาตินี้มีทัศนคติไม่ค่อยดีต่อกัน...” นกตล ชาติประเสริฐ (2540: 28) กล่าวว่า “ความหวาดระแวงกับเหตุการณ์ในอดีต โดยเฉพาะอย่างยิ่งกรณีของไทยเรียกร้องดินแดนคืนจากฝรั่งเศสในช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 ซึ่งรวมถึงดินแดนภาคตะวันตกของกัมพูชา ได้มีส่วนในการที่ทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศทั้งสองอยู่ในสภาพที่เปราะบาง...”

นอกจากนี้ นกตล ชาติประเสริฐ เพิ่มเติมว่า ยังมีปัญหาความขัดแย้งเรื่องเส้นเขตแดน ปัญหาการแทรกซึมของเขมรเสรีเข้าไปในกัมพูชา และปัญหาสิทธิเหนือเขาพระวิหาร ซึ่งปัญหาสิทธิเหนือเขาพระวิหารนั้น ศาลโลกได้ตัดสินให้กัมพูชามีสิทธิในการครอบครองปราสาทหินเขาพระวิหาร (2540: 66-8)

เดือนกรกฎาคม 2551 ความสัมพันธ์ระหว่างไทย-กัมพูชาเข้าสู่ภาวะการณ์เผชิญหน้ากันของกองกำลังทหารของทั้ง 2 ฝ่าย หลังจากที่ยกทัพจะยื่นขอจดทะเบียนเขาพระวิหารเป็นมรดกโลก และนายพล ปัทมะ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศในขณะนั้น ได้สนับสนุน โดยได้อธิบายแก่สังคมไทยว่า กัมพูชาขอขึ้นทะเบียนปราสาทเขาพระวิหารเป็นมรดกโลก ตั้งแต่เมื่อปี 2549-2550 ซึ่งรวมถึงพื้นที่ทับซ้อนที่ล้ำเข้าเขตพื้นที่ไทย 4.6 ตารางกิโลเมตร กระทรวงการต่างประเทศไทยและหน่วยงานรัฐได้คัดค้าน จนมีการเลื่อนการพิจารณาจากเดือนกรกฎาคม 2550 เป็นกรกฎาคม 2551

และหากเวลาล่วงผ่านและปล่อยให้เข้าไป ไทยเสี่ยงที่จะเสียดินแดนที่เป็นพื้นที่ทับซ้อน จึงได้มีการเจรจากับ “สก อาน” ที่เกาะกง และที่กรุงปารีส เมื่อ 22-23 พฤษภาคม 2551 ซึ่งกัมพูชาตกลงขึ้นทะเบียนมรดกโลกเฉพาะตัวปราสาท (มติชนสุดสัปดาห์, 2551 : 10) ซึ่งสถานการณ์ดังกล่าว ทั้งคนไทยและกัมพูชายังต้องติดตามการเคลื่อนไหวและผลกระทบที่เกิดขึ้นจากเหตุการณ์ในครั้งนี้

พล.อ.เตีย บันห์ รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมกัมพูชา ร่วมรายการกรองสถานการณ์ ทางสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง 11 กรมประชาสัมพันธ์ (รายการนี้มีการถ่ายทอดผ่านทางสถานีวิทยุฯ เพื่อให้คนไทยและกัมพูชาได้รับฟังด้วย) ในประเด็น “สานสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา” วันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2551 ในระหว่างการเดินทางเยือนประเทศไทยและเข้ารับพระราชทานปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยพล.อ.เตีย บันห์ ได้กล่าวว่า ด้วยความรู้ภาษาไทยของท่าน เมื่อเกิดเหตุการณ์ใด ๆ ท่านได้ใช้ภาษาไทยในการทำให้เกิดความเข้าใจ และช่วยคลี่คลายสถานการณ์ต่าง ๆ ในการเรียนรู้ภาษาไทยนั้น ท่านได้กล่าวว่า “...ในการเล่าเรียนส่วนหนึ่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง คือ ผมเรียน ที่แตกฉานมากที่สุดคือ ใช้การฟังวิทยุกระจายเสียง...” (บริษัท นารี อินโฟ จำกัด, 2551)

ช่วงท้ายการให้สัมภาษณ์ใน รายการกรองสถานการณ์ พล.อ.เตีย บันห์ ได้กล่าวถึงสื่อมวลชนว่า “...โดยเฉพาะอย่างยิ่งผมก็อยากจะบอกว่า สื่อเป็นสิ่งที่เราต้องเอาใจใส่ สื่อที่น่าที่จะเอาใจใส่ก็คือ **ขอนำเสนอความเป็นจริง** เป็นสิ่งที่ประเสริฐที่สุด ถ้าเกิดว่ามีการโอบเอียงบ้าง มันจะสร้างกระแสขึ้นมาที่นำไปสู่ความที่เราเกิดความขัดแย้งได้ง่าย ฉะนั้นก็อยากจะให้นำ (เสนอ) แต่ความเป็นจริง และทำใจให้เห็นถึงประโยชน์ของเราทั้ง 2 ฝ่ายเป็นใหญ่ ทำใจให้มุ่งมั่นไปในสิ่งที่เราสามารถไปมาหาสู่ สามีคดีกัน และก็อย่างไรก็ดีก็ให้มีการเข้าอกเข้าใจกันได้”

จากลักษณะความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาดังกล่าว ประกอบกับความเชื่อในอิทธิพลของสื่อวิทยุกระจายเสียง โดยเฉพาะวิทยุชายแดน (border radio) นำไปสู่ความท้าทายสำหรับสื่อกระจายเสียงไทย โดยเฉพาะวิทยุที่กระจายเสียงข้ามฝั่งไปยังกัมพูชา คือ การทำหน้าที่ที่เป็นประโยชน์ตามอุดมคติภายใต้ความร่วมมือของทั้งสองประเทศ หน้าที่ของสื่อตามอุดมคติ อาทิ การเป็นสื่อช่วยบรรเทาและแก้ไขปัญหาระหว่างสองประเทศ และการเป็นสื่อที่ช่วยอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย-กัมพูชา ทั้งนี้เพื่อนำไปสู่การทำหน้าที่ในการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ โครงการวิจัยนี้จึงมีเป้าหมายที่จะพิสูจน์แนวคิดเรื่องการมีส่วนร่วม (participation) ในสื่อระหว่างชุมชนของทั้งสองประเทศ อันเป็นแนวคิดที่จะนำไปสู่การส่งเสริมบทบาทของวิทยุชายแดนในการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ (international relations)

งานวิจัยชิ้นนี้ยังประยุกต์ใช้แนวคิดการสื่อสารแบบมีส่วนร่วม (participatory communication) ซึ่งมีค่าสำคัญได้แก่ “การสื่อสาร” “กระบวนการมีส่วนร่วมของสมาชิกในสังคม / ประชาชน” และ “การพัฒนาชุมชน” (ปาริชาติ สถาปิตานนท์ และคณะ, 2549) อันจำกัดอยู่ในวงภายในเฉพาะชุมชน สังคมหรือประเทศ ซึ่งแนวคิดการสื่อสารแบบมีส่วนร่วมในงานวิจัยนี้จะถูกใช้เพื่อการขยายขอบเขตในการอธิบายแนวคิดการมีส่วนร่วมในการสื่อสารของชุมชน 2 ประเทศเพื่อเป้าหมายในการพัฒนาชุมชนของทั้ง 2 ประเทศและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ จากแนวคิดที่กล่าว

มาข้างต้นทั้งหมดรวมเรียกว่า แนวคิดการสื่อสารระหว่างประเทศแบบมีส่วนร่วม (participatory international communication)

หากโครงการวิจัยในส่วนของ การประยุกต์ใช้แนวคิด การสื่อสารระหว่างประเทศแบบ มีส่วนร่วมในวิทยุชายแดนนี้ ได้รับความร่วมมือ เข้ามีส่วนร่วม จากทั้งไทยและ กัมพูชา โดยเฉพาะในกระบวนการผลิตรายการวิทยุกระจายเสียงตามขั้นตอนต่าง ๆ ทั้งขั้นตอนก่อนการผลิต (pre-production) ขั้นตอนการผลิต (production) และขั้นตอนหลังการผลิต (post-production) นั้น โครงการวิจัยนี้ ก็จะเป็นส่วนหนึ่งของการสร้างช่องทางการสื่อสารระหว่างสองประเทศในรูปแบบของการใช้สื่อวิทยุกระจายเสียง อันเป็นส่วนเสริมของการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ซึ่งมีจุดยืนในแนวคิดที่ว่า “การสื่อสารในเชิงร่วมมือกันระหว่าง 2 ประเทศมีสูง แสดงว่า 2 ประเทศมีระดับความสัมพันธ์ที่ดีที่สุด ” (ปรัชญา เวสารัชช์, 2536 : 77) โครงการวิจัยจึงมีความคาดหวังว่า จะเป็นกระบวนการหนึ่งในการส่งเสริมความร่วมมืออันนำไปสู่การส่งเสริมสัมพันธ์ที่ดีระหว่างสองประเทศ

การวิจัยครั้งนี้ยังเป็นการเชื่อมต่อการวิจัยภายใต้ชื่อเรื่องเดียวกัน แต่แตกต่างกันในแง่ของประเทศเพื่อนบ้าน กล่าวคือ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (ทำการวิจัยเสร็จเรียบร้อยแล้ว (มีนาคม 2552)) และสหภาพพม่า (ทำการวิจัยเสร็จเรียบร้อยแล้ว (มีนาคม 2553)) อีกด้วย

1.2 ปัญหาการวิจัย

- 1) สถานภาพปัจจุบันของวิทยุชายแดนไทย-กัมพูชาทั้งในมิติของศักยภาพในการทำหน้าที่ด้านการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา ปัจจัยภายนอกที่เสริมศักยภาพ ปัจจัยภายในและภายนอกที่เป็นอุปสรรค และบทบาทเป็นอย่างไร
- 2) การประยุกต์ใช้แนวคิดการสื่อสารระหว่างประเทศแบบมีส่วนร่วมในวิทยุชายแดนสามารถดำเนินการได้หรือไม่ เพราะเหตุใด
- 3) พฤติกรรมการเปิดรับวิทยุชายแดนไทย-กัมพูชาของคนไทยและกัมพูชาเป็นอย่างไร
- 4) บทบาทของวิทยุชายแดนไทย-กัมพูชาที่ดีควรเป็นอย่างไร
- 5) วิธีการหรือแนวทางปฏิบัติใดในการช่วยเหลือสนับสนุนบทบาทของวิทยุชายแดนไทย-กัมพูชาในการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา

1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1) เพื่อศึกษาสถานภาพปัจจุบันของวิทยุชายแดนไทย-กัมพูชา
- 2) เพื่อประยุกต์ใช้แนวคิดการสื่อสารระหว่างประเทศแบบมีส่วนร่วมในวิทยุชายแดน
- 3) เพื่อศึกษาพฤติกรรมการเปิดรับวิทยุชายแดนไทย-กัมพูชาของคนไทยและกัมพูชา

- 4) เพื่อแสวงหาแนวทางการส่งเสริมบทบาทของวิทยุชายแดนไทย-กัมพูชาในการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยและกัมพูชา

1.4 ข้อสันนิษฐาน¹ การวิจัย

- 1) สถานภาพปัจจุบันของวิทยุชายแดนไทย-กัมพูชามีศักยภาพในการทำหน้าที่ด้านการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาหลายด้าน ทั้งยังมีปัจจัยภายนอกที่เสริมศักยภาพ ปัจจัยภายใน และภายนอกที่เป็นอุปสรรค โดยปัจจุบันมีบทบาทสำคัญในด้าน (1) การเชื่อมสัมพันธ์ด้วยความบันเทิงผ่านเสียงเพลง (2) บทบาทการโฆษณาสินค้าและบริการทั้งฝั่งไทยและกัมพูชา และ (3) การส่งเสริมความสัมพันธ์ด้วยการนำเสนอวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น 2 ฝั่ง
- 2) การประยุกต์ใช้แนวคิดการสื่อสารระหว่างประเทศแบบมีส่วนร่วมในวิทยุชายแดนสามารถทำได้ แต่ต้องอาศัยความร่วมมือจากทั้งไทยและกัมพูชา
- 3) คนไทยและกัมพูชาฟังวิทยุกระจายเสียงของแต่ละฝั่ง โดยคนกัมพูชาเปิดรับฟังวิทยุ ไทย มากกว่าคนไทยเปิดรับฟังวิทยุ กัมพูชา และคนทั้ง 2 ชาติต่างพึงพอใจในการเปิดรับฟังรายการวิทยุ ของกันและกัน แต่ก็ต้องการให้วิทยุชายแดนไทย-กัมพูชามีบทบาทด้านการส่งเสริมวัฒนธรรมและประเพณี และการค้าระหว่างกัน
- 4) กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยที่มีเพศ ช่วงอายุ และอาชีพ มีการเปิดรับฟังวิทยุ และมีทัศนคติต่อประโยชน์จากการฟังวิทยุ กัมพูชา ทัศนคติต่อกัมพูชา เมื่อได้ฟังวิทยุ กัมพูชา และความสัมพันธ์ระหว่างไทย-กัมพูชา ไม่แตกต่างกัน
- 5) กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชาที่มีเพศ ช่วงอายุ และอาชีพ มีการเปิดรับฟังวิทยุ และมีทัศนคติต่อประโยชน์จากการฟังวิทยุ ไทย ทัศนคติต่อประเทศไทย เมื่อได้ฟังวิทยุ ไทย และความสัมพันธ์ระหว่างไทย-กัมพูชา ไม่แตกต่างกัน
- 6) บทบาทของวิทยุชายแดนไทย-กัมพูชาที่พึงประสงค์มีหลายด้าน เช่น บทบาทในการให้ข่าวสาร บทบาทในการส่งเสริมวัฒนธรรม และบทบาทในการส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ
- 7) วิทยุชายแดนไทย-กัมพูชาจะมีบทบาทในการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยและกัมพูชาได้ต้องอาศัยปัจจัยสำคัญคือ การมีส่วนร่วมจากภาครัฐและเอกชนทั้งไทยและกัมพูชา

1.5 ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ศึกษาเฉพาะสถานีวิทยุกระจายเสียงของไทยที่มีสัญญาณครอบคลุมข้ามไปยังกัมพูชาในจังหวัดที่มีด่านพรมแดนถาวรและจุดข้ามแดน ซึ่งมี 2 จังหวัดคือ จังหวัดสระแก้วและสุรินทร์ โดยศึกษาผู้ดำเนินการวิทยุฯ ตลอดจนการศึกษาประชาชนไทยที่อาศัยอยู่ในลำพรมแดนในอำเภออรัญประเทศ อำเภอโคกสูง และอำเภอตาพระยา จังหวัดสระแก้ว และอำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์ และประชาชนกัมพูชาที่อาศัยอยู่ในกัมพูชาในเขตพื้นที่ปอยเปต อำเภอโอโฉรว จังหวัดบันเตีย

¹ ผู้วิจัยเลือกใช้คำว่าข้อสันนิษฐาน (proposition) โดยไม่ใช่คำว่าสมมติฐาน (hypothesis) เนื่องจากเป็นการวิจัยทางสังคมศาสตร์

เมียนเจย บ้านมาลัย จังหวัดบันเตียเมียนเจย บ้านตำบลมุย อำเภอสวายเจก จังหวัดบันเตียเมียนเจย บ้านบึงตะกวน จังหวัดบันเตียเมียนเจย และโอรเสม็ด อำเภอสำโรง จังหวัดโอดดาร์เมียนเจย ทั้งนี้ ศึกษาระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ 2553 ถึงเดือนธันวาคม 2553

1.6 นิยามศัพท์

วิทยุชายแดน หมายถึง สถานีวิทยุกระจายเสียงชุมชนของภาคเอกชนหรือประชาชนในจังหวัด สระแก้ว และสุรินทร์ที่สัญญาณส่งถึงกัมพูชาและโดยปกติคนกัมพูชาสามารถรับสัญญาณกระจายเสียงได้

การมีส่วนร่วม หมายถึง การร่วมรับฟังรายการ การร่วมคิดและร่วมทำของคนไทย และคนกัมพูชาในการกำหนดวัตถุประสงค์ และผลิตรายการ ฯลฯ

ความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา หมายถึง ความผูกพัน ความเกี่ยวข้องกัน ความใกล้ชิดแนบแน่นของคนไทยและคนกัมพูชา และระหว่างรัฐในด้านต่าง ๆ เช่น ความสัมพันธ์ทางการค้า-ลงทุน และความสัมพันธ์ทางวัฒนธรรม

ผู้ดำเนินการวิทยุกระจายเสียง หมายถึง ผู้บริหารสถานี ได้แก่ นายสถานี/หัวหน้าสถานี/ผู้อำนวยการสถานี หัวหน้าฝ่ายต่าง ๆ ของสถานี รวมทั้งนักจัดรายการวิทยุฯ หลัก ที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป ของสถานีวิทยุฯ ในจังหวัดสระแก้วและสุรินทร์

สถานภาพ หมายถึง สถานภาพปัจจุบันของวิทยุชายแดนไทยและกัมพูชา และสภาพและบทบาทปัจจุบันของวิทยุชายแดนไทย-กัมพูชาจังหวัดสระแก้วและสุรินทร์ ศักยภาพในการทำหน้าที่ด้านการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา ปัจจัยภายนอกที่เสริมศักยภาพ ปัจจัยภายในและภายนอกที่เป็นอุปสรรค

ศักยภาพ หมายถึง คุณสมบัติสำคัญของวิทยุชายแดนไทย-กัมพูชา จังหวัดสระแก้วและสุรินทร์ในการทำหน้าที่ด้านการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา

ปัจจัยภายนอกที่เสริมศักยภาพ หมายถึง สิ่งที่หนุนให้วิทยุชายแดนไทย-กัมพูชา จังหวัดสระแก้วและสุรินทร์ ทำหน้าที่หรือมีบทบาทด้านการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา เช่น ภูมิประเทศที่ติดกัน ความสัมพันธ์อันแนบแน่นระหว่างคนไทยและคนกัมพูชา และวัฒนธรรมที่คล้ายคลึงกัน

ปัจจัยภายในที่เป็นอุปสรรค หมายถึง คุณสมบัติหรือสิ่งต่าง ๆ ภายในวิทยุชายแดนไทย-กัมพูชา จังหวัดสระแก้วและสุรินทร์ ที่ขัดขวางการทำงานที่หรือมีบทบาทด้านการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา

ปัจจัยภายนอกที่เป็นอุปสรรค หมายถึง สิ่งที่ขัดขวางภายนอกวิทยุชายแดนไทย-กัมพูชา จังหวัดสระแก้วและสุรินทร์ ในการทำหน้าที่หรือมีบทบาทด้านการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา เช่น ความแตกต่างของระบอบการปกครอง และภูมิประเทศที่มีลักษณะเป็นเขา

บทบาท หมายถึง การทำหน้าที่ของสื่อวิทยุชายแดนไทย-กัมพูชา จังหวัดสระแก้วและสุรินทร์ ในด้านต่าง ๆ เช่น การส่งเสริมวัฒนธรรม การให้ความบันเทิง การให้การศึกษา ฯลฯ

บทบาทที่พึงประสงค์ หมายถึง หน้าที่ของวิทยุชายแดนไทย-กัมพูชา จังหวัดสระแก้วและสุรินทร์ ที่ควรปฏิบัติตามความต้องการหรือคาดหวังของผู้ดำเนินการวิทยุฯ ผู้นำกัมพูชา และชุมชนทั้ง 2 ประเทศ

รูปแบบรายการ หมายถึง ลักษณะการนำเสนอรายการ ของรายการวิทยุชายแดนไทย - กัมพูชา ที่มีเป้าหมายเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย - กัมพูชา เช่น รายการพูดคุย รายการข่าว และรายการเพลง

เนื้อหารายการ หมายถึง ลักษณะของสารที่ปรากฏในรายการวิทยุชายแดนไทย - กัมพูชามีเป้าหมายเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย - กัมพูชา เช่น เนื้อหาเกี่ยวกับวัฒนธรรม/ประเพณี เนื้อหาเกี่ยวกับการศึกษา เนื้อหาที่เป็นเรื่องความบันเทิง และเนื้อหาเกี่ยวกับท่องเที่ยว

พฤติกรรมการเปิดรับวิทยุชายแดน หมายถึง การที่คนไทยและกัมพูชา ที่อาศัยอยู่บริเวณพรมแดนฝั่งวิทยุฯ หรือไม่ฟัง เพราะเหตุใด หากฟัง ๆ เวลาใด ฟังแล้วมีประโยชน์หรือไม่ ฟังแล้วทำให้รู้สึกดีกับประเทศเพื่อนบ้าน (ไทย หรือ กัมพูชา) หรือไม่ เพราะเหตุใด

แนวทางการส่งเสริมบทบาทของวิทยุชายแดน หมายถึง วิธีการหรือทางปฏิบัติในการช่วยเหลือสนับสนุนบทบาทของวิทยุชายแดนเพื่อความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างประเทศไทยและกัมพูชา

แนวคิดการสื่อสารระหว่างประเทศแบบมีส่วนร่วม หมายถึง การมีส่วนร่วมในสื่อของประชาชน 2 ประเทศหรือมากกว่า ตัวอย่างการมีส่วนร่วม เช่น การมีส่วนร่วมในการวางแผนและกำหนดนโยบาย การตัดสินใจ การบริหารจัดการ ดำเนินงาน และใช้ประโยชน์ร่วมกัน หรือกล่าวโดยสรุปคือ ร่วมคิดร่วมทำ โดยมีเป้าหมายหลักคือ การส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างประเทศซึ่งในงานวิจัยครั้งนี้คือ การมีส่วนร่วมในสื่อวิทยุชายแดนไทยในจังหวัดสระแก้วและสุรินทร์ของประชาชนไทยและกัมพูชา

การประยุกต์ใช้แนวคิดการสื่อสารระหว่างประเทศแบบมีส่วนร่วม หมายถึง การนำแนวคิดการสื่อสารระหว่างประเทศแบบมีส่วนร่วมมาปรับใช้ในบริบทของไทยและกัมพูชา โดยการศึกษาครั้งนี้ได้

ใช้แนวคิดนี้กับกลุ่มตัวอย่างในขั้นตอนการประชุมเชิงปฏิบัติการระหว่างผู้แทนกัมพูชา และกลุ่มตัวอย่างผู้ดำเนินการวิทยาฯ ไทย

กัมพูชา หมายถึง ประเทศหรือคน/ประชาชนสัญชาติกัมพูชา

1.7 ประโยชน์ที่ได้รับ

- 1) ในเชิงวิชาการ ผลจากการศึกษาทำให้ทราบถึงบทบาทของวิทยุชายแดนไทย-กัมพูชา ทั้งบทบาทปัจจุบัน บทบาทพึงประสงค์ และบทบาทไม่พึงประสงค์ ซึ่งช่วยขยายแนวคิดเกี่ยวกับบทบาทของวิทยุกระจายเสียง โดยเฉพาะวิทยุชายแดนที่มีต่อความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ตลอดจนแนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยเสริมและปัจจัยจำกัดในการประยุกต์ใช้แนวคิดการสื่อสารระหว่างประเทศแบบมีส่วนร่วมในวิทยุชายแดน
- 2) ในเชิงประยุกต์ ผลจากการวิจัยทำให้ได้ข้อเสนอแนะการใช้สื่อวิทยุกระจายเสียงเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ โดยเฉพาะความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา เพื่อเป็นแนวทางในการนำไปประยุกต์ใช้ทั้งระดับนโยบายที่ผู้บริหารหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถพิจารณาใช้ในการกำหนดนโยบายด้านสื่อวิทยาฯ และระดับปฏิบัติการที่ผู้ดำเนินการด้านวิทยุกระจายเสียงสามารถพิจารณาใช้เพื่อทำหน้าที่ด้านการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

แนวคิด และทฤษฎีที่สนับสนุนกรอบแนวคิดของการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ บทบาทและหน้าที่ของสื่อมวลชน บทบาทและหน้าที่ของสื่อมวลชนต่อความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ทฤษฎีบทบาท (role theory) การสื่อสารแบบมีส่วนร่วม (participatory communication) การเข้าถึงสื่อ (access) การมีส่วนร่วม (participation) และการจัดการด้วยตัวเอง (self-management) แนวคิดการใช้และความพึงพอใจ (uses and gratifications) แนวคิดกระบวนการในการเลือกและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อกระบวนการในการเลือก นอกจากนี้ บทนี้ยังได้กล่าวถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และกรอบแนวคิดของการวิจัย โดยมีรายละเอียด ดังนี้

2.1 แนวคิดและทฤษฎี

2.1.1 บทบาทและหน้าที่ของสื่อมวลชน

สาขาวิชาสังคมศาสตร์ เช่น สังคมวิทยา มีการจำแนกสำนักคิดออกเป็นสำนัก ๆ และแต่ละสำนักก็มีอิทธิพลต่อทฤษฎีสื่อสารมวลชน อาทิ ทฤษฎีหน้าที่นิยม (functionalism) ซึ่งพัฒนาจาก Evolutionism โดยมีจุดยืนว่า ทุก organism (ทุกระบบ) มีองค์ประกอบย่อยทำหน้าที่ให้ส่วนรวมอยู่ได้ด้วย ความมั่นคง และไม่มีสังคม สิ่งมีชีวิตหรือสถาบันใดเหนือหรือดีกว่ากัน (กาญจนา แก้วเทพ, 2541: 26) การวิเคราะห์หน้าที่ของการสื่อสารมวลชนเน้นที่บทบาทของสื่อในการรักษาไว้ซึ่ง ดุลยภาพของสังคม (Williams, 2003: 48)

นักวิชาการจากหลายสาขาวิชา เช่น สังคมศาสตร์ รัฐศาสตร์ ฯลฯ ได้อธิบายทฤษฎีหน้าที่นิยมเกี่ยวกับการสื่อสารและสื่อมวลชนหลากหลายด้านและมุมมอง ทั้งมิติของการทำหน้าที่ของสื่อจากมุมมองของผู้ปฏิบัติหน้าที่และหน้าที่ของสื่อตามความคาดหวังหรือความต้องการของผู้เปิดรับ ในที่นี้ได้ประมวลหน้าที่ของสื่อมวลชนบางส่วน ดังนี้

องค์การการศึกษา วิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมของสหประชาชาติ (UNESCO) ได้จัดตั้ง คณะกรรมาธิการระหว่างประเทศเพื่อศึกษาปัญหาการสื่อสาร (International Commission for the Study of Communication Problems) ขึ้นในปี 1976 โดยมี Sean MacBride เป็นประธาน และได้มีการตีพิมพ์รายงานชื่อ “Many Voices One World: towards a new more just and more efficient world information and communication order” (UNESCO, 1980: 14-31) ภายในมีเนื้อหาที่กล่าวถึงหน้าที่ของการสื่อสาร ดังนี้

- (1) หน้าที่ด้านสารสนเทศ (information)
- (2) หน้าที่ด้านการขัดเกลาทงสังคมหรือสังคมประภิต (socialization)
- (3) หน้าที่ด้านการจูงใจ (motivation)

- (4) หน้าที่ด้านการโต้แย้งและการอภิปราย (*debate and discussion*)
- (5) หน้าที่ด้านการศึกษา (*education*)
- (6) หน้าที่ด้านส่งเสริมวัฒนธรรม (*cultural promotion*)
- (7) หน้าที่ด้านบันเทิง (*entertainment*)
- (8) หน้าที่ด้านการประสานสามัคคี (*integration*)
- (9) ความจำเป็นทางสังคม (*a social need*)
- (10) เครื่องมือทางการเมือง (*a political instrument*)
- (11) พลังทางเศรษฐกิจ (*an economic force*)
- (12) ศักยภาพทางการศึกษา (*an educational potential*)
 - (12.1) การพัฒนาสติปัญญา (*intellectual development*)
 - (12.2) สร้างบุคลิกภาพใหม่ (*emergence of a new framework for the personality*)
 - (12.3) สร้างมาตรฐานทางปัญญา (*intellectual standardization*)
 - (12.4) ทำหน้าที่เป็นโรงเรียน (*the school*)
 - (12.5) ทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนความรู้ (*an exchange of knowledge*)
- (13) แรงกระตุ้นวัฒนธรรม (*an impulse to culture*)”

McQuail (1994: 78-9) กล่าวว่า หน้าที่หลักของการสื่อสารในสังคม โดยอ้างถึง Lasswell ว่ากล่าวถึงหน้าที่ต่าง ๆ ดังนี้ “(1) การระวังเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม (*surveillance of the environment*) (2) การสานสัมพันธ์ส่วนต่าง ๆ ของสังคมในการสนองตอบต่อสภาพแวดล้อม (*correlation of the parts of the society in responding to its environment*) และ (3) การถ่ายทอดมรดกทางวัฒนธรรม (*the transmission of the cultural heritage*)”

McQuail (1994: 79) ยังได้กล่าวถึง Wright ที่ได้เพิ่มเติมหน้าที่สำคัญของสื่ออันดับที่ 4 ต่อจาก Lasswell คือ ความบันเทิง (*entertainment*) และเพิ่มหน้าที่สำคัญของสื่อมวลชนอันดับที่ 5 คือ การระดมความร่วมมือ (*mobilization*) รวมทั้งอธิบายหน้าที่ของสื่อในสังคมที่ประกอบด้วยด้านต่าง ๆ คือ

- “1) สารสนเทศ (*information*)
 - การให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเหตุการณ์ และสถานการณ์ในสังคมและโลก
 - แสดงความสัมพันธ์ของอำนาจ
 - การอำนวยความสะดวกให้เกิดนวัตกรรม การปรับตัว และความก้าวหน้า
- 2) ประสานสัมพันธ์ (*correlation*)
 - อธิบาย ตีความ และวิพากษ์วิจารณ์ของเหตุการณ์และข้อมูลข่าวสาร
 - การให้การสนับสนุนผู้ที่อยู่ในอำนาจที่ถูกต้องและบรรทัดฐานของสังคม
 - ทำให้เกิดการขัดเกลาทางสังคมหรือสังคมประกิต (*socializing*)
 - การประสานกิจกรรมต่าง ๆ ของสังคม
 - การสร้างความสอดคล้องกันในความคิดเห็นในสังคม (*consensus*)
 - การจัดลำดับความสำคัญและการบอกถึงสถานภาพในสังคม

3) ความต่อเนื่อง (continuity)

- การแสดงออกให้เห็นถึงวัฒนธรรมหลัก (dominant culture) และการยอมรับวัฒนธรรมย่อย (subcultures) และการพัฒนาวัฒนธรรมใหม่
- การดำรงและรักษาไว้ซึ่งค่านิยมร่วมของสังคม

4) ความบันเทิง (entertainment)

- การให้ความสนุกสนาน ความเพลิดเพลิน และช่องทางของการพักผ่อน
- การลดความตึงเครียดในสังคม

5) การระดมความร่วมมือ (mobilization)

- การรณรงค์เพื่อเป้าหมายทางสังคมในด้านการเมือง สงคราม การพัฒนาเศรษฐกิจ การทำงาน และศาสนา”

สำหรับสังคมไทย พระธรรมปิฎก (2537: 8-9, 24-25) ได้กล่าวถึงหน้าที่และบทบาทสำคัญของสื่อมวลชน ไว้ดังนี้

- 1) ทำหน้าที่พื้นฐานในฐานะเป็นแหล่งข่าวสารข้อมูลที่ถูกต้องแม่นยำตรงประเด็น น่าเชื่อถือหรือเชื่อถือได้ ให้ถึงขั้นว่าเป็นหลักฐานที่ใช้อ้างอิงต่อไปได้
- 2) เป็นยามระวังภัยให้แก่สังคม มีอะไรที่จะเป็นปัญหาที่จะทำให้เกิดภัยอันตรายแก่สังคม สื่อมวลชนจะต้องยกเรื่องนั้นขึ้นมาพิจารณาช่วยบอกกล่าว มาช่วยบอกให้รู้ เป็นการเตือนภัยเพื่อสังคมจะได้พยายามหลีกเลี่ยงปัญหาเหล่านั้น
- 3) เป็นผู้ชี้ขุมทรัพย์บอกแหล่งโชคลาภแก่สังคม ซึ่งเป็นด้านบวก มีความหมายรวมถึงการให้ความรู้ต่าง ๆ โดยเฉพาะสิ่งที่เกิดขึ้นใหม่ ๆ สิ่งที่เป็นความริเริ่มสร้างสรรค์ที่ดี สื่อมวลชนก็เอามาบอกกล่าวคนในสังคมนี้ ใครมีความคิดริเริ่ม มีการค้นพบ หรือได้รู้อะไร มีความคิดใหม่ ๆ ทำอะไร ๆ ที่เป็นการสร้างสรรค์ สื่อมวลชนก็เอามาสนับสนุน เอามาช่วยเผยแพร่ให้
- 4) เป็นผู้นำที่ดีของสังคม เป็นผู้นำในทางสร้างสรรค์ที่จะพาสังคมไปสู่ความเจริญก้าวหน้า ซึ่งเป็นเรื่องของการนำในทางความคิด ที่บอกว่าเป็นผู้สร้างทัศนคติ ค่านิยม มติมหาชน และกระแสดความคิดที่ถูกต้อง

2.1.2 บทบาทและหน้าที่ของสื่อมวลชนต่อความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

สมาชิกผู้ร่วมประชุมทั่วไปของ UNESCO (www, 2004) ปี 1978 ได้ออกคำประกาศที่เน้นถึงบทบาทสำคัญของสื่อ (1) ในการสร้างความเข้มแข็งของสันติภาพและการเข้าใจระหว่างประเทศ (2) ในการส่งเสริมสิทธิมนุษยชน และ (3) ในการต่อต้านลัทธิแบ่งแยกเชื้อชาติ การแบ่งแยกสีผิว และการยุยงส่งเสริมการทำสงคราม

Cohen (1963: 19-47) กล่าวว่าสื่อมีบทบาทในกิจการเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ อาทิ หนังสือพิมพ์ในสังคมของอเมริกา มีบทบาทในกระบวนการตัดสินใจในนโยบายต่างประเทศอันได้แก่ (1) บทบาทการเป็นผู้ให้ข้อเท็จจริง (2) บทบาทของล้ามที่อธิบาย และ (3) บทบาทการเป็นเครื่องมือของรัฐบาล

โดย Cohen อธิบายว่าทั้ง 3 บทบาทดังกล่าวเป็นบทบาทที่เป็น “ตัวกลาง” นอกจากนี้ Cohen ยังกล่าวว่าหนังสือพิมพ์ยังมีบทบาทในการประสานในกระบวนการตัดสินใจในนโยบายต่างประเทศ ได้แก่ (1) บทบาทการเป็นตัวแทนของประชาชน (2) บทบาทในการเป็นผู้วิพากษ์วิจารณ์รัฐบาล (3) บทบาทในการเป็นผู้สนับสนุนนโยบาย และ (4) บทบาทในการเป็นผู้ออกนโยบาย

Mowlana (1997a: 244-245) เสนอหลักการพื้นฐาน 4 ประการสำหรับสื่อระหว่างประเทศ และสถาบันการสื่อสาร ดังนี้

- 1) การป้องกันสงครามและส่งเสริมสันติภาพ
- 2) ให้ความเคารพนับถือต่อวัฒนธรรม ประเพณี และค่านิยม
- 3) การส่งเสริมสิทธิมนุษยชนและความมีเกียรติ
- 4) การอนุรักษ์ซึ่งที่อยู่อาศัย การคบค้าสมาคมของมนุษย์ ครอบครัวและชุมชน

Mowlana (1997b: 39-40) ยังกล่าวว่า สื่อควรแสดงบทบาทในกระบวนการนโยบายต่างประเทศ ดังนี้

- 1) บทบาทของผู้กำหนดวาระ
- 2) บทบาทของผู้กระตุ้นให้เกิดการเปลี่ยนแปลง
- 3) บทบาทของผู้เร่งและผู้ขัดขวางนโยบายต่างประเทศของรัฐบาล
- 4) บทบาทในการเป็นกลไกในการโฆษณาชวนเชื่อ
- 5) บทบาทในการเป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนประชาชน
- 6) บทบาทในการเป็นแหล่งข้อมูลข่าวสารทางเลือกสำคัญสำหรับนักการทูตและรัฐบาล
- 7) บทบาทในการเป็นช่องทางในการแลกเปลี่ยน
- 8) บทบาทในการเป็นนักประชาสัมพันธ์อย่างไม่เต็มใจ
- 9) บทบาทในการเป็นกลไกการหาวิธีการแก้ไขปัญหาย่างสันติ
- 10) บทบาทในการเป็นผู้ช่วยเหลือการเจรจาต่อรอง
- 11) บทบาทของผู้อำนวยความสะดวกการตกลง
- 12) บทบาทผู้ช่วยเหลือตัวกลาง
- 13) บทบาทในการเป็นผู้ให้กำลังใจแก่รัฐบาล ผู้นำและประชาชนที่มีอารมณ์ขุ่นหมอง

นอกจากนี้สื่อยังมีหน้าที่ในการเป็นเวทีแลกเปลี่ยนแนวคิดและความคิดเห็น โดยเฉพาะเพื่อการสร้างสันติภาพ (Arnaldo, 2000: 5) McQuail (2001: 297) ได้เสนอหน้าที่ของสื่อเพิ่มเติม โดยกล่าวว่าสื่อควรมีหน้าที่ในการปกป้องผู้เยาว์และชนกลุ่มน้อย ให้ความเคารพต่อสิทธิมนุษยชน ไม่ส่งเสริมความขัดแย้งและความเกลียดชังระหว่างประเทศ ส่งเสริมความเสมอภาคและจริงใจ (openness) ในการสื่อสารระหว่างประเทศ ส่งเสริมความเท่าเทียมของข้อมูลข่าวสาร เคารพต่อความเป็นส่วนตัวและสิทธิของเพื่อนมนุษย์ รวมทั้งป้องกัน “พื้นที่สาธารณะ” ที่เป็นประชาธิปไตย ทั้งในระดับท้องถิ่น ระดับชาติและระหว่างประเทศ

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้กรอบแนวคิดเรื่องบทบาทและหน้าที่ของสื่อมวลชน โดยเฉพาะ บทบาทและหน้าที่ต่อความสัมพันธ์ระหว่างประเทศข้างต้นเป็นกรอบในการพิจารณาบทบาทปัจจุบัน บทบาทที่พึงประสงค์และไม่พึงประสงค์ของวิทยุชายแดนไทย-กัมพูชาว่าเป็นอย่างไร

2.1.3 ทฤษฎีบทบาท (role theory)

ทฤษฎีบทบาทเป็นทฤษฎีที่ให้ความสำคัญกับ “ปัจเจกบุคคล” (individual) โดยอธิบายว่า สังคมมนุษย์ คือ องค์กรสังคมขนาดใหญ่ (collective organization) ที่มีโครงข่าย (network) ของ ตำแหน่งทางสังคม (positions) หรือสถานภาพ (statuses) จำนวนมากเป็นองค์ประกอบ และมีปัจเจกบุคคลเป็นผู้ดำรงตำแหน่งหรือผู้ดำรงสถานภาพ รวมทั้งแสดงบทบาทตามสถานภาพ โดยมีความคาดหวังจากสังคมต่อตำแหน่งทางสังคม (สัญญา สัญญาวิวัฒน์, 2547: 133-7)

สุพัตรา สุภาพ (2546 : 30) กล่าวว่า บทบาท คือ “การปฏิบัติตามสิทธิและหน้าที่ของสถานภาพ (ตำแหน่ง) ” โดยบทบาทจะช่วยกำหนดความรับผิดชอบของปัจเจกบุคคลเกี่ยวกับงานที่ปฏิบัติ งามพิศ สัตย์สงวน (2546 : 74) นอกจากนิยามคำว่า บทบาท เช่นเดียวกันแล้ว ยังอธิบายว่า “คือ หน้าที่ที่เขาต้องทำในฐานะที่ครองตำแหน่งนั้น ๆ อยู่ ส่วนสิทธิ หมายถึง สิ่งที่เขาพึงได้รับตอบแทนจากการปฏิบัติหน้าที่ตามตำแหน่งนั้น ๆ... สถานภาพเป็นส่วนของวัฒนธรรมแต่บทบาทนั้นเป็นพฤติกรรม” ซึ่งบทบาทอาจขัดแย้งกัน (role conflicts) โดยเฉพาะเมื่อปัจเจกบุคคลมีหลายสถานภาพและบทบาทในขณะเดียวกัน และบทบาทอาจมีลักษณะ “เครียด” (role strain) เพราะสังคมคาดหวังในสถานภาพและบทบาทของปัจเจกบุคคลมาก ในขณะที่คน ๆ นั้นไม่สามารถปฏิบัติตามสิทธิและหน้าที่ของตนได้ดีทุกบทบาท ด้วยสาเหตุต่าง ๆ เช่น มีข้อจำกัดด้านการเงิน เวลา ฯลฯ Bassis, Gelles, and Levine (1991: 131) อธิบายคำว่า บทบาท คือ สิทธิ หน้าที่และความคาดหวัง ซึ่งถูกกำหนดโดยวัฒนธรรมที่มาพร้อมกับสถานภาพในระบบสังคม และเนื่องจากบทบาทเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับวัฒนธรรม บุคลิกภาพ (personality) บุคคลอื่นและตำแหน่งทางสังคมอื่น จึงทำให้บทบาทของปัจเจกบุคคลมีความซับซ้อน (Turner: 2006: 90)

สัญญา สัญญาวิวัฒน์ (2547 : 131) อ้างถึง Jacob Moreno ว่าได้จำแนกประเภทของบทบาทเป็น 3 ประเภท ได้แก่

1. *Psychosomatic role* บทบาทเกี่ยวกับความต้องการจำเป็นทางชีวภาพ เป็นบทบาทที่ผู้แสดงไม่รู้ตัวแต่ปฏิบัติตามเงื่อนไขของสังคม
2. *Psychodramatic role* บทบาทตามสภาพสังคม บุคคลแสดงบทบาทตามความคาดหวังของสภาพสังคมเฉพาะ
3. *Social role* บทบาทที่ปัจเจกชนปฏิบัติตามความคาดหวังทั่วไปของสังคม เช่น กรรมกร ชาวพุทธ แม่ พ่อ เป็นต้น”

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้ทฤษฎีบทบาท ในมิติของบทบาทของปัจเจกบุคคลในฐานะ “ผู้ดำเนินการวิทยุกระจายเสียง ” หรือในฐานะสื่อมวลชน ตลอดจน “ผู้มีส่วนร่วม ” ทั้งในระดับของ “ผู้ฟัง” ฯลฯ อันเป็นบทบาทหนึ่งในสังคม เพื่อตอบคำถามว่า ทั้งผู้ดำเนินการวิทยุกระจายเสียงไทย รวมทั้งคนไทยและคนกัมพูชาจะมีบทบาทอย่างไรในการส่งเสริมบทบาทและหน้าที่ของวิทยุชายแดน ในการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา

2.1.4 การสื่อสารแบบมีส่วนร่วม (participatory communication)

การสื่อสารแบบมีส่วนร่วมเน้นให้ความสำคัญกับการสนทนาโต้ตอบกันในลักษณะการปรึกษาหารือ (dialogue) ระหว่างสมาชิกในสังคม ซึ่งนอกจากจะทำให้สมาชิกได้มีโอกาสในการพูดจาหรือเจรจากันแล้ว ยังเปิดโอกาสให้สมาชิกทำความเข้าใจข้อมูลข่าวสารเพื่อการตัดสินใจร่วมกันในประเด็นเกี่ยวกับสังคมของตนด้วย (ปารีชาติ สถาปิตานนท์, 2542)

กาญจนา แก้วเทพและคณะ (2543: 54-55) ได้กล่าวถึงการสื่อสารแบบมีส่วนร่วมในระดับของชุมชนว่าน่าจะมีเป้าหมาย (1) เพื่อกระตุ้นให้ชุมชนมองเห็นคุณค่าของตนเอง (2) เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับผู้เข้ามามีส่วนร่วม และเพื่อให้คนในชุมชนเห็นคุณค่าความคิดและความเชื่อของตนเอง (3) เพื่อเปลี่ยนทัศนคติจากที่คนในชุมชนคิดว่าตนเอง “ไม่สามารถใช้เทคโนโลยีที่ซับซ้อนได้ ” เป็น “ทำได้” ด้วยการเข้าร่วมอบรม (4) เพื่อสร้างทักษะในการสร้างสื่อให้กับชุมชน อันเป็นช่องทางการส่งข่าวสารจากจุดยืน มุมมองและทัศนะของชุมชนเอง และเป็นช่องทางแสดงความรู้สึก ปัญหา วิธีการวิเคราะห์ และแก้ไขปัญหาจากทัศนะของชุมชน (5) สร้างสื่อที่มีสาระให้แก่ชุมชนเพื่อถ่วงดุลกับการสื่อสารที่มุ่งเน้นแต่ความบันเทิงและการหลีกเลี่ยงปัญหา (escapist) จากสื่อออกชุมชน และ (6) ยกระดับความมีสติและความรับผิดชอบให้กับทั้งชุมชนหรือชุมชนอื่น ๆ เพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น

กาญจนา แก้วเทพและคณะ (2543: 57-61) ยังได้จำแนกระดับการมีส่วนร่วมของชุมชนเป็น 3 ระดับ โดยเรียงลำดับจากระดับที่น้อยที่สุดไปจนถึงมากที่สุด คือ (1) การมีส่วนร่วมในฐานะผู้รับสาร/ผู้ใช้สาร (audience/receiver/users) (2) การมีส่วนร่วมในฐานะผู้ส่ง /ผู้ผลิต/ผู้ร่วมผลิต/ผู้ร่วมแสดง (sender/producer/co-producer/performance) ในขั้นตอนการผลิตต่าง ๆ ได้แก่ (2.1) ขั้นตอนก่อนการผลิต (pre-production) อันเป็นขั้นตอนการเตรียมการก่อนการผลิตสื่อ เช่น การเลือกประเด็น เลือกแ่งผู้นำเสนอ การรวบรวมข้อมูล/ข้อเท็จจริง การเขียนบท ฯลฯ (2.2) ขั้นตอนการผลิต (production) เป็นขั้นตอนของการลงมือผลิต เช่น การเข้าห้องจัดรายการ การลงมือถ่ายทำ ฯลฯ และ(2.3) ขั้นตอนหลังการผลิต (post-production) อันเป็นขั้นตอนหลังจากที่มีการบันทึกหรือการถ่ายทำเสร็จแล้ว จากขั้นตอนก่อนหน้านี้ ซึ่งต้องมีการตัดต่อ การอัดเสียงประกอบ การเพิ่มเติมเทคนิคพิเศษต่าง ๆ ฯลฯ รวมทั้งการเปิดรับฟังความคิดเห็นเพื่อนำมาปรับปรุงรายการ และ (3) การมีส่วนร่วมในฐานะผู้วางแผนและกำหนดนโยบาย (policy maker/planner) กล่าวในระดับกว้าง หมายความว่า การวางแผนและกำหนดนโยบายของการสื่อสารทุกประเภทที่มีอยู่ในชุมชนเพื่อเชื่อมโยงระหว่างสื่อแต่ละประเภทเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการใช้ ระดับที่แคบลงมา หมายถึงการมีส่วนร่วมในการกำหนดแผนและนโยบายเฉพาะสื่อที่มีในชุมชน

White (1994: 17) แบ่งประเภทของการมีส่วนร่วมออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ (1) การมีส่วนร่วมแบบเทียม (pseudo-participation) อันประกอบด้วย การให้ข้อมูลข่าวสาร (informing) การบำบัดรักษา (therapy) การจัดการแบบเบ็ดเสร็จ (manipulation) การแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็น (placation) และการให้คำปรึกษา (consultation) และ (2) การมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง (genuine participation) ซึ่งประกอบด้วย การให้ความร่วมมือ (cooperation) อันหมายถึง พันธมิตร (partnership) และอำนาจของผู้แทน (delegation of power) รวมทั้งการควบคุมโดยพลเมือง (citizen control)

สถาบันวิจัยสังคมและสถาบันวิจัยสภาวะแวดล้อม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2545) ได้จำแนกประเภทของการมีส่วนร่วมของประชาชน ดังนี้ (1) การมีส่วนร่วมในการวางแผน (2) การมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม (3) การมีส่วนร่วมในการใช้ประโยชน์ (4) การมีส่วนร่วมในการได้รับผลประโยชน์ และ (5) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล Ramanamma (1993: 160) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมมีอยู่ในทุกระดับตั้งแต่การวางแผน การดำเนินการตามเป้าประสงค์ (implementation) การติดตาม (monitoring) และการประเมินผล (evaluation)

Nair and White (1994: 348) มองความสัมพันธ์ระหว่างนักการสื่อสารเพื่อการพัฒนา กับผู้รับสาร (the intended receiver) และจัดแบ่งประเภทของการมีส่วนร่วมออกเป็น 3 ระดับ

- “1) การมีส่วนร่วมระดับสูง (high participation) มี ลักษณะของความกระตือรือร้น (active) มีส่วนร่วม (involved) เอาใจจริงเอาใจ (intense) คิดประดิษฐ์สิ่งใหม่ (innovative) มีความคิดสร้างสรรค์ (creative) ด้วยการมีปฏิสัมพันธ์และการปรึกษาหารือร่วมกัน (dialogue) อย่างต่อเนื่อง ในขณะที่เดียวกันก็มีการแบ่งปันอำนาจ (power) ระหว่างนักการสื่อสารฯ กับผู้รับสาร ซึ่งเมื่อผู้รับสารใช้อำนาจ นักสื่อสารเพื่อการพัฒนาจะสนับสนุนผู้รับสารในการได้มาซึ่งการควบคุมทรัพยากรของตนเอง
- 2) การมีส่วนร่วมระดับกึ่งกลาง (quasi-participation) มีลักษณะที่มีส่วนร่วม แต่มีแนวโน้มของการเป็นผู้ตั้งรับ (passive) เอาใจจริงเอาใจน้อย คิดสร้างสรรค์น้อย และมีการปรึกษาหารือร่วมกันน้อย
- 3) การมีส่วนร่วมระดับต่ำ (low participation) ไม่มีการปรึกษาหารือร่วมกัน ไม่มีการมีส่วนร่วมที่มีนัยสำคัญ ไม่ร่วมกิจกรรมโดยตรง และไม่มีจิตสำนึก (consciousness) ในความต้องการการเปลี่ยนแปลง”

Polnigongit (2006: 124) เน้นว่า “การมีส่วนร่วมในการสื่อสารนั้นเป็นทั้งสิทธิในการสื่อสาร (communication right) และสิทธิขั้นพื้นฐานของมนุษย์ (primary human right)”

2.1.5 การเข้าถึงสื่อ (access) การมีส่วนร่วม (participation) และการจัดการด้วยตัวเอง (self-management)

Berrigan (1981: 18 -19) ได้ระบุว่า การประชุมใหญ่ UNESCO ปี 1977 ที่กรุงเบลเกรด ประเทศยูโกสลาเวีย ได้มีการพูดคุยกันในประเด็นเรื่อง การเข้าถึงสื่อ (access) การมีส่วนร่วม (participation) และการจัดการด้วยตัวเอง (self-management) และได้รับรองคำนิยามดังกล่าว โดยมีรายละเอียดดังนี้

“1) การเข้าถึงสื่อ มี 2 มิติ คือ ทางเลือก (choice) และการมีปฏิริยาตอบกลับ (feedback) กล่าวคือ ในระดับของทางเลือกนั้น หมายรวมถึง

- (i) สิทธิของแต่ละปัจเจกบุคคลที่จะเข้าถึงสื่อ (materials) การสื่อสาร ได้แก่สิทธิที่จะเลือกฟังหรือดูรายการที่ต้องการไม่จำกัดว่าเป็นที่ไหน และเมื่อใด
- (ii) การมีสื่อให้ผู้รับสาร ในระดับที่หลากหลายมากขึ้น ซึ่งประชาชนเป็นผู้เลือกมากกว่า การที่องค์กรผู้ผลิตรายการจะเป็นผู้เลือกให้ (สื่อเพื่อให้ข้อมูลข่าวสาร และการศึกษา รายการที่เป็นทางเลือกและรายการที่เป็นบริการ)
- (iii) การถ่ายทอดสื่อตามการเรียกร้องของประชาชน

ในระดับของการมีปฏิริยาตอบกลับนั้น การเข้าถึงสื่อสามารถบอกเป็นนัยถึง

- (i) เป็นการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้ผลิตรายการกับผู้รับสาร
- (ii) ที่ผู้ฟัง/ผู้ชมสามารถมีส่วนร่วมโดยตรงในขณะที่มีการถ่ายทอดรายการ
- (iii) มีสิทธิที่จะออกความเห็น และวิพากษ์วิจารณ์
- (iv) เป็นวิถีทางของการติดต่อกับผู้ผลิตรายการ ผู้บริหาร และผู้จัดการขององค์กรสื่อ

2) การมีส่วนร่วม หมายถึง การเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนในการผลิต และการจัดการระบบสื่อสารต่าง ๆ ทุกขั้นตอนตั้งแต่การผลิต การตัดสินใจ และการวางแผน

ในระดับของขั้นตอนการผลิตนั้น การมีส่วนร่วม หมายถึง

- (i) การเปิดโอกาสอย่างเสรีให้กับประชาชน (ไม่ว่าเป็นปัจเจกบุคคลหรือกลุ่ม) มีส่วนร่วมในการผลิตรายการ และได้รับการช่วยเหลือจากมืออาชีพ
- (ii) การได้รับอุปกรณ์/เครื่องมือต่าง ๆ ทางด้านเทคนิค และทรัพยากร (resources) ในการผลิต (ซึ่งเป็นการมีส่วนร่วมในระดับที่สูงขึ้น)

ในระดับของการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมบอกถึง

- (i) การมีส่วนร่วมของประชาชนในการตัดสินใจการจัดรายการ ทางด้านเนื้อหารายการ และระยะเวลาของรายการ รวมทั้งตารางออกอากาศรายการ
- (ii) การจัดการ การบริหาร และด้านการเงินขององค์กรสื่อ

ในระดับของการวางแผน การมีส่วนร่วมประกอบด้วยสิทธิของประชาชนที่จะช่วย

- (i) กำหนดแผน และนโยบายสำหรับกิจการการสื่อสาร ซึ่งรวมถึงการกำหนดวัตถุประสงค์ หลักการของการจัดการ และกำหนดทิศทางการจัดรายการในอนาคต
- (ii) กำหนดแผนการสื่อสารทั้งระดับประเทศ ภูมิภาคและท้องถิ่น

3) การจัดการด้วยตนเอง การเข้ามีส่วนร่วมคงไม่ได้หมายความว่า การที่ประชาชนเข้ามาเป็นตัวแทน และให้คำปรึกษาในการตัดสินใจ แต่การจัดการด้วยตนเองเป็นรูปแบบการเข้ามีส่วนร่วมในขั้นสูงสุด โดยประชาชนได้ใช้อำนาจในการตัดสินใจในกิจการการสื่อสาร และมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ในการกำหนดแผนและนโยบายของการสื่อสาร”

แนวคิดการสื่อสารแบบมีส่วนร่วมที่ผสมรวมเข้ากับแนวคิดการเข้าถึงสื่อ การมีส่วนร่วม และการจัดการด้วยตัวเองของ UNESCO ข้างต้น ผู้วิจัยใช้เพื่อพิสูจน์ว่า จะสามารถประยุกต์ใช้กับบริบทของไทยและกัมพูชาได้หรือไม่ อย่างไร และเพราะเหตุใด

2.1.6 แนวคิดการใช้และความพึงพอใจ (uses and gratifications)

แนวคิดการใช้และความพึงพอใจ เป็นผลต่อเนื่องของทฤษฎีความแตกต่างระหว่างบุคคล (Individual Differences Theory) และทฤษฎีความแตกต่างระหว่างกลุ่มสังคม (Social Differentiation Theory) ที่เชื่อว่า ผู้รับสารเลือกรับสื่อและสารในลักษณะ active (กาญจนา แก้วเทพ, 2541: 170) โดยทฤษฎีความแตกต่างระหว่างบุคคลมีหลักการพื้นฐานว่า “บุคคลมีความแตกต่างกันในด้านบุคลิกภาพและสภาพจิตวิทยา ความแตกต่างกันนี้ดังกล่าวนี้ เป็นเพราะบุคคลมีการเรียนรู้จากสังคมแตกต่างกัน บุคคลที่อยู่ต่างสภาพแวดล้อมกันจะได้รับการเรียนรู้จากสภาพแวดล้อมแตกต่างกัน การเรียนรู้จากสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกันทำให้บุคคลมีทัศนคติ ค่านิยม ความเชื่อ และบุคลิกภาพแตกต่างกันดังกล่าว” (De Fleur: 1966 อ้างถึงในพัชนี เจริญรยา เมตตา วิวัฒนานุกูล และถิรนนท์ อนุวัชศิริวงศ์, 2538 : 185) สำหรับทฤษฎีความแตกต่างระหว่างกลุ่มสังคมนั้นก่อตัวขึ้นพร้อม ๆ กับทฤษฎีความแตกต่างระหว่างบุคคล ในกลุ่มของวิชาจิตวิทยา ซึ่งมีมุมมองว่า กลุ่มสังคม (อาทิ กลุ่มคนเมือง) ไม่ได้มีความแตกต่างกันอย่างสิ้นเชิง เพราะมีลักษณะร่วมที่เหมือนกัน (ซึ่งอาจเป็นการสร้างขึ้นใหม่) เช่น วิถีชีวิต ศาสนา และอาชีพที่คล้ายคลึงกัน (กาญจนา แก้วเทพ, 2541: 169)

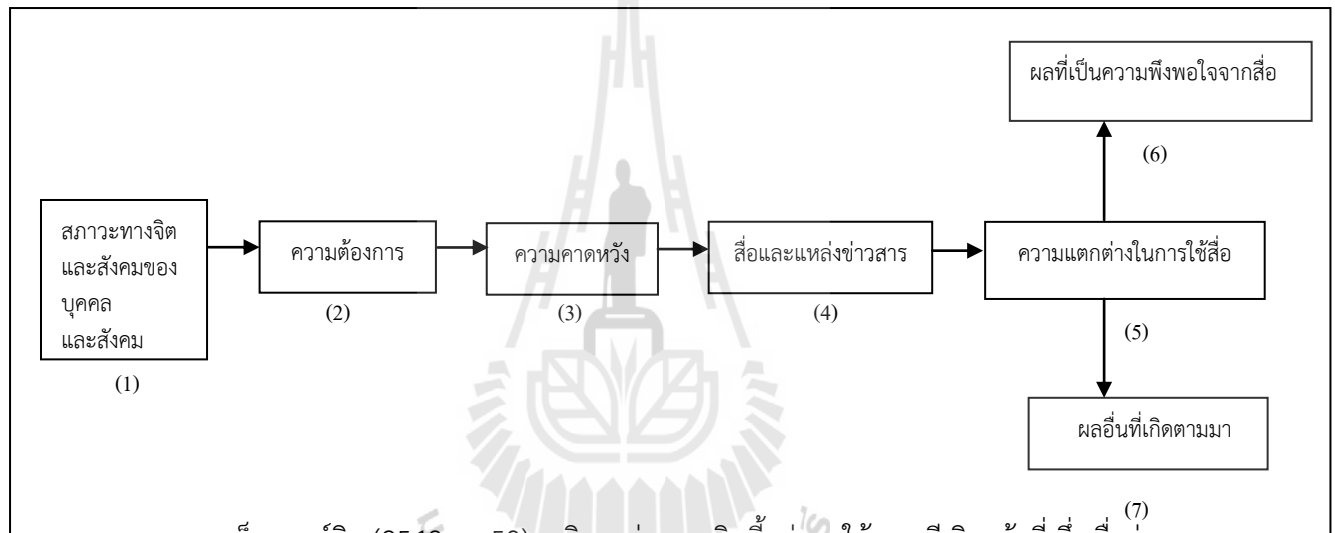
แนวคิดการใช้และความพึงพอใจต่อสื่อมีจุดยืนที่เชื่อว่า ผู้รับสารแต่ละคน (ปัจเจกบุคคล) รับรู้และทำความเข้าใจ “สาร” ของสื่อด้วยความต้องการและความปรารถนาของตนเอง (Williams, 2003: 177-8) Katz, Blumler, and Gurevitch (1974: 20) “ได้อธิบายกระบวนการเลือกสื่อว่า (1) สถานะของสังคมและจิตใจของ (2) ความต้องการของบุคคล ซึ่งทำให้เกิด (3) ความคาดหวังต่อ (4) สื่อมวลชนหรือแหล่งข้อมูลข่าวสาร อันนำไปสู่ (5) การเปิดรับสื่อที่แตกต่างกัน อันยังผลให้เกิด (6) ความพึงพอใจจากการใช้สื่อ และ (7) ผลอื่น ๆ” (อ้างถึงใน McQuail, 2000: 388)

กาญจนา แก้วเทพ (2541: 306-307) ได้อธิบายถึงแนวคิดหลักของการใช้และความพึงพอใจของผู้รับสารที่มีต่อสื่อไว้ดังนี้

“โดยส่วนใหญ่ในการเปิดรับสารของผู้รับสารนั้น ผู้รับสารมีความตั้งใจที่จะแสวงหาข่าวสารเพื่อนำมาใช้ประโยชน์ในทางใดทางหนึ่ง เช่น เพื่ออาชีพการงาน เพื่อประกอบการตัดสินใจเลือกซื้อเพื่อควบคุมสถานการณ์ เพื่อเตรียมพร้อม สำหรับการลงมือกระทำ เมื่อมีความตั้งใจที่แน่นอนดังกล่าว การเข้าไปใช้สื่อจึงเป็นการกระทำกิจกรรมที่มีเป้าประสงค์ที่แน่นอน

(goal-oriented activity) ในท่ามกลางสภาวะการแสวงหาข่าวสารของผู้รับสาร สื่อมวลชนมิได้เป็นทางเลือกเดียวของบุคคล หากเป็นเพียงตัวหนึ่งท่ามกลางตัวเลือกอื่น ๆ และสื่อมวลชนคงต้องพบว่าแหล่งข่าวสารอื่น ๆ มีฐานะเป็นคู่แข่งโดยปริยาย สำหรับทิศทางที่บุคคลจะเลือกแสวงหาและใช้สื่อประเภทใดนั้น จะเกิดจากความต้องการของบุคคลนั้นเป็นปฐมเหตุ จากนั้นความต้องการดังกล่าว ก็จะถูกแปรมาเป็นแรงจูงใจ (motivation) ที่จะผลักดันให้บุคคลเคลื่อนไหวเข้าหาการใช้สื่อประเภทต่าง ๆ”

หลักการข้างต้น กาญจนา แก้วเทพ (2541: 307) เขียนเป็นกระบวนการแต่ละขั้นตอน ดังนี้

ยูล เบ็ญจรงค์กิจ (2542 : 59) อธิบายว่า แนวคิดนี้อยู่ภายใต้ทฤษฎีเชิงหน้าที่ ซึ่งเชื่อว่า “พฤติกรรมและปรากฏการณ์ในสังคมมนุษย์ต่างก็เกี่ยวข้องในเชิงหน้าที่ต่อกัน กล่าวคือ มีความเกี่ยวข้องกันอย่างเป็นระบบ ทั้งแบบลูกโซ่และแบบวงจร ดังนั้นพฤติกรรมของมนุษย์จึงอาจจะอธิบายได้ว่าเกิดขึ้นจากความต้องการ (needs) ซึ่งความต้องการของแต่ละคนจะมีที่มาต่าง ๆ กัน พฤติกรรมการเปิดรับสื่อมวลชนของแต่ละบุคคลเกิดขึ้นเพื่อสนองความต้องการอันเกิดจากพื้นฐานด้านจิตใจของบุคคลนั้น ๆ และประสบการณ์ที่บุคคลนั้นได้รับจากสถานการณ์ทางสังคมของเขา...”

ยูล เบ็ญจรงค์กิจ (2542 : 59) ยังได้กล่าวว่า แนวคิดนี้ให้ความสนใจในการอธิบายความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันของความต้องการและที่มาของความต้องการ แรงจูงใจ พฤติกรรมและความพึงพอใจด้วยเหตุด้วยผล ทั้งนี้ในการวิจัยสามารถเลือกศึกษาประเด็นใดก็ได้

แนวคิดเรื่องการใช้และความพึงพอใจนี้ ผู้วิจัยเลือกศึกษาพฤติกรรมในการเปิดรับสื่อมวลชน โดยเฉพาะวิทยุชายแดน โดยใช้เป็นกรอบในการวิเคราะห์ว่า ประชาชนไทยและกัมพูชามีการ

พฤติกรรมการเปิดรับวิทยุชายแดนไทย-กัมพูชาอย่างไร รวมทั้งประชาชนไทยและกัมพูชามีพฤติกรรมการเปิดรับฯ แตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร

2.1.7 แนวคิดกระบวนการในการเลือกและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อกระบวนการในการเลือก

Burgoon, Hunsaker, and Dawson (1994:111-120) กล่าวถึง กระบวนการในการเลือก (selective processes) ว่ามี 4 ขั้นตอนซึ่งมีความต่อเนื่อง เกี่ยวข้องกัน และเรียงตามลำดับ ดังนี้ (1) การเลือกเปิดรับ (selective exposure) (2) การเลือกให้ความสนใจ (selective attention) (3) การเลือกรับรู้หรือการเลือกตีความ (selective perception or selective interpretation) และ (4) การเลือกจดจำ (selective retention) โดยบุคคลต้องเปิดรับสาร ซึ่งหากไม่เปิดรับก็ไม่สามารถให้ความสนใจต่อสารได้ รวมทั้งบุคคลคนนั้นต้องรับรู้สาร มิเช่นนั้นจะไม่สามารถจดจำได้ ทั้งนี้ในแต่ละขั้นตอนต่างมีปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อกระบวนการในการเลือก เช่น ปัจจัยทางกายภาพของคน เช่น การมองเห็นและได้ยิน (ชัดเจนหรือไม่ชัดเจน) หรือตาบอดสี ฯลฯ ความต้องการทางด้านร่างกาย อาทิ ความหิว ความต้องการทางด้านจิตใจ ประสบการณ์และความคุ้นเคย ภูมิหลัง ค่านิยม เป้าหมายชีวิต ความคาดหวัง รวมทั้งทัศนคติ

นอกจากปัจจัยข้างต้นแล้ว กระบวนการในการเลือกของผู้รับสารดังกล่าวยังมีปัจจัยที่มีอิทธิพล ได้แก่ ความสามารถ (capability) ในการอ่าน ฟัง และตีความภาษาต่าง ๆ การใช้ประโยชน์จากข้อมูลข่าวสาร (utility) ซึ่งมนุษย์จะเลือกสนใจและจดจำข้อมูลที่ตนสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ อาทิ การนำไปใช้ประโยชน์เพื่อการตัดสินใจอย่างใดอย่างหนึ่ง วิธีการในการสื่อสาร (communication style) ทั้งนี้บางคนอาจอายุที่จะพูดในฝูงชน และบางคนอาจเลือกดูรายการโทรทัศน์เพื่อรับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสุขภาพมากกว่าการไปพบหมอ ตลอดจนบริบท (context) โดยปฏิกริยาของมนุษย์ต่อข้อมูลข่าวสารมักขึ้นอยู่กับบริบทแวดล้อม เช่น ที่บ้าน ที่ทำงาน สถานที่สาธารณะ โรงเรียน หรือวัด ฯลฯ รวมทั้งนิสัย (habit) ของผู้รับสาร (Todd, H and B. D. Ruben, 1993: 50-3) โดยทัศนคติ “เป็นกลุ่มขององค์ประกอบที่มีการผสมผสานกันอย่างต่อเนื่องต่อวัตถุประสงค์ทางสังคม องค์ประกอบนี้รวมทั้งความเชื่อ (belief) และการประเมินค่า (องค์ประกอบทางความคิด) ความรู้สึกและอารมณ์ (องค์ประกอบทางอารมณ์และความรู้สึก) และความเตรียมพร้อมทางพฤติกรรม (องค์ประกอบทางพฤติกรรม)” ส่วนความคิดเห็น (opinion) เป็น “ผลิตภัณฑ์ของทัศนคติของบุคคลในสภาพการณ์บางอย่างรอบตัว บุคคลจะจัดเรียงทัศนคติของตนตามลำดับความสำคัญ เมื่อบุคคลพูดหรือเขียน บุคคลนั้นกำลังแสดงลำดับชั้น (hierarchy) ของทัศนคติของเขา กล่าวคือ กำลังให้ความคิดเห็น เมื่อเกิดการเปลี่ยนแปลงขึ้นในสภาพแวดล้อมภายนอก การเปลี่ยนแปลงนี้จะเกิดขึ้นในลำดับชั้นของทัศนคติด้วย ทำให้เกิดการจัดลำดับใหม่ และเกิดความคิดเห็นใหม่ตามมา...” (พัชนี เขยจรรรยา เมตตา วิวัฒนานุกูล และถิรนนท์ อนุวัชศิริวงศ์, 2538: 116)

ในส่วนของแนวคิดกระบวนการในการเลือกและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อกระบวนการในการเลือกนี้ ผู้วิจัยจะใช้เป็นกรอบในการวิเคราะห์ว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยและกัมพูชาเลือกเปิดรับฟังวิทยุชายแดนหรือไม่ อย่างไร และเพราะเหตุใด

2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้สืบค้นข้อมูลจากฐานข้อมูลในห้องสมุดต่าง ๆ โดยเฉพาะห้องสมุดมหาวิทยาลัย ซึ่งไม่พบงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสื่อมวลชนกับความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา ยกเว้นงานของ ชนกพร พัวพัฒน์กุล (รายละเอียดจะกล่าวต่อไป) และงานวิจัยเชิงสำรวจ ซึ่งร่วมมือกันระหว่าง Seng Meakley, Opinion Research กัมพูชา และ The Coordination Center for Southeast Asian Studies กรุงเทพฯ เรื่อง Cambodian Radio Listening and Reaction Study ปี 1961 อันงานศึกษาการเปิดรับฟังวิทยุ ของชาวกัมพูชาในพนมเปญและ 4 จังหวัด ซึ่งผู้วิจัยใช้ข้อมูลดังกล่าวในหัวข้อสภาพปัจจุบันของวิทยุ กัมพูชา (ในบทที่ 4) นอกจากนี้ จากการประมวลองค์ความรู้การศึกษา กัมพูชา โดยเบญจวรรณ นาราสิจจ์ (2552) ซึ่งสำรวจเอกสารประเภทงานวิจัย เอกสารวิชาการและวิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์เกี่ยวกับกัมพูชาศึกษาในระหว่างเดือนกรกฎาคม 2548-มีนาคม 2550 ทั้งภาษาไทยและอังกฤษที่มีอยู่ในประเทศไทยและสามารถเข้าถึงตัวเล่มได้ มีทั้งสิ้น 394 รายการ จัดพิมพ์ระหว่างปี 1951-2007 พบว่า ประเด็นศึกษาตามลำดับมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด ดังนี้ (1) การเมือง (จำนวน 153 รายการ) ในประเด็นการปกครองของฝรั่งเศสกับการเมืองกัมพูชา การปกครองของเขมรแดง กระบวนการสันติภาพกัมพูชา และความสัมพันธ์ทางการเมืองไทย-กัมพูชา (2) ประวัติศาสตร์ (จำนวน 60 รายการ) ในประเด็นภาพรวมประวัติศาสตร์กัมพูชา ยุคเมืองพระนครและก่อนหน้า เมืองพระนคร ในการรับรู้ของชาวกัมพูชา ยุคหลังเมืองพระนคร (คริสต์ศตวรรษที่ 15-19) และยุคใหม่ (คริสต์ศตวรรษที่ 20) (3) เศรษฐกิจ (จำนวน 54 รายการ) ประเด็นศึกษาได้แก่ ศักยภาพทางเศรษฐกิจของกัมพูชา การค้า-การลงทุน การค้าชายแดน การลงทุนรายกิจกรรม เศรษฐกิจชนบท และแรงงานกัมพูชาในไทย (4) ภาษาและวรรณกรรม (จำนวน 37 รายการ) (5) สุขภาพ (จำนวน 35 รายการ) (6) การพัฒนาชนบทและทรัพยากรธรรมชาติ (จำนวน 31 รายการ) (7) สังคม (จำนวน 17 รายการ) ในประเด็นด้านการเปลี่ยนแปลงทางสังคม บทบาทและสถานภาพของผู้หญิง ศาสนา และระบบการศึกษา (8) ภาพรวม (จำนวน 4 รายการ) ซึ่งเป็นงานศึกษากัมพูชาโดยรวมทั้งด้านภูมิศาสตร์ ประชากร เศรษฐกิจ สังคม จิตวิทยา การเมือง ฯลฯ (9) ประเด็นอื่น ๆ (จำนวน 3 รายการ) ได้แก่ งานศึกษารูปแบบกล่องเงินที่ทำเป็นรูปสัตว์ วัฒนธรรมกัมพูชาสมัยใหม่ โดยศึกษาจากคนกัมพูชาในประเทศเองและในสหรัฐอเมริกา และงานศึกษาเกี่ยวกับความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาเสพติดในประเทศไทย ลาว พม่า จีน กัมพูชา และเวียดนาม ซึ่งไม่ปรากฏงานศึกษาด้านสื่อมวลชนกับความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา

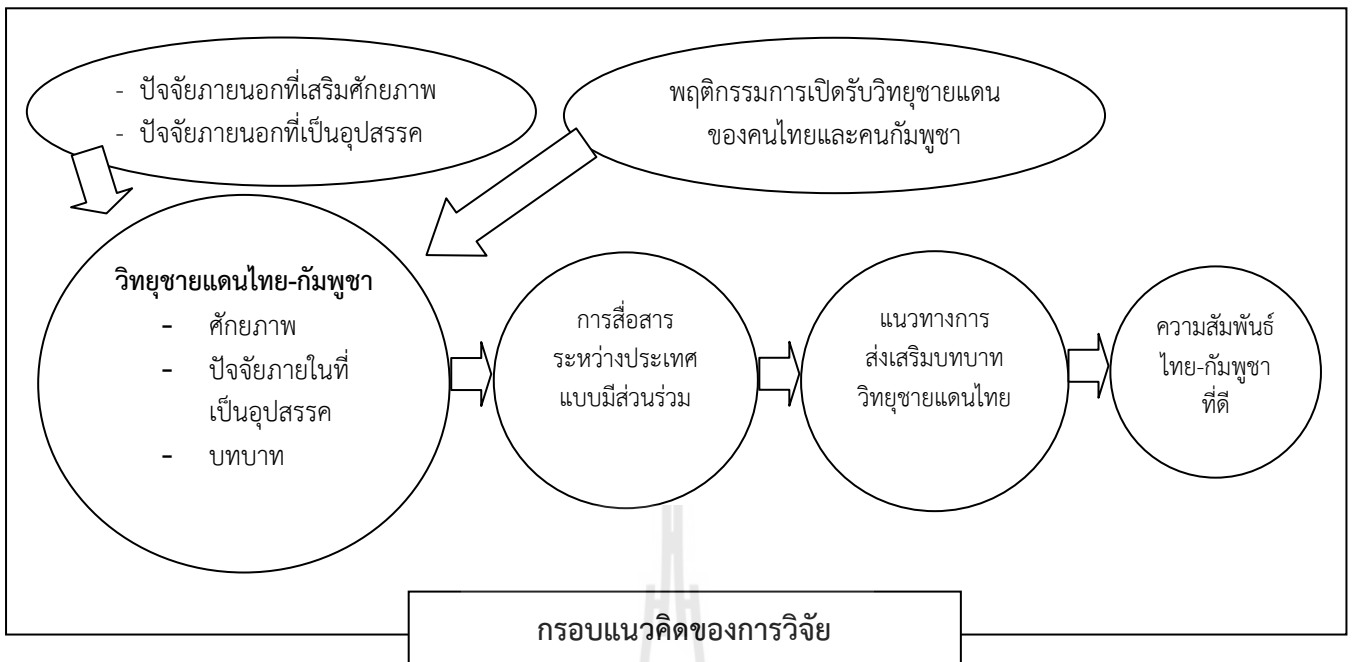
ชนกพร พัวพัฒน์กุล (2548) ศึกษาเรื่อง สื่อมวลชนกับบทเรียนความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา : กรณีเหตุการณ์ความรุนแรงในประเทศกัมพูชา พ.ศ.2546 โดยวิเคราะห์ภาษาในรายงานข่าวและข้อเขียนต่าง ๆ ในหนังสือพิมพ์รายวันไทย กรณีเหตุการณ์ความขัดแย้งระหว่างไทย-กัมพูชาและเหตุจลาจลเผาสถานทูตไทยในประเทศกัมพูชา พ.ศ. 2546 ด้วยการวิเคราะห์ปริศนาคำเชิงวิพากษ์ (critical

discourse analysis) โดยศึกษาหนังสือพิมพ์ 5 ฉบับ ได้แก่ ไทยรัฐ เดลินิวส์ คมชัดลึก ข่าวสด และมติชน ระหว่างมกราคม – กุมภาพันธ์ 2546

การศึกษาพบว่า (1) การนำเสนอเหตุการณ์จลาจลเผาสถานทูตไทยในพมเปญ (เหตุการณ์จลาจลฯ) ที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์กลุ่มตัวอย่างมีปริมาณไม่แตกต่างกันมาก และมีแนวโน้มของการเพิ่ม-ลดในทิศทางเดียวกัน โดยปริมาณการนำเสนอในช่วงก่อนเหตุจลาจลฯ มีไม่มากนักและเพิ่มขึ้นเล็กน้อย แต่เมื่อเกิดเหตุการณ์จลาจลฯ ปริมาณการนำเสนอเหตุการณ์จลาจลฯ เพิ่มขึ้นอย่างชัดเจนและเริ่มลดลงเมื่อรัฐบาลไทยมีท่าทีชัดเจนต่อเหตุการณ์ฯ และดำเนินมาตรการต่าง ๆ กับกัมพูชา รวมทั้งพยายามควบคุมคนไทยให้อยู่ในความสงบ ไม่ให้เกิดการตอบโต้กัมพูชา และเพิ่มขึ้นเล็กน้อยด้วยการนำเสนอความยากลำบากของกัมพูชา อันเป็นผลจากนโยบายที่แข็งกร้าวของฝ่ายไทย และเพื่อเสนอเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการฟื้นฟูความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา (2) รูปแบบการนำเสนอเกี่ยวกับความขัดแย้งระหว่างไทยและกัมพูชา และเหตุการณ์จลาจลฯ ปรากฏในรูปแบบต่าง ๆ ดังนี้ ข่าว ภาพข่าว และคำบรรยาย รายงานพิเศษ บทสัมภาษณ์ บทบรรณาธิการ บทความ คอลัมน์ การ์ตูน ข้อเขียนปกิณกะต่าง ๆ และโฆษณา โดยปรากฏในรูปแบบของข่าวมากที่สุด รองลงมาคือ รายงานพิเศษเพื่อให้ข้อมูลประกอบหรือเพื่อสรุปและอธิบายข่าว ภาพข่าวประกอบคำบรรยาย ซึ่งในส่วนนี้ผู้วิจัยพบว่า เนื้อหาในข่าว คำบรรยายภาพข่าว และรายงานพิเศษต่าง ๆ โดยเฉพาะส่วนที่ปรากฏเป็นข่าวหน้าหนึ่ง มีการสอดแทรกทัศนคติ มุมมอง และความคิดเห็นของผู้เขียนที่มีต่อบุคคล การกระทำหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ทั้งการเสนออย่างตรงไปตรงมา และใช้กลวิธีต่าง ๆ เช่น กลวิธีทางภาษา แบบและขนาดอักษร ภาพข่าว และการจัดหน้า ฯลฯ

การศึกษายังพบว่า จากการรายงานข่าวดังกล่าว สะท้อนภาพเกี่ยวกับกัมพูชา ดังนี้ (1) สื่อมวลชนกัมพูชา “สร้างข่าวลือ” (2) ปฏิกริยาของคนกัมพูชามีลักษณะที่รุนแรง คนกัมพูชาและผู้นำกัมพูชา “ไร้เหตุผล” และ “ทำเกินกว่าเหตุ” (3) คนกัมพูชา “ป่าเถื่อน” และเป็นผู้ก่อเหตุ หรือเป็น “ผู้กระทำ” โดยไทยเป็น “ผู้ถูกกระทำ” (4) กัมพูชา “เล่นไม่ซื่อ” (5) กัมพูชา “หยามศักดิ์ศรี” โดยประเมิณเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นว่าเป็นการ “ไม่ไว้หน้าคนไทย” และ (6) กัมพูชา “จ้อ” ไทย ผู้วิจัยได้ชี้ให้เห็นว่า หนังสือพิมพ์กลุ่มตัวอย่างใช้กลวิธีทางภาษานำเสนอมาตรการ “แข็งกร้าว” ของไทยต่อกัมพูชา แสดงให้เห็นชัดเจนว่าไทยวางตัวอยู่เหนือกัมพูชา นอกจากนี้ หนังสือพิมพ์ได้นำเสนอเรื่องความขัดแย้งในอดีต อันเป็นการตอกย้ำความรุนแรงในอดีต ซึ่งสร้างความไม่พอใจแก่ทั้งผู้อ่านคนไทยและกัมพูชา ในขณะเดียวกันยังนำเสนอเหตุการณ์ปัจจุบันด้วยการสร้างความรู้สึก “เกลียดชัง เคียดแค้น” คนกัมพูชา และนำเสนอภาพของการ “ตอบโต้” อย่าง “แข็งกร้าว” ซึ่ง “สะใจ” ความรู้สึกคนไทย ในทางกลับกันอาจ “สะเทือนใจ” คนเขมร การนำเสนอดังกล่าวยังนำไปสู่การบั่นทอนความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาในอนาคต ซึ่งหนังสือพิมพ์กลุ่มตัวอย่างได้สร้างความหวาดระแวงให้เกิดขึ้นระหว่างคนไทยและกัมพูชาด้วยการให้ภาพของคนกัมพูชาว่า “ไว้ใจไม่ได้” เป็น “ผู้ร้าย” เป็น “โจร” การยกตนเองอยู่ในฐานะ “ผู้ให้” และการ “ไม่สำนึกบุญคุณ” ของคนกัมพูชา อันทำให้ความรู้สึก “เหนือกว่า” ที่ไทยมีต่อกัมพูชาฝังรากลึกมากขึ้น

2.3 กรอบแนวคิดของการวิจัย (conceptual framework)

การวิจัยในครั้งนี้ มุ่งศึกษาสถานภาพปัจจุบันของวิทย์ชายแดนไทย-กัมพูชาทั้งศักยภาพ ปัจจัยภายในที่เป็นอุปสรรค และรูปแบบและเนื้อหารายการต่อการทำหน้าที่ด้านการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา ปัจจัยภายนอกที่เสริมศักยภาพและที่เป็นอุปสรรค รวมทั้งศึกษาบทบาทของวิทย์ชายแดนไทย-กัมพูชาดังกล่าว ตลอดจนศึกษาพฤติกรรม การเปิดรับวิทย์ฯ ของประชาชนไทยและกัมพูชา

นอกจากนี้ ยังยึดแนวคิดการสื่อสารระหว่างประเทศแบบมีส่วนร่วม โดยมุ่งศึกษาการมีส่วนร่วมในสื่อวิทยุกระจายเสียงระหว่างไทยและกัมพูชา ในสถานีวิทย์ชายแดนไทย-กัมพูชาเพื่อให้สถานีวิทย์ฯ ดังกล่าวมีบทบาทในการส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างประเทศไทยและกัมพูชา การศึกษาทั้งหมดทำให้ได้แนวทางในการส่งเสริมบทบาทของวิทย์ชายแดนในการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (qualitative research) และเชิงปริมาณ (quantitative research) โดยใช้วิธีวิจัยจากการวิจัยทั้ง 2 ประเภท ได้แก่ การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (in-depth interview) การสัมภาษณ์โดยอิงโครงสร้างปานกลาง (semi-structured interview) และ การใช้แบบสอบถาม รวมทั้งการวิเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้อง ซึ่งในบทนี้กล่าวถึงรายละเอียดต่าง ๆ ได้แก่ ประชากร กลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และการเก็บรวบรวมข้อมูล นอกจากนี้ในบทนี้ กล่าวถึงเอกสารที่เกี่ยวข้อง การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ และ การพิจารณาด้านจริยธรรม ทั้งนี้การนำเสนอรายละเอียดดังกล่าวจำแนกตามประชากรตามลำดับ ดังนี้ ผู้ดำเนินการวิทยุกระจายเสียง ประชาชนไทย และประชาชนกัมพูชา โดยในแต่ละส่วนมีรายละเอียด ดังนี้

3.1 ผู้ดำเนินการวิทยุกระจายเสียงในจังหวัดสระแก้ว และสุรินทร์

3.1.1 ประชากร

ประชากรของการวิจัย คือ ผู้ดำเนินการวิทยุกระจายเสียงในจังหวัดชายแดนไทย ที่มีพื้นที่ ติดต่อกับกัมพูชา อันได้แก่ จังหวัด อุบลราชธานี ศรีสะเกษ สุรินทร์ บุรีรัมย์ สระแก้ว จันทบุรี และ ตราด

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยกำหนดเลือกกลุ่มตัวอย่างของการวิจัยแบบเฉพาะเจาะจง (purposive sampling) โดย เลือกกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ดำเนินการวิทยุกระจายเสียงในอำเภอและจังหวัดที่มีจุดผ่านแดนถาวรและ จุดผ่านแดนชั่วคราว (จุดผ่อนปรน) ที่เปิดทำการ ณ ปัจจุบัน (2553) เพราะพื้นที่ที่มีจุดผ่านแดนซึ่ง ประชาชนไทยและกัมพูชาเดินทางไปมาได้อย่างถูกต้องจะเป็นโอกาสของการที่ประชาชนทั้ง 2 ประเทศจะสามารถมีส่วนร่วมในสถานีวิทยุฯ ได้ จึงทำให้ได้ผู้ดำเนินการวิทยุฯ ใน 4 อำเภอ ของ 2 จังหวัด อันได้แก่ อำเภอรัฐประเศ อำเภอโคกสูง และอำเภอตาพระยา จังหวัดสระแก้ว และอำเภอ กาบเชิง จังหวัดสุรินทร์ ซึ่งสถานีวิทยุฯ ในพื้นที่ดังกล่าว มีดังนี้

- 1.1) จังหวัด สระแก้ว จากทำเนียบวิทยุชุมชนจังหวัดสระแก้วที่ผู้วิจัยได้รับจาก สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดสระแก้ว เมื่อวันที่ 19 มีนาคม 2553 ระบุว่า มีจำนวน 35 สถานีใน 8 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองสระแก้ว อำเภอวัฒนานคร อำเภอโคกสูง อำเภอเขาฉกรรจ์ อำเภอตาพระยา อำเภอวังน้ำเย็น อำเภอวัง สมบูรณ์ และอำเภอรัฐประเศ ยกเว้นอำเภอคลองหาดซึ่งไม่มีสถานีวิทยุฯ ใด ทำเนียบถูกจัดลำดับตั้งแต่ลำดับที่ 1 ถึง 35 และเรียงตามอำเภอ

- 1.2) จังหวัดสุรินทร์ จากทำเนียบวิทยุชุมชนจังหวัด สุรินทร์ ที่ผู้วิจัยได้รับจาก สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดสุรินทร์ เมื่อวันที่ 19 มีนาคม 2553 มีจำนวน 93 สถานีใน 15 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองสุรินทร์ อำเภอชุมพลบุรี อำเภอท่าตูม อำเภอปราสาท อำเภอกาบเชิง อำเภอรัตนบุรี อำเภอสนม อำเภอศีขรภูมิ อำเภอสังขะ อำเภอลำดวน อำเภอสำโรงทาบ อำเภอบัวเขต อำเภอพนมดงรัก อำเภอเขวาสินรินทร์ และอำเภอโนนนารายณ์ ยกเว้น อำเภอจอมพระ และ อำเภอศรีณรงค์ ซึ่งไม่มีสถานีวิทยุฯ ใด ทำเนียบถูกจัดลำดับตั้งแต่ลำดับที่ 1 ถึง 93 และเรียงตามอำเภอ

จากข้อมูลข้างต้น ผู้วิจัยเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้หลักเกณฑ์การครอบคลุมของสัญญาณ กระจายเสียง กล่าวคือ สัญญาณการกระจายเสียงสามารถครอบคลุมไปยังกัมพูชา โดยผู้ฟังกัมพูชา สามารถใช้เครื่องรับวิทยุฯ เปิดรับฟังได้ และมีชุมชนของคนทั้ง 2 ประเทศอยู่ตามพื้นที่ชายแดน ผู้วิจัย ได้เข้าพื้นที่และสอบถามผู้ดำเนินการวิทยุฯ ใน 2 จังหวัดดังกล่าว โดยได้สอบถามผู้ดำเนินการวิทยุฯ ที่ปฏิบัติงานในสถานีวิทยุฯ โดยตรง และสอบถามจากสถานีวิทยุฯ อื่นภายในจังหวัดเพื่อตรวจสอบ ความถูกต้องตรงกันของข้อมูล ทำให้ได้สถานีวิทยุฯ ในพื้นที่ต่าง ๆ ดังนี้ อำเภอรัฐประเศ อำเภอ โคกสูง และอำเภอตาพระยา จังหวัดสระแก้ว และอำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์ นอกจากนี้ยังพบว่าใน พื้นที่ดังกล่าวไม่มีกลุ่มตัวอย่างที่เป็นสถานีวิทยุฯ หลัก หรือสถานีวิทยุฯ ของรัฐและรัฐวิสาหกิจ โดย สถานีวิทยุฯ ดังกล่าวนี้อยู่ในอำเภอเมือง ซึ่งได้แก่ สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย (สวท.) จังหวัดสระแก้ว สถานีวิทยุกระจายเสียงกองทัพภาคที่ 1 สระแก้ว สวท.สุรินทร์ สถานี วิทยุกระจายเสียงองค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย (อสมท.) จังหวัดสุรินทร์ สถานี วิทยุกระจายเสียงกองทัพภาคที่ 2 สุรินทร์ และสถานีวิทยุกระจายเสียงทหารอากาศสุรินทร์ ซึ่ง สัญญาณของสถานีวิทยุฯ หลักเหล่านี้ครอบคลุมถึงพื้นที่ในไทยบางส่วนแต่ไม่ครอบคลุมถึงกัมพูชา

สำหรับผู้ดำเนินการวิทยุฯ นั้น ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มแบบเฉพาะเจาะจงโดยเลือก (1) ผู้บริหาร สถานี ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานี และ (2) นักจัดรายการวิทยุฯ ที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป ทั้งนี้มีผู้ดำเนินการ วิทยุฯ ที่สมัครใจให้สัมภาษณ์ จำนวน 41 คน

- 1) ผู้วิจัยเลือกทั้งหมดทุกสถานีจากทำเนียบวิทยุชุมชนที่ได้รับจากสำนักงานประชาสัมพันธ์ (และสถานีที่ไม่มีรายชื่อปรากฏในทำเนียบวิทยุชุมชนที่ได้รับจากสำนักงาน ประชาสัมพันธ์) กรณีสถานีที่ไม่สะดวกที่จะให้สัมภาษณ์ ผู้วิจัยไม่เลือกสถานีนั้นเป็นกลุ่ม ตัวอย่าง จึงทำให้ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 12 สถานี เมื่อจำแนกตามอำเภอและสถานีแล้ว มีจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ดำเนินการวิทยุฯ ดังนี้

- 1.1) อำเภอรัฐประเศ จังหวัดสระแก้ว จำนวน 6 สถานี ได้แก่ วิทยุชุมชน พลเมืองชายแดน จำนวน 3 คน วิทยุชุมชนสยามเรดิโอ จำนวน 2 คน วิทยุ ชุมชนอรัญประเทศ (Groove F.M.) จำนวน 4 คน วิทยุชุมชนคนอรัญ จำนวน 4 คน วิทยุชุมชนอรัญซิตี้และวิทยุชุมชนลูกทุ่งอรัญ (2 สถานีนี้มีที่ตั้ง สถานีที่เดียวกัน) จำนวน 7 คน (มี 2 สถานี ปฏิเสธที่จะให้ข้อมูลและมี 1 สถานี หยุดออกอากาศ)

- 1.2) อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว จำนวน 2 สถานี ได้แก่ วิทยุเพื่อความมั่นคง อำเภอโคกสูง จำนวน 5 คน และวิทยุบริการสาธารณะเพื่อพระพุทธศาสนา (นอกเหนือจากทำเนียบวิทยุฯ) จำนวน 2 คน
- 1.3) อำเภอตาพระยา จังหวัดสระแก้ว จำนวน 2 สถานี ได้แก่ วิทยุชุมชนวัดตาพระยา จำนวน 3 คน และวิทยุชุมชนตาพระยา (คนเมืองพญา) จำนวน 1 คน
- 1.4) อำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์ จำนวน 2 สถานี ได้แก่ วิทยุชุมชนสยามเรดิโอ จำนวน 4 คน (ในจำนวนนี้เป็นคนกัมพูชา จำนวน 1 คน) และวิทยุชุมชนคนชายแดน จำนวน 6 คน

3.1.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการดำเนินการวิจัยโดยใช้เครื่องมือในการวิจัยเพื่อให้ได้คำตอบตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ดังนี้

แบบสัมภาษณ์ที่ประกอบด้วยคำถามต่าง ๆ เพื่อใช้ในการสัมภาษณ์โดยอิงโครงสร้างปานกลาง (semi-structured interview) ทั้งการสัมภาษณ์เดี่ยวและกลุ่ม (ตามความประสงค์ของกลุ่มตัวอย่าง) ใช้เพื่อเก็บข้อมูลวิจัยจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ดำเนินการวิทยุฯ โดยมีประเด็นต่าง ๆ เช่น การดำเนินงานของสถานี ความคิดเห็นในฐานะสื่อมวลชนต่อบทบาทในการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา และแนวทางในการพัฒนารายการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา เป็นต้น รวมทั้งแบบสัมภาษณ์อีกชุดหนึ่งเพื่อการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (in-depth interview) กับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ดำเนินการวิทยุฯ ที่เป็นผู้ให้ข้อมูลคนสำคัญจากการสัมภาษณ์โดยอิงโครงสร้างปานกลางในครั้งแรก โดยมีประเด็นต่าง ๆ เช่น ความคิดเห็นต่อบทบาทของวิทยุฯ ในการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา และตัวชี้วัดระดับความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา ฯลฯ

อุปกรณ์ที่ใช้ในการทำวิจัย ได้แก่ เครื่องบันทึกเทปสัมภาษณ์

3.1.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยใช้เครื่องมือในการวิจัยต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้นโดยมีรายละเอียดของการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

- 1) การสัมภาษณ์โดยอิงโครงสร้างปานกลาง ผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์ที่มีรายการคำถามต่าง ๆ ใช้ในการสัมภาษณ์ ซึ่งส่วนหนึ่งเป็นคำถามกว้าง ๆ เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างได้ให้ข้อมูลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย รวมทั้งประเด็นอื่น ๆ ที่ผู้วิจัยอาจคาดไม่ถึง และสัมภาษณ์เป็นรายบุคคลพร้อมการบันทึกด้วยการจดประเด็นและบันทึกเสียงด้วยเครื่องบันทึกเทป

ผู้วิจัยได้เข้าพื้นที่วิจัยด้วยตนเองเพื่อสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างร่วมกับผู้ช่วยวิจัย ระหว่างเดือนมีนาคม 2553 ถึงเดือนธันวาคม 2553 โดยผู้วิจัยโทรศัพท์ประสานกับผู้บริหารสถานีวิทยุชุมชนนั้น

โดยตรง (ข้อมูลชื่อและหมายเลขโทรศัพท์ที่ได้จากทำเนียบวิทยุชุมชน) เพื่อขอความอนุเคราะห์สัมภาษณ์ผู้บริหารสถานีและผู้จัดรายการวิทยุฯ ในสถานีที่เป็นนักจัดรายการหลักของสถานีและมีอายุ 18 ปีขึ้นไป รวมทั้งนัดหมายวันและเวลาที่กลุ่มตัวอย่างสะดวก ทั้งนี้ในการโทรศัพท์ประสานครั้งแรกนี้ ผู้วิจัยได้สอบถามถึงการรับฟังของคนกัมพูชา ซึ่งสะท้อนถึงการครอบคลุมของสัญญาณคลื่นถึงกัมพูชา อันเป็นเกณฑ์หนึ่งในการเลือกกลุ่มตัวอย่างซึ่งได้กล่าวถึงแล้วก่อนหน้านี้ ผู้วิจัยยังได้ทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ยื่นพร้อมกับการสัมภาษณ์หรือนำส่งสถานีล่วงหน้าก่อนวันนัดสัมภาษณ์

การโทรศัพท์ประสานดังกล่าว รวมทั้งก่อนการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างแต่ละคน ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยแจ้งข้อมูลต่าง ๆ ดังนี้ ชื่อและนามสกุลผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย สถานที่ทำงานของผู้วิจัย (มทส.) ชื่อโครงการวิจัย วัตถุประสงค์ของการวิจัย เวลาที่จะใช้ในการสัมภาษณ์ การใช้ข้อมูลที่ได้รับจากการสัมภาษณ์ และประโยชน์ของโครงการวิจัยนี้ ก่อนการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างนั้น ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยจะขออนุญาตกลุ่มตัวอย่างแต่ละคนเพื่อบันทึกเทป และเมื่อการสัมภาษณ์เสร็จสิ้นผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยขอบคุณผู้ให้สัมภาษณ์

การสัมภาษณ์ส่วนใหญ่ดำเนินการ ณ สถานีวิทยุชุมชน ซึ่งส่วนใหญ่ตั้งอยู่ภายในบ้านพักอาศัย บางแห่งเป็นอาคารพาณิชย์ และวัด อันเป็นสถานที่ดำเนินการสถานีวิทยุฯ เมื่อผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยเดินทางถึงสถานที่ดังกล่าว ผู้วิจัยขอเข้าพบกับผู้บริหารสถานีเพื่อแนะนำตัวเอง และแนะนำผู้ช่วยวิจัย แจ้งวัตถุประสงค์ของการวิจัยและขอความอนุเคราะห์สัมภาษณ์นักจัดรายการ (อีกครั้ง) ในการสัมภาษณ์แต่ละครั้งโดยทั่วไปใช้เวลาประมาณ 30-45 นาที ยกเว้นการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานีและนักจัดรายการวิทยุฯ ที่มีประสบการณ์ มีความใกล้ชิดและสัมพันธ์กับคนกัมพูชา เช่น มีเพื่อนและหรือญาติอยู่กัมพูชา ทำธุรกิจเกี่ยวข้องกับกัมพูชา หรือเคยเดินทางไปกัมพูชา ซึ่งส่วนใหญ่ใช้เวลาประมาณ 1-2 ชั่วโมง

2) การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก ผู้วิจัยได้โทรศัพท์และบางส่วนเข้าพื้นที่วิจัยอีกครั้งเพื่อสัมภาษณ์ผู้ดำเนินการวิทยุกระจายเสียงในจังหวัดสระแก้ว และสุรินทร์ โดยเฉพาะกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ให้ข้อมูลคนสำคัญจากการสัมภาษณ์ครั้งแรก จำนวน 7 คน ได้แก่ กลุ่มตัวอย่างจากสถานีวิทยุฯ อำเภอรัญประเทศ 4 คน และอำเภอกาบเชิง 3 คน

ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้โทรศัพท์กลับไปสถานีหรือโทรศัพท์มือถือส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่างซึ่งได้ให้ไว้เมื่อการสัมภาษณ์ครั้งแรกเพื่อประสานการสัมภาษณ์ โดยผู้วิจัยแนะนำตัวเองอีกครั้ง เพื่อทวนความจำของกลุ่มตัวอย่าง โดยให้รายละเอียดชื่อและนามสกุลผู้วิจัยสถานที่ทำงานของผู้วิจัย (มทส.) ชื่อโครงการวิจัย วัตถุประสงค์ของการวิจัย เวลาที่จะใช้ในการสัมภาษณ์ การใช้ข้อมูลที่ได้รับจากการสัมภาษณ์ ก่อนการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างนั้น ๆ กลุ่มตัวอย่างบางท่านจำได้บางท่านจึงแทรกลำดับการพูดของผู้วิจัยและบอกให้ผู้วิจัยสัมภาษณ์หรือถามคำถามเลย ในบางครั้งผู้วิจัยจึงมิได้แจ้งข้อมูลบางส่วนเช่น วัตถุประสงค์การวิจัย เวลาที่จะใช้ในการสัมภาษณ์ ฯลฯ แต่อย่างไรก็ตามผู้วิจัยขออนุญาตกลุ่มตัวอย่างแต่ละคนเพื่อบันทึกเทป และเมื่อการสัมภาษณ์เสร็จสิ้นผู้วิจัยกล่าวขอบคุณผู้ให้สัมภาษณ์อีกครั้ง ผู้ให้สัมภาษณ์บางท่านยังฝากให้ผู้วิจัยกลับมาพูดคุยหรือสัมภาษณ์หรือโทรศัพท์สัมภาษณ์อีกครั้ง หากต้องการข้อมูลเพิ่มเติม

การศึกษาของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มนี้ ผู้วิจัยใช้เป็นช่องทางหนึ่งในการหาผู้ดำเนินการวิจัย ที่มีศักยภาพเพื่อเป็นแกนนำในการทดลองดำเนินการผลิตรายการวิทยุฯ ที่ทั้งไทยและกัมพูชามีส่วนร่วม ในขั้นตอนต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาตามแผนการวิจัย อันนำไปสู่การศึกษาด้วยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) แต่การศึกษาพบว่า ขณะนี้ยังไม่มีความเป็นไปได้ในการดำเนินการให้เกิดรายการดังกล่าว นอกจากนี้ การศึกษาจากผู้ดำเนินการวิทยุฯ นี้ ผู้วิจัยใช้เป็นช่องทางหนึ่งในการสำรวจรายการที่ผลิตและออกอากาศในปัจจุบัน (2553) ที่มีเป้าหมายในการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาเพื่อนำมาศึกษาด้วยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหาเพื่อเสริมการศึกษาในประเด็นสถานการณ์ปัจจุบันของวิทยุชายแดนไทย-กัมพูชา แต่การศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างและสถานีวิทยุฯ ที่กลุ่มตัวอย่างดำเนินการอยู่ไม่มีการผลิตรายการเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา

การสัมภาษณ์แบบเจาะลึกดำเนินการระหว่างเดือนพฤษภาคม 2552 ถึงมกราคม 2553 โดยกลุ่มตัวอย่างบางคนยินดีให้สัมภาษณ์แบบซึ่งหน้าและบางคนประสงค์จะให้สัมภาษณ์ผ่านทางโทรศัพท์ โดยการสัมภาษณ์ส่วนใหญ่ใช้เวลาประมาณ 15-20 นาที

3) การขอสำเนาเอกสารที่เกี่ยวข้อง นอกจากการสัมภาษณ์โดยอิงโครงสร้างปานกลาง สัมภาษณ์แบบเจาะลึกดังกล่าวข้างต้นแล้ว ผู้วิจัยได้รวบรวมเอกสารที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเกี่ยวเนื่องจากการสัมภาษณ์ เช่น ผังรายการ และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของสถานีวิทยุฯ จากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ดำเนินการวิทยุฯ ด้วย

3.2 ประชาชนไทย

3.2.1 ประชากร

ประชากรของการวิจัย คือ ประชาชนคนไทยที่อาศัยอยู่ใน อำเภอรัญประเทศ อำเภอดอกสูง และอำเภอดาพระยา จังหวัดสระแก้ว และอำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์

3.2.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างของการวิจัย คือ คนไทยที่อาศัยอยู่ในอำเภอและจังหวัดที่มีจุดผ่านแดนถาวร และจุดผ่านแดนชั่วคราว (จุดผ่อนปรน) ที่เปิดทำการ ณ ปัจจุบัน (2553) และเป็นจุดที่มีประชาชนกัมพูชาเดินทางเข้า-ออกมากที่สุด (ข้อมูลจากด่านตรวจคนเข้าเมืองสระแก้ว และสุรินทร์) ซึ่งกลุ่มตัวอย่างมีจำนวนรวม 800 คน ผู้วิจัยทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยไม่ใช้ความน่าจะเป็น ด้วยวิธีการสุ่มแบบบังเอิญ (accidental sampling) อันเป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่บังเอิญพบขณะเดินตามหมู่บ้านและกลุ่มตัวอย่างยินดีให้สัมภาษณ์ตามแบบสอบถาม โดยรายละเอียดของจุดผ่านแดนถาวร และจุดผ่านแดนชั่วคราว (จุดผ่อนปรน) รวมทั้งจำนวนกลุ่มตัวอย่างแต่ละพื้นที่ มีดังนี้

- 1) จุดผ่านแดนถาวรบ้านคลองลึก อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว - ปอยเปต อำเภอโอโธรว จังหวัดบันเตียเมียนเจย จุดผ่อนปรนบ้านหนองปรือ อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว - บ้านมาลัย จังหวัดบันเตียเมียนเจย จุดผ่อนปรนบ้านหนองหญ้าแก้ว อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว - บ้านตำบลมุย อำเภอสวายเจก จังหวัดบันเตียเมียนเจย และจุดผ่อนปรนบ้านตาพระยา อำเภอตาพระยา จังหวัดสระแก้ว - บ้านบึงตะกวน จังหวัดบันเตียเมียนเจย รวมจำนวน 400 คน
- 2) จุดผ่านแดนถาวรช่องจอม อำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์ - ฮอร์เสม็ด อำเภอสำโรง จังหวัดโอตตาร์ทเมียนเจย จำนวน 400 คน

ทั้งนี้ใน 2 พื้นที่ดังกล่าวสามารถรับสัญญาณวิทยุฯ ของกัมพูชาได้ โดยจังหวัดสระแก้วในอำเภอตาพระยาถึงอำเภออรัญประเทศสามารถรับสัญญาณวิทยุฯ กัมพูชาทางความถี่ เอฟ.เอ็ม 96.5 MHz เอฟ.เอ็ม 98.3 MHz เอฟ.เอ็ม 99.5 MHz เอฟ.เอ็ม 103.5 MHz และ เอฟ.เอ็ม 106.5 MHz และอำเภอตาพระยา อำเภอโคกสูง ถึงอำเภออรัญประเทศสามารถรับสัญญาณวิทยุฯ กัมพูชาทางความถี่ เอฟ.เอ็ม 99 MHz ส่วนอำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์สามารถรับสัญญาณวิทยุฯ กัมพูชาทางความถี่ เอฟ.เอ็ม 95 MHz

3.2.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการดำเนินการวิจัยโดยใช้เครื่องมือในการวิจัย คือ แบบสอบถามเพื่อใช้ในการสัมภาษณ์ซึ่งประกอบด้วยคำถาม การเปิดรับฟังวิทยุชายแดน ประโยชน์ที่ได้จากการรับฟังข้อเสนอแนะต่อบทบาทของวิทยุฯ ในการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา และทัศนคติต่อแนวคิดการสื่อสารระหว่างประเทศแบบมีส่วนร่วมในวิทยุชายแดน ฯลฯ

3.2.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยและทีมผู้ช่วยวิจัย ซึ่งประกอบด้วยผู้ช่วยวิจัยในโครงการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 1 คน ผู้ช่วยวิจัยในพื้นที่ คือ นักเรียนสถานศึกษาในอำเภอนั้น ๆ ได้แก่ วิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว อำเภอเมืองสระแก้ว โรงเรียนอรัญประเทศ อำเภออรัญประเทศ โรงเรียนทัพพระยาพิทยา อำเภอโคกสูง และโรงเรียนตาพระยา และศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอตาพระยา รวมจำนวน 11 คน และนักศึกษาปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4 สาขาวิชาเทคโนโลยีการจัดการ สำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม มทส. จำนวน 1 คน ทีมผู้ช่วยวิจัยจำนวนรวม 13 คน เก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์ตามแบบสอบถามกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยที่อำเภออรัญประเทศ อำเภอโคกสูง และอำเภอตาพระยา จังหวัดสระแก้ว

สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยในอำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์ ผู้วิจัยและทีมผู้ช่วยวิจัย ซึ่งประกอบด้วยผู้ช่วยวิจัยในโครงการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 1 คน ผู้ช่วยวิจัยในพื้นที่ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จากโรงเรียนกาบเชิงวิทยา อำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์ จำนวน 14 คน ทีมผู้ช่วยวิจัยจำนวนรวม 15 คน เก็บข้อมูลในพื้นที่ดังกล่าว

ก่อนการเก็บข้อมูลผู้ช่วยวิจัยทุกคนได้รับการอบรมการใช้แบบสัมภาษณ์และการเก็บข้อมูล โดยผู้วิจัยอธิบายรายละเอียดของโครงการวิจัย เช่น วัตถุประสงค์ กลุ่มตัวอย่าง ฯลฯ และการเก็บข้อมูลตามแบบสัมภาษณ์ของการวิจัยในครั้งนี้ ลักษณะของคำถาม วิธีการสัมภาษณ์เบื้องต้น และการเคารพในสิทธิของกลุ่มตัวอย่าง ฯลฯ รวมทั้งทดลองเก็บข้อมูลตามแบบสอบถาม

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลข้างต้น ผู้วิจัยและทีมผู้ช่วยวิจัยในแต่ละพื้นที่เดินตามบ้านเรือนร้านค้าที่อยู่ใกล้บริเวณชายแดนกัมพูชาแล้วขอสัมภาษณ์ และสัมภาษณ์ผู้ที่สมัครใจให้สัมภาษณ์จังหวัดละ 400 คน โดยคำนึงถึงการกระจายตัวตามลักษณะทางประชากร อันได้แก่ เพศ อายุ และอาชีพ

ทั้งนี้ในการสัมภาษณ์ตามแบบสอบถามใช้เวลาประมาณ 5-8 นาที แต่ก็มีกลุ่มตัวอย่างบางส่วนที่ขอตอบด้วยการกรอกคำตอบตามแบบสอบถามด้วยตนเอง การเก็บข้อมูลในส่วนนี้ดำเนินการระหว่างวันที่ 22 - 27 เมษายน และระหว่างวันที่ 12 - 16 พฤษภาคม 2553 โดยทุกเย็นในช่วงวันเก็บข้อมูล ผู้วิจัยจัดประชุมทีมผู้ช่วยวิจัยเพื่อตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม และสรุปปัญหา และอุปสรรคในการเก็บข้อมูล รวมทั้งมอบเงินตอบแทนค่าผู้ช่วยวิจัย

อนึ่ง การสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย มีประชาชนไทยบางส่วนไม่สมัครใจให้ข้อมูล ทีมวิจัยไม่สัมภาษณ์ตามความประสงค์ของประชาชนไทยดังกล่าว รวมทั้งกลุ่มตัวอย่างบางท่านไม่ประสงค์ออกความคิดเห็นในข้อใด ๆ ได้ตามสะดวก ดังนั้นข้อมูลบางส่วนจะนำเสนอตามปฏิกิริยาของผู้ตอบแบบสอบถาม ในจำนวนที่ปฏิเสธการให้สัมภาษณ์ ผู้วิจัยไม่ได้นำมารวมในจำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 800 คน

3.3 ประชาชนกัมพูชา

3.3.1 ประชากร

ประชากรของการวิจัย คือ ประชาชนกัมพูชาที่อาศัยอยู่ในกัมพูชาในเขตพื้นที่ปอยเปต อำเภโอโฉรวร จังหวัดบันเตียเมียนเจย บ้านมาลัย จังหวัดบันเตียเมียนเจย บ้านตำบลมุย อำเภอสวายเจก จังหวัดบันเตียเมียนเจย บ้านบึงตะกวน จังหวัดบันเตียเมียนเจย และโอรเสม็ด อำเภอสำโรง จังหวัดโอดดาร์เมียนเจย

3.3.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างของการวิจัย คือ คนกัมพูชาที่อาศัยอยู่ในอำเภอและจังหวัดที่มีจุดผ่านแดนถาวรและจุดผ่านแดนชั่วคราว (จุดผ่อนปรน) ที่เปิดทำการ ณ ปัจจุบัน (2553) และเป็นจุดที่มีประชาชนกัมพูชาเดินทางเข้า-ออกมากที่สุด ซึ่งกลุ่มตัวอย่างมีจำนวนรวม 800 คน ผู้วิจัยทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยไม่ใช้ความน่าจะเป็น ด้วยวิธีการสุ่มแบบบังเอิญ (accidental sampling) อันเป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่บังเอิญพบขณะเดินตามหมู่บ้านและกลุ่มตัวอย่างยินดีให้สัมภาษณ์ตาม

แบบสอบถาม โดยรายละเอียดของจุดผ่านแดนถาวร และจุดผ่านแดนชั่วคราว (จุดผ่อนปรน) รวมทั้งจำนวนกลุ่มตัวอย่างแต่ละพื้นที่ มีดังนี้

- 1) จุดผ่านแดนถาวรบ้านคลองลึก อำเภอรัฐประเทศ จังหวัดสระแก้ว - ปอยเปต อำเภอโอโจรว จังหวัดบันเตียเมียนเจย จุดผ่อนปรนบ้านหนองปรือ อำเภอรัฐประเทศ จังหวัดสระแก้ว - บ้านมาลัย จังหวัดบันเตียเมียนเจย จุดผ่อนปรนบ้านหนองหญ้าแก้ว อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว - บ้านตำบลมุย อำเภอสวายเจก จังหวัดบันเตียเมียนเจย และจุดผ่อนปรนบ้านตาพระยา อำเภอตาพระยา จังหวัดสระแก้ว - บ้านบึงตะกวน จังหวัดบันเตียเมียนเจย รวมจำนวน 400 คน
- 2) จุดผ่านแดนถาวรช่องจอม อำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์ - โอร์เสม็ด อำเภอสำโรง จังหวัดโอดดาร์เมียนเจย จำนวน 400 คน

3.3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการดำเนินการวิจัยโดยใช้เครื่องมือในการวิจัย คือ แบบสอบถามเพื่อใช้ในการสัมภาษณ์อีกหนึ่งชุดที่แปลจากภาษาไทยเป็นภาษากัมพูชา โดยนางสาวศรียาย เสาร์ นักเรียนชาวกัมพูชา ที่เข้ามา เรียน ที่โรงเรียน ทักษะยาพิทยา อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว และตรวจแบบสอบถามอีกครั้งโดย นายชัยมงคล เฉลิมสุขจิตศรี แบบสอบถามประกอบด้วยคำถาม การเปิดรับฟังวิทยุชายแดน ประโยชน์ที่ได้จากการรับฟัง ข้อเสนอแนะต่อบทบาทในการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา และทัศนคติต่อแนวคิดการสื่อสารระหว่างประเทศแบบมีส่วนร่วมในวิทยุชายแดน เป็นต้น

3.3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การสัมภาษณ์ตามแบบสอบถามกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชาในปอยเปต อำเภอโอโจรว จังหวัดบันเตียเมียนเจย บ้านมาลัย จังหวัดบันเตียเมียนเจย บ้านตำบลมุย อำเภอสวายเจก จังหวัดบันเตียเมียนเจย และบ้านบึงตะกวน จังหวัดบันเตียเมียนเจย ผู้วิจัยได้ประสานโรงเรียนทักษะยาพิทยา อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว เพื่อขอความอนุเคราะห์ให้นักเรียนชาวกัมพูชา ซึ่งเป็นนักเรียนในโรงเรียน จำนวน 2 คน เป็นผู้ช่วยเก็บข้อมูลในพื้นที่ดังกล่าว

การสัมภาษณ์ตามแบบสอบถามกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชาในโอร์เสม็ด อำเภอสำโรง จังหวัดโอดดาร์เมียนเจย ผู้วิจัยได้ประสานนางสาวศรียาย เสาร์ เพื่อให้ประสานคนกัมพูชาช่วยในการเก็บข้อมูลในพื้นที่ดังกล่าว ทำให้ได้กลุ่มนักศึกษาจาก **สำนักวิจัยและพัฒนา และ ศึกษาศาสตร์** มหาวิทยาลัยเศรษฐกิจและการจัดการ (University of Management and Economics) (Cambodia) จำนวน 6 คน และชาวกัมพูชาที่อาศัยอยู่และคุ้นเคยพื้นที่ จำนวน 2 คน รวมจำนวน 8 คน เป็นผู้ช่วยเก็บข้อมูลในพื้นที่ดังกล่าว

เช่นเดียวกับทีมผู้ช่วยวิจัยกลุ่มตัวอย่างประชาชนไทย ก่อนการเก็บข้อมูลผู้ช่วยวิจัยกลุ่มตัวอย่างประชาชนกัมพูชาทุกคนจะได้รับการอบรมการใช้แบบสัมภาษณ์และการเก็บข้อมูล โดยผู้วิจัยอธิบายรายละเอียดของโครงการวิจัย เช่น วัตถุประสงค์ กลุ่มตัวอย่าง ฯลฯ และการเก็บข้อมูลตามแบบสัมภาษณ์ของการวิจัยในครั้งนี้ ลักษณะของคำถาม วิธีการสัมภาษณ์เบื้องต้น และการเคารพในสิทธิของกลุ่มตัวอย่าง ฯลฯ รวมทั้งทดลองเก็บข้อมูลตามแบบสอบถาม

ผู้ช่วยวิจัยขอสัมภาษณ์ และสัมภาษณ์ผู้ที่สมัครใจให้สัมภาษณ์ พื้นที่ละ 400 คน โดยคำนึงถึงการกระจายตัวตามลักษณะทางประชากร อันได้แก่ เพศ อายุ และอาชีพ แม้ว่า การเก็บข้อมูลส่วนใหญ่เป็นการสัมภาษณ์ตามแบบสอบถาม แต่มีบางส่วน (ส่วนน้อย) ที่ผู้ตอบประสงค์จะตอบแบบสอบถามด้วยการเขียนคำตอบด้วยตนเอง ทั้งนี้ในการสัมภาษณ์ตามแบบสอบถามใช้เวลาประมาณ 5-8 นาที และการเก็บข้อมูลในส่วนนี้ดำเนินการระหว่างวันที่ 26 เมษายน ถึง 25 มิถุนายน 2553 ในช่วงแรกของการเก็บข้อมูล ผู้วิจัยประชุมทีมผู้ช่วยวิจัยเพื่อตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม และสรุปปัญหา และอุปสรรคในการเก็บข้อมูล รวมทั้งมอบเงินตอบแทนค่าผู้ช่วยวิจัย ในช่วงหลังเนื่องจากการเก็บข้อมูลต้องใช้เวลาานาน ผู้วิจัยจึงประสานพูดคุยกับทีมผู้ช่วยวิจัยทางโทรศัพท์

อนึ่ง การสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นประชาชนกัมพูชา มีประชาชนกัมพูชาบางส่วนไม่สมัครใจให้ข้อมูล โดยบางส่วนให้เหตุผลว่า ไม่อยากเกี่ยวข้องกับเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับกัมพูชา ทีมวิจัยไม่สัมภาษณ์ตามประสงค์ของประชาชนกัมพูชา นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถามบางท่านประสงค์ไม่แสดงความคิดเห็นในข้อใด ๆ ได้ตามสะดวก ดังนั้นข้อมูลบางส่วนจะนำเสนอตามปฏิกริยาของผู้ตอบแบบสอบถาม (เช่นเดียวกับกลุ่มตัวอย่างประชาชนไทย) ในจำนวนที่ปฏิเสธการให้สัมภาษณ์ ผู้วิจัยไม่ได้นำมารวมในจำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 800 คน ในการแปลคำตอบจากภาษาไทยเป็นภาษากัมพูชานั้นนางสาวศรียาเสาร์เป็นผู้แปลภาษา

3.4 เอกสารที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาครั้งนี้มีเอกสารที่เกี่ยวข้องซึ่งได้จากการรวบรวมจากผู้ดำเนินการวิจัยฯ กลุ่มตัวอย่างและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิ ที่ว่าการอำเภอ รวมทั้งหนังสือ/ตำรา หนังสือพิมพ์ส่วนกลางและท้องถิ่น และเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้องกับกัมพูชาและความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา ตัวอย่างเอกสาร เช่น เอกสารบรรยายสรุปอำเภอและทำเนียบสถานีวิทยฯ ในจังหวัด

3.5 การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามชุดที่พัฒนาขึ้นและใช้ในโครงการวิจัยเรื่อง แนวทางในการส่งเสริมบทบาทวิทยุชุมชนเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยและ

สปป.ลาว และแนวทางในการส่งเสริมบทบาทวิทยุชายแดนเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยและพม่าของผู้วิจัยเอง ซึ่งได้ดำเนินวิจัยแล้วเสร็จเมื่อต้นปี 2552 และ 2553 ตามลำดับ และได้ทำการแปลจากภาษาไทยเป็นภาษากัมพูชาโดยนางสาวศรียาย เสาร์ ชาวกัมพูชาที่เข้ามาเรียนโรงเรียนในประเทศไทยตั้งแต่ชั้นประถมศึกษา และสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 จากโรงเรียน และตรวจสอบอีกครั้งโดยนายชัยมงคล เฉลิมสุขจิตศรี อาจารย์สอนภาษาเขมรให้กับข้าราชการในจังหวัดสุรินทร์ และนักวิจัยภาษาเขมร (อิสระ)

3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

ข้อมูลเกี่ยวกับกลุ่มตัวอย่างประชากรไทยและกัมพูชา ทั้งลักษณะทางประชากรศาสตร์ อันได้แก่ เพศ อายุ และอาชีพ รวมทั้งทัศนคติด้านต่าง ๆ ใช้สถิติในการวิเคราะห์ด้วยค่าเฉลี่ย และ ค่าร้อยละ นอกจากนี้ในส่วนของลักษณะประชากรศาสตร์ อันได้แก่ เพศ ช่วงอายุ อาชีพ ของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 ประเทศ ผู้วิจัยยังได้ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา เช่น ค่าร้อยละ

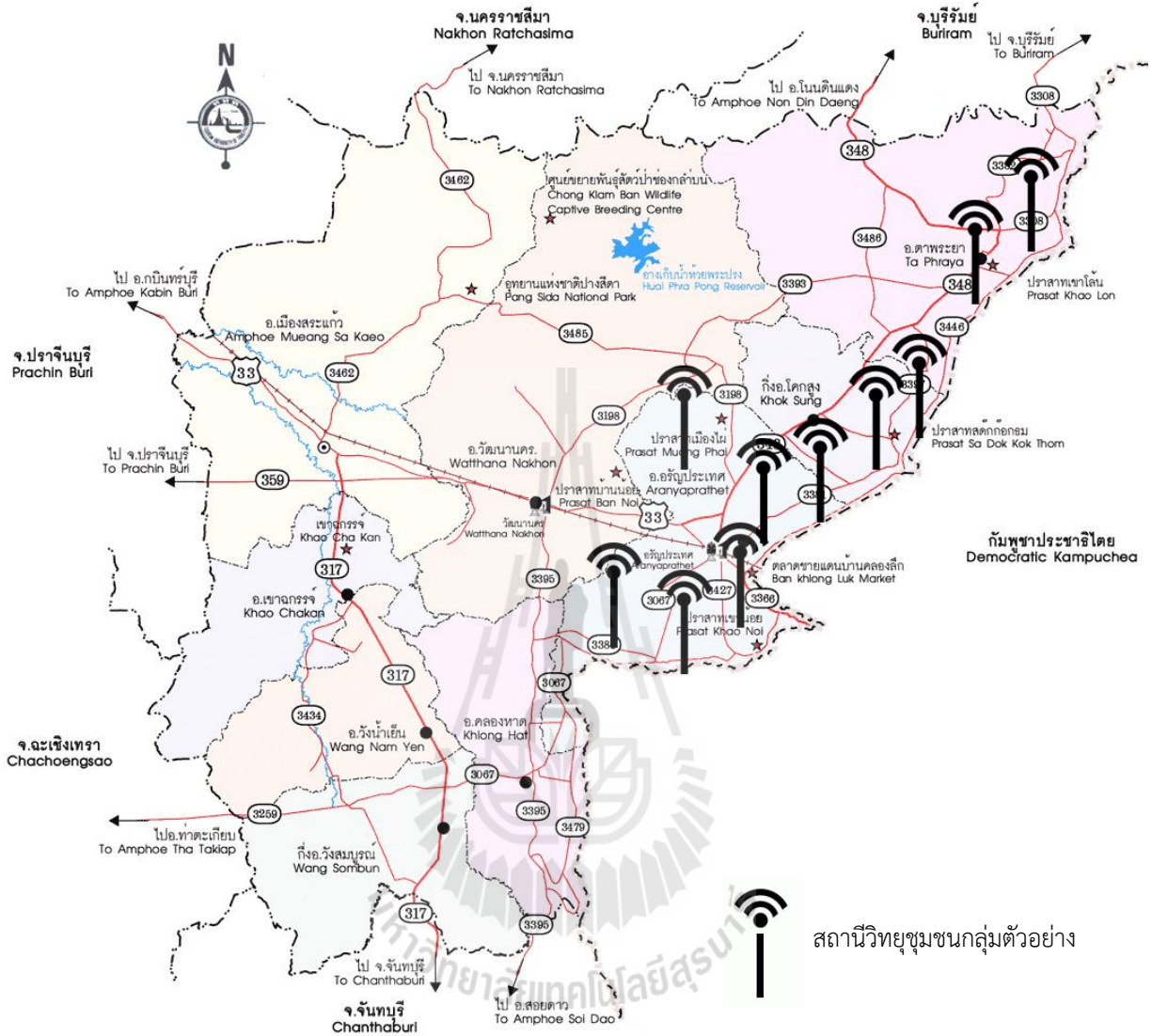
ในประเด็นคำถาม

- 1) ฟังวิทยุฯ กัมพูชา หรือไม่
- 2) ฟังวิทยุฯ กัมพูชา เวลาใด
- 3) ฟังวิทยุฯ กัมพูชา แล้วมีประโยชน์ หรือไม่
- 4) ฟังวิทยุฯ กัมพูชา แล้วทำให้รู้สึกดีกับกัมพูชา หรือไม่
- 5) ความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา เป็นอย่างไร
- 6) ดูโทรทัศน์กัมพูชา หรือไม่
- 7) ฟังวิทยุฯ ไทย หรือไม่
- 8) ฟังวิทยุฯ ไทย เวลาใด
- 9) ฟังวิทยุฯ ไทย แล้วมีประโยชน์ หรือไม่
- 10) ฟังวิทยุฯ ไทย แล้วทำให้รู้สึกดีกับไทย หรือไม่
- 11) ความสัมพันธ์กัมพูชา-ไทย เป็นอย่างไร
- 12) ดูโทรทัศน์ไทย หรือไม่

3.7 การพิจารณาด้านจริยธรรม

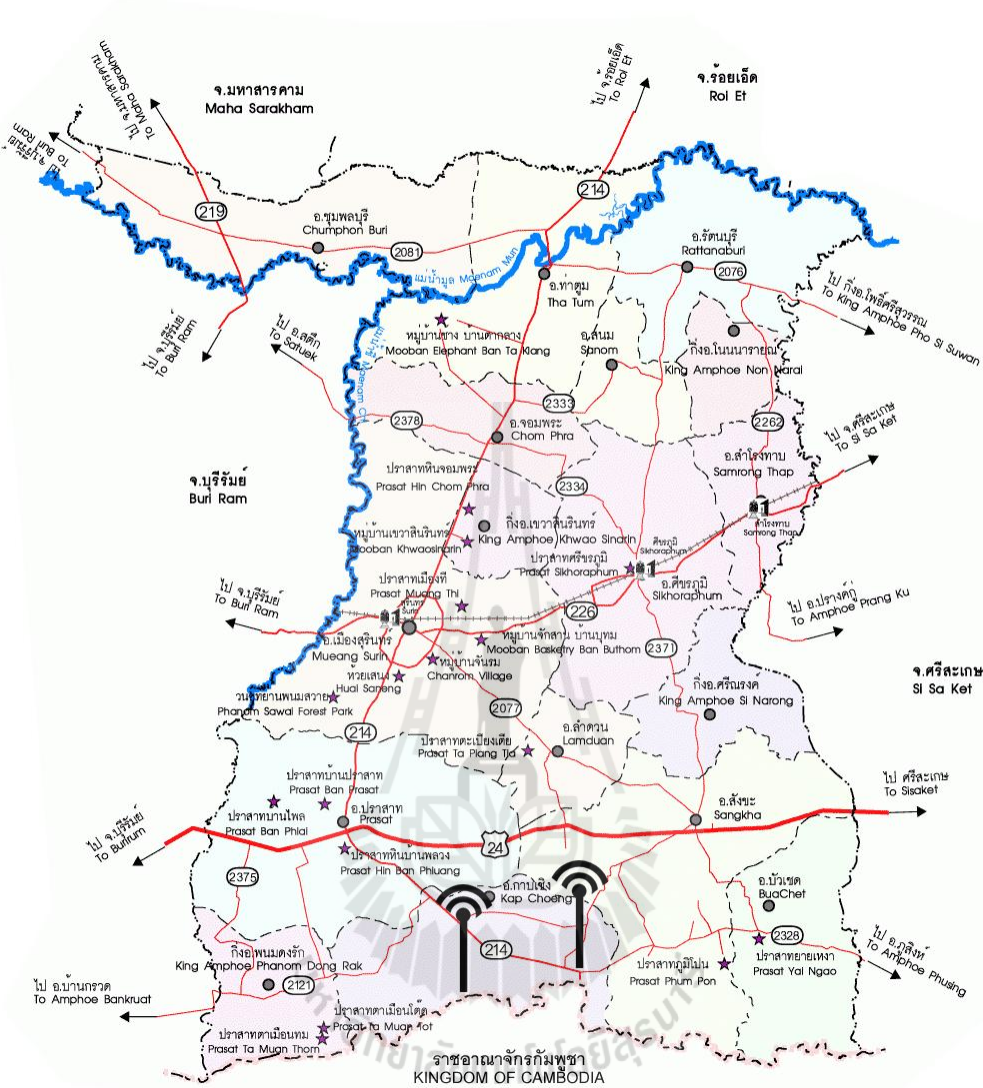
การศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้พิจารณาและปฏิบัติด้านจริยธรรมการวิจัยโดยคำนึงถึงประเด็นเรื่องความเป็นส่วนตัว และการเก็บรักษาข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างเป็นความลับ และผู้วิจัยนำข้อมูลดังกล่าวมาใช้เพื่อการวิจัยเท่านั้น

แผนที่สถานีวิทยุฯ กลุ่มตัวอย่างจังหวัดสระแก้ว

แผนที่ของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

แผนที่สถานีวิทยุ กลุ่มตัวอย่างจังหวัดสุรินทร์

สถานีวิทยุชุมชนกลุ่มตัวอย่าง

แผนที่ของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

บทที่ 4

สถานภาพ และความพยายามผลักดันวิद्यุชายแดนในการทำหน้าที่ ในด้านการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา

ในบทนี้นำเสนอผลการศึกษิตตามประเด็นต่าง ๆ ดังนี้ คือ ศักยภาพของวิद्यุชายแดนในการทำหน้าที่ด้านการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างไทย-กัมพูชา ปัจจัยภายนอกที่เสริมศักยภาพดังกล่าว รวมทั้งปัจจัยภายนอกและภายในที่เป็นอุปสรรคต่อวิद्यุชายแดนในการทำหน้าที่ด้านการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างไทย-กัมพูชา และสภาพปัจจุบันของวิद्यุฯ ไทยและกัมพูชา ตลอดจนความพยายามผลักดันของโครงการวิจัยเพื่อการประยุกต์ใช้แนวคิดการสื่อสารระหว่างประเทศแบบมีส่วนร่วมในวิद्यุชายแดน โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

4.1 ศักยภาพของวิद्यุชายแดนในการทำหน้าที่ด้านการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างไทย-กัมพูชา

สถานีวิद्यุชายแดนอำเภอคาบเชิง จังหวัดสุรินทร์ และอำเภอตาพระยา โคนสูง และอรัญประเทศ จังหวัดสระแก้วมีศักยภาพในการทำหน้าที่ด้านการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา คือ สถานีวิद्यุชายแดนบางแห่งมีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ และสถานีบางแห่งกำลังส่งสูงครอบคลุมพื้นที่กว้างและมีความพร้อมด้านอุปกรณ์/เครื่องมือ โดยมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

4.1.1 สถานีบางแห่งมีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ

จากการศึกษาพบว่า สถานีวิद्यุฯ บางแห่งมีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในด้านต่าง ๆ ดังนี้

- 1) ความสามารถในการผลิตรายการวิद्यุฯ ที่มีคุณภาพ ซึ่งนอกจากนักจัดรายการวิद्यุฯ ส่วนหนึ่งเคยมีประสบการณ์การทำงานด้านการเป็นนักจัดรายการวิद्यุฯ หลักมาก่อน อีกส่วนหนึ่งแม้จะมีประสบการณ์เฉพาะการเป็นนักจัดรายการชุมชน แต่ก็ดำเนินรายการมาเป็นระยะเวลาาน จึงเกิดความเชี่ยวชาญในการดำเนินรายการ ทำให้เป็นบุคลากรของสถานีที่มีความสามารถในการผลิตรายการวิद्यุฯ ที่มีคุณภาพ นอกจากนักจัดรายการวิद्यุฯ มีความเชี่ยวชาญหรือมีประสบการณ์ในการจัดรายการแล้ว นักจัดรายการวิद्यุฯ ส่วนหนึ่งยังมีลักษณะเด่นเฉพาะหรือมีลีลาหรือสไตล์ในการผลิตรายการเป็นของตนเอง ทำให้รายการได้รับความสนใจจากผู้ฟังในพื้นที่อีกด้วย
- 2) ความรู้เกี่ยวกับพื้นที่และกัมพูชา เนื่องจากผู้ดำเนินการวิद्यุฯ ส่วนใหญ่เป็นคนในท้องถิ่น เช่น เป็นคนที่เกิดและเติบโตในอำเภอคาบเชิง หรือเป็นคนที่เกิดและอยู่อาศัยในพื้นที่อำเภออรัญประเทศมาโดยตลอด และส่วนใหญ่มีโอกาสติดต่อกับคนกัมพูชา และบางส่วนเคยเดินทางไปกัมพูชา จึงทำให้มีความรู้เกี่ยวกับพื้นที่และเกี่ยวกับกัมพูชา โดยเฉพาะในพื้นที่ติดต่อกับประเทศไทย

- 3) ความรู้และความสามารถในการใช้ภาษาไทย ทั้งภาษาไทยกลางและภาษาถิ่นและหรือ
เขมร ผู้ดำเนินการวิทย์ฯ ส่วนใหญ่มีความรู้และความสามารถในการพูดภาษาไทย ทั้ง
ภาษาไทยกลางและภาษาถิ่น เช่น ภาษาเขมรสูง ภาษาทวย (หรือภาษาส่วย) ภาษาลาว
(อีสาน) ฯลฯ แต่ผู้ดำเนินการวิทย์ฯ อีกส่วนหนึ่งยังมีความสามารถในการพูดภาษาเขมร
ต่ำ² ได้ด้วย

สถานีวิทยุ ที่มีนักจัดรายการวิทยุฯ ที่สามารถพูดภาษาเขมรต่ำมี 3 สถานี คือ

สถานีวิทยุ ท้องถิ่นไทยอรัญชิต์เรดิโอ อำเภออรัญประเทศ สถานีวิทยุ คนเมืองพญา
อำเภอดาพระยา และสถานีวิทยุฯ สยามเรดิโอบ้านโคกเพชร อำเภอกาบเชิง ซึ่งผู้บริหาร
สถานีหรือเจ้าของสถานีเป็นผู้ที่สามารถพูดภาษาเขมรต่ำได้ดี เพราะมีประสบการณ์
ทำงานในกัมพูชา และติดต่อสื่อสารกับคนกัมพูชาเป็นประจำทั้งเป็นทางการและเป็นการ
ส่วนตัว รวมทั้งมีภรรยาเป็นคนกัมพูชา สถานีวิทยุฯ แห่งนี้ยังมีนักจัดรายการวิทยุฯ ชาย
ซึ่งเป็นญาติของเจ้าของสถานีวิทยุฯ สามารถพูดภาษาเขมรต่ำพอได้ และนักจัดรายการ
วิทยุฯ หญิงที่เป็นคนกัมพูชา และมีเจ้าหน้าที่คนกัมพูชา ซึ่งเจ้าหน้าที่ชายคนนี้มีหน้าที่
หลัก คือ ดูแลทางเทคนิคและเปิด-ปิดสถานี และมีหน้าที่รองคือ จัดรายการวิทยุฯ ใน
คราวที่เจ้าของสถานีไม่สามารถมาจัดรายการได้ ด้วยเหตุต่าง ๆ อาทิ ติดภารกิจใน
กัมพูชา ซึ่งเป็นไปในลักษณะที่มาทำงานแล้วก็กลับไป มิได้มีส่วนร่วมใด ๆ

นอกเหนือจากหน้าที่ดังกล่าว (สถานีวิทยุฯ 102.5 MHz แห่งนี้ เจ้าของสถานีเดิมซึ่งเป็น
ผู้ก่อตั้งสถานีครั้งแรกได้ขายกิจการแก่นักจัดรายการวิทยุฯ ท่านหนึ่งซึ่งจัดรายการวิทยุฯ
ที่สถานีวิทยุฯ แห่งนี้ ประกอบกับปัญหาการบริหารจัดการและปัญหาภายในครอบครัว
จึงทำให้นักจัดรายการวิทยุฯ หญิงชาวกัมพูชาและเจ้าหน้าที่คนกัมพูช้าย้ายออกจาก
สถานี) และสถานีวิทยุฯ 103.75 MHz อำเภอกาบเชิง มีนักจัดรายการวิทยุฯ จำนวน
1 คนพูดภาษาเขมรต่ำพอได้ โดยได้พูดภาษาเขมรต่ำเพื่อทักทายและให้ข้อคิดถึงผู้ฟัง
กัมพูชา

การที่สถานีวิทยุฯ ตามพื้นที่ชายแดนมีบุคลากรที่มีความสามารถในการผลิตรายการวิทยุฯ ที่
มีคุณภาพ มีความรู้เกี่ยวกับพื้นที่และกัมพูชา ตลอดจนความรู้และความสามารถในการใช้ภาษาไทยทั้ง
ภาษาไทยกลางและภาษาถิ่นและหรือภาษาเขมรข้างต้น เป็นปัจจัยสำคัญที่เอื้อให้วิทยุฯ มีบทบาทใน
การส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาได้

² อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ จำแนกภาษาเขมรเหนือหรือภาษาเขมรสูงหรือภาษาเขมรถิ่นไทยซึ่งเป็นภาษาพูดโดยคนไทยเชื้อสายเขมรในภาค
อีสานออกจากภาษาเขมรกลางที่เป็นภาษาพูดของคนเขมรในกัมพูชาและภาษาเขมรใต้ที่พูดโดยคนไทยเชื้อสายเขมรที่อยู่ทางตอนใต้ของ
เวียดนาม (2542: 19-20) คำว่า “ภาษาเขมรสูง” และ “ภาษาเขมรต่ำ” สะท้อนจากลักษณะภูมิประเทศของไทยในภาคอีสานเมื่อ
เปรียบเทียบกับลักษณะภูมิประเทศของกัมพูชา โดยในไทยเป็นพื้นที่ราบสูงที่สูงกว่าพื้นที่กัมพูชา ซึ่งที่พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ สุรินทร์ แสดง
ข้อความในพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติว่า “ลักษณะภูมิประเทศของจังหวัดสุรินทร์ แบ่งเป็น 2 ลักษณะ ... 2. บริเวณตอนใต้ของจังหวัดมีเขตแนวติดต่อกับ
ประเทศกัมพูชา พื้นที่ถูกยกตัวสูงขึ้นขนานไปตามแนวละติจูดประเทศไทยเป็นที่ราบสูงลาดเอียงไปทางเหนือ ส่วนประเทศกัมพูชาเป็นที่ราบ
ต่ำจึงเรียกว่า เขมรสูงเขมรต่ำ” สำหรับด้านสัญชาตินั้น อมรา พงศาพิชญ์ (2547: 166) ระบุว่า “สงครามเวียดนามและการสู้รบในประเทศ
กัมพูชาช่วงก่อนและหลัง พ.ศ.2518 มีผลทำให้คนเขมรที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยต้องการเป็นคนไทย การแยกเขมรสูงและเขมรต่ำ และแยก
ข้อแตกต่างระหว่างคนเขมรในกัมพูชาและเขมรในไทยช่วยสร้างชาติลักษณะ “ไทยเขมร” ให้ชัดเจนขึ้น” ข

4.1.2 สถานีส่วนใหญ่กำลังส่งสูงครอบคลุมพื้นที่กว้างและมีความพร้อมด้านอุปกรณ์/เครื่องมือ

นอกจากเหตุผลที่สถานีวิทยุฯ มีที่ตั้งใกล้กับกัมพูชาแล้ว สถานีวิทยุฯ ส่วนใหญ่มีกำลังส่ง สัญญาณกระจายเสียงสูงครอบคลุมพื้นที่ทั้งไทยและกัมพูชา และสถานีวิทยุฯ หลายแห่งมีอุปกรณ์/เครื่องมือในการออกอากาศและผลิตรายการครบครัน ทั้งคอมพิวเตอร์ในการเปิดไฟล์เพลง เครื่องผสม สัญญาณเสียง หูฟัง (ขณะจัดรายการ) ฯลฯ ทำให้การผลิตรายการในห้องออกอากาศเป็นไปด้วยความคล่องตัว และมีประสิทธิภาพ กล่าวได้ว่า สถานีวิทยุฯ ในพื้นที่ชายแดนมีความพร้อมทางด้านเทคนิค โดยเฉพาะการผลิตรายการในห้องออกอากาศสถานีเพื่อให้ออกอากาศได้ทันที มีบทบาทหรือทำหน้าที่ในด้านต่าง ๆ ต่อสังคม

4.2 ปัจจัยภายนอกที่เสริมศักยภาพวิทยุชายแดนในการทำหน้าที่ด้านการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างไทย-กัมพูชา

การศึกษาพบว่า ปัจจัยภายนอกที่มีบทบาทสำคัญในการเสริมศักยภาพวิทยุชายแดนในการทำหน้าที่ด้านการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างไทย-กัมพูชา ได้แก่ ภูมิประเทศที่ติดกัน ความสัมพันธ์อันแนบแน่นระหว่างคนไทยและคนกัมพูชาตามแนวชายแดน เศรษฐกิจและความสัมพันธ์ทางด้านเศรษฐกิจ จุดร่วมของภาคการเกษตร จุดร่วมทางพุทธศาสนา วัฒนธรรมที่คล้ายคลึงกัน การสื่อสารระหว่างประเทศแบบมีส่วนร่วมของคนกัมพูชาในวิทยุฯ และกิจกรรม อื่น ๆ ความร่วมมือระหว่างไทยและกัมพูชา และการได้รับสนับสนุนด้านการเงินจากส่วนต่าง ๆ รายละเอียด ดังนี้

4.2.1 ภูมิประเทศที่ติดกัน

ในภาพรวมประเทศไทยและกัมพูชามีเส้นแดนติดต่อกัน 798 กิโลเมตร (กระทรวงการต่างประเทศ, 2553) แต่หากรวมทั้งทางบกและทางน้ำทั้ง 2 ประเทศมีอาณาเขตติดต่อกันประมาณ 1,241 กิโลเมตร ภาคตะวันตกและตะวันตกเฉียงเหนือของกัมพูชาเป็นพรมแดนติดต่อกับไทยยาวประมาณ 806 กิโลเมตร³ ภาคตะวันตกเฉียงใต้มีชายฝั่งติดต่อกับอ่าวไทยยาวประมาณ 435 กิโลเมตร (เขียน วีระวิทย์ และสุณัย ผาสุข, 2543 : 6) ทิศตะวันตกเฉียงเหนือติดกับจังหวัดอุบลราชธานี ศรีสะเกษ สุรินทร์ และบุรีรัมย์ และทิศตะวันตกติดจังหวัดสระแก้ว จันทบุรี และตราด

แม้ว่าสภาพพื้นที่ทางบกระหว่างไทยกับกัมพูชาจะมีเทือกเขาเป็นพรมแดนธรรมชาติ เช่น เทือกเขาพนมดงรัก และเทือกเขาพนมดงรัก แต่พื้นที่บางส่วนเป็นพื้นที่ราบที่มีคนอาศัยอยู่และมีจุดผ่านแดนหรือด่านผ่านแดนหลายแห่ง เช่น ด่านผ่านแดนถาวรช่องจอม และจุดผ่านแดนถาวรบ้านคลองลึก (พื้นที่วิจัย) ด่านผ่านแดนถาวรช่องสง่างา ด่านผ่านแดนถาวรบ้านแหลม และด่านผ่านแดน

³ ตัวเลขนี้ (806 กิโลเมตร) แตกต่างจากตัวเลขข้อมูลของกระทรวงการต่างประเทศ (798 กิโลเมตร) 8 กิโลเมตร

ถาวรบ้านหาดเล็ก ฯลฯ รวมทั้งจุดผ่อนปรน และช่องทางเดินเท้าและทางเกวียนหมู่บ้าน ด้วยสภาพพื้นที่ราบที่มีคนอยู่อาศัยดังกล่าว จึงทำให้คนไทยและคนกัมพูชาในพื้นที่ชายแดนติดต่อกันในด้านต่าง ๆ (ดังจะกล่าวต่อไป) อันเป็นปัจจัยสำคัญที่เสริมศักยภาพวิหุชายแดนในการทำหน้าที่ส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา

4.2.2 ความสัมพันธ์อันแนบแน่นระหว่างคนไทยและคนกัมพูชาตามแนวชายแดน

แม้ว่าประชากรของกัมพูชา 14.80 ล้านคน (World Bank, www, 2011) ส่วนใหญ่ประมาณร้อยละ 90 จะอาศัยอยู่บริเวณตอนกลางของประเทศ (พื้นที่ของพนมเปญ กันดาล ตาแก้ว ไพรแวง และสวายเรียง พื้นที่บางส่วนของกำปงสปี อำเภอน้ำโพธิ์ พระตะบอง เสียมเรียบ กำปงธม สตึงแตรง กระเจง และกำปงจาม) (เขียน ธีระวิทย์ และสุณัย ผาสุข, 2543 : 8) ซึ่งห่างไกลจากไทย แต่คนกัมพูชาที่อาศัยในพื้นที่ชายแดนไทย-กัมพูชามีความสัมพันธ์อันดีกับคนไทย โดยคนไทยบางคนมีบรรพบุรุษที่มีเชื้อสายเขมร เช่น คนไทยในอำเภออรัญประเทศ หมู่บ้านละลมติม อำเภอโคกสูง และหมู่บ้านโนนสมบูรณ์ เขาลูกช้าง ตำบลทิมสยาม03 อำเภอตาพระยา จังหวัดสระแก้ว “คนไทยเขมร” กลุ่มนี้สามารถพูดได้ทั้งภาษาไทยและภาษาเขมรต่ำ และมีญาติอยู่กับกัมพูชา มีความสัมพันธ์แบบเครือญาติ และหรือเปรียบเสมือนพี่น้อง “พี่น้องไปมาหาสู่กัน” “เราเหมือนพี่น้องกัน” “เราอยู่แบบพี่น้อง” “เป็นพี่น้องกันและพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน จึงจะอยู่ด้วยกันอย่างมีความสุข” นอกจากนี้กลุ่มคนญ้อและกลุ่มคนจีนที่อาศัยอยู่ตามพื้นที่ชายแดนทั้งในไทยและกัมพูชา ส่วนหนึ่งเป็นญาติกัน ทั้งกลุ่มคนกัมพูชา คนไทยเขมร ญ้อ และจีนในทั้ง 2 ประเทศจึงมีการติดต่อกัน บางส่วนแม้จะไม่มีการติดต่อทางสายโลหิต แต่ก็มี การช่วยเหลือเกื้อกูลกัน เช่น จ้างงาน และให้ข้าวของเครื่องใช้ เช่น เสื้อผ้า และกระเป๋าลือใช้เพื่อช่วยเหลือคนกัมพูชา สำหรับในพื้นที่อำเภอทาบเชิง คนไทยและกัมพูชาต่างเป็นญาติพี่น้องกันตั้งแต่อดีตกาล และปัจจุบันบางส่วนยังคงมีญาติพี่น้องที่ไปมาหาสู่กันอย่างต่อเนื่อง

ในขณะที่เดียวกันมีชายไทยทั้งประชาชนทั่วไป และเจ้าหน้าที่รัฐ เช่น ตำรวจ ทหาร ฯลฯ แต่งานกับหญิงกัมพูชาจำนวนมากขึ้น นอกจากนี้ในพื้นที่ยังมีการจัดการแข่งขันกีฬาเชื่อมสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาในกีฬานิตต่าง ๆ เช่น กีฬาพื้นบ้าน ฟุตบอล วอลเลย์บอล และตะกร้อ ฯลฯ อีกด้านหนึ่งทั้งคนไทยและกัมพูชาต่างข้ามไปมาหาสู่กันเป็นประจำในงานต่าง ๆ เช่น งานแต่งงาน งานบุญทอดผ้าป่า และกฐิน ฯลฯ บิดาของนักจัดรายการวิทยุฯ ท่านหนึ่งในพื้นที่อรัญประเทศซึ่งอาศัยอยู่ในพื้นที่ใกล้ชายแดนยืนยันว่า คนไทยและคนกัมพูชามีความสัมพันธ์อันดีต่อกัน แม้นเมื่อเร็ว ๆ นี้ตนเองข้ามไปซื้อข้าวที่กัมพูชา แต่ถูกคนกัมพูชาหลอก โดยตอนที่ไปดูข้าว คนขายเอาข้าวดีมาให้ดู แต่ตอนไปขนข้าวกลับได้ข้าวที่ไม่ดี ทำให้ขาดทุน เพราะขายข้าวในไทยได้ราคาต่ำและต่ำกว่าราคาที่ซื้อมา และแม้ในระหว่างที่มีความขัดแย้งเรื่องปราสาทพระวิหาร แต่คนไทยในพื้นที่ชายแดนอรัญประเทศตาพระยา โคกสูง และอำเภอทาบเชิงเห็นว่า ในพื้นที่ไม่มีปัญหาใด ๆ ระหว่างคนไทยและกัมพูชา และยังคงมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดสนิทสนมกันปกติ และชุมชนไทยและชุมชนกัมพูชาเป็นชุมชนคู่ขนานที่ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ไม่มีการทะเลาะเบาะแว้งใด ๆ

4.2.3 เศรษฐกิจและความสัมพันธ์ทางด้านเศรษฐกิจ

หากพิจารณาถึงความสัมพันธ์ด้านเศรษฐกิจย้อนหลัง 5 ปี คือ ตั้งแต่ปี 2549 ถึง 2553 (มกราคม-สิงหาคม 2553) พบว่า การค้าระหว่างไทยและกัมพูชามีมูลค่าระหว่าง 48,325.8 ล้านบาท ถึง 70,033.1 ล้านบาท โดยปีที่มีมูลค่าสูงสุดคือ ปี 2551 โดยมีมูลค่า 70,033.1 ล้านบาท เช่นเดียวกับมูลค่าการค้าชายแดนที่มีมูลค่าสูงสุด คือ 50,307.4 ล้านบาท ในปี 2551 ส่วนปี 2552 มูลค่าการค้าระหว่างประเทศลดลงร้อยละ 19.2 มูลค่าการค้าชายแดนลดลงร้อยละ 9.8 สำหรับข้อมูล ในช่วงเดือนมกราคมถึงสิงหาคม 2553 มูลค่าการค้าระหว่างประเทศมีทิศทางที่ดีขึ้น โดยมีมูลค่า 57,914.4 ล้านบาท การค้าชายแดนมีมูลค่า 37,202.1 ล้านบาท อย่างไรก็ตาม ตลอดทั้ง 5 ปี ไทย ยังคงได้เปรียบดุลการค้า โดยในปี 2549 ได้เปรียบดุลการค้าระหว่างประเทศ 45,680.2 ล้านบาท (มูลค่าการค้า 48,325.8 ล้านบาท) ปี 2550 ได้เปรียบดุลการค้าระหว่างประเทศ 45,020.5 ล้านบาท (มูลค่าการค้า 48,397.6 ล้านบาท) ปี 2551 ได้เปรียบดุลการค้าระหว่างประเทศ 64,018.1 ล้านบาท ปี 2552 ได้เปรียบดุลการค้าระหว่างประเทศ 51,258.4 ล้านบาท (มูลค่าการค้า 56,578.4 ล้านบาท) ปี 2553 (มกราคม-สิงหาคม 2553) ได้เปรียบดุลการค้าระหว่างประเทศ 48,044.2 ล้านบาท (มูลค่าการค้า 57,914.4 ล้านบาท) ส่วนมูลค่าการค้าชายแดนระหว่างปี 2551 – 2553 (มกราคม-สิงหาคม 2553) พบว่า จังหวัดที่มีมูลค่าการค้าชายแดนสูงที่สุดคือ จังหวัดสระแก้ว รองลงมาคือ ตราด สุรินทร์⁴ และจันทบุรี โดยในปี 2553 จังหวัดสระแก้วได้เปรียบดุลการค้า 16,668.7 ล้านบาท (กรมการค้าต่างประเทศ, 2553)

สินค้าส่งออกที่สำคัญของไทยไปกัมพูชา เช่น น้ำมันสำเร็จรูป น้ำตาลทราย ปูนซีเมนต์ เครื่องดื่ม เคมีภัณฑ์ เหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์ ผลิตภัณฑ์ยาง เครื่องสำอาง สบู่ และผลิตภัณฑ์รักษาผิว ผ้าฝ้าย สินค้าปศุสัตว์อื่น ๆ เป็นต้น ส่วนสินค้านำเข้าที่สำคัญจากกัมพูชา เช่น พืชและผลิตภัณฑ์จากพืช ผัก ผลไม้และของปรุงแต่งที่ทำจากผัก ผลไม้ สินแร่โลหะอื่น ๆ เศษโลหะและผลิตภัณฑ์ เหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์ เยื่อกระดาษและเศษกระดาษ ไม้ซุง ไม้แปรรูปและผลิตภัณฑ์ เสื้อผ้าสำเร็จรูป เนื้อสัตว์สำหรับการบริโภค แร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ สัตว์และผลิตภัณฑ์จากสัตว์ ส่วนการค้าชายแดน มีสินค้าส่งออกที่สำคัญ เช่น น้ำตาล น้ำมันเชื้อเพลิง สุกรมมีชีวิต ปูนซีเมนต์ ยางรถยนต์และรถจักรยานยนต์ อาหารสัตว์ น้ำอัดลม เครื่องยนต์เบนซิน/ดีเซล อะไหล่รถจักรยานยนต์ ผ้าถักแบบนิตหรือแบบโครเชต์ สินค้านำเข้าที่สำคัญ เช่น ถั่วเหลือง มันสำปะหลัง ข้าวโพด เศษเหล็ก เศษอะลูมิเนียม เศษทองแดง เศษกระดาษ เมล็ดพืชและผลไม้ชนิดอื่นที่มีน้ำมัน แคลเซียมฟอสเฟตธรรมชาติ ไม้แปรรูป (กรมการค้าต่างประเทศ, 2553)

บริเวณด่านผ่านแดนและจุดผ่อนปรนต่าง ๆ นอกจากจะมีตลาดที่เปิดให้มีการค้าชายระหว่างไทยและกัมพูชา เช่น ตลาดโรงเกลือ อำเภออรัญประเทศ และตลาดการค้าช่องจอม อำเภอกาบเชิง ซึ่งผู้ค้าทั้งคนไทยและกัมพูชาแล้ว ยังมีตลาดขนาดเล็ก เช่น ตลาดนัด ซึ่งเปิดเฉพาะบางวันในหลายจุด ตลาดขนาดใหญ่อย่างตลาดโรงเกลือ เป็นตลาดที่มีการซื้อขายคึกคักและมีสินค้ามากมายและหลากหลาย เช่น เครื่องแต่งกาย ทั้งใหม่และใช้แล้ว เครื่องประดับ เครื่องสำอาง เครื่องใช้ภายในบ้าน

⁴ ด่านศุลกากรช่องจอม จ.สุรินทร์ ทำหน้าที่ตรวจปล่อยสินค้านำเข้าส่งออกทั้งหมดของจุดผ่านแดนถาวรช่องสง่างา จ.ศรีสะเกษ

ทั้งเครื่องครัว เครื่องใช้ไฟฟ้า เครื่องนอน ตลอดจนสินค้าบริโภค เช่น อาหารแห้ง และอาหารกระป๋อง ฯลฯ ซึ่งพรีญา คงคาอุยฉาย (2549) ศึกษาพบว่า ด้วยความเป็นพื้นที่ชายแดน ทำให้คนชายแดนทั้งไทยและกัมพูชามีการติดต่อสัมพันธ์กันโดยตลอด โดยเฉพาะในพื้นที่ตลาดโรงเกลือ ซึ่งทำให้คนทั้ง 2 ประเทศมีความคุ้นชินกับการปฏิสัมพันธ์กัน โดยไม่รู้สึกละแวก และการมีปฏิสัมพันธ์กันดังกล่าว เป็นไปในทิศทางที่ดี เพราะเป็นมีความสัมพันธ์ทางการค้าที่เน้นประโยชน์ทางธุรกิจมากกว่าความแตกต่างทางชาติพันธุ์ และความขัดแย้งเรื่องอุดมการณ์ระหว่างรัฐที่มีอยู่ สำหรับตลาดการค้าช่องจอม ก็เป็นตลาดขนาดใหญ่ที่มีการขยายตัวมากขึ้นเรื่อย ๆ อย่างต่อเนื่อง (แม้จะเกิดเหตุเพลิงไหม้เมื่อวันที่ 28 กันยายน 2553 ทำให้ร้านค้าของผู้ค้าทั้งไทยและกัมพูชาได้รับความเสียหาย โดยมีการประมาณการมูลค่าความเสียหาย 50 ล้านบาท หลังจากเกิดเหตุมีการก่อสร้างร้านค้าและอาคารเพื่อประกอบธุรกิจขึ้นใหม่หลายส่วน) ซึ่งมีสินค้าต่าง ๆ จำหน่าย เช่น จักรยานใช้แล้ว ผ้าห่ม ผ้าคลุมเตียงและเสื้อผ้าทั้งใหม่และใช้แล้ว เครื่องใช้จักสาน และเครื่องใช้ไฟฟ้า ฯลฯ รวมทั้งสินค้าบริโภค เช่น ผัก ผลไม้ ฯลฯ

สำหรับตลาดขนาดเล็ก เช่น ตลาดนัดบ้านคลองน้ำใส อำเภออรัญประเทศ เป็นตลาดเช้า เปิดซื้อ-ขายในช่วงเช้า เมื่อถึงเวลาประมาณ 09.00 น. พ่อค้าแม่ค้าเริ่มเก็บข้าวของ ซึ่งเปิดทุกวัน อาทิตย์ ตลาดนี้มีคนกัมพูชาเข้ามาซื้อสินค้าทั้งอุปโภคและบริโภคค่อนข้างมาก สินค้าที่คนไทยนำมาวางแผงจำหน่าย เช่น น้ำยาสระผม เสื้อผ้า จาน ชาม ผัก หมู และไก่ คนกัมพูชาส่วนใหญ่เป็นคนเข้ามาซื้อ และส่วนน้อยที่นำสินค้ามาจำหน่าย สินค้าที่คนกัมพูชานำมาขาย เช่น ยอดหวาย (ผัก) และหนุونا นอกจากการค้าขายในตลาดข้างต้นแล้ว คนกัมพูชาส่วนหนึ่งยังปั่นจักรยานหรือขี่รถจักรยานยนต์เข้ามาไทยเพื่อขายปลา ถ่าน รวมทั้งพริกไทยแห้ง ถั่วเขียว ถั่วดำ (อยู่ในถุงพลาสติก ขนาดเล็กประมาณฝ่ามือ) และผักต่าง ๆ ถึงหน้าบ้านคนไทยในบริเวณอำเภอโคกสูงและอำเภอตาพระยาอีกด้วย ขณะเดียวกันคนกัมพูชาที่มาขายของก็ซื้อเครื่องอุปโภคบริโภค เช่น ผงชูรส ตะกร้า และแบตเตอรี่รถกลับไปใช้ นอกจากนี้พื้นที่วิจัยยังมีการทำ เกษตรพันธสัญญา (contract farming) โดยผู้ลงทุนทางการเกษตรของไทยไปลงทุนเช่าพื้นที่ ก่อสร้างอาคารและเครื่องจักรในการผลิต เพาะปลูกในกัมพูชา และใช้แรงงานคนกัมพูชาในการดูแล รักษาและเก็บเกี่ยวผลผลิต โดยพืชที่ปลูก เช่น มันสำปะหลัง ข้าวโพด ข้าว อ้อย รวมทั้งยางพารา

ความสัมพันธ์ทางการค้าหรือเศรษฐกิจในทุกลักษณะและทุกระดับ ช่วยสานสัมพันธ์ที่ดีระหว่างไทยและกัมพูชา อันเป็นปัจจัยเอื้อปัจจัยหนึ่งในการผลักดันการทำหน้าที่ของวิฑูฯ ในการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา

4.2.4 จุดร่วมของภาคการเกษตร

ภาคการเกษตรของไทยยังคงเป็นส่วนสำคัญของประเทศ เช่นเดียวกับกัมพูชา ซึ่งประชากรร้อยละ 59 ดำรงชีวิตโดยอาศัยภาคการเกษตร (World Bank, 2009: 6) นอกจากภาคการเกษตรทั้งการปลูกข้าว พืชชนิดต่าง ๆ รวมทั้งการเลี้ยงสัตว์ ฯลฯ ของทั้ง 2 ประเทศ ซึ่งเป็นจุดร่วมที่สำคัญแล้ว ประเทศไทยยังได้พึ่งพาสินค้าทางการเกษตรจากกัมพูชา ดังข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศข้างต้น โดยมีพืช ผัก และผลไม้ของกัมพูชาที่เป็นสินค้านำเข้าที่สำคัญของไทย ในระดับพื้นที่ อำเภอตาพระยา

โคกสูง และอรัญประเทศ จังหวัดสระแก้วและอำเภอท่าวุ้ง จังหวัดสุรินทร์ ประชากรส่วนใหญ่ ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ในขณะที่ปอยเปต อำเภอโอโฉรว จังหวัดบันเตียเมียนเจย และโอรส์เมียด อำเภอสำโรง จังหวัดอุดรธานี ประชากรในพื้นที่ฝั่งกัมพูชาส่วนหนึ่งก็มีอาชีพทางการเกษตร เช่นเดียวกัน ในจุดร่วมภาคการเกษตรนี้ (ซึ่งสามารถมองในมิติทางด้านเศรษฐกิจและความสัมพันธ์ ทางด้านเศรษฐกิจได้ด้วย) ด้านหนึ่งไทยยังได้พึ่งพาแรงงานทางการเกษตรจากกัมพูชา โดยมีแรงงาน กัมพูชาข้ามมาจ้าง⁵ ปลูกข้าว เกี่ยวข้าว ตัดอ้อย ชุมนัน ฯลฯ

4.2.5 จุดร่วมทางพุทธศาสนา

ประชาชนส่วนใหญ่ทั้งฝั่งไทยและพม่านับถือพุทธศาสนา โดยประชากรไทยร้อยละ 93.6 เป็น ผู้นับถือศาสนาพุทธ (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, www, 2551) ส่วนประชากรกัมพูชานับถือพุทธศาสนา ร้อยละ 90 (กระทรวงการต่างประเทศ, 2553) ศาสนาพุทธเป็นส่วนหนึ่งในวิถีชีวิตของทั้งคนไทยและ กัมพูชา จุดร่วมทางศาสนา นี้ กล่าวได้ว่า เป็นปัจจัยสำคัญของความคล้ายคลึงกันของคนทั้ง 2 ประเทศ ที่สามารถเป็นส่วนเอื้อหรือเสริมให้วิทย์ฯ มีบทบาทในการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาได้เป็น อย่างดี

4.2.6 วัฒนธรรมที่คล้ายคลึงกัน

กัมพูชาและไทยมีขนบธรรมเนียมประเพณีที่คล้ายคลึงกัน เช่น พระราชพิธีจรดพระนังคัล งามวันสงกรานต์ บุญแห่เทียน (อ่านรายละเอียดเพิ่มเติมได้ในพระราชพิธีทวาทศมาส หรือพระราชพิธี สิบสองเดือนกรุงกัมพูชา ฉบับฉลองครบรอบ 55 ปี การสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตไทย-กัมพูชา ภาคที่ 1 –3, 2550) รวมทั้งการบวชนาค การเล่นสะบ้า การแสดงกันตรึม และอ้าย/อาไย ฯลฯ นอกจากนี้ จากการเปิดรับชมรายการทางสถานีวิทยุโทรทัศน์ของกัมพูชา พบว่า มีรายการที่นำเสนอ การละเล่นชักเย่อ มอญซ่อนผ้า และรำวง ซึ่งมีลักษณะคล้ายคลึงกับไทย และดังได้กล่าวแล้วใน ประเด็นความสัมพันธ์อันแนบแน่นระหว่างคนไทยและคนกัมพูชาตามแนวชายแดน โดยเฉพาะใน ประเด็นย่อยเกี่ยวกับการไปมาหาสู่กันเพื่อร่วมกิจกรรมทำบุญงานแต่งงาน บุญผ้าป่า รวมทั้งประเด็น ย่อยเกี่ยวกับคนไทยเขมรหรือคนไทยที่มีเชื้อชาติกัมพูชาในพื้นที่ ซึ่งยังคงรักษาวัฒนธรรมเขมรส่วน หนึ่งไว้ อาทิ ประเพณีแซนโดนตาหรือโดนตา/โกลนตา ซึ่งมีพิธีทำบุญถึงบรรพบุรุษที่ล่วงลับไปแล้ว อัน แสดงถึงความกตัญญูรู้คุณต่อบรรพบุรุษ

4.2.7 การมีส่วนร่วมของคนกัมพูชาในวิทย์ฯ และกิจกรรมอื่น

⁵ การจ้างแรงงานกัมพูชาทั้งแบบจ้างแรงงานโดยตรง กล่าวคือ ผู้จ้างจ้างแรงงานและจ่ายค่าแรงกัมพูชาโดยตรง ไม่ผ่านนายหน้า และการ จ้างแรงงานโดยผ่านนายหน้า ซึ่งเป็นผู้จัดหาแรงงานและให้บริการรถรับ-ส่งแรงงานกัมพูชา ซึ่งในแบบแรกค่าแรงทั่วไปประมาณ 120-130 บาท/วัน (บางพื้นที่มีการจัดข้าวเที่ยงให้แรงงานรับประทานต่างหาก) หากเป็นการฉีดยาฆ่าแมลง 150 บาท ถ้ามีชุดเครื่องฉีดยาฆ่าแมลง โดย ที่ผู้จ้างงานไม่ต้องเตรียมหรือจัดหาอุปกรณ์การฉีดยา 200 บาท หากเป็นการจ้างแรงงานผ่านนายหน้าราคาสูงกว่าแบบแรกประมาณ 30 บาท กล่าวคือ ค่าจ้างประมาณ 150 บาท แรงงานกัมพูชาทั้งแบบเข้ามาไทยในตอนเช้า (ประมาณ 07.00 น.) และกลับกัมพูชาตอนเย็น (ประมาณ 17.00 น.) และแบบอาศัยอยู่ในไทยเพื่อรับจ้าง โดยอยู่แบบทั้งครอบครัว

นอกจากการเปิดรับฟังวิทยุ ไทยแล้ว (ดังจะกล่าวต่อไป) ผู้ฟังชาวแกมพูชายังมีส่วนร่วมในรายการด้วยการโทรศัพท์ขอเพลงไปที่สถานีวิทยุฯ ในพื้นที่วิจัยทั้งอำเภอรัฐประเทศ โคกสูง ตาพระยา และกาบเชิง ผู้ฟังแกมพูชาส่วนหนึ่งที่ฟังภาษาไทยและและเพลงไทยเข้าใจโทรศัพท์ขอเพลงด้วยการพูดภาษาไทย แต่ด้วยการพูดไม่ชัด จึงทำให้ผู้ดำเนินการวิทยุฯ จำแนกได้ว่าเป็นผู้ฟังแกมพูชา ผู้ฟังแกมพูชาจำนวนหนึ่งยังเดินทางเข้ามาเพื่อเยี่ยมเยือนสถานีวิทยุฯ เพื่อพบปะกับนักจัดรายการวิทยุฯ นักจัดรายการวิทยุฯ ที่อำเภอกาบเชิง ยังกล่าวว่า ในช่วงปลายปี 2552 ถึงต้นปี 2553 จำนวนโทรศัพท์ของผู้ฟังแกมพูชาที่โทรศัพท์มาขอเพลงและพูดคุยกับนักจัดรายการวิทยุฯ มีปริมาณลดลงประมาณร้อยละ 40 เพราะสถานการณ์ความตึงเครียดระหว่างไทยและแกมพูชาในขณะนั้น

นอกจากนี้ตามพื้นที่ชายแดน คนแกมพูชายังเข้ามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง เช่น ในช่วงประเพณีสงกรานต์ คนแกมพูชาข้ามมาร่วมงานในไทยหลายจุดที่มีการจัดงานสงกรานต์ตามสถานที่ต่าง ๆ เช่น วัด และปราสาท ตัวอย่างการจัดงานที่วัดโคกสะแบง อำเภอรัฐประเทศ ซึ่งในทุกปีมีคนแกมพูชาข้ามคลองพรหมโหด⁶ (แนวเขตแดนธรรมชาติระหว่างไทยและแกมพูชา) มาร่วมงานเป็นจำนวนมาก เจ้าหน้าที่ทหารไทยซึ่งประจำอยู่ในจุดตรวจวัดโคกสะแบงและพระช่วยกันขุดลอกคลองเอาผักตบออกและสร้างสะพานชั่วคราวเพื่อให้คนแกมพูชาข้ามมาร่วมงาน ในปีนี้ (2553) ดนตรีแสดงในวันที่ 14-16 เมษายน

อีกที่ที่จัดงานสงกรานต์ คือ ณ บริเวณปราสาทตาเมือนธม อำเภอพนมดงรัก จังหวัดสุรินทร์ งาน “เยี่ยมเยือนตาเมือน เดือนเมษา” นี้จัดขึ้นทุกปี เจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลตาเมียง ท่านหนึ่งเล่าว่า โดยปกติงานนี้จะจัดขึ้นในวันที่ 12 เมษายน และในปีที่ผ่านมา ๆ มา คนแกมพูชาข้ามมาเที่ยวงานจำนวนมาก โดยมีการประสานให้คนแกมพูชามาร่วมประกวดเทพีสงกรานต์และแข่งขันขกมวยไทย-แกมพูชา ในปีนี้ (2553) จัดขึ้นในวันที่ 8 เมษายน ซึ่งในงานมีการแข่งขันวิ่งมินิมาราธอน และการแสดงกันตริมี มีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธานเปิดงาน และสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จังหวัดสุรินทร์ถ่ายทอดสด ผู้ดำเนินการวิทยุฯ สัมภาษณ์ออกอากาศหญิงชาวแกมพูชาที่ข้ามมาเที่ยวงาน ซึ่งเธอให้สัมภาษณ์ว่า มาเที่ยวงานนี้ทุกปี และได้รู้ว่ามีเปลี่ยนแปลงวันจัดงานจากการพูดปากต่อปากของคนในหมู่บ้าน ตน พี่สาว และคนส่วนใหญ่ในหมู่บ้านข้ามมาเที่ยวงานนี้ด้วยการปั่นจักรยานกันมา โดยออกจากหมู่บ้านหกโมงเช้าถึงบริเวณงานประมาณเก้าโมงครึ่ง นอกจากได้ความบันเทิงจากแสดงบนเวทีแล้ว ยังได้ซื้อของกินของใช้ด้วย จากการสังเกตและสอบถามบุคคลในพื้นที่พบว่า ร้านค้าที่บริเวณงานในปีนี้น้อยกว่าทุกปี เพราะไม่มั่นใจว่า ทหารแกมพูชาซึ่งอยู่ชายแดนจะยอมให้คนแกมพูชาข้ามมาร่วมงาน ร้านค้าที่มาตั้งแผงหรือทำยรถกระบะขายสินค้าอุปโภคและบริโภค เช่น ร้านขายเสื้อผ้า ซิม (Subscriber Identity Module หรือ Subscriber Identification Module (SIM)) และบัตรเติมเงินโทรศัพท์มือถือ อุปกรณ์มือถือ ร้านขายน้ำยาสระผม สบู่ ยาสีฟัน ผงซักฟอก น้ำดื่ม อาหารและผลไม้ ฯลฯ ช่วงเช้าประมาณ 08.15 น. ผู้ค้าคนไทยต่างรอว่าทหารแกมพูชาจะยอมให้คนแกมพูชาข้ามมาเที่ยวหรือไม่ แต่แม้ทหารแกมพูชาที่ดูแลพื้นที่พยายามกันไม่ให้ชาวแกมพูชาข้ามมา

⁶ คลองพรหมโหดในอดีตเป็นแหล่งน้ำสำคัญสำหรับผลิตน้ำประปาบริการประชาชนในเขตเทศบาล (อัมพล หันทุง, 2539: 34) ปัจจุบันน้ำในคลองมีความสกปรกมีสีดำคล้ำ

ร่วมงาน แต่คนหนุ่มสาวชาวกัมพูชาจำนวนมากฝ่าการสกัดกั้นของทหารกัมพูชาเข้ามาร่วมงานจนสำเร็จ

4.2.8 ความร่วมมือระหว่างไทยและกัมพูชา

ความร่วมมือระหว่างประเทศไทยและกัมพูชามีหลายลักษณะ เช่น คณะกรรมาธิการว่าด้วยความร่วมมือทวิภาคี ไทย-กัมพูชา (Joint Commission on Bilateral Cooperation – JC) ในการเจรจา/ตกลงเกี่ยวกับความร่วมมือในด้านต่าง ๆ ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม การศึกษา และการท่องเที่ยว ฯลฯ คณะกรรมาธิการฯ ชุดนี้มีการประชุมครั้งแรกเมื่อปี 2538 ณ กรุงเทพมหานคร คณะกรรมาธิการเขตแดนร่วม ไทย-กัมพูชา JBC (Joint Boundary Commission) สำหรับการเจรจาหารือเรื่องเขตแดน ด้านความร่วมมือด้านการทหาร มีคณะกรรมการชายแดนทั่วไปไทย – กัมพูชา (General Border Committee) โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมของทั้งสองประเทศเป็นประธาน และคณะกรรมการชายแดนส่วนภูมิภาค ไทย – กัมพูชา (Regional Border Committee – RBC) ซึ่งมีแม่ทัพของแต่ละภูมิภาคทหารของทั้งสองฝ่ายเป็นประธาน ความร่วมมือในข้อตกลงต่าง ๆ เช่น ความตกลงว่าด้วยการค้า ความร่วมมือทางเศรษฐกิจและวิชาการ บันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านการเกษตร บันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือในการจ้างแรงงาน และบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านการศึกษา (อ่านรายละเอียดเพิ่มเติมจากเว็บไซต์กระทรวงการต่างประเทศ)

ในระดับพื้นที่ ผู้นำในท้องถิ่นมีความร่วมมือในด้านต่าง ๆ เช่น การจัดชุดลาดตระเวนร่วม ไทย-กัมพูชา ในส่วนของศูนย์ฝึกและพัฒนาอาชีพราษฎรไทยบริเวณชายแดนสุรินทร์⁷ อำเภอกาบเชิง ก็ได้รับความร่วมมือจากกัมพูชาในการจัดส่งคนเข้ารับการอบรม เช่น การอบรมการใช้ภาษาไทย ซึ่งจัดอบรมให้แก่เจ้าหน้าที่ชายแดนกัมพูชา หลักสูตรอบรมการทำอาหารและขนม ซึ่งมีภรรยาของรองผู้ว่าราชการจังหวัดของกัมพูชาเข้าร่วมด้วย นอกจากนี้ยังมีการจัดฝึกอบรมอื่น ๆ เช่น การทำเครื่องเงินโบราณ การทำดอกไม้ประดับจากผ้าใยบัว ซึ่งมีประชาชนกัมพูชาเข้ารับการอบรมด้วย ในประเพณีแห่เทียนออกพรรษา ซึ่งจัดขึ้นที่ว่าการอำเภอกาบเชิง ทางกัมพูชาร่วมส่งธิดาเทียน ต้นเทียน และขบวนแห่เทียนเข้าประกวดทุกปี และนำการรำอัสสราร่วมแสดงด้วย โดยมีผู้ว่าราชการหรือรองผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานีช่วยร่วมงาน ในขณะที่มีแข่งเรือตำบลคูตัน อำเภอกาบเชิงนำทีมเข้าไปกัมพูชาเพื่อร่วมแข่งขันที่จังหวัดอุดรธานี

นอกจากนี้ โรงเรียนในพื้นที่ยังรับนักเรียนกัมพูชาเข้าเรียนในโรงเรียนทั้งระดับประถมศึกษา และมีธยมศึกษา โดยครอบครัวของชาวกัมพูชาที่มีฐานะทางสังคมและเศรษฐกิจที่ดีก็ส่งลูกมาเรียนที่ไทย เช่น ลูกสาวผู้ใหญ่บ้านในกัมพูชามาเรียนที่ไทยตั้งแต่ระดับอนุบาล จนสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจากโรงเรียนเทพพระยาพิทยา อำเภอกอสุ่ง แต่ยังมีคนกัมพูชาอีกส่วนหนึ่งที่มีฐานะไม่ดีส่งลูกมาเรียนในระดับประถมศึกษา ซึ่งคุณครูที่โรงเรียนพากันช่วยกล่าวว่า พ่อแม่ของ

⁷ สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงศึกษาธิการ มีหน้าหลายประการ เช่น จัดการศึกษาและอบรมด้านอาชีพให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความจำเป็น ความต้องการของประชาชนบริเวณชายแดน ฯลฯ

นักเรียนกัมพูชาซึ่งส่วนใหญ่ทำงานในเขตเทศบาลอำเภอรัฐประเทศส่งลูกเข้าเรียน เพื่อให้พอพูดอ่าน และเขียนไทยได้ โดยเฉพาะการเขียนตัวเลข เพื่อให้ทำงานในไทยได้ แต่จะไม่ส่งลูกของตนเรียนจนสำเร็จการศึกษาในระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ในส่วนของการรักษาพยาบาล คนกัมพูชาที่เจ็บไข้ส่วนหนึ่งก็ข้ามมาไทยเพื่อรับการรักษา

4.2.9 การได้รับสนับสนุนด้านการเงินจากส่วนต่าง ๆ

สถานีวิทยาฯ แทบทุกแห่งได้รับการสนับสนุนด้านการเงินจากผู้สนับสนุน ซึ่งเป็นเจ้าของผู้ประกอบการหรือผู้บริหารธุรกิจ โดยช่วยในรูปของการสนับสนุนช่วงรายการหรือสปอตโฆษณา สถานีวิทยาฯ ซึ่งเป็นส่วนใหญ่ของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มนี้ยังได้ค่าเช่าช่วงเวลารายการจากผู้เช่าทั้งภายในท้องถิ่นและพื้นที่อื่น แต่สำหรับสถานีวิทยาฯ ที่ดำเนินการโดยวัดมีลักษณะที่แตกต่าง กล่าวคือ เงินสนับสนุนในการบริหารจัดการสถานีเป็นเงินที่พุทธศาสนิกชนบริจาคผ่านพระผู้ดำเนินการสถานีและเงินที่ได้รับการสนับสนุนจากผู้สนับสนุนรายการทั้งในรูปของการสนับสนุนช่วงรายการหรือสปอตโฆษณา

4.3 ปัจจัยภายในที่เป็นอุปสรรคต่อวิทยุชายแดนในการทำหน้าที่ด้านการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างไทย-กัมพูชา

การศึกษาปัจจัยภายในที่เป็นอุปสรรคของสถานีวิทยาชายแดนไทย-กัมพูชาในการทำหน้าที่ในการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา พบว่า สถานีส่วนใหญ่ไม่มีนโยบายและแนวทางปฏิบัติให้วิทยุสร้างความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ สถานีวิทยาฯ หลายแห่งดำเนินการโดยมุ่งเน้นธุรกิจเป็นหลัก สถานีบางแห่งมีการบริหารจัดการที่ไม่ดีเท่าที่ควร สถานีส่วนใหญ่ขาดบุคลากรที่มีความรู้ด้านภาษาเขมร รวมทั้งสถานีบางแห่งกำลังส่งต่ำ อุปกรณ์ชำรุดและขาดความพร้อมด้านอุปกรณ์/เครื่องมือ และสถานีบางแห่งมีบุคลากรน้อย ขาดทักษะบางประการในการทำหน้าที่เป็นนักจัดรายการวิทยุ โดยมีรายละเอียดดังนี้

4.3.1 สถานีส่วนใหญ่ไม่มีนโยบายและแนวทางปฏิบัติให้วิทยุ สร้างความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

ผู้ดำเนินการวิทยุ ส่วนใหญ่ไม่มีนโยบายให้วิทยุฯ ของตนเองมีบทบาทในการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างไทยและกัมพูชา ดังนั้นการกำหนดแนวทางหรือวิธีการปฏิบัติเพื่อการดังกล่าวจึงไม่ปรากฏเช่นกัน ผู้ดำเนินการบางส่วนหลีกเลี่ยงที่จะไม่นำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา โดยเฉพาะในด้านลบ แต่ส่วนใหญ่ก็เห็นด้วยหากมีนโยบายที่ชัดเจนจากรัฐที่จะกำหนดให้วิทยุฯ มีบทบาทในการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยและกัมพูชา นักจัดรายการวิทยุฯ

ส่วนหนึ่งยังกล่าวว่า นอกจากสถานี่ไม่มีนโยบายให้วิทย์ฯ สร้างความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาแล้ว สถานี่ยังเน้นความบันเทิงมากเกินไป

4.3.2 สถานีวิทย์ฯ หลายแห่งดำเนินการโดยมุ่งเน้นธุรกิจเป็นหลัก

สถานีวิทย์ฯ หลายแห่ง มีนายทุนเป็นผู้ลงทุนสร้างสถานี่ และบริหารจัดการโดยการจ้างบุคลากรเพื่อทำหน้าที่ด้านต่าง ๆ การดำเนินงานอยู่ในรูปของการประกอบธุรกิจประเภทหนึ่ง นอกจากนี้ยังแบ่งขายช่วงเวลารายการให้กับบุคคลภายนอก หรืออีกนัยคือ ผู้ดำเนินการวิทย์ฯ ส่วนใหญ่มุ่งเน้นธุรกิจเป็นหลัก อันทำให้การคำนึงถึงบทบาทด้านอื่น ๆ โดยเฉพาะบทบาทของการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างประเทศมีน้อยหรือไม่มีการคำนึงถึงเลย เพราะการมีบทบาทดังกล่าวอาจเกิดความเสี่ยง หรือเรื่องอีกด้านหนึ่งคือ อาจทำให้มีผลกระทบต่อหน่วยงานอื่น ๆ อาทิ หน่วยงานด้านความมั่นคง ซึ่งจะย้อนกลับมาก่อผลกระทบต่อกรดำเนินการธุรกิจของสถานีวิทย์ฯ การที่สถานีวิทย์ฯ มุ่งเน้นการแสวงหากำไรจากการประกอบธุรกิจทางวิทย์ฯ กระจายเสี่ยงนี้ ชุมชนที่จะเข้ามีส่วนร่วมในการใช้สื่อจึงต้องเช่าช่วงเวลารายการ ทำให้โอกาสของชุมชนในการเข้ามามีส่วนร่วมในด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะด้านการใช้สื่อเพื่อชุมชนของตนถูกจำกัดด้วยสภาพทางเศรษฐกิจ นักจัดรายการวิทย์ฯ ส่วนหนึ่งจึงเห็นว่า ควรให้ชุมชนเข้ามีส่วนร่วมในการทำประโยชน์เพื่อชุมชนโดยที่เจ้าของสถานีวิทย์ฯ ควรยกเว้นค่าเช่าช่วงเวลารายการ

ในการแบ่งขายช่วงเวลารายการ ผู้ดำเนินการวิทย์ฯ จัดสรรช่วงเวลาขายให้แก่บุคคลในท้องถิ่น และบริษัทผู้ผลิตรายการวิทย์ฯ ต่างจังหวัดหรือนอกพื้นที่ เช่น รายการทอชคบเพลิงแสงส่องทางเกษตรกรไทย โดยทีมงานปุ๋ยทอช ทราคบเพลิง

4.3.3 สถานี่บางแห่งมีการบริหารจัดการที่ไม่ดีเท่าที่ควร

สถานีวิทย์ฯ บางแห่ง ไม่มีแผนผังโครงสร้างการทำงานของบุคลากรภายในสถานี่วิทย์ฯ แต่ความรับผิดชอบจัดแบ่งโดยผู้บริหารสถานี่หรือเจ้าของสถานี่ โดยจัดแบ่งในตำแหน่งของนักจัดรายการวิทย์ฯ ซึ่งดูแลการผลิตรายการเป็นช่วงเวลา รวมทั้งดูแลทางเทคนิค กล่าวคือ อุปกรณ์และเครื่องมือต่าง ๆ และหรือเปิด-ปิดสถานี่ด้วย นักจัดรายการวิทย์ฯ บางส่วนนอกจากทำการโฆษณาด้วยการพูดในรายการและเปิดสปอตสินค้า เช่น น้ำผลไม้เพื่อสุขภาพอินทรา (Intra) และยาสตรีศรีมงคลแล้ว ยังทำหน้าที่ขายสินค้าดังกล่าวเมื่อมีผู้ติดต่อซื้อที่สถานี่วิทย์ฯ โดยไม่มีผู้รับผิดชอบงานด้านธุรการประจำสถานี่ หรือโดยรวมคือ ไม่มีการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบในการดำเนินการสถานี่วิทย์ฯ โดยเฉพาะหน้าที่ของนักจัดรายการวิทย์ฯ และเจ้าหน้าที่เทคนิค จึงทำให้นักจัดรายการวิทย์ฯ บางคนระบุว่าตนเองรับผิดชอบหน้าที่หลายด้านมากเกินไป แต่แม้ว่าสถานี่วิทย์ฯ บางแห่งมีแผนผังแสดงโครงสร้างการทำงานของบุคลากรชัดเจนโดยจำแนกเป็นฝ่ายต่าง ๆ แต่ก็พบว่า ในทางปฏิบัติบุคลากรบางคนเป็นบุคคลภายนอกที่ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการของสถานี่

4.3.4 สถานี่ส่วนใหญ่ขาดบุคลากรที่มีความรู้ด้านภาษาเขมร

สถานีวิทยุฯ หลายแห่งไม่มีนักจัดรายการวิทยุฯ ที่มีความรู้ความสามารถในการพูดภาษาเขมร โดยเฉพาะภาษาเขมรต่ำ จึงทำให้สถานีวิทยุฯ ไม่สามารถผลิตรายการเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาได้ ในประเด็นนี้ยังเกี่ยวเนื่องกับประเด็นสถานีวิทยุฯ ไม่มีนโยบายและแนวทางปฏิบัติให้วิทยุฯ สร้างความสัมพันธ์ระหว่างประเทศด้วย เพราะปัญหา คือ การไม่มีบุคลากรด้านการจัดรายการที่มีความรู้และความสามารถในการใช้ภาษาเขมร

4.3.5 สถานีบางแห่งกำลังส่งตำ อุปกรณ์ชำรุดและขาดความพร้อมด้านอุปกรณ์/เครื่องมือ

สถานีวิทยุฯ บางแห่งดำเนินการกระจายเสียงด้วยกำลังส่งต่ำ จึงทำให้สัญญาณครอบคลุมพื้นที่ของไทยเป็นส่วนใหญ่ ในขณะที่สัญญาณกระจายครอบคลุมถึงกัมพูชาเพียงบางส่วนเท่านั้น ซึ่งห่างจากตะเข็บชายแดนไม่มากนัก สถานีวิทยุฯ บางแห่งยังมีอุปกรณ์บางอย่างที่อยู่ในสภาพชำรุด ต้องการการซ่อมแซมหรือทดแทนด้วยอุปกรณ์ใหม่ นอกจากนี้สถานีวิทยุฯ ส่วนใหญ่ไม่มีชุดอุปกรณ์สำหรับการรับส่งสัญญาณนอกพื้นที่หรืออุปกรณ์ที่ใช้ในการถ่ายทอดสัญญาณเพื่อออกอากาศสดนอกสถานที่

สถานีวิทยุฯ ที่มีสภาพปัญหาด้านอุปกรณ์ชัดเจน คือ สถานีวิทยุฯ จุดปฏิบัติการเรียนรู้ 103.75 MHz อำเภอกาบเชิง ซึ่งเป็นสถานีวิทยุฯชุมชนที่ห้องผลิตรายการและห้องส่งมีพัดลม 1 ตัวทำหน้าที่แทนเครื่องปรับอากาศ มีเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ใช้งานไม่ได้ นักจัดรายการต้องนำเครื่องเล่นซีดีส่วนตัวมาไว้ที่สถานี เครื่องผสมเสียงชำรุด ปุ่มไฟแสดงสัญญาณติด ๆ ดับ ๆ และไม่มีโทรศัพท์แบบสาย

4.3.6 สถานีบางแห่งมีบุคลากรน้อย ขาดทักษะบางประการในการทำหน้าที่เป็นนักจัดรายการวิทยุฯ

ผู้ดำเนินการวิทยุฯ จำนวนหนึ่งกล่าวว่า สถานีวิทยุฯ มีบุคลากรในการดำเนินการสถานีวิทยุฯ จำนวนน้อย จึงทำให้แต่ละคนต้องรับผิดชอบหลายหน้าที่ และอีกส่วนหนึ่งยังขาดทักษะในการจัดรายการ กล่าวคือ ส่วนหนึ่งยังพูดในรายการไม่ถูกต้องตามอักขระวิธี โดยเฉพาะการออกเสียงคำควบกล้ำ “ร” และ “ล” นักจัดรายการวิทยุฯ บางคนยังพูดตะกุกตะกัก ขาดความมั่นใจในตนเอง และยังไม่ได้ “มาตรฐาน”

4.4 ปัจจัยภายนอกที่เป็นอุปสรรคต่อวิทยุชายแดนในการทำหน้าที่ด้านการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างไทย-กัมพูชา

การศึกษาพบว่า ปัจจัยภายนอกที่เป็นอุปสรรคในการทำหน้าที่ด้านการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างไทย-กัมพูชาของวิทยุชายแดน ได้แก่ ความแตกต่างของระบอบการปกครอง ความแตกต่างระหว่างภาษาไทยและภาษาเขมร ทศนคติที่เป็นลบต่อคนกัมพูชาของคนไทยบางกลุ่ม หน่วยงาน

ต่าง ๆ ในพื้นที่ไม่ส่งหรือให้ข้อมูลเกี่ยวกับกัมพูชาที่มีให้แก่สถานีวิทยาฯ ความไม่แน่นอน และไม่สม่ำเสมอของการสนับสนุนด้านการเงินจากส่วนต่าง ๆ ยังไม่มีองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับ การประกอบกิจการวิทยุฯ และการใช้คลื่นความถี่ของทั้ง 2 ประเทศแทรกหรือเบียดกันและกัน ซึ่งมี รายละเอียด ดังนี้

4.4.1 ความแตกต่างของระบอบการปกครอง

แม้ว่ากัมพูชาจะปกครองในระบอบประชาธิปไตยแบบรัฐสภา โดยมีพระมหากษัตริย์เป็น ประมุขภายใต้รัฐธรรมนูญ (ตามชื่อ) ซึ่งคล้ายกับไทยที่มีการปกครองระบบประชาธิปไตยอันมี พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข แต่พัฒนาการทางการเมืองการปกครองมีความแตกต่างกัน

ระบอบการเมืองการปกครองกัมพูชา ทั้งยุคเป็นอาณานิคมของฝรั่งเศส หลังการได้รับเอกราช และตั้งแต่รัฐบาลฮุนเซนขึ้นมีอำนาจ ในปี 1998 (อ่านรายละเอียดเพิ่มเติมได้ในกัมพูชา ประวัติศาสตร์ สังคม เศรษฐกิจ ความมั่นคง การเมือง และการต่างประเทศ โดยเฉพาะบทที่ 3, 6 และ 7 ซึ่งเป็น ผลงานของเขียน ฉีระวิทย์และสุณัย ผาสุข, 2543 และประวัติศาสตร์กัมพูชา โดยเดวิด แซนด์เลอร์ แปลโดยพรรณงาน เ่งาธรรมสาร สดใส ชันติวรพงศ์ และวงเดือน นาราสะจจ์, 2546) ซึ่งให้เห็นความ แตกต่างจากการเมืองการปกครองของไทย เขียน ฉีระวิทย์และสุณัย ผาสุข (2543, 43, 104) ระบุว่า “ฝรั่งเศสก็ใช้กลเม็ดทำให้กัมพูชาเป็นรัฐในอารักขาของตนเป็นเวลานานถึง 90 ปี ฝรั่งเศสกอบโกย ผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจจากกัมพูชา ซึ่งมีผลกระทบให้ลัทธิทุนนิยมก่อตัวขึ้นในกัมพูชา พร้อมกันนั้น ในทางการเมืองก็กระตุ้นให้เกิดลัทธิชาตินิยมตามมา... นับตั้งแต่ได้รับเอกราชเป็นต้นมา ชาวกัมพูชาได้ ประสบภัยคุกคามรุนแรงและยืดเยื้อที่สุด ทั้งในด้านชีวิตและทรัพย์สินส่วนบุคคล เอกราชของชาติ และบูรณภาพแห่งดินแดน การเปลี่ยนแปลงโดยใช้กำลังหลายครั้งกระทำโดยการปฏิวัติ รัฐประหาร และการแทรกแซงโดยใช้กำลังทหารจากต่างประเทศ เกือบทุกครั้ง ปัจจัยภายนอกมักเป็นพลังชี้ นำแห่งความสำเร็จ แต่สันติภาพคงอยู่ได้ไม่ยั่งยืน”

รัฐบาลฮุน เชนยังคงมีอำนาจถึงปัจจุบัน (2553) ซึ่งศรุตี สกฤรัตน์ (ม.ป.ป., 404) กล่าวถึง รัฐบาลภายใต้การนำของฮุน เชนว่า “ภาพของฮุนเซนในทางการเมืองนั้นเขาเป็นผู้นำแบบอำนาจนิยม ก้าวร้าว ควบคุมสถาบันกษัตริย์อย่างเข้มงวด กำจัดฝ่ายค้านอย่างรุนแรง ทั้งการใช้เงินซื้อตัว ส.ส. จาก พรรคตรงข้าม ใช้กฎหมายและศาลเป็นเครื่องมือ รวมทั้งการใช้กองทัพส่วนตัวโค่นล้มปรปักษ์ที่เป็น ภัยคุกคาม...” เขียน ฉีระวิทย์และสุณัย ผาสุข (2543, 169) กล่าวสรุปท้ายบทการเมืองกัมพูชาไว้ อย่างนี้มนวลาว่า “การถ่วงดุลระหว่างอำนาจนิติบัญญัติ อำนาจบริหารและอำนาจตุลาการยังเป็นเรื่อง ใหม่สำหรับชาวกัมพูชา...” เมื่อเปรียบเทียบกับระบอบการปกครองของไทยซึ่งเป็นการปกครองระบบ ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ซึ่งจนถึงปีนี้เป็นปีที่ 78 และแม้ปัจจุบันยังคงมี ปัญหาต่าง ๆ เช่น ค่านิยมประชาธิปไตยที่ไม่เหมาะสม เช่น การขาดจิตสำนึก การนึกถึงประโยชน์ ส่วนตน การขาดการยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่าง ปัญหาสิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาค ฯลฯ

ข้อมูลข้างต้นสะท้อนให้เห็นว่า ระบอบการปกครองของไทยมีพัฒนาการที่ดี เพราะอย่างน้อย ประเทศไทยไม่มีประสบการณ์เป็นอาณานิคมของประเทศใด ความแตกต่างของระบอบการปกครอง

ระหว่างไทยกับกัมพูชาดังกล่าวเป็นอุปสรรคประการหนึ่งของวิทยุชายแดนในการทำหน้าที่ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างไทยและกัมพูชา โดยเฉพาะการประสานความร่วมมือทั้งในระดับรัฐบาล และระดับท้องถิ่นซึ่งทั้ง 2 ฝ่ายมีอุดมการณ์ทางการเมืองที่ต่างกัน

4.4.2 ความแตกต่างระหว่างภาษาไทยและภาษาเขมร

แม้ภาษาเขมรและภาษาไทยจะต่างตระกูลภาษา แต่มีคำศัพท์หลายคำที่มีความคล้ายคลึงกัน ทั้งในรูปศัพท์ เสียงคำ และความหมาย เช่น หมวดอักษร ก. ในพจนานุกรมเขมรฉบับพุทธศาสนบัณฑิต พ.ศ. 2512 ซึ่งมีคำศัพท์ 1410 คำ พบว่ามีคำศัพท์ที่ใช้พ้องกับพจนานุกรมไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 จำนวน 242 คำ เป็นทั้งคำศัพท์ภาษาเขมรที่ใช้ตรงกับคำศัพท์ไทย และคำศัพท์ภาษาเขมรที่มาจากภาษาอื่น ๆ ที่ใช้ตรงกับคำศัพท์ไทย ได้แก่ คำศัพท์ภาษาเขมรที่มาจากภาษาบาลี สันสกฤต อินเดีย จีน ไทย และฝรั่งเศส เช่น คำว่า กติกา การี กงสี และกงสุล ฯลฯ (วัฒนชัย หมั่นยิ่ง, 2552 : 75-105) และคำในพจนานุกรมไทย ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 กับพจนานุกรมเขมร ฉบับพุทธศาสนบัณฑิต ภาค 1 พ.ศ. 2511 และภาค 2 พ.ศ. 2512 และพจนานุกรมเขมร-ไทยฉบับทุนพระยาอนุมารราชธนะ เล่ม 1 – 5 ซึ่งมีคำในภาษาไทยและภาษาเขมรที่มีสอดคล้องกันด้านเสียง รูปคำ และความหมายจำนวน 297 คำ เช่น คำว่า เขื่อน จาน โต และแม่ ฯลฯ (ประสงค์ ทองประ, 2546) นอกจากนี้ในขณะที่เข้าพื้นที่วิจัย ผู้วิจัยได้เปิดรับฟังวิทยุ กัมพูชา พบว่า นักจัดรายการวิทยุฯ และผู้ประกาศข่าวฯ นำเสนอรายการด้วยภาษาเขมรที่ฟังเข้าใจได้ เช่น คำว่า อุตสาหกรรม รถยนต์ องค์กร สะอาด สาขา ฯลฯ

แต่ด้วยยังมีคำศัพท์จำนวนมากที่มีความแตกต่างกัน (จากตัวอย่างคำศัพท์ในหมวดอักษร ก. พบว่ามีคำพ้องกัน คิดเป็นร้อยละ 17.16) หรือแม้แต่คำศัพท์ที่ตรงกันก็มีการออกเสียงที่ต่างกัน จึงทำให้ภาษาเป็นปัจจัยภายนอกปัจจัยหนึ่งที่เป็นอุปสรรคต่อวิทยุฯ ในการทำหน้าที่ด้านการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา เพราะการสื่อสารด้วยภาษาที่แตกต่างกัน ทำให้เกิดความเข้าใจตรงกันได้ลำบาก

4.4.3 ทักษะคติที่เป็นลบต่อคนกัมพูชาของคนไทยบางกลุ่ม

แม้โดยภาพรวมในพื้นที่ความสัมพันธ์ระหว่างคนไทยและคนกัมพูชาตามแนวชายแดนมีความแนบแน่น ทั้งโดยสายเลือด เชื้อชาติ และความสัมพันธ์พึ่งพาหรือแบบต่างตอบแทนอื่นๆ แต่ก็พบว่า มีคนไทยบางกลุ่มมีทัศนคติที่เป็นลบต่อคนกัมพูชา ตัวอย่างทัศนคติที่เป็นลบ เช่น คนไทยช่วยเหลือทุกอย่าง ทั้งการจ้างงาน แต่เขมรก็ยัง “เขมรขี้โมย” “ขี้โกง” “ไวใจไม่ได้” และ “ไม่ซื่อ” ฯลฯ ทั้งนี้จากประสบการณ์ที่ไม่ดีกับคนกัมพูชาของบุคคลดังกล่าว รวมถึงความไม่ไว้วางใจซึ่งกันและกันระหว่างรัฐบาลของทั้งสองประเทศ และด้วยสถานะทางเศรษฐกิจและสังคมที่ต่างจากไทย กลุ่มคนไทยบางกลุ่มจึงมีทัศนคติต่อคนกัมพูชาว่า “ด้อยกว่า” ทั้งด้านความเป็นอยู่ การศึกษา ฯลฯ ทั้ง ๆ ที่คนกัมพูชาบางคนก็ได้คิดว่าเขาด้อยกว่า คนไทยอีกกลุ่มหนึ่งมีทัศนคติที่เป็นลบด้วยเหตุผลว่า คน

กัมพูชาเข้ามาไทยได้สะดวกไปไหนมาไหนได้สบายและปลอดภัย แต่ในทางกลับกันคนไทยจะเข้าไป กัมพูชาจะถูกจับ

ทัศนคติของคนไทยต่อคนกัมพูชาว่า “ด้อยกว่า” ยังสะท้อนจากความเข้าใจผิด “ภาษาเขมรสูง” (ภาษาเขมรถิ่นไทย) กับ “ภาษาเขมรต่ำ” (ภาษาเขมรในกัมพูชา) ด้วยคนไทยบางคน รวมทั้งนัก จัดรายการวิทยุฯ บางคนเข้าใจว่าการจำแนกภาษาข้างต้นเป็นการจำแนกระดับชั้น กล่าวคือ “เขมร ต่ำ” คือ คนชนชั้นต่ำ ส่วน “เขมรสูง” คือ คนไทยที่สูงกว่า คนเขมรบางคนจึงไม่ชอบที่จะถูกเรียกหรือ กล่าวถึงในสถานที่ “ด้อยกว่า” หรือ “ต่ำกว่า” ตามการจำแนกตามลักษณะภูมิประเทศ

ทัศนคติที่เป็นลบดังกล่าว เป็นอุปสรรคหนึ่งที่ทำทลายวิทยุฯ ในการปรับทัศนคติและทำความเข้าใจต่อคนประเทศเพื่อนบ้านอย่างกัมพูชา อันเป็นบทบาทหนึ่งของการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่าง คนไทยและคนกัมพูชา และยังเป็นทางไปสู่การปฏิบัติหน้าที่หรือมีบทบาทในด้านอื่น ๆ ที่เข้มข้นกว่า การปรับทัศนคติและการสร้างความเข้าใจที่ดีระหว่างกัน

4.4.4 หน่วยงานต่าง ๆ ในพื้นที่ไม่ส่งหรือให้ข้อมูลเกี่ยวกับกัมพูชาที่มีให้แก่สถานีวิทยุฯ

สถานีวิทยุฯ บางแห่งไม่ได้รับการสนับสนุนด้านข้อมูลจากหน่วยงานในท้องถิ่น โดยเฉพาะ หน่วยงานรัฐ ซึ่งผู้ดำเนินการวิทยุฯ กล่าวว่า การที่หน่วยงานในพื้นที่ไม่ได้จัดส่งข้อมูลด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะเกี่ยวกับความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาเป็นข้อจำกัดบทบาทหน้าที่ของวิทยุฯ ประการหนึ่ง เพราะวิทยุฯ ต้องอาศัยข้อมูลจากหน่วยงานต่าง ๆ ในพื้นที่ อย่างไรก็ตาม การที่ยังไม่มี กสทช. เพื่อ พิจารณาให้ใบอนุญาตประกอบการวิทยุฯ ทำให้หน่วยงานรัฐส่วนหนึ่งไม่มั่นใจในสถานภาพของสถานี วิทยุฯ โดยเฉพาะสถานีวิทยุชุมชนว่าถูกต้องตามกฎหมายหรือไม่ หน่วยงานของรัฐส่วนหนึ่งจึงไม่นำส่ง ข้อมูลให้แก่บางสถานี

4.4.5 ความไม่แน่นอน และไม่สม่ำเสมอของการสนับสนุนด้านการเงินจากส่วนต่าง ๆ

สถานีวิทยุฯ บางแห่ง โดยเฉพาะสถานีวิทยุฯ ที่มีทุนน้อย และอาศัยรายได้จากกา รสนับสนุน จากเจ้าของสินค้าและบริการ ต้องเผชิญกับปัญหาความไม่แน่นอนและไม่สม่ำเสมอของการสนับสนุน เพราะบางช่วงมีผู้สนับสนุนน้อยรายทำให้มีรายได้น้อย จึงทำให้สถานีวิทยุฯ บางแห่งต้องหยุด ออกอากาศบางช่วงเวลาเพื่อประหยัดค่าไฟฟ้า ในขณะที่ผู้สนับสนุนรายการเองก็มีระยะเวลาของการ โฆษณาสินค้าหรือบริการของตน เช่น ระยะเวลาโฆษณา 3 หรือ 6 เดือน ฯลฯ ปัจจัยนี้จึงเป็นปัจจัยที่ ทำให้ผู้ดำเนินการวิทยุฯ ต้องกังวลและให้ความสนใจกับความอยู่รอด จึงมุ่งหาเงินสนับสนุนและ ละเลยการให้ความสำคัญกับการผลักดันให้วิทยุฯ มีบทบาทในการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา

4.4.6 ยังไม่มีองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุฯ

แม้จะมีพระราชบัญญัติการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ พ.ศ. ๒๕๕๑ แล้ว แต่องค์กรอิสระที่ทำหน้าที่จัดสรรคลื่นความถี่ฯ ตามรัฐธรรมนูญ พ.ศ.๒๕๕๐ มาตรา ๔๗ หรือ

ตามร่างพระราชบัญญัติ องค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ ยังไม่มีการจัดตั้ง จึงทำให้ผู้ดำเนินการวิทยุฯ ส่วนหนึ่งเห็นว่า การไม่มีองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุฯ ดังกล่าว ทำให้วิทยุฯ ไม่ “กล้า” ที่จะดำเนินการใด ๆ นอกเหนือจากบทบาทและหน้าที่ที่ปฏิบัติอยู่ในปัจจุบัน โดยเฉพาะบทบาทที่เกี่ยวกับการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา

4.4.7 ขาดการประสานงานและความร่วมมือระหว่างสถานีวิทยุฯ ในพื้นที่

ผู้ดำเนินการวิทยุฯ ส่วนหนึ่งมีความเห็นว่า ปัจจัยที่เป็นอุปสรรคประการหนึ่ง คือ การดำเนินการสถานีวิทยุฯ ในพื้นที่เป็นแบบต่างฝ่ายต่างทำ ไม่มีการประสานความร่วมมือระหว่างสถานีวิทยุฯ ซึ่งหากมีการรวมกลุ่มและประสานความร่วมมือในด้านต่าง ๆ จะทำให้เกิดความสามัคคีและหากจะจัดกิจกรรมใด ๆ เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือระหว่างกลุ่มผู้ฟังของทั้ง 2 ประเทศก็จะทำได้สะดวก

4.4.8 การใช้คลื่นความถี่ของทั้ง 2 ประเทศแทรกหรือเบียดกันและกัน

ปัญหาการใช้คลื่นความถี่เอฟ.เอ็ม.เดียวกันหรือใกล้เคียงกันมาก ทำให้เกิดปัญหาการขาดหายขาดความชัดเจน หรือผสมกัน ซึ่งปัญหาดังกล่าวทำให้ผู้ดำเนินการวิทยุฯ ไม่มีทางออกอื่นนอกจากการย้ายไปใช้คลื่นความถี่อื่น เพื่อหลีกเลี่ยงสัญญาณของกัมพูชา อาทิ สถานีวิทยุฯ ในอำเภอตาพระยาที่เดิมใช้คลื่นความถี่ 97.50 MHz และต้องเปลี่ยนเป็นคลื่นความถี่ 89.50 MHz เพื่อหลีกเลี่ยงคลื่นความถี่ของกัมพูชา อันทำให้ผู้ดำเนินการวิทยุฯ เกิดความไม่พอใจและมีทัศนคติที่เป็นลบต่อกัมพูชา เพราะส่งสัญญาณกำลังสูงข้ามเข้ามาฝั่งไทย จากการเปิดรับฟังวิทยุฯ กัมพูชาของผู้วิจัย ยังพบว่า สัญญาณกระจายเสียงแทรกกันระหว่างไทยและกัมพูชาบางจุด เช่น ที่อำเภอภูสิงห์ คลื่นความถี่ 95 MHz มีการแทรกกันระหว่างสถานีวิทยุฯ ของกัมพูชาและสถานีวิทยุฯ อสมท. จังหวัดศรีสะเกษ (รายละเอียดอ่านเพิ่มเติมในหัวข้อสภาพปัจจุบันของวิทยุฯ กัมพูชา) อย่างไรก็ตาม ปัญหานี้ไม่พบในพื้นที่อำเภอกาบเชิง เพราะในอำเภอกาบเชิงมีสถานีวิทยุฯ จำนวน 2 สถานี ในขณะที่พื้นที่รับสัญญาณสถานีวิทยุฯ กัมพูชาได้ 1 คลื่นความถี่ คือ 95 MHz

4.5 สภาพปัจจุบันของวิทยุฯ ไทยและกัมพูชา

4.5.1 สภาพปัจจุบันของวิทยุฯ ไทย

สถานีวิทยุฯ ของไทยในส่วนของวิทยุฯ หลักทั่วประเทศมีจำนวน 524 สถานีเป็นระบบ เอ.เอ็ม. 211 สถานี (กองงานคณะกรรมการกิจการวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์แห่งชาติ กรมประชาสัมพันธ์, 2549) ระบบ เอฟ.เอ็ม. 31 4 สถานี (คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ, www, 25 54) และสถานีวิทยุชุมชน มีจำนวน 6,600

สถานี ที่ลงทะเบียนขอทดลองออกอากาศชั่วคราวและอีก 1,000 กว่าสถานี ที่ไม่ได้ลงทะเบียนเพื่อขอทดลองออกอากาศ (สำนักข่าวแห่งชาติ, www, 2553) แต่ในขณะนี้อยู่ในกระบวนการตรวจสอบมาตรฐานทางเทคนิคเครื่องส่งวิทยุกระจายเสียงชุมชน ดังนั้น จึงยังไม่มีผู้ใดได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการบริการชุมชนชั่วคราว (วิทยุกระจายเสียงชุมชน) (คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ, www, 2554)

จังหวัดสระแก้วและจังหวัดสุรินทร์ มีสถานีวิทยุฯ หลัก หรือสถานีวิทยุฯ ของรัฐและรัฐวิสาหกิจ โดยสถานีวิทยุฯ ดังกล่าวนี้อยู่ในอำเภอเมือง ซึ่งได้แก่ สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย (สวท.) จังหวัดสระแก้ว สถานีวิทยุกระจายเสียงกองทัพภาคที่ 1 สระแก้ว สวท.สุรินทร์ สถานีวิทยุกระจายเสียงองค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย (อสมท.) จังหวัดสุรินทร์ สถานีวิทยุกระจายเสียงกองทัพภาคที่ 2 สุรินทร์ และสถานีวิทยุกระจายเสียงทหารอากาศสุรินทร์ ซึ่งสัญญาของสถานีวิทยุฯ หลักเหล่านี้ครอบคลุมถึงพื้นที่ในไทยบางส่วนแต่ไม่ครอบคลุมถึงกัมพูชา

ข้อมูลจากทำเนียบวิทยุชุมชนจังหวัดสระแก้วที่ผู้วิจัยได้รับจากสำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดสระแก้ว เมื่อวันที่ 19 มีนาคม 2553 ระบุว่า มีจำนวน 35 สถานีใน 8 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองสระแก้ว อำเภอวัฒนานคร อำเภอโคกสูง อำเภอเขาฉกรรจ์ อำเภอตาพระยา อำเภอวังน้ำเย็น อำเภอวังสมบูรณ์ และอำเภออรัญประเทศ ยกเว้นอำเภอคลองหาดซึ่งไม่มีสถานีวิทยุฯ ใด ทำเนียบถูกจัดลำดับตั้งแต่ลำดับที่ 1 ถึง 35 และเรียงตามอำเภอ โดยอำเภออรัญประเทศ มีจำนวน 6 สถานี อำเภอโคกสูง มีจำนวน 2 สถานี และอำเภอตาพระยา มีจำนวน 2 สถานี

ส่วนข้อมูลจากทำเนียบวิทยุชุมชนจังหวัดสุรินทร์ที่ผู้วิจัยได้รับจากสำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดสุรินทร์ เมื่อวันที่ 19 มีนาคม 2553 มีจำนวน 93 สถานีใน 15 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองสุรินทร์ อำเภอชุมพลบุรี อำเภอท่าตูม อำเภอปราสาท อำเภอกาบเชิง อำเภอรัตนบุรี อำเภอสนม อำเภอศีขรภูมิ อำเภอสังขะ อำเภอลำตวน อำเภอสำโรงทาบ อำเภอบัวเขต อำเภอพนมดงรัก อำเภอเขวาสินรินทร์ และอำเภอโนนนารายณ์ ยกเว้นอำเภอจอมพระ และอำเภอศรีณรงค์ซึ่งไม่มีสถานีวิทยุฯ ใด ทำเนียบถูกจัดลำดับตั้งแต่ลำดับที่ 1 ถึง 93 และเรียงตามอำเภอ โดยอำเภอกาบเชิง มีจำนวน 2 สถานี

ในช่วงที่ผู้วิจัยเข้าพื้นที่วิจัยด้วยรถยนต์ และขับรถยนต์ตามเส้นทางพื้นที่ชายแดนได้เปิดรับฟังสถานีวิทยุฯ ไทย ในพื้นที่ อำเภออรัญประเทศ อำเภอโคกสูง และอำเภอตาพระยาจังหวัดสระแก้ว และอำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์ ด้วยเครื่องรับวิทยุฯ ดิจิตอลและให้เครื่องรับวิทยุฯ ค้นหาสัญญาณอัตโนมัติ พบว่า สถานีวิทยุส่วนใหญ่เปิดเพลงทั่ว ๆ ไป ทั้งเพลงลูกทุ่ง กันตรึม สตริง และเพลงสากล โดยมีการโฆษณาประชาสัมพันธ์สินค้าและบริการในช่วงต้นรายการและระหว่างรายการ นอกจากนี้ บางสถานียังมีการนำเสนอข่าวจากกรมประชาสัมพันธ์อีกด้วย

ในระหว่างการจัดรายการของนักจัดรายการวิทยุฯ ของสถานีวิทยุฯ ในพื้นที่อำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์ และอำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว มีผู้ฟังทั้งชาวไทยและชาวกัมพูชา ในส่วนของผู้ฟังชาวกัมพูชา จะโทรศัพท์เข้ามายังสถานีวิทยุฯ เพื่อขอเพลง นักจัดรายการวิทยุฯ จะทักทายผู้ฟัง

และสอบถามสภาพความเป็นอยู่ ราคาสินค้าการเกษตร และสอบถามเรื่องทั่วไป เช่น กำลังทำอะไร อยู่ โดยจำนวนของผู้ฟังชาวกัมพูชาที่โทรศัพท์เข้ามายังสถานีวิทยุฯ มีจำนวนค่อนข้างมาก

4.5.2 สภาพปัจจุบันของวิทยุฯ กัมพูชา

วิทยุกระจายเสียงกัมโบส หรือ Radio Cambodia (กัมโบซ ชื่อประเทศกัมพูชาในอดีต ซึ่งออกเสียงตามการออกเสียงในภาษาฝรั่งเศส) เริ่มต้นขึ้นภายใต้การปกครองของฝรั่งเศส ในปี 1946 โดยใช้เครื่องมือ/อุปกรณ์ที่ญี่ปุ่นทิ้งไว้ และฝรั่งเศสได้มอบการดำเนินการวิทยุฯ แก่กัมพูชา ณ วันที่ กัมพูชาได้รับเอกราช ต่อมาในปี 1955 กัมพูชามีสถานีวิทยุฯ 4 สถานีในพนมเปญ สังกัดกรมสารสนเทศ (Department of Information) สถานีมีกำลังส่ง 1 กิโลวัตต์ จำนวน 2 สถานี และสถานีมีกำลังส่ง 10 กิโลวัตต์ จำนวน 2 สถานี ในปี 1959 สาธารณรัฐประชาชนจีนมอบสถานีวิทยุฯ ที่มีกำลังส่ง 20 กิโลวัตต์แก่กัมพูชา ปลายปี 1978 รัฐบาลสาธารณรัฐประชาชนกัมพูชา (People's Republic of Kampuchea หรือ PRK) (จัดตั้งขึ้นโดยเวียดนาม โดยมีเฮง สาร์นดำรงตำแหน่งเป็นประธานาธิบดี) ตั้งสถานีวิทยุฯ เสียงของคนกัมพูชา (Voice of the Kampuchean People) ซึ่งออกอากาศวันละ 2 ชั่วโมงครึ่ง ด้วยรายการภาษาเขมร เวียดนาม ฝรั่งเศส อังกฤษ ลาว และไทย (Clarke, 2000: 249-250)

ระหว่างปี 1979-92 กลุ่มเขมรแดง (Khmer Rouge) พรรคฟุนซินเปค (National United Front for a Neutral, Peaceful, Cooperative and Independent Cambodia หรือ FUNCINPEC) พรรคการเมืองภายใต้การนำของสมเด็จพระนโรดม รณฤทธิ์ (Norodom Ranariddh) และแนวร่วมปลดปล่อยประชาชนชาติเขมร (Khmer People's National Liberation Front หรือ KPNLF) ตั้งสถานีวิทยุฯ ของตนเอง โดยสถานีวิทยุฯ ของกลุ่มเขมรแดงกระจายเสียงจากทางใต้ของสาธารณรัฐประชาชนจีนและประเทศไทย ส่วนพรรคฟุนซินเปคและแนวร่วมปลดปล่อยประชาชนชาติเขมรได้รับเงินสนับสนุนจากสหรัฐฯ ผ่านประเทศไทยและประเทศอื่นในภูมิภาคอาเซียนในการดำเนินการสถานีวิทยุฯ เคลื่อนที่ซึ่งกระจายเสียงจากบริเวณชายแดนไทย เดือนตุลาคมปี 1992 องค์การบริหารกัมพูชาชั่วคราวของสหประชาชาติ (United Nations Transitional Authority in Cambodia หรือ UNTAC) จัดตั้งสถานีวิทยุฯ ของตนเอง ซึ่งสถานีวิทยุฯ แห่งนี้มีบทบาทสำคัญในการรณรงค์ให้ผู้มีสิทธิ์เลือกตั้งออกมาใช้สิทธิ์ในการเลือกตั้ง เดือนกุมภาพันธ์ 1993 สถานีวิทยุฯ ของพรรคฟุนซินเปคย้ายมาตั้งในพนมเปญ โดยกระจายเสียงในความถี่ เอฟ.เอ็ม. 90 MHz กรกฎาคม 1997 รัฐบาลส่งกองทหารเข้ายึดและรื้อถอนสถานีของพรรคฟุนซินเปค (Clarke, 2000: 250, 255)

ในปี 2004 Kyaw Zwa Moe (2005: 19-20) ระบุว่า กัมพูชามีสถานีวิทยุฯ ประมาณ 15 สถานี ซึ่งส่วนใหญ่ออกอากาศในระบบเอฟ.เอ็ม. โดยสถานีวิทยุฯ เกือบทั้งหมดควบคุมโดยรัฐบาลและพรรคประชาชนกัมพูชา (Cambodian People's Party หรือ CPP) ของสมเด็จฮุน เซน (Hun Sen) ซึ่งกระจายเสียงข่าวกิจกรรมทางการเมืองของรัฐ สถานีวิทยุฯ อีกส่วนหนึ่งซึ่งเป็นส่วนน้อยดำเนินการโดยพรรคการเมืองอื่น ๆ และองค์กรนอกภาครัฐ (NGO) เช่น สถานีวิทยุฯ ในระบบเอฟ.เอ็ม. ความถี่ 90 MHz (ดำเนินการโดยพรรคฟุนซินเปค) และสถานีวิทยุฯ เอฟ.เอ็ม. 102 MHz ดำเนินการโดยองค์การ

นอกราชรัฐชื่อ ศูนย์สื่อของสตรี (Women's Media Center) ทั้งนี้สม รังสี (Sam Rainsy) ผู้นำฝ่ายค้านไม่ได้รับอนุญาตให้กระจายเสียง

สถานีวิทยุฯ อีกแห่งหนึ่ง คือ Beehive ดำเนินการโดยผู้นำพรรคการเมืองขนาดเล็ก ออกอากาศทางความถี่ เอฟ.เอ็ม. 105 ซึ่งเป็นสถานีแห่งเดียวที่ต่อต้านพรรคประชาชนกัมพูชา (Clarke, 2000: 255) Mam Sonando (คนกัมพูชาที่อยู่ปารีสกว่า 30 ปี) ผู้ก่อตั้งและเจ้าของสถานีแห่งนี้ได้รับอนุญาตให้ดำเนินการวิทยุฯ จากกระทรวงสารสนเทศ (Ministry of Information) ในปี 1995 และเริ่มออกอากาศในปี 1996 ต่อมาสถานีวิทยุฯ ได้รับคำสั่งจากกระทรวงสารสนเทศห้ามไม่ให้รับสัญญาณและกระจายเสียงรายการจากวิทยุเอเชียเสรี (Radio Free Asia) และวิทยุเสียงอเมริกา (Voice of America) ซ้ำแล้วซ้ำเล่า ปี 1997 มีฝูงชนในชุดทหารเข้าปล้นสะดมสถานี หนึ่งปีต่อมา (ปี 1998) รัฐบาลสั่งปิดสถานีวิทยุฯ และ Mam Sonando หลบหนีมายังประเทศไทย สถานีวิทยุฯ ได้รับอนุญาตให้ออกอากาศอีกครั้ง ในปี 1999 ต่อมาปี 2003 Mam Sonando ถูกจำคุกในข้อหาออกอากาศข้อมูลข่าวสารที่เป็นเท็จ รวมทั้งกระตุ้นให้เกิดการกระทำอันเป็นการเหยียดเชื้อชาติ และปลุกปั่นให้ประชาชนก่อการจลาจล อีกด้านหนึ่งในปี 2001 และ 2003 สถานีวิทยุฯ สามารถระดมทุนสนับสนุนจากผู้ฟังทุกประเภทหลายพันเหรียญสหรัฐฯ (Kyaw Zwa Moe, 2005: 21-24)

Kyaw Zwa Moe ปี 2004 อ้างถึงคำกล่าวของ Pen Samitthy บรรณาธิการหนังสือพิมพ์ Rasmei Kampuchea ที่ระบุว่า สถานีวิทยุฯ ในกัมพูชาออกอากาศเพียงข่าวและข้อมูลข่าวสารจากหนังสือพิมพ์ สถานีวิทยุฯ ไม่สามารถผลิตข่าวสารโดยตนเองได้ (2005: 20)

วิทยุกระจายเสียงได้รับความนิยมเปิดรับฟังจากคนกัมพูชาเป็นอย่างมาก ในปี 1961 ได้มีการศึกษาการเปิดรับฟังวิทยุฯ ในพนมเปญและ 4 จังหวัดจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 560 คน ซึ่งพบว่าส่วนใหญ่มีเครื่องรับวิทยุฯ อยู่ในบ้าน (ร้อยละ 83) และเปิดรับฟังทุกวันหรือแทบทุกวัน (ร้อยละ 67) และกลุ่มตัวอย่างส่วนหนึ่งยังคิดว่า วิทยุฯ กัมพูชาให้ข่าวที่ถูกต้องมากที่สุด (ร้อยละ 37) แต่ส่วนหนึ่งยังเปิดรับฟังวิทยุฯ ต่างชาติ โดยกลุ่มตัวอย่างเปิดรับฟังวิทยุฯ ต่างชาติสัปดาห์ละครั้งหรือมากกว่า 1 ครั้ง มีจำนวนตามลำดับ ดังนี้ วิทยุปักกิ่ง (ร้อยละ 62) วิทยุฮานอย (ร้อยละ 55) วิทยุอินเดียนเดีย (All India Radio) หรือ AIR (ร้อยละ 18) วิทยุเสียงอเมริกา (Voice of America) หรือ VOA (ร้อยละ 9) (Seng Meakley and Coordination Center for Southeast Asian Studies, 1961) ปี 1998 วิทยุเอเชียเสรี (Radio Free Asia) หรือ RFA ทำการสำรวจการเปิดรับฟังวิทยุฯ พบว่า ร้อยละ 79 ของกลุ่มตัวอย่างมีเครื่องรับวิทยุฯ และร้อยละ 65 มีเครื่องรับวิทยุโทรทัศน์ (Clarke, 2000: 250) ปี 2004 Kyaw Zwa Moe (2005: 18) ระบุว่าประชาชนกัมพูชาส่วนใหญ่ใช้วิทยุฯ เป็นแหล่งปฐมภูมิในการเปิดรับข่าวและบันเทิง

สำหรับวิทยุฯ กัมพูชาในพื้นที่ชายแดนไทยรับสัญญาณได้นั้น ในช่วงที่ผู้วิจัยเข้าพื้นที่วิจัยด้วยรถยนต์ และขับรถยนต์ตามเส้นทางพื้นที่ชายแดนได้เปิดรับฟังสถานีวิทยุฯ กัมพูชา ตั้งแต่อำเภอกันทรลักษณ์ จังหวัดศรีสะเกษ อำเภอทาบเชิง อำเภอมดมดงรัก จังหวัดสุรินทร์ อำเภอตาพระยา อำเภอรัฐประเทศ และอำเภอคลองหาด จังหวัดสระแก้ว บ้านคลองใหญ่ อำเภอโป่งน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด ถึงปลายทาง คือ อำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด ด้วยเครื่องรับ

วิทยาฯ ตีตรถยนต์และให้เครื่องรับวิทยาฯ ค้นหาสัญญาณอัตโนมัติ พบว่า สัญญาณของสถานีวิทยุฯ กัมพูชาสามารถเปิดรับฟังได้ในไทย มีดังนี้

ตั้งแต่อำเภอกันทรลักษณ์ จังหวัดศรีสะเกษ รับสัญญาณคลื่นเอฟ.เอ็ม. 99 MHz ได้โดย บริเวณอุทยานแห่งชาติเขาพระวิหารรับสัญญาณได้ชัดเจน แต่ในอำเภอกันทรลักษณ์บางจุดมี คลื่นวิทยุฯ ไทยแทรก จากการรับฟังเฉพาะบางช่วงเวลาพบว่า รายการดำเนินโดยนักจัดรายการวิทยุฯ ชาย และออกอากาศการเปิดรับสายโทรศัพท์ของผู้ฟังที่โทรศัพท์เข้าไปในรายการ รายการเป็นรายการ เพลง โดยเปิดเพลงกัมพูชาและเพลงที่เลียนแบบเพลงไทย กล่าวคือ เพลงเลียนแบบทำนองเพลงไทย และเปลี่ยนคำร้องเป็นภาษาเขมร อาทิ เพลงยังรักกันอยู่ไหม (ศิลปินกล้วย แสตมป์) สถานีวิทยุฯ ยัง ออกอากาศโฆษณาด้วย สัญญาณของสถานีวิทยุฯ แห่งนี้รับได้ระหว่างทางไปยังอำเภอขุนหาญ จังหวัด ศรีสะเกษ มีคลื่นไทยแทรกเป็นระยะ ๆ และรับสัญญาณเป็นคลื่นไทยเมื่อเข้าพื้นที่อำเภอไพรบึงและ อำเภออุษันต์ จังหวัดศรีสะเกษ และสัญญาณที่รับเพิ่มเติม คือ คลื่นเอฟ.เอ็ม 99.5 MHz สัญญาณที่ บริเวณอุทยานแห่งชาติเขาพระวิหารชัดเจน ส่วนในอำเภอกันทรลักษณ์สัญญาณไม่ชัดเจน บริเวณ อำเภอภูสิงห์ จังหวัดศรีสะเกษสามารถรับสัญญาณคลื่นเอฟ.เอ็ม. 98 MHz เป็นระยะ ๆ แต่ไม่ชัดเจน ยกเว้นบนภูเขาบางจุด ที่อำเภอภูสิงห์ คลื่นความถี่ 95 MHz มีการแทรกกันระหว่างสถานีวิทยุฯ ของ กัมพูชาและสถานีวิทยุฯ อสมท. จังหวัดศรีสะเกษ

สถานีวิทยุฯ เอฟ.เอ็ม 95 MHz รับสัญญาณได้ที่อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์โดยมีคลื่นไทย แทรกเป็นระยะ ๆ แต่สัญญาณของสถานีวิทยุฯ แห่งนี้ที่อำเภอกาบเชิง และพนมดงรัก จังหวัดสุรินทร์ ชัดเจน ระยะทางไปอำเภอตาพระยา จังหวัดสระแก้ว สัญญาณรับได้บางช่วงโดยมีคลื่นไทยแทรกเป็น ระยะ ๆ และขาดหายเมื่อเข้าสู่อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว โดยช่วงเวลาที่เปิดรับฟังนั้น สถานีวิทยุฯ แห่งนี้ดำเนินรายการคู่โดยนักจัดรายการวิทยุฯ ชาย 1 คน และหญิง 1 คน เป็นรายการเพลงสมัยนิยม และออกอากาศการพูดคุยกันระหว่างนักจัดรายการวิทยุฯ และผู้ฟังที่โทรศัพท์เข้าไปในรายการ และมี การเปิดสปอตโฆษณาต้นชั่วโมง

ที่อำเภอพนมดงรักสามารถรับสัญญาณคลื่นเอฟ.เอ็ม 91.5 MHz ได้โดยมีคลื่นไทยแทรกเป็น ระยะ ๆ แต่ชัดเจนบริเวณปราสาทตาเมือนธม ที่อำเภอพนมดงรักยังรับสัญญาณคลื่นเอฟ.เอ็ม 96.5 MHz ได้ อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ รับสัญญาณคลื่นเอฟ.เอ็ม 96.5 MHz ได้โดยมีคลื่นไทย แทรกเป็นระยะ ๆ อำเภอโนนดินแดงรับสัญญาณคลื่นเอฟ.เอ็ม 99 MHz แต่มีคลื่นไทยแทรก

สถานีวิทยุฯ คลื่นเอฟ.เอ็ม 99 MHz รับสัญญาณได้ตลอดเส้นทางจากอำเภอโนนดินแดง จังหวัดบุรีรัมย์ ผ่านอำเภอตาพระยา อำเภอโคกสูง ถึงอำเภอรัฐประเทศ จังหวัดสระแก้วรับ สัญญาณของคลื่นเอฟ.เอ็ม 99 MHz ได้ชัดเจนดี และตลอดเส้นทางตามแนวชายแดนจากอำเภอรัฐ ประเทศไปยังอำเภอคลองหาด จังหวัดสระแก้วสัญญาณชัดเจนบ้างไม่ชัดเจนบ้างเป็นระยะ ๆ นอกจากนี้จากอำเภอตาพระยาถึงอำเภอรัฐประเทศยังสามารถรับสัญญาณคลื่นเอฟ.เอ็ม 96.5 MHz คลื่นเอฟ.เอ็ม 98.3 MHz คลื่นเอฟ.เอ็ม 99.5 MHz คลื่นเอฟ.เอ็ม 103.5 MHz และคลื่นเอฟ.เอ็ม 106.5 MHz สถานีวิทยุฯ เอฟ.เอ็ม 96.5 MHz นำเสนอรายการเพลงและออกอากาศการพูดคุยของ นักจัดรายการวิทยุฯ กับผู้ฟังที่โทรศัพท์เข้าร่วมรายการและมีโฆษณา อาทิ คุโบต้า เพลงที่เปิดมีทั้ง เพลงกัมพูชาและเพลงที่เลียนแบบเพลงไทย อาทิ ขอเช็ดน้ำตา (ศิลปิน แคลซ)

ระหว่างเส้นทางจากอำเภอวัฒนานครถึงอำเภอคลองหาด จังหวัดสระแก้วยังคงรับสัญญาณของคลื่นเอฟ.เอ็ม 96.5 MHz ได้ แม้บางช่วงคลื่นไทยแทรก (ช่วงใกล้อำเภอวัฒนานคร) นอกจากนี้ระหว่างทางเส้นนี้ยังคงรับคลื่นเอฟ.เอ็ม 99.5 MHz ได้ ส่วนเส้นทางจากอำเภอวังสมบูรณ์ จังหวัดสระแก้ว อำเภอสอยดาว ถึงบ้านแหลม อำเภอโป่งน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี รับคลื่นเอฟ.เอ็ม 92.7 MHz ได้ชัดเจนบ้างไม่ชัดเจนบ้าง และสัญญาณบางช่วงขาดหาย ในขณะที่สัญญาณของคลื่นเอฟ.เอ็ม 99 MHz ไม่ชัดเจน

บ้านผักกาด (จุดผ่านแดน) ตำบลคลองใหญ่ อำเภอโป่งน้ำร้อนรับสัญญาณคลื่นเอฟ.เอ็ม 90.5 MHz ได้ ซึ่งพบว่ามีการรายงานข่าวเกี่ยวกับไทย-กัมพูชา ระหว่างทางจากอำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรีถึงจังหวัดตราดสัญญาณไม่ชัดเจนมาก แต่เมื่อถึงอำเภอเมืองจังหวัดตราดพอรับสัญญาณได้แต่ไม่ค่อยชัดเจนนัก จากอำเภอเมืองจังหวัดตราดถึงอำเภอคลองใหญ่เริ่มรับสัญญาณคลื่นเอฟ.เอ็ม 99.5 MHz ได้ชัดเจนพอสมควร แต่ก็มีคลื่นไทยแทรกเป็นบางช่วง จนเมื่อถึงบ้านหาดเล็ก (จุดผ่านแดนบ้านหาดเล็ก) ก็สามารถรับสัญญาณได้ชัดเจนขึ้น

โดยรวมสถานีวิทยุฯ ของกัมพูชาที่สัญญาณเข้ามาฝั่งไทยมีหลายสถานีและเกือบตลอดพรมแดนไทย-กัมพูชา บริเวณที่รับสัญญาณของสถานีวิทยุฯ กัมพูชาจำนวนมาก คือพรมแดนไทย-กัมพูชา จังหวัดสระแก้ว โดยสัญญาณของวิทยุฯ กัมพูชารับไม่ได้ในเส้นทางที่มีลักษณะภูมิประเทศเป็นภูเขา และเป็นเส้นทางที่ไกลจากพรมแดนไทย-กัมพูชา

4.6 ความพยายามผลักดันวิद्यุชายแดนในการทำหน้าที่ในด้านการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์สำคัญข้อหนึ่ง คือ การประยุกต์ใช้แนวคิดการสื่อสารระหว่างประเทศแบบมีส่วนร่วมในวิद्यุชายแดน อันเป็นความพยายามผลักดันวิद्यุชายแดนในการทำหน้าที่ในด้านการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา ซึ่งในระหว่างการวิจัย ผู้วิจัยได้พยายามหาพื้นที่ที่จะทำการผลักดันการผลิตรายการวิद्यุฯ เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา แต่ก็ไม่ประสบผลสำเร็จ ทั้งนี้มีหลายสาเหตุ ได้แก่ (1) ในพื้นที่วิจัย ไม่มีบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่มีศักยภาพในการผลักดัน โดยส่วนใหญ่ผู้ดำเนินการวิद्यุฯ มุ่งเน้นประกอบกิจการทางธุรกิจ กล่าวคือ แสวงหากำไรจากการโฆษณา และ (2) ปัญหาความขัดแย้งระหว่างไทยและกัมพูชา เรื่องปราสาทเขาพระวิหาร

บทที่ 5

แนวทางการส่งเสริมบทบาทของวิทยุชายแดนอำเภอรัฐประเทศ อำเภอโคกสูง และอำเภอตาพระยา จังหวัดสระแก้ว - ปอยเปต อำเภอโอโงรว บ้านมาลัย บ้านตำบลมุย อำเภอสวายเจก และบ้านบึงตะกวน จังหวัดบันเตียเมียนเจย ในการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา

ในบทนี้นำเสนอผลการศึกษา ณ บริเวณชายแดนอำเภอรัฐประเทศ อำเภอโคกสูง และ
อำเภอตาพระยา จังหวัดสระแก้ว ซึ่งประกอบด้วยสภาพปัจจุบันของวิทยุฯ ไทย บทบาทปัจจุบันของ
วิทยุชายแดนในการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา ลักษณะทางประชากรศาสตร์ ประสบการณ์
เกี่ยวกับการเดินทางไปกัมพูชา พฤติกรรมการเปิดรับฟังวิทยุฯ กัมพูชา และทัศนคติด้านต่าง ๆ ของ
กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ดำเนินการวิทยุฯ ลักษณะทางประชากรศาสตร์ พฤติกรรมการเปิดรับวิทยุ
ชายแดนและทัศนคติด้านต่าง ๆ ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยและกลุ่มตัวอย่างที่เป็น
ประชาชนกัมพูชา รวมทั้งบทบาทที่พึงประสงค์และไม่พึงประสงค์ของวิทยุชายแดนในการส่งเสริม
ความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาด้านต่าง ๆ เนื้อหาและรูปแบบรายการที่ส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา
รวมทั้งแนวทางการส่งเสริมบทบาทฯ ซึ่งมีดังรายละเอียด ต่อไปนี้

5.1 สถานภาพและพฤติกรรมการเปิดรับวิทยุชายแดนอำเภอรัฐประเทศ อำเภอโคกสูง และ อำเภอตาพระยา จังหวัดสระแก้ว

การศึกษาจำแนกตามหัวข้อ ดังนี้ สภาพปัจจุบันของวิทยุฯ ไทย ณ บริเวณชายแดนอำเภอ
รัฐประเทศ อำเภอโคกสูง และอำเภอตาพระยา จังหวัดสระแก้ว บทบาทปัจจุบันของวิทยุชายแดน
ในการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา ลักษณะทางประชากรศาสตร์ ประสบการณ์เกี่ยวกับการ
เดินทางไปกัมพูชา พฤติกรรมการเปิดรับฟังวิทยุฯ กัมพูชา และทัศนคติด้านต่าง ๆ ของกลุ่มตัวอย่างที่
เป็นผู้ดำเนินการวิทยุฯ และลักษณะทางประชากรศาสตร์ พฤติกรรมการเปิดรับฟัง วิทยุชายแดนและ
ทัศนคติด้านต่าง ๆ ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยและกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ซึ่ง
ในแต่ละส่วนมีผลการศึกษา ดังนี้

5.1.1 สภาพปัจจุบันของวิทยุฯ ไทย ณ บริเวณชายแดนอำเภอรัฐประเทศ อำเภอโคกสูง และ อำเภอตาพระยา จังหวัดสระแก้ว

อำเภอรัฐประเทศ อำเภอโคกสูง และอำเภอตาพระยา จังหวัดสระแก้วมีสถานีวิทยุชุมชน
จำนวน 35 สถานี โดยทั้ง 3 อำเภอไม่มีวิทยุฯ หลักในพื้นที่ จากการสุ่มเปิดรับฟังรายการสถานีวิทยุ

ชุมชนกลุ่มนี้ พบว่า มีรายการเพลง ทั้งเพลงสตริง ลูกทุ่ง กันตรึมและเพื่อชีวิต ฯลฯ ข่าวสาร และสาระความรู้ ด้วยภาษาไทยกลาง และภาษาอีสาน ฯลฯ

ในการผลิตรายการวิทยุฯ นั้น กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ดำเนินการวิทยุฯ กล่าวว่า อาศัยแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ดังนี้

- (1) หนังสือพิมพ์ เช่น ไทยรัฐ เดลินิวส์ ข่าวสดและหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น
- (2) สื่อสิ่งพิมพ์อื่น ๆ เช่น วารสารเกี่ยวกับอาหารและสุขภาพ นิตยสาร เช่น แพรว ทีวีพูล และหนังสือสาระความรู้ต่าง ๆ
- (3) หน่วยงานรัฐในท้องถิ่นที่ส่งข่าวสารมายังสถานี เช่น สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัด สำนักงานเกษตร โรงพยาบาล สำนักงานสาธารณสุข สำนักงานจังหวัด เหล่ากาชาดจังหวัด ที่ว่าการอำเภอ สำนักงานขนส่งจังหวัด โรงเรียน อบต. เทศบาล สำนักงานพัฒนาชุมชน สำนักงานพาณิชย์ สถานีตำรวจภูธร สำนักงานประปา สำนักงานปศุสัตว์ สำนักงานสาธารณสุข สำนักงานเกษตรอำเภอ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค สำนักงานสรรพสามิต ค่ายสุรสิงหนาท สำนักงานประกันสังคม สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ สำนักงานจัดหางาน สำนักงานแรงงาน สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด และคณะกรรมการการเลือกตั้ง กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร ฯลฯ
- (4) หน่วยงานอื่นในท้องถิ่น เช่น วัด และกลุ่มชุมชน
- (5) แหล่งข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต คือ เว็บไซต์ต่าง ๆ เช่น “ที่นี่” “กระปุก” “พันทิป (PANTIP)” “INN NEWS” “กูเกิ้ล” สำนักข่าวและสื่อมวลชน เช่น “สำนักข่าวไอ.เอ็น.เอ็น.” และหนังสือพิมพ์ออนไลน์ เช่น “ไทยรัฐ” “เดลินิวส์” “มติชน” “ผู้จัดการ” “คมชัดลึก” “เนชั่น” รวมทั้งเว็บไซต์หน่วยงานราชการ เช่น กรมประชาสัมพันธ์ และกรมอุตุนิยมวิทยา
- (6) แหล่งข้อมูลจากบุคคลในท้องถิ่น เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และชาวบ้านทั่วไป ซึ่งบุคคลดังกล่าวส่งข่าวมายังสถานีเพื่อประชาสัมพันธ์งาน หรือแจ้งข่าวต่าง ๆ เช่น งานศพ และงานแต่งงาน เป็นต้น
- (7) แหล่งข้อมูลจากสื่อโทรทัศน์ เช่น ข่าวรอบตัว ข่าวภาคค่ำ

ในการออกอากาศของสถานีวิทยุฯ พบว่ามีกลุ่มตัวอย่างสถานีวิทยุฯ ที่ออกอากาศภายในพื้นที่ และออกอากาศทางอินเทอร์เน็ต จำนวน 1 สถานี คือ วิทยุฯ FM 96.00 MHz อำเภออรัญประเทศ (www.groove96.com)

5.1.2 บทบาทปัจจุบันของวิทยุชายแดนในการส่งเสริมความสามัคคีไทย-กัมพูชา

วิทยุชายแดน อำเภออรัญประเทศ อำเภอโคกสูง และอำเภอตาพระยา จังหวัดสระแก้ว โดยรวมมีบทบาทในการส่งเสริมความสามัคคีไทย-กัมพูชา ในด้านต่าง ๆ ดังนี้

- 1) บทบาทในการส่งเสริมความสามัคคีทางวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น วิทยุฯ มีบทบาทด้วยการนำเสนอข่าวสารเป็นภาษาไทยและสโตนด้วยภาษาเขมรเพื่อประชาสัมพันธ์งานวัดและงานบุญต่าง ๆ เช่น งานผ้าป่า งานทอดกฐิน และกิจกรรมเกี่ยวกับประเพณีต่าง ๆ

เช่น สงกรานต์ ลอยกระทง และวันสำคัญทางศาสนา เพื่อให้ทั้งคนไทยและกัมพูชา ร่วมทำกิจกรรมร่วมกัน

- 2) บทบาทในการเชื่อมสัมพันธ์ด้วยความบันเทิงผ่านเสียงเพลง ทั้งคนไทยและคนกัมพูชา เปิดรับฟังวิทยุฯ ไทย และมีส่วนร่วมในการโทรศัพท์เข้าสถานีวิทยุฯ เพื่อขอเพลงและมอบเพลงให้กันและกัน กล่าวคือ ผู้ฟังกัมพูชาขอเพลงให้คนไทย และตรงกันข้ามผู้ฟังไทยมอบเพลงให้คนกัมพูชา รวมทั้งผู้ฟังกัมพูชาขอเพลงให้คนกัมพูชาที่เป็นพ่อแม่ และญาติ ฯลฯ ด้วย โดยเพลงที่ผู้ฟังกัมพูชาขอและมอบให้กัน เช่น เพลงของศิลปิน ตึกแตน ชลดา ต่าย อรทัย และไผ่ พงศธร ฯลฯ

นอกจากนักจัดรายการวิทยุฯ จะเป็นผู้รับสายโทรศัพท์และเปิดเพลงตามคำขอแล้ว ส่วนหนึ่งยังทำหน้าที่เป็นผู้คอยให้คำปรึกษาในคราวที่ผู้ฟังกัมพูชามีปัญหาต่าง ๆ เช่น ปัญหาครอบครัว โดยมักเป็นการให้คำปรึกษา “หลังไมค์” กล่าวคือ ไม่ได้ ออกอากาศการพูดคุยสนทนาหรือให้คำปรึกษาปัญหาดังกล่าว

- 3) บทบาทในการให้ข่าวสารความรู้ วิทยุฯ นำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับสาธารณสุข เช่น การป้องกันโรคภัยต่าง ๆ เช่น โรคเอดส์ โรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ 2009 และโรคอุจจาระร่วง ฯลฯ ซึ่งสถานีวิทยุฯ ได้รับข้อมูลจากสำนักงานสาธารณสุข นอกจากนี้ วิทยุฯ ยังได้แจ้งการขึ้นทะเบียนแรงงานต่างด้าว ทั้งนี้ผู้ดำเนินการวิทยุฯ เชื่อกันว่าคนกัมพูชาตามแนวชายแดนหรือ “เขมรใหม่” รู้ภาษาไทย ซึ่งนอกจากฟังรู้เรื่องแล้ว บางคนพอพูดภาษาไทยได้ และเขียนภาษาไทยได้ด้วย ซึ่งทำให้ผู้ฟังกัมพูชาได้รับประโยชน์จากการเปิดรับข่าวสารความรู้จากสถานีวิทยุฯ ไทย
- 4) บทบาทในการให้ความรู้ความเข้าใจในภาษาไทย จากการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชาส่วนหนึ่งใช้ประโยชน์ในการเปิดรับฟังวิทยุฯ ไทย เพื่อเรียนรู้และฝึกพูดภาษาไทย จากการฟังข่าวสารและเพลง
- 5) บทบาทในการโฆษณาสินค้าและบริการไทย วิทยุฯ แห่งหนึ่งมีบทบาทในการนำเสนอรายการและสปอตโฆษณาสินค้าและบริการไทย เช่น ยาทิฟพี ซาร่า และแอนตาซิล ซึ่งเป็นสปอตภาษาเขมร และสปอตเปิดตัวโลดัส สาขาอรัญประเทศ
- 6) บทบาทในการเป็นช่องทางส่งข่าวสาร วิทยุฯ ยังมีบทบาทในการเป็นช่องทางฝากข่าวและความคิดเห็น เช่น แจ้งข่าวของคนกัมพูชาในไทยว่าจะกลับบ้านช่วงสงกรานต์

หากประมวลและจัดลำดับบทบาทของวิทยุฯ ในด้านต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้น บทบาทในการส่งเสริมความสัมพันธ์ทางวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น บทบาทในการเชื่อมสัมพันธ์ด้วยความบันเทิงผ่านเสียงเพลง บทบาทในการให้ข่าวสารความรู้ บทบาทในการให้ความรู้ความเข้าใจในภาษาไทย บทบาทในการโฆษณาสินค้าและบริการไทย และบทบาทในการเป็นช่องทางส่งข่าวสาร โดยรวมเป็นบทบาทของวิทยุฯชายแดน อำเภออรัญประเทศ อำเภอโคกสูง และอำเภอตาพระยา จังหวัดสระแก้ว ที่ปรากฏชัดเจน

จากบทบาทในการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาดังกล่าวข้างต้น มีบางบทบาทที่นอกจากจะเป็นการสื่อสารระหว่างประเทศ (international communication) แล้ว ยังเป็นบทบาทของสื่อในการสื่อสารต่างวัฒนธรรม (intercultural communication) ด้วย คือ บทบาทในการให้

ข่าวสารความรู้ เพื่อให้คนกัมพูชาที่เข้ามาอยู่ในไทยละทิ้งวัฒนธรรมบางอย่างของตน (deculturation) เช่น การไม่ตัดไม้ทำลายป่า และกฎหมายแรงงานต่างด้าว อาทิ การต่ออายุใบอนุญาตทำงานแรงงานต่างด้าว เพื่อให้แรงงานกัมพูชาที่มีทำงานและอาศัยอยู่ในประเทศไทยปฏิบัติตามกฎหมายแรงงานต่างด้าวของไทยและไม่ตัดไม้ทำลายป่าในไทย

5.1.3 ลักษณะทางประชากรศาสตร์ ประสบการณ์เกี่ยวกับการเดินทางไปกัมพูชา และทัศนคติ ด้านต่าง ๆ ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ดำเนินการวิจัยฯ

ผลการศึกษาลักษณะทางประชากรศาสตร์ ประสบการณ์เกี่ยวกับการเดินทางไปกัมพูชา พฤติกรรมการเปิดรับฟังวิจัยฯ กัมพูชา และทัศนคติด้านต่าง ๆ ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ดำเนินการวิจัยฯ มีรายละเอียด ดังนี้

5.1.3.1 ลักษณะทางประชากรศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ดำเนินการวิจัยฯ

กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ดำเนินการวิจัยฯ จำนวนทั้งสิ้น 31 คน เป็นเพศชายจำนวน 21 คน และเพศหญิง 10 คน มีช่วงอายุระหว่าง 35-44 ปี จำนวน 9 คน ช่วงอายุ 45-54 ปี จำนวน 8 คน ช่วงอายุ 55-64 ปี จำนวน 7 คน ช่วงอายุ 25-34 ปี จำนวน 4 คน ช่วงอายุ 18-24 ปี จำนวน 2 คน และอายุ 65 ปี จำนวน 1 คน

ผู้ดำเนินการวิจัยฯ ส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา จำนวน 10 คน ระดับประถมศึกษา จำนวน 7 คน ระดับปริญญาตรี จำนวน 4 คน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) จำนวน 3 คน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และ ม.ศ.3 จำนวนระดับละ 2 คน และระดับอนุปริญญา กำลังศึกษาระดับปริญญาตรี และ ม.ศ.5 จำนวนระดับละ 1 คน โดยส่วนใหญ่มีอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว จำนวน 9 คน เกษตรกร จำนวน 8 คน รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ จำนวน 6 คน นักจัดรายการวิทยุฯ จำนวน 3 คน ลูกจ้างชั่วคราว จำนวน 2 คน รับจ้างทั่วไป จำนวน 1 คน และเกษียณราชการและกำลังศึกษา จำนวนอย่างละ 1 คน ซึ่งส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการจัดรายการเป็นเวลา 5-6 ปี จำนวน 14 คน 3-4 ปี จำนวน 10 คน 1-2 ปี จำนวน 5 คน และ 7-8 ปี จำนวน 2 คน

5.1.3.2 ประสบการณ์เกี่ยวกับการเดินทางไปกัมพูชาของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ดำเนินการวิจัยฯ

กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ดำเนินการวิจัยฯ ซึ่งมีทั้งคนที่เคยไปและไม่เคยไปกัมพูชา สำหรับกลุ่มคนที่เคยไปส่วนใหญ่เคยไปประมาณ 1-2 ครั้ง บางคนเคยไป 3-5 ครั้ง บางคนเคยไป 15-16 ครั้ง บางคนเคยไป 20-30 ครั้ง บางคนไปปีละประมาณ 1-2 ครั้ง บางคนเดือนละครั้ง บางคนสัปดาห์ละครั้ง บางคนระบุว่าไปบ่อย บางคนนาน ๆ จึงจะไปสักครั้ง และเฉพาะเมื่อถูกเชิญไปร่วมงาน/ทำงาน นอกจากนี้ยังมีกลุ่มตัวอย่างส่วนหนึ่งกล่าวว่าเมื่อก่อน/อดีตเคยไปบ่อยเนื่องจากเป็นเพราะภาระหน้าที่การทำงาน

5.1.3.3 พฤติกรรมการเปิดรับฟังวิทยุฯ กัมพูชาของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ดำเนินการวิทยุฯ

กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ดำเนินการวิทยุฯ ส่วนใหญ่เคยฟังวิทยุฯ ของกัมพูชา แต่ก็กล่าวว่าไม่ได้ตั้งใจฟัง และฟังไม่รู้เรื่อง/ไม่เข้าใจ นอกจากนี้มีบางคนระบุว่า แม้ฟังไม่เข้าใจ แต่ก็ฟังเพื่อความบันเทิง บางคนระบุว่าอยากทราบว่าวิทยุฯ กัมพูชาจัดรายการแบบใดหรือนำเสนออย่างไรและด้วยกำลังส่งที่สูง (คลื่นวิทยุฯ กัมพูชาแทรกคลื่นวิทยุฯ ไทย) บางคนระบุว่าฟังเพื่ออยากเรียนรู้และฝึกพูดภาษาเขมร และบางคนระบุว่าฟังเรื่องธรรมะ วัฒนธรรม นอกจากนี้ยังมีคนระบุว่าชอบฟัง แต่ฟังรู้เรื่องบ้างไม่รู้เรื่องบ้าง แต่มีสามีช่วยแปลให้ฟัง ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เคยฟังกล่าวว่า เพราะฟังไม่รู้เรื่อง/ไม่เข้าใจ ไม่มีเวลา และดูเฉพาะโทรทัศน์

5.1.3.4 ทักษะคิดด้านต่าง ๆ ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ดำเนินการวิทยุฯ

ทัศนคติของผู้ดำเนินการวิทยุฯ กลุ่มตัวอย่างต่อบทบาทของวิทยุฯ ในภาพรวมเป็นบวก โดยกล่าวว่า อยากให้วิทยุฯ ที่ตนเองรับผิดชอบและดำเนินการอยู่มีบทบาทในการสร้างความสัมพันธ์ ความเข้าใจระหว่างกัน เป็นสื่อกลางที่มีความเป็นกลาง ช่วยเหลือสังคม ส่งเสริมอาชีพให้แก่ทั้ง 2 ประเทศ และยังเห็นว่าวิทยุฯ ควรมีบทบาทในการส่งเสริมประเพณีและการมีกิจกรรมร่วมกัน เช่น การแข่งเรือ ดนตรี ฯลฯ

ต่อคำถามเกี่ยวกับ**ทัศนคติต่อความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา** กลุ่มตัวอย่างผู้ดำเนินการวิทยุฯ ส่วนใหญ่มีความเห็นว่าความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาดี โดยสังเกตได้จากตัวชี้วัดต่าง ๆ ดังนี้

- 1) การค้าขายระหว่างกัน กล่าวคือ มีการค้าธุรกิจและการลงทุนระหว่าง 2 ประเทศ มีการค้าขายกันเป็นปกติ การค้าขายตามจุดผ่อนปรน ตามพื้นที่ชายแดนมีการทำธุรกิจเป็นปกติ การซื้อขายมีความซื่อสัตย์ต่อกัน การข้ามไปมาซื้อขายของคนกัมพูชาเอาของมาขายถึงสถานีวิจัยฯ โดยปั่นจักรยานมาขายปลาสด ขายผัก ของป่า เป็นต้น
- 2) ความร่วมมือระหว่างไทยและกัมพูชา เช่น ข้าราชการไทยและกัมพูชามีความสัมพันธ์กันดี เช่น ตำรวจ ทหารติดต่อกันดี มีการประสานงานและแลกเปลี่ยนข้อมูลกับเจ้าหน้าที่ของฝ่ายกัมพูชาและมีความสนิทสนมกันดี การมาร่วมงานประเพณี หรือวันสำคัญทางพุทธศาสนา มีการทำบุญร่วมกัน คนกัมพูชาข้ามมาร่วมงานบุญจำนวนมาก (โคกสะแบง) การจัดงานหรือกิจกรรมใด ๆ มีคนกัมพูชามาเที่ยวงานเป็นส่วนมาก
- 3) ความสะดวกในการไปมาระหว่าง 2 ประเทศ แม้มีกรณีเขาพระวิหาร การไปมาหาสู่ของพี่น้องทั้ง 2 ประเทศ การเดินทางระหว่างประเทศเข้า-ออกยังมีความสะดวก รวมทั้งการสังเกตจากปริมาณนักท่องเที่ยวที่ผ่านหรือใช้จุดผ่านแดน
- 4) มีการพึ่งพาอาศัยกัน โดยสังเกตได้จากการที่มีคนหรือแรงงานกัมพูชาเข้ามารับจ้างในไทย มีการจ้างแรงงานกัมพูชา และบางจุดปล่อยให้คนกัมพูชาเข้ามาขายแรงงานโดยไม่ต้องมีหนังสือผ่านแดน

- 5) ความสงบตามแนวชายแดน กล่าวคือ ไม่มีความขัดแย้ง ไม่มีเรื่องทะเลาะ ไม่มีสงคราม ไม่มีการสู้รบ ประชาชนไม่มีปัญหากัน ไม่ก้าวร้าวต่อกัน ไม่มีกรณีพิพาทในพื้นที่ และระดับท้องถิ่นไม่มีปัญหาระหว่างกัน (ปัจจุบันมีปัญหาระหว่างรัฐบาล)
- 6) การพบปะ พูดคุยติดต่อสื่อสาร โดยสังเกตได้จากการที่คนกัมพูชาโทรศัพท์มาขอเพลง เป็นปกติและมีการพูดคุยกันดีระหว่างคนไทยและคนกัมพูชา รู้จักกับคนกัมพูชาที่อยู่ข้างบ้านกันและเขาพูดจาดีไม่มีอะไร
- 7) สื่อมวลชนโดยเฉพาะวิทยุ โทรทัศน์ ซึ่งนำเสนอให้เห็นถึงประเพณีที่คล้ายคลึงกัน และทัศนคติของทั้ง 2 ฝ่ายที่มีต่อกันซึ่งเป็นลักษณะของการพึ่งพาอาศัยกัน

อย่างไรก็ตามกลุ่มตัวอย่างผู้ดำเนินการวิจัยฯ บางคนเห็นว่าความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาไม่ดี โดยกล่าวว่า ระหว่างภาครัฐไม่ค่อยดี สังเกตได้จากปัญหาที่ขัดแย้งในปัจจุบัน อาทิ ปัญหาเขตแดน และการเมืองไม่ดี นอกจากนี้ยังมีกลุ่มตัวอย่างผู้ดำเนินการวิจัยฯ บางคนไม่แน่ใจในความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาว่าดีหรือไม่ดี โดยระบุว่า ไม่แน่ใจว่าไทยและกัมพูชามีความจริงใจให้กันมากเพียงใด และระหว่างผู้นำยังมีปัญหาต่อกันอยู่

5.1.4 ลักษณะทางประชากรศาสตร์ พฤติกรรมการเปิดรับวิทยุชายแดนและทัศนคติด้านต่าง ๆ ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยและกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา

ผลการศึกษาลักษณะทางประชากรศาสตร์ พฤติกรรมการเปิดรับวิทยุชายแดนและทัศนคติด้านต่าง ๆ ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยและกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา มีรายละเอียด ดังนี้

5.1.4.1 ลักษณะทางประชากรศาสตร์ พฤติกรรมการเปิดรับวิทยุชายแดนและทัศนคติด้านต่าง ๆ ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย

ลักษณะประชากรศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัดสระแก้ว จำนวน 400 คน จำแนกตามเพศ ช่วงอายุ และอาชีพ ได้ดังต่อไปนี้

จากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัดสระแก้วสามารถจำแนกตามเพศได้ดังนี้

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
หญิง	201	50.25
ชาย	199	49.75
รวม	400	100

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัดสระแก้วจำแนกตามเพศ

จากตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัดสระแก้ว (จำนวน 400 คน) จำแนกตามเพศ พบว่า เพศหญิงมากกว่าเพศชาย คือ เพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 50.25 และเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 49.75

จากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัดสระแก้วสามารถจำแนกตามช่วงอายุ ได้ดังนี้

ช่วงอายุ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
45-54 ปี	100	25.00
35-44 ปี	84	21.00
18-24 ปี	82	20.50
55-64 ปี	54	13.50
25-34 ปี	51	12.75
65 ปีขึ้นไป	29	7.25
รวม	400	100

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัดสระแก้วจำแนกตามช่วงอายุ

จากตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัดสระแก้ว (จำนวน 400 คน) จำแนกตามช่วงอายุ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัดสระแก้ว มีช่วงอายุ 45-54 ปี มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 25.00 รองลงมา คือ ช่วงอายุ 35-44 ปี จำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 21.00 ช่วงอายุ 18-24 ปี จำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 20.50 ช่วงอายุ 55-64 ปี จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 13.50 ช่วงอายุ 25-34 ปี จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 12.75 และช่วงอายุ 65 ปีขึ้นไป จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 7.25 ตามลำดับ

จากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัดสระแก้วสามารถจำแนกตามอาชีพ ได้ดังนี้

อาชีพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เกษตรกร	128	32.00
ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย	83	20.75
รับจ้างรายวัน	39	9.75

รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	36	9.00
อื่น ๆ	36	9.00
นักเรียน	35	8.75
นักศึกษา	20	5.00
แม่บ้าน	14	3.50
ลูกจ้าง/พนักงานประจำ	9	2.25
รวม	400	100

ตารางที่ 3 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย
จังหวัดสระแก้วจำแนกตามอาชีพ

จากตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัดสระแก้ว (จำนวน 400 คน) จำแนกตามอาชีพ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัดสระแก้วโดยส่วนใหญ่แล้วประกอบอาชีพเกษตรกรรม มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 128 คน คิดเป็นร้อยละ 32.00 รองลงมา คือ ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย จำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 20.75 รับจ้างรายวัน จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 9.75 รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 9.00 อื่น ๆ ได้แก่ “ว่างงาน” จำนวน 19 คน “อยู่บ้านเฉย ๆ” จำนวน 5 คน “อยู่บ้านเลี้ยงลูก/หลาน” จำนวน 7 คน “ผู้สูงอายุ” จำนวน 2 คน และ “เกษียณราชการ” “พระสงฆ์” “ข้าราชการบำนาญ” อาชีพละ จำนวน 1 คน รวมทั้งหมดจำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 9.00 นักเรียน จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 8.75 นักศึกษา จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 5.00 แม่บ้าน จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 3.50 และลูกจ้าง/พนักงานประจำ จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 2.25 ตามลำดับ

กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัดสระแก้วมีพฤติกรรมการเปิดรับวิทยุชายแดน และทัศนคติตามประเด็นคำถามต่าง ๆ ดังนี้

1) ฟังวิทยุฯ กัมพูชาหรือไม่

ฟังวิทยุฯ กัมพูชาหรือไม่	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่ฟังวิทยุฯ กัมพูชา	271	67.75
ฟังวิทยุฯ กัมพูชา	129	32.25
รวม	400	100

ตารางที่ 4 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของการรับฟังวิถุฯ กัมพูชาของกลุ่มตัวอย่างที่เป็น
ประชาชนไทย จังหวัดสระแก้ว

จากตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของการรับฟังวิถุฯ กัมพูชาของกลุ่มตัวอย่างที่เป็น
ประชาชนไทย จังหวัดสระแก้ว พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัดสระแก้วไม่เปิดรับฟัง
วิถุฯ กัมพูชา จำนวน 271 คน จาก 400 คน คิดเป็นร้อยละ 67.75 และกลุ่มตัวอย่างที่เป็น
ประชาชนไทย จังหวัดสระแก้วเปิดรับฟัง วิถุฯ กัมพูชา จำนวน 129 คน จาก 400 คน คิดเป็นร้อย
ละ 32.25

2) ฟังวิทยุฯ กัมพูชาเพราะเหตุใด

เหตุผลที่ฟังวิทยุฯ กัมพูชา	จำนวน (ความเห็น/ครั้ง)	ร้อยละ	จำนวน (คน)
ได้ความบันเทิงและผ่อนคลาย	38	26.21	126
ฟังแต่ให้เหตุผลว่าเกิดจากความไม่ได้ตั้งใจเปิดรับฟัง	31	21.38	
อยากเรียนรู้ภาษาเขมร	12	8.28	
ได้ข่าวสารความรู้ของกัมพูชา	10	6.90	
ได้ข่าวสารความรู้ เช่น การค้าขาย การเมือง	9	6.21	
รู้และเข้าใจภาษาเขมร	8	5.52	
ฟังภาษาเขมรได้/รู้เรื่องบ้างเป็นบางครั้ง	7	4.83	
อื่น ๆ	7	4.83	
เป็นประเทศที่อยู่ใกล้กัน/เป็นเพื่อนบ้านกัน	6	4.14	
สัญญาชัดเจน/รับสัญญาณได้/มีจำนวนสัญญาณ (สถานี) มาก	5	3.45	
อาศัยอยู่ชายแดนใกล้กัมพูชา/มีการไปมาหาสู่กัน	3	2.07	
ฟังรายการธรรมะ	2	1.38	
มีเครื่องรับวิทยุฯ	2	1.38	
เคยอยู่และทำงานในกัมพูชา	2	1.38	
ไม่แสดงความเห็น	3	2.07	3
รวม	145	100	129

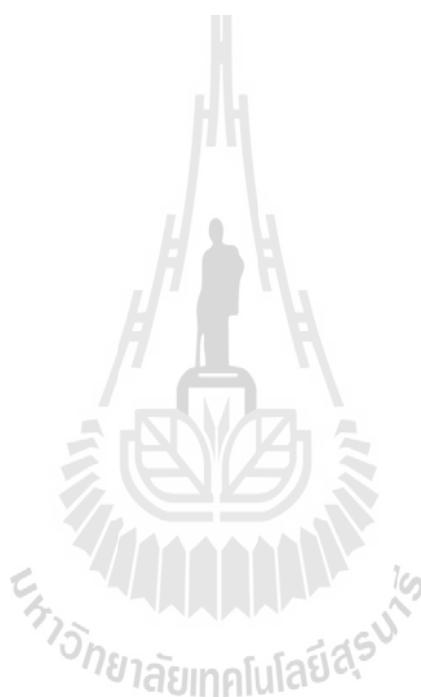
* ผู้ตอบสามารถตอบได้มากกว่า 1 ประเด็น

ตารางที่ 5 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของเหตุผลที่ฟังวิทยุฯ กัมพูชาของกลุ่มตัวอย่างที่เป็น
ประชาชนไทย จังหวัดสระแก้ว

จากตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของเหตุผลที่ฟังวิทยุฯ กัมพูชาของกลุ่มตัวอย่างที่เป็น
ประชาชนไทย จังหวัดสระแก้ว จำนวน 129 คน แบ่งเป็นผู้ตอบที่ไม่แสดงความเห็น จำนวน 3 คน
และผู้ตอบที่แสดงความเห็น จำนวน 126 คน โดยผู้ที่แสดงความเห็นให้เหตุผลทั้งหมด 142 ความเห็น
ซึ่งเรียงตามลำดับดังนี้

- 1) ได้ความบันเทิงและผ่อนคลาย จำนวน 38 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 26.21 ซึ่งผู้ตอบแสดง
ความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “เปิดเพลงฟัง เพลงเขาก็ไพเราะดี ” “จังหวัดสระแก้วดีมีน้ำ

- ฟัง (ถึงจะฟังไม่รู้เรื่องก็ตาม) ” “เวลาทำงานอยู่ชอบเครียดก็จะเปิดวิทยุฯ ฟังเพื่อคลายเครียด” เป็นต้น
- 2) ฟังแต่ให้เหตุผลว่าเกิดจากความไม่ได้ตั้งใจเปิดรับฟัง จำนวน 31 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 21.38 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “หมุนไปเจอเลยฟัง” “เปิดแล้วคลื่นแทรกเข้ามา” “เด็กเลี้ยงวัวที่เป็นเขมร เขาเปิดเวลาเลี้ยงวัว เลยได้ฟัง แต่ฟังไม่รู้เรื่อง ” เป็นต้น
 - 3) อยากเรียนรู้ภาษาเขมร จำนวน 12 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 8.28 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ฟังเพราะอยากรู้ภาษาเขมร” “อยากฟังจะได้รู้ภาษา” “อยากรู้ภาษาเขมรและภาษาไทยจะแตกต่างกันอย่างไร” เป็นต้น
 - 4) ได้ข่าวสารความรู้ของกัมพูชา จำนวน 10 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 6.90 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ได้รู้เรื่องราวข่าวสารของประเทศเพื่อนบ้านว่ามีเหตุการณ์อย่างไร” “จะได้รับความรู้ข่าวสารของเขมร” “อยากรู้ความเคลื่อนไหวเรื่องของคนของประเทศไทย” เป็นต้น
 - 5) ได้ข่าวสารความรู้ เช่น การค้าขาย การเมือง จำนวน 9 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 6.21 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “รับรู้เรื่องราวต่าง ๆ ทัวไป” “ได้ความรู้” “เปิดเจอเลยฟัง ได้รู้ข่าวสาร (ฟังรู้เรื่อง) มีข่าวเกี่ยวกับไทย เช่น เรื่องรัฐบาลไทย (เรื่องเสียดัง)” เป็นต้น
 - 6) รู้และเข้าใจภาษาเขมร จำนวน 8 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 5.52 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “เป็นคนทีพูดภาษาเขมรและแปลออก” “คนอยู่ในพื้นที่ต้องพูดและฟังเขมรอยู่แล้ว” “เรียน อ่าน พูดเขมรได้” เป็นต้น
 - 7) ฟังภาษาเขมรได้/รู้เรื่องบ้างเป็นบางครั้ง จำนวน 7 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 4.83 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ฟังพอเข้าใจเลยเปิดฟัง (เป็นบางครั้ง)” “ฟังพอรู้เรื่อง ฟังออกบางคำ พอจับความหมายถูก” เป็นต้น
 - 8) อื่น ๆ ได้แก่ “ฟังบ้างเป็นบางวันฟังสารคดี” “เกี่ยวกับหน้าที่ที่รับผิดชอบอยู่” “แปลกติภาษาตลก เป็นเอกลักษณ์” “ลองฟังดู” “ฟังบ้าง ไม่ฟังบ้าง เวลาว่างก็ฟัง” “ชอบ” และ “เวลาหาคลื่นเจอก็ฟังบ้าง” โดยในแต่ละความเห็นมีจำนวน 1 ครั้งเท่ากัน รวมจำนวน 7 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 4.83
 - 9) เป็นประเทศที่อยู่ใกล้กัน/เป็นเพื่อนบ้านกัน จำนวน 6 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 4.14 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “เป็นประเทศที่อยู่ใกล้เรามากที่สุด” “เป็นเพื่อนบ้านของเรา” เป็นต้น
 - 10) สัญญาณชัดเจน/รับสัญญาณได้/มีจำนวนสัญญาณ (สถานี) มาก จำนวน 5 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 3.45
 - 11) อาศัยอยู่ชายแดนใกล้กัมพูชา/มีการไปมาหาสู่กัน จำนวน 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 2.07
 - 12) ฟังรายการธรรมะ, มีเครื่องรับวิทยุฯ และเคยอยู่และทำงานในกัมพูชา โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.38 เท่ากัน

3) เวลาที่ฟังวิทยุ กัมพูชา

เวลาที่ฟังวิทยุ กัมพูชา	จำนวน (ครั้ง)	ร้อยละ
อื่น ๆ	60	44.12
ค่ำ 18.01-21.00 น.	23	16.91
สาย 09.01-12.00 น.	12	8.82
เที่ยง 12.01-13.00 น.	12	8.82
เช้า 05.00-09.00 น.	10	7.35
เย็น 16.01-18.00 น.	9	6.62
บ่าย 13.01-16.00 น.	6	4.41
ดึก 21.01-24.00 น.	4	2.94
รวม	136	100

* ผู้ตอบสามารถตอบได้มากกว่า 1 ช่วงเวลา

ตารางที่ 6 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของช่วงเวลาการเปิดรับฟังวิทยุฯ กัมพูชา
ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัดสระแก้ว

จากตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของช่วงเวลาการเปิดรับฟังวิทยุฯ กัมพูชา ของกลุ่ม
ตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัดสระแก้ว (129 คน จาก 400 คน คิดเป็นร้อยละ 32.25) ซึ่ง
เรียงลำดับได้ ดังนี้

- 1) อื่น ๆ ได้แก่ “ไม่แน่นอน” จำนวน 9 ครั้ง “บางครั้ง บางคราว” จำนวน 15 ครั้ง “เมื่อมี
เวลาว่าง” จำนวน 15 ครั้ง “ตามความบังเอิญขณะเปิดหรือหมุนหาคลื่นความถี่”
จำนวน 14 ครั้ง และ “ฟังเวลาขับรถ” “บางโอกาส” “แล้วแต่จะอยากฟัง” “นานๆ
ครั้ง” เวลาละจำนวน 1 ครั้ง รวมทั้งหมดจำนวน 60 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 44.12
- 2) ช่วงค่ำ 18.01-21.00 น. จำนวน 23 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 16.91
- 3) ช่วงสาย 09.01-12.00 น. และช่วงเที่ยง 12.01-13.00 น. โดยในแต่ละช่วงเวลามีจำนวน
12 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 8.82 เท่ากัน
- 4) ช่วงเช้า 05.00-09.00 น. จำนวน 10 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 7.35
- 5) ช่วงเย็น 16.01-18.00 น. จำนวน 9 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 6.62
- 6) ช่วงบ่าย 13.01-16.00 น. จำนวน 6 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 4.41
- 7) ช่วงดึก 21.01-24.00 น. จำนวน 4 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 2.94

4) ฟังวิทยุฯ กัมพูชาแล้วมีประโยชน์หรือไม่

ฟังวิทยุฯ กัมพูชาแล้วมีประโยชน์ หรือไม่	จำนวน (คน)	ร้อยละ
มีประโยชน์	95	73.64
ไม่มีประโยชน์	20	15.50
ทั้งมีและไม่มีประโยชน์/ปานกลาง	11	8.53
ไม่ระบุว่ามามีหรือไม่มีประโยชน์	3	2.33
รวม	129	100

ตารางที่ 7 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของการฟังวิทยุฯ กัมพูชาแล้วมีประโยชน์หรือไม่
ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัดสระแก้ว

จากตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของการฟังวิทยุฯ กัมพูชาแล้วมีประโยชน์หรือไม่ของ
กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัดสระแก้ว ซึ่งให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย
จังหวัดสระแก้วที่ฟังวิทยุฯ กัมพูชา (129 คน จาก 400 คน คิดเป็นร้อยละ 32.25) เห็นว่าฟังวิทยุฯ
กัมพูชาแล้วมีประโยชน์ มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 95 คน คิดเป็นร้อยละ 73.64 รองลงมา คือ เห็น
ว่าฟังวิทยุฯ กัมพูชาแล้วไม่มีประโยชน์ จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 15.50 เห็นว่าฟังวิทยุฯ กัมพูชา
แล้วระบุว่าทั้งมีและไม่มีประโยชน์/ปานกลาง จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 8.53 และไม่ระบุว่ามามี
หรือไม่มีประโยชน์ จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 2.33 ตามลำดับ

5) ฟังวิทยุฯ กัมพูชาแล้วมีประโยชน์เพราะเหตุใด

เหตุผลที่ฟังวิทยุฯ กัมพูชาแล้วมีประโยชน์	จำนวน (ความเห็น/ครั้ง)	ร้อยละ	จำนวน (คน)
ได้ความบันเทิงและผ่อนคลาย	27	24.32	90
ได้เรียนรู้ภาษาเขมร	25	22.52	
ได้รู้ข่าวสารความรู้ของกัมพูชา	19	17.12	
ได้ข่าวสารความรู้	13	11.71	
ได้เรียนรู้ภาษาเขมรอันทำให้สามารถติดต่อสื่อสารกับ คนกัมพูชาได้	8	7.21	
ได้รู้เรื่องเศรษฐกิจ การค้าขาย	4	3.60	
ได้รู้เรื่องธรรมะ	4	3.60	
ได้รู้ศิลปะ วัฒนธรรมประเพณี	3	2.70	
อื่น ๆ	3	2.70	
ไม่แสดงความเห็น	5	4.50	5
รวม	111	100	95

* ผู้ตอบสามารถตอบได้มากกว่า 1 ประเด็น

ตารางที่ 8 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของเหตุผลจากการฟังวิทยุฯ กัมพูชาแล้วมีประโยชน์
ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัดสระแก้ว

จากตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของเหตุผลจากการฟังวิทยุฯ กัมพูชาแล้วมีประโยชน์
ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัดสระแก้ว จำนวน 95 คน แบ่งเป็นผู้ตอบที่ไม่แสดง
ความเห็น จำนวน 5 คน และผู้ตอบที่แสดงความเห็น จำนวน 90 คน โดยผู้ที่แสดงความเห็นให้เหตุผล
ทั้งหมด 106 ความเห็น ซึ่งเรียงตามลำดับดังนี้

- 1) ได้ความบันเทิงและผ่อนคลาย จำนวน 27 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 24.32 ซึ่งผู้ตอบแสดง
ความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ช่วยสร้างความบันเทิง ช่วยคลายเครียด” “คลายเครียด มี
ความบันเทิงดี” “ทำให้เกิดความเพลิดเพลิน” “ส่วนมากจะฟังภาษาไม่ออก แต่ฟังเพลง
เพื่อความเพลิดเพลิน” เป็นต้น
- 2) ได้เรียนรู้ภาษาเขมร จำนวน 25 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 22.52 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นใน
ประเด็นนี้ เช่น “จะได้รู้ภาษาของกัมพูชา” “เวลาเขาพูดเราจะได้จำคำพูดแต่ละคำของ
เขาไว้หัดพูดเวลาจ้างแรงงานเขมร” “จะได้ฟังภาษาของเขาได้ว่าพูดยังไง” “จะได้จำ
ภาษาไว้พูดกับเพื่อนบ้านของเราเวลาซื้อขายหรือต้องการจะใช้แรงงานของประเทศ
เพื่อนบ้าน” เป็นต้น

- 3) ได้รู้ข่าวสารความรู้ของกัมพูชา จำนวน 19 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 17.12 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “จะได้รู้ข่าวสารบ้านเมืองของกัมพูชา” “จะได้ฟังข่าวบ้านเมืองกัมพูชาว่าเป็นอย่างไร” “ได้รู้ข่าวสารความเคลื่อนไหวของประเทศกัมพูชา” เป็นต้น
- 4) ได้ข่าวสารความรู้ จำนวน 13 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 11.71 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ได้รู้เรื่องราวข่าวสาร” “ได้รู้เรื่องราวต่าง ๆ” “มีข่าวสารน่ารู้” เป็นต้น
- 5) ได้เรียนรู้ภาษาเขมรอันทำให้สามารถติดต่อสื่อสารกับคนกัมพูชาได้ จำนวน 8 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 7.21 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ทำให้การสื่อสารกับการค้าขายรู้เรื่องมากขึ้น” “คุยกันจะได้รู้เรื่อง” “จะได้ติดต่อสื่อสารกันได้” เป็นต้น
- 6) ได้รู้เรื่องเศรษฐกิจ การค้าขาย ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ได้ประโยชน์หลายอย่างจากการพูดซื้อขาย” “ชอบพูดในการค้าขาย ทำให้เราสะดวกในการสั่งซื้อสินค้า” เป็นต้น และได้รู้เรื่องธรรมะ ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ให้ประโยชน์ในด้านธรรมะ (เพราะฟังช่องธรรมะ)” “ได้ฟังธรรมะ” เป็นต้น โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 4 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 3.60 เท่ากัน
- 7) ได้รู้ศิลปะ วัฒนธรรมประเพณี จำนวน 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 2.70
- 8) อื่น ๆ ได้แก่ “ทำให้รู้สึกดีต่อเขมร ทำให้รักสามัคคี ประองดองต่อกัน ” “จะได้รู้ว่ามี ความรู้สึกกับประเทศของเราแบบไหน” และ “ฟังโฆษณา” โดยในแต่ละความเห็นมีจำนวน 1 ครั้งเท่ากัน รวมจำนวน 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 2.70

6) ฟังวิทยุฯ กัมพูชาแล้วไม่มีประโยชน์เพราะเหตุใด

เหตุผลที่ฟังวิทยุฯ กัมพูชาแล้วไม่มีประโยชน์	จำนวน (ความเห็น/ครั้ง)	ร้อยละ	จำนวน (คน)
ฟังภาษาเขมรไม่รู้เรื่อง/ไม่รู้ภาษาเขมร	15	75.00	17
พูดเรื่องที่ไม่มีสาระ	2	10.00	
ไม่แสดงความเห็น	3	15.00	3
รวม	20	100	20

* ผู้ตอบสามารถตอบได้มากกว่า 1 ประเด็น

ตารางที่ 9 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของเหตุผลจากการฟังวิทยุฯ กัมพูชาแล้วไม่มีประโยชน์
ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัดสระแก้ว

จากตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของเหตุผลจากการฟังวิทยุฯ กัมพูชาแล้วไม่มีประโยชน์ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัดสระแก้ว จำนวน 20 คน แบ่งเป็นผู้ตอบที่ไม่แสดงความเห็น จำนวน 3 คน และผู้ตอบที่แสดงความเห็น จำนวน 17 คน โดยผู้ที่แสดงความเห็นให้เหตุผลทั้งหมด 17 ความเห็น ได้แก่ ฟังภาษาเขมรไม่รู้เรื่อง/ไม่รู้ภาษาเขมร จำนวน 15 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 75.00 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ฟังไม่รู้เรื่อง” “ฟังไม่ออกเพราะพูดเร็ว” “ฟังรู้เป็นบางคำทำให้ไม่ค่อยเข้าใจภาษา” เป็นต้น และพูดเรื่องที่ไม่มีสาระ จำนวน 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 10.00

7) ฟังวิทยุฯ กัมพูชาแล้วระบุว่าทั้งมีและไม่มีประโยชน์/ปานกลางเพราะเหตุใด

เหตุผลที่ฟังวิทยุฯ กัมพูชาแล้วระบุว่าทั้งมีและไม่มีประโยชน์/ปานกลาง	จำนวน (ความเห็น/ครั้ง)	ร้อยละ	จำนวน (คน)
มีประโยชน์ด้านข้อมูลข่าวสารและความบันเทิง และไม่มีประโยชน์เพราะฟังไม่รู้เรื่อง	3	27.27	7
บางครั้งพูดมีประโยชน์บ้างไม่มีประโยชน์บ้าง และบางครั้งพูดไม่เหมาะสม	2	18.18	
อื่น ๆ	2	18.18	
ไม่แสดงความเห็น	4	36.36	4
รวม	11	100	11

* ผู้ตอบสามารถตอบได้มากกว่า 1 ประเด็น

ตารางที่ 10 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของเหตุผลจากการฟังวิทยุฯ กัมพูชาแล้วระบุว่าทั้งมีและไม่มีประโยชน์/ปานกลาง ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัดสระแก้ว

จากตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของเหตุผลจากการฟังวิทยุฯ กัมพูชาแล้วระบุว่าทั้งมีและไม่มีประโยชน์/ปานกลางของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัดสระแก้ว จำนวน 11 คน แบ่งเป็นผู้ตอบที่ไม่แสดงความเห็น จำนวน 4 คน และผู้ตอบที่แสดงความเห็น จำนวน 11 คน โดยผู้ที่แสดงความเห็นให้เหตุผลทั้งหมด 7 ความเห็น ซึ่งเรียงตามลำดับดังนี้

- 1) มีประโยชน์ด้านข้อมูลข่าวสารและความบันเทิง และไม่มีประโยชน์เพราะฟังไม่รู้เรื่อง จำนวน 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 27.27 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ทั้งมีและไม่มี เพราะ ฟังเพื่อคลายเครียด ฟังแต่สำเนียงไม่ได้ความรู้ ” “มีบ้าง ไม่มีบ้าง มีเพราะทำให้รู้ข้อมูล ไม่มีบ้างเพราะฟังไม่รู้เรื่อง” เป็นต้น
- 2) บางครั้งพูดมีประโยชน์บ้างไม่มีประโยชน์บ้าง และบางครั้งพูดไม่เหมาะสม จำนวน 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 18.18
- 3) อื่น ๆ ได้แก่ “มีบ้าง ไม่มีบ้าง บางครั้งก็ชอบพูดสิ่งที่ไม่เป็นจริงหรือเป็นไปได้ ” และ “มีบ้าง ไม่มีบ้าง บางครั้งก็พูดแบบหมั่นไส้ ” โดยในแต่ละความเห็นมีจำนวน 1 ครั้ง เท่ากัน รวมจำนวน 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 18.18

8) ฟังวิทยุฯ กัมพูชาแล้วไม่ระบุว่ามามีหรือไม่มีประโยชน์

เหตุผลที่ฟังวิทยุฯ กัมพูชาแล้วไม่ระบุว่ามามีหรือไม่มีประโยชน์	จำนวน (ความเห็น/ครั้ง)	ร้อยละ	จำนวน (คน)
ไม่แสดงความเห็น	3	100	3
รวม	3	100	3

* ผู้ตอบสามารถตอบได้มากกว่า 1 ประเด็น

ตารางที่ 11 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของเหตุผลจากการฟังวิทยุฯ กัมพูชาแล้วไม่ระบุว่ามามีหรือไม่มีประโยชน์ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัดสระแก้ว

จากตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของเหตุผลจากการฟังวิทยุฯ กัมพูชาแล้วไม่ระบุว่ามามีหรือไม่มีประโยชน์ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัดสระแก้ว จำนวน 3 คน โดยผู้ตอบทั้งหมดไม่แสดงความเห็นเพิ่มเติม

9) ฟังวิทยุฯ กัมพูชาแล้วทำให้รู้สึกดีกับประเทศกัมพูชาหรือไม่

ฟังวิทยุฯ กัมพูชาแล้วทำให้รู้สึกดีกับประเทศกัมพูชาหรือไม่	จำนวน (คน)	ร้อยละ
รู้สึกดี	80	62.02
ไม่ระบุว่ารู้สึกดีหรือไม่ดี	21	16.28
ทั้งรู้สึกดีและไม่ดี/ปานกลาง	17	13.18
รู้สึกไม่ดี	11	8.53
รวม	129	100

ตารางที่ 12 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของทัศนคติจากการฟังวิทยุฯ กัมพูชาแล้วรู้สึกดีกับประเทศกัมพูชาหรือไม่ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัดสระแก้ว

จากตารางจำนวนและค่าร้อยละของทัศนคติจากการฟังวิทยุฯ กัมพูชาแล้วรู้สึกดีกับประเทศกัมพูชาหรือไม่ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัดสระแก้วสะท้อนให้เห็นถึงทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัดสระแก้วจากการที่ได้รับฟังวิทยุฯ กัมพูชาต่อประเทศกัมพูชา (129 คน จาก 400 คน คิดเป็นร้อยละ 32.25) ผลปรากฏดังนี้

- 1) ฟังแล้วทำให้รู้สึกดีกับประเทศกัมพูชา จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 62.02
- 2) ฟังแต่ไม่ระบุว่ารู้สึกดีหรือไม่ดีกับประเทศกัมพูชา จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 16.28
- 3) ฟังแล้วทำให้ทั้งรู้สึกดีและไม่ดี/ปานกลางกับประเทศกัมพูชา จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 13.18
- 4) ฟังแล้วทำให้รู้สึกไม่ดีกับประเทศกัมพูชา จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 8.53

10) ฟังวิทยา กัมพูชาแล้วทำให้รู้สึกดีกับประเทศกัมพูชา

เหตุผลที่ฟังวิทยา กัมพูชาแล้วทำให้รู้สึกดีกับประเทศกัมพูชา	จำนวน (ความเห็น/ครั้ง)	ร้อยละ	จำนวน (คน)
ได้ความบันเทิงและคลายความเครียด	10	11.63	73
ให้เหตุผลเกี่ยวกับความสัมพันธ์ที่มีต่อกันแบบ “บ้านใกล้เรือนเคียง” “บ้านพี่เมืองน้อง” “ประเทศเพื่อนบ้าน” “เหมือนเครือญาติ/พี่น้องกัน” หรือ “มิตร/เพื่อน/เพื่อนบ้าน”	10	11.63	
ได้เรียนรู้ภาษาเขมร	8	9.30	
ได้ข่าวสาร ความรู้ด้านต่าง ๆ ของกัมพูชา	5	5.81	
ได้ข่าวสารความรู้ทั่วไป	5	5.81	
เป็นการสร้าง/เชื่อมหรือมีความสัมพันธ์ สามัคคีหรือมิตรไมตรีต่อกัน	5	5.81	
อื่น ๆ	5	5.81	
ให้เหตุผลเกี่ยวกับการค้าขายที่ดีและมีต่อกัน	4	4.65	
วิทยา กัมพูชาไม่พูดพาดพิง ก้าวก้าวหรือโจมตีไทย	4	4.65	
วิทยา กัมพูชาพูดดี สนุก เป็นกันเอง	4	4.65	
ได้รู้และเข้าใจเกี่ยวกับคนและประเทศกัมพูชา	3	3.49	
ได้รู้วัฒนธรรมประเพณีของกัมพูชา	3	3.49	
ได้รู้ว่าเค้าพูดและคิดอย่างไรเกี่ยวกับประเทศไทย	2	2.33	
ผู้ตอบแสดงทัศนคติด้านต่าง ๆ ต่อคนและประเทศกัมพูชา โดยเปรียบเทียบกับคนและประเทศไทย ซึ่งมีความคล้ายหรือเหมือนกัน	7	8.14	
ผู้ตอบแสดงทัศนคติที่ดีต่อคนและประเทศกัมพูชา	4	4.65	
ไม่แสดงความเห็น	7	8.14	7
รวม	86	100	80

* ผู้ตอบสามารถตอบได้มากกว่า 1 ประเด็น

ตารางที่ 13 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของเหตุผลที่ฟังวิทยา กัมพูชาแล้วทำให้รู้สึกดีกับประเทศกัมพูชาของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัดสระแก้ว จากตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของเหตุผลที่ฟังวิทยา กัมพูชาแล้วทำให้รู้สึกดีกับประเทศกัมพูชาของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัดสระแก้ว จำนวน 80 คน แบ่งเป็นผู้ตอบที่ไม่แสดงความเห็น จำนวน 7 คน และผู้ตอบที่แสดงความเห็น จำนวน 73 คน โดยผู้ที่แสดงความเห็นให้เหตุผลทั้งหมด 79 ความเห็น ซึ่งเรียงตามลำดับดังนี้

- 1) ได้ความบันเทิงและคลายความเครียด ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ทำให้สนุกกับเสียงเพลง” “เพลงสนุก เป็นกันเอง ถึงจะฟังไม่ออกก็ตาม” “มีความสุข สนุกดี” เป็นต้น และให้เหตุผลเกี่ยวกับความสัมพันธ์ที่มีต่อกันแบบ “บ้านใกล้เรือนเคียง” “บ้านพี่เมืองน้อง” “ประเทศเพื่อนบ้าน” “เหมือนเครือญาติ/พี่น้องกัน” หรือ “มิตร/เพื่อน/เพื่อนบ้าน” ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “เป็นบ้านใกล้เรือนเคียงเป็นมิตร” “เป็นประเทศเพื่อนบ้าน” “เหมือนเป็นเครือญาติกัน” เป็นต้น โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 10 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 11.63 เท่ากัน
- 2) ได้เรียนรู้ภาษาเขมร จำนวน 8 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 9.30 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ก็ดี นั่งฟังแล้วก็รู้ภาษาของทางเขมร” “ได้รู้จักการพูดภาษา” “เรียนรู้ภาษาและเข้าใจสามารถปรับมาใช้ในการว่าจ้างชาวเขมรเวลาทำงานได้ด้วย” เป็นต้น
- 3) ได้ข่าวสาร ความรู้ด้านต่าง ๆ ของกัมพูชา ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “เพราะจะได้รู้ข้อมูลข่าวสารของเขมร” “จะได้รับรู้ความเจริญของบ้านเมืองประเทศกัมพูชา” เป็นต้น, ได้ข่าวสารความรู้ทั่วไป ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “จะได้ฟังแล้วนำไปปรับเปลี่ยนประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน” “ได้ความรู้เพิ่มเติม” เป็นต้น และเป็นการสร้าง/เชื่อมหรือมีความสัมพันธ์ สามัคคีหรือมิตรไมตรีต่อกัน ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “จะได้สร้างความสามัคคี” “เชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างกัน” “จะได้เป็นมิตรกัน” เป็นต้น โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 5 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 5.81 เท่ากัน
- 4) อื่น ๆ ได้แก่ “พื้นบ้านเดียวกันพอฟังออก พูดเขมรได้ ปู่ ย่า ตา ยาย เป็นคนเขมรอพยพมาอยู่ตั้งแต่ยังเด็ก” “การจัดวิทยุฯ ของเขมรก็เหมือนกับไทย” “ทำให้ประชาชนในประเทศได้รับรู้ข่าวสารบ้านเมือง” “ผูกพันเพราะเข้าออกเขมรประจำ” และ “ได้ไปเที่ยวที่ประเทศกัมพูชาแล้ว” โดยในแต่ละความเห็นมีจำนวน 1 ครั้งเท่ากับ รวมจำนวน 5 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 5.81
- 5) ให้เหตุผลเกี่ยวกับการค้าขายที่ดีและมีต่อกัน ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “เขามาทำการค้าขายกับประเทศเราบ่อยครั้ง” “ถ้าไม่มีเขมรเราจะแย่ เพราะถ้าไม่มีเขมรเราก็ออกข้าว (ขายข้าว) ไม่ได้ เราจะไม่มียาได้” เป็นต้น, วิทยุฯ กัมพูชาไม่พูดพาดพิง ก้าวก้าวหรือโจมตีไทย ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “เขาไม่พาดพิงถึงไทย (ยกเว้นถ้าเขามีปัญหาเขาจะพูดถึงเราในทางที่ไม่ดี พูดแต่ให้เขาถูก “ทหารเขมรยิงไก่ ทหารไทยยิงเขมร”)” “เขาไม่เคยพูดโจมตีเรา” “เขาก็พูดเรื่องของเขาไม่เกี่ยวกับเรา” เป็นต้น และวิทยุฯ กัมพูชาพูดดี สนุก เป็นกันเอง ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “พูดดีกับคนไทย” “เขาชอบพูดชมประเทศเรา” เป็นต้น โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 4 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 4.65 เท่ากัน
- 6) ได้รู้และเข้าใจเกี่ยวกับคนและประเทศกัมพูชา และได้รู้วัฒนธรรมประเพณีของกัมพูชา จำนวน 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 3.49 เท่ากัน
- 7) ได้รู้ว่าเค้าพูดและคิดอย่างไรเกี่ยวกับประเทศไทย จำนวน 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 2.33 นอกจากนี้ที่ผู้ตอบได้ให้เหตุผลที่ฟังวิทยุฯ กัมพูชาแล้วทำให้รู้สึกดีกับประเทศกัมพูชา ผู้ตอบส่วนหนึ่งยังได้แสดงความเห็นที่เป็นทัศนคติด้านต่าง ๆ ต่อคนและประเทศกัมพูชา โดยเปรียบเทียบ

กับคนและประเทศไทย ซึ่งมีความคล้ายหรือเหมือนกัน จำนวน 7 ครั้ง คิดเป็น ร้อยละ 8.14 ซึ่งผู้ตอบ แสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “การเป็นอยู่ของเขาก็เหมือนกับเรา 2 ประเทศมีอะไรที่เหมือนกัน” “เขาเองก็เหมือนกับคนไทย เขมรกับไทยก็เหมือนกัน มีคนดี คนร้าย เหมือนกันหมด ” เป็นต้น และ ผู้ตอบอีกส่วนหนึ่งได้แสดงทัศนคติที่ดีต่อคนและประเทศกัมพูชา จำนวน 4 ครั้ง คิดเป็น ร้อยละ 4.65

11) ฟังวิทยุ กัมพูชาแล้วทำให้รู้สึกไม่ดีกับประเทศกัมพูชาเพราะเหตุใด

เหตุผลที่ฟังวิทยุ กัมพูชาแล้วทำให้รู้สึกไม่ดีกับประเทศกัมพูชา	จำนวน (ความเห็น/ครั้ง)	ร้อยละ	จำนวน (คน)
อื่น ๆ	4	36.36	9
ฟังภาษาเขมรไม่รู้เรื่อง	2	18.18	
ผู้ตอบแสดงทัศนคติที่เป็นลบต่อคนและประเทศกัมพูชา	3	27.27	
ไม่แสดงความเห็น	2	18.18	2
รวม	11	100	11

* ผู้ตอบสามารถตอบได้มากกว่า 1 ประเด็น

ตารางที่ 14 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของเหตุผลที่ฟังวิทยุ กัมพูชาแล้วทำให้รู้สึกไม่ดีกับประเทศกัมพูชาของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัดสระแก้ว

จากตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของเหตุผลที่ฟังวิทยุ กัมพูชาแล้วทำให้รู้สึกไม่ดีกับประเทศกัมพูชาของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัดสระแก้ว จำนวน 11 คน แบ่งเป็นผู้ตอบที่ไม่แสดงความเห็น จำนวน 2 คน และผู้ตอบที่แสดงความเห็น จำนวน 9 คน โดยผู้ที่แสดงความเห็นให้เหตุผลทั้งหมด 9 ความเห็น ซึ่งเรียงตามลำดับดังนี้

- 1) อื่น ๆ ได้แก่ “ฟังแต่เพลง” “ไม่ค่อยดีเพราะชอบนำเพลงไทยไปดัดแปลงเป็นภาษาเขมร” “เขาพูดถึงเราเสีย ๆ หาย ๆ พูดถึงเรื่องเขาพระวิหารเขาพูดว่าทหารเขาดีกว่าเราสู้ไทยได้ เขาบอกว่าไทยแย่งดินแดนเขา” “วิทยุ กัมพูชามีการปลุกระดมให้ชาวกัมพูชาทำให้เกิดการตั้งแ่งระหว่างกัน” โดยในแต่ละความเห็นมีจำนวน 1 ครั้งเท่ากัน รวมจำนวน 4 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 36.36
- 2) ฟังภาษาเขมรไม่รู้เรื่อง จำนวน 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 18.18

นอกจากที่ผู้ตอบได้ให้เหตุผลที่ฟังวิทยุ กัมพูชาแล้วทำให้รู้สึกไม่ดีกับประเทศกัมพูชา ผู้ตอบส่วนหนึ่งยังได้แสดงความเห็นที่เป็นทัศนคติที่เป็นลบต่อคนและประเทศกัมพูชา จำนวน 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 27.27

12) ฟังวิทยุ กัมพูชาแล้วทำให้ทั้งรู้สึกดีและไม่ดี/ปานกลางกับประเทศกัมพูชาเพราะเหตุใด

เหตุผลที่ฟังวิทยุ กัมพูชาแล้วทำให้ทั้งรู้สึกดีและไม่ดี/ปานกลางกับประเทศกัมพูชา	จำนวน (ความเห็น/ครั้ง)	ร้อยละ	จำนวน (คน)
อื่น ๆ	9	50.00	18
ให้เหตุผลด้านดี เพราะได้เรียนรู้ภาษาเขมร/มีการค้าที่ดีต่อกัน ส่วนด้านไม่ดี เพราะคนกัมพูชาบางคนชอบลักขโมย	3	16.67	
ให้เหตุผลด้านดี เพราะได้เรียนรู้ภาษาเขมร/มีการค้าที่ดีต่อกัน ส่วนด้านไม่ดี คือ มีการนำเสนอการเมืองไทย	2	11.11	
ขึ้นอยู่กับสถานการณ์ความขัดแย้งตามแนวชายแดน	2	11.11	
ปานกลาง โดยให้เหตุผลเกี่ยวกับความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันแบบ “เป็นมิตรเหมือนเครือญาติ” หรือ “บ้านพี่เมืองน้อง”	2	11.11	
รวม	18	100	17

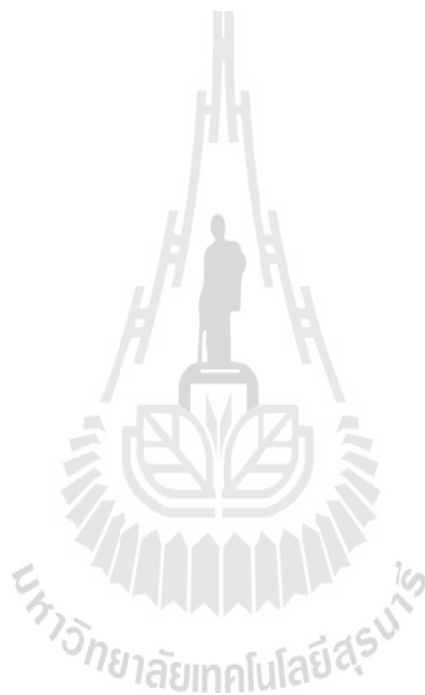
* ผู้ตอบสามารถตอบได้มากกว่า 1 ประเด็น

ตารางที่ 15 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของเหตุผลที่ฟังวิทยุ กัมพูชาแล้วทำให้ทั้งรู้สึกดีและไม่ดี/ปานกลางกับประเทศกัมพูชาของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัดสระแก้ว

จากตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของเหตุผลที่ฟังวิทยุ กัมพูชาแล้วทำให้ทั้งรู้สึกดีและไม่ดี/ปานกลางกับประเทศกัมพูชาของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัดสระแก้ว จำนวน 17 คน โดยผู้ตอบทั้งหมดได้แสดงความเห็นและให้เหตุผล จำนวน 18 ความเห็น ซึ่งเรียงตามลำดับดังนี้

- 1) อื่น ๆ ได้แก่ “เฉย ๆ กลาง ๆ ” “ดีบ้าง ไม่ดีบ้าง เพราะเขาจะชอบนำสิ่งผิดกฎหมายเข้ามาในประเทศ” “ดีบ้าง ไม่ดีบ้าง เวลาเขาพูดชมประเทศของเราก็รู้สึกดี แต่ถ้าว่าประเทศเราก็ไม่พอใจ” “ดีบ้าง ไม่ดีบ้าง ไม่ดีเวลาเขาเข้ามาเขาไม่ชอบมาแบบถูกกฎหมาย ดีชอบพูดหรือคุยกันแบบเป็นมิตร” “ดีบ้าง ไม่ดีบ้าง เวลาพูดเขาชอบพูดเหมือนกดดัน ” “ดีบ้าง ไม่ดีบ้าง ดีคือการที่เขมรพูดจาที่ไพเราะและไม่ก้าวร้าว ไม่ดีคือการที่เขมรพูดนอกเรื่องมากเกินไป” “ดีบ้างไม่ดีบ้าง ความเห็นบางครั้งก็ต่างกัน ” “มีทั้งดี และไม่ดี ถ้าฟังแต่เพลงก็ดี แต่ถ้าเกี่ยวกับข่าวสารบ้านเมืองจะไม่ค่อยดี เพราะเขาชอบบิดเบือนความเป็นจริง” และ “ทั้งดีและไม่ดี ได้รู้ความเคลื่อนไหวของประเทศกัมพูชา และกัมพูชาพูดถึงประเทศไทยในทางที่ไม่ดี” โดยในแต่ละความเห็นมีจำนวน 1 ครั้งเท่ากัน รวมจำนวน 9 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 50.00
- 2) ให้เหตุผลด้านดี เพราะได้เรียนรู้ภาษาเขมร/มีการค้าที่ดีต่อกัน ส่วนด้านไม่ดี เพราะคนกัมพูชาบางคนชอบลักขโมย จำนวน 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 16.67
- 3) ให้เหตุผลด้านดี เพราะได้เรียนรู้ภาษาเขมร/มีการค้าที่ดีต่อกัน ส่วนด้านไม่ดี คือ มีการนำเสนอการเมืองไทย, ขึ้นอยู่กับสถานการณ์ความขัดแย้งตามแนวชายแดน และปาน

กลาง โดยให้เหตุผลเกี่ยวกับความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันแบบ “เป็นมิตรเหมือนเครือญาติ”
หรือ “บ้านพี่เมืองน้อง” โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 11.11
เท่ากัน

13) ฟังวิทยุ กัมพูชาแล้วไม่ระบุว่ารู้สึกดีหรือไม่ดีกับประเทศกัมพูชาเพราะเหตุใด

เหตุผลที่ฟังวิทยุ กัมพูชาแล้วไม่ระบุว่ารู้สึกดีหรือไม่ดีกับประเทศกัมพูชา	จำนวน (ความเห็น/ครั้ง)	ร้อยละ	จำนวน (คน)
ไม่รู้และไม่เข้าใจภาษาเขมร	7	33.33	15
ฟังเพื่อความบันเทิงและคลายเครียดเท่านั้น	5	23.81	
อื่น ๆ	3	14.29	
ไม่แสดงความเห็น	6	28.57	6
รวม	21	100	21

* ผู้ตอบสามารถตอบได้มากกว่า 1 ประเด็น

ตารางที่ 16 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของเหตุผลที่ฟังวิทยุ กัมพูชาแล้วไม่ระบุว่ารู้สึกดีหรือไม่ดีกับประเทศกัมพูชาของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัดสระแก้ว

จากตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของเหตุผลที่ฟังวิทยุ กัมพูชาแล้วไม่ระบุว่ารู้สึกดีหรือไม่ดีกับประเทศกัมพูชาของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัดสระแก้ว จำนวน 21 คน แบ่งเป็นผู้ตอบที่ไม่แสดงความเห็น จำนวน 6 คน และผู้ตอบที่แสดงความเห็น จำนวน 15 คน โดยผู้ที่ไม่แสดงความเห็นให้เหตุผลทั้งหมด 15 ความเห็น ซึ่งเรียงตามลำดับดังนี้

- 1) ไม่รู้และไม่เข้าใจภาษาเขมร จำนวน 7 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 33.33 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “เฉย ๆ ฟังเขมรไม่ค่อยรู้เรื่อง ” “ธรรมดา บางครั้งเราฟังรู้เรื่องบ้าง ไม่รู้เรื่องบ้าง ” “เฉย ๆ ฟังออกบ้างไม่ออกบ้าง จับใจความได้เลยฟังเฉย ๆ ” เป็นต้น
- 2) ฟังเพื่อความบันเทิงและคลายเครียดเท่านั้น จำนวน 5 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 23.81 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “เฉย ๆ ฟังเพราะความบันเทิงและคลายเครียด ” “เฉย ๆ เพราะฟังสำเนียง ภาษา เพื่อความสนุกมากกว่า ” “ไม่รู้สึกอะไร ฟังแต่เพลง ” เป็นต้น
- 3) อื่น ๆ ได้แก่ “เฉย ๆ ธรรมดา เพราะไม่ใช่ประเทศเราเลยไม่รู้สึกอะไร ” “ธรรมดา มันชอบเลียนแบบคนไทยทั้งเพลงและละครเป็นส่วนมากก็เลยมีความรู้สึกธรรมดา ” และ “ไม่รู้ไม่แน่ใจ เพราะต่างคนต่างอยู่ ” โดยในแต่ละความเห็นมีจำนวน 1 ครั้งเท่ากัน รวมจำนวน 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 14.29

14) ไม่ฟังวิทยาฯ กัมพูชาเพราะเหตุใด

เหตุผลที่ไม่ฟังวิทยาฯ กัมพูชา	จำนวน (ความเห็น/ครั้ง)	ร้อยละ	จำนวน (คน)
ฟังภาษาเขมรไม่รู้เรื่อง/ไม่รู้ภาษาเขมร	142	47.02	271
ไม่มีเครื่องรับวิทยาฯ	74	24.50	
ไม่มีเวลาฟังวิทยาฯ	37	12.25	
สัญญาณวิทยาฯ ของกัมพูชาไม่ชัดเจน และรับสัญญาณ ไม่ได้	18	5.96	
ไม่สนใจ	7	2.32	
ไม่ชอบฟังวิทยาฯ กัมพูชา	7	2.32	
ไม่เคยเปิดหรือไม่ได้เปิดฟังวิทยาฯ	6	1.99	
ฟังเฉพาะวิทยาฯ ไทย	3	0.99	
ไม่ชอบฟังวิทยาฯ	3	0.99	
อื่น ๆ	3	0.99	
เลือกที่จะเปิดรับสื่อโทรทัศน์	2	0.66	
รวม	302	100	271

* ผู้ตอบสามารถตอบได้มากกว่า 1 ประเด็น

ตารางที่ 17 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของเหตุผลที่ไม่ฟังวิทยาฯ กัมพูชาของกลุ่มตัวอย่างที่เป็น
ประชาชนไทย จังหวัดสระแก้ว

จากตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของเหตุผลที่ไม่ฟังวิทยาฯ กัมพูชาของกลุ่มตัวอย่างที่
เป็นประชาชนไทย จังหวัดสระแก้ว จำนวน 271 คน โดยผู้ตอบทั้งหมดได้แสดงความเห็นและให้
เหตุผล จำนวน 302 ความเห็น ซึ่งเรียงตามลำดับดังนี้

- 1) ฟังภาษาเขมรไม่รู้เรื่อง/ไม่รู้ภาษาเขมร จำนวน 142 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 47.02 ซึ่งผู้ตอบ
แสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ฟังไม่รู้เรื่อง” “ฟังภาษาจากทางฝั่งเขาไม่รู้เรื่องและ
ไม่เข้าใจด้วย” “ฟังไม่ค่อยรู้เรื่อง ภาษาที่พูดไม่เหมือนกัน ” “ฟังภาษาเขมรไม่ออก ไม่
เข้าใจ” “ฟังไม่ค่อยออก ภาษาไม่ค่อยเหมือนที่พูดกันแถวบ้าน” เป็นต้น
- 2) ไม่มีเครื่องรับวิทยาฯ จำนวน 74 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 24.50 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นใน
ประเด็นนี้ เช่น “บ้านไม่มีวิทยาฯ” “ไม่มีวิทยาฯ” “ไม่มีวิทยาฯ (แต่ฟังออก)” เป็นต้น
- 3) ไม่มีเวลาฟังวิทยาฯ จำนวน 37 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 12.25 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นใน
ประเด็นนี้ เช่น “ไม่ค่อยมีเวลาว่างฟังวิทยาฯ” “ฟังออกแต่ไม่ค่อยมีเวลาฟัง” “ไม่มีเวลา
ว่างเพราะทำงาน” เป็นต้น

- 4) สัญญาณวิทยา ของกัมพูชาไม่ชัดเจน และรับสัญญาณไม่ได้ จำนวน 18 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 5.96 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ไม่มีคลื่นวิทยุ เขมร ” “รับคลื่นเขมรไม่ได้” “สัญญาณไม่ชัด มีคลื่นแทรก” “ฟังไม่ชัด คลื่นไม่ชัดเจน” เป็นต้น
- 5) ไม่สนใจ ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ไม่สนใจจะฟัง” “ไม่อยากฟัง” เป็นต้น และไม่ชอบฟังวิทยุ กัมพูชา ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ไม่ชอบฟัง” “ไม่ค่อยชอบฟังคลื่นเขมร” เป็นต้น โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 7 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 2.32 เท่ากัน
- 6) ไม่เคยเปิดหรือไม่ได้เปิดฟังวิทยุ จำนวน 6 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.99 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ไม่เคยฟังวิทยุ เลย” “ไม่ได้ฟังวิทยุ” เป็นต้น
- 7) ฟังเฉพาะวิทยุ ไทย และไม่ชอบฟังวิทยุ โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.99 เท่ากัน
- 8) อื่น ๆ ได้แก่ “ไม่ชอบประเทศเพื่อนบ้าน (เขมร)” “ฟังออกบ้าง ไม่ออกบ้าง” และ “เป็นการเรียนรู้ด้านวัฒนธรรม” โดยในแต่ละความเห็นมีจำนวน 1 ครั้งเท่ากัน รวมจำนวน 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.99
- 9) เลือกที่จะเปิดรับสื่อโทรทัศน์ จำนวน 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.66

15) ความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาเป็นอย่างไร ดีหรือไม่

ความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาเป็นอย่างไร ดีหรือไม่ดี	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ความสัมพันธ์ดี	299	74.75
ปานกลาง/มีทั้งดีและไม่ดี	52	13.00
ความสัมพันธ์ไม่ดี	35	8.75
ไม่ระบุความสัมพันธ์ว่าดีหรือไม่ดี	14	3.50
รวม	400	100

ตารางที่ 18 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของทัศนคติต่อความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาเป็นอย่างไร ดีหรือไม่ดีของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัดสระแก้ว

จากตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัดสระแก้วต่อความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาดังกล่าวข้างต้นสะท้อนให้เห็นถึงความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา ในทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัดสระแก้ว (400 คน) ผลปรากฏว่า ความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาดี มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 299 คน คิดเป็นร้อยละ 74.75 รองลงมา ระบุว่าความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาปานกลาง/มีทั้งดีและไม่ดี จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 13.00 ความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาไม่ดี จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 8.75 และไม่ระบุว่าความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาดีหรือไม่ดี จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 3.50 ตามลำดับ

16) ความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาที่ ดู/สังเกตได้จาก

ความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาที่ ดู/สังเกตได้จาก	จำนวน (ความเห็น/ครั้ง)	ร้อยละ	จำนวน (คน)
การค้า เศรษฐกิจ การลงทุน	159	37.15	299
ความสะดวกและง่ายของการข้ามแดนไปมาหากัน	62	14.49	
คนกัมพูชาเข้ามาทำงานในประเทศไทย	49	11.45	
มีการจ้างแรงงานจากกัมพูชา	27	6.31	
ไม่มีสงคราม ไม่มีเรื่องขัดแย้งกัน ไม่ทะเลาะกัน และไม่ มีปัญหาต่อกัน	21	4.91	
ความสัมพันธ์ระหว่างคนไทยกับคนกัมพูชาที่ตีเหมือนพี นอง ญาติ	19	4.44	
ข่าวสารจากสื่อต่าง ๆ เช่น โทรทัศน์ วิทยุ อินเทอร์เน็ต หนังสือพิมพ์	16	3.74	
มีการพูดคุยติดต่อสื่อสารกัน	12	2.80	
การท่องเที่ยวระหว่างกัน	8	1.87	
การพึ่งพาอาศัยและช่วยเหลือกัน	8	1.87	
คนไทยและกัมพูชาสามารถทำงานร่วมกันได้	7	1.64	
มีคนกัมพูชาเข้ามาอยู่ในประเทศไทย	6	1.40	
สังเกตได้จากพฤติกรรมของปัจเจกบุคคล เช่น การพูด กิริยา ท่าทาง	6	1.40	
อื่น ๆ	6	1.40	
ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ เป็นเพื่อนบ้าน เป็นบ้าน พี่เมืองน้องและเป็นมิตรกัน	4	0.93	
การร่วมมือกันของฝ่ายปกครองในท้องถิ่นของไทยและ กัมพูชา	4	0.93	
การแต่งงาน/เป็นแฟนกันระหว่างคนไทยและคน กัมพูชา	4	0.93	
การคบค้าสมาคมกันระหว่างคนไทยและคนกัมพูชาใน ท้องถิ่น	3	0.70	
มีญาติพี่น้องเป็นคนกัมพูชา	3	0.70	
มีคนกัมพูชาเข้ามาอยู่และทำงานในประเทศไทย	2	0.47	
ความสัมพันธ์ทางวัฒนธรรม และประเพณี	2	0.47	

ความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาที่ ดู/สังเกตได้จาก	จำนวน (ความเห็น/ครั้ง)	ร้อยละ	จำนวน (คน)
รวม	428	100	299

* ผู้ตอบสามารถตอบได้มากกว่า 1 ประเด็น

ตารางที่ 19 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของเหตุผลของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัดสระแก้วที่มีทัศนคติว่าความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา

จากตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของเหตุผลของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัดสระแก้วที่มีทัศนคติว่าความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา จำนวน 299 คน โดยผู้ตอบทั้งหมดได้แสดงความเห็นและให้เหตุผล จำนวน 428 ความเห็น ซึ่งเรียงตามลำดับดังนี้

- 1) การค้า เศรษฐกิจ การลงทุน จำนวน 159 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 37.15 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ค้าขายร่วมกัน” “การค้าขายที่ตลาดโรงเกลือ” “การค้าขายตามแนวชายแดน” “การค้าขายปกติ” “เศรษฐกิจ การค้า” “เขามาขายของ เราก็ซื้อของเขา” “มีเขมรเอาของป่าเอาผักเข้ามาขายในไทย” “การค้าขาย เขมรเอาของเข้ามาขายในหมู่บ้าน ไทยเองก็ซื้อของและขายของให้กับเขมรด้วย” เป็นต้น
- 2) ความสะดวกและง่ายของการข้ามแดนไปมาหากัน จำนวน 62 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 14.49 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ไปมาหาสู่กันเป็นประจำ เดินทางไปมาหากัน” “การไปมาหาสู่ซึ่งกันและกัน” “การเดินทางไปมาหาสู่กันปกติ (แต่ถ้าดูโทรทัศน์ข่าวเขาพระวิหารไม่ค่อยดี แต่แถวนี้บ้านใกล้ ๆ กัน)” เป็นต้น
- 3) คนกัมพูชาเข้ามาทำงานในประเทศไทย จำนวน 49 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 11.45 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “การเข้ามารับจ้างในฝั่งไทยของเขมร” “เขมรเข้ามาทำงานในไทย คนไทยเองก็ต้องพึ่งเขมรในการทำงาน” “เขมรเข้ามาทำงานตามชายแดนไทย” “มีเขมรเข้ามารับจ้างทำงานตามบ้านเรา” เป็นต้น
- 4) มีการจ้างแรงงานจากกัมพูชา จำนวน 27 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 6.31 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “สังเกตจากการว่าจ้างแรงงานของเขมร” “จากที่เวลาคนไทยต้องการคนจะเกี่ยวข้าวให้ก็จะไปจ้างคนเขมรเพื่อมาเกี่ยวข้าวให้” “การใช้แรงงานโดยเฉพาะค่าแรงที่เราจ้างเขาถูกกว่าคนไทย” “การจ้างงาน ปัจจุบันมีการจ้างงานเขมรมากขึ้น” เป็นต้น
- 5) ไม่มีสงคราม ไม่มีเรื่องขัดแย้งกัน ไม่ทะเลาะกัน และไม่มีปัญหาต่อกัน จำนวน 21 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 4.91 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ไม่มีปัญหาอะไรกัน” “ไม่มีการทะเลาะกันของเขมรกับคนไทยแถวบ้าน” “ไม่มีเรื่องขัดแย้งต่อกัน” “ดีเพราะสังเกตจากแนวชายแดนทางนี้ไม่มีปัญหากับกัมพูชา แต่ถ้าด้านอื่นก็ไม่ทราบ” “ไม่มีการทำสงครามเหมือนสมัยก่อน” เป็นต้น
- 6) ความสัมพันธ์ระหว่างคนไทยกับคนกัมพูชาที่ดีเหมือนพี่น้อง ญาติ จำนวน 19 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 4.44 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “มีความสัมพันธ์เหมือนที่เหมือนน้องกัน เช่น มีคนกัมพูชามาค้าขายในเมืองไทย คนไทยก็ต้อนรับเป็นอย่างดี”

“ความสัมพันธ์ระหว่างพี่น้องตามแนวชายแดน” “คนไทยก็เป็นมิตรกับคนเขมรรักกัน เหมือนพี่น้องกัน” เป็นต้น

- 7) ข่าวสารจากสื่อต่าง ๆ เช่น โทรทัศน์ วิทยุ อินเทอร์เน็ต หนังสือพิมพ์ จำนวน 16 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 3.74 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ดูจากโทรทัศน์” “สื่อต่าง ๆ ที่ออกมามีข่าวดี ๆ มากมาย” “ดูจากโทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ บางครั้งดูข่าวสารจากทางอินเทอร์เน็ต” เป็นต้น
- 8) มีการพูดคุยติดต่อสื่อสารกัน จำนวน 12 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 2.80 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “คอยฟังพาดูกันและกันได้” “มีการฟังพาดูกันมากกว่าแต่ก่อน” “ช่วยเหลือกันและกันดี” เป็นต้น
- 9) การท่องเที่ยวระหว่างกัน ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “การท่องเที่ยวระหว่างประเทศทั้งในไทยและเขมร” “การเข้าไปท่องเที่ยวระหว่างประเทศ” เป็นต้น และการฟังพาดูและช่วยเหลือกัน ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ช่วยเหลือกันและกันดี” “มีการฟังพาดูกันมากกว่าแต่ก่อน” “คอยฟังพาดูกันและกันได้” เป็นต้น โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 8 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.87 เท่ากัน
- 10) คนไทยและกัมพูชาสามารถทำงานร่วมกันได้ จำนวน 7 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.64 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ได้ทำงานด้วยกันทำให้มีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน” “คนไทยกับเขมรทำงานร่วมกัน” เป็นต้น
- 11) มีคนกัมพูชาเข้ามาอยู่ในประเทศไทย และสังเกตได้จากพฤติกรรมของปัจเจกบุคคล เช่น การพูด กิริยา ท่าทาง โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 6 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.40 เท่ากัน
- 12) อื่น ๆ ได้แก่ “มีนักเรียนชาวเขมรเข้ามาเรียนที่โรงเรียนสมาคมไลออนส์บ้านอ่างศิลา” “ดีแต่ไม่ควรมีข่าวที่ไม่ดีและเสื่อมเสียเกี่ยวกับประเทศ” “มีความสัมพันธ์ทางข่าวให้กับไทย” “แถวบ้านมีการจัดกิจกรรมกีฬาสามสัมพันธ์ 2 ประเทศ” “สังเกตจากข่าวกัมพูชาที่เข้ามาหาเก็บของกินทางฝั่งไทย” และ “นิสัยใจคอของไทยและเขมรคล้ายกัน” โดยในแต่ละความเห็นมีจำนวน 1 ครั้งเท่ากัน รวมจำนวน 6 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.40
- 13) ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ เป็นเพื่อนบ้าน เป็นบ้านพี่เมืองน้องและเป็นมิตรกัน, การร่วมมือกันของฝ่ายปกครองในท้องถิ่นของไทยและกัมพูชา และการแต่งงาน/เป็นแฟนกันระหว่างคนไทยและคนกัมพูชา โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 4 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.93 เท่ากัน
- 14) การคบค้าสมาคมกันระหว่างคนไทยและคนกัมพูชาในท้องถิ่น และมีญาติพี่น้องเป็นคนกัมพูชา โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.70 เท่ากัน
- 15) มีคนกัมพูชาเข้ามาอยู่และทำงานในประเทศไทย และความสัมพันธ์ทางวัฒนธรรม และประเพณี โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.47 เท่ากัน

17) ความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาไม่ดี ดู/สังเกตได้จาก

ความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาไม่ดี ดู/สังเกตได้จาก	จำนวน (ความเห็น/ครั้ง)	ร้อยละ	จำนวน (คน)
การที่คนไทยที่ข้ามไปกัมพูชายากลำบาก ตรงข้ามกับ คนกัมพูชาที่มาฝั่งไทย	6	15.00	35
ข่าวสารจากสื่อต่าง ๆ	6	15.00	
ปัญหาความขัดแย้งระหว่างคนไทยและกัมพูชา กรณี เขาพระวิหาร	5	12.50	
อื่น ๆ	4	10.00	
ปัญหาเรื่องพื้นที่ทับซ้อน	3	7.50	
ความขัดแย้งทางการเมืองระหว่างไทยและกัมพูชา	3	7.50	
การที่กัมพูชาคิดว่าไทยไม่เป็นมิตร	2	5.00	
ผู้นำกัมพูชาแทรกแซงการเมืองภายในของประเทศไทย	2	5.00	
การลักลอบเข้าเมืองผิดกฎหมาย	2	5.00	
แรงงานกัมพูชาแย่งอาชีพแรงงานไทย	2	5.00	
การว่า และพุดดูถูกคนไทยและรัฐบาลไทย	2	5.00	

ผู้ตอบแสดงทัศนคติที่เป็นลบต่อคนกัมพูชาบางคน โดย ระบุถึงความไม่ชอบพฤติกรรมการขอลักขโมยของคน กัมพูชา	3	7.50	
รวม	40	100	35

* ผู้ตอบสามารถตอบได้มากกว่า 1 ประเด็น

ตารางที่ 20 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของเหตุผลของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัด
สระแก้วที่มีทัศนคติว่าความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาไม่ดี

จากตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของเหตุผลของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัด
สระแก้วที่มีทัศนคติว่าความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาไม่ดี จำนวน 35 คน โดยผู้ตอบทั้งหมดได้แสดง
ความเห็นและให้เหตุผล จำนวน 40 ความเห็น ซึ่งเรียงตามลำดับดังนี้

- 1) การที่คนไทยที่ข้ามไปกัมพูชามากเกินไป ตรงข้ามกับคนกัมพูชาที่มาฝั่งไทย ซึ่งผู้ตอบ
แสดงความคิดเห็นในประเด็นนี้ เช่น “การที่จะเข้าไปมาหาอยู่กับคนเขมนั้นเข้าไปข้างในได้
ยากในปัจจุบันไม่ค่อยเหมือนในสมัยก่อนซึ่งมีการไปมาหาสู่กันง่าย ติดต่อกันต่าง ๆ ได้
ง่าย” “เวลาเขมรเข้ามาในประเทศเราเข้ามาได้ แต่เวลาเราไปประเทศเขาไปไม่ได้” เป็น
ต้น และข่าวสารจากสื่อต่าง ๆ ซึ่งผู้ตอบแสดงความคิดเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ดูจาก
โทรทัศน์ (ข่าว) ความขัดแย้งระหว่าง 2 ประเทศ” “ไม่ค่อยดีเท่าไร จากข่าวโทรทัศน์ที่
ออกมา” เป็นต้น โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 6 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 15.00 เท่ากัน
- 2) ปัญหาความขัดแย้งระหว่างคนไทยและกัมพูชา กรณีเขาพระวิหาร จำนวน 5 ครั้ง คิด
เป็นร้อยละ 12.50 ซึ่งผู้ตอบแสดงความคิดเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ปัญหาเรื่องพรมแดนเขา
พระวิหาร” “เรื่องเขาพระวิหารดูจากสื่อโทรทัศน์” เป็นต้น
- 3) อื่น ๆ ได้แก่ “การทำมาหากิน เวลาออกข้าวตอนนี้น้ำมันลำบากกว่าแต่ก่อน” “การไม่
เข้าใจในสังคมและรัฐบาล” “ทหารทั้ง 2 ฝ่ายมีการปะทะกัน” และ “สถานการณ์ไม่ค่อย
ดี” โดยในแต่ละความเห็นมีจำนวน 1 ครั้งเท่ากัน รวมจำนวน 4 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ
10.00
- 4) ปัญหาเรื่องพื้นที่ทับซ้อน และความขัดแย้งทางการเมืองระหว่างไทยและกัมพูชา โดยใน
แต่ละประเด็นมีจำนวน 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 7.50 เท่ากัน
- 5) การที่กัมพูชาคิดว่าไทยไม่เป็นมิตร, ผู้นำกัมพูชาแทรกแซงการเมืองภายในของประเทศ
ไทย, การลักลอบเข้าเมืองผิดกฎหมาย, แรงงานกัมพูชาแย่งอาชีพแรงงานไทย และการ
ว่า และพุดตูกคนไทยและรัฐบาลไทย โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 2 ครั้ง คิดเป็น
ร้อยละ 5.00 เท่ากัน

นอกจากนี้ผู้ตอบได้แสดงความคิดเห็นของเหตุผลที่มีทัศนคติว่าความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาไม่ดี โดย
ผู้ตอบอีกส่วนหนึ่งได้แสดงทัศนคติที่เป็นลบต่อคนกัมพูชาบางคน โดยระบุถึงความไม่ชอบพฤติกรรม
การขอลักขโมยของคนกัมพูชา จำนวน 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 7.50

18) ไม่ระบุว่าความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาติหรือไม่ดี ดู/สังเกตได้จากหรือเพราะเหตุใด

ไม่ระบุว่าความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาติหรือไม่ดี ดู/สังเกตได้จากหรือเพราะเหตุใด	จำนวน (ความเห็น/ครั้ง)	ร้อยละ	จำนวน (คน)
สถานการณ์ปกติไม่มีปัญหาอะไร และไม่มีอะไรเปลี่ยนแปลง	4	25.00	11
สังเกตได้จากการค้าขาย	4	25.00	
อื่น ๆ	3	18.75	
สังเกตได้จากคนกัมพูชาติที่เข้ามาทำงานในประเทศไทย	2	12.50	
ไม่แสดงความเห็น	3	18.75	3
รวม	16	100	14

* ผู้ตอบสามารถตอบได้มากกว่า 1 ประเด็น

ตารางที่ 21 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของเหตุผลของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย
จังหวัดสระแก้วที่ไม่ระบุว่าความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาติหรือไม่ดี

จากตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของเหตุผลของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย
จังหวัดสระแก้วที่ไม่ระบุว่าความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาติหรือไม่ดี จำนวน 14 คน แบ่งเป็นผู้ตอบที่ไม่
แสดงความเห็น จำนวน 3 คน และผู้ตอบที่แสดงความเห็น จำนวน 11 คน โดยผู้ที่แสดงความเห็นให้
เหตุผลทั้งหมด 13 ความเห็น ซึ่งเรียงตามลำดับดังนี้

- 1) สถานการณ์ปกติไม่มีปัญหาอะไร และไม่มีอะไรเปลี่ยนแปลง และสังเกตได้จากการค้า
ขาย โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 4 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 25.00 เท่ากัน
- 2) อื่น ๆ ได้แก่ “ขึ้นอยู่กับรัฐบาลทั้ง 2 ประเทศ ทำที่รัฐบาลไทยต่อรัฐบาลเขมร อาทิ คดี
เขาพระวิหาร” “เฉย ๆ จากการที่ได้พูดคุยคนละภาษา” และ “ไม่แน่ใจ เพราะไม่เคยไป
กัมพูชา” โดยในแต่ละความเห็นมีจำนวน 1 ครั้งเท่ากัน รวมจำนวน 3 ครั้ง คิดเป็นร้อย
ละ 18.75
- 3) สังเกตได้จากคนกัมพูชาติที่เข้ามาทำงานในประเทศไทย จำนวน 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ
12.50

19) ระบุว่าความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาปานกลาง/มีทั้งดีและไม่ดี ดู/สังเกตได้จาก

ระบุว่าความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาปานกลาง/มีทั้งดีและไม่ดี ดู/สังเกตได้จาก	จำนวน (ความเห็น/ครั้ง)	ร้อยละ	จำนวน (คน)
ดีในด้านการค้าขาย แต่ไม่ดีในเรื่องการมีปัญหากเกี่ยวกับเขาพระวิหาร ปัญหาการกระทบกระทั่งกัน การเข้า-ออกกัมพูชาไม่สะดวก และแสดงทัศนคติที่เป็นลบต่อคนกัมพูชาบางคนว่าชอบลักขโมย ชอบต่อว่า ช่มเหง เข้มงวดเกินไป ไม่ซื่อสัตย์ และไม่รักษาความสะอาด ฯลฯ	15	30.00	52
ดีด้านการจ้างแรงงาน และแรงงานกัมพูชาค่าจ้างถูก แต่ไม่ดีเรื่องการทำผิดกฎหมาย	8	16.00	
อื่น ๆ	8	16.00	
ดีในด้านการค้าขาย แต่ไม่ดีในเรื่องการลักลอบนำสินค้าหรือสิ่งผิดกฎหมายเข้ามาในประเทศไทย	5	10.00	
เพราะคนกัมพูชาไม่ทั้งคนดีและคนไม่ดี	5	10.00	
ดีในด้านการค้าขาย และการเข้ามาทำงานของคนกัมพูชา แต่ไม่ดีในเรื่องการเมือง ที่ผู้นำกัมพูชาแทรกแซงการเมืองภายในของไทย และการสู้รบระหว่างทหารไทยและทหารกัมพูชา	4	8.00	
เพราะพูดจกกันและฟังภาษาเขมรไม่รู้เรื่อง	3	6.00	
มีการกระทบกระทั่งและมีปัญหากันบ้างเป็นบางครั้ง	2	4.00	
รวม	52	100	52

* ผู้ตอบสามารถตอบได้มากกว่า 1 ประเด็น

ตารางที่ 22 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของเหตุผลของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัดสระแก้วที่ระบุว่าความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาปานกลาง/มีทั้งดีและไม่ดี

จากตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของเหตุผลของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัดสระแก้วที่ระบุว่าความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาปานกลาง/มีทั้งดีและไม่ดี จำนวน 52 คน โดยผู้ตอบทั้งหมดได้แสดงความเห็นและให้เหตุผล จำนวน 52 ความเห็น ซึ่งเรียงตามลำดับดังนี้

- 1) ดีในด้านการค้าขาย แต่ไม่ดีในเรื่องการมีปัญหากเกี่ยวกับเขาพระวิหาร ปัญหาการกระทบกระทั่งกัน การเข้า-ออกกัมพูชาไม่สะดวก และแสดงทัศนคติที่เป็นลบต่อคนกัมพูชาบางคนว่าชอบลักขโมย ชอบต่อว่า ช่มเหง เข้มงวดเกินไป ไม่ซื่อสัตย์ และไม่รักษาความสะอาด ฯลฯ จำนวน 15 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 30.00 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็น

ในประเด็นนี้ เช่น “ดีบ้าง ไม่ดีบ้าง การค้าขายด้วยกันดี แต่เรื่องการแบ่งแยกที่ดินไม่ดี ที่ดินทับซ้อนเกี่ยวกับเขาพระวิหาร” “ดีบ้าง ไม่ดีบ้าง การค้าขายและการเข้ามาทำงานของกัมพูชาดี แต่การเข้าไปทางกัมพูชาไม่สะดวก ต้องเสียค่าด่านให้ทหารกัมพูชา” “มีทั้งดีและเสีย ดีในเรื่องการเป็นมิตรที่ดีมีการให้เข้าไปทำการติดต่อซื้อขายกันได้ง่าย ไม่ดีคือ บางคนก็ไม่ซื่อสัตย์หรือบางทีก็เข้มงวดกับไทยเกินไป” เป็นต้น

- 2) ดีด้านการจ้างแรงงาน และแรงงานกัมพูชาค่าจ้างถูก แต่ไม่ดีเรื่องการที่คนกัมพูชาลักขโมยและทำผิดกฎหมาย จำนวน 8 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 16.00 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ดีบ้าง ไม่ดีบ้าง ดีคือ มีคนรู้จักมาช่วยทำงานกัน ไม่ดีคือ ชอบลักเล็กขโมยน้อย” “ดีบ้าง ไม่ดีบ้าง ดีคือ การใช้แรงงานมีแต่เขมรทำ เช่น ช่วงเกี่ยวข้าวก็จะใช้เขมร ส่วนที่ไม่ดีคือ เขมรชอบลักขโมยของและชอบทำเรื่องที่ทำผิดกฎหมาย” เป็นต้น
- 3) อื่น ๆ ได้แก่ “ดีบ้าง ไม่ดีบ้าง เวลาเขาเข้ามาไม่ชอบมาแบบถูกกฎหมายบ้านเรา แต่เขาเป็นคนรับผิดชอบต่อหน้าที่” “ดีบ้าง ไม่ดีบ้าง ดีคือ เขารักเราเหมือนพี่น้อง ไม่ดีคือ เขาชอบกดค่าแรงงาน ชอบขายของแพง” “ดีบ้าง ไม่ดีบ้าง ดีคือ การที่เขมรไม่ทำร้ายคนไทย ส่วนที่ไม่ดีเขมรชอบขโมยของ” “ปานกลาง ไม่ค่อยดีเท่าไร แต่ไม่ถึงกับไม่ดีเลย จากการที่คนในประเทศเขมรเข้ามาซื้อของในไทยนั้นไม่ค่อยมีความเป็นระเบียบ” “มีทั้งดีและไม่ดี ถ้าแถวชายแดนน่าจะดี แต่ข้างในเขมรไม่ค่อยดี” “ดีบ้าง ไม่ดีบ้าง เรื่องต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น” “มีทั้งดีและไม่ดี พื้นที่ไม่มีปัญหาเหมือนบ้านพี่เมืองน้อง และมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ไปมาหาสู่กันตลอด แต่ระหว่างรัฐบาลหรือการทูตยังมีปัญหากันอยู่” และ “ดีบ้าง ไม่ดีบ้าง แคว้นเข้ามารับจ้างบ้านเรา เราเข้าไปบ้านเค้าก็มีดีบ้าง ไม่ดีบ้าง เป็นบางช่วงบางตอน” โดยในแต่ละความเห็นมีจำนวน 1 ครั้งเท่ากัน รวมจำนวน 8 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 16.00
- 4) ดีในด้านการค้าขาย แต่ไม่ดีในเรื่องการลักลอบนำสินค้าหรือสิ่งผิดกฎหมายเข้ามาในประเทศไทย ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ดีบ้าง ไม่ดีบ้าง ดีจากการค้าขาย ไม่ดีการลักลอบขนสินค้า” “ดีบ้าง ไม่ดีบ้าง ส่วนดีก็คือการที่ทั้ง 2 ฝ่ายมีการค้าขายที่ดีต่อกัน ส่วนที่ไม่ดีก็คือการที่เขมรนำสิ่งของผิดกฎหมายเข้ามาในประเทศไทย” “ดีบ้าง ไม่ดีบ้าง ดีเรื่องการค้าขายระหว่างไทยกับเขมร ส่วนเรื่องไม่ดีคือ เรื่องเกี่ยวกับยาเสพติดที่เขาลักลอบมาขายให้กับคนไทย” เป็นต้น และเพราะคนกัมพูชามีทั้งคนดีและคนไม่ดี ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ดีบ้าง ไม่ดีบ้าง บางคนก็ดี บางคนก็ไม่ดี” “มีทั้งดีและไม่ดี จากการที่เขมรเข้ามาทำงานในไทย โดยที่บางคนก็ซื่อสัตย์ แต่บางคนเข้ามาก็ลักขโมยไม่ซื่อสัตย์ และบางคนไม่มีมารยาท” เป็นต้น โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 5 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 10.00 เท่ากัน
- 5) ดีในด้านการค้าขาย และการเข้ามาทำงานของคนกัมพูชา แต่ไม่ดีในเรื่องการเมือง ที่ผู้นำกัมพูชาแทรกแซงการเมืองภายในของไทย และการสู้รบระหว่างทหารไทยและทหารกัมพูชา จำนวน 4 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 8.00 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ดีบ้าง ไม่ดีบ้าง ดี เพราะดูจากการเข้ามาทำงานของเขมรในไทย ไม่ดี เพราะดูจากข่าวการเมืองที่มีเรื่องระดับผู้นำ” “ระดับปานกลาง สังเกตจากแนวชายแดนไทยยังมีการปะทะกันระหว่างทหารไทยกับกัมพูชา ผู้นำกัมพูชาด่าทอผู้นำในบางครั้งก็แทรกแซงการเมืองภายในประเทศไทย” เป็นต้น

- 6) เพราะพูดจากันและฟังภาษาเขมรไม่รู้เรื่อง จำนวน 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 6.00 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ดีบ้าง ไม่ดีบ้าง ดี เพราะความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ไม่ดี เพราะฟังภาษาไม่รู้เรื่อง” “มีทั้งดีและไม่ดี ถ้าเราสื่อภาษาของเขาได้ก็คงดี เมื่อเรามีโอกาสได้สนทนาเรื่องความเป็นอยู่ของเราและเหตุการณ์บ้านเมืองของเราจะทราบและแลกเปลี่ยนความรู้กันได้” เป็นต้น
- 7) มีการกระทบกระทั่งและมีปัญหากันบ้างเป็นบางครั้ง จำนวน 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 4.00

5.1.4.2 การเปรียบเทียบการรับฟังวิทยุฯ กัมพูชา และทัศนคติต่อความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา ระหว่างเพศหญิงและเพศชาย ช่วงอายุ และอาชีพของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัดสระแก้ว

การรับฟังวิทยุฯ กัมพูชาและทัศนคติต่อความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาระหว่างเพศหญิงและเพศชายของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเกือบในทุกประเด็น ยกเว้นประเด็นคำถามฟังวิทยุฯ กัมพูชาแล้วทำให้รู้สึกดีกับประเทศกัมพูชาหรือไม่ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับการรับฟังวิทยุฯ กัมพูชาและทัศนคติต่อความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาระหว่างช่วงอายุของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในเกือบทุกประเด็น ยกเว้นประเด็นคำถามฟังวิทยุฯ กัมพูชาแล้วทำให้รู้สึกดีกับประเทศกัมพูชาหรือไม่ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนการรับฟังวิทยุฯ กัมพูชาและทัศนคติต่อความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาระหว่างกลุ่มอาชีพของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในทุกประเด็น

5.1.4.3 ลักษณะทางประชากรศาสตร์ พฤติกรรมการเปิดรับวิทยุชายแดนและทัศนคติด้านต่าง ๆ ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา

ลักษณะประชากรศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนอรัญประเทศ จำนวน 400 คน จำแนกตามเพศ ช่วงอายุ และอาชีพ ได้ดังต่อไปนี้

จากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนอรัญประเทศ สามารถจำแนกตามเพศได้ดังนี้

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ชาย	217	54.25
หญิง	183	45.75
รวม	400	100

ตารางที่ 23 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนอรัญประเทศ จำแนกตามเพศ

จากตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนอรัญประเทศ (จำนวน 400 คน) จำแนกตามเพศ พบว่า เพศชายมากกว่าเพศหญิง คือ เพศชาย คิดเป็นร้อยละ 54.25 และเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 45.75

จากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนอรัญประเทศ สามารถจำแนกตามช่วงอายุ ได้ดังนี้

ช่วงอายุ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
18-24 ปี	132	33.00
25-34 ปี	131	32.75
35-44 ปี	62	15.50
55-64 ปี	52	13.00
45-54 ปี	19	4.75
65 ปีขึ้นไป	4	1.00
รวม	400	100

ตารางที่ 24 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนอรัญประเทศ จำแนกตามช่วงอายุ

จากตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนอรัญประเทศ (จำนวน 400 คน) จำแนกตามช่วงอายุ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนอรัญประเทศ มีช่วงอายุ 18-24 ปี มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 132 คน คิดเป็นร้อยละ 33.00 รองลงมา คือ ช่วงอายุ 25-34 ปี จำนวน 131 คน คิดเป็นร้อยละ 32.75 ช่วงอายุ 35-44 ปี จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 15.50 ช่วงอายุ 55-64 ปี จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 13.00 ช่วงอายุ 45-54 ปี จำนวน 19 คน คิดเป็น ร้อยละ 4.75 และช่วงอายุ 65 ปีขึ้นไป จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.00 ตามลำดับ

จากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนรัฐประเทศ สามารถจำแนกตามอาชีพ ได้ดังนี้

อาชีพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย	86	21.50
รับจ้างรายวัน	70	17.50
เกษตรกร	63	15.75
นักเรียน	61	15.25
แม่บ้าน	47	11.75
ลูกจ้าง/พนักงานประจำ	34	8.50
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	20	5.00
นักศึกษา	15	3.75
อื่น ๆ	4	1.00
รวม	400	100

ตารางที่ 25 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนรัฐประเทศ จำแนกตามอาชีพ

จากตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนรัฐประเทศ (จำนวน 400 คน) จำแนกตามอาชีพ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนรัฐประเทศ โดยส่วนใหญ่แล้วธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 21.50 รองลงมา คือ รับจ้างรายวัน จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 17.50 เกษตรกร จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 15.75 นักเรียน จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 15.25 แม่บ้าน จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 11.75 ลูกจ้าง/พนักงานประจำ จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 8.50 รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 5.00 นักเรียน จำนวน 15 คน คิดเป็น ร้อยละ 3.75 และอื่น ๆ ได้แก่ “ไม่ได้ทำอะไร” จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.00 ตามลำดับ

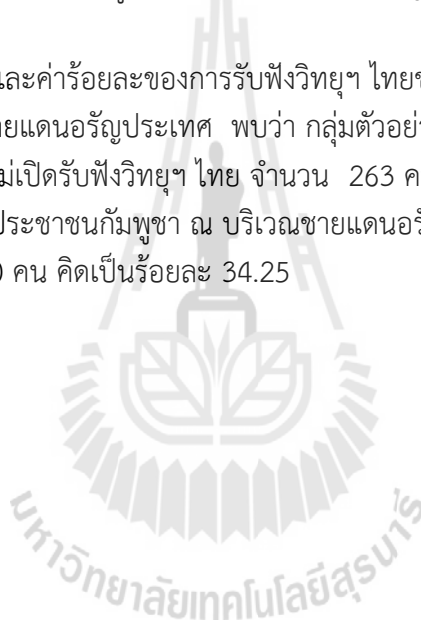
กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนรัฐประเทศ มีพฤติกรรมการ
เปิดรับวิทยุชายแดน และทัศนคติตามประเด็นคำถามต่าง ๆ ดังนี้

1) ฟังวิทยุ ไทยหรือไม่

ฟังวิทยุ ไทยหรือไม่	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่ฟังวิทยุ ไทย	263	65.75
ฟังวิทยุ ไทย	137	34.25
รวม	400	100

ตารางที่ 26 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของการรับฟังวิทยุ ๆ ไทยของกลุ่มตัวอย่างที่เป็น
ประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนรัฐประเทศ

จากตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของการรับฟังวิทยุ ไทยของกลุ่มตัวอย่างที่เป็น
ประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนรัฐประเทศ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ
บริเวณชายแดนรัฐประเทศ ไม่เปิดรับฟังวิทยุ ไทย จำนวน 263 คน จาก 400 คน คิดเป็นร้อยละ
65.75 และกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนรัฐประเทศ เปิดรับฟังวิทยุ
ไทย จำนวน 137 คน จาก 400 คน คิดเป็นร้อยละ 34.25

2) ฟังวิทยุฯ ไทยเพราะเหตุใด

เหตุผลที่ฟังวิทยุฯ ไทย	จำนวน (ความเห็น/ครั้ง)	ร้อยละ	จำนวน (คน)
ชอบ อยาก และได้ฟังเพลงไทย	41	24.26	137
อยากเรียนรู้และฝึกทักษะการฟังและพูดภาษาไทย	25	14.79	
อยากรู้ข่าวสารของไทย	23	13.61	
ได้ความบันเทิงและผ่อนคลาย	19	11.24	
ฟังภาษาไทยได้/รู้เรื่อง	18	10.65	
อยากรู้ข่าวสารความรู้	17	10.06	
ได้ข่าวสารความรู้	15	8.88	
มีเวลาว่าง	4	2.37	
อื่น ๆ	3	1.78	
อยากรู้ข่าวของไทยและกัมพูชา	2	1.18	
มีรายการที่ดี น่าฟัง	2	1.18	
รวม	169	100	137

* ผู้ตอบสามารถตอบได้มากกว่า 1 ประเด็น

ตารางที่ 27 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของเหตุผลที่ฟังวิทยุฯ ไทยของกลุ่มตัวอย่างที่เป็น
ประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนอรัญประเทศ

จากตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของเหตุผลที่ฟังวิทยุฯ ไทยของกลุ่มตัวอย่างที่เป็น
ประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนอรัญประเทศ จำนวน 137 คน ผู้ตอบที่แสดงความเห็น จำนวน
126 คน โดยผู้ตอบทั้งหมดได้แสดงความเห็นและให้เหตุผล จำนวน 169 ความเห็น ซึ่งเรียงตามลำดับ
ดังนี้

- 1) ชอบ อยาก และได้ฟังเพลงไทย จำนวน 41 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 24.26 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ชอบฟังเพลงไทย” “เพลงไทยเพราะ” “ชอบฟังเพลงไทยเพื่อความสุข” เป็นต้น
- 2) อยากเรียนรู้และฝึกทักษะการฟังและพูดภาษาไทย จำนวน 25 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 14.79 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “อยากเรียนเพิ่มเติม อยากฝึกฟัง-พูดภาษาไทยให้คล่องขึ้น” “ฝึกฟัง-พูดภาษาไทย” “อยากฝึกพูด-ฟังภาษาไทยให้คล่อง” เป็นต้น
- 3) อยากรู้ข่าวสารของไทย จำนวน 23 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 13.61 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “อยากรู้ข่าวบ้านเมืองของไทย” “ติดตามข่าวประเทศไทย” “อยากรู้

- ชาวบ้านเมืองของไทย อยากรู้ว่าไทยให้ชาวอะไรบ้างเกินความเป็นจริงหรือไม่ ” “อยากรู้เรื่องปัญหาที่เกิดขึ้นในประเทศไทย” เป็นต้น
- 4) ได้ความบันเทิงและผ่อนคลาย จำนวน 19 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 11.24 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ฟังเพลงเพราะ ๆ ” “เพื่อความเพลิดเพลินสนุกสนาน ” “ทำงานอยู่คนเดียวเหงา ไม่มีคนชวนคุย ฟังวิทยุฯ ไทยเพลิน ๆ ไปก็ดี ได้ฟังเพลง ” เป็นต้น
 - 5) ฟังภาษาไทยได้/รู้เรื่อง จำนวน 18 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 10.65 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ฟังไทยออก” “ฟังภาษาไทยรู้เรื่อง” “ฟังไทยได้” เป็นต้น
 - 6) อยากรู้ข่าวสารความรู้ จำนวน 17 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 10.06 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “อยากรับรู้ข่าวสาร ” “อยากรู้เรื่องราวเกี่ยวกับการติดต่อค้าขาย ” “อยากรู้เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับสังคม” เป็นต้น
 - 7) ได้ข่าวสารความรู้ จำนวน 15 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 8.88 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ได้รับรู้ข่าวสาร” “ติดตามข่าวสาร” “รู้เหตุการณ์ในสังคม” เป็นต้น
 - 8) มีเวลาว่าง จำนวน 4 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 2.37
 - 9) อื่น ๆ ได้แก่ “มีรายการเสนอที่พูดเป็นภาษากัมพูชา จะฟังเฉพาะช่วงรายการนี้เท่านั้น ” “อารมณ์ดีก็จะฟัง ” และ “ได้รับประโยชน์ ” โดยในแต่ละความเห็นมีจำนวน 1 ครั้ง เท่ากัน รวมจำนวน 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.78
 - 10) อยากรู้ข่าวของไทยและกัมพูชา และมีรายการที่ดี น่าฟัง โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.18 เท่ากัน

3) เวลาที่ฟังวิทยุ ไทย

เวลาที่ฟังวิทยุ ไทย	จำนวน (ครั้ง)	ร้อยละ
อื่น ๆ	74	51.03
สาย 09.01-12.00 น.	17	11.72
เช้า 05.00-09.00 น.	17	11.72
ค่ำ 18.01-21.00 น.	12	8.28
เที่ยง 12.01-13.00 น.	9	6.21
เย็น 16.01-18.00 น.	7	4.83
ดึก 21.01-24.00 น.	5	3.45
บ่าย 13.01-16.00 น.	4	2.76
รวม	145	100

* ผู้ตอบสามารถตอบได้มากกว่า 1 ช่วงเวลา

ตารางที่ 28 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของช่วงเวลาการเปิดรับฟังวิทยุ ไทย
ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนรัฐประเทศไทย

จากตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของช่วงเวลาการเปิดรับฟังวิทยุ ไทย ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนรัฐประเทศไทย (137 คน จาก 400 คน คิดเป็นร้อยละ 34.25) ซึ่งเรียงลำดับได้ ดังนี้

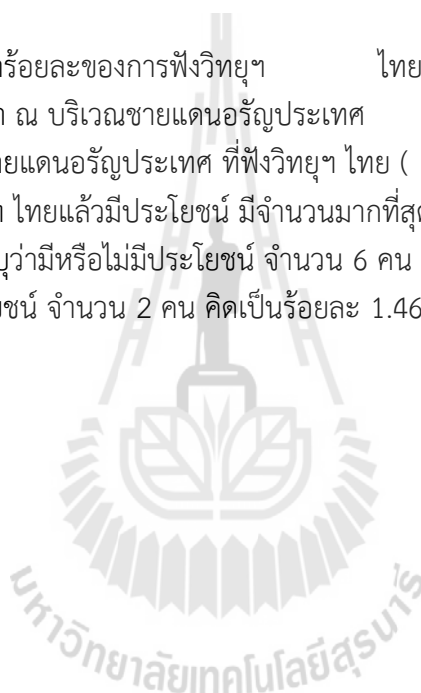
- 1) อื่น ๆ ได้แก่ “ไม่แน่นอน” จำนวน 66 ครั้ง “ตามเวลาที่อยากฟัง” จำนวน 4 ครั้ง และ “เวลาว่าง” “ทุกครั้งที่ว่างและอยากฟัง” “จาก 08.00 น. เป็นต้นไป” “บางครั้ง” “ฟังได้ตลอด” เวลาละจำนวน 1 ครั้ง รวมทั้งหมดจำนวน 5 ครั้ง 75 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 51.03
- 2) ช่วงสาย 09.01-12.00 น. และช่วงเช้า 05.00-09.00 น. โดยในแต่ละช่วงเวลามีจำนวน 17 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 11.72 เท่ากัน
- 3) ช่วงค่ำ 18.01-21.00 น. จำนวน 12 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 8.28
- 4) ช่วงเที่ยง 12.01-13.00 น. จำนวน 9 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 6.21
- 5) ช่วงเย็น 16.01-18.00 น. จำนวน 7 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 4.83
- 6) ช่วงดึก 21.01-24.00 น. จำนวน 5 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 3.45
- 7) ช่วงบ่าย 13.01-16.00 น. จำนวน 4 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 2.76

4) ฟังวิทยุ ไทยแล้วมีประโยชน์หรือไม่

ฟังวิทยุ ไทยแล้วมีประโยชน์ หรือไม่	จำนวน (คน)	ร้อยละ
มีประโยชน์	129	94.16
ไม่ระบุว่า มีหรือไม่ มีประโยชน์	6	4.38
ไม่มีประโยชน์	2	1.46
รวม	137	100

ตารางที่ 29 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของการฟังวิทยุ ไทยแล้วมีประโยชน์หรือไม่
ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนอรัญประเทศ

จากตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของการฟังวิทยุ ไทยแล้วมีประโยชน์หรือไม่ของกลุ่ม
ตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนอรัญประเทศ ซึ่งให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็น
ประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนอรัญประเทศ ที่ฟังวิทยุ ไทย (137 คน จาก 400 คน คิดเป็น
ร้อยละ 34.25) เห็นว่าฟังวิทยุ ไทยแล้วมีประโยชน์ มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 129 คน คิดเป็นร้อย
ละ 94.16 รองลงมา คือ ไม่ระบุว่า มีหรือไม่ มีประโยชน์ จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 4.38 และเห็น
ว่าฟังวิทยุ ไทยแล้วไม่มีประโยชน์ จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 1.46 ตามลำดับ

5) ฟังวิทยุฯ ไทยแล้วมีประโยชน์เพราะเหตุใด

เหตุผลที่ฟังวิทยุฯ ไทยแล้วมีประโยชน์	จำนวน (ความเห็น/ครั้ง)	ร้อยละ	จำนวน (คน)
ได้ข่าวสารความรู้	42	25.77	127
ได้ความบันเทิงและผ่อนคลาย	40	24.54	
ได้เรียนรู้ภาษาไทย	35	21.47	
ได้รู้ข่าวสารความรู้ของไทย	27	16.56	
อื่น ๆ	6	3.68	
ได้รู้เรื่องการเกษตร	4	2.45	
ได้เรียนรู้ภาษาไทยอันทำให้สามารถติดต่อสื่อสารกับคนไทยได้	3	1.84	
ได้รับรู้เหตุการณ์หรือปัญหาชายแดน	2	1.23	
ได้รู้เรื่องเศรษฐกิจ การค้าขาย	2	1.23	
ไม่แสดงความเห็น	2	1.23	2
รวม	169	100	129

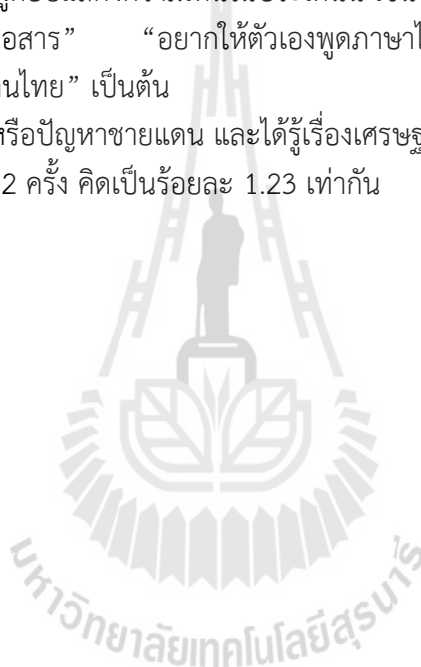
* ผู้ตอบสามารถตอบได้มากกว่า 1 ประเด็น

ตารางที่ 30 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของเหตุผลจากการฟังวิทยุฯ ไทยแล้วมีประโยชน์ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนอรัญประเทศ

จากตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของเหตุผลจากการฟังวิทยุฯ ไทยแล้วมีประโยชน์ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนอรัญประเทศ จำนวน 129 คน แบ่งเป็นผู้ตอบที่ไม่แสดงความเห็น จำนวน 2 คน และผู้ตอบที่แสดงความเห็น จำนวน 127 คน โดยผู้ที่แสดงความเห็นให้เหตุผลทั้งหมด 167 ความเห็น ซึ่งเรียงตามลำดับดังนี้

- 1) ได้ข่าวสารความรู้ จำนวน 42 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 25.77 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ได้ความรู้ต่าง ๆ ได้ข่าว ” “ได้รู้ข่าวบ้านเมืองว่าเขาไปถึงไหนแล้ว ได้ความรู้” “ทำให้ได้รับข่าวสารต่าง ๆ” เป็นต้น
- 2) ได้ความบันเทิงและผ่อนคลาย จำนวน 40 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 24.54 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ได้ฟังเพลงเพราะ ๆ ” “ได้รับความบันเทิง ได้ฟังเพลงสนุก ๆ” “แก้เหงา เพื่อความบันเทิง” เป็นต้น และยังมีผู้ตอบในประเด็นนี้ จำนวน 6 คน ได้แสดงความเห็นว่า “มีประโยชน์เพราะได้ฟังเพลง” อีกด้วย
- 3) ได้เรียนรู้ภาษาไทย จำนวน 35 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 21.47 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ทำให้ฉันทพูดและฟังภาษาไทยได้” “ทำให้เรียนรู้ภาษาไทยได้” “ทำให้รู้ภาษาไทยมากขึ้นในการพูด-ฟัง” เป็นต้น

- 4) ได้รู้ข่าวสารความรู้ของไทย จำนวน 27 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 16.56 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ทำให้เรารู้สถานการณ์บ้านเมืองในประเทศไทย” “ได้รับรู้ข่าวบ้านเมืองและสถานการณ์ของสังคมไทย” “จะได้รู้ข่าวบ้านเมืองไทยว่าไปถึงไหนแล้ว (เสื้อเหลือง-แดง)” เป็นต้น
- 5) อื่น ๆ ได้แก่ “ทำให้สามารถรับรู้การทำมาหากิน การประกอบอาชีพของไทย” “ให้หลากหลายอย่าง เช่น ด้านวัฒนธรรม” “มีรายการดี ๆ ให้น่าฟัง” “ได้รับรู้ถึงปัญหาอื่น ๆ” “ได้รู้ถึงภูมิอากาศ” และ “เกี่ยวกับการศึกษา” โดยในแต่ละความเห็นมีจำนวน 1 ครั้งเท่ากัน รวมจำนวน 6 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 3.68
- 6) ได้รู้เรื่องการเกษตร จำนวน 4 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 2.45 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ได้รู้ถึงการเกษตรการใช้ยา” “ได้รู้เรื่องงานเกษตรหลากหลาย” เป็นต้น
- 7) ได้เรียนรู้ภาษาไทยอันทำให้สามารถติดต่อสื่อสารกับคนไทยได้ จำนวน 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.84 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “เพื่อศึกษาภาษาไทยและจะง่ายในการติดต่อสื่อสาร” “อยากให้ตัวเองพูดภาษาไทยได้ และง่ายในการสร้างความสัมพันธ์กับคนไทย” เป็นต้น
- 8) ได้รับรู้เหตุการณ์หรือปัญหาชายแดน และได้รู้เรื่องเศรษฐกิจ การค้าขาย โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.23 เท่ากัน

6) ฟังวิทยุฯ ไทยแล้วไม่มีประโยชน์เพราะเหตุใด

เหตุผลที่ฟังวิทยุฯ ไทยแล้วไม่มีประโยชน์	จำนวน (ความเห็น/ครั้ง)	ร้อยละ	จำนวน (คน)
ผู้ตอบแสดงทัศนคติว่าฟังเพลงเพื่อคลายเหงา และไม่มีประโยชน์อื่นใด	2	100	2
รวม	2	100	2

* ผู้ตอบสามารถตอบได้มากกว่า 1 ประเด็น

ตารางที่ 31 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของเหตุผลจากการฟังวิทยุฯ ไทยแล้วไม่มีประโยชน์
ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนรัฐประเทศ

จากตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของเหตุผลจากการฟังวิทยุฯ ไทยแล้วไม่มีประโยชน์
ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนรัฐประเทศ จำนวน 2 คน โดยผู้ตอบ
ทั้งหมดได้แสดงความเห็นและให้เหตุผล จำนวน 2 ความเห็น ได้แก่ ผู้ตอบแสดงทัศนคติว่าฟังเพลงเพื่อ
คลายเหงา และไม่มีประโยชน์อื่นใด จำนวน 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 100.00

7) ฟังวิทยุ ไทยแล้วไม่ระบุว่ามีการหรือไม่มีประโยชน์

เหตุผลที่ฟังวิทยุ ไทยแล้วไม่ระบุว่ามีการหรือไม่มีประโยชน์	จำนวน (ความเห็น/ครั้ง)	ร้อยละ	จำนวน (คน)
ผู้ตอบให้ความเห็นว่าฟังเฉพาะเพลง	3	50.00	6
อื่น ๆ	3	50.00	
รวม	6	100	6

* ผู้ตอบสามารถตอบได้มากกว่า 1 ประเด็น

ตารางที่ 32 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของเหตุผลจากการฟังวิทยุ ไทยแล้วไม่ระบุว่ามีการหรือไม่มีประโยชน์ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนรัฐประเทศ

จากตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของเหตุผลจากการฟังวิทยุ ไทยแล้วไม่ระบุว่ามีการหรือไม่มีประโยชน์ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนรัฐประเทศ จำนวน 6 คน โดยผู้ตอบทั้งหมดได้แสดงความเห็นและให้เหตุผล จำนวน 6 ความเห็น ดังนี้ ผู้ตอบให้ความเห็นว่าฟังเฉพาะเพลง จำนวน 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 50.00 และอื่น ๆ ได้แก่ “ไม่ค่อยจะมีประโยชน์อะไรมากกับเรา” “ไม่แน่ใจ ฟังเพื่ออยากรู้สถานการณ์ในเมืองไทย ” และ “ธรรมดา บางครั้งพูดจริงและไม่จริงบ้าง” โดยในแต่ละความเห็นมีจำนวน 1 ครั้งเท่ากัน รวมจำนวน 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 50.00

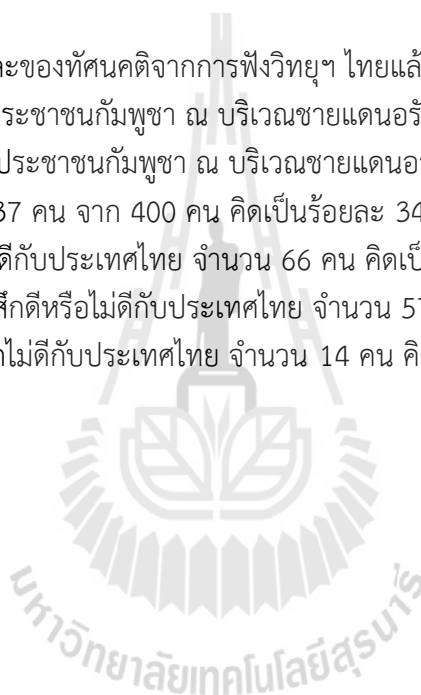
8) ฟังวิทยุฯ กัมพูชาแล้วทำให้รู้สึกดีกับประเทศไทยหรือไม่

ฟังวิทยุฯ ไทยแล้วทำให้รู้สึกดีกับประเทศไทยหรือไม่	จำนวน (คน)	ร้อยละ
รู้สึกดี	66	48.18
ไม่ระบุว่ารู้สึกดีหรือไม่ดี	57	41.61
รู้สึกไม่ดี	14	10.22
รวม	137	100

ตารางที่ 33 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของทัศนคติจากการฟังวิทยุฯ ไทยแล้วรู้สึกดีกับประเทศไทยหรือไม่ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนอรัญประเทศ

จากตารางจำนวนและค่าร้อยละของทัศนคติจากการฟังวิทยุฯ ไทยแล้วรู้สึกดีกับประเทศไทยหรือไม่ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนอรัญประเทศ สะท้อนให้เห็นถึงทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนอรัญประเทศจากการที่ได้รับฟังวิทยุฯ ไทยต่อประเทศไทย (137 คน จาก 400 คน คิดเป็นร้อยละ 34.25) ผลปรากฏดังนี้

- 1) ฟังแล้วทำให้รู้สึกดีกับประเทศไทย จำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 48.18
- 2) ฟังแต่ไม่ระบุว่ารู้สึกดีหรือไม่ดีกับประเทศไทย จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 41.61
- 3) ฟัง แล้วทำให้รู้สึกไม่ดีกับประเทศไทย จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 10.22

9) ฟังวิทยุฯ ไทยแล้วทำให้รู้สึกดีกับประเทศไทย

เหตุผลที่ฟังวิทยุฯ ไทยแล้วทำให้รู้สึกดีกับประเทศไทย	จำนวน (ความเห็น/ครั้ง)	ร้อยละ	จำนวน (คน)
ได้ความบันเทิงและคลายความเครียด	18	23.08	63
ได้ข่าวสารความรู้ทั่วไป	9	11.54	
วิทยุฯ ไทยจัดรายการดี มีสาระ น่าฟัง น่าสนใจ	8	10.26	
วิทยุฯ ไทยไม่พูดในทางเสียหาย กระทบหรือสร้าง ความเดือดร้อนต่อกัมพูชา	4	5.13	
อื่น ๆ	4	5.13	
ได้ประโยชน์จากการฟังวิทยุฯ ไทย	3	3.85	
ให้เหตุผลเกี่ยวกับความสัมพันธ์ที่มีต่อกันแบบ “เหมือนพี่น้องกัน”	3	3.85	
ได้ข่าวสารความรู้ด้านต่าง ๆ ของไทย	2	2.56	
ได้เรียนรู้ภาษาไทย	2	2.56	
ได้รู้เรื่องเกษตร	2	2.56	
ได้รู้เรื่องเศรษฐกิจของไทย	2	2.56	
ให้เหตุผลเกี่ยวกับวัฒนธรรม ภาษาที่มีความคล้ายคลึง กัน	2	2.56	
ผู้ตอบแสดงทัศนคติที่ดีต่อคนและประเทศไทย โดยให้ เหตุผลว่าคนและประเทศไทยไม่ได้สร้างความ เดือดร้อนให้แก่คนและประเทศกัมพูชา	10	12.82	
ผู้ตอบแสดงทัศนคติที่ดีต่อคนและประเทศไทย	6	7.69	
ไม่แสดงความเห็น	3	3.85	3
รวม	78	100	66

* ผู้ตอบสามารถตอบได้มากกว่า 1 ประเด็น

ตารางที่ 34 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของเหตุผลที่ฟังวิทยุฯ ไทยแล้วทำให้รู้สึกดีกับประเทศไทย
ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนอรัญประเทศ

จากตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของเหตุผลที่ฟังวิทยุฯ ไทยแล้วทำให้รู้สึกดีกับประเทศไทย
ไทยของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนอรัญประเทศ จำนวน 66 คน
แบ่งเป็นผู้ตอบที่ไม่แสดงความเห็น จำนวน 3 คน และผู้ตอบที่แสดงความเห็น จำนวน 63 คน โดยผู้ที่
แสดงความเห็นให้เหตุผลทั้งหมด 75 ความเห็น ซึ่งเรียงตามลำดับดังนี้

- 1) ได้ความบันเทิงและคลายความเครียด จำนวน 18 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 23.08 ซึ่งผู้ตอบแสดงความคิดเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ฟังแล้วสบายใจ ฟังแล้วสนุกดี” “คลายความเครียดและเหงา” “ได้รับความสนุก เพลินกับเสียงเพลงของไทยด้วย” เป็นต้น
- 2) ได้ข่าวสารความรู้ทั่วไป จำนวน 9 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 11.54 ซึ่งผู้ตอบแสดงความคิดเห็นในประเด็นนี้ เช่น “มีข่าวดี ๆ ให้ฟัง” “ได้รับฟังถึงข่าวที่เราอยากรู้” “ให้สาระและความรู้มากมาย” เป็นต้น
- 3) วิทยาฯ ไทยจัดรายการดี มีสาระ น่าฟัง น่าสนใจ จำนวน 8 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 10.26 ซึ่งผู้ตอบแสดงความคิดเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ไทยมีการจัดรายการวิทยุฯ เอาใจผู้ฟัง มีรายการที่น่าสนใจน่าฟัง และการนำเสนอที่ดี” “มีรายการที่น่าสนใจและถูกใจ” “รู้สึกทึ่งว่าไทยจัดรายการวิทยุฯ ที่มีสาระ น่าฟัง มีแต่รายการดี ๆ” เป็นต้น
- 4) วิทยาฯ ไทยไม่พูดในทางเสียหาย กระทบหรือสร้างความเดือดร้อนต่อกัมพูชา จำนวน 4 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 5.13 ซึ่งผู้ตอบแสดงความคิดเห็นในประเด็นนี้ เช่น “วิทยาฯ ไทยไม่ได้พูดอะไรเสียหายถึงชาวกัมพูชา” “วิทยาฯ ไทยก็ไม่เคยพูดอะไรที่ทำให้กระทบต่อฝ่ายกัมพูชา” “ไทยจัดรายการก็ไม่เคยสร้างความเดือดร้อนอะไรให้กับเรา” เป็นต้น
- 5) อื่น ๆ ได้แก่ “จะได้รู้ถึงการทำงาน สามารถเข้าไปหางานทำที่เมืองไทยได้” “ฉันเป็นคนทำมาหากินกับประเทศไทย” “เพราะผมเรียนอยู่ในประเทศไทย” และ “ชอบ” โดยในแต่ละความเห็นมีจำนวน 1 ครั้งเท่ากัน รวมจำนวน 4 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 5.13
- 6) ให้เหตุผลเกี่ยวกับความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันแบบ “เหมือนพี่น้องกัน” และได้ประโยชน์จากการฟังวิทยุฯ ไทย โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 3.85 เท่ากัน
- 7) ได้ข่าวสารความรู้ด้านต่าง ๆ ของไทย, ได้เรียนรู้ภาษาไทย, ได้รู้เรื่องเกษตร, ได้รู้เรื่องเศรษฐกิจของไทย และให้เหตุผลเกี่ยวกับวัฒนธรรม ภาษาที่มีความคล้ายคลึงกัน โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 2.56 เท่ากัน

นอกจากที่ผู้ตอบได้ให้เหตุผลที่ฟังวิทยุฯ ไทยแล้วทำให้รู้สึกดีกับประเทศไทย ผู้ตอบส่วนหนึ่งยังได้แสดงความคิดเห็นที่เป็นทัศนคติที่ดีต่อคนและประเทศไทย โดยให้เหตุผลว่าคนและประเทศไทยไม่ได้สร้างความเดือดร้อนให้แก่คนและประเทศกัมพูชา จำนวน 10 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 12.82 ซึ่งผู้ตอบแสดงความคิดเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ไทยก็ไม่ได้อะไรสร้างความเดือดร้อนอะไรให้กัมพูชา” “คนไทยก็ไม่ได้ทำอะไรให้ชาวกัมพูชาเดือดร้อน” “ไทยก็ดีกับเรา เราก็ดีกับไทย ไทยไม่เคยทำอะไรให้คนกัมพูชาเดือดร้อน” เป็นต้น และ ผู้ตอบอีกส่วนหนึ่งได้แสดงทัศนคติที่ดีต่อคนและประเทศไทย จำนวน 6 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 7.69

10) ฟังวิทยุฯ ไทยแล้วทำให้รู้สึกไม่ดีกับประเทศไทยเพราะเหตุใด

เหตุผลที่ฟังวิทยุฯ ไทยแล้วทำให้รู้สึกไม่ดีกับประเทศไทย	จำนวน (ความเห็น/ครั้ง)	ร้อยละ	จำนวน (คน)
ได้รับรู้ว่าประเทศไทยอยู่ในภาวะขัดแย้ง วุ่นวาย มีการใช้ความรุนแรงภายในประเทศ	6	42.86	14

วิทยาฯ ไทยพูดไม่ดี ดูถูกคนและประเทศกัมพูชา	4	28.57	
วิทยาฯ ไทยนำเสนอข่าวที่ไม่เป็นความจริง ไม่ถูกต้อง	2	14.29	
ประเทศไทยและกัมพูชาเคยมีปัญหาเรื่องพรมแดนระหว่างกัน	2	14.29	
รวม	14	100	14

* ผู้ตอบสามารถตอบได้มากกว่า 1 ประเด็น

ตารางที่ 35 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของเหตุผลที่ฟังวิทยาฯ ไทยแล้วทำให้รู้สึกไม่ดีกับประเทศไทยของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนอรัญประเทศ

จากตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของเหตุผลที่ฟังวิทยาฯ ไทยแล้วทำให้รู้สึกไม่ดีกับประเทศไทยของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนอรัญประเทศ จำนวน 14 คน โดยผู้ตอบทั้งหมดได้แสดงความเห็นและให้เหตุผล จำนวน 14 ความเห็น ซึ่งเรียงตามลำดับดังนี้

- 1) ได้รับรู้ว่าประเทศไทยอยู่ในภาวะขัดแย้ง วุ่นวาย มีการใช้ความรุนแรงภายในประเทศ⁸ จำนวน 6 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 42.86 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “รับรู้ข่าวเกี่ยวกับเสื้อแดง เสื้อเหลืองที่ปะทะกันทุกวัน รู้สึกว่าคนไทยไม่รักกัน เจริญแต่บ้านเมือง” “ประเทศไทยกำลังเกิดความวุ่นวาย” “มีพฤติกรรมที่ใช้ความรุนแรงและวุ่นวาย” เป็นต้น
- 2) วิทยาฯ ไทยพูดไม่ดี ดูถูกคนและประเทศกัมพูชา จำนวน 4 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 28.57 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “พูดไม่ค่อยดีกระทบต่อกัมพูชา” “ไทยชอบพูดดูถูกไม่ค่อยให้เกียรติคนกัมพูชา” “ไทยชอบพูดอะไรที่ไม่ดีต่อกัมพูชา” เป็นต้น
- 3) วิทยาฯ ไทยนำเสนอข่าวที่ไม่เป็นความจริง ไม่ถูกต้อง และประเทศไทยและกัมพูชาเคยมีปัญหาเรื่องพรมแดนระหว่างกัน โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 14.29 เท่ากัน

⁸ ในสังคมไทยมีความขัดแย้งทางความคิด โดยแยกเป็นกลุ่มใหญ่ได้เป็น 2 กลุ่มหลัก คือ “สีแดง” และ “สีเหลือง” โดยกลุ่มคนสีแดงเป็นฝ่ายสนับสนุน ทักษิณ ชินวัตร และบางส่วนแสดงจุดยืนที่ต้องการเรียกร้องประชาธิปไตย ส่วนกลุ่มสีเหลือง คือ กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ซึ่งต่อต้านรัฐบาลทักษิณ ชินวัตร

11) ฟังวิทยา ไทยแล้วไม่ระบุว่ารู้สึกดีหรือไม่ดีกับประเทศไทยเพราะเหตุใด

เหตุผลที่ฟังวิทยา ไทยแล้วไม่ระบุว่ารู้สึกดีหรือไม่ดีกับประเทศไทย	จำนวน (ความเห็น/ครั้ง)	ร้อยละ	จำนวน (คน)
ประเทศไทยเป็นประเทศเพื่อนบ้านไม่สร้างความเดือดร้อน หรือมีปัญหาเกี่ยวกับกัมพูชา	5	8.77	19
ผู้ตอบแสดงทัศนะส่วนบุคคลว่าประเทศไทยไม่ใช่ประเทศของตนเอง	4	7.02	
มีการนำเสนอข่าวที่ดี ถูกต้อง และข่าวที่ไม่ดี ไม่ถูกต้อง	4	7.02	
ผู้ตอบแสดงทัศนะส่วนบุคคลที่แตกต่างกัน	4	7.02	
ผู้ตอบแสดงทัศนะต่อประเทศไทยว่า กำลังมีปัญหาทะเลาะกันวุ่นวาย	2	3.51	
ไม่แสดงความเห็น	38	66.67	38
รวม	57	100	57

* ผู้ตอบสามารถตอบได้มากกว่า 1 ประเด็น

ตารางที่ 36 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของเหตุผลที่ฟังวิทยา ไทยแล้วไม่ระบุว่ารู้สึกดีหรือไม่ดีกับประเทศไทยของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนรัฐประเทศ

จากตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของเหตุผลที่ฟังวิทยา ไทยแล้วไม่ระบุว่ารู้สึกดีหรือไม่ดีกับประเทศไทยของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนรัฐประเทศ จำนวน 57 คน แบ่งเป็นผู้ตอบที่ไม่แสดงความเห็น จำนวน 38 คน และผู้ตอบที่แสดงความเห็น จำนวน 19 คน โดยผู้ที่แสดงความเห็นให้เหตุผลทั้งหมด 19 ความเห็น ซึ่งเรียงตามลำดับดังนี้

- 1) ประเทศไทยเป็นประเทศเพื่อนบ้านไม่สร้างความเดือดร้อน หรือมีปัญหาเกี่ยวกับกัมพูชา จำนวน 5 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 8.77
- 2) ผู้ตอบแสดงทัศนะส่วนบุคคลว่าประเทศไทยไม่ใช่ประเทศของตนเอง และมีการนำเสนอข่าวที่ดี ถูกต้อง และข่าวที่ไม่ดี ไม่ถูกต้อง โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 4 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 7.02 เท่ากัน

นอกจากที่ผู้ตอบได้ให้เหตุผลที่ฟังวิทยา ไทยแล้วไม่ระบุว่ารู้สึกดีหรือไม่ดีกับประเทศไทย ผู้ตอบส่วนหนึ่งยังได้แสดงทัศนะส่วนบุคคลที่แตกต่างกัน จำนวน 4 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 7.02 และผู้ตอบอีกส่วนหนึ่งได้แสดงทัศนะต่อประเทศไทยว่า กำลังมีปัญหาทะเลาะกันวุ่นวาย จำนวน 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 3.51

12) ไม่ฟังวิทยา ไทยเพราะเหตุใด

เหตุผลที่ไม่ฟังวิทยุฯ ไทย	จำนวน (ความเห็น/ครั้ง)	ร้อยละ	จำนวน (คน)
ไม่มีเครื่องรับวิทยุฯ	96	34.04	263
ไม่มีเวลาฟังวิทยุฯ	79	28.01	
ฟังภาษาไทยไม่รู้เรื่อง/ไม่รู้ภาษาไทย	37	13.12	
ฟังเฉพาะวิทยุฯ กัมพูชา	29	10.28	
ไม่สนใจ	16	5.67	
ไม่ชอบฟังวิทยุฯ	9	3.19	
สัญญาณวิทยุฯ ของไทยไม่ชัดเจน และรับสัญญาณไม่ได้	7	2.48	
ฟังเฉพาะวิทยุฯ กัมพูชาเพราะสัญญาณชัดเจน และชัดเจนกว่าวิทยุฯ ไทย	5	1.77	
ไม่ชอบฟังวิทยุฯ ไทย	3	1.06	
อื่น ๆ	1	0.35	
รวม	282	100	263

* ผู้ตอบสามารถตอบได้มากกว่า 1 ประเด็น

ตารางที่ 37 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของเหตุผลที่ไม่ฟังวิทยุฯ ไทยของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนอรัญประเทศ

จากตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของเหตุผลที่ไม่ฟังวิทยุฯ ไทยของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนอรัญประเทศ จำนวน 263 คน โดยผู้ตอบทั้งหมดได้แสดงความเห็นและให้เหตุผล จำนวน 282 ความเห็น ซึ่งเรียงตามลำดับดังนี้

- 1) ไม่มีเครื่องรับวิทยุฯ จำนวน 96 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 34.04 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ไม่มีวิทยุฯ” “ไม่มีวิทยุฯ ฟัง” เป็นต้น
- 2) ไม่มีเวลาฟังวิทยุฯ จำนวน 79 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 28.01 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ไม่ค่อยมีเวลาว่าง” “ไม่มีเวลาฟัง” “ไม่ว่าง ไม่มีเวลา” เป็นต้น
- 3) ฟังภาษาไทยไม่รู้เรื่อง/ไม่รู้ภาษาไทย จำนวน 37 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 13.12 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ฟังไทยไม่เป็น” “ฟังภาษาไทยไม่ออก” “ไม่รู้ภาษาไทย” เป็นต้น
- 4) ฟังเฉพาะวิทยุฯ กัมพูชา จำนวน 29 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 10.28 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ฟังแต่วิทยุฯ กัมพูชา” “ฟังวิทยุฯ กัมพูชา” “ส่วนมากฟังแต่วิทยุฯ กัมพูชา” เป็นต้น

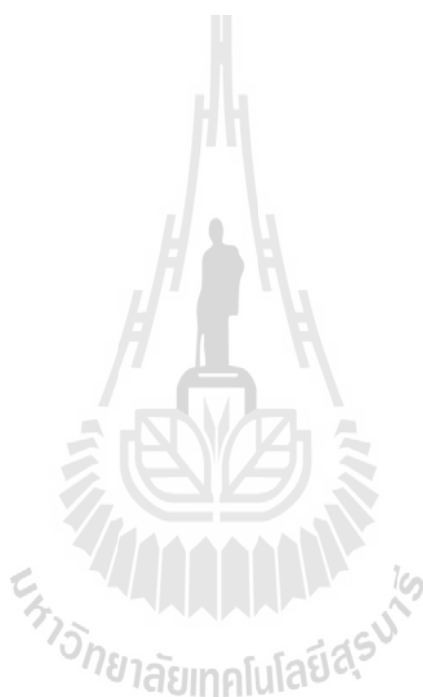
- 5) ไม่สนใจ จำนวน 16 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 5.67 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ไม่ค่อยสนใจ เพราะถ้าอยากรู้หรือรับข่าวก็จะเปิดดูโทรทัศน์ ” “ไม่สนใจวิทยุฯ ไทย ” “ไม่ค่อยสนใจฟังวิทยุฯ ไทย ” เป็นต้น
- 6) ไม่ชอบฟังวิทยุฯ จำนวน 9 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 3.19 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ไม่ชอบฟัง” “ไม่ชอบฟังวิทยุฯ ” เป็นต้น
- 7) สัญญาณวิทยุฯ ของไทยไม่ชัดเจน และรับสัญญาณไม่ได้ จำนวน 7 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 2.48 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “รับคลื่นไม่ค่อยชัด” “เพราะวิทยุฯ ไทยรับคลื่นไม่ได้” “รับคลื่นวิทยุฯ ไทยไม่ค่อยได้” เป็นต้น
- 8) ฟังเฉพาะวิทยุฯ กัมพูชาเพราะสัญญาณชัดเจน และชัดเจนกว่าวิทยุฯ ไทย จำนวน 5 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.77 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ทุกวันนี้ติดตามแต่วิทยุฯ กัมพูชา คลื่นมันชัดเจนดี” “ฟังวิทยุฯ กัมพูชา คลื่นชัดกว่าวิทยุฯ ไทย ” “รับคลื่นไม่ค่อยได้ จะฟังแต่วิทยุฯ กัมพูชาเพราะมันชัดเจน” เป็นต้น
- 9) ไม่ชอบฟังวิทยุฯ ไทย จำนวน 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.06
- 10) อื่น ๆ ได้แก่ “พอไม่ให้ฟัง” จำนวน 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.35

13) ความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาเป็นอย่างไร ดีหรือไม่

ความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาเป็นอย่างไร ดีหรือไม่ดี	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ความสัมพันธ์ดี	188	47.00
ความสัมพันธ์ไม่ดี	171	42.75
ไม่ระบุความสัมพันธ์ว่าดีหรือไม่ดี	31	7.75
ปานกลาง/มีทั้งดีและไม่ดี	10	2.50
รวม	400	100

ตารางที่ 38 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของทัศนคติต่อความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาเป็นอย่างไร ดีหรือไม่ดีของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนอรัญประเทศ

จากตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนรัฐประเทศ ต่อความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาดังกล่าวข้างต้นสะท้อนให้เห็นถึงความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา ในทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนรัฐประเทศ (400 คน) ผลปรากฏว่า ความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาดี มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 188 คน คิดเป็นร้อยละ 47.00 รองลงมา ความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาไม่ดี จำนวน 171 คน คิดเป็นร้อยละ 42.75 ไม่ระบุว่าความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาดีหรือไม่ดี จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 7.75 และระบุว่าความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาปานกลาง/มีทั้งดีและไม่ดี จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 2.50 ตามลำดับ

14) ความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา ดู/สังเกตได้จาก

ความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา ดู/สังเกตได้จาก	จำนวน (ความเห็น/ครั้ง)	ร้อยละ	จำนวน (คน)
การค้าขายระหว่างกัน	59	25.88	188
คนกัมพูชาสามารถเข้า-ออกประเทศไทยได้เป็นปกติ	33	14.47	
คนไทยและกัมพูชาไปมาหาสู่กัน	28	12.28	
การเดินทางเข้า-ออกระหว่างประเทศ	22	9.65	
คนไทยและกัมพูชาทำมาหากินร่วมกัน	17	7.46	
ความสัมพันธ์ ความผูกพัน และมิตรไมตรีต่อกัน โดยเฉพาะในพื้นที่ชายแดน	15	6.58	
สถานการณ์ในพื้นที่ชายแดน ซึ่งไม่มีปัญหาต่อกัน	14	6.14	
คนกัมพูชาเข้ามาทำงานในประเทศไทย	13	5.70	
คนไทยไปท่องเที่ยวเกี่ยวกับกัมพูชา	8	3.51	
การประกอบอาชีพหรือการทำมาหากินเป็นปกติ	6	2.63	
การพึ่งพาอาศัยและช่วยเหลือกัน	5	2.19	
อื่น ๆ	4	1.75	
สังเกตได้จากพฤติกรรมของปัจเจกบุคคล เช่น การพูด กิริยา ท่าทาง	2	0.88	
การพูดคุยติดต่อสื่อสารกัน	2	0.88	
รวม	228	100	188

* ผู้ตอบสามารถตอบได้มากกว่า 1 ประเด็น

ตารางที่ 39 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของเหตุผลของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา
ณ บริเวณชายแดนอรัญประเทศ ที่มีทัศนคติว่าความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาดี

จากตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของเหตุผลของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา
ณ บริเวณชายแดนอรัญประเทศ ที่มีทัศนคติว่าความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาดี จำนวน 188 คน โดยผู้ตอบ
ทั้งหมดได้แสดงความเห็นและให้เหตุผล จำนวน 228 ความเห็น ซึ่งเรียงตามลำดับดังนี้

- 1) การค้าขายระหว่างกัน จำนวน 59 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 25.88 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็น
ในประเด็นนี้ เช่น “มีการค้าขาย ส่งออกระหว่างประเทศต่อกันดี” “ตามชายแดนแถวนี้
มีการค้าขาย” “ค้าขายด้วยกันระหว่างไทย-กัมพูชา” เป็นต้น
- 2) คนกัมพูชาสามารถเข้า-ออกประเทศไทยได้เป็นปกติ จำนวน 33 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ
14.47 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “คนกัมพูชาเข้า-ออกประเทศไทยเป็น

- ปกติดี” “คนกัมพูชาเข้า-ออกประเทศไทยได้ตามปกติ” “เข้า-ออกประเทศไทยได้สะดวกไม่เคยมีปัญหาอะไรกัน” เป็นต้น
- 3) คนไทยและกัมพูชาไปมาหาสู่กัน จำนวน 28 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 12.28 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “เห็นคนไทยและกัมพูชาไปมาหาสู่เข้า-ออกประเทศสะดวกเป็นปกติดี” “ประชาชนไทยและประชาชนกัมพูชาเข้ากันดี ไปมาหาสู่กันได้เป็นปกติ” “คนไทยและคนกัมพูชาไปมาหาสู่เข้า-ออกตามปกติ” เป็นต้น
 - 4) การเดินทางเข้า-ออกระหว่างประเทศ จำนวน 22 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 9.65 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ด่านข้ามพรมแดนไทย-กัมพูชาให้เข้า-ออกเป็นปกติ” “คนไทยและกัมพูชาเข้า-ออกประเทศของกันตามปกติ” “มีคนไทยและคนกัมพูชาเข้า-ออกประเทศกันและกันได้ดีเป็นปกติไม่เคยมีปัญหาอะไรกัน” เป็นต้น
 - 5) คนไทยและกัมพูชาทำมาหากินร่วมกัน จำนวน 17 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 7.46 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ปกติคนไทยและคนกัมพูชาจะเข้ามาทำมาหากินด้วยกันดี” “ชายแดนละแวกนี้ยังเข้ามาทำมาหากินด้วยกันตามปกติ” “การประกอบอาชีพของประชาชนแถบชายแดนยังดีต่อกันอยู่” “คนไทยและคนกัมพูชาเข้ามาทำมาหากินด้วยกัน” เป็นต้น
 - 6) ความสัมพันธ์ ความผูกพัน และมิตรไมตรีต่อกันโดยเฉพาะในพื้นที่ชายแดน จำนวน 15 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 6.58 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “เห็นความสัมพันธ์ของประชาชนชายแดนเป็นปกติดี” “ความสัมพันธ์ของประชากรไทยและกัมพูชาแถวชายแดนเป็นปกติ” “แต่ก่อนคนไทยและคนกัมพูชาแถบนี้เป็นมิตรกันมาโดยตลอดตอนนี้ก็ยังเป็นมิตรกันเหมือนเดิม” เป็นต้น
 - 7) สถานการณ์ในพื้นที่ชายแดน ซึ่งไม่มีปัญหาต่อกัน จำนวน 14 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 6.14 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “พรมแดนแถวนี้ก็ไม่เคยเห็นมีปัญหาอะไรกัน” “ชายแดนละแวกนี้ไม่เคยมีปัญหาอะไรกัน” “ชายแดนแถวนี้ไม่เคยมีปัญหา” เป็นต้น
 - 8) คนกัมพูชาเข้ามาทำงานในประเทศไทย จำนวน 13 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 5.70 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “คนกัมพูชาเข้าไปทำงานไม่มีปัญหาอะไรเข้า-ออกตามปกติ” “เข้าไปทำงานที่ประเทศไทยตามปกติไม่มีปัญหา” “ตามชายแดนนี้คนกัมพูชาจะเข้าไปทำงานที่ประเทศไทยโดยไม่มีปัญหาอะไร” เป็นต้น
 - 9) คนไทยไปท่องเที่ยวเกี่ยวกับกัมพูชา จำนวน 8 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 3.51 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “เห็นคนไทยไปมาหาสู่กันดี มีการเข้า-ออกประเทศกัมพูชามาเที่ยวเป็นปกติ” “คนไทยเข้ามาเที่ยวที่ประเทศกัมพูชาเป็นปกติดี” “การท่องเที่ยวยังมีไปมาเป็นปกติ” เป็นต้น
 - 10) การประกอบอาชีพหรือการทำมาหากินเป็นปกติ จำนวน 6 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 2.63 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “การทำมาหากินยังคงติดต่อดำเนินการอยู่เป็นปกติ” “จากการประกอบอาชีพ การทำมาหากินเป็นปกติ” “แถบชายแดนยังมีการทำงานเป็นปกติอยู่” เป็นต้น

- 11) การพึ่งพาอาศัยและช่วยเหลือกัน จำนวน 5 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 2.19 ซึ่งผู้ตอบแสดงความคิดเห็นในประเด็นนี้ เช่น “การช่วยเหลือกันดี” “มีอะไรก็พึ่งพาช่วยเหลือกัน” “ยังคงพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันเป็นปกติ” เป็นต้น
- 12) อื่น ๆ ได้แก่ “มีนักเรียนกัมพูชาเข้าไปเรียนที่ประเทศไทยได้ตามปกติ” “คนไทยส่วนมากจะมาที่ประเทศกัมพูชาไม่เคยมีปัญหาอะไร” “การท่องเที่ยว” และ “คนไทยไม่เคยสร้างความเดือดร้อนอะไรให้กับกัมพูชาด้วย” โดยในแต่ละความเห็นมีจำนวน 1 ครั้ง เท่ากัน รวมจำนวน 4 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.75
- 13) สังเกตได้จากพฤติกรรมของปัจเจกบุคคล เช่น การพูด กิริยา ท่าทาง และการพูดคุยติดต่อสื่อสารกัน โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.88 เท่ากัน

15) ความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาไม่ตี ดู/สังเกตได้จาก

ความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาไม่ตี ดู/สังเกตได้จาก	จำนวน (ความเห็น/ครั้ง)	ร้อยละ	จำนวน (คน)
ปัญหาความขัดแย้งระหว่างไทยและกัมพูชากรณี โดยเฉพาะเขาพระวิหาร	72	40.22	171
ปัญหาเรื่องพื้นที่ทับซ้อน	49	27.37	
ข่าวสารจากสื่อต่าง ๆ	26	14.53	
ปัญหาตามแนวชายแดนและการทะเลาะกันระหว่าง ไทยและกัมพูชา	12	6.70	
อื่น ๆ	7	3.91	
มีกำลังทหารไทยตามพื้นที่ชายแดนมากกว่าปกติ	3	1.68	
การค้าขายที่ไม่ค่อยดี	3	1.68	
คนไทยดูถูก ใช้คำไม่สุภาพกับคนกัมพูชา	3	1.68	
ผู้ตอบแสดงทัศนคติที่เป็นลบต่อคนไทยบางคน โดย ระบุถึงความไม่ชอบพฤติกรรมการคดโกง เอาเปรียบ	4	2.23	
รวม	179	100	

* ผู้ตอบสามารถตอบได้มากกว่า 1 ประเด็น

ตารางที่ 40 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของเหตุผลของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนรัฐประเทศ ที่มีทัศนคติว่าความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาไม่ตี

จากตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของเหตุผลของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนรัฐประเทศ ที่มีทัศนคติว่าความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาไม่ตี จำนวน 171 คน โดย ผู้ตอบทั้งหมดได้แสดงความเห็นและให้เหตุผล จำนวน 179 ความเห็น ซึ่งเรียงตามลำดับดังนี้

- 1) ปัญหาความขัดแย้งระหว่างไทยและกัมพูชากรณี โดยเฉพาะเขาพระวิหาร จำนวน 72 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 40.22 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “มีเรื่องทะเลาะกันบ่อย โดยเฉพาะแถบเขาพระวิหาร และเรื่องเสื่อเหลือง-แดงที่กำลังเดือดก็มีส่วนเกี่ยวข้องกับกัมพูชาด้วยเหมือนกัน ” “ไทยและกัมพูชามีปัญหาต่อกันเรื่องเขาพระวิหาร” “มีเรื่องเกี่ยวกับเขาพระวิหารกันยังไม่จบสิ้นกันสักที” เป็นต้น
- 2) ปัญหาเรื่องพื้นที่ทับซ้อน จำนวน 49 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 27.37 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ทะเลาะกันเรื่องพรมแดน” “มีปัญหาเรื่องแย่งพรมแดนกัน” “มีเรื่องเขาพระวิหารยังไม่จบก็มีเรื่องแย่งพรมแดนกัน” เป็นต้น
- 3) ข่าวสารจากสื่อต่าง ๆ จำนวน 26 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 14.53 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “จากการได้ฟังและดูข่าว” “ฟังข่าวจากวิทยุ กัมพูชา” “จากการฟังวิทยุ และดูข่าวในโทรทัศน์” เป็นต้น

- 4) ปัญหาตามแนวชายแดนและการทะเลาะกันระหว่างไทยและกัมพูชา จำนวน 12 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 6.70 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “มีเรื่องแนวชายแดนบ่อย” “ตามชายแดนมีปัญหากันบ่อย ๆ” “มีเรื่องทะเลาะกันบ่อย” เป็นต้น
- 5) อื่น ๆ ได้แก่ “ด้านทางเข้าเดี่ยวนี้นี้ไม่ค่อยมี” “มาจากอารมณ์ตัวเอง” “มีปัญหาในบ้านเมืองของไทย” “ความรู้สึกของคนกัมพูชาทั่วไปที่รู้สึกไม่ค่อยดีกับไทย” “คนกัมพูชาไม่กล้าเข้าประเทศไทยเหมือนแต่ก่อน” “แรงงานที่เข้าไปทำงานในเมืองไทยเค้าเล่าให้ฟัง” และ “แรงงานกัมพูชาที่เข้าไปทำงานที่ประเทศไทย จะถูกจับส่งกลับมาเยอะมาก หางานทำไม่ค่อยสะดวกเหมือนแต่ก่อน” โดยในแต่ละความเห็นมีจำนวน 1 ครั้ง เท่ากัน รวมจำนวน 7 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 3.91 มีกำลังทหารไทยตามพื้นที่ชายแดนมากกว่าปกติ, การค้าขายที่ไม่ค่อยดี และคนไทยถูกใช้ค่าไม่สุภาพกับคนกัมพูชา โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.68 เท่ากัน

นอกจากที่ผู้ตอบได้แสดงความเห็นของเหตุผลที่มีทัศนคติว่าความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาไม่ดี โดยผู้ตอบอีกส่วนหนึ่งได้แสดงทัศนคติที่เป็นลบต่อคนไทยบางคน โดยระบุถึงความไม่ชอบพฤติกรรมการค้าโกง เอาเปรียบ จำนวน 4 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 2.23

16) ไม่ระบุว่าความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาติหรือไม่ดี ดู/สังเกตได้จากหรือเพราะเหตุใด

ไม่ระบุว่าความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาติหรือไม่ดี ดู/สังเกตได้จากหรือเพราะเหตุใด	จำนวน (ความเห็น/ครั้ง)	ร้อยละ	จำนวน (คน)
ไม่แน่ใจ เพราะสถานการณ์ไม่แน่นอนเนื่องจากมี ปัญหาเรื่องเขตแดนและเขาพระวิหาร	8	25.00	28
สถานการณ์ปกติ ไม่มีปัญหาใด ๆ	5	15.63	
สถานการณ์ปกติ/ธรรมดา สังเกตจากการเข้า-ออก ประเทศ	4	12.50	
ไม่แน่ใจในสถานการณ์ที่ไม่แน่นอนระหว่างไทย- กัมพูชา	4	12.50	
สถานการณ์ปกติ/ธรรมดา สังเกตจากการค้าขาย	3	9.38	
อื่น ๆ	3	9.38	
สถานการณ์ปกติ/ธรรมดา สังเกตจากการที่คนกัมพูชา เข้ามาทำงานในไทยและคนไทยและกัมพูชาทำมาหา กินร่วมกัน	2	6.25	3
ไม่แสดงความเห็น	3	9.38	
รวม	32	100	31

* ผู้ตอบสามารถตอบได้มากกว่า 1 ประเด็น

ตารางที่ 41 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของเหตุผลของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา
ณ บริเวณชายแดนอรัญประเทศที่ไม่ระบุว่าความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาติหรือไม่ดี

จากตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของเหตุผลของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา
ณ บริเวณชายแดนอรัญประเทศ ที่ไม่ระบุว่าความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาติหรือไม่ดี จำนวน 31 คน
แบ่งเป็นผู้ตอบที่ไม่แสดงความเห็น จำนวน 3 คน และผู้ตอบที่แสดงความเห็น จำนวน 28 คน โดยผู้ที่
แสดงความเห็นให้เหตุผลทั้งหมด 29 ความเห็น ซึ่งเรียงตามลำดับดังนี้

- 1) ผู้ตอบกล่าวว่าไม่แน่ใจ เพราะสถานการณ์ไม่แน่นอนเนื่องจากมีปัญหาเรื่องเขตแดนและ
เขาพระวิหาร จำนวน 8 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 25.00 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็น
นี้ เช่น “ไม่แน่นอน เพราะสถานการณ์ยังไม่ชัดเจนว่าจะเอาอย่างไร เรื่องเขาพระวิหาร
ยังไม่จบสิ้น ไม่กล้าสันนิษฐานว่าจะดีหรือไม่ดี ” “ไม่แน่ใจ ยังไม่เห็นมีอะไรเกิดขึ้น ยัง
บอกไม่ได้ว่าจะมีอะไรเกิดขึ้นในอนาคต สถานการณ์ยังไม่แน่นอนเพราะเรื่องเขาพระ
วิหารยังไม่จบ ” “ไม่แน่ใจ เพราะสถานการณ์บ้านเมืองของไทยและกัมพูชาปัจจุบันไม่
ค่อยดีนัก เพราะเห็นมีปัญหาข่าวพรมแดนและเขาพระวิหารก็ยังไม่เสร็จสิ้น ” เป็นต้น
- 2) แม้ว่าผู้ตอบจะไม่ระบุว่าความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาติหรือไม่ดี แต่ก็มีทัศนคติที่ดีต่อ
สถานการณ์ระหว่างไทยและกัมพูชา โดยระบุว่าสถานการณ์ปกติ/ธรรมดา ไม่มีปัญหา

ใด ๆ จำนวน 5 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 15.63 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ธรรมดา ไม่มีอะไรเกิดขึ้น ทุกอย่างเป็นปกติ” “ธรรมดา ไม่มีอะไรเกิดขึ้นหรือมีปัญหา แถบชายแดนแถวนี้เลย” “ธรรมดา เพราะตอนนี้สถานการณ์ทางไทยและกัมพูชายังเป็นปกติ” เป็นต้น

- 3) แม้ว่าผู้ตอบจะไม่ระบุว่าความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาติหรือไม่ดี แต่ก็มีทัศนคติที่ดีต่อสถานการณ์ระหว่างไทยและกัมพูชา โดยระบุว่าสถานการณ์ปกติ/ธรรมดา สังเกตจากการเข้า-ออกประเทศ ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ธรรมดา เห็นการเข้า-ออก ตามแถบชายแดนเป็นตามปกติ” “ธรรมดา การเข้า-ออกสู่กันได้สะดวก” “ปกติธรรมดา คนไทยและคนกัมพูชายังเข้า-ออกสู่กัน” เป็นต้น และผู้ตอบกล่าวว่าจะไม่แน่ใจในสถานการณ์ที่ไม่แน่นอนระหว่างไทย-กัมพูชา ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ไม่แน่ใจ สถานการณ์ระหว่างไทย-กัมพูชาไม่แน่นอน” “ไม่แน่ใจ เพราะสถานการณ์บ้านเมืองของไทยและกัมพูชาปัจจุบันไม่แน่นอน บอกไม่ได้ว่าจะดีหรือไม่ดี” เป็นต้น โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 4 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 12.50 เท่ากัน
- 4) แม้ว่าผู้ตอบจะไม่ระบุว่าความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาติหรือไม่ดี แต่ก็มีทัศนคติที่ดีต่อสถานการณ์ระหว่างไทยและกัมพูชา โดยระบุว่าสถานการณ์ปกติ/ธรรมดา สังเกตจากการค้าขาย จำนวน 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 9.38
- 5) อื่น ๆ ได้แก่ “ธรรมดา ต่างคนต่างอยู่ ไม่ได้สร้างปัญหาให้กัน อยู่ตามปกติ” “ไม่แน่ใจ เพราะสถานการณ์บ้านเมืองของไทยไม่ค่อยดีและมีเรื่องแถบชายแดนบ่อย” และ “ธรรมดา จากการดูและฟังข่าว” โดยในแต่ละความเห็นมีจำนวน 1 ครั้งเท่ากัน รวมจำนวน 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 9.38
- 6) แม้ว่าผู้ตอบจะไม่ระบุว่าความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาติหรือไม่ดี แต่ก็มีทัศนคติที่ดีต่อสถานการณ์ระหว่างไทยและกัมพูชา โดยระบุว่าสถานการณ์ปกติ/ธรรมดา สังเกตจากการที่คนกัมพูชาเข้ามาทำงานในไทยและคนไทยและกัมพูชาทำมาหากินร่วมกัน จำนวน 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 6.25

17) ระบุว่าความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาปานกลาง/มีทั้งดีและไม่ดี ดู/สังเกตได้จาก

ระบุว่าความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาปานกลาง/มีทั้งดีและไม่ดี ดู/สังเกตได้จาก	จำนวน (ความเห็น/ครั้ง)	ร้อยละ	จำนวน (คน)
ปานกลางและแสดงความเห็นเฉพาะด้านดีว่า ในพื้นที่ชายแดนมีความสะดวกในการเข้า-ออกประเทศ	5	50.00	10
อื่น ๆ	3	30.00	
ปานกลางและแสดงความเห็นเฉพาะด้านดีว่า ไทยและกัมพูชามีความสัมพันธ์อันดีต่อกัน	2	20.00	
รวม	10	100	10

* ผู้ตอบสามารถตอบได้มากกว่า 1 ประเด็น

ตารางที่ 42 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของเหตุผลของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนรัฐประเทศที่ระบุว่าความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาปานกลาง/มีทั้งดีและไม่ดี

จากตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของเหตุผลของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนรัฐประเทศ ที่ระบุว่าความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาปานกลาง/มีทั้งดีและไม่ดี จำนวน 10 คน โดยผู้ตอบทั้งหมดได้แสดงความเห็นและให้เหตุผล จำนวน 10 ความเห็น ซึ่งเรียงตามลำดับดังนี้

- 1) ปานกลางและแสดงความเห็นเฉพาะด้านดีว่า ในพื้นที่ชายแดนมีความสะดวกในการเข้า-ออกประเทศ จำนวน 5 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 50.00
- 2) อื่น ๆ ได้แก่ “ปานกลาง ไม่ดีและไม่เลว” “ปานกลาง ไม่ดีและไม่ร้าย สถานการณ์ยังไม่แน่นอน เพราะเรื่องเขาพระวิหารยังไม่จบสิ้น” และ “ปานกลาง เพราะแถบชายแดนแถบนี้ไม่มีผลกระทบต่อกัน” โดยในแต่ละความเห็นมีจำนวน 1 ครั้งเท่ากัน รวมจำนวน 3 ครั้ง คิดเป็น ร้อยละ 30.00
- 3) ปานกลางและแสดงความเห็นเฉพาะด้านดีว่า ไทยและกัมพูชามีความสัมพันธ์อันดีต่อกัน จำนวน 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 20.00

5.1.4.4 การเปรียบเทียบการรับฟังวิทยา ไทย และทัศนคติต่อความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาระหว่างเพศหญิงและเพศชาย ช่วงอายุ และอาชีพของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชาจังหวัดสระแก้ว

การรับฟังวิทยา ไทยและทัศนคติต่อความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาระหว่างเพศหญิงและเพศชายของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเกือบในทุกประเด็น ยกเว้นประเด็นคำถามฟังวิทยา ไทยหรือไม่ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สำหรับการรับฟังวิทยา ไทยระหว่างช่วงอายุของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในทุกประเด็น แต่ทัศนคติต่อความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา ระหว่างช่วงอายุของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนการรับฟังวิทยา ไทยระหว่างกลุ่มอาชีพของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเกือบในทุกประเด็น ยกเว้นประเด็นคำถามฟังวิทยา ไทยหรือไม่ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้ทัศนคติต่อความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาระหว่างกลุ่มอาชีพของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5.2 บทบาทที่พึงประสงค์และไม่พึงประสงค์ และแนวทางการส่งเสริมบทบาทของวิद्यุชายแดนในการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา

กลุ่มตัวอย่างทั้งที่เป็นผู้ดำเนินการวิद्यุฯ อำเภอรัฐประเทศ อำเภอโคกสูง และอำเภอตาพระยา จังหวัดสระแก้วมีความคิดเห็นต่อบทบาทที่พึงประสงค์และไม่พึงประสงค์ และแนวทางการส่งเสริมบทบาทของวิद्यุชายแดนในการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา ดังนี้

5.2.1 บทบาทที่พึงประสงค์ของวิद्यุชายแดน

กลุ่มตัวอย่างทั้งที่เป็นผู้ดำเนินการวิद्यุฯ อำเภอรัฐประเทศ อำเภอโคกสูง และอำเภอตาพระยา จังหวัดสระแก้วมีความคิดเห็นต่อบทบาทที่พึงประสงค์ของวิद्यุชายแดน ดังนี้

5.2.1.1 บทบาทที่พึงประสงค์ของวิद्यุชายแดนในทัศนะของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ดำเนินการวิद्यุฯ

ผู้ดำเนินการวิद्यุฯ ส่วนใหญ่เห็นว่า วิद्यุฯ มีบทบาทในการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างไทยและกัมพูชาได้ เพราะวิद्यุฯ เข้าถึงผู้ฟังทั้งสองประเทศ และเป็นสื่อที่ขณะเปิดรับสามารถทำงานหรือกิจกรรมอื่น ๆ ได้ เช่น ขณะทำไร่นาก็สามารถเปิดรับฟังได้โดยสะดวก

เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ดำเนินการวิद्यุฯ ส่วนใหญ่เห็นว่า วิद्यุชายแดนของไทยควรมีบทบาทต่อความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาด้านต่าง ๆ ดังนี้

- 1) บทบาทในการเผยแพร่พระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ และพระราชวงศ์ไทย วิद्यุฯ ควรนำเสนอพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ และพระราชวงศ์ไทย รวมทั้งเศรษฐกิจพอเพียง และพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ โดยเฉพาะพระราชกรณียกิจของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ ในกัมพูชา อันจะช่วยส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างกัน
- 2) บทบาทในการให้ความรู้ด้านต่าง ๆ เช่น ความรู้ด้านสาธารณสุข อาทิ สุขภาพอนามัย และความรู้ในการประกอบอาชีพ
- 3) บทบาทในการสร้างความเข้มแข็งของสันติภาพและการเข้าใจระหว่างประเทศ วิद्यุฯ ควรมีบทบาทนี้เพื่อสร้างความสมานฉันท์ ความสัมพันธ์ และความเข้าใจที่ดีต่อกัน อันจะนำไปสู่การอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข
- 4) บทบาทในการส่งเสริมสิทธิมนุษยชน วิद्यุฯ ควรมีบทบาทในการเผยแพร่เรื่องราวเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนเพราะทุกคนไม่ว่าเป็นเพศใด คนไทยหรือกัมพูชาต่างเป็นมนุษย์และมีค่าความเป็นคนเหมือนกัน และเป็นสิ่งที่วิद्यุฯ ควรมีหน้าที่ในการทำให้ประชาชนรับรู้ และเคารพสิทธิขั้นพื้นฐานของกันและกันไม่ดูถูกและเอาเปรียบอีกฝ่าย
- 5) บทบาทในการต่อต้านลัทธิแบ่งแยกเชื้อชาติ ไม่ว่าจะเป็นคนเชื้อชาติใดต่างก็เป็นมนุษย์เหมือนกัน วิद्यุฯ จึงไม่ควรแบ่งแยกเชื้อชาติโดยเฉพาะในพื้นที่รัฐประเทศ คนไทยและกัมพูชามีความสัมพันธ์แบบญาติพี่น้องกันมาอย่างยาวนาน โดยคนไทยบางคนมีภรรยาหรือสามีเป็นคนกัมพูชา บางคนเป็นพี่น้องกันและมีญาติอยู่ทั้งสองประเทศ การแบ่งแยกเชื้อชาติจะทำให้เกิดปัญหาขึ้นได้

- 6) บทบาทในการต่อต้านการยุบส่งเสริมการทำสงคราม สงครามเป็นสิ่งที่ไม่พึงปรารถนา วิทยา ควรเผยแพร่หรือพูดถึงผลเสียและผลกระทบของสงคราม รวมทั้งเรื่องราวต่าง ๆ ที่จะทำให้เกิดความรักกัน
- 7) บทบาท “ตัวกลาง” การเป็นผู้ให้ข้อเท็จจริง วิทยา ควรนำเสนอความจริงที่ถูกต้องและเป็นกลางไม่เข้าข้างฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง และไม่ละเมิดใคร รวมทั้งรับฟังความคิดเห็นจากทั้งฝ่ายไทยและกัมพูชา อย่างไรก็ตามผู้ดำเนินการฯ ส่วนหนึ่งไม่มั่นใจว่าจะนำเสนอข้อเท็จจริงหรือความจริงได้ในทุกเรื่องโดยกล่าวว่า ความจริงเป็นสิ่งไม่ตาย แต่คนพูดความจริงอาจตายได้
- 8) บทบาท “ตัวกลาง” ของลุ่มที่อธิบาย วิทยา ควรมีบทบาทนี้ ซึ่งจะทำให้ทั้งคนไทยและกัมพูชา รู้เรื่องและเข้าใจกันได้ โดยเฉพาะเมื่อมีความขัดแย้งเกิดขึ้นระหว่างกัน แต่ปัจจุบันสถานีวิทยา ขาดบุคลากรที่มีความรู้และความสามารถด้านการใช้ภาษากัมพูชา
- 9) บทบาทในการเป็นผู้สนับสนุนนโยบายต่างประเทศ เป็นบทบาทที่วิทยาฯ จะนำเสนอ/ประชาสัมพันธ์นโยบายของรัฐบาลตามที่รัฐบาลได้มอบหมายหรือส่งข้อมูลมาให้ อย่างไรก็ตามนโยบายดังกล่าวควรเป็นนโยบายที่ดี มีประโยชน์ สร้างสรรค์ และก่อให้เกิดความสามัคคี รวมทั้งสอดคล้องกับวิถีชีวิตของคนและท้องถิ่น
- 10) บทบาทในการป้องกันสงคราม วิทยาฯ ควรนำเสนอเรื่องราวที่ก่อให้เกิดความรักใคร่และสามัคคี โดยนำเสนอสิ่งที่ดีงามของกันและกัน อันเป็นการป้องกันความขัดแย้งหรือบาดหมางกัน ทั้งนี้เพราะสงครามนำมาซึ่งความสูญเสียและเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สินต่าง ๆ แก่ทั้งสองฝ่าย
- 11) บทบาทในการให้ความเคารพนับถือต่อวัฒนธรรม ประเพณี และค่านิยม ด้วยทุกชาติและทุกศาสนาต่างก็มีวัฒนธรรม ประเพณี และค่านิยมของตน และโดยเฉพาะของไทยและกัมพูชา ซึ่งวัฒนธรรมและประเพณีมีความคล้ายคลึงกัน บทบาทนี้กระทำได้ด้วยการนำเสนอวัฒนธรรมประเพณีและค่านิยมของไทยและกัมพูชาอันจะทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน และนำไปสู่ความเข้าใจและให้ความเคารพนับถือต่อวัฒนธรรม ประเพณี และค่านิยมของกันและกัน
- 12) บทบาทในการอนุรักษ์ซึ่งการคบค้าสมาคมระหว่างคนไทยและกัมพูชา รวมทั้งการดำรงไว้ซึ่งสถาบันครอบครัวและชุมชนของกันและกัน ด้วยสภาพที่มีการไปมาหาสู่กันอยู่แล้ว ดังนั้น วิทยาฯ ควรรักษาไว้เพราะนอกจากจะเป็นเรื่องของ “สิทธิ” และ “ความเป็นพี่น้องกัน” แล้ว ยังจะทำให้เกิดประโยชน์หลายด้าน เช่น ด้านเศรษฐกิจ และการท่องเที่ยว อันจะส่งผลต่อความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ส่วนสถาบันครอบครัวและชุมชนก็มีความสัมพันธ์อันดีระหว่างกันอยู่แล้ว ดังนั้นวิทยาฯ ควรดำรงไว้ เพราะหากครอบครัวมีความสุขทุกอย่างก็มีความสุข นอกจากนี้ยังเป็นการสร้างพื้นฐานของความเข้มแข็งและเชื่อมโยงระหว่างกัน ทั้งนี้วิทยาฯ ควรนำเสนอวิธีการข้ามพรมแดนเพื่อการไปมาหาสู่เยี่ยมเยียนกัน การค้า และการท่องเที่ยวอย่างถูกต้อง
- 13) บทบาทในการเป็นแหล่งข้อมูลข่าวสารทางเลือกสำคัญสำหรับนักการทูตและหน่วยงานราชการในระดับท้องถิ่น วิทยาฯ ควรมีบทบาทนี้เพราะวิทยาฯ ได้รับข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ที่ส่งมาจากหน่วยงานต่าง ๆ โดยเฉพาะภาครัฐ เช่น เทศบาล อบต. และส่วนราชการต่าง ๆ ในท้องถิ่น ฯลฯ ดังนั้นจึงมีข้อมูลและสามารถให้ข้อมูลทั้งด้วยการออกอากาศทางสถานีและเปิด

ให้ขอรับข้อมูลข่าวสารที่สถานีได้ นอกจากนี้วิทยุฯ ยังสามารถเป็นแหล่งแลกเปลี่ยนข้อมูล ข่าวสารได้ด้วย

- 14) บทบาทในการเป็นนักประชาสัมพันธ์ เป็นบทบาทที่วิทยุฯ ดำเนินการนอกเหนือจากการให้ความบันเทิงด้วยเสียงเพลง โดยกล่าวได้ว่าบทบาทนี้เป็นหน้าที่ที่สำคัญและโดดเด่นของวิทยุฯ เพราะช่วยเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารด้านต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชน เช่น ข่าวสาร งานบุญต่าง ๆ เช่น งานวัด งานบวช งานบุญกฐินและทอดผ้าป่า และข้อมูลการท่องเที่ยว รวมทั้งการประชาสัมพันธ์ต่อต้านยาเสพติดและการลักลอบเข้าเมืองผิดกฎหมาย
- 15) บทบาทของผู้กระตุ้นให้เกิดการเปลี่ยนแปลง (catalyst) วิทยุฯ ควรกระตุ้นให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเฉพาะในทางที่ดีและมีประโยชน์ อันทำให้ความสัมพันธ์ที่ดีมากยิ่งขึ้นและสิ่งนั้นต้องเกี่ยวข้องกับชุมชน โดยไม่กระตุ้นหรือส่งเสริมให้เกิดความแตกแยกหรือปลุกระดมมวลชนไปในทางที่ไม่ดี
- 16) บทบาทผู้ช่วยเหลือตัวกลาง ด้วยความเป็นคนในพื้นที่และคลุกคลีกับคนฝั่งกัมพูชา อาทิ ในด้านการค้าขายและรู้จักคนในพื้นที่มาก ดังนั้นหากการมีบทบาทเป็นผู้ช่วยเหลือตัวกลางจะเป็นประโยชน์แก่ชุมชนและประเทศทั้ง 2 กล่าวคือทั้งไทยและกัมพูชา จึงเป็นบทบาทที่วิทยุฯ ควรปฏิบัติ ในอีกด้านหนึ่งวิทยุฯ ยังสามารถสร้างความเข้าใจให้แก่ประชาชนทั้ง 2 ประเทศ ได้ด้วยการนำเสนอข้อเท็จจริง รวมทั้งการออกอากาศแจ้งวันเวลาของการพูดคุยหรือเจรจาระหว่างกันเพื่อให้คนฟังทั้ง 2 ประเทศได้รับรู้ หรือเข้าร่วมประชุมตามที่มีการกำหนด
- 17) บทบาทในการไม่ส่งเสริมความขัดแย้งและความเกลียดชังระหว่างประเทศ ผู้ดำเนินการวิทยุฯ เห็นพ้องกันว่าความขัดแย้งและความเกลียดชังเป็นสิ่งไม่ดี และไม่เกิดผลดีใด ๆ ซึ่ง นอกจากวิทยุฯ ไม่ส่งเสริมความขัดแย้งและความเกลียดชังระหว่างประเทศแล้ว วิทยุฯ ควรส่งเสริมให้เกิดความสามัคคี รักใคร่ และอยู่ร่วมกันอย่างสันติ รวมทั้งมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทั้งนี้ไทยและกัมพูชาต้องพึ่งพาอาศัยกันในหลาย ๆ ด้าน โดยเฉพาะทั้ง 2 ฝั่งมีการค้าขายกันและอยู่ร่วมกันด้วยดีมาอย่างยาวนาน
- 18) บทบาทในการส่งเสริมความเสมอภาคและจริงใจ (openness) ในการสื่อสารระหว่างประเทศ วิทยุฯ สามารถพูดเพื่อนำเสนอเรื่องราวต่าง ๆ ในรายการที่สะท้อนถึงความเสมอภาคและความจริงใจของฝ่ายไทยโดยไม่พูดพาดพิงหรือเสียดสีถึงความไม่ทัดเทียมหรือความด้อยกว่า มิเช่นนั้นจะเกิดการแบ่งแยก ทั้งนี้บทบาทในการส่งเสริมความเสมอภาคและจริงใจในการสื่อสารระหว่างประเทศ เป็นบทบาทที่ดีซึ่งช่วยส่งเสริมความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างไทยและกัมพูชา ผู้ดำเนินการวิทยุฯ ส่วนหนึ่งยังกล่าวถึงความเสมอภาคในการสื่อสารด้วยการเปิดเพลงตามคำขอตามลำดับก่อนหลังโดยมิได้แบ่งแยกผู้ฟังไทยและกัมพูชาและมอบเพลงด้วยความจริงใจ
- 19) บทบาทในการส่งเสริมความเท่าเทียมของข้อมูลข่าวสาร บทบาทนี้จะเกิดประโยชน์เพราะจะทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารระหว่างกันและทั้งไทยและกัมพูชาต่างได้รับความเคลื่อนไหวของกันและกันอันนำไปสู่ความเข้าใจที่ดีต่อกัน รวมทั้งป้องกันความขัดแย้งระหว่างกัน ทั้งนี้ผู้ดำเนินการวิทยุฯ ยังเห็นว่าในการส่งเสริมความเท่าเทียมของข้อมูลข่าวสารดังกล่าว วิทยุฯ ควรมีความเป็นกลางและให้ข้อมูลที่เป็นจริงไม่บิดเบือน
- 20) บทบาทในการเคารพต่อความเป็นส่วนตัวและความมีเกียรติของเพื่อนมนุษย์ วิทยุฯ ต้องเคารพความเป็นส่วนตัวและความมีเกียรติของกันและกันเพราะไม่ว่าจะเป็นคนไทยหรือ

กัมพูชาหรือชนชาติใดต่างก็มีความเป็นมนุษย์ รวมทั้งการไม่พูดก้าวก่าย โจมตี ตูณ และหมิ่นประมาทกันและกัน อันจะทำให้ทั้งคนไทยและกัมพูชาอยู่ด้วยกันอย่างสามัคคี รักและปรองดองกัน

- 21) บทบาทในการเป็นกลไกการหาวิธีการแก้ไขปัญหอย่างสันติ วิทยาฯ ควรมีบทบาทในด้านนี้ เพราะทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศเป็นไปในทางที่ดีหรือกรณีมีปัญหาหรือความรุนแรงก็สามารถทำให้ทุเลาลงได้ ทั้งนี้จะกระทำได้ ผู้ดำเนินการวิทยาฯ ต้องเข้าใจปัญหาและสามารถพูดชี้แจงให้ประชาชนคนเข้าใจปัญหานั้น ๆ ตลอดจนเสนอแนวทางในการแก้ไขปัญหาด้วยการนำเสนอความจริงหรือสิ่งที่ถูกต้อง หรือการพูดเน้นให้เกิดความรักใคร่สามัคคีกัน
- 22) บทบาทในการลดความขัดแย้งปัญหาชายแดน ด้วยความเป็นวิทยาฯชายแดน ซึ่งปัญหาชายแดนเกิดได้จากหลายสาเหตุ วิทยาฯ จึงควรรู้ต้นเหตุและบอกกล่าวหรือชี้แจงตามความเป็นจริงหรือสิ่งที่ถูกต้องเพื่อให้คนในพื้นที่ได้รับทราบปัญหาความขัดแย้ง และเพื่อลดความขัดแย้ง ไม่เกิดความรุนแรงหรือคลี่คลายไปในทางที่ดี นอกจากนี้วิทยาฯ ควรส่งเสริมให้เกิดความสามัคคี รักใคร่ เป็นมิตรต่อกัน และมีน้ำใจต่อกันเพื่อสานสัมพันธ์มิตรที่ดีระหว่างกัน อันเป็นการป้องกันความขัดแย้งใด ๆ ที่จะเกิดขึ้น
- 23) บทบาทในการสร้างความเข้มแข็งความร่วมมือระหว่างรัฐบาลในท้องถิ่น วิทยาฯ มีบทบาทดังกล่าวได้ด้วยการนำเสนอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับความร่วมมือระหว่างท้องถิ่นของ 2 ฝั่ง เช่น การจัดและร่วมกิจกรรมหรือเทศกาลด้วยกัน การร่วมทำบุญระหว่างกัน อาทิ ฝ่าป่า ซึ่งจะช่วยให้ผู้นำและคนในหมู่บ้านได้รับรู้ข้อมูล และเข้าใจกันและกันอันนำไปสู่ความสามัคคี รักใคร่ปรองดองกัน ทั้งนี้บทบาทดังกล่าวจะส่งผลต่อการค้าขาย การทำมาหากิน และการท่องเที่ยวในทางที่ดีแก่ทั้ง 2 ประเทศ
- 24) บทบาทในการส่งเสริมความร่วมมือทางด้านกีฬา วิทยาฯ สามารถเผยแพร่ข่าวสารเกี่ยวกับการแข่งขันกีฬาระหว่างไทยและกัมพูชา เพื่อเชิญชวนให้ผู้ฟังเข้าร่วมแข่งขันและร่วมชมกีฬา และให้รักในการเล่นกีฬา ซึ่งนอกจากจะช่วยสร้างมิตรภาพ สัมพันธภาพและความสามัคคีแล้ว กีฬายังช่วยป้องกันยาเสพติดและอีกด้านหนึ่งยังช่วยให้กัมพูชาได้พัฒนาด้านกีฬามากยิ่งขึ้น โดยชนิดกีฬาที่เคยมีการจัดการแข่งขันระหว่างกัน เช่น ฟุตบอล มวย และตระกร้อ ฯลฯ
- 25) บทบาทในการเป็นผู้ให้กำลังใจแก่ผู้นำและประชาชนที่มีอารมณ์ขุ่นหมอง เนื่องจากรายการที่ส่วนใหญ่เป็นรายการบันเทิง ดังนั้นวิทยาฯ จึงมีบทบาทนี้เพราะการให้ความบันเทิงเป็นการให้ความสนุกสนานและเพลิดเพลินแก่ผู้ฟังอันจะทำให้คลายเครียด และการมอบเพลงเพื่อปลอบใจซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการให้กำลังใจแก่ผู้ฟังไม่ว่าจะเป็นผู้นำหรือประชาชนโดนทั่วไปที่มีอารมณ์ขุ่นหมอง และอีกส่วนหนึ่งนักจัดรายการก็ได้พูดให้กำลังใจแก่ผู้ฟังด้วยการพูดให้รู้และเข้าใจในปัญหาโดยทั่วไปและพูดว่า “ทุกปัญหามีทางออก” และยกตัวอย่างบุคคลที่มีความมานะและพยายาม ฯลฯ นอกจากนี้นักจัดรายการส่วนหนึ่งยังได้ให้ข้อเสนอแนะหรือคำปรึกษาแก่ผู้ฟังหลังไมค์ (หลังไมค์⁹) อันเป็นโอกาสที่เค้าจะได้ระบายความรู้สึกด้วย
- 26) บทบาทในการเป็นเวทีแลกเปลี่ยนแนวคิดและความคิดเห็น โดยเฉพาะเพื่อการสร้างสามัคคีภาพ วิทยาฯ สามารถเป็นเวทีแลกเปลี่ยนฯ เพื่อการดังกล่าวได้ โดยเฉพาะเพื่อประโยชน์

⁹ คำว่า “หลังไมค์” หมายถึง การพูดคุยกันระหว่างนักจัดรายการวิทยุฯ กับผู้ฟังที่โทรศัพท์เข้ามาขอร้องหรือสถานีโดยไม่ได้ออกอากาศหรือกระจายเสียงให้บุคคลอื่นได้ฟังด้วย ซึ่งตรงข้ามกับ “หน้าไมค์” ที่การพูดคุยหรือสนทนากันระหว่างนักจัดรายการวิทยุฯ กับผู้ฟังออกอากาศหรือกระจายเสียง คำว่า “ไมค์” (mic) คือคำย่อของคำว่า “ไมโครโฟน” (microphone)

- ต่อชุมชนและประเทศชาติได้ด้วยการนำเสนอเกี่ยวกับประเพณีและวัฒนธรรมของทั้ง 2 ประเทศ โดยการเปิดให้มีการพูดคุยทั้ง 2 ฝ่ายในรายการและให้ผู้ฟังโทรศัพท์หรือ เอสเอ็มเอส (Short Message Service: SMS) เข้าร่วมแสดงความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น อันจะทำให้คนของทั้ง 2 ประเทศได้รับรู้ความคิดเห็น เข้าใจ รักใคร่ และไว้นื้อเชื่อใจกันและกัน เกิดสันติและความเข้าใจที่ดีต่อกัน ไม่ทะเลาะเบาะแว้งกัน
- 27) บทบาทในการเป็นช่องทางการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร วิทยาฯ ควรมีบทบาทในการเป็นช่องทางเพื่อการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและความคิดเห็น อันจะนำไปสู่การเรียนรู้ระหว่างกันและประสานความร่วมมือระหว่างกัน เช่น การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางวัฒนธรรมของกันและกัน รวมทั้งการแจ้งประสานกรณีรถหรือวิหยา ยาสเสพติด และแรงงาน ซึ่งวิทยาฯ สามารถช่วยในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารระหว่าง 2 ประเทศ อันนำไปสู่การประสานงานร่วมกันเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา และช่วยส่งเสริมมิตรภาพที่ติงามและเกิดประโยชน์แก่ทั้ง 2 ประเทศ ทั้งนี้ข้อมูลข่าวสารต้องไม่เกี่ยวข้องกับการเมืองและความมั่นคง
- 28) บทบาทในการเป็น “พื้นที่สาธารณะ” ที่เป็นประชาธิปไตยระหว่างประเทศ ด้วยการทำบทบาทนี้จะเป็นการส่งเสริมสิทธิในการแสดงความคิดเห็น และยังทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เกิดมุมมองและความคิดใหม่ ๆ รวมทั้งรับรู้ความคิดความต้องการและปัญหาของทั้ง 2 ประเทศ ทั้งข่าวคราวที่เกี่ยวกับความเป็นอยู่ การทำมาหากินตลอดจนเรื่องราวที่ดีและที่ส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างกัน
- 29) บทบาทในการส่งเสริมความเข้าใจอันดีระหว่างคนไทยและกัมพูชา การส่งเสริมให้เข้าใจกันนอกจากจะช่วยให้เกิดความสามัคคีแล้วหากเกิดเหตุการณ์ใด ๆ ก็จะทำให้เกิดความเข้าใจกันได้และป้องกันการทะเลาะกัน โดยการนำเสนอวัฒนธรรมประเพณีและความเป็นอยู่ของทั้ง 2 ประเทศ รวมทั้งการนำเสนอข้อมูลเพื่อการพัฒนาต่าง ๆ อาทิ ด้านการเกษตรเพื่อให้เกิดการพัฒนาการทำกินของกัมพูชา และเรื่องที่มีความเห็นไม่ตรงกันโดยเฉพาะข่าวลือ ซึ่งจะทำให้รู้และเข้าใจซึ่งกันและกัน
- 30) บทบาทในการแก้ปัญหาสังคมที่ทั้ง 2 ประเทศกำลังเผชิญ วิทยาฯ ควรมีบทบาทในการบอกกล่าวถึงโทษภัยของยาเสพติด ประกาศแจ้งปัญหาภัย เตือนไม่ให้ตัดไม้ทำลายป่าและชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของการปลูกป่าด้วยปัญหา “โลกร้อน” ที่สังคมโลกประสบ แจ้งเตือนให้ระวังการหลอกลวงผู้หญิงเพื่อไปค้าประเวณี และแจ้งการทำบัตรแรงงานแก่แรงงานกัมพูชา นอกจากการแก้ไขปัญหาสังคมต่าง ๆ เช่น ยาเสพติด อาชญากรรม การค้าประเวณี แรงงานเถื่อน การอพยพเข้าเมืองผิดกฎหมาย และสิ่งแวดลอมดังกล่าว วิทยาฯ ควรมีบทบาทในเชิงป้องกันปัญหาดังกล่าวด้วยการให้ความรู้เรื่องเศรษฐกิจพอเพียง และส่งเสริมการมีงานทำของทั้งคนไทยและกัมพูชา
- 31) บทบาทในการเป็นสื่อกลางของการเรียนรู้ภาษา โดยวิทยาฯ ผลิตรายการสอนภาษา ซึ่งนำเสนอทั้งภาษาไทยและกัมพูชาที่ใช้ในชีวิตประจำวัน โดยอาศัยผู้ที่มีความรู้ทางด้านภาษาไทยและกัมพูชาเป็นผู้ดำเนินรายการ บทบาทดังกล่าวจะช่วยให้คนไทยและกัมพูชาสามารถสื่อสารและเข้าใจกันได้ซึ่งอำนวยความสะดวกในการติดต่อค้าขายกัน
- 32) บทบาทในการส่งเสริมการแลกเปลี่ยนความรู้ทางการเกษตร เนื่องด้วยทั้ง 2 ฝ่ายทำการเกษตรที่เหมือนกันและคนทั้ง 2 ฝ่ายประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นส่วนใหญ่ โดยการเกษตรที่ทำ เช่น ทำนา ไร่ อ้อย ฯลฯ ดังนั้นวิทยาฯ ควรนำเสนอเรื่องการเกษตร เช่น การทำปุ๋ยหมักเพื่อลด

การใช้สารเคมี การปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์ต่าง ๆ ของทั้ง 2 ฝ่าย เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ถึงข้อดีของกันและกัน อันจะทำให้เกิดความหลากหลายในระบบเกษตรและเกิดการปรับปรุงแก้ไขพัฒนาทางการเกษตร ซึ่งจะทำให้เกิดความเท่าเทียมกันและนำไปสู่การพัฒนาที่ดีขึ้น และเป็นการส่งเสริมการประกอบอาชีพในชุมชนท้องถิ่นอีกด้วย

- 33) บทบาทในการส่งเสริมความร่วมมือทางด้านศาสนา เนื่องด้วยคนไทยและกัมพูชาส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ วิทยาฯ ควรมีบทบาทในการส่งเสริมความร่วมมือทางด้านศาสนาซึ่งถือว่าเป็นบทบาทที่ดี อันจะทำให้คนมีศีลธรรมและคุณธรรม และทำให้เกิดการไปมาหาสู่กันของคนทั้ง 2 ประเทศเพื่อร่วมทำบุญ เช่น ทอดกฐินและทอดผ้าป่า รวมทั้งเป็นการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่าง 2 ประเทศอีกด้วย

อย่างไรก็ตามผู้ดำเนินการวิทยาฯ ส่วนใหญ่ยอมรับว่าอุปสรรคสำคัญที่ทำให้วิทยุชายแดนไม่สามารถมีบทบาทตามอุดมคติดังกล่าวข้างต้นได้ คือ การไม่มีนักจัดรายการวิทยาฯ ไทยที่พูดภาษา กัมพูชาได้หรือไม่มีนักจัดรายการวิทยาฯ ชาว กัมพูชา

กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ดำเนินการวิทยาฯ อำเภออรัญประเทศ อำเภอโคกสูง และอำเภอตาพระยา จังหวัดสระแก้ว โดยรวมเห็นว่า วิทยุชายแดน ควรมีบทบาทสำคัญ ดังนี้

- 1) บทบาทในการส่งเสริมความสัมพันธ์ทางด้านวัฒนธรรมและประเพณี เป็นบทบาทที่วิทยาฯ ควรมีส่วนส่งเสริม รักษาและสืบทอดวัฒนธรรมและประเพณีของกันและกันไว้ และด้วยความคล้ายคลึงกันของวัฒนธรรมและประเพณีไทยและกัมพูชา (ดังกล่าวแล้ว) ดังนั้นผลประโยชน์จะเกิดขึ้นกับทั้งไทยและกัมพูชา โดยเฉพาะความสัมพันธ์ระหว่างกัน
- 2) บทบาทในการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา ซึ่งเป็นบทบาทในภาพรวมของวิทยาฯ ในการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา ด้วยการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารด้านต่าง ๆ เพื่อสร้างความเข้าใจระหว่างกัน อันนำไปสู่ความรัก สามัคคี และความสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้นต่อกัน
- 3) บทบาทในการส่งเสริมความสัมพันธ์ทางการค้าและเศรษฐกิจของทั้ง 2 ประเทศ วิทยาฯ ควรมีบทบาทในการโฆษณาสินค้าของทั้ง 2 ประเทศ และการประชาสัมพันธ์ข่าวสารเกี่ยวกับการค้า การส่งออก และกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนและค้าขายระหว่างกัน อันจะทำให้คนของทั้ง 2 ประเทศมีความเป็นอยู่ที่ดี มีความเจริญหรือการพัฒนาต่าง ๆ นอกจากนี้ยังเป็นการพึ่งพาอาศัยกันผ่านการซื้อขายสินค้าของกันและกันซึ่งช่วยส่งเสริมการประกอบอาชีพหรือทำให้คนในชุมชนมีงานทำ และช่วยสร้างความรักระหว่างคน 2 ประเทศ
- 4) บทบาทในการให้การศึกษาและส่งเสริมความร่วมมือทางการศึกษา วิทยาฯ ควรมีบทบาทในการให้ข่าวสารความรู้ที่เป็นประโยชน์อันเป็นการให้การศึกษาแก่ผู้ฟังทั้ง 2 ฝ่าย เพราะการเรียนรู้หรือการศึกษาจะทำให้คนมีความรู้และสามารถนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้ รวมทั้งวิทยาฯ ควรมีบทบาทในการเป็นพื้นที่ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่าง 2 ประเทศ โดยเฉพาะการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางด้านภาษาระหว่างกันและกันหรือเป็นโรงเรียนสอน 2 ภาษาให้ทั้งคนไทยและกัมพูชาได้เรียนด้วยกัน ซึ่งจะทำให้เข้าใจภาษาของกันและกันและสามารถสื่อสารกันได้

- 5) บทบาทในการส่งเสริมการท่องเที่ยวของไทยและกัมพูชา วิทยา สามารถประชาสัมพันธ์ และเชิญชวนให้ท่องเที่ยวระหว่างประเทศทั้งการท่องเที่ยวในกิจกรรมหรืองานประเพณีต่าง ๆ เช่น งานแคนตาลูปและของดีเมืองอรัญ งานสงกรานต์ และงานบุญต่าง ๆ แหล่งท่องเที่ยวตามธรรมชาติ และแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เช่น ฝั่งไทย คือ ปราสาทสศัก ก้อกรม ส่วนเขมร คือ นครวัด อันจะส่งผลทำให้เกิดการไปมาหาสู่กันและเศรษฐกิจของทั้ง 2 ประเทศดี

นอกจากนี้ ยังมีหลายประเด็นที่กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ดำเนินการวิทยา มีทั้งคนที่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยอย่างใกล้เคียงกัน ดังนี้

- 1) บทบาทของผู้กำหนดวาระ (agenda setter) ผู้ดำเนินการวิทยา ส่วนหนึ่งเห็นว่าวิทยา ควร มีบทบาทในการเลือกนำเสนอข้อมูลหรือนโยบายของรัฐ โดยเฉพาะควรกำหนดเลือกวาระที่เป็นประโยชน์ ใกล้ตัว ไม่กระทบความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา และคนทั้ง 2 ประเทศยอมรับ อีกกลุ่มหนึ่งเห็นแย้งโดยกล่าวว่าวิทยา ควรนำเสนอเรื่องราวต่าง ๆ ให้กระจ่างชัดเพื่อให้ผู้ฟังได้รับรู้ข้อมูลทั้งหมดเพื่อป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้นได้ และยังเป็นการป้องกันผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่อการดำเนินการของสถานี
- 2) บทบาทในการเป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนประชาชน วิทยา ควรมีบทบาทในการขับเคลื่อนประชาชนโดยเฉพาะขับเคลื่อนไปในทางที่ดีและมีประโยชน์ ด้วยการให้ข้อมูลข่าวสาร เช่น ข่าวสารด้านเศรษฐกิจ การค้า และข้อมูลที่ช่วยสานสัมพันธ์ หรือนโยบายที่ดีของรัฐบาลแก่ประชาชนด้วยความเป็นกลาง ส่วนอีกด้านหนึ่งผู้ดำเนินการวิทยา ส่วนหนึ่งเห็นว่าวิทยา ไม่ควรมีบทบาทในการเป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนประชาชนเพราะไม่ใช่บทบาทของวิทยา และวิทยา ไม่สามารถทำได้เพราะวิทยา มีบทบาทของการให้ความบันเทิง และข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนเท่านั้น รวมทั้งการเป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนประชาชนยังอาจสะท้อนความไม่เป็นกลางและอาจนำไปสู่ความขัดแย้งและรุนแรงได้
- 3) บทบาทของผู้อำนวยความสะดวกการตกลง ผู้ดำเนินการส่วนหนึ่งเห็นว่าเป็นบทบาทที่ดีและวิทยา ได้ช่วยในการส่งเสริมความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน และอีกส่วนหนึ่งเห็นว่าวิทยา ควรมีบทบาทการให้ข้อมูลและนำเสนอปัญหาของแต่ละประเทศอันจะนำไปสู่การแก้ไขปัญหาต่าง ๆ รวมทั้งอาจใช้พื้นที่สถานีวิทยา เพื่อจัดการประชุมเพื่อหาข้อตกลงร่วมกัน ตลอดจนหากนักจัดรายการวิทยา พยายามทำความรู้จักกับผู้ที่เกี่ยวข้องกับตกลงทั้ง 2 ฝ่ายแล้ว ประสานหรือแนะให้เกิดการพูดคุยกันได้ วิทยา หรือนักจัดรายการวิทยา ก็จะมีบทบาทนี้ แต่อีกส่วนหนึ่งเห็นว่าไม่ใช่บทบาทหน้าที่ของวิทยา แต่เป็นบทบาทของเจ้าหน้าที่รัฐหรือหน่วยงานราชการ ในขณะที่ส่วนหนึ่งเห็นว่าวิทยา เป็นสื่อชุมชนขนาดเล็กซึ่งต่างจากสื่อโทรทัศน์ จึงเป็นเรื่องยากที่วิทยา จะมีบทบาทของผู้อำนวยความสะดวกการตกลง แต่หากมีการประชุมตกลงกันแล้ววิทยา จึงจะเข้ามามีบทบาทด้วยการนำเสนอหรือออกอากาศทางสถานีวิทยา

บทบาทในการปกป้องชนกลุ่มน้อย ผู้ดำเนินการวิทยา ส่วนใหญ่ยืนยันว่าในพื้นที่ไม่มีชนกลุ่มน้อยแต่ก็เห็นว่า หากวิทยา มีบทบาทดังกล่าวแล้วสามารถทำให้ชนกลุ่มน้อยเข้าใจในสิทธิและเสรีภาพของตนได้ วิทยา ควรมีบทบาทนี้ด้วยการเป็นสื่อแจ้งหรือประสานงานเพื่อปกป้องชนกลุ่มน้อย

เพราะคนทุกคนต่างก็เป็นเพื่อนมนุษย์และมีค่าความเป็นคนเท่ากัน แต่อีกกลุ่มหนึ่งเห็นว่าวิทยา
มีหน้าที่ให้ความบันเทิงและข่าวสาร ไม่มีหน้าที่ในการปกป้องชนกลุ่มน้อย หน้าที่ดังกล่าวเป็นหน้าที่
ของรัฐบาลที่จะต้องตัดสินใจเอง

กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ดำเนินการวิทยาฯ ส่วนใหญ่ยังมีความเห็นต่อบทบาทในการส่งเสริมความ
ร่วมมือทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพราะจะเกิดประโยชน์และนำไปสู่การพัฒนาของทั้ง 2
ประเทศ แต่กลุ่มตัวอย่างอีกส่วนหนึ่งเห็นว่าไทยควรเป็น “ผู้ให้” ความรู้แก่กัมพูชาทางด้าน
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพราะไทยมีความ “ก้าวหน้ากว่า” และกัมพูชา “ด้อยกว่า”

5.2.1.2 เนื้อหาและรูปแบบรายการเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา

ผู้ดำเนินการวิทยาฯ อำเภออรัญประเทศ อำเภอโคกสูง และอำเภอตาพระยา จังหวัดสระแก้ว
ได้เสนอแนะต่อเนื้อหาและรูปแบบรายการเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา รายละเอียด ดังนี้

1) เนื้อหารายการเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา

กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ดำเนินการวิทยาฯ มีความเห็นโดยรวมในเรื่องเนื้อหาหรือสาระในรายการ
ที่จะส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา โดยกล่าวว่า รายการควรนำเสนอ ดังนี้

- (1) ข้อมูลข่าวสาร เช่น ข่าวสารของทั้ง 2 ประเทศ ข่าวสารที่เป็นปัจจุบัน และข้อมูลข่าวสาร
ที่ถูกต้อง
- (2) สาระความรู้ เช่น สาระน่ารู้ของทั้ง 2 ประเทศ ความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีการสื่อสาร เช่น
โทรศัพท์ เครื่องใช้ไฟฟ้า ความรู้เกี่ยวกับการเกษตร เช่น การปลูกพืช ผัก ราคาเกษตร
พืชที่ควรส่งเสริม เรื่องใกล้ตัวคนฟังทั้งไทยและเขมร ยาเสพติด กีฬา การศึกษา
สิ่งแวดล้อม ศาสนา อาชีพ การทำบุญ การค้าขาย สินค้า อาชีพ การทำงาน การทำมาหา
กิน มารยาทในการทักทายกันของไทย การดำรงชีวิต ความเป็นอยู่ ความเป็นอยู่ของสังคม
ทั้ง 2 ประเทศ การอยู่ด้วยกันอย่างญาติพี่น้อง เรื่องชีวิตของคนกัมพูชาที่มาทำงานใน
ไทย พระราชดำรัสของในหลวง แนวทางของในหลวง การปลูกจิตสำนึก การเมืองการ
ปกครอง ประเด็นปัญหาต่าง ๆ ในพื้นที่ (แต่ต้องไม่มีผลกระทบต่อทั้ง 2 ฝ่าย)
- (3) ประเพณีและวัฒนธรรมไทยและกัมพูชา เพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้วัฒนธรรม เช่น
ขนบธรรมเนียม วัฒนธรรมประเพณี
- (4) กฎหมายที่ประชาชนทั้ง 2 ประเทศควรรู้ เช่น กฎหมายแรงงาน การเดินทางเข้าประเทศ
การเข้ามาอยู่/ทำงานในประเทศไทยอย่างถูกต้อง การปฏิบัติเมื่ออาศัยอยู่/ทำงานใน
ประเทศไทย
- (5) สาธารณสุข ที่นำเสนอเนื้อหาด้านสุขภาพอนามัย โรคติดต่อ การป้องกันโรค การตรวจ
โรค การตรวจเลือด การคุมกำเนิด ไข้หวัดนก และอาหารการกิน
- (6) ความบันเทิง อาทิ เพลงที่คนกัมพูชาชอบฟัง
- (7) เนื้อหาที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ของทั้ง 2 ประเทศ เช่น ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ
เรื่องความสัมพันธ์แบบญาติพี่น้อง ความรัก ความสามัคคี

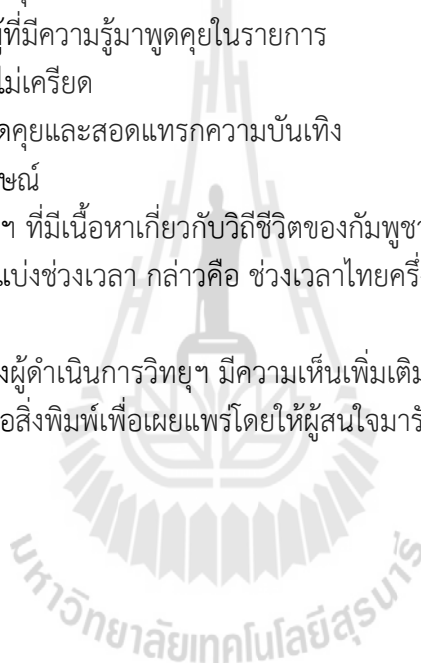
- (8) เนื้อหาเกี่ยวกับการท่องเที่ยว
- (9) เนื้อหาที่เป็นการสอนและให้ความรู้เกี่ยวกับภาษาไทยและเขมร

2) รูปแบบรายการเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา

กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ดำเนินการวิทยุฯ เสนอแนะการนำเสนอรายการวิทยุฯ เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา โดยมีวิธีการนำเสนอรายการ ดังนี้

- (1) รูปแบบรายการที่นำเสนอทั้งภาษาไทยและเขมร โดยนักจัดรายการไทยที่มีความรู้ภาษาเขมร รวมทั้งเปิดเพลงไทยและเพลงกัมพูชา
- (2) รูปแบบที่มีส่วนร่วม เช่น การจัดรายการร่วมกัน การให้ผู้ฟังมีส่วนร่วมในรายการโดยเล่นเกมเชื่อมสัมพันธ์
- (3) รูปแบบรายการพูดคุย สนทนา เช่น รายการที่ให้นักจัดรายการไทยและกัมพูชาพูดคุยกัน หรือรายการเชิญผู้ที่มีความรู้มาพูดคุยในรายการ
- (4) รูปแบบรายการที่ไม่เครียด
- (5) รูปแบบรายการพูดคุยและสอดแทรกความบันเทิง
- (6) รูปแบบการสัมภาษณ์
- (7) รูปแบบละครวิทยุฯ ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับวิถีชีวิตของกัมพูชาที่สอดคล้องกับคนไทย
- (8) รูปแบบรายการที่แบ่งช่วงเวลา กล่าวคือ ช่วงเวลาไทยครึ่งวัน ช่วงเวลากัมพูชาครึ่งวัน

นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างผู้ดำเนินการวิทยุฯ มีความเห็นเพิ่มเติมว่านอกจากการออกอากาศทางสถานีแล้วยังควรผลิตเป็นสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อเผยแพร่โดยให้ผู้สนใจมารับได้ที่สถานีวิทยุฯ

5.2.1.3 บทบาทที่พึงประสงค์ของวิทยุชายแดนในทัศนะของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย
จังหวัดสระแก้ว

วิทยุฯ กัมพูชาควรทำหรือมีบทบาท	จำนวน (ความเห็น/ ครั้ง)	ร้อยละ	จำนวน (คน)
ส่งเสริมเศรษฐกิจ การค้า ตามแนวชายแดนหรือระหว่าง ไทยและกัมพูชา เช่น การโฆษณาและการประชาสัมพันธ์ สินค้า/การค้าขาย	60	12.45	324
ส่งเสริมความสัมพันธ์ ความสามัคคีปรองดองระหว่างไทย และกัมพูชา	46	9.54	
การให้ความบันเทิงด้วยเพลง เช่น เพลงไทย เพลงกัมพูชา	36	7.47	
นำเสนอและแปลเป็นภาษาไทย	28	5.81	
ส่งเสริมวัฒนธรรมประเพณี	27	5.60	
การนำเสนอสิ่งที่ดี สร้างสรรค์ มีสาระและประโยชน์	24	4.98	
ส่งเสริมการท่องเที่ยวของประเทศไทยและกัมพูชา	22	4.56	
การให้ข่าวสารความรู้	20	4.15	
อื่น ๆ	19	3.94	
ส่งเสริมการประกอบอาชีพการงาน	13	2.70	
การนำเสนอสิ่งที่ดีของคนและประเทศไทย	12	2.49	
นำเสนอข้อมูลข่าวสารที่เป็นความจริง	8	1.66	
การนำเสนอสิ่งที่ดีของประเทศไทยและกัมพูชา	8	1.66	
การให้ข้อมูลข่าวสารของประเทศกัมพูชา	7	1.45	
การให้ข่าวสารการเมืองไทยและของกัมพูชา	7	1.45	
มีรายการที่นำเสนอด้วย 2 ภาษา คือ ภาษาไทยและเขมร และรายการภาษาอื่น ๆ	7	1.45	
ส่งเสริมศาสนา	7	1.45	
การให้ข่าวสารทั้งประเทศไทยและกัมพูชา	6	1.24	
สอนภาษาเขมร	5	1.04	
เป็นกลาง	4	0.83	
ส่งเสริมด้านสาธารณสุข เช่น สุขภาพอนามัย และยาเสพติด	4	0.83	

วิทยุฯ กัมพูชาควรทำหรือมีบทบาท	จำนวน (ความเห็น/ ครั้ง)	ร้อยละ	จำนวน (คน)
การให้สาระความรู้ด้านต่าง ๆ	4	0.83	
นำเสนอแนวทางในการทำงานร่วมกันระหว่างคนไทยและ กัมพูชาอย่างเป็นมิตร	3	0.62	
ส่งเสริมการไปมาหาสู่กัน	3	0.62	
นำเสนอสาระความรู้เกี่ยวกับการเกษตร	3	0.62	
จัดทำรายการที่หลากหลายรูปแบบ	3	0.62	
พูดอย่างเป็นมิตร น่าฟัง และซ้ำ	3	0.62	
เรื่องทั่วไป	3	0.62	
ส่งเสริมการศึกษา	2	0.41	
นำเสนอวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของคนกัมพูชา	2	0.41	
ให้ความรู้ด้านกฎหมาย และแนวทางการปฏิบัติตัวเมื่ออยู่ ในสังคมไทย	7	1.45	
กลุ่มตัวอย่างแสดงทัศนคติไม่เห็นด้วยต่อวิทยุฯ กัมพูชาที่จะมี บทบาทในการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทยและกัมพูชา	3	0.62	
ไม่แสดงความเห็น	76	15.77	76
รวม	482	100	400

* ผู้ตอบสามารถตอบได้มากกว่า 1 ประเด็น

ตารางที่ 43 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของบทบาทที่วิทยุฯ กัมพูชาควรทำในทัศนะ
ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัดสระแก้ว

จากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัดสระแก้วมีความเห็นว่าวิทยุฯ
กัมพูชาควรทำหรือมีบทบาทต่าง ๆ จำนวน 400 คน แบ่งเป็นผู้ตอบที่ไม่แสดงความเห็น จำนวน 76
คน และผู้ตอบที่แสดงความเห็น จำนวน 324 คน โดยผู้ที่แสดงความเห็นให้ทัศนะทั้งหมด 406
ความเห็น ซึ่งเรียงตามลำดับดังนี้

- ส่งเสริมเศรษฐกิจ การค้า ตามแนวชายแดนหรือระหว่างไทยและกัมพูชา เช่น การ
โฆษณาและการประชาสัมพันธ์สินค้า/การค้าขาย จำนวน 60 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 12.45
ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “พูดเรื่องการค้าขาย เรื่องตลาดโรงเกลือ ”
“ส่งเสริมการค้าตามแนวชายแดน พูดประชาสัมพันธ์เรื่องการค้าขาย ” “สินค้าของทั้ง 2
ประเทศ เศรษฐกิจจะได้ดีขึ้น” เป็นต้น
- ส่งเสริมความสัมพันธ์ ความสามัคคีปรองดองระหว่างไทยและกัมพูชา จำนวน 46 ครั้ง
คิดเป็นร้อยละ 9.54 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ควรพูดให้ชาวไทย-

- กัมพูชารักใคร่ปรองดองฉันพี่น้อง” “ควรพูดให้ทั้ง 2 ประเทศรักกันมากขึ้น” “ควรพูดถึงข่าวสารที่สร้างความสัมพันธ์ระหว่าง 2 ประเทศ” เป็นต้น
- 3) การให้ความบันเทิงด้วยเพลง เช่น เพลงไทย เพลงกัมพูชา จำนวน 36 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 7.47 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “อยากฟังเพลงหมอลำประเทศกัมพูชา” “ควรเปิดเพลงเยอะ ๆ ไม่ต้องพูดมาก” “มีเรื่องของบันเทิง เช่น เรื่องเล่าตลกละครเล่า” เป็นต้น
 - 4) นำเสนอและแปลเป็นภาษาไทย จำนวน 28 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 5.81 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ให้แปลเป็นไทย” “ให้แปลเขมรเป็นภาษาไทยด้วยจะได้ฟังออกและรู้ว่าเขมรพูดอะไร” “พูดภาษาไทยด้วย จะได้แลกเปลี่ยนกันและคนที่ฟังจะได้รู้เรื่อง” เป็นต้น
 - 5) ส่งเสริมวัฒนธรรมประเพณี จำนวน 27 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 5.60 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “วัฒนธรรม ประเพณี” “พูดเรื่องวัฒนธรรมของประเทศเขาและเรา” “เสนอในเรื่องของวัฒนธรรม” เป็นต้น
 - 6) การนำเสนอสิ่งที่ดี สร้างสรรค์ มีสาระและประโยชน์ จำนวน 24 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 4.98 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “พูดเรื่องดี ๆ” “เรื่องที่มีประโยชน์ มีสาระ” “พูดเรื่องที่ดี ๆ สิ่งดี ๆ และสร้างสรรค์” เป็นต้น
 - 7) ส่งเสริมการท่องเที่ยวของประเทศไทยและกัมพูชา จำนวน 22 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 4.56 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “แนะนำสถานที่ท่องเที่ยว” “พูดถึงเรื่องการท่องเที่ยวของเราบ้างของเขาบ้าง” เป็นต้น
 - 8) การให้ข่าวสารความรู้ จำนวน 20 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 4.15 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “เสนอข่าวทั่ว ๆ ไป เช่น การค้า” “ข่าวสารที่มีความรู้” “ประชาสัมพันธ์ข่าวต่าง ๆ” เป็นต้น
 - 9) อื่น ๆ ได้แก่ “ด้านการปกครองของเขมร” “ให้คนไทยเข้าไปในวิฑูฯ ของเขมรบ้าง” “ควรเพิ่มช่องวิฑูฯ” “ให้มีการแสดงความคิดเห็น” “นำเสนอความคิดเห็นระหว่างไทยและกัมพูชา” “แนะนำเขมรให้ยินดีต้อนรับคนไทย” “อยากให้มีการต้อนรับคนไทยมากขึ้นกว่านี้” “การเข้ามาเรียนของคนทั้ง 2 ประเทศ” “อยากให้มีสิ่งที่ดีเข้าประเทศไทย” “ควรทำความเข้าใจเกี่ยวกับการซื้อสัตย์ระหว่างประเทศ” “เป็นสมาคมโดยผ่านหลาย ๆ หน่วยงาน” “บอกเขาว่าไม่มีการโจมตีกัน” “ไม่ต้องมีสงครามซึ่งกันและกัน” “ไม่สร้างความเดือดร้อนให้แก่ไทย” “พูดเรื่องประชาธิปไตย” “ไม่ชอบเพราะคนละภาษา” “ทำรายการเชิงบวก” “เป็นตัวกลางที่ทำให้เขมรเข้าใจไทยมากขึ้น” และ “จัดทำเรื่องที่หลากหลาย ทั้งบันเทิง ข่าวสาร เรื่องเล่า” โดยในแต่ละความเห็นมีจำนวน 1 ครั้งเท่ากัน รวมจำนวน 19 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 3.94
 - 10) ส่งเสริมการประกอบอาชีพการงาน จำนวน 13 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 2.70 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “เรื่องการทำมาหากิน การประกอบอาชีพ” “การทำมาหากินของแต่ละประเทศ” เป็นต้น
 - 11) การนำเสนอสิ่งที่ดีของคนและประเทศไทย จำนวน 12 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 2.49 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “อยากให้พูดถึงคนไทยในทางที่ดี” “พูดถึงประเทศไทยดี ๆ” “พูดถึงเรื่องดี ๆ ของไทย” เป็นต้น

- 12) นำเสนอข้อมูลข่าวสารที่เป็นความจริง จำนวน 8 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.66 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ข่าวสารที่เป็นความจริง” “ให้พูดความจริง เช่น พูดเรื่องเขตแดนบอกให้ชัดเจนที่ไหนของเขมร ที่ไหนของไทย” เป็นต้น
- 13) ผู้ตอบได้แสดงความเห็นว่าวิทย์ฯ กัมพูชาควรมีบทบาทในการนำเสนอสิ่งที่ดี และข้อมูลข่าวสารด้านต่าง ๆ ทั้งประเทศไทยและกัมพูชา ได้แก่ การนำเสนอสิ่งที่ดีของประเทศไทยและกัมพูชา ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “อยากให้พูดเรื่องดี ๆ ของเขมร และพูดของไทยด้วย” “บอกเล่าเรื่องดี ๆ ของ 2 ประเทศ” เป็นต้น, การให้ข่าวสารการเมืองไทยและของกัมพูชา ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ข่าวของประเทศกัมพูชา” “ประชาสัมพันธ์ข่าวสารบ้านเมืองของประเทศกัมพูชาที่เรายังไม่รู้” เป็นต้น และการให้ข่าวสารทั้งประเทศไทยและกัมพูชา ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ทำเรื่องราวของการโฆษณาเรื่องราวของไทยและเขมรแลกเปลี่ยนกันในเรื่องที่หลากหลาย” “พูดเรื่องเราบ้างเขาบ้าง” เป็นต้น โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 8 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.66, จำนวน 7 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.45 และจำนวน 6 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.24 ตามลำดับ
- 14) การให้ข้อมูลข่าวสารของประเทศกัมพูชา, มีรายการที่นำเสนอด้วย 2 ภาษา คือ ภาษาไทยและเขมร และรายการภาษาอื่น ๆ และ ส่งเสริมศาสนา ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ธรรมะ ความดี” “ธรรมะ พระพุทธศาสนา” เป็นต้น โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 7 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.45 เท่ากัน
- 15) สอนภาษาเขมร จำนวน 5 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.04 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “สอนภาษากัมพูชาเพราะฟังไม่ออก” “อยากให้มีการพูดไทยบ้าง-เขมรบ้าง มีการสอนเขมรวันละคำ” เป็นต้น
- 16) เป็นกลาง, การให้สาระความรู้ด้านต่าง ๆ และส่งเสริมด้านสาธารณสุข เช่น สุขภาพอนามัย และยาเสพติด โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 4 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.83 เท่ากัน
- 17) นำเสนอแนวทางในการทำงานร่วมกันระหว่างคนไทยและกัมพูชาอย่างเป็นมิตร, ส่งเสริมการไปมาหาสู่กัน, นำเสนอสาระความรู้เกี่ยวกับการเกษตร, จัดทำรายการที่หลากหลายรูปแบบ, พูดอย่างเป็นมิตร น่าฟัง และซ้ำ และเรื่องทั่วไป โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.62 เท่ากัน
- 18) ส่งเสริมการศึกษา และนำเสนอวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของคนกัมพูชา โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.41 เท่ากัน

นอกจากที่ผู้ตอบได้แสดงความเห็นว่าเป็นวิทย์ฯ กัมพูชาควรทำหรือควรมีบทบาทต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้นแล้ว ผู้ตอบบางส่วนได้แสดงความเห็นที่เป็นบทบาทของการสื่อสารต่างวัฒนธรรม (intercultural communication) ในประเด็นให้ความรู้ด้านกฎหมาย และแนวทางการปฏิบัติตัวเมื่ออยู่ในสังคมไทย จำนวน 7 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.45 และมีผู้ตอบอีกส่วนหนึ่งได้แสดงทัศนคติไม่เห็นด้วยต่อวิทย์ฯ กัมพูชาที่จะมีบทบาทในการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทยและกัมพูชา จำนวน 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.62

5.2.1.4 บทบาทที่พึงประสงค์ของวิทยุชายแดนในทัศนะของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา
ณ บริเวณชายแดนอรัญประเทศ

วิทยุ กัมพูชาควรทำหรือมีบทบาท	จำนวน (ความเห็น/ ครั้ง)	ร้อยละ	จำนวน (คน)
นำเสนอข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง เป็นความจริง เชื่อถือได้	78	18.84	321
การจัดรายการที่ดี และมีประโยชน์ต่อผู้ฟังทั้ง 2 ประเทศ	44	10.63	
ทำหรือมีบทบาทในด้านที่ดีหรือมีประโยชน์	28	6.76	
ส่งเสริมความสัมพันธ์ ความสามัคคีปรองดองระหว่างไทย และกัมพูชา	22	5.31	
พูดอย่างสุภาพ น่าฟัง และให้เกียรติกันและกัน	20	4.83	
อื่น ๆ	18	4.35	
รายการที่ให้ผู้ฟังโดยเฉพาะผู้ฟังกัมพูชามีส่วนร่วมใน รายการ เช่น โทรศัพท์ขอเพลง แสดงความเห็น และตอบ ปัญหา ฯลฯ	17	4.11	
การนำเสนอสิ่งที่ดี สร้างสรรค์ มีสาระและมีประโยชน์	16	3.86	
การให้ความบันเทิงด้วยเพลง และความสนุกสนาน	12	2.90	
การให้ข้อมูลข่าวสารที่ดีและมีประโยชน์	10	2.42	
การให้ข่าวสารความรู้	7	1.69	
นำเสนอโดยไม่กระทบต่อคนกัมพูชา	7	1.69	
การให้สาระความรู้ด้านต่าง ๆ	7	1.69	
มีรายการที่ดีและมีประโยชน์สำหรับเยาวชน	7	1.69	
นำเสนอข่าวหรือทำสิ่งที่ไม่กระทบต่อความสัมพันธ์ไทยและ กัมพูชา	5	1.21	
จัดทำรายการใหม่ ๆ หลากหลายรูปแบบ	5	1.21	
แนะนำให้ทหารไทยเคารพและให้เกียรติทหารกัมพูชา	4	0.97	
ส่งเสริมเศรษฐกิจ การค้าตามแนวชายแดนหรือระหว่างไทย และกัมพูชา เช่น การโฆษณาและการประชาสัมพันธ์สินค้า/ การค้าขาย	4	0.97	
นำเสนอเรื่องสิทธิมนุษยย์	4	0.97	
ไม่พูดดูถูก เหยียดหยาม	3	0.72	
แนะนำให้ทหารไทยไม่ดูถูกคนกัมพูชา	3	0.72	

วิทยาฯ กัมพูชาควรทำหรือมีบทบาท	จำนวน (ความเห็น/ ครั้ง)	ร้อยละ	จำนวน (คน)
นำเสนอโดยไม่กระทบต่อคนไทยและกัมพูชา	3	0.72	
ส่งเสริมการท่องเที่ยวของประเทศไทยและกัมพูชา	3	0.72	
ส่งเสริมการประกอบอาชีพการงาน	3	0.72	
แนะนำให้คนไทยมองคนกัมพูชาในด้านดี และไม่มีอคติ	3	0.72	
ตอบเรื่องอื่น ๆ ไม่ใช่บทบาทของวิทยาฯ	2	0.48	
ไม่แสดงความเห็น	79	19.08	
รวม	414	100	400

* ผู้ตอบสามารถตอบได้มากกว่า 1 ประเด็น

ตารางที่ 44 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของบทบาทที่วิทยาฯ กัมพูชาควรทำในทัศนะ
ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนรัฐประเทศ

จากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนรัฐประเทศ มีความเห็นว่าวิทยาฯ ไทยควรทำหรือมีบทบาทต่าง ๆ จำนวน 400 คน แบ่งเป็นผู้ตอบที่ไม่แสดงความเห็น จำนวน 79 คน และผู้ตอบที่แสดงความเห็น จำนวน 321 คน โดยผู้ที่แสดงความเห็นให้ทัศนะทั้งหมด 335 ความเห็น ซึ่งเรียงตามลำดับดังนี้

- 1) นำเสนอข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง เป็นความจริง เชื่อถือได้ จำนวน 78 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 18.84 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ควรพูดและให้ข่าวสารที่เป็นความจริง ไม่น้อยกว่าความจริงหรือเกินความเป็นจริง ” “ขอให้วิทยาฯ ไทยพูดให้ข่าวที่เป็นความจริง” “ให้ข่าวที่เป็นไปตามความจริงไม่แต่งเติมหรือปกปิด” เป็นต้น
- 2) การจัดรายการที่ดี และมีประโยชน์ต่อผู้ฟังทั้ง 2 ประเทศ จำนวน 44 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 10.63 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “จัดรายการที่มีประโยชน์ต่อผู้ฟังทั้งชาวไทย-กัมพูชา ” “จัดรายการที่ทำให้มีประโยชน์แก่ผู้ฟังทั้งฝ่ายไทยและกัมพูชา” “จัดรายการที่มีประโยชน์ต่อผู้ฟังทั้งสองประเทศ” เป็นต้น
- 3) ทำหรือมีบทบาทในด้านที่ดีหรือมีประโยชน์ จำนวน 28 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 6.76 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “วิทยาฯ ไทยควรทำอะไรที่ดี ” “ทำอะไรก็ได้ที่มีประโยชน์ต่อผู้ฟังและสังคมส่วนร่วม ” “ทำอะไรก็ได้ที่คิดว่าดีมีประโยชน์ต่อผู้ฟัง ” เป็นต้น
- 4) ส่งเสริมความสัมพันธ์ ความสามัคคีปรองดองระหว่างไทยและกัมพูชา จำนวน 22 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 5.31 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “บรรยายส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างไทยกัมพูชาให้ชอบพอกัน” “พูดให้เกิดความสามัคคี” “ควรจัดรายการเรื่องคนไทยและคนกัมพูชารักกัน” เป็นต้น

- 5) พุดอย่างสุภาพ น่าฟัง และให้เกียรติกันและกัน จำนวน 20 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 4.83 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ใช้คำพุดสุภาพไม่หยาบต่อคนกัมพูชา” “ใช้คำสุภาพในการสื่อสารและถนอมจิตใจให้ผู้ฟังฝ่ายกัมพูชา” “ใช้คำพุดที่สุภาพและให้เกียรติซึ่งกันและกัน” เป็นต้น
- 6) อื่น ๆ ได้แก่ “จัดรายการสนทนาระหว่างไทย-กัมพูชา” “สรรหารายการที่ให้ทั้งสองฝ่ายมีบทบาทร่วมกัน” จัดรายการที่ประชากรไทย-กัมพูชาเสนอให้” “เป็นสื่อกลางที่เป็นธรรม” “จัดรายการที่ทำให้ผู้ฟัง ฟังแล้วรู้สึกว่าคุณไทยและกัมพูชาเป็นกันเอง” “ทำอะไรที่เอาความถูกต้องเป็นหลัก” “จัดรายการเล่านิทาน” “นำเสนอเรื่องดี ๆ ให้แก่ผู้ฟัง กัมพูชาให้เข้าใจถึงปัญหาที่เกิดขึ้น” “น่าจะมียุทธการให้ข่าวเป็นภาษาไทยแล้วก็แปลเป็นภาษากัมพูชาด้วย” “หาผู้มีความรู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านมาเล่าในรายการ” “ทำอย่างไรก็ได้ ที่ทำให้คนอื่นไม่เดือดร้อน” “แนะนำให้ประชาชนไทยพอใจในสิ่งที่ตนมี” “แนะนำให้มีจัดกิจกรรมอะไรร่วมกันบ้าง” “ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน” “ติดตั้งคลื่นวิทยุฯ ให้คนกัมพูชาสามารถรับคลื่นวิทยุฯ ได้แล้วน่าจะมียุทธการให้คนกัมพูชาสนใจ” “ทำอย่างไรก็ได้ที่น่าสนใจ” “รายการที่คนไทยและกัมพูชาสามารถเข้าร่วมแสดงความคิดเห็นได้” “ปลูกความคิดของเยาวชนรุ่นหลังของไทยให้คิดดี เลิกรังเกียจคนกัมพูชาหันมาสร้างมิตรภาพกัน” โดยในแต่ละความเห็นมีจำนวน 1 ครั้งเท่ากัน รวมจำนวน 18 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 4.35
- 7) รายการที่ให้ผู้ฟังโดยเฉพาะผู้ฟังกัมพูชามีส่วนร่วมในรายการ เช่น โทรศัพท์ขอเพลง แสดงความเห็น และตอบปัญหา ฯลฯ จำนวน 17 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 4.11 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “เปิดรับสายโทรศัพท์ของกัมพูชาด้วยเพราะบางทีเราก็จะอยากเข้าร่วมแสดงความคิดเห็น” “เปิดโอกาสให้ชาวกัมพูชาได้ร่วมขอหรือเสนอในรายการไม่ว่าจะขอเพลงหรือแสดงแนวคิดอื่น ๆ” “เปิดรับการขอเพลงตามโทรศัพท์จากฝ่ายกัมพูชาด้วย” เป็นต้น
- 8) การนำเสนอสิ่งที่ดี สร้างสรรค์ มีสาระและมีประโยชน์ จำนวน 16 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 3.86 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “พุดอะไรที่มีประโยชน์ต่อผู้ฟัง” “พุดในสิ่งที่ควรพุดและมีสาระ” “พุดให้สร้างสรรค์” เป็นต้น
- 9) การให้ความบันเทิงด้วยเพลง และความสนุกสนาน จำนวน 12 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 2.90 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “จัดรายการที่สนุก ๆ มีเพลงเพราะ ๆ” “สร้างความสนุกสนานให้กับผู้ฟังด้วย” “จัดรายการเพลงให้มาก ๆ” เป็นต้น
- 10) การให้ข้อมูลข่าวสารที่ดีและมีประโยชน์ จำนวน 10 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 2.42 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ให้ข่าวที่มีประโยชน์ต่อประเทศเพื่อนบ้าน” “แนะนำความรู้ที่มีประโยชน์แก่ผู้ฟัง” “ควรนำเสนอแต่ส่วนที่เป็นประโยชน์ต่อกัน” เป็นต้น
- 11) การให้ข่าวสารความรู้ ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ให้ข่าวเกี่ยวกับความรู้ทั่วไปให้มาก ๆ” “จัดรายการที่เป็นข่าวทันเหตุการณ์ให้มาก ๆ” “ควรให้ข่าวสารที่ใหม่ ๆ สด ๆ” เป็นต้น, นำเสนอโดยไม่กระทบต่อคนกัมพูชา ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ควรจัดรายการดี ๆ ที่ไม่ทำให้กระทบต่อกัมพูชา” “อยากให้วิทยุไทยทำอะไรที่ไม่กระทบต่อชาวกัมพูชา” “ทำอะไรก็ได้ที่ไม่ทำให้กระทบต่อประชาชนกัมพูชา” เป็นต้น, การให้สาระความรู้ด้านต่าง ๆ ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “นำ

ความรู้และสิ่งใหม่ ๆ มานำเสนอให้ผู้ฟัง ” “นำความรู้ทั่วไปมาจัดรายการให้แก่ผู้ฟัง ” เป็นต้น และมีรายการที่ดีและมีประโยชน์สำหรับเยาวชน ซึ่งผู้ตอบแสดงความคิดเห็นในประเด็นนี้ เช่น “แนะนำข่าวทั่วไปที่ทำให้เยาวชนสนใจและชอบฟัง ” “แนะนำสิ่งดี ๆ ให้เยาวชนไทยและกัมพูชาให้เป็นเยาวชนที่ดี ” “แนะนำให้เยาวชนไทยและกัมพูชาเป็นกันเองเห็นข้อดีซึ่งกันและกัน ” เป็นต้น โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 7 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.69 เท่ากัน

- 12) นำเสนอข่าวหรือทำสิ่งที่ไม่กระทบต่อความสัมพันธ์ไทยและกัมพูชา ซึ่งผู้ตอบแสดงความคิดเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ควรนำเสนอข่าวที่เหมาะสมและควรนำเสนอข่าวที่ไม่ทำให้กระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างไทย-กัมพูชา ” “จัดรายการด้วยคำเนิ่งถึงคำพูดมาก ๆ ที่ จะกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ” เป็นต้น และจัดทำรายการใหม่ ๆ หลากหลายรูปแบบ ซึ่งผู้ตอบแสดงความคิดเห็นในประเด็นนี้ เช่น “นำรายการใหม่ ๆ มาให้ผู้ฟังได้สนใจชอบฟังมากขึ้น ” “จัดรายการหลากหลายให้ผู้ฟังมีสิทธิเลือกฟังได้เยอะ ” เป็นต้น โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 5 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.21 เท่ากัน
- 13) แนะนำให้ทหารไทยเคารพและให้เกียรติทหารกัมพูชา ซึ่งผู้ตอบแสดงความคิดเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ให้ทหารไทยรู้จักเคารพและทำความรู้จักกับทหารกัมพูชาด้วย ” “แนะนำให้ทหารไทยทำความรู้จักและเคารพทหารกัมพูชาบ้าง ” เป็นต้น, ส่งเสริมเศรษฐกิจ การค้าตามแนวชายแดนหรือระหว่างไทยและกัมพูชา เช่น การโฆษณาและการประชาสัมพันธ์สินค้า/การค้าขาย ซึ่งผู้ตอบแสดงความคิดเห็นในประเด็นนี้ เช่น “แนะนำสินค้าและผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ ” “ส่งเสริมให้มีการค้าขายติดต่อกับกัมพูชาต่อไป ” “ชักชวนให้คนไทยกล้าที่จะมาลงทุนกับประเทศกัมพูชา ” เป็นต้น และนำเสนอเรื่องสิทธิมนุษยชน ซึ่งผู้ตอบแสดงความคิดเห็นในประเด็นนี้ เช่น “จัดรายการเรื่องสิทธิของสตรีให้มาก ๆ ” “เสนอความสำคัญและคุณค่าของคน ” เป็นต้น โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 4 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.97 เท่ากัน
- 14) ไม่พุดดูถูก เหยียดหยาม ซึ่งผู้ตอบแสดงความคิดเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ไม่พุดดูถูกคนอื่น ” “ไม่ควรให้ข่าวโดยใช้คำพุดหยามคนกัมพูชา ” เป็นต้น, แนะนำให้ทหารไทยไม่ดูถูกคนกัมพูชา ซึ่งผู้ตอบแสดงความคิดเห็นในประเด็นนี้ เช่น “แนะนำให้ทหารไทยตามพรหมแดนไม่พุดดูถูกคนกัมพูชาที่เข้าไปทำงานในไทย ” “แนะนำอย่าให้ทหารไทยดูถูกแรงงานกัมพูชา ” เป็นต้น, นำเสนอโดยไม่กระทบต่อคนไทยและกัมพูชา ซึ่งผู้ตอบแสดงความคิดเห็นในประเด็นนี้ เช่น “จัดทำรายการที่น่าสนใจและไม่กระทบต่อผู้ฟังทั้งสองฝ่าย ” “ควรพุดอะไรที่หลีกเลี่ยงให้เกิดผลกระทบหรือมีปัญหาต่อกัน ” เป็นต้น, ส่งเสริมการท่องเที่ยวของประเทศไทยและกัมพูชา ซึ่งผู้ตอบแสดงความคิดเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ส่งเสริมและแนะนำการท่องเที่ยว ” “ส่งเสริมให้สองประเทศเข้ามาเที่ยวประเทศของกันและกันให้มาก ๆ ” เป็นต้น, ส่งเสริมการประกอบอาชีพการงาน ซึ่งผู้ตอบแสดงความคิดเห็นในประเด็นนี้ เช่น “จัดรายการส่งเสริมอาชีพแก่ประชาชน ” “จัดรายการส่งเสริมอาชีพให้กสิกรไทย-กัมพูชา ” เป็นต้น และแนะนำให้คนไทยมองคนกัมพูชาในด้านดี และไม่มีอคติ ซึ่งผู้ตอบแสดงความคิดเห็นในประเด็นนี้ เช่น “จัดรายการที่เจาะจงถึงการเลิกถือเชื้อชาติให้ผู้ฟังเลิกอคติต่อกัน ” “พุดแนะนำคนไทยให้มองคนกัมพูชาในแง่ดี ” เป็นต้น โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 3 คิด เป็นร้อยละ 0.72 เท่ากัน

นอกจากที่ผู้ตอบได้แสดงความเห็นว่าวิทยาฯ ไทยควรทำหรือควรมีบทบาทต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้นแล้ว ผู้ตอบบางส่วนได้แสดงความเห็นเรื่องอื่น ๆ ที่ไม่ใช่บทบาทของวิทยาฯ จำนวน 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.48

5.2.2 บทบาทที่ไม่พึงประสงค์ของวิทยุชายแดน

กลุ่มตัวอย่างทั้งที่เป็นผู้ดำเนินการวิทยุฯ อำเภอรัฐประเทศ อำเภอโคกสูง และอำเภอตาพระยา จังหวัดสระแก้ว มีความคิดเห็นต่อบทบาทที่ไม่พึงประสงค์ของวิทยุชายแดน ดังนี้

5.2.2.1 บทบาทที่ไม่พึงประสงค์ของวิทยุชายแดนในทัศนะของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ดำเนินการวิทยุฯ

- 1) บทบาทในการนำเสนอเนื้อหาที่เป็นชนวนความขัดแย้ง ได้แก่ บทเพลงที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการสู้รบระหว่างไทยและกัมพูชา อาทิ เพลงยอมตายที่ตาพระยา กัญชา กระท่อมกัญชา เพลงที่มีเนื้อหาสองแง่สองงาม เช่น เพลงชาละวัน เป็นต้น รวมทั้งประเด็นหรือประวัติศาสตร์ความขัดแย้ง/หมางใจระหว่างกัน ประเด็นที่เกี่ยวกับความขัดแย้ง เช่น กรณีเขาพระวิหาร และพื้นที่ทับซ้อนหรือพื้นที่ชายแดนอื่น คำพูดดูถูก โจมตี เสียดสี ให้ความพาดพิงในทางที่ไม่ดีต่อประเทศและคนกัมพูชา คำพูดเปรียบเทียบว่ากัมพูชาด้อยพัฒนา
- 2) บทบาททางด้านการเมือง โดยวิทยุฯ ไม่ควรนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับการเมืองทั้งของไทยและกัมพูชาอันเป็นการเสมือนแทรกแซงการบริหารประเทศ โดยเฉพาะการพูดถึงการเมืองภายในกัมพูชาและเรื่องราวที่มีผลกระทบต่อผู้นำประเทศ อาทิ ข้อโต้แย้งกันระหว่างผู้นำกัมพูชาและนายกรัฐมนตรีไทย (อ่านรายละเอียดสถานการณ์ที่เกิดขึ้นได้ในภาคผนวก)
- 3) บทบาทในการเป็นผู้วิพากษ์วิจารณ์รัฐบาล ผู้ดำเนินการวิทยุฯ ส่วนใหญ่เห็นว่าวิทยุฯ ไม่ควรวิพากษ์วิจารณ์รัฐบาล และได้ใช้ความระมัดระวังอย่างมากที่จะควบคุมมิให้มีการดำเนินการดังกล่าว เพราะเป็นส่วนหนึ่งของการนำตนเองเข้าสู่การเมือง อันจะนำผลเสียมายังสถานี บางส่วนยังระบุว่าวิทยุฯ ต้องออกอากาศภายในการควบคุมของหน่วยงานรัฐ สำหรับผู้ดำเนินการวิทยุฯ ที่เป็นเจ้าหน้าที่รัฐกล่าวว่า ตนเองเป็นข้าราชการ จึงต้องเป็นกลางที่สุด
- 4) บทบาทอื่น ๆ ที่กลุ่มตัวอย่างผู้ดำเนินการวิทยุฯ ส่วนใหญ่เห็นว่าวิทยุฯ ไม่ควรมีบทบาท คือ บทบาทในการประสานในกระบวนการตัดสินใจในนโยบายต่างประเทศ ได้แก่ บทบาทการเป็นตัวแทนของประชาชน บทบาทในการเป็นผู้ออกนโยบาย บทบาทของผู้ชี้แจงนโยบายต่างประเทศของรัฐบาล บทบาทในการเป็นช่องทางในการแลกเปลี่ยนนโยบายต่างประเทศ บทบาทในการเป็นผู้ช่วยเหลือการเจรจาต่อรอง รวมทั้งบทบาทอื่นใดที่สร้างความแตกแยก แบ่งแยกเชื้อชาติ

เมื่อประมวลเหตุผลของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ดำเนินการวิทย์ฯ ที่มีต่อบทบาทที่ไม่พึงประสงค์ของวิทย์ชายแดน สามารถสรุปเป็นประเด็นต่าง ๆ ได้ดังนี้

- 1) เป็นเรื่องการเมือง ซึ่ง “เราไม่คุยกันอยู่แล้วเรื่องนี้”
- 2) ไม่ใช่บทบาทและหน้าที่ของวิทย์ฯ
- 3) ด้วยสภาพปัจจุบันของวิทย์ชุมชนยังไม่มีกฎหมายที่รองรับอย่างชัดเจนหรืออยู่ในสถานะ “เถื่อน” ในขณะนี้
- 4) อาจทำให้เกิดความไม่เป็นกลางได้ และถูกมองว่าเข้าข้างฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง (ต้องเป็นกลาง)
- 5) เป็นหน้าที่ของรัฐบาล และหน่วยงานราชการ (เช่น ทหาร)
- 6) เกินความสามารถ/ศักยภาพของผู้ดำเนินการวิทย์ฯ
- 7) วิทย์ฯ มีหน้าที่เพียงประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร
- 8) ต้องมีนโยบายให้วิทย์ฯ ปฏิบัติ

กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักจัดรายการวิทย์ฯ ที่มาจัดรายการตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากหน่วยงานต้นสังกัดซึ่งตอบรับการเชิญจากสถานีวิทยุฯ ให้เข้าร่วมผลิตรายการในบางช่วงเวลาได้ให้เหตุผลอีกด้านหนึ่งว่า ด้วยความเป็นข้าราชการ ต้องทำตามนโยบายและอยู่ภายใต้กรอบ

5.2.2.2 บทบาทที่ไม่พึงประสงค์ของวิทยุชายแดนในทัศนะของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย
จังหวัดสระแก้ว

วิทยุฯ กัมพูชาไม่ควรทำหรือมีบทบาท	จำนวน (ความเห็น/ ครั้ง)	ร้อยละ	จำนวน (คน)
ยุยงหรือสร้างความแตกแยก ชัดแย้ง ร้าวฉาน และเข้าใจผิด โดยเฉพาะระหว่างไทยและกัมพูชา	63	15.29	308
การนำเสนอถึงสิ่งที่ไม่ดี โจมตี ว่าร้าย ทำให้เสียหายหรือเข้าใจผิดต่อคนไทยหรือประเทศไทย	61	14.81	
นำเสนอเรื่องการเมืองการปกครองของประเทศไทยและกัมพูชา	47	11.41	
พูดให้ร้าย ใส่ร้าย โจมตีหรือทำให้เสียหายแก่กันและกัน	26	6.31	
นำเสนอ วิพากษ์วิจารณ์ ใส่ร้ายหรือโจมตีการเมืองไทย	21	5.10	
อื่น ๆ	16	3.88	
นำเสนอปัญหาเขตแดนระหว่างไทยและกัมพูชา เช่น กรณีปราสาทเขาพระวิหาร	14	3.40	
นำเสนอข้อมูลข่าวสารที่ไม่เป็นจริง เป็นเท็จ หรือเกินความจริง	13	3.16	
การนำเสนอเรื่องหรือทำสิ่งที่ไม่ดี	10	2.43	
เสนอข่าวสารเกี่ยวกับความรุนแรง เช่น สงคราม การสู้รบ	6	1.46	
การนำเสนอในด้านลบ ใส่ร้ายหรือโจมตีประเทศเพื่อนบ้าน โดยเฉพาะไทย	5	1.21	
พูดมากเกินไป	5	1.21	
นำเสนอด้วยภาษาเขมรเพียงภาษาเดียว	5	1.21	
ประวัติศาสตร์ความขัดแย้งระหว่างไทยและกัมพูชา	5	1.21	
การพูดไม่สุภาพ	4	0.97	
นำเสนอโฆษณามากเกินไป	3	0.73	
คลื่นสัญญาณรบกวนคลื่นวิทยุฯ และโทรทัศน์ไทย	3	0.73	
ส่งเสริมหรือปลุกฝังคนกัมพูชาให้ทำสิ่งผิด	3	0.73	
แทรกแซงเรื่องภายในของประเทศไทย	3	0.73	
ปัจจุบันวิทยุฯ กัมพูชาทำดีอยู่แล้ว	5	1.21	
ผู้ตอบเสนอแนะต่อบทบาทของวิทยุฯ ที่ควรทำคือ	2	0.49	

วิทยา กัมพูชาไม่ควรทำหรือมีบทบาท	จำนวน (ความเห็น/ ครั้ง)	ร้อยละ	จำนวน (คน)
นำเสนอ/ให้ความรู้เรื่องกฎหมายและส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างไทยและเขมร			
ไม่แสดงความเห็น	92	22.33	92
รวม	412	100	400

* ผู้ตอบสามารถตอบได้มากกว่า 1 ประเด็น

ตารางที่ 45 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของบทบาทที่วิทยา กัมพูชาไม่ควรทำในทัศนะ
ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัดสระแก้ว

จากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัดสระแก้วมีความเห็นว่าวิทยา กัมพูชาไม่ควรทำหรือไม่ควรมีบทบาทต่าง ๆ จำนวน 400 คน แบ่งเป็นผู้ตอบที่ไม่แสดงความเห็น จำนวน 92 คน และผู้ตอบที่แสดงความเห็น จำนวน 308 คน โดยผู้ที่แสดงความเห็นให้ทัศนะทั้งหมด 320 ความเห็น ซึ่งเรียงตามลำดับดังนี้

- 1) ยุยงหรือสร้างความแตกแยก ชัดแย้ง ร้าวฉาน และเข้าใจผิด โดยเฉพาะระหว่างไทยและกัมพูชา 63 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 15.29 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “นำเสนอข่าวในเรื่องที่ก่อให้เกิดความขัดแย้งของทั้ง 2 ประเทศ” “การยุยง สร้างความขัดแย้ง” “ไม่ควรพูดจูงใจให้คนทั้ง 2 ประเทศแตกแยกกัน” “ไม่พูดเนื้อหาที่ส่งเสริมหรือแสดงให้คนทั้ง 2 ประเทศมีการเข้าใจผิดกัน” “ไม่ควรเสนอข่าวหรือพูดยั่วให้ประชาชนทะเลาะกัน” เป็นต้น
- 2) ผู้ตอบได้แสดงความเห็นว่าวิทยา กัมพูชาไม่ควรมีบทบาทในการนำเสนอสิ่งที่ไม่ดี ด้านลบ โจมตี วิพากษ์วิจารณ์ ว่าร้าย และแทรกแซงเรื่องประเทศเพื่อนบ้าน โดยเฉพาะประเทศไทยและคนไทย ได้แก่ การนำเสนอถึงสิ่งที่ไม่ดี โจมตี ว่าร้าย ทำให้เสียหายหรือเข้าใจผิดต่อคนไทยหรือประเทศไทย ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ไม่อยากจะให้เขมรพูดใส่ร้ายไทย” “ไม่ควรว่าร้ายประเทศไทย” “พูดเรื่องที่ไม่ดีกับไทย” “อย่าพูดสิ่งที่ไม่ดีต่อประเทศไทย” “ไม่ควรพูดสิ่งที่ทำให้ไทยเสียหาย” เป็นต้น, นำเสนอวิพากษ์วิจารณ์ ใส่ร้ายหรือโจมตีการเมืองไทย ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ไม่อยากจะให้วิพากษ์วิจารณ์การเมืองของไทยจะทำให้ทั้งคนไทยและเขมรแตกแยกกัน” “ไม่ควรพูดใส่ร้ายการเมืองของไทย” “ไม่อยากจะให้พูดโจมตีการเมืองไทย” เป็นต้น, การนำเสนอในด้านลบ ใส่ร้ายหรือโจมตีประเทศเพื่อนบ้านโดยเฉพาะไทย ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ไม่ควรพูดถึงประเทศเพื่อนบ้านในทางที่ไม่ดี” “ไม่พูดใส่ร้ายประเทศเพื่อนบ้าน” เป็นต้น และแทรกแซงเรื่องภายในของประเทศไทย โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 61 ครั้ง คิดเป็นจำนวน 14.81, จำนวน 21 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 5.10, จำนวน 5 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.21 และจำนวน 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.73 ตามลำดับ

- 3) นำเสนอเรื่องการเมืองการปกครองของประเทศไทยและกัมพูชา จำนวน 47 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 11.41 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ไม่ยากให้พูดหรือนำเสนอเรื่องการเมือง” “ไม่น่าจะพูดเรื่องที่ส่งผลถึงการเข้าใจผิดแบบเรื่อง” “ห้ามพูดเรื่องปัญหาการเมืองภายในของอีกฝ่าย” เป็นต้น
- 4) พูดให้ร้าย ใส่ร้าย โจมตีหรือทำให้เสียหายแก่กันและกัน จำนวน 26 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 6.31 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ไม่พูดให้ร้ายกัน” “พูดใส่ร้ายกัน” “พูดโจมตีซึ่งกันและกัน” “พูดเรื่องที่เสียหาย” เป็นต้น
- 5) อื่น ๆ ได้แก่ “ลอกเลียนแบบวิทย์ฯ ไทย” “เรื่องพระมหากษัตริย์ไทย (แต่เขาก็เคารพนะ)” “ไม่พูดเกี่ยวกับความเป็นอยู่” “อย่าปิดโอกาสของการประกาศข่าวสาร” “ไม่โต้เถียงกันผ่านทางวิทย์ฯ” “สิ่งที่ประชาชนไม่รู้เกี่ยวกับสังคมประเทศชาติ” “ไม่ควรนำเสนอความรู้สึกหรือความคิดของตัวเองออกอากาศโดยเฉพาะเรื่องของอารมณ์” “สิ่งผิดกฎหมาย” “ไม่ควรพูดถึงประเทศของตนว่าดีไปทุกเรื่อง” “พูดเสียดสีสังคม” “พูดเรื่องไร้สาระ” “ไม่ชอบฟังอะไรที่ซ้ำซาก” “ไม่ควรเปิดเพลงเพราะไม่ชอบฟัง” “ไม่ควรนำเพลงไทยไปดัดแปลงเป็นภาษากัมพูชา” “ความลับของประเทศ (ไม่ควรบอก)” และ “ความลับระหว่างประเทศไม่ควรจะเปิดเผย” โดยในแต่ละความเห็นมีจำนวน 1 ครั้ง เท่ากัน รวมจำนวน 16 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 3.88
- 6) ผู้ตอบได้แสดงความเห็นว่าวิทย์ฯ กัมพูชาไม่ควรมีบทบาทนำเสนอปัญหาความขัดแย้งทั้งเรื่องปัจจุบันและประวัติศาสตร์ ได้แก่ นำเสนอปัญหาเขตแดนระหว่างไทยและกัมพูชา เช่น กรณีปราสาทเขาพระวิหาร ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ไม่พูดเรื่องแย่งแผ่นดิน แย่งพื้นที่” “ไม่ยากให้พูดเรื่องการแย่งดินแดนเขาพระวิหาร เพราะจะทำให้เกิดความแตกแยก” “การยกเอากรณีพิพาทเขาพระวิหาร จะทำให้ประชาชนเกลียดชังกันหรือเข้าใจผิดกัน” เป็นต้น และประวัติศาสตร์ความขัดแย้งระหว่างไทยและกัมพูชา ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ประวัติศาสตร์ที่ไม่ดี” “ไม่เอาเรื่องราวในอดีตมาเล่าต่อ” “เรื่องที่เคยขัดแย้งกัน” เป็นต้น โดยในแต่ละความเห็นมีจำนวน 14 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 3.40 และจำนวน 5 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.21 ตามลำดับ
- 7) นำเสนอข้อมูลข่าวสารที่ไม่เป็นจริง เป็นเท็จ หรือเกินความจริง จำนวน 13 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 3.16 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ไม่นำเสนอข่าวที่เป็นเท็จ ไม่มีมูลความจริง” “การเสนอข่าวที่ไม่เป็นความจริงหรือเกินจริง” “สิ่งที่ไม่เป็นความจริง” เป็นต้น
- 8) การนำเสนอเรื่องหรือทำสิ่งที่ไม่ดี จำนวน 10 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 2.43 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ไม่ควรพูดในสิ่งที่ไม่ดี” “ไม่ยากให้พูดสิ่งที่ไม่ดี” เป็นต้น
- 9) เสนอข่าวสารเกี่ยวกับความรุนแรง เช่น สงคราม การสู้รบ จำนวน 6 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.46 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ไม่ยากฟังเรื่องสงคราม” “เรื่องสงคราม” เป็นต้น
- 10) พูดมากเกินไป ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ไม่ควรพูดมากเกินไป” “ไม่ควรพูดจนจนลืมเปิดเพลงให้ฟัง หน้าไม้ค้ำถ้าเป็นไปได้อย่ารับ” เป็นต้น และนำเสนอด้วยภาษาเขมรเพียงภาษาเดียว ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ไม่ยากให้พูด

ภาษากัมพูชาอย่างเดียว” “ไม่พูดเขมรเพียงอย่างเดียวควรมีไทย-เขมรปะปนกันไป”

เป็นต้น โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 5 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.21

11) การพูดไม่สุภาพ จำนวน 4 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.97

12) นำเสนอโฆษณามากเกินไป, คลื่นสัญญาณรบกวนคลื่นวิทยุ และโทรทัศน์ไทย และส่งเสริมหรือปลุกฝังคนกัมพูชาให้ทำสิ่งผิด โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.73 เท่ากัน

นอกจากที่ผู้ตอบได้แสดงความเห็นว่าวิทยุ กัมพูชาไม่ควรทำหรือไม่ควรมีบทบาทต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้นแล้ว ผู้ตอบอีกส่วนหนึ่งได้แสดงความเห็นว่าปัจจุบันวิทยุ กัมพูชาทำดีอยู่แล้ว จำนวน 5 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.21 และผู้ตอบบางส่วนได้แสดงความเห็นเสนอแนะต่อบทบาทของวิทยุ ที่ควรทำคือ นำเสนอ/ให้ความรู้เรื่องกฎหมายและส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างไทยและเขมร จำนวน 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.49

5.2.2.3 บทบาทที่ไม่พึงประสงค์ของวิทยุชายแดนในทัศนะของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน
กัมพูชา ณ บริเวณชายแดนอรัญประเทศ

วิทยุ กัมพูชาไม่ควรทำหรือมีบทบาท	จำนวน (ความเห็น/ ครั้ง)	ร้อยละ	จำนวน (คน)
นำเสนอข้อมูลข่าวสารที่ไม่เป็นจริง เป็นเท็จ หรือเกินความจริง	54	13.27	299
พูดถึงสิ่งที่ไม่ดี ดูถูกเหยียดหยาม ดูหมิ่น เสียดสี ว่าร้าย ทำให้เสียหายต่อคนกัมพูชาหรือประเทศกัมพูชา	46	11.30	
พูดเรื่องที่ไม่เป็นจริงหรือเกินความจริง	26	6.39	
นำเสนอเรื่องที่กระทบต่อคนกัมพูชาหรือประเทศกัมพูชา	23	5.65	
การพูดไม่สุภาพ หยาบคาย	23	5.65	
การนำเสนอเรื่องหรือทำสิ่งที่ไม่ดี ไม่เหมาะสม	18	4.42	
นำเสนอเรื่องที่กระทบต่อคนและประเทศทั้งไทยและกัมพูชา	14	3.44	
การปิดบัง บิดเบือน และไม่เสนอความจริง	14	3.44	
นำเสนอเรื่องที่กระทบต่อความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา	13	3.19	
ยุยงหรือสร้างความแตกแยก โดยเฉพาะระหว่างไทยและกัมพูชา	11	2.70	
นำเสนอเรื่องการเมืองการปกครองของประเทศไทยและกัมพูชา	9	2.21	
อื่น ๆ	8	1.97	
สร้างความเดือดร้อนหรือเสียหายต่อคนกัมพูชาหรือประเทศกัมพูชา	6	1.47	
นำเสนอโฆษณามากเกินไป	5	1.23	
พูดหรือนำเสนอเรื่องที่คนกัมพูชายอมรับไม่ได้	5	1.23	
พูดด้วยอารมณ์	5	1.23	
พูดล้อเลียนคำพูดหรือแบ่งแยกสัญชาติ/เชื้อชาติ เมื่อคนกัมพูชาโทรศัพท์เข้าร่วมรายการ	5	1.23	
พูดโทษกัมพูชาฝ่ายเดียว	4	0.98	
พูดถึงสิ่งที่ไม่ดี ใส่ร้าย โจมตีหรือทำให้เสียหายแก่กันและกัน	4	0.98	
ไม่นำเสนอข่าวด้วยความลำเอียง	3	0.74	

วิทยา กัมพูชาไม่ควรทำหรือมีบทบาท	จำนวน (ความเห็น/ ครั้ง)	ร้อยละ	จำนวน (คน)
จัดหรือนำเสนอข่าวหรือรายการแบบเดิม ๆ	3	0.74	
พูดหรือนำเสนอเรื่องราวที่มีอคติต่อกัมพูชา	3	0.74	
นำเสนอประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวกับไทยและกัมพูชาที่ผิด ๆ	2	0.49	
นำเสนอข่าวที่ก่อให้เกิดการจลาจล	2	0.49	
ไม่แสดงความเห็น	101	24.82	101
รวม	407	100	400

* ผู้ตอบสามารถตอบได้มากกว่า 1 ประเด็น

ตารางที่ 46 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของบทบาทที่วิทยา กัมพูชาไม่ควรทำในทัศนะ
ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนรัฐประเทศ

จากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนรัฐประเทศ มีความเห็นว่าวิทยา กัมพูชาไม่ควรทำหรือไม่ควรมีบทบาทต่าง ๆ จำนวน 400 คน แบ่งเป็นผู้ตอบที่ไม่แสดงความเห็น จำนวน 101 คน และผู้ตอบที่แสดงความเห็น จำนวน 299 คน โดยผู้ที่แสดงความเห็นให้ทัศนะทั้งหมด 306 ความเห็น ซึ่งเรียงตามลำดับดังนี้

- 1) นำเสนอข้อมูลข่าวสารที่ไม่เป็นจริง เป็นเท็จ หรือเกินความจริง จำนวน 54 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 13.27 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ให้ข่าวที่ไม่เป็นความจริง” “ให้ข่าวที่เท็จ” “นำข่าวที่เกินความจริงที่มีผลกระทบต่อทั้งสองประเทศ” เป็นต้น
- 2) พูดถึงสิ่งที่ไม่ดี ถูกเหยียดหยาม ดูหมิ่น เสียชื่อเสียง ว่าร้าย ทำให้เสียหายต่อคนกัมพูชาหรือประเทศกัมพูชา จำนวน 46 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 11.30 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ไม่พูดจาดูหมิ่นคนกัมพูชา” “พูดถูกเหยียดหยามคนเหมือนกัน” “พูดอะไรทำให้คนกัมพูชาเสียหาย” “ไม่ควรให้ข่าวว่าคนกัมพูชาไม่ดี แล้วตีค่าคนกัมพูชาต่ำ” เป็นต้น
- 3) พูดเรื่องที่ไม่เป็นจริงหรือเกินความจริง จำนวน 26 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 6.39 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “พูดเกินความจริง” “พูดอะไรที่ไม่เป็นความจริง” “ไม่ควรพูดอะไรที่ไม่เป็นความจริง” เป็นต้น
- 4) ผู้ตอบได้แสดงความเห็นว่าวิทยา ไทยไม่ควรมีบทบาทในการนำเสนอเรื่องที่กระทบต่อคน ประเทศ และความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยและกัมพูชา ได้แก่ นำเสนอเรื่องที่กระทบต่อคนกัมพูชาหรือประเทศกัมพูชา ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “เรื่องราวที่มีผลกระทบต่อบ้านเมืองทางกัมพูชา” “พูดอะไรที่กระทบต่อชาวกัมพูชา” “ให้ข่าวที่มีผลกระทบต่อคนกัมพูชา” เป็นต้น, นำเสนอเรื่องที่กระทบต่อคนและประเทศทั้งไทยและกัมพูชา ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “จัดรายการที่กระทบต่อผู้ฟังทั้งสองประเทศ” “ไม่ทำอะไรให้กระทบต่อทั้งสองประเทศ” “จัดรายการที่ส่งผล

- กระทบต่อทั้งสองฝ่ายไทย-กัมพูชา” เป็นต้น และนำเสนอเรื่องที่กระทบต่อความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “รายการที่มีผลกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างประเทศทั้งสอง” “พูดอะไรที่ทำให้กระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างไทย-กัมพูชา” “อย่าพูดอะไรที่ทำให้กระทบต่อความสัมพันธ์ไทยและกัมพูชา” เป็นต้น โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 23 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 5.65, จำนวน 14 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 3.44 และจำนวน 13 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 3.19 ตามลำดับ
- 5) การพูดไม่สุภาพ หยาดคาย จำนวน 23 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 5.65 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ไม่ควรพูดคำที่ไม่สุภาพ” “พูดจาไม่ไพเราะสุภาพ พูดไม่น่าฟัง และกระทบจิตใจ” “ไม่พูดคำหยาด” เป็นต้น
 - 6) การนำเสนอเรื่องหรือทำสิ่งที่ไม่ดี ไม่เหมาะสม จำนวน 18 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 4.42 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “สิ่งไม่ดีไม่ควรพูดนำเสนอ” “ทำอะไรที่ไม่ดีต่อผู้ฟัง” “ไม่ควรพูดอะไรที่ไม่เหมาะสม” เป็นต้น
 - 7) การปิดบัง บิดเบือน และไม่เสนอความจริง จำนวน 14 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 3.44 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ไม่ควรให้ข่าวที่ผิดจากประเทศกัมพูชา” “ไม่ควรปิดบังข่าวที่เป็นจริง” “ไม่ให้ข่าวสารที่ผิดกับประเทศกัมพูชา” เป็นต้น
 - 8) ยุยงหรือสร้างความแตกแยก โดยเฉพาะระหว่างไทยและกัมพูชา จำนวน 11 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 2.70 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “พูดยุยงให้คนไทยกับคนกัมพูชาไม่ถูกกัน” “ยุยงให้ไทยและกัมพูชาไม่ชอบกัน” “ยุยงให้มีความแตกแยกกัน” เป็นต้น
 - 9) นำเสนอเรื่องการเมืองการปกครองของประเทศไทยและกัมพูชา จำนวน 9 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 2.21 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “จัดทำรายการที่มีผลกระทบต่อนโยบายทั้งสองประเทศ” “นำเสนอข่าวการเมืองที่มีผลกระทบต่อจิตใจ” “ไม่พูดเกี่ยวข้องกับเรื่องนโยบายระหว่างประเทศ” เป็นต้น
 - 10) อื่น ๆ ได้แก่ “ไม่ควรพูดหรือออกข่าวเรื่องดินแดนระหว่างไทยกับกัมพูชา” “แนะนำคนไทยไม่ให้มองคนกัมพูชาในแง่ร้ายมากนัก เห็นใจประเทศที่ไม่ค่อยได้รับการศึกษาหน่อย” “ปิดโอกาสคนกัมพูชาไม่ให้เห็นความคิดอะไรต่อรายการวิทยุ ที่จัดขึ้น” “พูดไร้สาระ” “ให้ข่าวมากเกินไป” “ไม่ควรปิดรายการเร็วเกินไป” “ทำอะไรที่เอาเปรียบคนกัมพูชา” “ไม่ควรเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตน” โดยในแต่ละความเห็นมีจำนวน 1 ครั้ง เท่ากัน รวมจำนวน 8 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.97
 - 11) สร้างความเดือดร้อนหรือเสียหายต่อคนกัมพูชาหรือประเทศกัมพูชา จำนวน 6 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.47 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ทำอะไรให้ชาวกัมพูชาเดือดร้อน” “ไม่ควรทำอะไรให้คนกัมพูชาเดือดร้อน” “ไม่ควรทำอะไรให้เสียหายต่อชาวกัมพูชา” เป็นต้น
 - 12) นำเสนอโฆษณามากเกินไป ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ใช้เวลาโฆษณาผลิตภัณฑ์มากเกินไป” “นำเสนอโฆษณานานจนเกินไป” เป็นต้น, พูดหรือนำเสนอเรื่องที่คนกัมพูชายอมรับไม่ได้ ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “คำพูดที่กัมพูชารับไม่ได้” “ไม่จัดรายการที่คนกัมพูชาฟังแล้วรับไม่ได้” “วิทยุไทยพูดเรื่องอะไรที่คนกัมพูชารับไม่ได้” เป็นต้น, พูดด้วยอารมณ์ ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น

“ใช้อารมณ์ในการพูด” “ไม่พูดใช้อารมณ์” “พูดใช้อารมณ์เสีย” เป็นต้น และพูดล้อเลียนคำพูดหรือแบ่งแยกสัญชาติ/เชื้อชาติ เมื่อคนกัมพูชาโทรศัพท์เข้าร่วมรายการ ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “เวลาสนทนากันในโทรศัพท์ที่ออกอากาศไม่ควรพูดแบบแยกแยะสัญชาติ เชื้อชาติ” “พูดแบ่งแยกเชื้อชาติ (ชาตินิยม)” เป็นต้น โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 5 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.23 เท่ากัน

- 13) พูดโทษกัมพูชาฝ่ายเดียว ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “อย่าพูดเหมือนทุกอย่างที่เกิดขึ้นกัมพูชาเป็นฝ่ายผิดฝ่ายเดียว” “ไม่โทษมาแต่ฝ่ายกัมพูชาว่าผิดอย่างเดียว ยึดหลักความเป็นจริงที่สังคมยอมรับ” เป็นต้น และพูดถึงสิ่งที่ไม่ดี ใส่ร้าย โจมตีหรือทำให้เสียหายแก่กันและกัน ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ไม่ควรทำอะไรที่ก่อความเสียหายระหว่างประเทศทั้งสอง” “ไม่ชี้ให้เห็นแต่ข้อเสียหายของทั้งสองประเทศ” “พูดให้โทษฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง” เป็นต้น โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 4 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.98 เท่ากัน
- 14) ไม่นำเสนอข่าวด้วยความลำเอียง, จัดหรือนำเสนอข่าวหรือรายการแบบเดิม ๆ, พูดหรือนำเสนอเรื่องราวที่มีอคติต่อกัมพูชา โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.74 เท่ากัน
- 15) นำเสนอประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวกับไทยและกัมพูชาที่ผิด ๆ และนำเสนอข่าวที่ก่อให้เกิดการจลาจล โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.49 เท่ากัน

5.2.3 แนวทางการดำเนินการเพื่อส่งเสริมวิทยุชายแดนเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา

การศึกษาแนวทางการดำเนินการเพื่อส่งเสริมวิทยุชายแดนเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ดำเนินการวิทยุฯ อำเภออรัญประเทศ อำเภอโคกสูง และอำเภอตาพระยา จังหวัดสระแก้วมีรายละเอียดดังนี้

5.2.3.1 แนวทางการดำเนินการเพื่อส่งเสริมวิทยุชายแดนเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา ในทัศนะของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ดำเนินการวิทยุฯ

กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ดำเนินการวิทยุฯ เสนอแนวทางการดำเนินการเพื่อส่งเสริมวิทยุชายแดนเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา โดยมีความเห็นดังนี้

- 1) รัฐบาลต้องรับทราบและสนับสนุน
- 2) รัฐบาลต้องสนับสนุนด้านบุคลากรที่มีความรู้ด้านภาษาเขมร หรือล่าม หรือสนับสนุนงบประมาณเพื่อจัดหาบุคลากรและจ่ายค่าตอบแทนแก่ผู้ทำ
- 3) ต้องมีบุคลากรหรือผู้ดำเนินรายการที่พูดภาษาเขมรได้ รวมทั้งเป็นบุคคลที่มีความรู้รอบด้าน ตลอดจนเป็นที่ยอมรับและเชื่อถือของคนกัมพูชา
- 4) รัฐบาลต้องสนับสนุนด้านข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ โดยเฉพาะข้อมูลเกี่ยวกับความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา โดยจัดส่งมายังสถานี
- 5) รัฐบาลควรจัดอบรมเกี่ยวกับการจัดรายการ รูปแบบรายการ เนื้อหา การพูด และขนบธรรมเนียมของกัมพูชา เป็นต้น
- 6) รัฐบาลควรจัดโครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านภาษาระหว่างไทยและกัมพูชา และจัดกิจกรรมการศึกษาดูงานระหว่างกัน
- 7) สถานีวิทยุฯ ควรมีความพร้อมด้านอุปกรณ์เครื่องมือต่าง ๆ

5.2.3.2 แนวทางการดำเนินการเพื่อส่งเสริมวิद्यุชายแดนเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา
ในทัศนะของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัดสระแก้ว

วิद्यุฯ (ของไทยและหรือกัมพูชา) จะมีบทบาทในการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยและกัมพูชาได้อย่างไร	จำนวน (ความเห็น/ครั้ง)	ร้อยละ	จำนวน (คน)
ส่งเสริมความสัมพันธ์ สามัคคีปรองดอง และเข้าใจกันระหว่างไทยและกัมพูชา	66	14.90	268
ส่งเสริมและนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับเศรษฐกิจ ธุรกิจ การค้าขายระหว่างสองประเทศ	36	8.13	
แปลเป็นภาษาไทยและกัมพูชา และส่งเสริมให้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ภาษาของกันและกัน	26	5.87	
มีการปรึกษา ประสานงานกัน หรือร่วมมือกันระหว่างไทยและกัมพูชา	25	5.64	
นำเสนอเนื้อหาหรือเรื่องที่ดีของทั้ง 2 ประเทศ	21	4.74	
ให้ข่าวสารทั้งไทยและกัมพูชา	15	3.39	
นำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับการท่องเที่ยวของทั้ง 2 ประเทศ	14	3.16	
อื่น ๆ	14	3.16	
นำเสนอในสิ่งที่จริง ถูกต้อง ไม่บิดเบือน หรือไม่ควรพูดใส่ร้าย โจมตี ดูถูกซึ่งกันและกัน	11	2.48	
ให้ข่าวสารความรู้	9	2.03	
แลกเปลี่ยนและเผยแพร่วัฒนธรรมประเพณีของทั้งสองประเทศ	9	2.03	
มีการแลกเปลี่ยนข่าวสารความรู้/ความคิดเห็นระหว่างสองประเทศ	9	2.03	
นำเสนอเนื้อหาหรือเรื่องที่ดี	7	1.58	
นำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับการงานอาชีพ	7	1.58	
จัดกิจกรรมเชื่อมความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน และนำเสนอผ่านวิद्यุฯ	7	1.58	
ให้ความบันเทิงด้วยเพลง ทั้งเพลงไทยและเขมร	5	1.13	
ส่งเสริมการติดต่อสื่อสารระหว่างกัน	4	0.90	
ส่งเสริมให้คนทั้ง 2 ประเทศเป็นคนดี มีความเห็นใจ และจริงใจต่อกันและกัน	4	0.90	
ให้ข่าวสารที่เป็นจริง เป็นกลาง ไม่โจมตีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง	3	0.68	

วิทยาฯ (ของไทยและหรือกัมพูชา) จะมีบทบาทในการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยและกัมพูชาได้อย่างไร	จำนวน (ความเห็น/ ครั้ง)	ร้อยละ	จำนวน (คน)
ส่งเสริมความร่วมมือด้านศาสนา	3	0.68	
นำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับการเกษตร	3	0.68	
นำเสนอเนื้อหาเชิงบวก สร้างสรรค์ เป็นกลาง	2	0.45	
นำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง	2	0.45	
นำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับงานในประเทศ	2	0.45	
จัดรายการร่วมกัน	2	0.45	
ตอบเรื่องอื่น ๆ ไม่ใช่บทบาทของวิทยาฯ โดยกล่าวถึงความต้องการและความรู้สึกส่วนตัว	5	1.13	
ไม่แสดงความเห็น	132	29.80	132
รวม	443	100	400

* ผู้ตอบสามารถตอบได้มากกว่า 1 ประเด็น

ตารางที่ 47 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของการที่วิทยาฯ (ของไทยและหรือกัมพูชา) จะมีบทบาทในการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาในทัศนะของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัดสระแก้ว

จากการศึกษาพบว่าความเห็นต่อบทบาทในการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา ของวิทยาฯ (ของไทยและหรือกัมพูชา) ที่ควรมีตามทัศนะของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัดสระแก้ว จำนวน 400 คน แบ่งเป็นผู้ตอบที่ไม่แสดงความเห็น จำนวน 132 คน และผู้ตอบที่แสดงความเห็น จำนวน 268 คน โดยผู้ที่แสดงความเห็นให้ทัศนะทั้งหมด 311 ความเห็น ซึ่งเรียงตามลำดับดังนี้

- 1) ผู้ตอบได้แสดงความเห็นต่อบทบาทในการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา ของวิทยาฯ (ของไทยและหรือกัมพูชา) ในประเด็นการส่งเสริมความสัมพันธ์และความร่วมมือ ได้แก่ ส่งเสริมความสัมพันธ์ สามัคคีปรองดอง และเข้าใจกันระหว่างไทยและกัมพูชา ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ช่วยเป็นสื่อกลางให้ทั้ง 2 ประเทศมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน” “สร้างความเข้าใจระหว่างประชาชนทั้ง 2 ประเทศ” “จัดรายการให้เกิดความสามัคคีระหว่างชาติมากขึ้น” “ช่วยทำให้คนทั้ง 2 ประเทศมีความรักใคร่ปรองดองกัน และจะได้ช่วยกัน มีการแบ่งปันกันและกันมากขึ้น” เป็นต้น, มีการปรึกษา ประสานงานกัน หรือร่วมมือกันระหว่างไทยและกัมพูชา ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ต้องปรึกษาหารือกันและพูดคุยกัน” “วิทยาฯ ชุมชนทั้ง 2 ร่วมกัน ประชุมกัน ร่วมกัน พัฒนา พบปะแลกเปลี่ยนกันว่าต้องดำเนินการอย่างไร” “การร่วมคิดร่วมทำระหว่าง 2 ประเทศ” “อยากให้มาพูดคุยกัน ทำงานร่วมกันทั้ง 2 ประเทศ” เป็นต้น และส่งเสริมการติดต่อสื่อสารระหว่างกัน ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ทำให้สื่อสารกันได้ง่าย” “สื่อสารพูดคุยกันมากขึ้น” เป็นต้น โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 66 ครั้ง

คิดเป็นร้อยละ 14.90, จำนวน 25 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 5.64 และจำนวน 4 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.90 ตามลำดับ

- 2) ส่งเสริมและนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับเศรษฐกิจ ธุรกิจ การค้าขายระหว่างสองประเทศ จำนวน 36 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 8.13 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ส่งเสริมการค้าขายระหว่าง 2 ประเทศ” “ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับสินค้าที่แลกเปลี่ยนซื้อขายกันระหว่างประเทศ” “พูดส่งเสริมการค้าไทย-กัมพูชา” “ช่วยส่งเสริมในเรื่องของเศรษฐกิจ เรื่องของการติดต่อซื้อขาย” เป็นต้น
- 3) ผู้ตอบได้แสดงความเห็นว่าวิทยาฯ (ของไทยและหรือกัมพูชา) ควรส่งเสริมและเป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยนความรู้ ภาษา วัฒนธรรมและข้อมูลในด้านต่าง ๆ ได้แก่ แปลเป็นภาษาไทยและกัมพูชา และส่งเสริมให้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ภาษาของกันและกัน ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “สามารถแลกเปลี่ยนกัน ทำให้คนทั้งสองฟังได้รู้ภาษาของกันและกัน” “ทำให้ได้เรียนรู้ภาษาซึ่งกันและกัน” “แลกเปลี่ยนภาษากัน ไทย พูเขมร เขมรพูดไทย แปลภาษากันบ้างจะมีความหลากหลายและฟังเข้าใจง่าย” เป็นต้น, แลกเปลี่ยนและเผยแพร่วัฒนธรรมประเพณีของทั้งสองประเทศ ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “แลกเปลี่ยนวัฒนธรรมประเพณี” “ให้ความรู้ด้านประเพณีวัฒนธรรมท้องถิ่น” “แลกเปลี่ยนวัฒนธรรมขนบธรรมเนียมประเพณีทำให้บ้านเมืองแนวชายแดนมีสันติสุข” เป็นต้น และมีการแลกเปลี่ยนข่าวสารความรู้/ความคิดเห็นระหว่างสองประเทศ ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “การแลกเปลี่ยนความรู้” “แลกเปลี่ยนความรู้เรื่องราวของแต่ละประเทศ” “แลกเปลี่ยนความคิดเห็นต่อกัน” เป็นต้น โดยในแต่ละความเห็นมีจำนวน 26 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 5.87, จำนวน 9 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 2.03 และ จำนวน 9 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 2.03
- 4) นำเสนอเนื้อหาหรือเรื่องที่ดีของทั้ง 2 ประเทศ จำนวน 21 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 4.74 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ให้แต่ละฝ่ายพูดเรื่องดี ๆ ของอีกฝ่ายหนึ่ง” “ประชาสัมพันธ์ในสิ่งที่ดีของกันและกัน” “พูดหรือนำเสนอเรื่องที่ดี ๆ ทำให้ 2 ประเทศ รักกันมากขึ้น วิทยาฯ ทั้ง 2 ฝ่ายนำเสนอสิ่งดี ๆ ของกันและกัน” เป็นต้น
- 5) ให้ข่าวสารทั้งไทยและกัมพูชา จำนวน 15 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 3.39 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ทำให้รับรู้ข่าวสารซึ่งกันและกัน” “การแจ้งข่าวสารระหว่างกัน” “ทำให้รับรู้ข่าวสารของกันและกัน ทำให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกัน” เป็นต้น
- 6) นำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับการท่องเที่ยวของทั้ง 2 ประเทศ จำนวน 14 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 3.16 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “พูดเรื่องการท่องเที่ยว” “ส่งเสริมการท่องเที่ยวของทั้ง 2 ประเทศ” “การโปรโมทโฆษณาพื้นที่ท่องเที่ยว ทำให้คนทั้ง 2 ประเทศได้ทำความรู้จักกันมากขึ้น” เป็นต้น
- 7) อื่น ๆ ได้แก่ “พูดจากันอย่างเป็นกันเอง” “ส่งเสริมเรื่องทั่ว ๆ ไปทุก ๆ ด้าน ” “ควรมีการไปมาหาสู่ ถ้อยทีถ้อยอาศัยกัน ” “คุยกันเรื่องพัฒนาประเทศ” “ส่งเสริมด้านการคมนาคม” “ไม่ควรมีเรื่องการเมือง” “ให้วิทยาฯ เป็นสื่อกลางของทั้ง 2 ฝ่าย และจัดรายการให้ร่วมสนุก” “จัดสื่อวิทยาฯ ให้มีความน่าสนใจ ” “อยากให้พูดเรื่องของการลักขโมย” “ช่วยกันพูดเรื่องต่าง ๆ ที่กำลังเดือดร้อนอยู่ในปัจจุบัน ” “นำเสนอเรื่องเขตแดนให้ชัดเจน (เพราะไทยและกัมพูชาทะเลาะกันในเรื่องนี้) ” “นำเสนอเรื่องที่สนุกสนาน”

- “หาพวกที่เรารู้จักมาพูดคุยกันแล้วให้เขาพูดต่อ ๆ กันไปเพื่อจะมีคนหม่อมมากมาทำความเข้าใจเกี่ยวกับความสัมพันธ์มากยิ่งขึ้น” และ “เชิญผู้นำท้องถิ่นให้มาจับมือ” โดยในแต่ละความเห็นมีจำนวน 1 ครั้งเท่ากัน รวมจำนวน 14 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 3.16
- 8) นำเสนอในสิ่งที่เป็จริง ถูกต้อง ไม่บิดเบือน หรือไม่ควรพูดใส่ร้าย โจมตี ดูถูกซึ่งกันและกัน จำนวน 11 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 2.48 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “วิทย์ฯ ไทยและเขมร พูดตรงไปตรงมา ไม่โจมตีกันเรื่องต่าง ๆ ไม่ต้องพูดใส่ร้ายกัน” “ไม่ใส่ร้าย ไม่โจมตีซึ่งกันและกัน” “พูดในทางที่เป็นจริง ไม่ใส่ร้าย” เป็นต้น
- 9) ให้ข่าวสารความรู้ จำนวน 9 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 2.03 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ช่วยสื่อข่าวสารต่าง ๆ ทำให้ประชาชนได้รับรู้ข่าวสาร” “ทำให้รับรู้ข่าวสารบ้านเมือง” “ช่วยให้รับรู้ข่าวสารได้ทั่วถึง” เป็นต้น
- 10) นำเสนอเนื้อหาหรือเรื่องที่ดี ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “พูดสื่อสารในสิ่งที่ดี ๆ มีสาระ” “พูดในเรื่องที่ดี พูดเรื่องที่ไม่ให้ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเสียหาย” เป็นต้น, นำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับการงานอาชีพ ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “การทำมาหากินระหว่างประเทศกัมพูชา-ไทย” “ประชาสัมพันธ์เรื่องของการทำงาน อาชีพต่าง ๆ ของเขมรและไทย” “ส่งเสริมอาชีพ” เป็นต้น และจัดกิจกรรมเชื่อมความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน และนำเสนอผ่านวิทย์ฯ ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ประชาสัมพันธ์ในเรื่องของการจัดแข่งขันกีฬาต่าง ๆ ที่เชื่อมให้สัมพันธ์ให้กับประชาชนของทั้ง 2 ประเทศ” “จัดกิจกรรมกระชับความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับกัมพูชาของระดับตำบลหรือระดับหมู่บ้าน” เป็นต้น โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 7 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.58 เท่ากัน
- 11) ให้ความบันเทิงด้วยเพลง ทั้งเพลงไทยและเขมร จำนวน 5 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.13 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “อยากให้เอาเพลงไทยมาเปิดปนกับเพลงเขมรบ้าง” “อยากให้มีการแลกเปลี่ยนความบันเทิงโดยการเปิดเพลงของแต่ละประเทศให้ออกอากาศบ่อย ๆ” เป็นต้น
- 12) ส่งเสริมให้คนทั้ง 2 ประเทศเป็นคนดี มีความเห็นใจ และจริงใจต่อกันและกัน จำนวน 4 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.90
- 13) ให้ข่าวสารที่เป็นจริง เป็นกลาง ไม่โจมตีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง, ส่งเสริมความร่วมมือด้านศาสนา และนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับการเกษตร โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.68 เท่ากัน
- 14) นำเสนอเนื้อหาเชิงบวก สร้างสรรค์ เป็นกลาง, นำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง, นำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับงานในประเทศ และจัดรายการร่วมกัน โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.45 เท่ากัน

จากความเห็นข้างต้น ผู้ตอบบางส่วนได้แสดงความเห็นเรื่องอื่น ๆ ที่ไม่ใช่บทบาทของวิทย์ฯ โดยกล่าวถึงความต้องการและความรู้สึกส่วนตัว จำนวน 5 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.13

5.2.3.3 แนวทางการดำเนินการเพื่อส่งเสริมวิทยุชายแดนเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา
ในทัศนะของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนอรัญประเทศ

วิทยุฯ (ของไทยและหรือกัมพูชา) จะมีบทบาทในการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยและกัมพูชาได้อย่างไร	จำนวน (ความเห็น/ครั้ง)	ร้อยละ	จำนวน (คน)
ส่งเสริมความสัมพันธ์ สามัคคีรักใคร่ปรองดอง และเข้าใจกันระหว่างไทยและกัมพูชา	64	15.06	332
อื่น ๆ	33	7.76	
นำเสนอเรื่องราวที่ทำให้ทั้งไทยและกัมพูชามองกันและกันในแง่ดี	32	7.53	
จัดกิจกรรมเชื่อมความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน และนำเสนอผ่านวิทยุฯ	22	5.18	
ให้ข้อมูลข่าวสารที่เป็นความจริง ถูกต้อง เป็นกลาง	21	4.94	
นำเสนอเนื้อหาหรือเรื่องที่ดีของทั้ง 2 ประเทศ	20	4.71	
จัดรายการที่ให้ผู้ฟังทั้งไทยและกัมพูชามีส่วนร่วมด้วยการโทรศัพท์เข้าในรายการเพื่อสนทนาและรู้จักกัน	15	3.53	
ส่งเสริมและนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับเศรษฐกิจ การค้าขายระหว่างสองประเทศ	14	3.29	
ให้ข่าวสารในด้านดีของไทยและกัมพูชา	12	2.82	
นำเสนอเนื้อหาหรือเรื่องที่ดี มีประโยชน์ต่อคนและประเทศทั้งไทยและกัมพูชา	12	2.82	
ไม่นำเสนอในสิ่งที่ก่อให้เกิดความขัดแย้ง เกือบดั่ง สร้างความเสียหาย ใส่ร้าย หรือลวงเกินกัน	12	2.82	
ส่งเสริมการเคารพสิทธิของกันและกัน	12	2.82	
ส่งเสริมการติดต่อสื่อสารระหว่างไทยและกัมพูชา	12	2.82	
ส่งเสริมให้คนไทยและกัมพูชาไม่มีอคติ หรือแบ่งแยกสัญชาติ	8	1.88	
ไม่นำเสนอเรื่อง/ข่าวที่กระทบต่อความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา	7	1.65	
จัดรายการสนทนาระหว่างไทยและกัมพูชา เพื่อสานความสัมพันธ์	6	1.41	
ผู้นำไทยและกัมพูชาควรปรับ/ทำความเข้าใจกัน	5	1.18	
ส่งเสริมหรือนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับแรงงานอาชีพ	5	1.18	
ส่งเสริมการให้ความเคารพและให้เกียรติกันและกัน	5	1.18	

วิद्यุฯ (ของไทยและหรือกัมพูชา) จะมีบทบาทในการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยและกัมพูชาได้อย่างไร	จำนวน (ความเห็น/ ครั้ง)	ร้อยละ	จำนวน (คน)
นำเสนอเรื่องราว/ข่าวสารที่ตีระหว่างไทยและกัมพูชา เพื่อให้เกิดการปรับ/ทำความเข้าใจระหว่างกัน	4	0.94	
จัดรายการที่ให้ผู้ฟังทั้งไทยและกัมพูชามีส่วนร่วมในรายการ ด้วยการแสดงความเห็นหรือถาม-ตอบ เกี่ยวกับปัญหาความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา	4	0.94	
การเป็นสื่อกลางในการแสดงความเห็น ให้ความเป็นธรรม และให้คำปรึกษาอย่างเท่าเทียมกันทั้งไทยและกัมพูชา	4	0.94	
ให้คำแนะนำหรือช่วยเหลือเมื่อผู้ฟังทั้งไทยและกัมพูชามีปัญหา	4	0.94	
จัดรายการหรือกิจกรรมร่วมกัน	3	0.71	
เปิดโอกาสให้คนกัมพูชาได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา	3	0.71	
นำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับการท่องเที่ยวของทั้ง 2 ประเทศ	3	0.71	
มีรายการที่ทำให้ผู้นำชุมชนพูดคุยกันและทำความเข้าใจกัน	2	0.47	
จัดรายการที่ให้นักกัมพูชาโทรศัพท์เข้าร่วมแสดงความคิดเห็น	2	0.47	
มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างสองประเทศ	2	0.47	
ส่งเสริมหรือนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับการข้ามแดนเข้าออกประเทศ การไปมาหาสู่กัน	2	0.47	
จัดรายการร่วมกัน	2	0.47	
แปลเป็นภาษาไทยและเขมร และส่งเสริมให้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ภาษาของกันและกัน	2	0.47	
ตอบเรื่องอื่น ๆ ไม่ใช่บทบาทของวิद्यุฯ โดยกล่าวถึงความต้องการและความรู้สึกส่วนตัว	3	0.71	
ไม่แสดงความเห็น	68	16.00	68
รวม	443	100	400

* ผู้ตอบสามารถตอบได้มากกว่า 1 ประเด็น

ตารางที่ 48 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของการที่วิद्यุฯ (ของไทยและหรือกัมพูชา) จะมีบทบาทในการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาในทัศนะของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนอรัญประเทศ

จากการศึกษาพบว่าความเห็นต่อบทบาทในการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา ของวิทยา (ของไทยและหรือกัมพูชา) ที่ควรมีตามทัศนะของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนรัฐประเทศ จำนวน 400 คน แบ่งเป็นผู้ตอบที่ไม่แสดงความเห็น จำนวน 68 คน และผู้ตอบที่แสดงความเห็น จำนวน 332 คน โดยผู้ที่แสดงความเห็นให้ทัศนะทั้งหมด 375 ความเห็น ซึ่งเรียงตามลำดับดังนี้

- 1) ผู้ตอบได้แสดงความเห็นต่อบทบาทในการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา ของวิทยา (ของไทยและหรือกัมพูชา) ในประเด็นควรนำเสนอสิ่งที่ดีและส่งเสริมความสัมพันธ์และความเข้าใจอันดีระหว่างประเทศไทยและกัมพูชา ได้แก่ ส่งเสริมความสัมพันธ์ สัมผัสใคร่ใคร่ปรองดอง และเข้าใจกันระหว่างไทยและกัมพูชา ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “จัดรายการส่งเสริมและสัมพันธไทย-กัมพูชา” “พูดส่งเสริมความสัมพันธ์ที่เป็นมิตรให้แก่ 2 ประเทศเห็นชอบกันและกัน” “พูดชี้แนะให้ทุกคนรักและสัมผัสกัน ไม่ทะเลาะกันถึงแม้จะไม่ใช่ชาติเดียวกันก็ตาม” เป็นต้น และนำเสนอเรื่องราว/ข่าวสารที่ดีระหว่างไทยและกัมพูชา เพื่อให้เกิดการปรับ/ทำความเข้าใจระหว่างกัน ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “แนะนำให้ทั้งสองประเทศเห็นความดีซึ่งกันและกันและปรับความเข้าใจกัน” “ปรับความเข้าใจ พูดแต่ความดีของกันและกัน” “ควรปรับความเข้าใจให้มองกันในแง่ดี” เป็นต้น โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 64 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 15.06 และจำนวน 4 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.94 ตามลำดับ
- 2) อื่น ๆ ได้แก่ “แนะนำให้ประชาชนไทยมีน้ำใจและช่วยเหลือรับผิดชอบกับการกระทำที่ตนทำให้คนกัมพูชา” “พูดแนะนำให้คนไทยเห็นใจและสงสารแก่ประชาชนกัมพูชาที่ยากจนบ้าง” “แนะนำให้คนไทยมาทำบุญ บริจาคให้กับกัมพูชาที่ยากจนบ้าง เพราะกัมพูชายังขาดแคลนมาก” “นำเสนอเรื่องเกษตรที่เกษตรไทยและกัมพูชาสนใจ” “ควรจัดรายการแนะนำเยาวชน” “เป็นธรรมชาติที่สุด ประเทศไทยและกัมพูชาจะต้องยอมรับในสิ่งที่ตนเป็นตนมีด้วย เรื่องถึงจะจบลงได้” “อาจจะเล่าถึงประวัติศาสตร์ที่เป็นความจริงให้เยาวชนรุ่นหลังรับรู้ เล่าให้คนรุ่นหลังมองกันในแง่ดี เพราะก่อนไทย-กัมพูชาที่เหมือนพี่น้องกันในประวัติศาสตร์ ไม่ค่อยมีเรื่องกันมาก่อนที่จะมามีตอนรุ่นหลัง ๆ” “ให้ผู้นำประเทศพูดคุยเจรจากันให้เรียบร้อย แล้วอะไร ๆ ก็จะมาเองโดยเฉพาะประชาชนไม่มีปัญหาอยู่แล้ว” “ทำอย่างไรก็ได้ให้การดำเนินชีวิตของประชาชนแถบชายแดนนี้ไม่มีปัญหาก็คพอแล้วหากผู้นำประเทศเคลียร์กันได้ประชาชนแถบพรมแดนก็ไม่มีปัญหาอยู่แล้ว” “พูดให้ทั้งสองฝ่ายไม่คิดมากกับเหตุการณ์เขาพระวิหาร เพราะผู้นำประเทศเขาจะจัดการเองส่วนประชาชนแถบชายแดนไม่ต้องกลัวให้ดำเนินการติดต่อค้าขายกับไทยต่อไป” “พูดให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องกฎระเบียบของประเทศของตัวเองให้ทำตามและยึดมั่นให้มาก ๆ เวลาคนกัมพูชาไปไทยก็ต้องทำพาสปอร์ตแล้วเวลาคนไทยจะข้ามมา กัมพูชาก็ต้องมีเหมือนกันจะได้ไม่วุ่นวายแล้วโทษแต่ละฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง” “ควรจัดรายการที่เกี่ยวกับประเทศทั้งสอง” “วิทยา กัมพูชาหรือวิทยา ไทยควรจัดรายการพูดคุยกันเล่นระหว่างประชากรไทยและกัมพูชา” “วิทยา ไทยหรือวิทยา กัมพูชาควรจัดรายการแนะนำให้ผู้ฟังยกระดับคุณค่าของคนให้เท่าเทียมกัน” “พูดในสิ่งที่ถูกต้อง” “ควรแนะนำประเทศทั้งสองในเรื่องถูกต้องระหว่างทั้งสองประเทศ” “แนะนำและอบรมแก่ประชาชนของตนให้รู้จักกัน” “แนะนำอบรมให้ประชาชนไทยและกัมพูชาไม่ให้เกิด

อะไรที่ไม่ดีต่อกัน” “ให้คำแนะนำและอบรมทั้งไทยและกัมพูชาไม่ให้เกลียดชังกันจากการที่ไม่ชอบผู้นำหรือบุคคลใดบุคคลหนึ่งแล้วเหมารวม” “วิทยาฯ ไทยและกัมพูชาควรแนะนำอบรมต่อผู้ฟังให้มาก ๆ” “นำเสนอข่าวประเทศทั้งสองให้มาก ๆ” “ควรแบ่งปันหรือส่งข่าวที่สำคัญ ๆ ให้กันและกันได้รู้เท่ากัน” “พูดสื่อสารแบบสร้างสรรค์ นำฟัง ทั้งคนไทยและกัมพูชา” “ไม่ควรพูดหรือทำอะไรที่มีผลกระทบต่อผู้ฟังทั้งสองประเทศ” “อาจนำเครื่องอิเล็กทรอนิกส์ที่ทันสมัยมาใช้ให้เกิดประโยชน์ทั้ง 2 ฝ่าย ผักกาดให้กับกัมพูชาได้หัดใช้ด้วยตนเอง” “ตั้งให้มีวิทยาฯ กัมพูชาในประเทศไทยและมีวิทยาฯ ไทยตั้งในกัมพูชา” “ควรมีรายการที่โฆษณาซึ่งกันและกัน” “เมื่อมีปัญหาอะไรก็ควรพูดทำความเข้าใจกันอย่างเปิดเผย อย่างตรงไปตรงมาจะได้เข้าใจกัน” “พูดให้คนไทยมองคนกัมพูชาในแง่ดีบ้าง” “พูดถนอมจิตใจของผู้ฟังทั้งสองประเทศ ให้เกิดความรู้สึกปล่อยาว” “รู้จักเกรงใจกันในเรื่องที่จะนำข่าวมาเล่าสู่กันฟังและอื่น ๆ” “มีหน้าที่คอยให้คำปรึกษาและแนะนำให้ฝ่ายไทยและกัมพูชา มีความคิดที่ดีต่อกัน” และ “เป็นแหล่งให้ความรู้ และเป็นที่พักพิงของทุกคนไม่เลือกสัญชาติ” รวมจำนวน 33 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 7.76

- 3) นำเสนอเรื่องราวที่ทำให้ทั้งไทยและกัมพูชามองกันและกันในแง่ดี จำนวน 32 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 7.53 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “พูดหรือจัดรายการที่ทำให้ผู้ฟังทั้งสองประเทศรักกันมองกันในแง่ดีให้มาก ๆ” “วิทยาฯ ไทยและกัมพูชาควรให้ข่าวที่ทำให้ประชากรมองกันในแง่ดีทั้งสองประเทศ” “พูดให้ผู้ฟังทั้งสองประเทศมองกันในแง่ดี” เป็นต้น
- 4) จัดกิจกรรมเชื่อมความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน และนำเสนอผ่านวิทยาฯ จำนวน 22 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 5.18 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “เปิดกิจกรรมพูดส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทย-กัมพูชา” “พูดหรือแนะนำให้ผู้ชุมชนของแต่ละประเทศมาเจอจากกันแล้วจัดกิจกรรมให้ประชาชนทั้งสองประเทศได้ร่วมกิจกรรมด้วยกัน และพยายามพูดให้ผู้ฟังมองกันในแง่ดีให้มาก ๆ” “เชิญชวนให้ทั้งสองประเทศให้ร่วมทำกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยกันไม่ว่าจะเป็นการเล่นกีฬา การทำบุญการแข่งขันอื่น ๆ เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ทั้งสองประเทศ” เป็นต้น
- 5) ให้ข้อมูลข่าวสารที่เป็นความจริง ถูกต้อง เป็นกลาง จำนวน 21 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 4.94 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ให้ข่าวเป็นความจริงทุกประการ” “คอยให้ข่าวที่เป็นความจริงเป็นกลาง” “ให้ข่าวที่ถูกต้องแก่ทั้ง 2 ประเทศ ไม่ปิดบังฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง” เป็นต้น
- 6) นำเสนอเนื้อหาหรือเรื่องที่ดีของทั้ง 2 ประเทศ จำนวน 20 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 4.71 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “พูดแต่เรื่องดี ๆ ของกันและกัน” “ควรพูดเรื่องดี ๆ ของประเทศทั้งสองฝ่าย” “พูดให้ทั้งสองประเทศเห็นความดีของกัน” เป็นต้น
- 7) จัดรายการที่ให้ผู้ฟังทั้งไทยและกัมพูชามีส่วนร่วมด้วยการโทรศัพท์เข้าในรายการเพื่อสนทนาและรู้จักกัน จำนวน 15 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 3.53 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “จัดรายการที่ให้ทั้งสองประเทศได้โทรเข้าร่วมกันเพื่อทำความรู้จักกัน” “ควรจัดรายการที่ให้คนกัมพูชาและคนไทยโดยโทรเข้าสนทนากัน เพื่อความสัมพันธ์”

“จัดให้มีรายการรับสายโทรศัพท์ที่ให้นักกัมพูชาและคนไทยได้สนทนากันและทำความรู้จัก” เป็นต้น

- 8) ส่งเสริมและนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับเศรษฐกิจ การค้าขายระหว่างสองประเทศ จำนวน 14 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 3.29 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ทำให้การติดต่อค้าขายระหว่างประเทศเป็นไปอย่างราบรื่นแล้วเศรษฐกิจก็จะดี ประชาชนก็มีความงอกงาม” “ส่งเสริมการค้าขายระหว่างไทย-กัมพูชา” “พูดเกี่ยวกับติดต่อการค้าขายที่คนไทยและคนกัมพูชาหาากินด้วยกัน” เป็นต้น
- 9) ให้ข่าวสารในด้านดีของไทยและกัมพูชา ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ให้ข่าวที่ดีทั้งสองฝ่าย” “ควรพูดให้ข่าวดี ๆ ในประเทศทั้งสอง” “ควรให้ข่าวอะไรดีต่อกันต่างคนต่างให้ข่าวดี ๆ” เป็นต้น, นำเสนอเนื้อหาหรือเรื่องที่ดี มีประโยชน์ต่อคนและประเทศทั้งไทยและกัมพูชา ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ควรจัดรายการที่ดี ๆ มีประโยชน์ต่อทั้งสองประเทศ” “อะไรก็ได้ที่คิดว่าดี มีประโยชน์แก่คนไทยและคนกัมพูชา” “จัดรายการที่มีประโยชน์ต่อผู้ฟังทั้งสองฝ่าย” เป็นต้น, ส่งเสริมการเคารพสิทธิของกันและกัน ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ควรพูดคุยเคารพสิทธิกัน” “แนะนำให้ประเทศทั้งสองรู้จักเคารพสิทธิซึ่งกันและกันให้มาก ๆ” “พูดให้ทั้งสองประเทศฟังแล้วรู้สึกดีต่อกันรู้สึกว่าคุณเราทุกคนมีสิทธิเท่าเทียมกันไม่แบ่งแยกสัญชาติเชื้อชาติ” เป็นต้น และส่งเสริมการติดต่อสื่อสารระหว่างไทยและกัมพูชา ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “จะมีบทบาทของการติดต่อกันและสื่อสารกัน” “พูดส่งเสริมให้การติดต่อประสานงานด้วยกันให้มาก ๆ” “พูดให้คำแนะนำผู้ฟังทั้งสองประเทศให้ติดต่อกัน” เป็นต้น โดยในแต่ละความเห็นมีจำนวน 12 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 2.82 เท่ากัน
- 10) ผู้ตอบได้แสดงความเห็นต่อบทบาทในการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา ของวิทยุฯ (ของไทยและหรือกัมพูชา) ในประเด็นไม่ควรนำเสนอสิ่งที่ก่อให้เกิดความขัดแย้ง ใส่ร้ายหรือกระทบกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยและกัมพูชา ได้แก่ ไม่นำเสนอในสิ่งที่ก่อให้เกิดความขัดแย้ง เกลียดชัง สร้างความเสียหาย ใส่ร้าย หรือล่วงเกินกัน ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “พูดให้ทั้งสองประเทศไม่เกลียดชังกัน” “ทำอย่างไรก็ได้ไม่ต้องมีเรื่องทะเลาะกันก็พอแล้ว” “แนะนำให้ประชาชนทั้งสองประเทศอย่าล่วงเกินต่อกัน” เป็นต้น และไม่นำเสนอเรื่อง/ข่าวที่กระทบต่อความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ให้ข่าวแต่ต้องดูด้วยว่ามีผลกระทบต่อความสัมพันธ์ทั้ง 2 ประเทศหรือเปล่า” “ให้ข่าวอะไรก็ได้ที่ไม่มีผลกระทบต่อความสัมพันธ์ทั้งสองประเทศ” เป็นต้น โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 12 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 2.82 และจำนวน 7 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.65 ตามลำดับ
- 11) ส่งเสริมให้คนไทยและกัมพูชาไม่มีอคติ หรือแบ่งแยกสัญชาติ จำนวน 8 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.88 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ควรพูดเรื่องผลประโยชน์ของทั้งสองประเทศ ไม่ถือสัญชาติ” “พูดให้ทั้งสองประเทศเลิกอคติต่อกัน” “แนะนำให้คนไทยและคนกัมพูชาไม่มีอคติต่อกัน” เป็นต้น
- 12) จัดรายการสนทนาระหว่างไทยและกัมพูชา เพื่อสานความสัมพันธ์ จำนวน 6 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.41 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ควรจัดให้มีรายการ

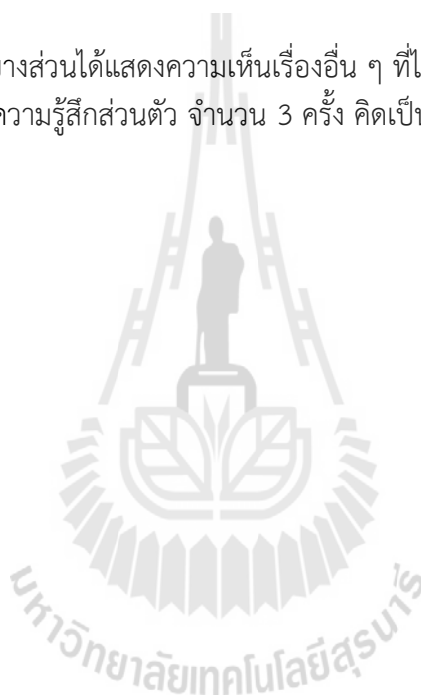
สนทนาระหว่างไทยและกัมพูชา” “จัดรายการสนทนากันระหว่างไทย-กัมพูชา เพื่อความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน” “ควรจัดรายการให้มีการพูดคุยสนทนาอย่างเป็นกันเองด้วยกัน” เป็นต้น

- 13) ผู้นำไทยและกัมพูชาควรปรับ/ทำความเข้าใจกัน ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “เชิญให้ผู้นำปรับความเข้าใจกันเพื่อความสบายของประชาชนแถบชายแดน” “ให้ผู้นำชุมชนหรือประเทศเจรจาปรับความเข้าใจกัน ประชาชนแถบชายแดนนี้ก็ไม่มีปัญหาอยู่แล้ว ดีด้วยกันมาตลอด” “ให้ผู้นำปรับความเข้าใจกันให้ดี ส่วนประชาชนแถบพรมแดนนี้ไม่เคยมีปัญหาอะไรกันอยู่แล้ว” เป็นต้น และส่งเสริมการให้ความเคารพและให้เกียรติกันและกัน ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “พูดให้ความเคารพและให้เกียรติซึ่งกันและกัน” “แนะนำให้ทั้งสองประเทศให้เกียรติซึ่งกันและกัน” “ควรมีรายการที่พูดแนะนำให้คุณค่าของคนซึ่งกันและกัน” เป็นต้น โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 5 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.18 เท่ากัน
- 14) ผู้ตอบได้แสดงความเห็นต่อบทบาทในการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา ของวิทยุฯ (ของไทยและหรือกัมพูชา) ในประเด็นควรส่งเสริมและเป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยนความรู้ ภาษา วัฒนธรรมและข้อมูลในด้านต่าง ๆ ได้แก่ ส่งเสริมหรือนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับการงานอาชีพ ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ส่งเสริมอาชีพแก่ประชากรไทยและกัมพูชา” “ส่งเสริมอาชีพให้ประชากร” “อาจจะส่งเสริมอาชีพแก่ประชาชนแถบพรมแดน” เป็นต้น, นำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับการท่องเที่ยวของทั้ง 2 ประเทศ ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ให้ทั้งสองประเทศเข้ามาเที่ยวของประเทศกันให้มากขึ้น” “แนะนำให้ประเทศทั้งสองมาเที่ยว เพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน” เป็นต้น, มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างสองประเทศ และแปลเป็นภาษาไทยและเขมร และส่งเสริมให้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ภาษาของกันและกัน โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 5 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.18, จำนวน 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.71, จำนวน 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.47 และ จำนวน 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.47 ตามลำดับ
- 15) จัดรายการที่ให้ผู้ฟังทั้งไทยและกัมพูชามีส่วนร่วมในรายการด้วยการแสดงความเห็นหรือถาม-ตอบ เกี่ยวกับปัญหาความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “พูดแนะนำผู้ฟังทั้งสองประเทศให้สามารถโทรมาถาม-ตอบ ถึงปัญหาอื่น ๆ ที่เกิดขึ้นระหว่างพรมแดนไทย-กัมพูชา” “เปิดรับสายโทรศัพท์ทางกัมพูชาและไทยที่ต้องการแสดงความคิดเห็น เรื่องความสัมพันธ์ระหว่างไทย-กัมพูชา แล้วแนะนำให้ทั้งสองฝ่ายเห็นข้อดีกันและกัน” “เปิดโทรศัพท์รับเสียงตามสายของผู้ฟังที่เสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องปัญหาที่เกิดขึ้นกระทบกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศทั้งไทยและกัมพูชา” เป็นต้น, การเป็นสื่อกลางในการแสดงความเห็น ให้ความเป็นธรรม และให้คำปรึกษาอย่างเท่าเทียมกันทั้งไทยและกัมพูชา ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “เป็นสื่อกลางของชุมชนไทย-กัมพูชา ควรเปิดโอกาสให้ชาวบ้านกัมพูชาได้เสนอและออกความคิดเห็นบ้าง รับฟังมติทั้ง 2 ฝ่าย” “เป็นสื่อกลางที่ยึดอยู่ในความเป็นธรรม คอยให้คำปรึกษาทางออกที่ดีแก่ผู้ฟังที่มีปัญหาให้ช่วยเหลือ และอยากให้วิทยุฯ กัมพูชาช่วยอย่างเต็มที่ ไม่เลือกถือสัญชาติเชื้อชาติ” “เป็นสื่อกลางที่ให้ความเป็นธรรมของทุก ๆ ฝ่าย รับฟัง หาทงออกให้ อย่างเท่าเทียมกัน ” เป็นต้น และให้คำแนะนำหรือช่วยเหลือเมื่อ

ผู้ฟังทั้งไทยและกัมพูชามีปัญหา ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “เป็นผู้คอยให้คำแนะนำดี ๆ แก่ผู้ฟังทั้งสองประเทศที่มีปัญหาต้องการความช่วยเหลือ ” “คอยให้คำแนะนำและหาทางแก้ปัญหา หากมีประชาชนขอความช่วยเหลือ ” เป็นต้น โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 4 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.94 เท่ากัน

- 16) จัดรายการหรือกิจกรรมร่วมกัน และเปิดโอกาสให้คนกัมพูชาได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.71 เท่ากัน
- 17) มีรายการที่ทำให้ผู้นำชุมชนพูดคุยกันและทำความเข้าใจกัน, จัดรายการที่ให้คนกัมพูชาโทรศัพท์เข้าร่วมแสดงความคิดเห็น, ส่งเสริมหรือนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับการข้ามแดนเข้าออกประเทศ การไปมาหาสู่กัน และจัดรายการร่วมกัน โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.47 เท่ากัน

จากความเห็นข้างต้น ผู้ตอบบางส่วนได้แสดงความคิดเห็นเรื่องอื่น ๆ ที่ไม่ใช่บทบาทของวิทยุฯ โดยกล่าวถึงความต้องการและความรู้สึกส่วนตัว จำนวน 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.71

5.2.4 แนวทางการประยุกต์แนวคิดการสื่อสารระหว่างประเทศแบบมีส่วนร่วมในวิทยุชายแดน

การศึกษาเกี่ยวกับทัศนะของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ดำเนินการวิทยุฯ ประชาชนไทยต่อการประยุกต์แนวคิดการสื่อสารระหว่างประเทศแบบมีส่วนร่วมในวิทยุชายแดนสู่การปฏิบัติ มีผลการศึกษาดังนี้

5.2.4.1 แนวทางการประยุกต์แนวคิดการสื่อสารระหว่างประเทศแบบมีส่วนร่วมในวิทยุชายแดนในทัศนะของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ดำเนินการวิทยุฯ

กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ดำเนินการวิทยุฯ อำเภออรัญประเทศ อำเภอโคกสูง และอำเภอตาพระยา จังหวัดสระแก้วทั้งหมดเห็นด้วยกับแนวคิดฯ โดยเห็นว่าดีและมีประโยชน์ เพราะจะทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนด้านต่าง ๆ เช่น การค้า เศรษฐกิจ การท่องเที่ยว วัฒนธรรม ประเพณี อันทำให้ทั้ง 2 ฝ่ายรับรู้ข้อมูลข่าวสารของกันและกัน เป็นการสร้างความเข้าใจ ความสามัคคี ความสัมพันธ์ให้แน่นแฟ้น และความเป็นมิตรหรือพี่น้องที่ใกล้ชิดกัน โดยเฉพาะระหว่างไทยใหญ่ในอำเภออรัญประเทศ อำเภอโคกสูง และอำเภอตาพระยา จังหวัดสระแก้วและในกัมพูชา หากเกิดความขัดแย้ง คนที่จัดรายการจะสามารถให้ข้อมูลหรืออธิบายเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเพื่อให้เกิดความเข้าใจกันได้ ความขัดแย้งจะลดระดับและลดน้อยลง

กลุ่มตัวอย่างส่วนหนึ่งยังกล่าวว่า เป็นโอกาสทำให้คนทั้ง 2 ฝ่ายได้ร่วมกันคิด พูดคุยกัน ทำงานร่วมกัน รู้ปัญหาและหาทางออกร่วมกัน ซึ่งจะเกิดประโยชน์แก่คนของทั้ง 2 ประเทศ รวมทั้งการดำเนินการตามแนวคิดฯ ดังกล่าว จะเป็นสื่อกลางที่เชื่อมโยงกันและกัน

การนำแนวคิดการสื่อสารระหว่างประเทศแบบมีส่วนร่วมในวิทยุชายแดนไปสู่การปฏิบัติ กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ดำเนินการวิทยุฯ มีทัศนคติที่แตกต่างกัน ซึ่งสามารถจำแนกได้เป็น 2 กลุ่ม คือ

- 1) กลุ่มที่เห็นว่าสามารถทำได้ โดยกลุ่มตัวอย่างที่เห็นว่าสามารถนำแนวคิดฯ ไปสู่การปฏิบัติได้ ซึ่งเป็นส่วนใหญ่ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ดำเนินการวิทยุฯ กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ดำเนินการวิทยุฯ สังกัด อสมท. กล่าวว่า อสมท.อำเภออรัญประเทศ อำเภอโคกสูง และอำเภอตาพระยา จังหวัดสระแก้วทำรายการที่ชุมชนมีส่วนร่วมในการรายงานข่าวเกี่ยวกับชุมชน (รายละเอียดดังกล่าวแล้ว) ดังนั้นหากทำรายการตามแนวคิดฯ จึงเห็นว่าสามารถทำได้ อย่างไรก็ตามทั้งกลุ่มตัวอย่าง อสมท. และกลุ่มตัวอย่างอื่นได้กล่าวถึงเงื่อนไขที่จะทำให้ประยุกต์แนวคิดฯ สู่ภาคปฏิบัติได้ มีดังนี้
 - (1) รัฐบาลทั้ง 2 ประเทศต้องพูดคุยและตกลงกัน
 - (2) รัฐบาลมีนโยบายในเรื่องนี้ และต้องส่งเสริม/สนับสนุน
 - (3) ต้องมีเวทีระดมความคิดเห็นเพื่อคิดและวางแผนร่วมกันก่อนดำเนินการ
 - (4) มีงบประมาณสนับสนุนในการดำเนินการ
 - (5) ต้องมีความพร้อมด้านบุคลากรที่จะทำ ทั้งความเป็นมืออาชีพในการผลิตรายการ รวมทั้งความรู้และทักษะในหลายภาษา

- (6) ต้องมีล่ามแปลภาษา
 - (7) คนกัมพูชาที่มาจัดรายการต้องเป็นคนที่ภาครัฐของกัมพูชาส่งมา
 - (8) ควรมีการบันทึกรายการ และตรวจสอบเนื้อหาออกอากาศ
 - (9) ควรให้วิทยุชุมชนในพื้นที่ส่งสัญญาณด้วยกำลังส่งสูงขึ้นไปเพื่อขยายการครอบคลุมพื้นที่ของสัญญาณทั้ง 2 ฝั่ง
- 2) กลุ่มที่ไม่มั่นใจว่าจะทำได้หรือไม่ กลุ่มตัวอย่างที่แสดงความไม่มั่นใจในการนำแนวคิดฯ สู่ออกปฏิบัติและเห็นว่าเป็นไปได้ยาก โดยให้เหตุผลต่าง ๆ ดังนี้
- (1) เป็นเรื่องความมั่นคง ฝ่ายทหารไทยจะมั่นใจได้อย่างไรว่าการทำรายการตามแนวคิดฯ นี้จะไม่มีการสอดแทรกหรือแอบแฝงใด ๆ
 - (2) การปกครองที่ต่างกันเป็นอุปสรรคหนึ่ง
 - (3) ไม่มั่นใจว่ากฎหมายระหว่างประเทศจะเอื้อหรือไม่
 - (4) รัฐบาลกัมพูชาไม่ต้องการให้คนของตนเข้ามีส่วนร่วม
 - (5) ผู้มีอำนาจตัดสินใจทั้งฝ่ายไทยและกัมพูชาต้องพูดคุยกันอย่างชัดเจน และจริงจังต่อกัน
 - (6) ไม่มั่นใจว่าจะดำเนินการอย่างไรจึงจะนำไปสู่ภาคปฏิบัติได้จริง เพราะปัญหาของพื้นที่และระยะทางที่ห่างไกลกันที่คนกัมพูชาจะเดินทางมาเข้ามีส่วนร่วมและงบประมาณ การผลิตรายการตามแนวคิดฯ อาจมีผลที่ไม่ดีเกิดขึ้น

5.2.4.2 แนวทางการประยุกต์แนวคิดการสื่อสารระหว่างประเทศแบบมีส่วนร่วมในวิทยุชายแดน ในทัศนะของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัดสระแก้ว

ในทัศนะของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัดสระแก้ว มีความเห็นตามประเด็น
คำถาม ดังนี้

1) คิดเห็นอย่างไรถ้าทั้งคนไทยและกัมพูชาร่วมคิดร่วมทำรายการวิทยุฯ เพื่อส่งเสริม ความสัมพันธ์ไทยและกัมพูชา

คิดเห็นอย่างไรถ้าทั้งคนไทยและกัมพูชา ร่วมคิดร่วมทำรายการวิทยุฯ เพื่อส่งเสริม ความสัมพันธ์ไทยและกัมพูชา	จำนวน (ความเห็น/ ครั้ง)	ร้อยละ	จำนวน (คน)
เป็นการส่งเสริมความเข้าใจกัน ความรัก ความสามัคคี มิตรภาพ และความสัมพันธ์ระหว่างไทยและกัมพูชา	156	32.91	391
ได้แลกเปลี่ยนข่าวสารความรู้ และความคิดเห็นระหว่างไทย และกัมพูชา	43	9.07	
เป็นการส่งเสริมเศรษฐกิจ การค้าขาย	24	5.06	
ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ภาษาระหว่างกัน	24	5.06	
เห็นว่าดีแต่ไม่แสดงความเห็นเพิ่มเติม	23	4.85	
ทำให้ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้วัฒนธรรมประเพณี	21	4.43	
ทำให้ทราบข้อมูลข่าวสารระหว่างกันทั้งไทยและกัมพูชา	20	4.22	
คนไทยและกัมพูชาได้พูดคุยสื่อสารและเข้าใจกันมากขึ้น	15	3.16	
เป็นการช่วยลดและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ เช่น ความขัดแย้ง แตกแยก และการทะเลาะเบาะแว้งระหว่างไทยและกัมพูชา ยาเสพติด	14	2.95	
เป็นการส่งเสริมการประสานงาน ความร่วมมือ และ ช่วยเหลือระหว่างไทยและกัมพูชา	13	2.74	
ทำให้ทั้งคนไทยและกัมพูชาได้ฟัง 2 ภาษา และเข้าใจ	9	1.90	
เห็นด้วย อื่น ๆ	8	1.69	
เห็นว่าดีแต่ควรมีล่ามแปลภาษาไทยและเขมร	7	1.48	
เป็นการส่งเสริมการพัฒนาประเทศร่วมกัน	7	1.48	
ทำให้ทราบข้อมูลข่าวสารของกัมพูชา	6	1.27	
เป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวไทยและกัมพูชา	4	0.84	
ทำให้การไปมาหาสู่กันสะดวกและง่าย	4	0.84	

คิดเห็นอย่างไรถ้าทั้งคนไทยและกัมพูชาช่วยคิดร่วมทำ รายการวิฤตฯ เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทยและกัมพูชา	จำนวน (ความเห็น/ ครั้ง)	ร้อยละ	จำนวน (คน)
ทำให้รู้จักกันมากขึ้น	4	0.84	
ทำให้คนไทยและกัมพูชามีการทำงานและความเป็นอยู่ดีขึ้น	4	0.84	
ทำให้ทราบข่าวสารต่าง ๆ	3	0.63	
ทำให้ทราบข่าวสารที่เป็นความจริง และตรงไปตรงมา	3	0.63	
ทำให้คนไทยและกัมพูชาอยู่ร่วมกันได้อย่างสันติ	3	0.63	
ทำให้มีการนำเสนอสิ่งที่ดีระหว่าง 2 ประเทศ	3	0.63	
ทำให้ทราบวิธีปฏิบัติทางศาสนาของกัมพูชา	2	0.42	
ผู้ตอบแสดงทัศนคติต่อแนวทางปฏิบัติว่าฝ่ายไทยต้องส่งคนที่มีอำนาจและเจ้าหน้าที่ เช่น ผู้ใหญ่บ้าน เจ้าหน้าที่อำเภอ ทูต หรือนายกรัฐมนตรีไปเจรจากับกัมพูชา	6	1.27	
ผู้ตอบแสดงทัศนคติว่าดีและกล่าวเพิ่มเติมว่าเพราะทั้งประเทศไทยและกัมพูชาอยู่ใกล้ชิดกัน	4	0.84	
ไม่เห็นด้วย อื่น ๆ	6	1.27	
มีทั้งดีและไม่ดี โดยให้เหตุผลว่าดีเพราะเป็นการช่วยสร้างความสัมพันธ์ไมตรี และสามัคคีต่อกัน ส่วนไม่ดี คือกัมพูชาอาจจะพูดเรื่องที่ไม่ควรพูด ไม่รู้ว่ากัมพูชาจะคิดดีและซื่อสัตย์กับประเทศไทยมากน้อยเพียงใด และหากไทยและกัมพูชาพูดว่าร้ายกัน รวมทั้งอาจเกิดเรื่องไม่คาดคิด	4	0.84	
กลุ่มตัวอย่างแสดงทัศนคติว่าไม่ดีและไม่เห็นด้วย เพราะจะทำให้เกิดการทะเลาะ โต้เถียง ขัดแย้ง และบาดหมางกันได้	8	1.69	
กลุ่มตัวอย่างแสดงทัศนคติว่าไม่ดีและเป็นไปได้อย่างที่จะทำรายการร่วมกัน โดยให้เหตุผลว่าเพราะภาษาและความคิดต่างกัน และอยู่คนละประเทศ	7	1.48	
กลุ่มตัวอย่างแสดงทัศนคติว่าไม่ดีและไม่เห็นด้วยและแสดงทัศนคติที่เป็นลบต่อคนและประเทศกัมพูชา เช่น คนเขมรเห็นแก่ตัว ไม่ซื่อตรง ลักขโมย และข่มเหงคนไทย	4	0.84	
กลุ่มตัวอย่างแสดงทัศนคติว่าเป็นไปได้อย่างที่จะทำรายการร่วมกัน และไม่แสดงความเห็นเพิ่มเติม	4	0.84	
กลุ่มตัวอย่างแสดงทัศนคติว่าไม่ดีโดยให้เหตุผลว่าต่างคนต่างทำและอยู่คนละส่วนดีกว่า	2	0.42	
ไม่แสดงความเห็น	9	1.90	9

คิดเห็นอย่างไรถ้าทั้งคนไทยและกัมพูชาช่วยคิดร่วมทำรายการวิทยุฯ เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทยและกัมพูชา	จำนวน (ความเห็น/ ครั้ง)	ร้อยละ	จำนวน (คน)
รวม	474	100	400

* ผู้ตอบสามารถตอบได้มากกว่า 1 ประเด็น

ตารางที่ 49 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของทัศนคติต่อแนวคิดร่วมคิดร่วมทำรายการวิทยุฯ เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาในทัศนะของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัดสระแก้ว

จากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัดสระแก้วมีความเห็นต่อแนวคิดร่วมคิดร่วมทำรายการวิทยุฯ เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทยและกัมพูชา จำนวน 400 คน แบ่งเป็นผู้ตอบที่ไม่แสดงความเห็น จำนวน 9 คน และผู้ตอบที่แสดงความเห็น จำนวน 391 คน โดยผู้ที่แสดงความเห็นให้ทัศนะทั้งหมด 465 ประเด็น ซึ่งเรียงตามลำดับดังนี้

- ประเด็นความเห็นที่เห็นด้วย จำนวน 430 ครั้ง
 - 1) ผู้ตอบมีความเห็นต่อแนวคิดร่วมคิดร่วมทำรายการวิทยุฯ เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทยและกัมพูชา ในประเด็นการส่งเสริมความสัมพันธ์, ความเข้าใจอันดี, ความร่วมมือและความช่วยเหลือกันระหว่างไทยและกัมพูชา ได้แก่ เป็นการส่งเสริมความเข้าใจกัน ความรัก ความสามัคคี มิตรภาพ และความสัมพันธ์ระหว่างไทยและกัมพูชา ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “เป็นการเชื่อมความสัมพันธ์ที่ดี” “ดี เพราะสร้างความสัมพันธ์กัน” “ดี เพราะจะได้สานความสัมพันธ์สู่รุ่นลูกรุ่นหลาน เพราะเราเหมือนพี่น้องกัน” เป็นต้น, เป็นการส่งเสริมการประสานงาน ความร่วมมือ และช่วยเหลือระหว่างไทยและกัมพูชา ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “จะได้ร่วมงานประสานกัน” “ดี ถ้าทำร่วมกันได้ก็ดี ทำให้ได้ประสานงานและทำงานร่วมกัน” “เป็นเรื่องดีการทำงานร่วมกันเป็นสิ่งที่ได้ประสานงานกันหรือติดต่อข่าวสารต่าง ๆ ได้ง่ายขึ้นทั้ง 2 ฝ่าย” เป็นต้น และเป็นการส่งเสริมการพัฒนาประเทศร่วมกัน ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “เห็นด้วยเพราะเป็นการพัฒนาประเทศเราและเขา” “คิดดี เพราะ 2 ประเทศจะได้ร่วมพัฒนาไปในทางที่ดี” “ดีเพราะ ประเทศของเราจะได้พัฒนาและเติบโตไปพร้อม ๆ กัน” เป็นต้น โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 156 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 32.91, จำนวน 13 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 2.74 และจำนวน 7 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.48 ตามลำดับ
 - 2) ผู้ตอบมีความเห็นต่อแนวคิดร่วมคิดร่วมทำรายการวิทยุฯ เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทยและกัมพูชา ในประเด็นการเป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยนความรู้ ภาษา วัฒนธรรมและข้อมูลในด้านต่าง ๆ ได้แก่ ได้แลกเปลี่ยนข่าวสารความรู้ และความคิดเห็นระหว่างไทยและกัมพูชา ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ทำดีจะได้ดีมาก เพราะจะได้เปิดโอกาสให้คนทั้ง 2 ประเทศ ได้ร่วมแสดงความคิดเห็นในข้อมูลข่าวสารของแต่ละประเทศว่าเรื่องจริงหรือไม่” “เป็นการแลกเปลี่ยนข่าวสารต่าง ๆ ของกันและกัน” “ดี จะได้เป็นการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นของกันและกัน” เป็นต้น, ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ภาษาระหว่างกัน ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ดี จะได้ฟังทั้งไทยและเขมร จะได้แลกเปลี่ยนภาษาร่วมกัน” “จะได้เป็นการแลกเปลี่ยนภาษาให้แต่ละประเทศให้รับรู้”

- “ดี มีการทำ 2 ภาษา จะได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่องภาษาต่อกัน” เป็นต้น และทำให้ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้วัฒนธรรมประเพณี ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “เป็นการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมของกันและกัน” “ดี จะได้ฟังทั้งไทยและเขมร จะได้แลกเปลี่ยนวัฒนธรรมร่วมกัน” “จะได้รู้ประเพณีของแต่ละประเทศว่าเป็นอย่างไร” เป็นต้น โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 43 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 9.07, จำนวน 24 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 5.06 และจำนวน 21 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 4.43 ตามลำดับ
- 3) เป็นการส่งเสริมเศรษฐกิจ การค้าขาย จำนวน 24 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 5.06 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ทำให้การค้าขายดี เช่น เขามาโฆษณาสินค้าว่าของเขา มีอะไร และเราก็โฆษณาสินค้าของเราที่ฝั่งเขาแลกเปลี่ยนกัน” “ดี เพราะจะได้ค้าขายได้สะดวก” “จะได้มีการไปมาหาสู่ติดต่อกันทางการค้าขาย การเข้ามาหาสู่ประเทศของกันและกัน ช่วยทำให้เศรษฐกิจของประเทศดีขึ้น” เป็นต้น
 - 4) เห็นว่าดีแต่ไม่แสดงความเห็นเพิ่มเติม จำนวน 23 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 4.85 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “น่าจะดี ถ้าทำได้” “น่าจะดีและเป็นไปได้” “เห็นด้วย เพราะเป็นสิ่งที่ดี” เป็นต้น
 - 5) ทำให้ทราบข้อมูลข่าวสารระหว่างกันทั้งไทยและกัมพูชา จำนวน 20 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 4.22 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “เราจะรู้ข่าวของเขมร เขมรก็รู้ข่าวไทย มีข่าวอะไรก็ส่งมาให้กัน” “ก็ดี ทำให้ได้รู้เรื่องของกันและกัน” “ดี เพราะจะได้รู้สารทั้งไทยและเขมร และจะได้รับรู้ข่าวสารต่าง ๆ ของประเทศเขมร และประเทศเขมร จะได้รับรู้ข่าวสารต่าง ๆ ของไทย” เป็นต้น
 - 6) คนไทยและกัมพูชาได้พูดคุยสื่อสารและเข้าใจกันมากขึ้น จำนวน 15 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 3.16 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “มันก็ดี ทำให้ทั้ง 2 ประเทศได้คุยกัน” “ดี มีอะไรจะได้ติดต่อกันได้ จะได้คุยกันรู้เรื่อง” “ดี ทำให้สื่อสารเข้าใจกันได้ดี” เป็นต้น
 - 7) เป็นการช่วยลดและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ เช่น ความขัดแย้ง แยกแยก และการทะเลาะเบาะแว้งระหว่างไทยและกัมพูชา ยาเสพติด จำนวน 14 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 2.95 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ดี ถ้าพูดเรื่องที่สามารถทำให้คนไทยกับคนเขมรไม่แตกแยกกัน” “ดี จะช่วยกันป้องกันยาเสพติด” “ดี ทำให้ไทย-เขมรเข้ากันได้ ไม่ทะเลาะเบาะแว้งกัน” เป็นต้น
 - 8) ทำให้ทั้งคนไทยและกัมพูชาได้ฟัง 2 ภาษา และเข้าใจ จำนวน 9 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.90 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ดี เพราะเขมรก็สามารถฟังได้ คนไทยก็สามารถฟังได้เหมือนกัน” “ดี เพราะร่วมกันทำรายการวิทยุ ทำให้รู้ภาษากันและกันทำให้เข้าใจมากยิ่งขึ้น” “ดี เพราะฟังคลื่นสามารถฟังได้ 2 ภาษา” เป็นต้น
 - 9) เห็นด้วย อื่น ๆ ได้แก่ “ถ้าเป็นไปในทางสร้างสรรค์ เช่น การร่วมมือการเกษตร ก็ดี แต่ไม่ควรมีการเมืองเข้ามาเกี่ยวข้อง” “ดี แต่ให้เชิงสุขภาพ สร้างสรรค์ ในแง่ข้อคิด สาระนั้นรู้บันเทิง แต่อย่าลืมนึกก่อนจบบายการให้ผู้ฟังรู้จักความรักชาติ” “คงจะดี ถ้าสามัคคีกัน ถ้าพูดในเรื่องที่ดีกัน” “เป็นแนวคิดที่ดี แต่ถ้าเบื้องต้นยังไม่มีบุคลากรที่เหมาะสมของทั้ง 2 ฝ่าย และยิ่งขาดการปรึกษากันของทั้งฝ่ายกัมพูชาและไทย ก็ไม่สามารถที่จะทำได้” “ทำได้ แต่ควรปลูกฝังให้ทั้ง 2 ชาติมีความเป็นชาตินิยมของตนเอง แต่ให้เกียรติกับชาติอื่นโดยผู้จัดทำ” “มีแนวทางเดียวกันในการจัดรายการวิทยุ” “ดีมาก เนื่องจากปัจจุบัน

ทั้ง 2 ประเทศไม่มีทูตที่คอยประสานการปฏิบัติในทุกด้าน ” “ดี แต่ต้องอยู่ในกรอบของกฎหมาย และผลประโยชน์ส่วนรวมเป็นหลัก ” โดยในแต่ละความเห็นมีจำนวน 1 ครั้ง เท่ากัน รวมจำนวน 8 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.69

- 10) เห็นว่าดีแต่ควรมีล่ามแปลภาษาไทยและเขมร จำนวน 7 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.48 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ดี คนไทยแปลภาษาไทย คนเขมรแปลภาษาเขมร” “หากคนที่ถนัดภาษาของเขาและเรามาพูดคุยกัน” “ดี มีคนแปลให้ฟังก็ดี” เป็นต้น
- 11) ทำให้ทราบข้อมูลข่าวสารของกัมพูชา จำนวน 6 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.27 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “คนไทยจะรู้ข่าวสารบ้านเมืองของเขาเยอะ ว่าเขาทำอะไรอย่างไร” “ดี เพราะจะทำให้เรารู้เรื่องที่ไม่รู้ของทางกัมพูชา” เป็นต้น
- 12) เป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวไทยและกัมพูชา ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “จะเป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยว” “ดี เพราะจะได้โฆษณาสถานที่ท่องเที่ยวของกันและกัน” เป็นต้น, ทำให้การไปมาหาสู่กันสะดวกและง่าย ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ทำให้ไปมาหาสู่กันง่าย” “จะได้มีการไปมาหาสู่กันได้บ่อยและสะดวกขึ้น” เป็นต้น, ทำให้รู้จักกันมากขึ้น ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ดี จะได้รู้จักกันและสนิทกันมากขึ้น” “ดี เพราะจะทำให้รู้จักกันมากขึ้น” เป็นต้น และทำให้คนไทยและกัมพูชามีการทำงานและความเป็นอยู่ดีขึ้น ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ดี เพราะ จะได้ช่วยกันทำมาหากิน” “ดี จะได้ทำให้การจ้างงานง่ายขึ้น จะได้ปลดปล่อยเวลาเขมรเข้ามาในไทยเพราะคน 2 ประเทศรักกันดี” เป็นต้น โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 4 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.84 เท่ากัน
- 13) ทำให้ทราบข่าวสารต่าง ๆ, ทำให้ทราบข่าวสารที่เป็นความจริง และตรงไปตรงมา, ทำให้คนไทยและกัมพูชาอยู่ร่วมกันได้อย่างสันติ และทำให้มีการนำเสนอสิ่งที่ดีระหว่าง 2 ประเทศ โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.63 เท่ากัน

นอกจากที่ผู้ตอบได้แสดงความเห็นที่เห็นด้วยกับแนวคิดร่วมคิดร่วมทำรายการวิทยุ เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทยและกัมพูชา ผู้ตอบอีกส่วนหนึ่งได้แสดงความเห็นที่เป็นทัศนคติต่อแนวทางปฏิบัติว่าฝ่ายไทยต้องส่งคนที่มีความสามารถและเจ้าหน้าที่ เช่น ผู้ใหญ่บ้าน เจ้าหน้าที่อำเภอ ทูต หรือนายกรัฐมนตรีไปเจรจากับกัมพูชา จำนวน 6 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.27 และทัศนคติดีและกล่าวเพิ่มเติมว่าเพราะทั้งประเทศไทยและกัมพูชาอยู่ใกล้ชิดกัน จำนวน 4 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.84 และยังมีผู้ตอบบางส่วนได้แสดงความเห็นที่เป็นบทบาทของการสื่อสารต่างวัฒนธรรม (intercultural communication) ในประเด็นทำให้ทราบวิถีปฏิบัติทางศาสนาของกัมพูชา จำนวน 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.42

- ประเด็นความเห็นที่ไม่เห็นด้วย จำนวน 35 ครั้ง
 - 1) ไม่เห็นด้วย อื่น ๆ ได้แก่ “บางครั้งเขาก็คิดดีกับเราและคิดไม่ดีกับเรา เราเดาความรู้สึกเขาไม่ได้เลยไม่มั่นใจว่าเขาจะร่วมทำรายการวิทยุ กับเราหรือไม่” “ไม่ดี เพราะ ‘ไม่รู้ว่าจะมาดีหรือร้าย’ “ไม่ดี เพราะ เดียวเขาจะรู้เรื่องราวของเรา ” “ทำให้คนแต่ละประเทศลดอคติกันลงบ้าง” “ไม่อยากจะทำร่วมกัน” และ “ไม่ดี” โดยในแต่ละความเห็นมีจำนวน 1 ครั้ง เท่ากัน รวมจำนวน 6 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.27

- 2) มีทั้งดีและไม่ดี โดยให้เหตุผลว่าดีเพราะเป็นการช่วยสร้างความสัมพันธ์ไมตรี และสามัคคีต่อกัน ส่วนไม่ดี คือกัมพูชาอาจจะพูดเรื่องที่ไม่ควรพูด ไม่รู้ว่ากัมพูชาจะคิดดีและซื่อสัตย์กับประเทศไทยมากน้อยเพียงใด และหากไทยและกัมพูชาพูดว่าร้ายกัน รวมทั้งอาจเกิดเรื่องไม่คาดคิด จำนวน 4 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.84

นอกจากที่ผู้ตอบได้แสดงความเห็นที่ไม่เห็นด้วยกับแนวคิดร่วมคิดร่วมทำรายการวิทยุฯ เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทยและกัมพูชา ผู้ตอบอีกส่วนหนึ่งยังได้แสดงความเห็นที่เป็นทัศนคติด้านลบต่อต่อคนและประเทศกัมพูชา เช่น คนเขมรเห็นแก่ตัว ไม่ซื่อตรง ลักขโมย และข่มเหงคนไทย จำนวน 4 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.84 และผู้ตอบบางส่วนยังได้แสดงความเห็นที่เป็นทัศนะว่าไม่ดี เป็นไปได้ยากและไม่เห็นด้วย ดังนี้

- (1) กลุ่มตัวอย่างแสดงทัศนะว่าไม่ดีและไม่เห็นด้วย เพราะจะทำให้เกิดการทะเลาะ โต้เถียง ขัดแย้ง และบาดหมางกันได้ จำนวน 8 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.69 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ไม่ดี เพราะเวลามาจัดรวมกันก็อาจจะทะเลาะกันหรือขัดแย้งกัน” “ไม่ดี เพราะคนทั้ง 2 ประเทศมีความคิดในบางด้านและบางมุมแตกต่างกัน จึงทำให้บางครั้งคนทั้ง 2 ประเทศ หากมีปัญหาแก้อาจทำให้เกิดปัญหามากขึ้นและร้ายแรงกว่าเดิม ทำให้มีการบาดหมางกันได้” “ไม่เห็นด้วยเพราะ บางครั้งก็อาจจะมีการโต้เถียงกัน” เป็นต้น
- (2) กลุ่มตัวอย่างแสดงทัศนะว่าไม่ดีและเป็นไปได้ยากที่จะทำรายการร่วมกัน โดยให้เหตุผลว่าเพราะภาษาและความคิดต่างกัน และอยู่คนละประเทศ จำนวน 7 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.48 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “เขาคงจะทำรายการวิทยุฯ ร่วมกันไม่ได้ เพราะคนละภาษา” “มันคงจะไปด้วยกันยากลำบาก เพราะ ความคิดของคน 2 ประเทศต่างกันอยู่” เป็นต้น
- (3) กลุ่มตัวอย่างแสดงทัศนะว่าเป็นไปได้ยากที่จะทำรายการร่วมกัน และไม่แสดงความเห็นเพิ่มเติม จำนวน 4 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.84
- (4) กลุ่มตัวอย่างแสดงทัศนะว่าไม่ดีโดยให้เหตุผลว่าต่างคนต่างทำและอยู่คนละส่วนดีกว่า จำนวน 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.42

2) เนื้อหาควรเป็นอย่างไร

เนื้อหาควรเป็นอย่างไร	จำนวน (ความเห็น/ ครั้ง)	ร้อยละ	จำนวน (คน)
เศรษฐกิจ การค้าขาย การลงทุน และธุรกิจระหว่างประเทศ	117	19.93	382
วัฒนธรรมและประเพณีไทยและกัมพูชา	67	11.41	
เนื้อหาที่ส่งเสริมความสัมพันธ์ความเป็นมิตร ความสามัคคี เข้าใจ ประองตองระหว่างประเทศไทยและกัมพูชา	56	9.54	
การท่องเที่ยวโดยเฉพาะแหล่งท่องเที่ยวของทั้ง 2 ประเทศ	46	7.84	
ข่าวสารทั่วไป	29	4.94	
การเกษตร	20	3.41	
การจ้างงานและแรงงานกัมพูชา	19	3.24	
ความบันเทิง โดยนำเสนอเพลง และละคร	18	3.07	
เนื้อหาเกี่ยวกับความเป็นอยู่/การดำเนินชีวิตของคนทั้ง 2 ประเทศ	18	3.07	
การเมือง การปกครองของไทยและกัมพูชา	17	2.90	
เรื่องทั่วไป ทุกด้าน และให้มีความหลากหลาย	16	2.73	
อื่น ๆ	15	2.56	
อาชีพ การทำมาหากิน	14	2.39	
เนื้อหาที่เกี่ยวกับพุทธศาสนา	13	2.21	
ด้านสังคมบ้านเมือง	9	1.53	
ปัญหาเขตแดนระหว่างไทยและกัมพูชา เช่น กรณีปราสาท เขาพระวิหาร	9	1.53	
เนื้อหาที่เป็นการป้องกันยาเสพติด	8	1.36	
เรื่องราวความเคลื่อนไหว หรือสถานการณ์ระหว่าง 2 ประเทศ	8	1.36	
เนื้อหาที่เป็นการสอนภาษาไทยและภาษาเขมร	7	1.19	
สาระความรู้ทั่วไป	7	1.19	
เรื่องที่ดีของทั้ง 2 ประเทศ	7	1.19	
วิชาการและการศึกษา	6	1.02	
เนื้อหาที่ดี	6	1.02	

เนื้อหาควรเป็นอย่างไร	จำนวน (ความเห็น/ ครั้ง)	ร้อยละ	จำนวน (คน)
เนื้อหาเกี่ยวกับการข้ามแดนไป-มา	5	0.85	
ประวัติศาสตร์กัมพูชา	5	0.85	
ข่าวสารของไทยและกัมพูชา	4	0.68	
กฎหมายที่ประชาชนทั้ง 2 ประเทศควรรู้	4	0.68	
เนื้อหาเกี่ยวกับกีฬา	4	0.68	
เนื้อหาที่ไม่กระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่าง 2 ประเทศ หรือทำให้ขัดแย้งกัน	3	0.51	
ข้อมูลข่าวสารของกัมพูชา	2	0.34	
สาระความรู้ และความคิดเห็นของไทยและกัมพูชา	2	0.34	
เนื้อหาที่ไม่เกี่ยวกับการเมืองของแต่ละประเทศ	2	0.34	
นำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับกฎหมายไทย และการปฏิบัติตัวใน สังคมไทย	3	0.51	
ไม่แสดงความเห็น เพราะไม่เห็นด้วยและคิดว่าเป็นไปไม่ได้ ที่จะให้มีรายการที่ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างไทยและ กัมพูชา	3	0.51	
ไม่แสดงความเห็น	18	3.07	18
รวม	587	100	400

* ผู้ตอบสามารถตอบได้มากกว่า 1 ประเด็น

ตารางที่ 50 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของเนื้อหาที่รายการวิทยุฯ
เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาในทัศนะของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย
จังหวัดสระแก้ว

จากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัดสระแก้วมีความเห็นต่อเนื้อหา
รายการวิทยุฯ เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา จำนวน 400 คน แบ่งเป็นผู้ตอบที่ไม่แสดง
ความเห็น จำนวน 18 คน และผู้ตอบที่แสดงความเห็น จำนวน 382 คน โดยผู้ที่แสดงความเห็นให้
ทัศนะทั้งหมด 569 ความเห็น ซึ่งเรียงตามลำดับดังนี้

- 1) เศรษฐกิจ การค้าขาย การลงทุน และธุรกิจระหว่างประเทศ จำนวน 117 ครั้ง คิดเป็น
ร้อยละ 19.93 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “เรื่องเศรษฐกิจ การค้าขาย
ชายแดน” “การค้าขาย การลงทุนร่วมกัน” “การทำธุรกิจร่วมกัน” เป็นต้น
- 2) วัฒนธรรมและประเพณีไทยและกัมพูชา จำนวน 67 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 11.41 ซึ่ง
ผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ประเพณีของไทยและของกัมพูชา” “เผยแพร่

วัฒนธรรมประเพณีของทั้ง 2 ประเทศ” “เผยแพร่วัฒนธรรม อนุรักษ์วัฒนธรรมไทยและเขมร” เป็นต้น

- 3) ผู้ตอบแสดงความเห็นต่อเนื้อหารายการวิทยุฯ เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาว่า ควรเป็นเนื้อหาที่ส่งเสริมความสัมพันธ์ ความสามัคคี ความร่วมมือ ความช่วยเหลือ ซึ่งจะไม่ผลกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่าง 2 ประเทศ หรือทำให้เกิดการแตกแยกขัดแย้งกัน ได้แก่ เนื้อหาที่ส่งเสริมความสัมพันธ์ความเป็นมิตร ความสามัคคี เข้าใจ ประองตองระหว่างประเทศไทยและกัมพูชา ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ความสามัคคีระหว่าง 2 ประเทศ” “พูดประชาสัมพันธ์ เรื่องความสามัคคี ความปรองดอง” “เรื่องที่ทำให้คนไทยและคนเขมรเข้าใจกัน สามัคคีกันตามแนวชายแดน ไม่ปล้นฆ่ากัน” เป็นต้น และเนื้อหาที่ไม่กระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่าง 2 ประเทศ หรือทำให้ขัดแย้งกัน โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 56 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 9.54 และจำนวน 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.51 ตามลำดับ
- 4) การท่องเที่ยวโดยเฉพาะแหล่งท่องเที่ยวของทั้ง 2 ประเทศ จำนวน 46 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 7.84 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “สถานที่ท่องเที่ยว แนะนำว่าไทยมีอะไรบ้าง เขมรมีอะไรบ้าง” “การนำเสนอและโปรโมทการท่องเที่ยวระหว่างประเทศ” “แนะนำสถานที่ท่องเที่ยว” เป็นต้น
- 5) ข่าวสารทั่วไป จำนวน 29 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 4.94 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ข่าวต่าง ๆ” “ข่าวสารบ้านเมือง” “เหตุการณ์บ้านเมือง” เป็นต้น
- 6) การเกษตร จำนวน 20 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 3.41 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “การทำไร่ทำนา ผลผลิตการเกษตร” “การทำสวนทำไร่ทำนา” “ราคาข้าวโพด มัน ทำไมราคาของเขาถูก แต่ถั่วเขียวของเขาแพงกว่าเรา” เป็นต้น
- 7) การจ้างงานและแรงงานกัมพูชา จำนวน 19 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 3.24 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “การทำงานร่วมกัน การเข้ามาทำงานทั้งเขมรและไทย” “เรื่องแรงงานเขมร ให้เข้ามาทำงานอย่างถูกต้อง จะได้ไม่มีปัญหา” “งานในพื้นที่ชายแดน ภารกิจต่าง ๆ” เป็นต้น
- 8) ความบันเทิง โดยนำเสนอเพลง และละคร ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “เพลงของทั้ง 2 ประเทศ โดยการเปิดร่วมกัน” “เรื่องของความบันเทิง โดยเฉพาะเรื่องเพลง” “เพลง ความบันเทิงต่าง ๆ” เป็นต้น และเนื้อหาเกี่ยวกับความเป็นอยู่/การดำเนินชีวิตของคนทั้ง 2 ประเทศ ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “การดำรงชีวิตซึ่งกันและกัน” “แลกเปลี่ยนวิถีชีวิตการอยู่อาศัย” “ความเป็นอยู่ของทั้ง 2 ฝั่งว่าเป็นอย่างไร มีอะไรบ้าง” เป็นต้น โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 18 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 3.07
- 9) การเมือง การปกครองของไทยและกัมพูชา ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “เรื่องของการเมืองของทั้ง 2 ประเทศ” “ความเคลื่อนไหวการเมืองทั้ง 2 ประเทศ” “ข่าวการเมือง” เป็นต้น จำนวน 17 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 2.90
- 10) เรื่องทั่วไป ทุกด้าน และให้ความหลากหลาย จำนวน 16 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 2.73 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ทุก ๆ เรื่อง เช่น ข่าว เพลง และช่วยกันดูแล

ปัญหายาเสพติด” “ทุกเรื่อง เช่น บันเทิง สารคดี ละคร ” “เรื่องที่หลากหลาย กีฬา ” เป็นต้น

- 11) อื่น ๆ ได้แก่ “การรณรงค์เรื่องต่าง ๆ เช่น เรื่องโลกร้อน ” “เรื่องของคุณธรรมจริยธรรมของคนที่ 2 ประเทศ ” “สินค้าที่เลียนแบบเป็นอย่างไร ” “เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง” “ภูมิประเทศ” “การปลูกฝังสร้างนิสัยที่ดีมีความซื่อสัตย์ต่อมนุษย์ในสังคม” “ความช่วยเหลือกันและมนุษย์ธรรม” “ให้คนเรารู้จักรักประเทศ” “การทำเพลงโดยไม่ต้องเลียนแบบชาติอื่น” “การร่วมมือกัน” “ในด้านวรรณคดี” “สิ่งที่ดีในประเทศไทย” “เรื่องประชาชนของประเทศแต่ละประเทศโฆษณาที่น่าสนใจ” “เรื่องภาษา การสอนภาษาไทยบ้าง ภาษาอังกฤษบ้าง เขมรบ้าง จะได้หลากหลาย ” และ “ประเทศชาติ” โดยในแต่ละความเห็นมีจำนวน 1 ครั้งเท่ากัน รวมจำนวน 15 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 2.56
- 12) อาชีพ การทำมาหากิน จำนวน 14 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 2.39 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “การประกอบอาชีพเพื่อให้ชาวกัมพูชามีอาชีพจะได้ไม่มาขโมย” “การทำมาหากินตามแนวชายแดน” “การทำมาหากิน (ตามฤดูกาล)” เป็นต้น
- 13) เนื้อหาที่เกี่ยวกับพุทธศาสนา จำนวน 13 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 2.21 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “เกี่ยวกับธรรมะ” “พระพุทธศาสนา” “ศาสนาและวิถีปฏิบัติ” เป็นต้น
- 14) ด้านสังคมบ้านเมือง ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “สังคมบ้านเมือง” “ด้านสังคมของแต่ละประเทศ” “สังคมในระดับท้องถิ่นให้มากที่สุด” เป็นต้น และปัญหาเขตแดนระหว่างไทยและกัมพูชา เช่น กรณีปราสาทเขาพระวิหาร ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ปัญหาเขตแดน เพื่อให้มันชัดเจน” “เรื่องเขาพระวิหาร จะได้พูดกันให้รู้เรื่อง” “เขาพระวิหาร เพราะจะได้เลิกทะเลาะกัน ” เป็นต้น โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 9 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.53 เท่ากัน
- 15) เนื้อหาที่เป็นการป้องกันยาเสพติด ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “การป้องกันสิ่งเสพติด” “ให้ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด ให้ห่างไกลจากยาเสพติด ” เป็นต้น และเรื่องราวความเคลื่อนไหว หรือสถานการณ์ระหว่าง 2 ประเทศ ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ความเคลื่อนไหวของทั้ง 2 ประเทศ” “เรื่องราวเกี่ยวกับทั้ง 2 ประเทศ” เป็นต้น โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 8 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.36 เท่ากัน
- 16) เนื้อหาที่เป็นการสอนภาษาไทยและภาษาเขมร, สาระความรู้ทั่วไป และเรื่องที่ดีของทั้ง 2 โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 7 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.19 เท่ากัน
- 17) วิชาการและการศึกษา และเนื้อหาที่ดี โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 6 ครั้ง คิดเป็น ร้อยละ 1.02
- 18) เนื้อหาเกี่ยวกับการข้ามแดนไป-มา และประวัติศาสตร์กัมพูชา จำนวน 5 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.85
- 19) ข่าวสารของไทยและกัมพูชา, กฎหมายที่ประชาชนทั้ง 2 ประเทศควรรู้ และเนื้อหาเกี่ยวกับกีฬา โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 4 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.68
- 20) ข้อมูลข่าวสารของกัมพูชา, สาระความรู้ และความคิดเห็นของไทยและกัมพูชา และเนื้อหาที่ไม่เกี่ยวกับการเมืองของแต่ละประเทศ โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.34 เท่ากัน

นอกจากความเห็นข้างต้น ผู้ตอบอีกส่วนหนึ่งได้แสดงความคิดเห็นที่เป็นบทบาทของการสื่อสารต่างวัฒนธรรม (intercultural communication) ในประเด็นกฎหมายที่ประชาชนทั้ง 2 ประเทศควรรู้ จำนวน 4 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.68 ซึ่งผู้ตอบแสดงความคิดเห็นในประเด็นนี้ เช่น “กฎหมายของแต่ละประเทศ” “ให้ความรู้ในการเข้า-ออกประเทศไทยและเขมรอย่างถูกต้อง และข้อห้ามที่ไม่ควรทำเวลาเข้ามาในฝั่งไทย การปฏิบัติตัวต้องทำอะไร” เป็นต้น และนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับกฎหมายไทย และการปฏิบัติตัวในสังคมไทย จำนวน 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.51 ซึ่งผู้ตอบแสดงความคิดเห็นในประเด็นนี้ เช่น “เรื่องของมารยาทในการปฏิบัติตัว” “การไม่ให้ลักษณะของ” เป็นต้น และผู้ตอบบางส่วนไม่แสดงความคิดเห็น เพราะไม่เห็นด้วยและคิดว่าเป็นไปไม่ได้ที่จะให้มีรายการที่ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างไทยและกัมพูชา จำนวน 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.51 ซึ่งผู้ตอบแสดงความคิดเห็นในประเด็นนี้ เช่น “คิดว่าเป็นไปไม่ได้” “ไม่ควรทำร่วมกันเลย” เป็นต้น

3) ควรนำเสนออย่างไร

ควรนำเสนออย่างไร	จำนวน (ความเห็น/ ครั้ง)	ร้อยละ	จำนวน (คน)
รายการพูดคุย สนทนา	68	15.14	306
เล่าเรื่อง	27	6.01	
รายการที่เน้นการแลกเปลี่ยนข่าวสารความรู้ และความคิดเห็นระหว่างไทยและกัมพูชา	17	3.79	
นำเสนอด้วยลักษณะของการโฆษณาและประชาสัมพันธ์	17	3.79	
นำเสนอด้วยการพูดดี สุภาพ จังหวะพอดี ชัดเจน เข้าใจง่าย น่าสนใจ ไม่น่าเบื่อ และไม่พูดมากเกินไป	16	3.56	
ทำรายการเช่นเดียวกับวิทยุฯ ไทยหรือรายการทั่วไป	15	3.34	
แปลและนำเสนอด้วยภาษาไทยและเขมร	14	3.12	
อื่น ๆ	13	2.90	
รายการที่มีผู้รู้ให้ความรู้	11	2.45	
เล่าข่าว	10	2.23	
รายการเพลงสลับกับการพูดคุย	9	2.00	
รายการเพลงสลับกับข่าวสารความรู้	9	2.00	
รายการเพลงสลับกับการพูดเรื่องตลก	8	1.78	
บรรยาย	8	1.78	
ไทยและกัมพูชาจัดรายการร่วมกัน	8	1.78	
รายการอภิปราย	7	1.56	
รายการพูดคุยกับผู้ฟัง	7	1.56	
รายการสัมภาษณ์	5	1.11	
แบ่งเป็นช่วงเวลาการนำเสนอรายการตามเนื้อหา	5	1.11	
รายการแนะนำ/สอน	5	1.11	
รูปแบบข่าว	4	0.89	
รายการคุยข่าวระหว่าง 2 ประเทศ	4	0.89	
ละคร	4	0.89	
รายการที่ให้ผู้ฟังมีส่วนร่วมในรายการ เช่น โทศัพท์แสดง	4	0.89	

ควรนำเสนออย่างไร	จำนวน (ความเห็น/ ครั้ง)	ร้อยละ	จำนวน (คน)
ความเห็น และตอบปัญหา ฯลฯ			
ประพันธ์เป็นบทเพลงส่งเสริมความสัมพันธ์	3	0.67	
ทำเป็นกลอน	3	0.67	
สารคดี	3	0.67	
รายการที่สร้างสรรค์	3	0.67	
สอนภาษาไทยและเขมรในรายการ	2	0.45	
รายการเพลง	2	0.45	
รายการเพลงไทยและกัมพูชา	2	0.45	
กลุ่มตัวอย่างแสดงทัศนעותการนำเสนอเนื้อหาต่าง ๆ	11	2.45	
กลุ่มตัวอย่างแสดงทัศนעותการนำเสนอที่ควรมีเนื้อหาที่ดี มีสาระ มีประโยชน์ เป็นจริง	9	2.00	
กลุ่มตัวอย่างแสดงทัศนעותขั้นต้นก่อนการนำเสนอ รายการว่าควรมีการประชุมปรึกษาหารือกันก่อนนำเสนอ รายการ	8	1.78	
กลุ่มตัวอย่างแสดงทัศนעותการนำเสนอเนื้อหาที่ควร นำเสนอ คือ ความสัมพันธ์ ความสามัคคีระหว่างประเทศ	6	1.34	
กลุ่มตัวอย่างแสดงทัศนעותการนำเสนอเนื้อหาที่ควร นำเสนอ คือ การเมืองของไทยและกัมพูชา	3	0.67	
กลุ่มตัวอย่างแสดงทัศนעותการนำเสนอเนื้อหาที่ควร นำเสนอ คือ สาระความรู้	3	0.67	
กลุ่มตัวอย่างแสดงทัศนעותการนำเสนอเนื้อหาที่ควร นำเสนอ คือ วัฒนธรรมและประเพณี	2	0.45	
ไม่แสดงความเห็น	94	20.94	94
รวม	449	100	400

* ผู้ตอบสามารถตอบได้มากกว่า 1 ประเด็น

ตารางที่ 51 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของวิธีการนำเสนอรายการวิทยุฯ เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ ไทย-กัมพูชาในทัศนעותของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัดสระแก้ว

จากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัดสระแก้วมีความเห็นต่อวิธีการ นำเสนอรายการวิทยุฯ เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทยและกัมพูชา จำนวน 400 คน แบ่งเป็นผู้ตอบที่ไม่

แสดงความเห็น จำนวน 94 คน และผู้ตอบที่แสดงความเห็น จำนวน 306 คน โดยผู้ที่แสดงความเห็น ให้ทัศนะทั้งหมด 355 ความเห็น ซึ่งเรียงตามลำดับดังนี้

- 1) รายการพูดคุย สนทนา จำนวน 68 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 15.14 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็น ในประเด็นนี้ เช่น “อาจเป็นการพูดคุยกัน” “มานั่งคุยกัน” “พูดคุยกันในรายการวิทยุฯ” “เอาเรื่องปัญหาที่เกิดขึ้นมาพูดคุย เพื่อแก้ไขปัญหาโดยให้คนที่มีความรู้เรื่องเรียนไปทาง วิทยุฯ แล้ววิทยุฯ ก็เลือกเอาปัญหาที่สำคัญมาพูดคุย ” “พูดคุยเกี่ยวกับประชาชนของแต่ละ ประเทศให้มีความเข้าใจมากยิ่งขึ้น” เป็นต้น
- 2) เล่าเรื่อง จำนวน 27 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 6.01 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “นำเรื่องราวมาเล่าให้ฟังทางวิทยุฯ” “เล่าเรื่องราว” “เล่าออกอากาศ” เป็นต้น
- 3) รายการที่เน้นการแลกเปลี่ยนข่าวสารความรู้ และความคิดเห็นระหว่างไทยและกัมพูชา ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “การเจรจาแลกเปลี่ยนความคิด” “แลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร” “การจัดรายการเป็นช่วง ๆ มีการพูดแลกเปลี่ยนความคิด กัน แล้วพูดออกอากาศ ” เป็นต้น และนำเสนอด้วยลักษณะของการโฆษณาและ ประชาสัมพันธ์ ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “มีการประชาสัมพันธ์ข่าวผ่าน ทางวิทยุฯ นำเสนอเกี่ยวกับเศรษฐกิจของ 2 ประเทศ” “ประชาสัมพันธ์ จัดเป็นช่วงของ การโฆษณาโดยเฉพาะ” “ประชาสัมพันธ์ผ่านทางรายการวิทยุฯ” เป็นต้น โดยในแต่ละ ประเด็นมีจำนวน 17 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 3.79 เท่ากัน
- 4) นำเสนอด้วยการพูดดี สุภาพ จังหวะพอดี ชัดเจน เข้าใจง่าย น่าสนใจ ไม่น่าเบื่อ และไม่ พูดมากเกินไป จำนวน 16 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 3.56 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็น นี้ เช่น “พูดทำให้ท่านผู้ฟังไม่เบื่อ” “พูดจาดี ๆ” “พูดช้า ๆ ไม่ให้เร็วเกินไป” เป็นต้น
- 5) ทำรายการเช่นเดียวกับวิทยุฯ ไทยหรือรายการทั่วไป จำนวน 15 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 3.34 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “แบบวิทยุฯ ทั่วไป” “นำเสนอแบบที่ วิทยุฯ ทำอยู่ในปัจจุบัน” “การพูดประชาสัมพันธ์ออกอากาศทางรายการ (เหมือนวิทยุฯ ปัจจุบัน)” เป็นต้น
- 6) แปรและนำเสนอด้วยภาษาไทยและเขมร จำนวน 14 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 3.12 ซึ่งผู้ตอบ แสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “พูดทั้ง 2 ภาษาจะได้รู้เรื่อง” “การพูดแล้วแปลภาษา ของกันและกันไปด้วย” “คนไทยพูดแล้วแปลเป็นเขมร เขมรพูดแล้วแปลเป็นไทย โดยมี ลำมแปล” เป็นต้น
- 7) อื่น ๆ ได้แก่ “การเสนอแบบบ้านพี่เมืองน้อง” “พูดในด้านการผลิตผลิตมากขึ้น” “พูด นอกสาระบ้าง” “พูดไม่ให้ทะเลาะเบาะแว้งกัน” “ไม่ก้าวร้าวซึ่งกันและกัน” “การ นำเสนอแบบเสียงตามสาย” “แบบการเจรจา” “บอกต่อกันไปให้คนที่ฟังได้พูดต่อ เมื่อ คนที่ไม่ได้ฟัง” “พูดกันแบบรู้เขารู้เรา” “นำเสนอโดยแกนนำ ผู้นำระหว่างเขต หมู่บ้าน” “ผู้นำตัวแทนแนะนำ” “การนำเสนอในเรื่องเดียวกันโดยจัดคนละช่วง เป็นช่วงภาษาไทย และภาษาเขมร” และ “นำเสนอบางเวลา บางวาระ” โดยในแต่ละความเห็นมีจำนวน 1 ครั้งเท่ากัน รวมจำนวน 13 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 2.90
- 8) รายการที่มีผู้รู้ให้ความรู้ จำนวน 11 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 2.45 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็น ในประเด็นนี้ เช่น “หาวิทยากรมาอธิบายให้ประชาชนฟัง” “ควรนำเสนอด้วยผู้ที่มีความรู้ความสามารถและจริงใจซึ่งกันและกัน” “มีคนคอยแนะนำแนวทาง” เป็นต้น

- 9) เล่าข่าว จำนวน 10 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 2.23 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “เล่าข่าวสาร (ไม่รวมเรื่องการเมือง)” “นำข่าวมาเล่าให้ฟัง” “เอาข่าวการค้าขายมาเล่าให้ฟัง” เป็นต้น
- 10) รายการเพลงสลับกับการพูดคุย ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “พูดคุยกันทางวิทยุฯ เป็นการจัดรายการ พร้อมกับเปิดเพลงไปด้วย” “พูดไปพร้อมกับเปิดเพลงไปด้วย” “พูดแบบมีเพลงแทรกเข้ามาด้วย” เป็นต้น และรายการเพลงสลับกับข่าวสารความรู้ ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “เปิดเพลงบ้าง แทรกสาระบ้าง แต่ก็ไม่ควรพูดเยอะกว่าเปิดเพลง” “ให้ยกตัวอย่างที่เป็นจริงเกี่ยวกับท้องถิ่นทุกเรื่องของสังคมและผสมผสานกับบันเทิง” “ข่าวสารสลับบันเทิง” เป็นต้น โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 9 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 2.00 เท่ากัน
- 11) รายการเพลงสลับกับการพูดเรื่องตลก ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “พูดพร้อมกับความตลก” “พูดพร้อมกับสร้างความตลก” “พูดพร้อมกับสอดแทรกตลกเข้าไปด้วย” เป็นต้น, บรรยาย ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “มีการบรรยาย” “แบบการบรรยายเรื่องราว” “พูด บรรยาย ออกอากาศ” เป็นต้น และไทยและกัมพูชาจัดรายการร่วมกัน ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ทำรายการร่วมกัน พูดภาษาไทยและเขมรโดยดีเจทั้ง 2 ฝั่ง” “ให้ทั้ง 2 ฝ่ายจัดรายการร่วมกัน” “สนทนาแบบจับคู่ไทย-เขมร” เป็นต้น โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 8 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.78 เท่ากัน
- 12) รายการอภิปราย ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “อยากให้ประชาชนได้สัมมนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็น” “สัมมนากันระหว่างพ่อค้า ราชการที่เกี่ยวข้อง” เป็นต้น และรายการพูดคุยกับผู้ฟัง ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “การพูดให้ความรู้กับประชาชน โดยผ่านทางรายการวิทยุฯ” “นำเสนอแบบผ่านทางารพูดผ่านทางรายการเป็นช่วง ๆ” เป็นต้น โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 7 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.56 เท่ากัน
- 13) รายการสัมภาษณ์, แบ่งเป็นช่วงเวลาการนำเสนอรายการตามเนื้อหา และรายการแนะนำ/สอน โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 5 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.11
- 14) รูปแบบข่าว, รายการคุยข่าวระหว่าง 2 ประเทศ, ละคร และรายการที่ให้ผู้ฟังมีส่วนร่วมในรายการ เช่น โทรศัพท์แสดงความเห็น และตอบปัญหา ฯลฯ โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 4 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.89 เท่ากัน
- 15) ประพันธ์เป็นบทเพลงส่งเสริมความสัมพันธ์, ทำเป็นกลอน, สารคดี และรายการที่สร้างสรรค์ โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.67 เท่ากัน
- 16) สอนภาษาไทยและเขมรในรายการ, รายการเพลง และรายการเพลงไทยและกัมพูชา โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.45 เท่ากัน

นอกจากที่ผู้ตอบมีความเห็นต่อวิธีการนำเสนอรายการวิทยุฯ เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทยและกัมพูชาดังกล่าวข้างต้นแล้ว ผู้ตอบอีกส่วนหนึ่งยังได้แสดงความคิดเห็นที่เป็นทักษะต่อขั้นตอนก่อนการนำเสนอรายการว่าควรมีการประชุมปรึกษาหารือกันก่อนนำเสนอรายการ จำนวน 8 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.78 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “มีการพูดประชุมกันของประชาชนเกี่ยวกับ

ประเพณีท้องถิ่นของตนแล้วนำมาประชาสัมพันธ์ผ่านทางวิทยุฯ ให้ได้ทราบทั่วกัน ” “การประชุมและปรึกษาหารือกันโดยการที่มาร่วมประชุมพูดคุยระหว่างกันทหารไทย-เขมร แล้วนำมาประชาสัมพันธ์ให้กับประชาชนทั้ง 2 ประเทศ ได้รับรู้” เป็นต้น และมีผู้ตอบส่วนหนึ่งยังได้แสดงความคิดเห็นที่เป็นทักษะต่อการนำเสนอเนื้อหาที่ควรนำเสนอ ดังนี้

- (1) เนื้อหาด้านต่าง ๆ จำนวน 11 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 2.45 ซึ่งผู้ตอบแสดงความคิดเห็นในประเด็นนี้ เช่น “การท่องเที่ยว” “นำเสนอในสิ่งที่เป็นประเทศทั้งสอง” “พูดเกี่ยวกับเรื่องธรรมชาติที่มีประโยชน์” เป็นต้น
- (2) เนื้อหาที่ดี มีสาระ มีประโยชน์ เป็นจริง จำนวน 9 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 2.00 ซึ่งผู้ตอบแสดงความคิดเห็นในประเด็นนี้ เช่น “คุยสิ่งที่ดี ๆ มีสาระอะไรก็ได้ ” “พูดในสิ่งดี ๆ ซึ่งกันและกัน” “พูดแต่เรื่องดี ๆ มีประโยชน์” เป็นต้น
- (3) เนื้อหาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ ความสามัคคีระหว่างประเทศ จำนวน 6 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.34 ซึ่งผู้ตอบแสดงความคิดเห็นในประเด็นนี้ เช่น “สื่อถึงความสัมพันธ์ระหว่างเขมรกับไทย” “พูดให้เข้าใจกัน สามัคคีกันตามชายแดน” เป็นต้น
- (4) เนื้อหาเกี่ยวกับการเมืองของไทยและกัมพูชา และเนื้อหาที่มีสาระความรู้ โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.67
- (5) นำเสนอเกี่ยวกับวัฒนธรรมและประเพณี จำนวน 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.45

5.2.4.3 แนวทางการประยุกต์แนวคิดการสื่อสารระหว่างประเทศแบบมีส่วนร่วมในวิทยุชายแดน ในทัศนะของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนอรัญประเทศ

การศึกษาแนวทางการประยุกต์แนวคิดการสื่อสารระหว่างประเทศแบบมีส่วนร่วมในวิทยุชายแดนในทัศนะของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนอรัญประเทศ มีดังนี้

1) คิดเห็นอย่างไรถ้าทั้งคนไทยและกัมพูชาช่วยคิดร่วมทำรายการวิทยุฯ เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทยและกัมพูชา

คิดเห็นอย่างไรถ้าทั้งคนไทยและกัมพูชาช่วยคิดร่วมทำรายการวิทยุฯ เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทยและกัมพูชา	จำนวน (ความเห็น/ ครั้ง)	ร้อยละ	จำนวน (คน)
เป็นการส่งเสริมความเข้าใจกัน ความรัก ความสามัคคี มิตรภาพ และความสัมพันธ์ระหว่างไทยและกัมพูชา	177	41.16	400
เห็นว่าดีแต่ไม่แสดงความเห็นเพิ่มเติม	49	11.40	
เป็นการช่วยลดและแก้ไขปัญหาด่าง ๆ เช่น ความขัดแย้ง และสงครามระหว่างไทยและกัมพูชา	22	5.12	
เห็นด้วย อื่น ๆ	18	4.19	
ได้แลกเปลี่ยนข่าวสารความรู้ และความคิดเห็นระหว่างไทยและกัมพูชา	14	3.26	
ทำให้คนไทยและกัมพูชามีความสะดวกในการทำมาหาเลี้ยงชีพ	13	3.02	
ทำให้เกิดประโยชน์ในด้านต่าง ๆ ต่อทั้ง 2 ประเทศ	13	3.02	
เป็นการส่งเสริมเศรษฐกิจ การค้าขาย	12	2.79	
ทำให้ทราบข้อมูลข่าวสารระหว่างกันทั้งไทยและกัมพูชา	12	2.79	
ทำให้ไทยและกัมพูชาได้ร่วมมือ/ทำงานร่วมกัน	12	2.79	
ดีเพราะไทยและกัมพูชาเป็นประเทศเพื่อนบ้านกัน	10	2.33	
ทำให้คนกัมพูชาได้ฟัง รู้ และเข้าใจ	8	1.86	
ทำให้ทั้งคนไทยและกัมพูชาได้ฟัง รู้ และเข้าใจ 2 ภาษา	7	1.63	
ทำให้การไปมาหาสู่กันสะดวกและง่าย	7	1.63	
ดีเพราะไทยและกัมพูชาเป็นประเทศเพื่อนบ้านกัน ไม่ควรทะเลาะกัน อันจะทำให้ประชาชนอยู่อย่างสงบสุข	6	1.43	
ทำให้รู้จักกันมากขึ้น	5	1.16	
ดีและเพราะทั้งประเทศไทยและกัมพูชาอยู่ใกล้ชิดกัน	4	0.93	

คิดเห็นอย่างไรถ้าทั้งคนไทยและกัมพูชาพร้อมคิดร่วมทำรายการวิทยุฯ เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทยและกัมพูชา	จำนวน (ความเห็น/ ครั้ง)	ร้อยละ	จำนวน (คน)
ทำให้ทราบข่าวสารต่าง ๆ	4	0.93	
ทำให้ทั้งประเทศไทยและกัมพูชาเจริญ	4	0.93	
ทำให้ทราบข่าวสารที่เป็นความจริง และถูกต้อง	2	0.47	
ทำให้คนไทยและกัมพูชาหางานได้สะดวกและมีงานทำ	2	0.47	
ไม่ดี เพราะมีความขัดแย้งเรื่องพรมแดนโดยเฉพาะกรณีเขาพระวิหาร ซึ่งอาจเกิดปัญหา ทำให้ไม่สามารถร่วมทำรายการวิทยุฯ เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา	13	3.02	
ไม่ดี เพราะมีความขัดแย้งเรื่องพรมแดน ควรรอให้สถานการณ์สงบแล้วจึงร่วมกันทำรายการฯ เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา	4	0.93	
ไม่ดีและไม่แน่ใจเพราะทั้ง 2 ประเทศมีอคติต่อกัน และมีความคิดเห็นแตกต่างกัน	4	0.93	
ไม่ดี เพราะประเทศไทยและประเทศกัมพูชาไม่ใช่ประเทศเดียวกัน เป็นคนละประเทศกัน	4	0.93	
ไม่ดีเพราะภาษาต่างกัน ทำให้ฟังภาษาของกันและกันไม่รู้เรื่องหรือไม่เข้าใจ	2	0.47	
ไม่เห็นด้วย อื่น ๆ	2	0.47	
รวม	430	100	400

* ผู้ตอบสามารถตอบได้มากกว่า 1 ประเด็น

ตารางที่ 52 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของทัศนคติต่อแนวคิดร่วมคิดร่วมทำรายการวิทยุฯ เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาในทัศนะของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนรัฐประเทศ

จากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนรัฐประเทศ มีความเห็นต่อแนวคิดร่วมคิดร่วมทำรายการวิทยุฯ เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทยและกัมพูชา จำนวน 400 คน โดยผู้ตอบทั้งหมดได้แสดงความเห็นและให้เหตุผล จำนวน 430 ประเด็น ซึ่งเรียงตามลำดับดังนี้

- ประเด็นความเห็นที่เห็นด้วย จำนวน 401 ครั้ง
 - 1) เป็นการส่งเสริมความเข้าใจกัน ความรัก ความสามัคคี มิตรภาพ และความสัมพันธ์ระหว่างไทยและกัมพูชา จำนวน 177 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 41.16 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “น่าจะดี เพราะจะทำให้ผู้ฟังคิดดี ตลอดจนอยากทำอะไรดี ๆ เพื่อให้ทั้งสองประเทศมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน” “ดี จะได้มีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน จะ

ได้มีมิตรภาพที่ดีต่อกันด้วย” “ดี เพราะจะทำให้ชาวไทยและกัมพูชามีความผูกพันและสามัคคียิ่งขึ้น” เป็นต้น

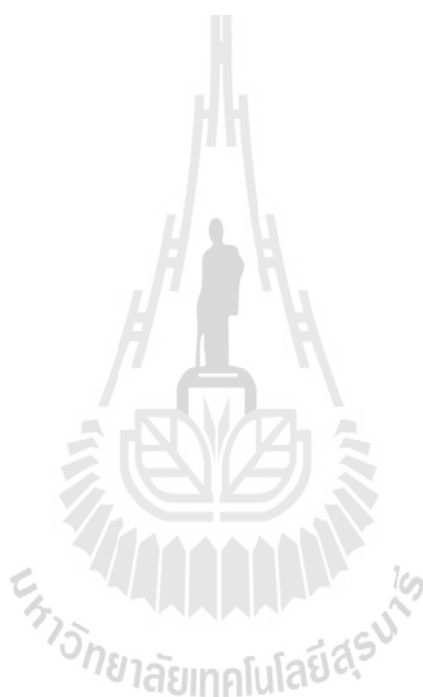
- 2) เห็นว่าดีแต่ไม่แสดงความเห็นเพิ่มเติม จำนวน 49 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 11.40 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ดี เพราะไม่มีอะไรน่าเสียหาย ” “จะดีมากถ้ามีการร่วมคิดร่วมทำรายการวิทยุ ด้วยกัน” “จะดีมากอยากให้ลองทำดู” เป็นต้น
- 3) เป็นการช่วยลดและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ เช่น ความขัดแย้ง และสงครามระหว่างไทยและกัมพูชา จำนวน 22 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 5.12 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ดี เพราะจะได้ไม่มีสงครามหรือการทะเลาะถึงขั้นรุนแรงขึ้น ” “ดี เพราะ อาจทำให้ปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างไทย-กัมพูชา ลดการเกลียดชังกัน และไม่ทะเลาะกัน ” “ดี เพราะอยากให้ทั้งสองประเทศติดต่อ ไม่อยากให้ประเทศเพื่อนบ้านใกล้เคียงกัน ต้องทะเลาะกัน จนถึงขั้นใช้ความรุนแรง จะมีแต่ความเสียหาย” เป็นต้น
- 4) เห็นด้วย อื่น ๆ ได้แก่ “ดีมากสำหรับผมที่เป็นเกษตร” “ดี เพราะได้นำความรู้มาให้ผู้ฟังสองประเทศ” “ก็ดี เพราะจะได้ทำงานอย่างเปิดเผยกระจ่างใส ใครผิดใครถูกก็จะดี แนะนำช่วยกันแก้ไข ไม่แกล้งข่าวที่มีผลกระทบต่อผู้ฟังทั้งสองประเทศ ” “ดี สามารถปรึกษากันได้ว่าควรจะนำข่าวไหนดีมาเล่าให้ผู้ฟัง ” “น่าจะดี ถ้าคนไทยไม่รังเกียจ เพราะคนกัมพูชาส่วนมากก็จะยอมคนไทยอยู่แล้ว ” “ดี เพราะจะทำให้ทั้งสองประเทศเห็นความดีของกันและกัน” “ดี เพราะฟังพากันและกันจะดีมาก ไม่อยากให้มีเรื่องกัน ” “จะดี ถ้าร่วมทำอย่างจริงใจ ไม่ใช่เสแสร้ง แบ่งแยกเชื้อชาติ สัญชาติ ” “ดี เพราะจะได้สื่อสารซึ่งกันและกัน” “ดี อยากให้มีทำมานานแล้วจะได้มีอะไรที่แปลกใหม่ ” “ดี ระหว่างประเทศทั้งสอง” “ฉันคิดว่าดี เพราะอาจทำให้ชีวะภาพของสังคมทั้งสองประเทศดีขึ้น” “ผมคิดว่าดีมาก เพราะอาจทำให้ประเทศทั้งสองมีความสุข ” “ปัญหากันประชาชนก็จะสะดวกสบายไปด้วย” “ดี เพราะสำหรับประเทศทั้งสอง ทั้งด้านผลิตภัณฑ์และสันติชาติ” “จะดีมาก เพราะอาจทำให้ผู้ฟังทั้งสองประเทศได้รับรู้และเข้าใจในสิ่งที่ทำ” “ดี เพราะการร่วมมือระหว่างประเทศทั้ง 2 จะเป็นการสร้างภาพที่ดี ” และ “ดี เพราะจะทำให้ประชาชนกัมพูชามีงานทำในเมืองไทย” โดยในแต่ละความเห็นมีจำนวน 1 ครั้งเท่ากัน รวมจำนวน 18 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 4.19
- 5) ผู้ตอบมีความเห็นต่อแนวคิดร่วมคิดร่วมทำรายการวิทยุ เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทยและกัมพูชา ในประเด็นการเป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยนความรู้ ภาษา วัฒนธรรมและข้อมูลในด้านต่าง ๆ ได้แก่ ได้แลกเปลี่ยนข่าวสารความรู้ และความคิดเห็นระหว่างไทยและกัมพูชา ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ดี เพราะจะได้แลกเปลี่ยนความคิดซึ่งกันและกัน ส่งผลให้มีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ” “น่าจะดี จะได้แลกเปลี่ยนข่าวสารต่าง ๆ ให้รับรู้กัน และจะได้รู้ด้วยว่าข่าวที่น่าจะนำมาจัดออกอากาศแต่ละครั้งนั้นมันจริงและถูกต้องหรือเปล่า เพื่อไม่ให้กระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ” “จะดีมาก เพราะจะได้แลกเปลี่ยนความรู้ความคิดและข่าวสารให้กันเหตุการณ์บ้านเมืองทั้งสองประเทศ” เป็นต้น, ทำให้ทราบข้อมูลข่าวสารระหว่างกันทั้งไทยและกัมพูชา ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ดี เพราะจะทำให้ได้รับรู้ข่าวที่ทันเหตุการณ์ทั้งที่เกิดขึ้นในไทยและกัมพูชา” “ดี จะได้รับข่าวรู้สถานการณ์ทันกัน ทั้งไทยและกัมพูชา ” “ดี เพราะจะได้รับรู้ข่าวทันเหตุการณ์ทั้งสองประเทศ ” เป็นต้น และทำให้ทั้งคนไทยและ

- กัมพูชาได้ฟัง รู้ และเข้าใจ 2 ภาษา ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ดี เพราะคนกัมพูชาก็ฟังได้และคนไทยก็ฟังได้” “ดี เพราะไทยก็ฟังได้ คนกัมพูชาก็จะฟังฟังได้เท่าเทียมกัน” “ดี เพราะจะทำให้ประชาชนทั้งสองประเทศสามารถฟังได้เหมือนกัน” เป็นต้น โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 14 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 3.26, จำนวน 12 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 2.79 และจำนวน 7 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.63 ตามลำดับ
- 6) ทำให้คนไทยและกัมพูชามีความสะดวกในการทำมาหาเลี้ยงชีพ ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ดี เพราะง่ายในการทำมาหากินด้วยกัน” “คิดว่าดีมาก เพราะจะทำให้ประชากรสะดวกต่อการทำมาหากิน” “ฉันคิดว่าดี เพราะเราสามารถทำมาหากินด้วยกันได้” เป็นต้น และทำให้เกิดประโยชน์ในด้านต่าง ๆ ต่อทั้ง 2 ประเทศ ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “จะได้รับประโยชน์ด้วยกันทั้งสองประเทศ” “ดี เพราะจะทำให้ได้รับผลประโยชน์ทั้งสองฝ่าย” “ดี เพราะมีประโยชน์ทั้งสองประเทศ เช่น การประกอบอาชีพ การทำมาหากินด้วยกัน ตลอดจนถึง เศรษฐกิจของทั้งสองด้วย” เป็นต้น โดยในแต่ละความเห็นมีจำนวน 13 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 3.02 เท่ากัน
- 7) เป็นการส่งเสริมเศรษฐกิจ การค้าขาย ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ดี เพราะแม่ค้าพ่อค้าจะง่ายต่อการค้าขาย (ขายได้)” “ดีเพราะจะสะดวกต่อการติดต่อกับค้าขายด้วยกัน” “เพื่อเศรษฐกิจระหว่างประเทศ หากเศรษฐกิจดี ประชาชนก็จะมีอาชีพดี ๆ ทำด้วย (จะได้ไม่ตกงาน)” เป็นต้น และทำให้ไทยและกัมพูชาได้ร่วมมือ/ทำงานร่วมกัน ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “จะได้ร่วมมือกันทำงาน” “และเป็นความร่วมมือกัน” “ดีมาก เพราะได้ทำงานร่วมกัน” เป็นต้น โดยในแต่ละความเห็นมีจำนวน 12 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 2.79 เท่ากัน
- 8) ดีเพราะไทยและกัมพูชาเป็นประเทศเพื่อนบ้านกัน จำนวน 10 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 2.33 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “น่าจะดี เพราะคนไทยและคนกัมพูชาก็เป็นเพื่อนบ้านกัน ถ้าร่วมกันทำคงจะดี” “ดี เพราะเป็นประเทศเพื่อนบ้านกัน” “ดี เพราะไทยและคนกัมพูชาเป็นประเทศเพื่อนบ้านกัน ถ้าร่วมมือกันทำก็ดี” เป็นต้น
- 9) ทำให้คนกัมพูชาได้ฟัง รู้ และเข้าใจ จำนวน 8 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.86 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ดี จะได้ให้คนกัมพูชาได้ฟังด้วย ถ้ามีพิธีกรที่พูดภาษากัมพูชาได้” “ดี ถ้ามีพิธีกรพูดภาษากัมพูชาเป็น คนกัมพูชาที่ฟังไทยไม่ได้จะได้รับรู้ด้วยกันผู้ฟัง ฟังได้ทุก ๆ คน” “ก็ดี จะทำให้คนกัมพูชาที่ฟังภาษาไทยไม่ได้ ได้ฟังข่าวสารด้วย” เป็นต้น
- 10) ทำให้การไปมาหาสู่กันสะดวกและง่าย จำนวน 7 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.63 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ฉันคิดว่าดี เพราะจะง่ายในการเข้า-ออก ประเทศทั้งสอง” “ดี เพราะง่ายในการเข้า-ออก ในประเทศไทย” “ผมคิดว่าดี เพราะมันง่ายในการเข้า-ออกซึ่งกันและกัน” เป็นต้น
- 11) ดีเพราะไทยและกัมพูชาเป็นประเทศเพื่อนบ้านกัน ไม่ควรทะเลาะกัน อันจะทำให้ประชาชนอยู่อย่างสงบสุข จำนวน 6 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.4 3 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ดี ถ้าประเทศเพื่อนบ้านไม่ทะเลาะกันก็จะดี บ้านเมืองจะอยู่สงบสุข” “ดี เพราะหากเป็นประเทศเพื่อนบ้านกันไม่ทะเลาะกันไม่มีสงครามประชาชนแถบ

ชายแดนก็อยู่ได้สงบสุข” “ดี ประเทศเพื่อนบ้านไม่ทะเลาะกันก็จะดี ประชาชนชายแดนก็จะไม่เดือนร้อน” เป็นต้น

- 12) ทำให้รู้จักกันมากขึ้น จำนวน 5 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.16 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ดี ทั้งสองประเทศจะได้ทำความรู้จักให้มากยิ่งขึ้น” “คิดว่าดี ไทยกับกัมพูชาจะได้รู้จักกันมากยิ่งขึ้น” “ดี เพราะจะได้ทำความรู้จักกัน” เป็นต้น
 - 13) ดีและเพราะทั้งประเทศไทยและกัมพูชาอยู่ใกล้ชิดกัน ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ดี เพราะเป็นประเทศใกล้เคียงกัน” “ดี เพราะเพื่อนประเทศกันอยู่ติดกันไม่มีเรื่องต่อกันจะดีที่สุด” “ดี เพราะเป็นประเทศใกล้เคียงกันควรที่จะร่วมมือกัน” เป็นต้น ทำให้ทราบข่าวสารต่าง ๆ ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ดี เพราะจะทำให้ได้รับรู้ทันข่าวสารรอบโลก” “จะได้รับรู้ข่าวทันเหตุการณ์” เป็นต้น และทำให้ทั้งประเทศไทยและกัมพูชาเจริญ ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “คิดว่าดี เพราะจะทำให้ประเทศทั้งสองเจริญ” “คิดว่าดี เพราะจะทำให้ประเทศทั้งสองเจริญก็ได้” “ผมคิดว่าดี เพราะอาจทำให้ประเทศทั้งสองเจริญได้” เป็นต้น โดยในแต่ละความเห็นมีจำนวน 4 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.93 เท่ากัน
 - 14) ทำให้ทราบข่าวสารที่เป็นความจริง และถูกต้อง และทำให้คนไทยและกัมพูชาหางานได้สะดวกและมีงานทำ โดยในแต่ละความเห็นมีจำนวน 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.47 เท่ากัน
- ประเด็นความเห็นที่ไม่เห็นด้วย จำนวน 29 ครั้ง
 - 1) ไม่ดี เพราะมีความขัดแย้งเรื่องพรมแดนโดยเฉพาะกรณีเขาพระวิหาร ซึ่งอาจเกิดปัญหาทำให้ไม่สามารถร่วมทำรายการวิทยุฯ เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา จำนวน 13 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 3.02 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ไม่ดี เพราะมีเรื่องทะเลาะกันบ่อย เรื่องเขาวิหาร เรื่องแย่งพรมแดนกัน หากยังไม่ดีต่อกันเกรงว่าจะทำงานด้วยกันไม่ได้” “ไม่ดี เพราะปัจจุบันสถานการณ์ไม่ค่อยจะดีนัก คิดว่าน่าจะทำงานด้วยกันไปได้ไม่นาน” “ไม่ดี เพราะเรื่องพรมแดนและปัญหาเขาพระวิหารยังไม่เสร็จสิ้นเลย จะให้มาทำงานร่วมกัน เกรงจะไปไม่รอด” เป็นต้น
 - 2) ไม่ดี เพราะมีความขัดแย้งเรื่องพรมแดน ควรรอให้สถานการณ์สงบแล้วจึงร่วมกันทำรายการฯ เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ถ้าทำช่วงนี้คงไม่ดี เพราะช่วงนี้กำลังมีเรื่องกัน ต้องรออีกนานให้สถานการณ์สงบลงกว่านี้ก่อน” “น่าจะไม่ดี ถ้าทำตอนนี้ ก็ไม่แน่ใจว่าจะทำงานร่วมกันได้ไปถึงไหน น่าจะรอให้ทั้งสองประเทศสงบลงกว่านี้ก่อนค่อยทำรายการร่วมกัน” เป็นต้น, ไม่ดีและไม่แน่ใจ เพราะทั้ง 2 ประเทศมีอคติต่อกัน และมีความคิดเห็นแตกต่างกัน ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ไม่ดี บางทีความคิดเห็นของไทยและกัมพูชาอาจไม่ตรงกัน ยังถืออคติส่วนตัว” “ไม่ดี เพราะทั้งสองประเทศยังเลือกเชื้อชาติ มีความคิดหรือยึดถือความคิดที่แตกต่างกัน” “ไม่แน่ใจ บางทีคนไทย-กัมพูชายังถือคตินิยมของชาติตนอยู่” เป็นต้น และไม่ดี เพราะประเทศไทยและประเทศกัมพูชาไม่ใช่ประเทศเดียวกัน เป็นคนละประเทศกัน ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ไม่ดี เพราะไม่ใช่ประเทศเดียวกัน” “ไม่ดี จะร่วมกันทำได้อย่างไร อยู่คนละประเทศ ” “ไม่น่าจะดี เพราะประเทศ

- ไทยอยู่ในส่วนประเทศไทย ประเทศกัมพูชาอยู่ในส่วนประเทศกัมพูชา ไม่ได้เกี่ยวข้องกับ
อะไรกัน” เป็นต้น โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 4 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.93 เท่ากัน
- 3) ไม่ดีเพราะภาษาต่างกัน ทำให้ฟังภาษาของกันและกันไม่รู้เรื่องหรือไม่เข้าใจ จำนวน 2 ครั้ง
คิดเป็นร้อยละ 0.47
 - 4) ไม่เห็นด้วย อื่น ๆ ได้แก่ “ไม่ดีเพราะถ้าร่วมมือกันจัดรายการวิทยุฯ อาจใช้คำพูดแล้วทำ
ให้กระทบฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งแล้วสร้างปัญหาให้เกิดขึ้นก็ได้” และ “คิดว่าคงยาก เพราะสมัย
นี้ทุกคนล้วนเป็นคนเห็นแก่ตัวและเห็นแก่ได้ ไม่ว่าจะเป็นสังคมไทยหรือกัมพูชา ” โดยใน
แต่ละความเห็นมีจำนวน 1 ครั้งเท่ากัน รวมจำนวน 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.47

2) เนื้อหาควรเป็นอย่างไร

เนื้อหาควรเป็นอย่างไร	จำนวน (ความเห็น/ ครั้ง)	ร้อยละ	จำนวน (คน)
สาระความรู้ทั่วไป	77	15.38	354
เศรษฐกิจ การค้าขาย การลงทุน และธุรกิจระหว่างประเทศ	48	10.21	
ความบันเทิง โดยนำเสนอเพลง และตลก	32	6.81	
ข่าวสารทั่วไป	30	6.38	
เนื้อหาที่ส่งเสริมความสัมพันธ์ความเป็นมิตร ความสามัคคี เข้าใจปรองดองระหว่างประเทศไทยและกัมพูชา	27	5.74	
การเกษตร	26	5.53	
อาชีพ การทำมาหากิน	24	5.11	
ข่าวสารของไทยและกัมพูชา	20	4.26	
เนื้อหาที่ดี มีประโยชน์ แปลกใหม่	18	3.83	
ด้านสิทธิมนุษยชน	14	2.98	
อื่น ๆ	13	2.77	
วัฒนธรรมและประเพณีไทยและกัมพูชา	12	2.55	
เนื้อหาเกี่ยวกับการปลูกจิตสำนึกในเรื่องต่าง ๆ เช่น คุณธรรม การเคารพให้เกียรติและเห็นคุณค่าของคน การ เสียสละ และการไม่แบ่งแยกสัญชาติ	10	2.13	
สาธารณสุข ที่เป็นเนื้อหาเกี่ยวกับสุขภาพอนามัย โรคติดต่อ ยาเสพติด และอาหาร	7	1.49	
การท่องเที่ยวโดยเฉพาะแหล่งท่องเที่ยวของทั้ง 2 ประเทศ	6	1.28	
ประวัติศาสตร์ไทยและกัมพูชาที่เป็นจริงและถูกต้อง	6	1.28	
ด้านสังคมบ้านเมืองไทยและกัมพูชา	6	1.28	
เนื้อหาที่เป็นการสอนภาษาโดยเฉพาะภาษาไทย	6	1.28	
เนื้อหาเกี่ยวกับกีฬา	5	1.06	
เนื้อหาเกี่ยวกับพุทธศาสนา	4	0.85	
นิทาน โดยเฉพาะนิทานพื้นบ้าน	4	0.85	
เนื้อหาเกี่ยวกับมารยาท	3	0.64	
เรื่องทั่วไป ทุกด้าน	3	0.64	

เนื้อหาควรเป็นอย่างไร	จำนวน (ความเห็น/ ครั้ง)	ร้อยละ	จำนวน (คน)
ข่าวสารการเมือง	2	0.43	
เนื้อหาที่ไม่มีผลกระทบต่อความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา	2	0.43	
เนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับเยาวชน	2	0.43	
ไม่แสดงความเห็น เพราะไม่เห็นด้วยที่จะให้มีรายการที่ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างไทยและกัมพูชา	17	3.62	
ไม่แสดงความเห็น	46	9.79	46
รวม	470	100	400

* ผู้ตอบสามารถตอบได้มากกว่า 1 ประเด็น

ตารางที่ 53 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของเนื้อหาที่รายการวิทยุฯ เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาในทัศนะของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนอรัญประเทศ

จากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนอรัญประเทศ มีความเห็นต่อเนื้อหารายการวิทยุฯ เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา จำนวน 400 คน แบ่งเป็นผู้ตอบที่ไม่แสดงความเห็น จำนวน 46 คน และผู้ตอบที่แสดงความเห็น จำนวน 354 คน โดยผู้ที่แสดงความเห็นให้ทัศนะทั้งหมด 424 ความเห็น ซึ่งเรียงตามลำดับดังนี้

- 1) สารความรู้ทั่วไป จำนวน 77 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 15.38 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ความรู้รอบตัวหรือความรู้ทั่วไปที่พวกเราไม่ค่อยรับรู้” “ความรู้ใหม่ ๆ ที่ผู้ฟังยังไม่เคยฟัง” “ความรู้ที่ผู้ฟังสนใจ” “ความรู้ทั่วไปลองให้ผู้ฟังโทรเข้าสถานี ประลองความคิดเห็นกันแล้วให้รางวัล” “ความรู้ทั่วไปที่เยาวชนสนใจ” เป็นต้น
- 2) เศรษฐกิจ การค้าขาย การลงทุน และธุรกิจระหว่างประเทศ จำนวน 48 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 10.21 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “เรื่องเศรษฐกิจระหว่างประเทศ” “การติดต่อทางการค้าขายส่งเข้า-ออก” “ธุรกิจค้าขายระหว่างประเทศ” เป็นต้น
- 3) ความบันเทิง โดยนำเสนอเพลง และตลก จำนวน 32 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 6.81 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “บันเทิงให้มาก ๆ” “รายการเพลงให้นาน ๆ” “มีเรื่องเล่าตลก ๆ ด้วยก็ดี” เป็นต้น
- 4) ข่าวสารทั่วไป จำนวน 30 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 6.38 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ข่าวต่าง ๆ” “ข่าวทันเหตุการณ์ต่าง ๆ” “ข่าวสารที่เป็นประโยชน์แก่ผู้ฟัง” เป็นต้น
- 5) เนื้อหาที่ส่งเสริมความสัมพันธ์ความเป็นมิตร ความสามัคคี เข้าใจปรองดองระหว่างประเทศไทยและกัมพูชา จำนวน 27 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 5.74 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ความสามัคคีระหว่างไทย-กัมพูชา” “ทุกเรื่องทีพูดแล้วทำให้ทั้งสอง

ประเทศมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน” “เรื่องที่ทำให้ผู้ฟังทั้งสองประเทศฟังแล้วค่อยเข้าใจกัน เห็นใจซึ่งกันและกัน” เป็นต้น

- 6) การเกษตร จำนวน 26 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 5.53 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “การเกษตรให้มาก ๆ” “การอบรมเรื่องเกษตร” “ให้ความรู้เกี่ยวกับการเกษตร” เป็นต้น
- 7) อาชีพ การทำมาหากิน จำนวน 24 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 5.11 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “การประกอบอาชีพ” “ความเป็นอยู่ของประชากรแถวชายแดนอาจเป็นเรื่องการส่งเสริมอาชีพให้พวกเราก็ได้” “การส่งเสริมอาชีพแก่ประชาชน เช่น การเกษตร” เป็นต้น
- 8) ชาวสารของไทยและกัมพูชา จำนวน 20 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 4.26 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ชาวประเทศไทยและประเทศกัมพูชา” “ชาวบ้านเมืองของทั้งสองประเทศ” “ชาวทันเหตุการณ์ของประเทศไทยและกัมพูชา” เป็นต้น
- 9) เนื้อหาที่ดี มีประโยชน์ แลกเปลี่ยน จำนวน 18 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 3.83 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “อะไรก็ได้ที่ทำแล้วดีมีประโยชน์” “นำเสนอสิ่งแปลกใหม่หรือสิ่งที่เป็นประโยชน์แก่ผู้ฟัง” “เรื่องอะไรก็ได้ที่คิดว่าดีมีประโยชน์ต่อผู้ฟังทั้งสองประเทศ” เป็นต้น
- 10) ด้านสิทธิมนุษยชน จำนวน 14 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 2.98 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “การเคารพสิทธิ การให้เกียรติผู้อื่น” “สิทธิของมนุษยชน” “เรื่องสิทธิเสรีของคน” เป็นต้น
- 11) อื่น ๆ ได้แก่ “ความเป็นอยู่ของคนไทยและกัมพูชาในสมัยก่อน” “เกี่ยวกับการแสดงความคิดเห็นทั้งสองประเทศตามโทรศัพท์” “การพึงพอใจในสิ่งที่ตนมี” “การติดต่อสื่อสารมวลชน” “อาจจะแนะนำให้มีกิจกรรมแข่งขันฟุตบอลกันก็ได้” “ประชากรกัมพูชาที่ข้ามแดนไปทำงานที่เมืองไทย” “รัฐทำงานอย่างเปิดเผยแก่สังคม” “อะไรก็ได้แต่อย่าทำให้กระทบต่อกัมพูชา” “เรื่องการปรับความเข้าใจกันถึงปัญหาที่กำลังเกิดขึ้น” “ข่าวเรื่องกับการประสานงานระหว่างประเทศไทย-กัมพูชาให้มาก ๆ” “เรื่องราวเกี่ยวกับผลกระทบที่เกิดขึ้นหลังมีสงครามกัน” “เกี่ยวกับเขาพระวิหาร” และ “ทุก ๆ เรื่องขึ้นอยู่กับผู้จัดรายการแต่อยากให้มีแปลเป็นภาษากัมพูชาด้วยก็จะดี” โดยในแต่ละความเห็นมีจำนวน 13 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 2.77
- 12) วัฒนธรรมและประเพณีไทยและกัมพูชา จำนวน 12 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 2.55 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “วัฒนธรรมและประเพณีของคนกัมพูชาและคนไทยให้กันและกันรับรู้” “ประเพณีและวัฒนธรรมของไทย-กัมพูชา” “ประเพณีของไทยและกัมพูชาที่คล้ายคลึงกัน” เป็นต้น
- 13) เนื้อหาเกี่ยวกับการปลูกจิตสำนึกในเรื่องต่าง ๆ เช่น คุณธรรม การเคารพให้เกียรติและเห็นคุณค่าของคน การเสียสละ และการไม่แบ่งแยกสัญชาติ จำนวน 10 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 2.13 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “คุณธรรมของคน” “การเสียสละให้แก่สังคมส่วนร่วมที่ดี” “คุณค่าของคน” “เรื่องการอยู่ร่วมกันโดยไม่เลือกถือสัญชาติ” เป็นต้น

- 14) สาธารณสุข ที่เป็นเนื้อหาเกี่ยวกับสุขภาพอนามัย โรคติดต่อ ยาเสพติด และอาหาร จำนวน 7 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.49 ซึ่งผู้ตอบแสดงความคิดเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ส่งเสริมสุขภาพ” “การรักษาสุขภาพ” “การดูแลรักษาทารก” เป็นต้น
- 15) การท่องเที่ยวโดยเฉพาะแหล่งท่องเที่ยวของทั้ง 2 ประเทศ ซึ่งผู้ตอบแสดงความคิดเห็นในประเด็นนี้ เช่น “แหล่งท่องเที่ยวของประเทศทั้งสอง” “เรื่องสถานที่ที่น่าท่องเที่ยวของแต่ละประเทศ (ไทย-กัมพูชา)” “สถานที่ท่องเที่ยว” เป็นต้น, ประวัติศาสตร์ไทยและกัมพูชาที่เป็นจริงและถูกต้อง ซึ่งผู้ตอบแสดงความคิดเห็นในประเด็นนี้ เช่น “เรื่องเล่าประวัติศาสตร์ที่เป็นจริงและถูกต้องแต่ต้องไม่มีผลกระทบต่อผู้ทั้งสองประเทศ” “อ่านประวัติศาสตร์ไทยกัมพูชาให้คนกัมพูชาได้ด้วย” เป็นต้น, ด้านสังคมบ้านเมืองไทยและกัมพูชา ซึ่งผู้ตอบแสดงความคิดเห็นในประเด็นนี้ เช่น “สังคมปัจจุบันของไทย-กัมพูชา” “สังคมไทยของคนไทยและคนกัมพูชา” “สังคมทั้งสองประเทศที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน” เป็นต้น และเนื้อหาที่เป็นการสอนภาษาโดยเฉพาะภาษาไทย ซึ่งผู้ตอบแสดงความคิดเห็นในประเด็นนี้ เช่น “รายการศึกษาภาษาไทย” “การสอนภาษาไทยตามคลื่นวิทยุ” เป็นต้น โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 6 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.28 เท่ากัน
- 16) เนื้อหาเกี่ยวกับกีฬา จำนวน 5 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.06 ซึ่งผู้ตอบแสดงความคิดเห็นในประเด็นนี้ เช่น “เกี่ยวกับการกีฬา” “ข่าวกีฬา” เป็นต้น
- 17) เนื้อหาที่เกี่ยวกับพุทธศาสนา ซึ่งผู้ตอบแสดงความคิดเห็นในประเด็นนี้ เช่น “หลักธรรมของพระพุทธศาสนา เพราะคนไทยและกัมพูชานับถือศาสนาเดียวกัน” “ศาสนา” เป็นต้น และนิทาน โดยเฉพาะนิทานพื้นบ้าน ซึ่งผู้ตอบแสดงความคิดเห็นในประเด็นนี้ เช่น “เล่านิทานพื้นบ้านของแต่ละประเทศ” “เล่านิทาน” “การเล่านิทานพื้นบ้าน” เป็นต้น โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 4 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.85 เท่ากัน
- 18) เนื้อหาเกี่ยวกับมารยาท ซึ่งผู้ตอบแสดงความคิดเห็นในประเด็นนี้ เช่น “มารยาทในการพูดและการให้คุณค่าของคน” “เกี่ยวกับมารยาท” เป็นต้น และเรื่องทั่วไป ทุกด้าน ซึ่งผู้ตอบแสดงความคิดเห็นในประเด็นนี้ เช่น “เรื่องต่าง ๆ” “เกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ ที่มีประโยชน์ต่อผู้ฟัง” เป็นต้น โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.64 เท่ากัน
- 19) ข่าวสารการเมือง, เนื้อหาที่ไม่มีผลกระทบต่อความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา และเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับเยาวชน โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.43 เท่ากัน

นอกจากความเห็นข้างต้น ผู้ตอบอีกส่วนหนึ่งไม่แสดงความคิดเห็น เพราะไม่เห็นด้วยที่จะให้มีรายการที่ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างไทยและกัมพูชา จำนวน 17 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 3.62

3) ควรนำเสนออย่างไร

ควรนำเสนออย่างไร	จำนวน (ความเห็น/ ครั้ง)	ร้อยละ	จำนวน (คน)
แปลและนำเสนอด้วยภาษาเขมร	36	8.76	384
รายการที่ให้ผู้ฟังมีส่วนร่วมในรายการ เช่น โทรศัพท์แสดง ความเห็น และตอบปัญหา ฯลฯ	32	7.79	
แปลและนำเสนอด้วยภาษาไทยและเขมร	26	6.33	
นำเสนอรายการแปลกใหม่ น่าสนใจ ไม่ซ้ำ และไม่น่าเบื่อ	20	4.87	
อื่น ๆ	20	4.87	
แบ่งเป็นช่วงเวลาการนำเสนอรายการตามเนื้อหา	10	2.43	
รายการเพลง	9	2.19	
รูปแบบรายการที่ดี ที่เหมาะ ที่ควร	8	1.95	
สอนภาษาไทยและเขมรในรายการ	7	1.70	
นำเสนอ 3 ภาษา คือ ไทย เขมร และอังกฤษ	5	1.22	
รายการแนะนำ/สอน	5	1.22	
รายการเพลงสลับกับการพูดคุย	4	0.97	
นำเสนอด้วยวิธีการใด ๆ ที่ทำให้ผู้ฟังเข้าใจง่าย	4	0.97	
นำเสนอเป็นภาษาอังกฤษ	3	0.73	
ไทยและกัมพูชาจัดรายการร่วมกัน	3	0.73	
รายการพูดคุย สนทนา	3	0.73	
รายการเพลงสลับกับข่าวสารความรู้	2	0.49	
รายการธรรมะ	2	0.49	
กลุ่มตัวอย่างแสดงทัศนคติต่อการนำเสนอว่า ให้ขึ้นอยู่กับผู้ จัดรายการ	52	12.65	
กลุ่มตัวอย่างแสดงทัศนคติต่อการนำเสนอที่ควรมีเนื้อหาที่ดี มีประโยชน์	19	4.62	
กลุ่มตัวอย่างแสดงทัศนคติส่วนบุคคลว่า “ไม่เห็นด้วย” “ไม่ ดี”	18	4.38	
กลุ่มตัวอย่างแสดงทัศนคติต่อการนำเสนอเนื้อหาที่ควร นำเสนอ คือ ข่าวสาร การเกษตร การค้าขาย	5	1.22	

ควรนำเสนออย่างไร	จำนวน (ความเห็น/ ครั้ง)	ร้อยละ	จำนวน (คน)
กลุ่มตัวอย่างแสดงทัศนคติต่อการนำเสนอที่ไม่ควรมีโฆษณา มากเกินไป	2	0.49	
ไม่แสดงความเห็น	116	28.22	116
รวม	411	100	400

* ผู้ตอบสามารถตอบได้มากกว่า 1 ประเด็น

ตารางที่ 54 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของวิธีการนำเสนอรายการวิทยุ เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์
ไทย-กัมพูชาในทัศนะของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนอรัญประเทศ

จากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนอรัญประเทศ มี
ความเห็นต่อวิธีการนำเสนอรายการวิทยุ เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทยและกัมพูชา จำนวน 400 คน
แบ่งเป็นผู้ตอบที่ไม่แสดงความเห็น จำนวน 116 คน และผู้ตอบที่แสดงความเห็น จำนวน 284 คน
โดยผู้ที่แสดงความเห็นให้ทัศนคติทั้งหมด 295 ความเห็น ซึ่งเรียงตามลำดับดังนี้

- 1) แพลและนำเสนอด้วยภาษาเขมร จำนวน 36 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 8.76 ซึ่งผู้ตอบแสดง
ความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “พูดเป็นภาษาไทยแล้วแปลเป็นภาษากัมพูชา” “พูดเป็น
ภาษาไทยแปลเป็นภาษากัมพูชาเพราะคนกัมพูชาจะฟังออก” “แปลเป็นภาษากัมพูชา
ด้วย น่าจะมีวิธีการที่สามารถฟัง-พูดภาษากัมพูชาได้” เป็นต้น
- 2) รายการที่ให้ผู้ฟังมีส่วนร่วมในรายการ เช่น โทรศัพท์แสดงความคิดเห็น และตอบปัญหา
 ฯลฯ จำนวน 32 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 7.79 ซึ่งผู้ตอบแสดงความคิดเห็นในประเด็นนี้ เช่น
“เปิดรับสายโทรศัพท์แสดงความคิดเห็นได้ทั้งไทยและกัมพูชา” “นำเสนอให้ผู้ฟังที่สนใจ
สามารถโทรเข้าสถานีเพื่อสอบถามและหาข้อมูลเพิ่มเติมได้” “อาจจะมีการให้ผู้ฟัง
สามารถโทรเข้าขอคำปรึกษาหรือแสดงความคิดเห็นหรือจัดรายการถาม-ตอบ” เป็นต้น
- 3) แพลและนำเสนอด้วยภาษาไทยและเขมร จำนวน 26 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 6.33 ซึ่งผู้ตอบ
แสดงความคิดเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ให้ผู้จัดรายการที่พูดภาษากัมพูชาได้ นำเสนอเป็น
ภาษาไทยและแปลเป็นภาษากัมพูชา” “ใช้ภาษาไทยถิ่น (ไทย-เขมร) จะได้ฟังทั้งสอง
ประเทศทั้งคนไทยและคนกัมพูชา” “มีนำเสนอเป็นภาษาถิ่นแบบ (ไทยผสมกัมพูชาด้วย
ก็ได้) จะได้ฟังได้ทุกคน” เป็นต้น
- 4) นำเสนอรายการแปลกใหม่ น่าสนใจ ไม่ซ้ำ และไม่น่าเบื่อ จำนวน 20 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ
4.87 ซึ่งผู้ตอบแสดงความคิดเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ควรนำเสนอรายการแปลกใหม่” “ควร
จัดรายการที่แปลก ๆ ใหม่ ๆ ไม่ซ้ำเดิม ๆ” “นำเสนอให้เป็นที่น่าสนใจแก่ผู้ฟัง” เป็นต้น
- 5) อื่น ๆ ได้แก่ “แบบชักชวนและให้กำลังใจวัยรุ่น” “นำเสนอให้เยาวชนสนใจ” “นำเสนอ
ทุกวัน วันละนิดละหน่อย เสนอให้เห็นคุณค่าของคนหรือสำคัญของคุณธรรม” “นำเสนอ
บ่อย ๆ ให้ผู้ฟังได้รับรู้ทั่วถึงทุก ๆ คน” “พูดเป็นภาษาไทยก็ได้” “นำเสนอแบบเป็น
กันเองกับชาวกัมพูชาให้เกียรติเท่ากับคนไทย” “นำเสนอให้คนไทยเข้าใจให้มาก ๆ จะได้

- ไม่เลือกถือสัญชาติ” “ใช้ผู้นำชุมชนของแต่ละประเทศพูดออกอากาศก็ได้” “เล่าให้คล้ายนิทานที่น่าสนใจ” “นำเรื่องราวที่เป็นความจริงทุกประการมาเล่าให้คนรุ่นนี้ทราบกัน” “รายการทั่วไป” “รับได้ทั้งคนไทยและคนกัมพูชา” “ทำอะไรที่พอจะเป็นไปได้” “อาจจะเป็นการปรึกษาหารือกันกับชาวบ้านและจัดให้มีการปฏิบัติการเกษตรร่วมกันโดยใช้วิทยุฯ เป็นสื่อกลางในการทำโครงการ” “รายการพูดคุยเป็นกันเองแบบเปิดใจต่อกัน” “นำเสนอจัดรายการแบบสากล” และ “นำเสนอให้ชนชาติไทยได้รับทราบทุกคน” โดยในแต่ละความเห็นมีจำนวน 1 ครั้งเท่ากัน รวมจำนวน 20 ครั้ง คิดเป็น ร้อยละ 4.87
- 6) แบ่งเป็นช่วงเวลากำหนดรายการตามเนื้อหา จำนวน 10 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 2.43 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ตอนเช้าจาก 07.00-08.00 น. ให้ข่าว จาก 08.00 เป็นต้นไปน่าจะเป็นรายการเพลง” “ทุกวันช่วงเย็น ๆ นำเสนอทุกเรื่องสับเปลี่ยนกันไป” “ช่วงเวลาตอนเย็น ๆ หลังจากเลิกงานน่าจะมีข่าวบ้านเมืองสลับเปลี่ยนกับขอเพลงตามสาย” เป็นต้น
- 7) รายการเพลง จำนวน 9 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 2.19 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “นำเสนอเพลงให้มาก ๆ” “นำเสนอการจัดรายการเพลงมาก ๆ” “อย่างไรก็ได้แต่ขอให้ฟังเพลงด้วย” เป็นต้น
- 8) รูปแบบรายการที่ดี ที่เหมาะ ที่ควร จำนวน 8 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.95 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “นำเสนอให้ดีและเหมาะสม” “ควรนำเสนอในทางที่ควรที่คิดว่าดี” “นำเสนอให้สมควร” เป็นต้น
- 9) สอนภาษาไทยและเขมรในรายการ จำนวน 7 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.70 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “สอนหรือแนะนำภาษาไทย” “การแนะนำเป็นภาษาไทยและสอนเป็นภาษากัมพูชาด้วย” “แนะนำสอนเป็นภาษาไทย-กัมพูชา” เป็นต้น
- 10) นำเสนอ 3 ภาษา คือ ไทย เขมร และอังกฤษ ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “นำเสนอแบบหลากหลาย เช่น ไทย กัมพูชา อังกฤษ” “นำเสนอเป็น 3 ภาษาก็ได้ อาจจะไทย, กัมพูชา และภาษาอังกฤษ” เป็นต้น และรายการแนะนำ/สอน ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “แนะนำวิธีที่ดีที่สุด ค่าใช้จ่ายน้อยที่สุด และได้ผลเร็วที่สุด” “แนะนำวิธีการสร้างอาชีพใหม่ที่เศรษฐกิจปัจจุบันกำลังต้องการ” “พูดบอกวิธีการทำ ๆ ขั้นตอนการทำ” เป็นต้น โดยในแต่ละความเห็นมีจำนวน 5 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.22 เท่ากัน
- 11) รายการเพลงสลับกับการพูดคุย ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ควรมีการสลับเปลี่ยนรายการเพลงบ้าง” “ควรสลับเปลี่ยนกับเพลงบ้าง” “นำเสนอโดยสลับเปลี่ยนกับเพลงที่ขอ” เป็นต้น และนำเสนอด้วยวิธีการใด ๆ ที่ทำให้ผู้ฟังเข้าใจง่าย ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ทำอย่างไรก็ได้ให้คนไทยเข้าใจมากที่สุด” “นำเสนอให้ผู้ฟังได้รับรู้ให้ได้มากที่สุด” เป็นต้น โดยในแต่ละความเห็นมีจำนวน 4 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.97 เท่ากัน
- 12) นำเสนอเป็นภาษาอังกฤษ, ไทยและกัมพูชาจัดรายการร่วมกัน และรายการพูดคุยสนทนา โดยในแต่ละความเห็นมีจำนวน 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.73 เท่ากัน
- 13) รายการเพลงสลับกับข่าวสารความรู้ และรายการธรรมะ โดยในแต่ละความเห็นมีจำนวน 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.49 เท่ากัน

นอกจากที่ผู้ตอบมีความเห็นต่อวิธีการนำเสนอรายการวิทยุฯ เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย และกัมพูชาดังกล่าวข้างต้นแล้ว ผู้ตอบบางส่วนได้แสดงทัศนคติส่วนบุคคลว่า “ไม่เห็นด้วย” “ไม่ดี” จำนวน 18 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 4.38 และยังมีผู้ตอบอีกส่วนหนึ่งยังได้แสดงความคิดเห็นต่อการนำเสนอเนื้อหา ดังนี้

- (1) กลุ่มตัวอย่างแสดงทัศนคติต่อการนำเสนอว่า ให้ขึ้นอยู่กับผู้จัดรายการ จำนวน 52 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 12.65 ซึ่งผู้ตอบแสดงความคิดเห็นในประเด็นนี้ เช่น “นำเสนออย่างไรก็ได้แล้วแต่ผู้จัดรายการ” “แล้วแต่ผู้จัดรายการเห็นว่าดีว่าควร” “นำเสนออย่างไรก็ได้ขึ้นอยู่กับผู้จัดรายการว่าดี” เป็นต้น
- (2) กลุ่มตัวอย่างแสดงทัศนคติต่อการนำเสนอที่ควรมีเนื้อหาที่ดี มีประโยชน์ จำนวน 19 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 4.62 ซึ่งผู้ตอบแสดงความคิดเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ควรนำเสนอในเรื่องที่ดี มีประโยชน์ต่อผู้ฟัง” “นำเสนอให้ทั้งสองประเทศเห็นจุดดีกันและกัน” “ควรนำเสนอรายการที่ดี ๆ” เป็นต้น
- (3) กลุ่มตัวอย่างแสดงทัศนคติต่อการนำเสนอเนื้อหาที่ควรนำเสนอ คือ ข่าวสาร การเกษตร การค้าขาย จำนวน 5 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.22 ซึ่งผู้ตอบแสดงความคิดเห็นในประเด็นนี้ เช่น “นำเสนอให้ทั้งสองประเทศมาติดต่อค้าขายร่วมกัน” “ควรนำเสนอข่าวสาร หรือ สินค้าตลาด และเกษตร” เป็นต้น
- (4) กลุ่มตัวอย่างแสดงทัศนคติต่อการนำเสนอที่ไม่ควรมีโฆษณามากเกินไป จำนวน 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.49

5.3 การเปรียบเทียบพฤติกรรมการเปิดรับฟังวิทยุฯ และทัศนคติด้านต่าง ๆ ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยและกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนจังหวัดสระแก้ว

เมื่อเปรียบเทียบผลการศึกษากลุ่มตัวอย่างทั้งประชาชนไทยและกัมพูชา พบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งประชาชนไทย จังหวัดสระแก้ว และกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนอรัญประเทศส่วนใหญ่ไม่เปิดรับฟังวิทยุฯ ของกันและกัน โดยกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย (ร้อยละ 67.75) ที่ไม่เปิดรับฟังวิทยุฯ กัมพูชาให้เหตุผลว่าฟังภาษาเขมรไม่รู้เรื่อง/ไม่รู้ภาษาเขมร และกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา (ร้อยละ 65.75) ที่ไม่เปิดรับฟังวิทยุฯ ไทยให้เหตุผลว่าไม่มีเครื่องรับวิทยุฯ ในขณะที่ทั้งประชาชนไทยและกัมพูชาส่วนน้อยที่เปิดรับฟังวิทยุฯ ของกันและกัน โดยกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย (ร้อยละ 32.25) ที่เปิดรับฟังวิทยุฯ กัมพูชาส่วนใหญ่ให้เหตุผลว่าได้รับความบันเทิงและผ่อนคลาย และกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา (ร้อยละ 34.25) ที่เปิดรับฟังวิทยุฯ ไทยส่วนใหญ่ให้เหตุผลว่าชอบ อดอยาก และได้ฟังเพลงไทย ทั้งนี้ กลุ่มตัวอย่างทั้งไทยและกัมพูชาที่เปิดรับฟังวิทยุฯ ของกันและกันส่วนใหญ่เห็นพ้องกันว่า ฟังวิทยุฯ ของกันและกันแล้วมีประโยชน์ มีจำนวนมากที่สุด โดยกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยส่วนใหญ่ให้เหตุผลว่าได้รับความบันเทิงและผ่อนคลาย และได้เรียนรู้ภาษาเขมร ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชาส่วนใหญ่ให้เหตุผลว่าได้ข่าวสารความรู้ ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยที่ฟังวิทยุฯ กัมพูชา แต่ไม่ระบุว่า มีหรือไม่มีประโยชน์ มีจำนวนน้อยที่สุด โดยผู้ตอบทั้งหมดไม่แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม แต่กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชาที่ฟังวิทยุฯ ไทย เห็นว่าฟังวิทยุฯ ไทยแล้วไม่มีประโยชน์ มีจำนวนน้อยที่สุด โดยผู้ตอบทั้งหมดให้เหตุผลที่เป็นทัศนคติว่าฟังเพลงเพื่อคลายเหงา และไม่มีประโยชน์อื่นใด

กลุ่มตัวอย่างทั้งไทยและกัมพูชาที่เปิดรับฟังวิทยุฯ ของกันและกันเห็นพ้องกันว่าเปิดรับฟังวิทยุฯ ของกันและกันแล้วรู้สึกดีต่อประเทศเจ้าของวิทยุฯ มีจำนวนมากที่สุด ซึ่งกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยที่ฟังวิทยุฯ กัมพูชาแล้วรู้สึกดีกับประเทศกัมพูชาส่วนใหญ่ให้เหตุผลว่าได้รับความบันเทิงและคลายความเครียด และให้เหตุผลเกี่ยวกับความสัมพันธ์ที่มีต่อกันแบบ “บ้านใกล้เรือนเคียง” “บ้านพี่เมืองน้อง” “ประเทศเพื่อนบ้าน” “เหมือนเครือญาติ/พี่น้องกัน” หรือ “มิตร/เพื่อน/เพื่อนบ้าน” ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชาที่ฟังวิทยุฯ ไทยแล้วรู้สึกดีกับประเทศไทยส่วนใหญ่ให้เหตุผลว่าได้รับความบันเทิงและคลายความเครียด ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยและกัมพูชาเปิดรับฟังวิทยุฯ ของกันและกันยังเห็นพ้องกันว่าเปิดรับฟังวิทยุฯ ของกันและกันแล้วทำให้รู้สึกไม่ดีกับประเทศเจ้าของวิทยุฯ มีจำนวนน้อยที่สุด โดยกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยที่ฟังวิทยุฯ กัมพูชาแล้วรู้สึกไม่ดีกับประเทศกัมพูชาส่วนใหญ่ให้เหตุผลว่าฟังภาษาเขมรไม่รู้เรื่อง ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชาที่ฟังวิทยุฯ ไทยแล้วรู้สึกไม่ดีกับประเทศไทยส่วนใหญ่ให้เหตุผลว่าได้รับรู้ว่าประเทศไทยอยู่ในภาวะขัดแย้ง วุ่นวาย มีการใช้ความรุนแรงภายในประเทศ

ต่อประเด็นความสัมพันธ์ระหว่างไทย-กัมพูชา พบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งประชาชนไทยและกัมพูชาเห็นพ้องกันว่าความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาดี มีจำนวนมากที่สุด โดยกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย (ร้อยละ 74.75) เห็นว่าความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาดี มีจำนวนมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา (ร้อยละ 47.00) ซึ่งกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยส่วนใหญ่ให้เหตุผลว่าสังเกตได้จากการค้า เศรษฐกิจ การลงทุน ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชาให้เหตุผลว่าสังเกตจากการค้าขายระหว่างกัน ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างทั้งประชาชนไทยไม่ระบุความสัมพันธ์ว่าดีหรือไม่ดี มีจำนวนน้อยที่สุด โดยให้เหตุผลว่าสังเกตสังเกตได้จากสถานการณ์ปกติไม่มีปัญหาอะไร และไม่มีอะไรเปลี่ยนแปลง และสังเกตได้จากการค้าขาย แต่ประชาชนกัมพูชาเห็นว่าความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาปานกลาง/มีทั้งดีและไม่ดี มีจำนวนน้อยที่สุด โดยให้เหตุผลว่าเฉพาะด้านดีว่า ในพื้นที่ชายแดนมีความสะดวกในการเข้า-ออกประเทศ

จากการเปรียบเทียบทัศนคติของทั้งสองกลุ่มตัวอย่างทั้งประชาชนไทยและกัมพูชาที่มีต่อบทบาทที่ควรทำและไม่ควรทำของวิทยุฯ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยแสดงความเห็นว่าวิทยุฯ กัมพูชาควรทำหรือมีบทบาทในการส่งเสริมเศรษฐกิจ การค้า ตามแนวชายแดนหรือระหว่างไทยและกัมพูชา เช่น การโฆษณาและการประชาสัมพันธ์สินค้า/การค้าขาย แต่วิทยุฯ กัมพูชาไม่ควรทำหรือไม่ควรมีบทบาทในการยุยงหรือสร้างความแตกแยก ขัดแย้ง ร้าวฉาน และเข้าใจผิด โดยเฉพาะระหว่างไทยและกัมพูชา ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชาที่แสดงความเห็นส่วนใหญ่แสดงความเห็นว่าวิทยุฯ ไทยควรทำหรือมีบทบาทในการนำเสนอข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง เป็นความจริง ตรงไปตรงมาชัดเจน แต่วิทยุฯ ไทยไม่ควรทำหรือไม่ควรมีบทบาทในการนำเสนอข้อมูลข่าวสารที่ไม่เป็นจริง เป็นเท็จ หรือเกินความจริง

การศึกษาทัศนคติต่อแนวทางการดำเนินการเพื่อส่งเสริมวิทยุชายแดนเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาตามประเด็นคำถามต่าง ๆ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยและกัมพูชาเห็นพ้องกันว่าบทบาทในการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา ของวิทยุฯ (ของไทยและหรือ

กัมพูชา) คือ ประเด็นการนำเสนอสิ่งที่ดี ส่งเสริมความสัมพันธ์ ความร่วมมือ เพื่อความเข้าใจอันดีระหว่างประเทศไทยและกัมพูชา สำหรับความเห็นต่อแนวคิดร่วมคิดร่วมทำรายการวิทยุฯ เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทยและกัมพูชาของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยนั้นเห็นพ้องกันว่าเป็นการส่งเสริมความสัมพันธ์ ความเข้าใจอันดี ความรัก ความสามัคคี ความร่วมมือและความช่วยเหลือกันระหว่างไทยและกัมพูชา ทั้งนี้ ในความเห็นต่อเนื้อหาของรายการ วิทยุฯ เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-ที่ควรนำเสนอของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย คือ เนื้อหาด้านเศรษฐกิจ การค้าขาย การลงทุน และธุรกิจระหว่างประเทศ ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา คือ เนื้อหาที่เป็นสาระความรู้ทั่วไป สำหรับในส่วนวิธีการนำเสนอรายการวิทยุฯ เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทยและกัมพูชา กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยเห็นว่าควรนำเสนอด้วยรูปแบบรายการพูดคุย สนทนา ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชามีความเห็นว่าการนำเสนอด้วยภาษาเขมร

บทที่ 6

แนวทางการส่งเสริมบทบาทของวิद्यุชายแดนอำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์ - โอร สมัต อำเภอสำโรง จังหวัดโอตดาร์เมียนเจย ในการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา

ในบทนี้นำเสนอผลการศึกษาคณ บริเวณชายแดนอำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์ ซึ่งประกอบด้วยสภาพปัจจุบันของวิद्यุฯ ไทย บทบาทปัจจุบันของวิद्यุชายแดนในการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา ลักษณะทางประชากรศาสตร์ ประสบการณ์เกี่ยวกับการเดินทางไปกัมพูชา พฤติกรรมการเปิดรับฟังวิद्यุฯ กัมพูชา และทัศนคติด้านต่าง ๆ ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ดำเนินการวิद्यุฯ ลักษณะทางประชากรศาสตร์ พฤติกรรมการเปิดรับวิद्यุชายแดนและทัศนคติด้านต่าง ๆ ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยและกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา รวมทั้งบทบาทที่พึงประสงค์และไม่พึงประสงค์ของวิद्यุชายแดนในการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาด้านต่าง ๆ เนื้อหาและรูปแบบรายการที่ส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา รวมทั้งแนวทางการส่งเสริมบทบาท ซึ่งมีดังรายละเอียด ต่อไปนี้

6.1 สถานภาพและพฤติกรรมการเปิดรับวิद्यุชายแดนอำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์

การศึกษาจำแนกตามหัวข้อ ดังนี้ สภาพปัจจุบันของวิद्यุฯ ไทย คณ บริเวณชายแดนอำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์ บทบาทปัจจุบันของวิद्यุชายแดนในการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา ลักษณะทางประชากรศาสตร์ ประสบการณ์เกี่ยวกับการเดินทางไปกัมพูชา พฤติกรรมการเปิดรับฟังวิद्यุฯ กัมพูชา และทัศนคติด้านต่าง ๆ ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ดำเนินการวิद्यุฯ และลักษณะทางประชากรศาสตร์ พฤติกรรมการเปิดรับวิद्यุชายแดนและทัศนคติด้านต่าง ๆ ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยและกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ซึ่งในแต่ละส่วนมีผลการศึกษาดังนี้

6.1.1 สภาพปัจจุบันของวิद्यุฯ ไทย คณ บริเวณชายแดนอำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์

จังหวัดสุรินทร์มีสถานีวิद्यุฯ ดำเนินการภายในพื้นที่ โดยมีสถานีวิद्यุฯ หลัก จำนวน 3 สถานี และสถานีวิद्यุฯชุมชน จำนวน 12 สถานี จากการสุ่มเปิดรับฟังรายการสถานีวิद्यุฯ ต่าง ๆ พบว่า มีรายการเพลง ทั้งเพลงสตริง ลูกทุ่ง และเพื่อชีวิต ฯลฯ ข่าวสาร และสาระความรู้ นำเสนอด้วยภาษาไทยกลาง และภาษาคำเมือง ฯลฯ

นอกจากนี้ การศึกษายังพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ดำเนินการวิद्यุฯ อาศัยแหล่งข้อมูลต่าง ๆ สำหรับการผลิตรายการวิद्यุฯ ดังนี้

- (1) หนังสือพิมพ์ เช่น ไทยรัฐ เดลินิวส์ และหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น

- (2) สื่อสิ่งพิมพ์อื่น ๆ เช่น วารสารเกี่ยวกับอาหารและสุขภาพ นิตยสาร เช่น แพรว ทีวีพูล และหนังสือสาระความรู้ต่าง ๆ
- (3) หน่วยงานรัฐในท้องถิ่นที่ส่งข่าวสารมายังสถานี เช่น สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัด โรงพยาบาล สำนักงานสาธารณสุข สำนักงานจังหวัด เหล่ากาชาดจังหวัด ที่ว่าการอำเภอ สำนักงานขนส่งจังหวัด โรงเรียน อบจ. อบต. เทศบาล สำนักงานพัฒนาชุมชน สำนักงานพาณิชย์ สถานีตำรวจภูธร สำนักงานประปา สำนักงานปศุสัตว์ สำนักงานสาธารณสุข สำนักงานเกษตรอำเภอ ธนาคารเพื่อการเกษตร การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค สำนักงานสรรพสามิต สำนักงานประกันสังคม สำนักงานจัดหางาน สำนักงานแรงงาน และคณะกรรมการการเลือกตั้ง ฯลฯ
- (4) หน่วยงานอื่นในท้องถิ่น เช่น วัด และกลุ่มชุมชน
- (5) แหล่งข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต คือ เว็บไซต์ต่าง ๆ เช่น “ที่นี่” “กระปุก” “พันทิป (PANTIP)” “กูเกิ้ล” สำนักข่าวและสื่อมวลชน เช่น “สำนักข่าวไอ.เอ็น.เอ็น.” “เนชั่น” และหนังสือพิมพ์ออนไลน์ เช่น “ไทยรัฐ” “เดลินิวส์” “มติชน” “ผู้จัดการ” “คมชัดลึก” รวมทั้งเว็บไซต์หน่วยงานราชการ เช่น กรมประชาสัมพันธ์ และกรมอุตุนิยมวิทยา
- (6) แหล่งข้อมูลจากบุคคลในท้องถิ่น เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และชาวบ้านทั่วไป ซึ่งบุคคลดังกล่าวส่งข่าวมายังสถานีเพื่อประชาสัมพันธ์งาน หรือแจ้งข่าวต่าง ๆ เช่น การทอดผ้าป่า งานศพ งานแต่งงาน และวิว/ควายหาย เป็นต้น

6.1.2 บทบาทปัจจุบันของวิทยุชายแดนในการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา

วิทยุชายแดน อำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์ โดยรวมมีบทบาทในการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา ในด้านต่าง ๆ ดังนี้

- 1) บทบาทในการส่งเสริมความสัมพันธ์ทางวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น วิทยุฯ มีบทบาทด้วยการนำเสนอข่าวสารเป็นภาษาไทยและสποดด้วยภาษาเขมรเพื่อประชาสัมพันธ์งานวัดและงานบุญต่าง ๆ เช่น งานผ้าป่า งานทอดกฐิน และงานสงกรานต์ เพื่อให้ทั้งคนไทยและกัมพูชาเข้าร่วมกิจกรรมร่วมกัน การจัดกิจกรรมเกี่ยวกับประเพณีต่าง ๆ เช่น สงกรานต์ลอยกระทง และวันสำคัญทางศาสนา
 - 2) บทบาทในการเชื่อมสัมพันธ์ด้วยความบันเทิงผ่านเสียงเพลง นอกเหนือจากผู้ฟังคนไทย โทรศัพท์เพื่อขอเพลงที่สถานีวิทยุฯ และมอบเพลงให้แก่ผู้ฟังคนไทยด้วยกัน เช่น เพื่อนและแฟน ผู้ฟังคนกัมพูชาทั้งประชาชนทั่วไป ทหารและตำรวจ ได้ใช้พื้นที่ในรายการด้วยการโทรศัพท์เข้าขอเพลงเพื่อมอบให้ผู้ฟังคนกัมพูชาด้วยกันฟังและอีกส่วนหนึ่งเพิ่มเติมการมอบเพลงให้แก่ “ผู้ฟังรายการทั่วไป” “แฟนรายการ” ซึ่งบางส่วนมิได้ระบุชัดเจนว่าเป็นการมอบให้ผู้ฟังคนไทย แต่โดยนัยยะแล้วรวมถึงผู้ฟังคนไทยด้วย
- ทั้งนี้ นักจัดรายการวิทยุฯ เปิด “หน้าไมค์” กล่าวคือ ออกอากาศการพูดคุยระหว่างนักจัดรายการวิทยุฯ กับผู้ฟังที่โทรศัพท์เข้ามาขณะจัดรายการ นักจัดรายการยังกล่าวเพิ่มเติมว่า การที่คนกัมพูชาโทรศัพท์เพื่อขอเพลงให้กันและกันนั้น ส่วนหนึ่งเป็นเพราะต้องการ “ฟังเสียงตนเอง” ออกอากาศทางสถานีวิทยุฯ ด้วย

ส่วนเพลงที่ผู้ฟังขอผ่านนักจัดรายการวิทยุฯ มีทั้งเพลงไทยและเพลงเขมร โดยที่สถานีวิทยุฯ 102.5 เปิดเพลงตามคำขอทั้งเพลงไทยและเพลงเขมร โดยเพลงไทยที่ผู้ฟังคนกัมพูชาขอมาก เช่น เพลงของศิลปินตึกแตน ชลดา ต่าย อรทัย และไผ่ พงศธร รวมทั้งเพลงกันตรึม อาทิ ศิลปิน สมานชัย เสียงระทม สำหรับเพลงเขมรนั้นมีทั้งเพลงเขมรลูกทุ่งเก่าและเพลงเขมรสมัยนิยม ซึ่งสถานีซื้อซีดีจากกัมพูชา ส่วนสถานีวิทยุฯ 103.75 MHz เปิดเพลงตามคำขอเฉพาะเพลงไทย ซึ่งศิลปินที่ได้รับความนิยมหรือขอให้เปิดในรายการมาก คือ ศิลปินไทยกลุ่มดังกล่าวก่อนหน้า

- 3) บทบาทในการให้ข่าวสารความรู้ วิทยุฯ นำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับสาธารณสุข เช่น การป้องกันโรคภัยต่าง ๆ ซึ่งสถานีวิทยุฯ ได้รับข้อมูลจากสำนักงานสาธารณสุข นอกจากนี้วิทยุฯ ยังได้แจ้งการขึ้นทะเบียนแรงงานต่างด้าว และนำเสนอเนื้อหาทางการเกษตร อาทิ การทำการเกษตรโดยไม่ใช้สารเคมี ทั้งนี้ผู้ดำเนินการวิทยุฯ เชื่อมั่นว่าคนกัมพูชาตามแนวชายแดนหรือ “เขมรใหม่” รู้ภาษาไทย ซึ่งนอกจากฟังรู้เรื่องแล้ว บางคนพอพูดภาษาไทยได้ และเขียนภาษาไทยได้ด้วย ซึ่งทำให้ผู้ฟังกัมพูชาได้รับประโยชน์จากการเปิดรับข่าวสารความรู้จากสถานีวิทยุฯ ไทย
- 4) บทบาทในการให้ความรู้ความเข้าใจในภาษาไทย จากการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชาส่วนหนึ่งใช้ประโยชน์ในการเปิดรับฟังวิทยุฯ ไทย เพื่อเรียนรู้และฝึกพูดภาษาไทย จากการฟังข่าวสารและเพลง
- 5) บทบาทในการเผยแพร่พุทธศาสนา สถานีวิทยุฯ ชุมชนคนชายแดน เมื่อครั้งที่มิอาสาสมัครชาวกัมพูชาจัดรายการด้วยภาษาเขมรนั้น ได้นำเสนอหลักธรรมของวัดพระธรรมกาย โดยในช่วงต้นปี 2553 ได้ประชาสัมพันธ์โครงการบวชอุบาสิกาแก้ว หน่ออ่อน เมื่อเดือนธ.ค. 2553 ได้ยุติรายการโดยผู้ดำเนินการวิทยุฯ กล่าวว่า อาสาสมัครชาวกัมพูชาไม่ได้มาจัดรายการอีก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะ ปัญหาค่าใช้จ่ายในการเดินทางและปัญหาส่วนตัวอื่น ๆ
- 6) บทบาทในการเป็นช่องทางส่งข่าวสาร วิทยุฯ ยังมีบทบาทในการเป็นช่องทางฝากความคิดถึงและข่าว เช่น แจ้งข่าวของคนกัมพูชาในไทยว่าจะกลับบ้านช่วงสงกรานต์

หากประมวลและจัดลำดับบทบาทของวิทยุฯ ในด้านต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้น บทบาทในการส่งเสริมความสัมพันธ์ทางวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น บทบาทในการเชื่อมสัมพันธ์ด้วยความบันเทิงผ่านเสียงเพลง บทบาทในการให้ข่าวสารความรู้ บทบาทในการให้ความรู้ความเข้าใจในภาษาไทย บทบาทในการเผยแพร่พุทธศาสนา และบทบาทในการเป็นช่องทางส่งข่าวสาร โดยรวมเป็นบทบาทของวิทยุชายแดน อำเภอคาบเชิง จังหวัดสุรินทร์ที่ปรากฏชัดเจน แต่บทบาทในการเป็นช่องทางส่งข่าวสารดังกล่าวแล้วนั้นเป็นบทบาทที่ปรากฏชัดเจนของสถานีวิทยุฯ อสมท.

จากบทบาทในการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาดังกล่าวข้างต้น มีบางบทบาทที่นอกจากจะเป็นการสื่อสารระหว่างประเทศ (international communication) แล้วยังเป็นบทบาทของสื่อในการสื่อสารต่างวัฒนธรรม (intercultural communication) ด้วย คือ บทบาทในการให้ข่าวสารความรู้ เพื่อให้คนกัมพูชาที่เข้ามาอยู่ในไทยละทิ้งวัฒนธรรมบางอย่างของตน (deculturation) เช่น การไม่ตัดไม้ทำลายป่า และกฎหมายแรงงานต่างด้าว อาทิ การต่ออายุ

ใบอนุญาตทำงานแรงงานต่างด้าว เพื่อให้แรงงานกัมพูชาที่มีทำงานและอาศัยอยู่ในประเทศไทยปฏิบัติ ตามกฎหมายแรงงานต่างด้าวของไทยและไม่ตัดไม้ทำลายป่าในไทย

6.1.3 ลักษณะทางประชากรศาสตร์ ประสบการณ์เกี่ยวกับการเดินทางไปกัมพูชา และทัศนคติ ด้านต่าง ๆ ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ดำเนินการวิทย์ฯ

การศึกษาลักษณะทางประชากรศาสตร์ ประสบการณ์เกี่ยวกับการเดินทางไปกัมพูชา และ ทัศนคติด้านต่าง ๆ ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ดำเนินการวิทย์ฯ มีรายละเอียด ดังนี้

6.1.3.1 ลักษณะทางประชากรศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ดำเนินการวิทย์ฯ

กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ดำเนินการวิทย์ฯ เป็นเพศชายจำนวน 9 คน และเพศหญิง 1 คน มี ช่วง อายุระหว่าง 28-29 ปี จำนวน 1 คน ช่วงอายุ 35-44 ปี จำนวน 2 คน ช่วงอายุ 45-54 ปี จำนวน 4 คน ช่วงอายุ 55-64 ปี จำนวน 3 คน

ผู้ดำเนินการวิทย์ฯ ส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 17 คน ระดับมัธยมศึกษา จำนวน 4 คน และระดับปริญญาโท ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวช.) และระดับประถมศึกษา จำนวนระดับละ 1 คน โดยส่วนใหญ่มีอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ จำนวน 14 คน นักจัด รายการวิทย์ฯ จำนวน 4 คน เกษตรกร จำนวน 3 คน และพนักงานบริษัทเอกชน แม่บ้าน รับจ้าง ทั่วไป และลูกจ้างชั่วคราว จำนวนอาชีพละ 1 คน ซึ่งส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการจัดรายการเป็น เวลา 1-5 ปี จำนวน 12 คน 6-10 ปี จำนวน 4 คน 16-20 ปี จำนวน 3 คน มากกว่า 21 ปี จำนวน 3 คน 11-15 ปี จำนวน 1 คน และกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ประสงค์จะบอกประสบการณ์ในการจัดรายการ จำนวน 2 คน

6.1.3.2 ประสบการณ์เกี่ยวกับการเดินทางไปกัมพูชาของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ดำเนินการวิทย์ฯ

กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ดำเนินการวิทย์ฯ ซึ่งมีทั้งคนที่เคยไปและไม่เคยไปกัมพูชา สำหรับกลุ่ม คนที่เคยไปบางส่วนเคยไปประมาณ 1-2 ครั้ง บางคนเคยไป 10 ครั้ง บางคนเคยไป 20 ครั้ง บางคนไป เดือนละ 1-2 ครั้ง บางคนระบุว่าเมื่อก่อนไปประมาณเดือนละ 2-3 ครั้ง บางคนกล่าวว่าเคยเข้าไป บริเวณชายแดน แต่ไม่ได้เข้าไปไกล นอกจากนี้ยังมีกลุ่มตัวอย่างบางคนไปบ่อยมากทุกสัปดาห์

6.1.3.3 พฤติกรรมการเปิดรับฟังวิทย์ฯ กัมพูชาของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ดำเนินการวิทย์ฯ

กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ดำเนินการวิทย์ฯ ส่วนใหญ่เคยฟังวิทย์ฯ ของกัมพูชา แม้ว่าฟังเรื่อง บ้างไม่รู้เรื่องบ้าง โดยบางส่วนระบุว่าอยากรู้ว่าวิทย์ฯ กัมพูชาจัดรายการแบบใด นำเสนอหรือพูด อย่างไร บางส่วนระบุว่าฟังเพื่ออยากเรียนรู้และฝึกพูดภาษาเขมร เพื่อนำไปพูดคุยกับคนกัมพูชา และ บางส่วนระบุว่าฟังเพื่อความบันเทิง ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เคยฟังกล่าวว่า เพราะฟังไม่รู้เรื่อง/ไม่เข้าใจ ไม่มีเวลา และดูเฉพาะโทรทัศน์

6.1.3.4 ทักษะคิดด้านต่าง ๆ ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ดำเนินการวิทยา

ทัศนคติของผู้ดำเนินการวิทยา กลุ่มตัวอย่างต่อบทบาทของวิทยา ในภาพรวมเป็นบวก โดยกล่าวว่า อยากให้วิทยา ที่ตนเองรับผิดชอบและดำเนินการอยู่มีบทบาทในการสร้างความเข้าใจ เอื้ออาหาร และรักใคร่ปรองดองกัน ไม่แบ่งแยกกัน โดยเฉพาะกลุ่มชาติพันธุ์ที่อาศัยอยู่ทั้ง 2 ฝั่ง ทั้งไทยใหญ่ และกะเหรี่ยง ฯลฯ และยังเห็นว่าวิทยา ควรมีบทบาทในการส่งเสริมวัฒนธรรมและการมีกิจกรรมร่วมกัน เช่น การแข่งขันกีฬาชนิด ฟุตบอล และตะกร้อ ฯลฯ

ต่อคำถามเกี่ยวกับ **ทัศนคติต่อความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา** กลุ่มตัวอย่างผู้ดำเนินการวิทยา ส่วนใหญ่เห็นว่าความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาดี ซึ่งสังเกตได้จากตัวชี้วัดต่าง ๆ ดังนี้

- 1) ความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน โดยสังเกตจากการเป็นบ้านพี่เมืองน้อง การอยู่ร่วมกันฉันท์พี่น้อง คนไทยมีครอบครัวที่กัมพูชา และคนกัมพูชามีครอบครัวอยู่ในไทย และต่างมีญาติพี่น้องอาศัยอยู่ทั้ง 2 ประเทศ
- 2) การค้าขายระหว่างกัน กล่าวคือ มีการค้าขายกันและแลกเปลี่ยนสินค้ากันเป็นปกติ การค้าขายตามจุดผ่อนปรน (ช่องจอม) เป็นต้น
- 3) ความสงบตามแนวชายแดน กล่าวคือ ประชาชนตามแนวชายแดนไม่มีความแตกแยก ไม่มีการสร้างปัญหาให้กันและกัน ไม่มีปัญหาการลักขโมย และไม่มีปัญหาอะไรตามแนวชายแดน
- 4) การไปมาหาสู่กัน กล่าวคือ การข้ามไปมาระหว่าง 2 ประเทศมีการต้อนรับกันดี
- 5) การพบปะ พูดคุยติดต่อสื่อสาร โดยสังเกตได้จากการมีเพื่อนฝูงเป็นชาวกัมพูชา

6.1.4 ลักษณะทางประชากรศาสตร์ พฤติกรรมการเปิดรับวิทยุชายแดนและทัศนคติด้านต่าง ๆ ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยและกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา

ผลการศึกษาลักษณะทางประชากรศาสตร์ พฤติกรรมการเปิดรับวิทยุชายแดนและทัศนคติด้านต่าง ๆ ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยและกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา มีรายละเอียด ดังนี้

6.1.4.1 ลักษณะทางประชากรศาสตร์ พฤติกรรมการเปิดรับวิทยุชายแดนและทัศนคติด้านต่าง ๆ ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย

ลักษณะประชากรศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัดสุรินทร์ จำนวน 400 คน จำแนกตามเพศ ช่วงอายุ และอาชีพ ได้ดังต่อไปนี้

จากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัดสุรินทร์สามารถจำแนกตามเพศได้ดังนี้

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
หญิง	229	57.25
ชาย	171	42.75
รวม	400	100

ตารางที่ 55 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัดสุรินทร์จำแนกตามเพศ

จากตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัดสุรินทร์ (จำนวน 400 คน) จำแนกตามเพศ พบว่า เพศหญิงมากกว่าเพศชาย คือ เพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 57.25 และเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 42.75

จากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัดสุรินทร์สามารถจำแนกตามช่วงอายุ ได้ดังนี้

ช่วงอายุ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
45-54 ปี	102	25.50
18-24 ปี	90	22.50

35-44 ปี	66	16.50
25-34 ปี	65	16.25
55-64 ปี	45	11.25
65 ปีขึ้นไป	32	8.00
รวม	400	100

ตารางที่ 56 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยจังหวัดสุรินทร์จำแนกตามช่วงอายุ

จากตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัดสุรินทร์ (จำนวน 400 คน) จำแนกตามช่วงอายุ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัดสุรินทร์ มีช่วงอายุ 45-54 ปี มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 102 คน คิดเป็นร้อยละ 25.50 รองลงมา คือ ช่วงอายุ 18-24 ปี จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 22.50 ช่วงอายุ 35-44 ปี จำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 16.50 ช่วงอายุ 25-34 ปี จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 16.25 ช่วงอายุ 55-64 ปี จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 11.25 และช่วงอายุ 65 ปีขึ้นไป จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 8.00 ตามลำดับ

จากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัดสุรินทร์สามารถจำแนกตามอาชีพ ได้ดังนี้

อาชีพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เกษตรกร	173	43.25
นักเรียน	59	14.75
รับจ้างรายวัน	46	11.50
ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย	39	9.75
แม่บ้าน	33	8.25
อื่น ๆ	16	4.00

รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	13	3.25
นักศึกษา	12	3.00
ลูกจ้าง/พนักงานประจำ	9	2.25
รวม	400	100

ตารางที่ 57 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัดสุรินทร์จำแนกตามอาชีพ

จากตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัดสุรินทร์ (จำนวน 400 คน) จำแนกตามอาชีพ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัดสุรินทร์โดยส่วนใหญ่แล้วประกอบอาชีพเกษตรกร มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 173 คน คิดเป็นร้อยละ 43.25 รองลงมา คือ นักเรียน จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 14.75 รับจ้างรายวัน จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 11.50 ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 9.75 แม่บ้าน จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 8.25 อื่น ๆ ได้แก่ “อยู่บ้านเฉย ๆ” จำนวน 7 คน “ไม่ได้ทำงาน” จำนวน 4 คน “อยู่บ้านเลี้ยงหลาน” จำนวน 2 คน พ่อบ้าน จำนวน 2 คน และว่างงาน จำนวน 1 คน รวมทั้งหมดจำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 4.00 รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 3.25 นักศึกษา จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 3.00 และลูกจ้าง/พนักงานประจำ จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 2.25 ตามลำดับ

กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัดสุรินทร์มีพฤติกรรมการเปิดรับวิทยุชายแดน และทัศนคติตามประเด็นคำถามต่าง ๆ ดังนี้

1) ฟังวิทยุฯ กัมพูชาหรือไม่

ฟังวิทยุฯ กัมพูชาหรือไม่	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่ฟังวิทยุฯ กัมพูชา	340	85.00
ฟังวิทยุฯ กัมพูชา	60	15.00
รวม	400	100

ตารางที่ 58 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของการรับฟังวิทยุฯ กัมพูชาของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัดสุรินทร์

จากตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของการรับฟังวิถุฯ กัมพูชาของกลุ่มตัวอย่างที่เป็น
 ประชาชนไทย จังหวัดสุรินทร์ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัดสุรินทร์ไม่เปิดรับฟัง
 วิถุฯ กัมพูชา จำนวน 340 คน จาก 400 คน คิดเป็นร้อยละ 85.00 และกลุ่มตัวอย่างที่เป็น
 ประชาชนไทย จังหวัดสุรินทร์เปิดรับฟังวิถุฯ กัมพูชา จำนวน 60 คน จาก 400 คน คิดเป็นร้อยละ
 15.00

2) ฟังวิถุฯ กัมพูชาเพราะเหตุใด

เหตุผลที่ฟังวิถุฯ กัมพูชา	จำนวน (ความเห็น/ครั้ง)	ร้อยละ	จำนวน (คน)
ได้ความบันเทิงและผ่อนคลาย	32	46.38	59
ชอบฟังวิถุฯ กัมพูชา	9	13.04	
ได้ข่าวสารความรู้	8	11.59	
อื่น ๆ	7	10.14	
อยากรู้ข่าวสารความรู้ของกัมพูชา	5	7.25	
ฟังภาษาเขมรได้/รู้เรื่องบ้างเป็นบางคำ	4	5.80	
ฟังแต่ให้เหตุผลที่เกิดจากความไม่ได้ตั้งใจเปิดรับฟัง	3	4.35	
ไม่แสดงความเห็น	1	1.45	1
รวม	69	100	60

* ผู้ตอบสามารถตอบได้มากกว่า 1 ประเด็น

ตารางที่ 59 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของเหตุผลที่ฟังวิทยุฯ กัมพูชาของกลุ่มตัวอย่างที่เป็น
ประชาชนไทย จังหวัดสุรินทร์

จากตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของเหตุผลที่ฟังวิทยุฯ กัมพูชา ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็น
ประชาชนไทย จังหวัดสุรินทร์ จำนวน 60 คน แบ่งเป็นผู้ตอบที่ไม่แสดงความเห็น จำนวน 1 คน และ
ผู้ตอบที่แสดงความเห็น จำนวน 59 คน โดยผู้ที่แสดงความเห็นให้เหตุผลทั้งหมด 68 ความเห็น ซึ่ง
เรียงตามลำดับดังนี้

- 1) ได้ความบันเทิงและผ่อนคลาย จำนวน 32 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 46.38 ซึ่งผู้ตอบแสดง
ความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ฟังคลายเครียด” “สนุกสนาน คลายเครียดและแก้เหงาได้”
“เพลงเพราะดี” เป็นต้น
- 2) ชอบฟังวิทยุฯ กัมพูชา จำนวน 9 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 13.04 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นใน
ประเด็นนี้ เช่น “ชอบเป็นการส่วนตัว” “ชอบฟัง” เป็นต้น
- 3) ได้ข่าวสารความรู้ จำนวน 8 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 11.59 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นใน
ประเด็นนี้ เช่น “ฟังข่าว” “ได้ความรู้” เป็นต้น
- 4) อื่น ๆ ได้แก่ “อยู่ใกล้ สัญญาณดี เพราะเป็นประเทศเพื่อนบ้าน ” “เรียนรู้ภาษาของเค้า ”
“หาประสบการณ์” “ได้รู้ถึงความรักของไทย-กัมพูชา ” “เขมรก็พูดไพเราะดี ” โดยในแต่ละ
ความเห็นมีจำนวน 1 ครั้งเท่ากัน และ “อยากฟัง” จำนวน 2 ครั้ง รวมจำนวน 7 ครั้ง
คิดเป็นร้อยละ 10.14
- 5) อยากรู้ข่าวสารความรู้ของกัมพูชา จำนวน 5 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 7.25 ซึ่งผู้ตอบแสดง
ความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “อยากรู้ว่าเขมรเป็นอย่างไร” “อยากรู้เรื่องเกี่ยวกับประเทศ
เขมร” เป็นต้น
- 6) ฟังภาษาเขมรได้/รู้เรื่องบ้างเป็นบางครั้ง จำนวน 4 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 5.80
- 7) ฟังแต่ให้เหตุผลว่าเกิดจากความไม่ได้ตั้งใจเปิดรับฟัง จำนวน 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 4.35

3) เวลาที่ฟังวิทยุ กัมพูชา

เวลาที่ฟังวิทยุ กัมพูชา	จำนวน (ครั้ง)	ร้อยละ
เช้า 05.00-09.00 น.	17	22.97
อื่น ๆ	16	21.62
บ่าย 13.01-16.00 น.	13	17.57
สาย 09.01-12.00 น.	11	14.86
ค่ำ 18.01-21.00 น.	7	9.46
เย็น 16.01-18.00 น.	6	8.11
เที่ยง 12.01-13.00 น.	3	4.05
ดึก 21.01-24.00 น.	1	1.35
รวม	74	100

* ผู้ตอบสามารถตอบได้มากกว่า 1 ช่วงเวลา

ตารางที่ 60 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของช่วงเวลาการเปิดรับฟังวิทยุ กัมพูชาของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัดสุรินทร์

จากตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของช่วงเวลาการเปิดรับฟังวิทยุ กัมพูชา ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัดสุรินทร์ (60 คน จาก 400 คน คิดเป็นร้อยละ 15.00) ซึ่งเรียงลำดับได้ ดังนี้

- 1) ช่วงเช้า 05.00-09.00 น. จำนวน 17 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 22.97
- 2) อื่น ๆ ได้แก่ “ไม่แน่นอน” จำนวน 5 ครั้ง “ฟังตลอดทั้งวัน” จำนวน 3 วัน “ตามเวลาที่อยากฟัง” จำนวน 2 ครั้ง “เมื่อมีเวลาว่าง” จำนวน 2 ครั้ง “บางครั้ง บางคราว” จำนวน 2 ครั้ง และ “เปิดเจอก็ฟัง” “04.00 น.” เวลาละจำนวน 1 ครั้ง รวมทั้งหมดจำนวน 16 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 21.62
- 3) ช่วงบ่าย 13.01-16.00 น. จำนวน 13 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 17.57

- 4) ช่วงสาย 09.01-12.00 น. จำนวน 11 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 14.86
- 5) ช่วงค่ำ 18.01-21.00 น. จำนวน 7 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 9.46
- 6) ช่วงเย็น 16.01-18.00 น. จำนวน 6 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 8.11
- 7) ช่วงเที่ยง 12.01-13.00 น. จำนวน 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 4.05
- 8) ช่วงดึก 21.01-24.00 น. จำนวน 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.35

4) ฟังวิทยุฯ กัมพูชาแล้วมีประโยชน์หรือไม่

ฟังวิทยุฯ กัมพูชาแล้วมีประโยชน์ หรือไม่	จำนวน (คน)	ร้อยละ
มีประโยชน์	48	80.00
ไม่มีประโยชน์	5	8.33
ทั้งมีและไม่มีประโยชน์/ปานกลาง	5	8.33
ไม่ระบุว่ามามีหรือไม่มีประโยชน์	2	3.33
รวม	60	100

ตารางที่ 61 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของการฟังวิทยุฯ กัมพูชาแล้วมีประโยชน์หรือไม่ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัดสุรินทร์

จากตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของการฟังวิทยุฯ กัมพูชาแล้วมีประโยชน์หรือไม่ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัดสุรินทร์ ซึ่งให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัดสุรินทร์ที่ฟังวิทยุฯ กัมพูชา (60 คน จาก 400 คน คิดเป็นร้อยละ 15.00) เห็นว่าฟังวิทยุฯ กัมพูชาแล้วมีประโยชน์ มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 80.00 รองลงมา คือ เห็นว่าฟังวิทยุฯ กัมพูชาแล้วไม่มีประโยชน์ และเห็นว่าฟังวิทยุฯ กัมพูชาแล้วระบุว่าทั้งมีและไม่มีประโยชน์ /ปานกลาง โดยในแต่ละกลุ่มความเห็นมีจำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 8.33 เท่ากัน และไม่ระบุว่ามามีหรือไม่มีประโยชน์ จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 3.33 ตามลำดับ

5) ฟังวิทยุฯ กัมพูชาแล้วมีประโยชน์เพราะเหตุใด

เหตุผลที่ฟังวิทยุฯ กัมพูชาแล้วมีประโยชน์	จำนวน (ความเห็น/ครั้ง)	ร้อยละ	จำนวน (คน)
ได้ความบันเทิงและผ่อนคลาย	18	33.96	48

ได้ข่าวสารความรู้	16	30.19	
ได้รู้ข่าวสารความรู้ของกัมพูชา	9	16.98	
อื่น ๆ	5	9.43	
ได้เรียนรู้ภาษาเขมร	3	5.66	
ได้รู้ข่าวสารความรู้ของประเทศไทยและกัมพูชา	2	3.77	
รวม	53	100	48

* ผู้ตอบสามารถตอบได้มากกว่า 1 ประเด็น

ตารางที่ 62 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของเหตุผลจากการฟังวิทยุฯ กัมพูชาแล้วมีประโยชน์ ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัดสุรินทร์

จากตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของเหตุผลจากการฟังวิทยุฯ กัมพูชาแล้วมีประโยชน์ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัดสุรินทร์ จำนวน 48 คน โดยผู้ตอบทั้งหมดได้แสดงความเห็นและให้เหตุผล จำนวน 53 ความเห็น ซึ่งเรียงตามลำดับดังนี้

- 1) ได้ความบันเทิงและผ่อนคลาย จำนวน 18 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 33.96 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ได้ความบันเทิง เพลิดเพลิน ” “ให้ความบันเทิงสนุกสนานกับเรา” “ได้ฟังเพลงประเทศเพื่อนบ้าน” เป็นต้น
- 2) ได้ข่าวสารความรู้ จำนวน 16 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 30.19 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ได้ฟังข่าวและทันข่าว ” “ได้รับข่าวสาร ” “ได้สาระความรู้ในสิ่งที่เราไม่รู้” เป็นต้น
- 3) ได้รู้ข่าวสารความรู้ของกัมพูชา จำนวน 9 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 16.98 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ได้รู้ข่าวคราวของประเทศเค้า ” “ได้ฟังข่าวสารบ้านเมืองเค้า” “ได้รับสาระความรู้มากมายเกี่ยวกับประเทศเขมร” เป็นต้น
- 4) อื่น ๆ ได้แก่ “ทำให้เข้าใจความเป็นอยู่ของประเทศเค้ามากขึ้น ” “นำเสนอสิ่งที่ดี ” “การสื่อสารของเค้าเพื่อที่จะได้พูดคุยกันให้เข้าใจกัน ” “เค้าจะโน้มน้าวให้รักชาติ ให้กำลังใจแนวชายแดน ” และ “รายการดี ไม่ค่อยพูดโจมตีกันเหมือนคนไทย ” โดยในแต่ละความเห็นมีจำนวน 1 ครั้งเท่ากัน รวมจำนวน 5 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 9.43
- 5) ได้เรียนรู้ภาษาเขมร จำนวน 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 5.66
- 6) ได้รู้ข่าวสารความรู้ของประเทศไทยและกัมพูชา จำนวน 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 3.77

6) ฟังวิทยุฯ กัมพูชาแล้วไม่มีประโยชน์เพราะเหตุใด

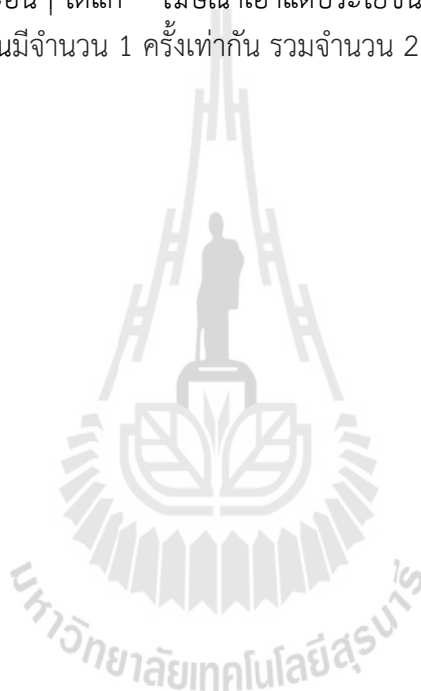
เหตุผลที่ฟังวิทยุฯ กัมพูชาแล้วไม่มีประโยชน์	จำนวน (ความเห็น/ครั้ง)	ร้อยละ	จำนวน (คน)
ฟังภาษาเขมรไม่รู้เรื่อง/ไม่รู้ภาษาเขมร	3	60.00	5

อื่น ๆ	2	40.00	
รวม	5	100	5

* ผู้ตอบสามารถตอบได้มากกว่า 1 ประเด็น

ตารางที่ 63 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของเหตุผลจากการฟังวิทยุฯ กัมพูชาแล้วไม่มีประโยชน์ ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัดสุรินทร์

จากตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของเหตุผลจากการฟังวิทยุฯ กัมพูชาแล้วไม่มีประโยชน์ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัดสุรินทร์ จำนวน 5 คน โดยผู้ตอบทั้งหมดได้แสดงความเห็นและให้เหตุผล จำนวน 5 ความเห็น ได้แก่ ฟังภาษาเขมรไม่รู้เรื่อง/ไม่รู้ภาษาเขมร จำนวน 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 60.00 และอื่นๆ ได้แก่ “โฆษณาเอาแต่ประโยชน์แต่ประเทศของตน ” และ “ฟังไปงั้น ๆ” โดยในแต่ละความเห็นมีจำนวน 1 ครั้งเท่ากัน รวมจำนวน 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 40.00

7) ฟังวิทยุฯ กัมพูชาแล้วระบุว่าทั้งมีและไม่มีประโยชน์/ปานกลางเพราะเหตุใด

เหตุผลที่ฟังวิทยุฯ กัมพูชาแล้วระบุว่าทั้งมีและไม่มีประโยชน์/ปานกลาง	จำนวน (ความเห็น/ครั้ง)	ร้อยละ	จำนวน (คน)
แสดงความเห็นส่วนบุคคลที่แตกต่างกัน	3	60.00	3
ไม่แสดงความเห็น	2	40.00	2
รวม	5	100	5

* ผู้ตอบสามารถตอบได้มากกว่า 1 ประเด็น

ตารางที่ 64 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของเหตุผลจากการฟังวิทยุฯ กัมพูชาแล้วระบุว่าทั้งมีและไม่มีประโยชน์/ปานกลาง ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัดสุรินทร์

จากตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของเหตุผลจากการฟังวิทยุฯ กัมพูชาแล้วระบุว่าทั้งมีและไม่มีประโยชน์/ปานกลางของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัดสุรินทร์ จำนวน 5 คน แบ่งเป็นผู้ตอบที่ไม่แสดงความเห็น จำนวน 2 คน และผู้ตอบที่แสดงความเห็น จำนวน 3 คน โดยผู้ตอบที่แสดงความเห็นทั้งหมดได้แสดงความเห็นส่วนบุคคลที่แตกต่างกัน

8) ฟังวิทยุฯ กัมพูชาแล้วไม่ระบุว่ามหรือไม่มีประโยชน์

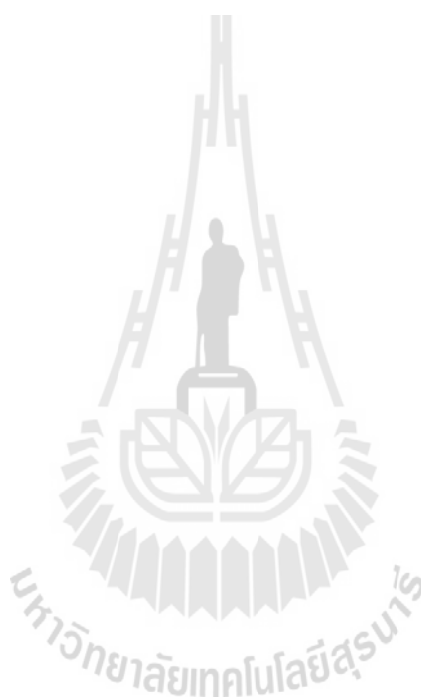
เหตุผลที่ฟังวิทยุฯ กัมพูชาแล้วไม่ระบุว่ามหรือไม่มีประโยชน์	จำนวน (ความเห็น/ครั้ง)	ร้อยละ	จำนวน (คน)
ไม่แสดงความเห็น	2	100.00	2

รวม	2	100	2
-----	---	-----	---

* ผู้ตอบสามารถตอบได้มากกว่า 1 ประเด็น

ตารางที่ 65 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของเหตุผลจากการฟังวิทยุฯ กัมพูชาแล้วไม่ระบุว่า มีหรือไม่มีประโยชน์ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัดสุรินทร์

จากตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของเหตุผลจากการฟังวิทยุฯ กัมพูชาแล้วไม่ระบุว่า มีหรือไม่มีประโยชน์ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัดสุรินทร์ จำนวน 2 คน โดยผู้ตอบทั้งหมดไม่แสดงความเห็นเพิ่มเติม

9) ฟังวิทยุฯ กัมพูชาแล้วทำให้รู้สึกดีกับประเทศกัมพูชาหรือไม่

ฟังวิทยุฯ กัมพูชาแล้วทำให้รู้สึกดีกับประเทศกัมพูชาหรือไม่	จำนวน (คน)	ร้อยละ
รู้สึกดี	40	66.67
ไม่ระบุว่ารู้สึกดีหรือไม่ดี	15	25.00
รู้สึกไม่ดี	4	6.67
ทั้งรู้สึกดีและไม่ดี/ปานกลาง	1	1.67
รวม	60	100

ตารางที่ 66 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของทัศนคติจากการฟังวิทยุฯ กัมพูชาแล้วรู้สึกดีกับประเทศ
กัมพูชาหรือไม่ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัดสุรินทร์

จากตารางจำนวนและค่าร้อยละของทัศนคติจากการฟังวิทยุฯ กัมพูชาแล้วรู้สึกดีกับประเทศ
กัมพูชาหรือไม่ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัดสุรินทร์สะท้อนให้เห็นถึงทัศนคติของกลุ่ม
ตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัดสุรินทร์จากการที่ได้รับฟังวิทยุฯ กัมพูชาต่อประเทศกัมพูชา (60
คน จาก 400 คน คิดเป็นร้อยละ 15.00) ผลปรากฏดังนี้

- 1) ฟังแล้วทำให้รู้สึกดีกับประเทศกัมพูชา จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 66.67
- 2) ฟังแต่ไม่ระบุว่ารู้สึกดีหรือไม่ดีกับประเทศกัมพูชา จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 3.75
- 3) ฟังแล้วทำให้รู้สึกไม่ดีกับประเทศกัมพูชา จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.00
- 4) ฟังแล้วทำให้ทั้งรู้สึกดีและไม่ดี /ปานกลางกับประเทศกัมพูชา จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.25

10) ฟังวิทยุฯ กัมพูชาแล้วทำให้รู้สึกดีกับประเทศกัมพูชา

เหตุผลที่ฟังวิทยุฯ กัมพูชาแล้วทำให้รู้สึกดีกับ ประเทศกัมพูชา	จำนวน (ความเห็น/ครั้ง)	ร้อยละ	จำนวน (คน)
ได้ความบันเทิงและคลายความเครียด	12	26.67	37
อื่น ๆ	5	11.11	
ได้ข่าวสารความรู้ทั่วไป	4	8.89	
ได้รู้และเข้าใจเกี่ยวกับคนและประเทศกัมพูชา	4	8.89	
วิทยุฯ กัมพูชาพูดดี ไพเราะ สนุก	4	8.89	
ได้ข่าวสาร ความรู้ด้านต่าง ๆ ของกัมพูชา	3	6.67	
ได้เรียนรู้ภาษาเขมร	3	6.67	
ให้เหตุผลเกี่ยวกับความสัมพันธ์ที่มีต่อกันแบบ “บ้านพี่ เมืองน้อง” “เหมือนพี่น้องกัน” หรือ “มิตร”	3	6.67	
ทำให้เข้าใจและเห็นอกเห็นใจกันและกัน	2	4.44	

ผู้ตอบแสดงทัศนคติที่ดีต่อคนกัมพูชา	2	4.44	
ไม่แสดงความเห็น	3	6.67	3
รวม	45	100	40

* ผู้ตอบสามารถตอบได้มากกว่า 1 ประเด็น

ตารางที่ 67 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของเหตุผลที่ฟังวิทยุ กัมพูชาแล้วทำให้รู้สึกดีกับประเทศกัมพูชาของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัดสุรินทร์

จากตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของเหตุผลที่ฟังวิทยุ กัมพูชาแล้วทำให้รู้สึกดีกับประเทศกัมพูชาของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัดสุรินทร์ จำนวน 40 คน แบ่งเป็นผู้ตอบที่ไม่แสดงความเห็น จำนวน 3 คน และผู้ตอบที่แสดงความเห็น จำนวน 37 คน โดยผู้ที่แสดงความเห็นให้เหตุผลทั้งหมด 42 ความเห็น ซึ่งเรียงตามลำดับดังนี้

- 1) ได้รับความบันเทิงและคลายความเครียด จำนวน 12 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 26.67 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “เค้าเปิดเพลงให้ฟัง” “เพลิดเพลินไปอีกแบบ” “ฟังแล้วคลายเครียด ตลกดี” “ทำให้มีความสุข” เป็นต้น
- 2) อื่น ๆ ได้แก่ “ฟังรู้เรื่อง” “เค้านำเสนอสิ่งที่ดี” “รู้ถึงความสงบ” “มีเพื่อนเป็นคนเขมร” และ “ฟังแล้วทำให้ได้รู้ถึงจิตใจเค้า” โดยในแต่ละความเห็นมีจำนวน 1 ครั้งเท่ากัน รวมจำนวน 5 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 11.11
- 3) ได้ข่าวสารความรู้ทั่วไป ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “มีข่าวสารดี ให้ความรู้ดี” “ให้ความรู้” เป็นต้น, ได้รู้และเข้าใจเกี่ยวกับคนและประเทศกัมพูชา ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ได้ฟังความเป็นอยู่ของประเทศกัมพูชา เค้าก็ไม่ได้เลวร้ายอะไร” “ได้รู้ความเป็นอยู่ของประเทศกัมพูชาว่าเป็นอย่างไร เข้าใจเค้าเพราะ เค้าก็ไม่ต่างจากเรา” เป็นต้น และวิทยุ กัมพูชาพูดดี ไพเราะ สนุก ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “เค้าพูดไพเราะ” “คุยตลกก็เลยชอบ” เป็นต้น โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 4 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 8.89 เท่ากัน
- 4) ได้ข่าวสาร ความรู้ด้านต่าง ๆ ของกัมพูชา, ได้เรียนรู้ภาษาเขมร และให้เหตุผลเกี่ยวกับความสัมพันธ์ที่มีต่อกันแบบ “บ้านพี่เมืองน้อง” “เหมือนพี่น้องกัน” หรือ “มิตร” โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 6.67 เท่ากัน
- 5) ทำให้เข้าใจและเห็นอกเห็นใจกันและกัน จำนวน 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 4.44

นอกจากที่ผู้ตอบได้ให้เหตุผลที่ฟังวิทยุ ไทยแล้วทำให้รู้สึกดีกับประเทศไทย ผู้ตอบส่วนหนึ่งยังได้แสดงความเห็นผู้ตอบแสดงทัศนคติที่ดีต่อคนกัมพูชา จำนวน 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 4.44

11) ฟังวิทยุฯ กัมพูชาแล้วทำให้รู้สึกไม่ดีกับประเทศกัมพูชาเพราะเหตุใด

เหตุผลที่ฟังวิทยุฯ กัมพูชาแล้วทำให้รู้สึกไม่ดีกับประเทศกัมพูชา	จำนวน (ความเห็น/ครั้ง)	ร้อยละ	จำนวน (คน)
แสดงทัศนะส่วนบุคคลที่แตกต่างกัน	4	100.00	4
รวม	4	100	4

* ผู้ตอบสามารถตอบได้มากกว่า 1 ประเด็น

ตารางที่ 68 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของเหตุผลที่ฟังวิทยุฯ กัมพูชาแล้วทำให้รู้สึกไม่ดีกับประเทศกัมพูชาของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัดสุรินทร์

จากตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของเหตุผลที่ฟังวิทยุฯ กัมพูชาแล้วทำให้รู้สึกไม่ดีกับประเทศกัมพูชาของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัดสุรินทร์ จำนวน 4 คน โดยผู้ตอบทั้งหมดได้แสดงทัศนะส่วนบุคคลที่แตกต่างกัน

12) ฟังวิทยุฯ กัมพูชาแล้วทำให้ทั้งรู้สึกดีและไม่ดี/ปานกลางกับประเทศกัมพูชาเพราะเหตุใด

เหตุผลที่ฟังวิทยุฯ กัมพูชาแล้วทำให้ทั้งรู้สึกดีและไม่ดี/ปานกลางกับประเทศกัมพูชา	จำนวน (ความเห็น/ครั้ง)	ร้อยละ	จำนวน (คน)
ไม่แสดงความเห็น	1	100.00	1
รวม	1	100	1

* ผู้ตอบสามารถตอบได้มากกว่า 1 ประเด็น

ตารางที่ 69 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของเหตุผลที่ฟังวิทยุฯ กัมพูชาแล้วทำให้ทั้งรู้สึกดีและไม่ดี/ปานกลางกับประเทศกัมพูชาของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัดสุรินทร์

จากตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของเหตุผลที่ฟังวิทยุฯ กัมพูชาแล้วทำให้ทั้งรู้สึกดีและไม่ดี/ปานกลางกับประเทศกัมพูชาของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัดสุรินทร์ จำนวน 1 คน โดยผู้ตอบไม่แสดงความเห็นเพิ่มเติม

13) ฟังวิทยุฯ กัมพูชาแล้วไม่ระบุว่ารู้สึกดีหรือไม่ดีกับประเทศกัมพูชาเพราะเหตุใด

เหตุผลที่ฟังวิทยุฯ กัมพูชาแล้วไม่ระบุว่ารู้สึกดีหรือไม่ดีกับประเทศกัมพูชา	จำนวน (ความเห็น/ครั้ง)	ร้อยละ	จำนวน (คน)
แสดงทัศนะส่วนบุคคลที่แตกต่างกัน	9	60.00	9
ไม่แสดงความเห็น	6	40.00	6
รวม	15	100	15

* ผู้ตอบสามารถตอบได้มากกว่า 1 ประเด็น

ตารางที่ 70 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของเหตุผลที่ฟังวิทยุฯ กัมพูชาแล้วไม่ระบุว่ารู้สึกดีหรือไม่ดีกับประเทศกัมพูชาของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัดสุรินทร์

จากตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของเหตุผลที่ฟังวิทยุฯ กัมพูชาแล้วไม่ระบุว่ารู้สึกดีหรือไม่ดีกับประเทศกัมพูชาของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัดสุรินทร์ จำนวน 15 คน แบ่งเป็นผู้ตอบที่ไม่แสดงความเห็น จำนวน 6 คน และผู้ตอบที่แสดงความเห็น จำนวน 9 คน โดยผู้ที่แสดงความเห็นให้เหตุผลทั้งหมด 9 ความเห็น โดยผู้ตอบที่แสดงความเห็นทั้งหมดได้แสดงทัศนะส่วนบุคคลที่แตกต่างกัน

14) ไม่ฟังวิทยุฯ กัมพูชาเพราะเหตุใด

เหตุผลที่ไม่ฟังวิทยุฯ กัมพูชา	จำนวน (ความเห็น/ครั้ง)	ร้อยละ	จำนวน (คน)
ฟังภาษาเขมรไม่รู้เรื่อง/ไม่รู้ภาษาเขมร	172	45.99	340

ไม่มีเครื่องรับวิทยุฯ	102	27.27	
ไม่ชอบฟังวิทยุฯ กัมพูชา	41	10.96	
ไม่มีเวลาฟังวิทยุฯ	28	7.49	
ไม่เคยเปิดหรือไม่ได้เปิดฟังวิทยุฯ	9	2.41	
สัญญาณวิทยุฯ ของกัมพูชาไม่ชัดเจน และรับสัญญาณไม่ได้	8	2.14	
อื่น ๆ	5	1.34	
ฟังเฉพาะวิทยุฯ ไทย	4	1.07	
เลือกที่จะเปิดรับสื่อโทรทัศน์	3	0.80	
ไม่สนใจ	2	0.53	
รวม	374	100	340

* ผู้ตอบสามารถตอบได้มากกว่า 1 ประเด็น

ตารางที่ 71 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของเหตุผลที่ไม่ฟังวิทยุฯ กัมพูชาของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัดสุรินทร์

จากตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของเหตุผลที่ไม่ฟังวิทยุฯ กัมพูชาของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัดสุรินทร์ จำนวน 340 คน โดยผู้ตอบทั้งหมดได้แสดงความเห็นและให้เหตุผลจำนวน 374 ความเห็น ซึ่งเรียงตามลำดับดังนี้

- 1) ฟังภาษาเขมรไม่รู้เรื่อง/ไม่รู้ภาษาเขมร จำนวน 172 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 45.99 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ฟังไม่ออก” “ฟังไม่รู้เรื่อง” “ฟังภาษาเขมรไม่รู้เรื่อง” เป็นต้น
- 2) ไม่มีเครื่องรับวิทยุฯ จำนวน 102 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 27.27 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ไม่มีวิทยุฯ” “ไม่มีวิทยุฯ ฟัง” เป็นต้น
- 3) ไม่ชอบฟังวิทยุฯ กัมพูชา จำนวน 41 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 10.96 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ไม่ชอบ ไม่อยากฟัง” “ไม่ชอบ ไม่ฟัง” “ซีเกียจ ไม่อยากฟัง น่าเบื่อ” เป็นต้น
- 4) ไม่มีเวลาฟังวิทยุฯ จำนวน 28 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 7.49 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ไม่มีเวลาจะฟัง” “ไม่มีเวลา ต้องทำงาน” “งานเยอะมาก ไม่มีเวลา” เป็นต้น
- 5) ไม่เคยเปิดหรือไม่ได้เปิดฟังวิทยุฯ จำนวน 9 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 2.41 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ไม่เคยฟังวิทยุฯ กัมพูชา” “ไม่เคยเปิด” เป็นต้น
- 6) สัญญาณวิทยุฯ ของกัมพูชาไม่ชัดเจน และรับสัญญาณไม่ได้ จำนวน 8 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 2.14 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ไม่มีสัญญาณ” “รับสัญญาณไม่ได้” “หาฟังไม่ได้” เป็นต้น

- 7) อื่น ๆ ได้แก่ “ฟังออกแต่ไม่ฟัง” “ดนตรีไม่ถูกใจ เคลื่อนชอบแทรก” “วิฑูฯ เสีย” “ไม่มีถ่าน” และ “ไม่ชอบกัมพูชา” โดยในแต่ละความเห็นมีจำนวน 1 ครั้งเท่ากัน รวมจำนวน 5 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.34
- 8) ฟังเฉพาะวิฑูฯ ไทย จำนวน 4 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.07
- 9) เลือกที่จะเปิดรับสื่อโทรทัศน์ จำนวน 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.80
- 10) ไม่สนใจ จำนวน 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.53

15) ความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาเป็นอย่างไร ดีหรือไม่

ความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาเป็นอย่างไร ดีหรือไม่ดี	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ความสัมพันธ์ดี	265	66.25
ความสัมพันธ์ไม่ดี	86	21.50
ปานกลาง/มีทั้งดีและไม่ดี	27	6.75
ไม่ระบุความสัมพันธ์ว่าดีหรือไม่ดี	22	5.50
รวม	400	100

ตารางที่ 72 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของทัศนคติต่อความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาเป็นอย่างไร ดีหรือไม่ดีของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัดสุรินทร์

จากตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัดสุรินทร์ต่อความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาดังกล่าวข้างต้นสะท้อนให้เห็นถึงความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา ในทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัดสุรินทร์ (400 คน) ผลปรากฏว่า ความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาดี มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 265 คน คิดเป็นร้อยละ 66.25 รองลงมา ความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาไม่ดี จำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 21.50 ระบุว่าความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาปานกลาง/มีทั้งดีและไม่ดี จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 6.75 และไม่ระบุว่าความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาดีหรือไม่ดี จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 5.50 ตามลำดับ

16) ความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาดี ดู/สังเกตได้จาก

ความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาดี ดู/สังเกตได้จาก	จำนวน (ความเห็น/ครั้ง)	ร้อยละ	จำนวน (คน)
การค้าขายระหว่างกัน	188	58.57	263

ไม่มีสงคราม ไม่มีเรื่องขัดแย้งกัน ไม่ทะเลาะกัน และไม่ มีปัญหาต่อกัน	24	7.48	
การข้ามแดนไปมาหากัน	22	6.85	
ข่าวสารจากสื่อต่าง ๆ เช่น โทรทัศน์ วิทยุฯ	14	4.36	
สังเกตได้จากพฤติกรรมของปัจเจกบุคคล เช่น การพูด กิริยา ท่าทาง	14	4.36	
อื่น ๆ	14	4.36	
มีการพูดคุยติดต่อสื่อสารกัน	11	3.43	
ความสัมพันธ์ระหว่างคนไทยกับคนกัมพูชาที่ดีเหมือนพี่ น้อง ญาติ	7	2.18	
การท่องเที่ยวระหว่างกัน	7	2.18	
มีการจ้างแรงงานจากกัมพูชา	6	1.87	
การพึ่งพาอาศัยและช่วยเหลือกัน	3	0.93	
การคบค้าสมาคมกันระหว่างคนไทยและคนกัมพูชาใน ท้องถิ่น	3	0.93	
ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศเป็นแบบบ้านพี่เมืองน้อง	2	0.62	
ความสัมพันธ์ระหว่างคนไทยกับคนกัมพูชาที่เป็นเพื่อน ที่ดี	2	0.62	
ความสัมพันธ์ทางวัฒนธรรม และประเพณี	2	0.62	
ไม่แสดงความเห็น	2	0.62	2
รวม	321	100	265

* ผู้ตอบสามารถตอบได้มากกว่า 1 ประเด็น

ตารางที่ 73 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของเหตุผลของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัด
สุรินทร์ที่มีทัศนคติว่าความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาดี

จากตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของเหตุผลของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย
จังหวัดสุรินทร์ที่มีทัศนคติว่าความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาดี จำนวน 265 คน แบ่งเป็นผู้ตอบที่ไม่แสดง
ความเห็น จำนวน 2 คน และผู้ตอบที่แสดงความเห็น จำนวน 263 คน โดยผู้ที่แสดงความเห็นให้
เหตุผลทั้งหมด 319 ความเห็น ซึ่งเรียงตามลำดับดังนี้

- 1) การค้าขายระหว่างกัน จำนวน 188 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 58.57 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็น
ในประเด็นนี้ เช่น “การค้าขายตามแนวชายแดน” “มีการค้าขายที่ตลาดช่องจอม” “มี
การค้าขายร่วมกันและมีการแลกเปลี่ยนสินค้า” เป็นต้น

- 2) ไม่มีสงคราม ไม่มีเรื่องขัดแย้งกัน ไม่ทะเลาะกัน และไม่มีปัญหาต่อกัน จำนวน 24 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 7.48 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ความสงบ ไม่มีปัญหาอะไร” “ไม่มีการสู้รบกันในตอนี้” “ไม่มีปัญหากัน ไม่มีเรื่องกัน” เป็นต้น
- 3) การข้ามแดนไปมาหากัน จำนวน 22 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 6.85 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ความสงบ ไม่มีปัญหาอะไร” “ไม่มีการสู้รบกันในตอนี้” เป็นต้น
- 4) ข่าวสารจากสื่อต่าง ๆ เช่น โทรทัศน์ วิทยุฯ ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “การฟังข่าว ได้รู้ว่าไทยและเขมรดีต่อกัน ” “ข่าวที่ออกตามโทรทัศน์ ” “จากข่าวในโทรทัศน์ เดียวนี้ไม่ค่อยมีข่าวเกี่ยวกับความขัดแย้งระหว่างประเทศ มีแต่ในประเทศ ” เป็นต้น และสังเกตได้จากพฤติกรรมของปัจเจกบุคคล เช่น การพูด กิริยา ท่าทาง ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “การพูดจาอย่างเป็นมิตร ” “การแสดงออกที่ดีต่อกัน การพูดจาดี ” “พูดจាកันดี ” เป็นต้น โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 14 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 4.36 เท่ากัน
- 5) อื่น ๆ ได้แก่ “สภาพแวดล้อมตามแนวชายแดน ” “ทหารดีต่อกัน ” “ทำกิจกรรมร่วมกัน บ้าง ” “(บ่อน) คาสโน ” “ความเป็นอยู่ กินดีอยู่ดี เศรษฐกิจเฟื่อง ” “การอยู่ร่วมกันของ ไทย-เขมร ” “เราต่างคนต่างอยู่ ” “มีการแลกเปลี่ยนความคิด ” “ฝ่ายเขาดี ” “ไม่สร้างความเดือดร้อนแก่ไทย ” “การเมือง ” “พื้นฐานทางครอบครัวบรรพบุรุษเคยอยู่ด้วยกัน ” “สามัคคีกันดี ” และ “เพราะได้ไปสัมผัสด้วยตัวเอง ” โดยในแต่ละความเห็นมีจำนวน 1 ครั้งเท่ากับ รวมจำนวน 14 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 4.36
- 6) มีการพูดคุยติดต่อสื่อสารกัน จำนวน 11 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 3.43 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “การพูดคุยตอบโต้กัน ” “ติดต่อกันได้ ” “พูดจารู้เรื่อง ” เป็นต้น
- 7) ความสัมพันธ์ระหว่างคนไทยกับคนกัมพูชาที่ดีเหมือนพี่น้อง ญาติ และการท่องเที่ยวระหว่างกัน โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 7 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 2.18 เท่ากัน
- 8) มีการจ้างแรงงานจากกัมพูชา จำนวน 6 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.87 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “การจ้างแรงงาน ” “เขามาทำงานมารับจ้างบ้านเราเยอะ ” “ทำงานร่วมกันแบบพี่แบบน้อง ” เป็นต้น
- 9) การพึ่งพาอาศัยและช่วยเหลือกัน ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “มีความร่วมไม้ร่วมมือดี ไม่ได้เกี่ยวกับการเมือง ” “ความช่วยเหลือกันดี ” เป็นต้น และการคบค้าสมาคมกันระหว่างคนไทยและคนกัมพูชาในท้องถิ่น ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “การคบค้าสมาคมของคนไทยและคนเขมรที่ดีต่อกัน ” “ระหว่างประชาชนกับประชาชน ” เป็นต้น โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.93 เท่ากัน
- 10) ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศเป็นแบบบ้านพี่เมืองน้อง, ความสัมพันธ์ระหว่างคนไทยกับคนกัมพูชาที่เป็นเพื่อนที่ดี และความสัมพันธ์ทางวัฒนธรรม และประเพณี โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.62 เท่ากัน

17) ความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาไม่ดี ดู/สังเกตได้จาก

ความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาไม่ดี ดู/สังเกตได้จาก	จำนวน (ความเห็น/ครั้ง)	ร้อยละ	จำนวน (คน)
ปัญหาการสู้รบตามแนวชายแดนและความขัดแย้งระหว่างไทยและกัมพูชา	16	18.60	84
ปัญหาเรื่องพื้นที่ทับซ้อน	14	16.28	
ข่าวสารจากสื่อต่าง ๆ	11	12.79	
ปัญหาความขัดแย้งระหว่างไทยและกัมพูชากรณีเขาพระวิหาร	8	9.30	
การที่กัมพูชาบุกรุกเข้ามาในประเทศไทย	7	8.14	
อื่น ๆ	7	8.14	
การที่คนไทยที่ข้ามไปกัมพูชายากลำบาก ตรงข้ามกับคนกัมพูชาที่มาฝั่งไทย	4	4.65	
สถานการณ์บ้านเมืองของทั้ง 2 ประเทศ	4	4.65	
การลักลอบนำยาเสพติดเข้ามาในประเทศไทย	3	3.49	
ผู้ตอบแสดงทัศนคติที่เป็นลบต่อคนกัมพูชาบางคน โดยระบุถึงความไม่ชอบพฤติกรรมการคดโกง เอาเปรียบ และชอบลักขโมยของคนกัมพูชา	10	11.63	

ไม่แสดงความเห็น	2	2.33	2
รวม	86	100	86

* ผู้ตอบสามารถตอบได้มากกว่า 1 ประเด็น

ตารางที่ 74 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของเหตุผลของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัด สุรินทร์ที่มีทัศนคติว่าความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาไม่ดี

จากตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของเหตุผลของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัดสุรินทร์ที่มีทัศนคติว่าความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาไม่ดี จำนวน 86 คน แบ่งเป็นผู้ตอบที่ไม่แสดงความเห็น จำนวน 2 คน และผู้ตอบที่แสดงความเห็น จำนวน 84 คน โดยผู้ที่แสดงความเห็นให้เหตุผลทั้งหมด 84 ความเห็น ซึ่งเรียงตามลำดับดังนี้

- 1) ปัญหาการสู้รบตามแนวชายแดนและความขัดแย้งระหว่างไทยและกัมพูชา จำนวน 16 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 18.60 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “มีการยิงกัน และ ทหารแต่ละฝั่งที่มีการปะทะกัน ” “ความขัดแย้งของทั้ง 2 ประเทศ ” “เกิดการทำ สงครามกัน จึงรู้สึกไม่ดี” เป็นต้น
- 2) ปัญหาเรื่องพื้นที่ทับซ้อน จำนวน 14 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 16.28 ซึ่งผู้ตอบแสดง ความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “การกระทบกันของประเทศที่มีการแย่งชิง ” “แย่งชิง พรหมแดน” “การขัดแย้งเรื่องดินแดน” เป็นต้น
- 3) ข่าวสารจากสื่อต่าง ๆ จำนวน 11 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 12.79 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นใน ประเด็นนี้ เช่น “ดูจากข่าวในโทรทัศน์ เนื่องจากมีการลักพาตัวบ่อยตามหมู่บ้าน ” “มี ความขัดแย้งกันอยู่แล้ว ดูจากข่าวโทรทัศน์ ” “จากข่าวที่ออกมาเรื่องความขัดแย้ง ” เป็น ต้น
- 4) ปัญหาความขัดแย้งระหว่างไทยและกัมพูชากรณีเขาพระวิหาร จำนวน 8 ครั้ง คิดเป็น ร้อยละ 9.30 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “มีปัญหากรณีเรื่องพรหมแดนที่เขา พระวิหาร ” “การแย่งกันของพื้นที่ทับซ้อนบริเวณเขาพระวิหาร ” “ทะเลาะเบาะแว้งกัน เกี่ยวกับเขาพระวิหาร” เป็นต้น
- 5) การที่กัมพูชาบุกรุกเข้ามาในประเทศไทย จำนวน 7 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 8.14 ซึ่งผู้ตอบ แสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “มาบุกรุกประเทศไทย ” “ชอบบุกรุกประเทศไทย ทำลายป่าไม้แผ่นดินไทย” “มีการบุกรุก” เป็นต้น
- 6) อื่น ๆ ได้แก่ “จากการที่กัมพูชาเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลกาบเชิง สุรินทร์ แล้วไม่ เสียค่ารักษาพยาบาลทำให้โรงพยาบาลติดหนี้มากมาย ” “ดูจากการที่เขมรมาลอบตัดไม้ ทำลายป่าแถวบ้านเรา” “ เขายังไม่ยอมเป็นมิตรกับเรา ไม่ให้ความร่วมมือ ” “ดูจากการ รบระหว่างเขมรแดงกับเขมร ” “มีป่อนการพนัน ” “การพุดคุย ” และ “ประเทศไทยยอม กัมพูชา ” โดยในแต่ละความเห็นมีจำนวน 1 ครั้งเท่ากัน รวมจำนวน 7 ครั้ง คิดเป็นร้อย ละ 8.14
- 7) การที่คนไทยที่ข้ามไปกัมพูชามากเกินไป ตรงข้ามกับคนกัมพูชาที่มาฝั่งไทย ซึ่งผู้ตอบ แสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “เราเข้าประเทศเขายาก เขาเข้าประเทศเราง่าย ไม่เท่า

เทียมกัน” “เวลาเราผ่านไปประเทศเขาแล้ว เขาชอบจับชาวบ้าน ไม่เสมอภาคกัน ” เป็นต้น และสถานการณ์บ้านเมืองของทั้ง 2 ประเทศ ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “สถานการณ์ไม่ค่อยดี” “สถานการณ์บ้านเมืองของประเทศ ” เป็นต้น โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 4 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 4.65 เท่ากัน

- 8) การลักลอบนำยาเสพติดเข้ามาในประเทศไทย จำนวน 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 3.49 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “เขมรนำเอายาเสพติดมาขายให้กับประเทศไทย” “เขมรนำยาเสพติดขึ้นมาประเทศไทย” เป็นต้น

นอกจากที่ผู้ตอบได้ให้เหตุผลที่ฟังวิหุฯ ไทยแล้วทำให้รู้สึกไม่ดีกับประเทศไทย ผู้ตอบส่วนหนึ่งยังได้แสดงทัศนคติที่เป็นลบต่อคนกัมพูชาบางคน โดยระบุถึงความไม่ชอบพฤติกรรมการคดโกง เอาเปรียบ และชอบลักขโมยของคนกัมพูชา จำนวน 10 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 11.63 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “การคดโกงของคนกัมพูชาเวลาแลกเปลี่ยนการค้าขาย ” “เขมรชอบมาขโมยรถไปขาย” “ไม่ชอบคนเขมร” เป็นต้น

18) ไม่ระบุว่าความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาดีหรือไม่ดี ดู/สังเกตได้จากหรือเพราะเหตุใด

ไม่ระบุว่าความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาติหรือไม่ดี ดู/สังเกตได้จากหรือเพราะเหตุใด	จำนวน (ความเห็น/ครั้ง)	ร้อยละ	จำนวน (คน)
อื่น ๆ	7	29.17	12
สถานการณ์ปกติ/ธรรมดา สังเกตจากการค้าขาย	4	16.67	
ต่างคนต่างอยู่	3	12.50	
ไม่แสดงความเห็น	10	41.67	10
รวม	24	100	22

* ผู้ตอบสามารถตอบได้มากกว่า 1 ประเด็น

ตารางที่ 75 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของเหตุผลของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัด
สุรินทร์ที่ไม่ระบุว่าความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาติหรือไม่ดี

จากตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของเหตุผลของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย
จังหวัดสุรินทร์ที่ไม่ระบุว่าความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาติหรือไม่ดี จำนวน 22 คน แบ่งเป็นผู้ตอบที่ไม่
แสดงความเห็น จำนวน 10 คน และผู้ตอบที่แสดงความเห็น จำนวน 12 คน โดยผู้ที่แสดงความเห็นให้
เหตุผลทั้งหมด 14 ความเห็น ซึ่งเรียงตามลำดับดังนี้

- 1) อื่น ๆ ได้แก่ “ธรรมดา ไม่เห็นเดือดร้อนอะไร ” “ธรรมดา เขาไม่มีความเกลียดชังกัน ”
“ธรรมดา ดูกันไม่รู้ ” “ปกติ การพูดจา ” “ธรรมดา จากสังคม ” “ปกติ ดูจากข่าวก็
ธรรมดา” และ “ไม่รู้ รู้แต่ว่าเขาเสนอข่าวว่าไทยทะเลาะกันเองฆ่ากันเอง ” โดยในแต่ละ
ความเห็นมีจำนวน 1 ครั้งเท่ากัน รวมจำนวน 7 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 29.17
- 2) ผู้ตอบกล่าวว่าสถานการณ์ปกติ/ธรรมดา สังเกตจากการค้าขาย จำนวน 4 ครั้ง คิดเป็น
ร้อยละ 16.67 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ธรรมดา ปกติ จากการไปซื้อ
สินค้าของเขา” “ปกติ ตลาดค้าขายช่องจอม” เป็นต้น
- 3) ไม่ระบุว่าความสัมพันธ์ดีหรือไม่ดีและแสดงความเห็นว่าต่างคนต่างอยู่ จำนวน 3 ครั้ง คิด
เป็นร้อยละ 12.50 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “เฉย ๆ ต่างคนต่างอยู่”
“ธรรมดา ต่างคนต่างอยู่ ต่างหากิน” เป็นต้น

19) ระบุว่าความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาปานกลาง/มีทั้งดีและไม่ดี ดู/สังเกตได้จาก

ระบุว่าความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาปานกลาง/มีทั้งดีและไม่ดี ดู/สังเกตได้จาก	จำนวน (ความเห็น/ครั้ง)	ร้อยละ	จำนวน (คน)
ดีในด้านการค้าขาย แต่ไม่ดีในเรื่องการเมือง ภาษี การเสียเปรียบของคนไทย ความขัดแย้งระหว่างบุคคล ความไม่แน่นอนของสถานการณ์ และการขนส่งสินค้าไปยังกัมพูชาไม่สะดวก	6	22.22	23
ดีในด้านการค้าขาย แต่ไม่ดีในด้านปัญหาการแย่งชิงพื้นที่ทับซ้อนโดยเฉพาะปราสาทพระวิหาร	4	14.81	
ดีในด้านการค้าขาย แต่ไม่ดีในเรื่องปัญหาพรมแดนที่มีความขัดแย้งและการสู้รบ	4	14.81	
อื่น ๆ	4	14.81	
ดีในด้านประชาชนให้ความร่วมมือ แต่ไม่ดีด้านรัฐบาลและทหารกัมพูชาเอาเปรียบไทย	3	11.11	
ดีในด้านการค้าขาย แต่ไม่ดีในเรื่องการเข้ามารักษาพยาบาลในประเทศไทยแล้วไม่จ่ายค่ารักษา	2	7.41	
ไม่แสดงความเห็น	4	14.81	4
รวม	27	100	27

* ผู้ตอบสามารถตอบได้มากกว่า 1 ประเด็น

ตารางที่ 76 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของเหตุผลของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัดสุรินทร์ที่ระบุว่าความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาปานกลาง/มีทั้งดีและไม่ดี

จากตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของเหตุผลของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัดสุรินทร์ที่ระบุว่าความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาปานกลาง/มีทั้งดีและไม่ดี จำนวน 27 คน แบ่งเป็นผู้ตอบที่ไม่แสดงความเห็น จำนวน 4 คน และผู้ตอบที่แสดงความเห็น จำนวน 23 คน โดยผู้ที่แสดงความเห็นให้เหตุผลทั้งหมด 23 ความเห็น ซึ่งเรียงตามลำดับดังนี้

- 1) ดีและไม่ดี/ปานกลางและแสดงความเห็นว่าดีในด้านการค้าขาย แต่ไม่ดีในเรื่องการเมือง ภาษี การเสียเปรียบของคนไทย ความขัดแย้งระหว่างบุคคล ความไม่แน่นอนของสถานการณ์ และการขนส่งสินค้าไปยังกัมพูชาไม่สะดวก จำนวน 6 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 22.22 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ดีบ้าง ไม่ดีบ้าง ดีเรื่องการค้าขาย ไม่ดี ความขัดแย้งของคนในตลาด ” “ดีบ้าง ไม่ดีบ้าง ดีการค้าขายระหว่างประเทศทั้ง 2 ที่ไม่ดีก็เรื่องภาษีและการเมือง ” “ดีบ้างไม่ดีบ้าง ดีการค้าขาย ไม่ดีการเข้า-ออกประเทศ ถ้าสถานการณ์ดีเขมรก็ออกมา สถานการณ์ไม่ดีเขมรก็ปิดประเทศ” เป็นต้น
- 2) ดีและไม่ดี/ปานกลางและแสดงความเห็นว่าดีในด้านการค้าขาย แต่ไม่ดีในด้านปัญหาการแย่งชิงพื้นที่ทับซ้อนโดยเฉพาะปราสาทพระวิหาร ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้

เช่น “ดีบ้าง ไม่ดีบ้าง ดีที่การค้าขายสินค้าที่ช่องจอม ที่ไม่ตีตรงที่รบวงกันมีเรื่องกันตรง เขาพระวิหาร” “ดีบ้าง ไม่ดีบ้าง ดีการค้าขาย ไม่ตี การแย่งชิงเขตชายแดน และการเข้า ออกประเทศ” เป็นต้น และดีและไม่ดี/ปานกลางและแสดงความเห็นว่าดีในด้านการค้าขาย แต่ไม่ดีในเรื่องปัญหาพรมแดนที่มีความขัดแย้งและการสู้รบ ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ดีบ้าง ไม่ดีบ้าง ดีคือ การซื้อขายระหว่างประเทศ ไม่ดีคือเรื่องพรมแดนไทย-เขมร” “ดีบ้าง ไม่ดีบ้าง ดีดูได้จากการค้าการขาย ไม่ดีสถานการณ์ความขัดแย้ง” เป็นต้น โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 4 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 14.81 เท่านั้น

- 3) อื่น ๆ ได้แก่ “ดีบ้าง ไม่ดีบ้าง ดีเพราะ มีหลายกิจกรรมที่ไทยกับกัมพูชาทำร่วมกันเยอะ และเป็นมิตรกันดี ไม่ดีเพราะ ชอบทะเลาะกัน และไม่รักษาผู้ป่วยที่เป็นกัมพูชา” “ดีบ้าง ไม่ดีบ้าง ดี ไม่มีเรื่องอะไรกัน ไม่ดี ชอบเข้ามามีเรื่องอะไรกัน เช่น ขโมยของตามหมู่บ้าน” “50-50 มีการผัดกันบ้านและปะทะกันบ้างทางทหาร แต่มีการติดต่อกันทางทหาร มีการประสานงานกันมีการติดต่อกันมาเล่นกีฬาระหว่างทหาร” และ “ดีบ้าง ไม่ดีบ้าง ดีการพูดคุยกัน ไม่ดีการอ้างสิทธิ์พื้นที่ว่าเป็นของตน และการมีข่าวปลุกระดม” โดยในแต่ละความเห็นมีจำนวน 1 ครั้งเท่ากัน รวมจำนวน 4 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 14.81
- 4) ดีและไม่ดี/ปานกลางและแสดงความเห็นว่าดีในด้านประชาชนให้ความร่วมมือ แต่ไม่ดีด้านรัฐบาลและทหารกัมพูชาเอาเปรียบไทย จำนวน 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 11.11
- 5) ดีและไม่ดี/ปานกลางและแสดงความเห็นว่าดีในด้านการค้าขาย แต่ไม่ดีในเรื่องการข้ามมารักษาพยาบาลในประเทศไทยแล้วไม่จ่ายค่ารักษา จำนวน 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 7.41

6.1.4.2 การเปรียบเทียบการรับฟังวิทยา กัมพูชา และทัศนคติต่อความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา ระหว่างเพศหญิงและเพศชาย ช่วงอายุ และอาชีพของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัดสุรินทร์

การรับฟังวิทยา กัมพูชาและทัศนคติต่อความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา ระหว่างเพศหญิงและเพศชายของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเกือบในทุกประเด็น ยกเว้นประเด็นคำถามฟังวิทยา กัมพูชาหรือไม่ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับการรับฟังวิทยา กัมพูชาและทัศนคติต่อความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา ระหว่างช่วงอายุของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเกือบในทุกประเด็น ยกเว้นประเด็นคำถามฟังวิทยา กัมพูชาหรือไม่ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนการรับฟังวิทยา กัมพูชาและทัศนคติต่อความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา ระหว่างกลุ่ม

อาชีพของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในทุกประเด็น

6.1.4.3 ลักษณะทางประชากรศาสตร์ พฤติกรรมการเปิดรับวิทยุชายแดนและทัศนคติด้านต่าง ๆ ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา

ลักษณะประชากรศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา จังหวัดสุรินทร์ จำนวน 400 คน จำแนกตามเพศ ช่วงอายุ และอาชีพ ได้ดังต่อไปนี้

จากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนสุรินทร์ สามารถจำแนกตามเพศได้ดังนี้

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
หญิง	211	52.75
ชาย	189	47.25
รวม	400	100

ตารางที่ 77 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนสุรินทร์ จำแนกตามเพศ

จากตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนจังหวัดสุรินทร์ (จำนวน 400 คน) จำแนกตามเพศ พบว่า เพศหญิงมากกว่าเพศชาย คือ เพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 52.75 และเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 47.25

จากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนจังหวัดสุรินทร์ สามารถจำแนกตามช่วงอายุ ได้ดังนี้

ช่วงอายุ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
18-24 ปี	146	36.50
25-34 ปี	137	34.25
35-44 ปี	74	18.50
45-54 ปี	29	7.25
55-64 ปี	14	3.50
รวม	400	100

ตารางที่ 78 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนสุรินทร์ จำแนกตามช่วงอายุ

จากตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนจังหวัดสุรินทร์ (จำนวน 400 คน) จำแนกตามช่วงอายุ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนจังหวัดสุรินทร์ มีช่วงอายุ 18-24 ปี มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 146 คน คิดเป็นร้อยละ 36.50 รองลงมา คือ ช่วงอายุ 25-34 ปี จำนวน 137 คน คิดเป็นร้อยละ 34.25 ช่วงอายุ 35-44 ปี จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 18.50 ช่วงอายุ 45-54 ปี จำนวน 29 คน คิดเป็น ร้อยละ 7.25 และช่วงอายุ 55-64 ปี จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 3.50 ตามลำดับ

จากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนจังหวัดสุรินทร์ สามารถจำแนกตามอาชีพ ได้ดังนี้

อาชีพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย	98	24.50
เกษตรกร	88	22.00
นักเรียน	60	15.00
ลูกจ้าง/พนักงานประจำ	48	12.00
รับจ้างรายวัน	38	9.50
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	28	7.00
แม่บ้าน	28	7.00
นักศึกษา	12	3.00
รวม	400	100

ตารางที่ 79 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนจังหวัดสุรินทร์ จำแนกตามอาชีพ

จากตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนจังหวัดสุรินทร์ (จำนวน 400 คน) จำแนกตามอาชีพ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนจังหวัดสุรินทร์ โดยส่วนใหญ่แล้วธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 98 คน คิดเป็นร้อยละ 24.50 รองลงมา เกษตรกร จำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 22.00 นักเรียน จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 15.00 ลูกจ้าง/พนักงานประจำ จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 12.00 รับจ้างรายวัน จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 9.50 รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 7.00 แม่บ้าน จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 7.00 และนักศึกษา จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 3.00 ตามลำดับ

กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนจังหวัดสุรินทร์ มีพฤติกรรมการเปิดรับวิทยุชายแดน และทัศนคติตามประเด็นคำถามต่าง ๆ ดังนี้

1) ฟังวิทยุฯ ไทยหรือไม่

ฟังวิทยุฯ ไทยหรือไม่	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่ฟังวิทยุฯ ไทย	213	53.25
ฟังวิทยุฯ ไทย	187	46.75
รวม	400	100

ตารางที่ 80 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของการรับฟังวิทยุฯ ไทยของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนจังหวัดสุรินทร์

จากตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของการรับฟังวิทยุฯ ไทยของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนจังหวัดสุรินทร์ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนจังหวัดสุรินทร์ ไม่เปิดรับฟังวิทยุฯ ไทย จำนวน 213 คน จาก 400 คน คิดเป็นร้อยละ 53.25 และกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนจังหวัดสุรินทร์ เปิดรับฟังวิทยุฯ ไทย จำนวน 187 คน จาก 400 คน คิดเป็นร้อยละ 46.75

2) ฟังวิทยุฯ ไทยเพราะเหตุใด

เหตุผลที่ฟังวิทยุฯ ไทย	จำนวน (ความเห็น/ครั้ง)	ร้อยละ	จำนวน (คน)
ได้ความบันเทิงและผ่อนคลาย	93	46.97	187
อยากรู้ข่าวสารความรู้อื่นๆ	39	19.70	
ได้ข่าวสารความรู้อื่นๆ	28	14.14	
ชอบ อยากรู้ หรือได้ฟังเพลงไทย	14	7.07	

อื่น ๆ	6	3.03	
อยากและได้ฟังเพลงเขมรหรือเพลงเขมรสุรินทร์	5	2.53	
อยากเรียนรู้และฝึกทักษะการฟังและพูดภาษาไทย	5	2.53	
มีเวลาว่าง	4	2.02	
อยากรู้/ได้รู้ข่าวสารของไทย	2	1.01	
รับสัญญาณได้ชัดเจน	2	1.01	
รวม	198	100	187

* ผู้ตอบสามารถตอบได้มากกว่า 1 ประเด็น

ตารางที่ 81 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของเหตุผลที่ฟังวิทยุฯ ไทยของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน
กัมพูชา ณ บริเวณชายแดนจังหวัดสุรินทร์

จากตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของเหตุผลที่ฟังวิทยุฯ ไทยของกลุ่มตัวอย่างที่เป็น
ประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนจังหวัดสุรินทร์ จำนวน 187 คน คน โดยผู้ตอบทั้งหมดได้แสดง
ความเห็นและให้เหตุผล จำนวน 198 ความเห็น ซึ่งเรียงตามลำดับดังนี้

- 1) ได้ความบันเทิงและผ่อนคลาย จำนวน 93 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 46.97 ซึ่งผู้ตอบแสดง
ความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “เพื่อความบันเทิง ” “ผ่อนคลายแก้เหงา ” “ฟังแล้วมี
ความสุขดี” เป็นต้น
- 2) อยากรู้ข่าวสารความรู้ จำนวน 39 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 19.70 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็น
ในประเด็นนี้ เช่น “อยากรับรู้ข่าวสาร ” “อยากรู้ถึงสถานการณ์ตามพรมแดน ” “อยากรู้
ข่าวในสังคม” เป็นต้น
- 3) ได้ข่าวสารความรู้ 28 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 14.14 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้
เช่น “ได้รับความรู้เพิ่มเติมจากการฟังวิทยุฯ ” “ได้ฟังข่าวต่าง ๆ โดยเฉพาะข่าว
เศรษฐกิจ ” “ได้รับรู้ข่าวสาร” เป็นต้น
- 4) ชอบ อยาก หรือได้ฟังเพลงไทย จำนวน 14 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 7.07 ซึ่งผู้ตอบแสดง
ความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ชอบฟังเพลงไทย ” “ได้ฟังเพลงไทย ” “อยากฟังเพลงไทย ”
 เป็นต้น
- 5) อื่น ๆ ได้แก่ “อยากรู้วิธีการทำเกษตรที่ดี ” “ไม่เกลียดไทย ” “มีแรงงานได้ดี ” “ชอบ
ฟังวิทยุฯ (เขมรสุรินทร์)” “อยากรู้วิธีการจัดรายการ ” “อยากรู้ผลออกของหอย ” โดยใน
แต่ละความเห็นมีจำนวน 1 ครั้งเท่ากัน รวมจำนวน 6 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 3.03
- 6) อยากและได้ฟังเพลงเขมรหรือเพลงเขมรสุรินทร์ ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้
เช่น “อยากฟังเพลงเขมรสุรินทร์ ” “มีวิทยุฯ สุรินทร์ที่จัดรายการเพลงเป็นภาษาเขมร ”
 เป็นต้น และอยากเรียนรู้และฝึกทักษะการฟังและพูดภาษาไทย ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็น
ในประเด็นนี้ เช่น “ฝึกฟัง-พูดไทยจะได้สะดวกในการติดต่อสื่อสารกับคนไทย ” “ได้ฝึก
เรียนภาษาไทย ” เป็นต้น โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 5 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 2.53
เท่ากัน

- 7) มีเวลาวาง จำนวน 4 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 2.02
- 8) อยากรู้/ได้รู้ข่าวสารของไทย และรับสัญญาณได้ชัดเจน โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.01 เท่ากัน

3) เวลาที่ฟังวิทยุ ไทย

เวลาที่ฟังวิทยุ ไทย	จำนวน (ครั้ง)	ร้อยละ
อื่น ๆ	121	63.35
เที่ยง 12.01-13.00 น.	24	12.57
เช้า 05.00-09.00 น.	20	10.47
สาย 09.01-12.00 น.	11	5.76
ค่ำ 18.01-21.00 น.	9	4.71
เย็น 16.01-18.00 น.	4	2.09
บ่าย 13.01-16.00 น.	2	1.05
รวม	191	100

* ผู้ตอบสามารถตอบได้มากกว่า 1 ช่วงเวลา

ตารางที่ 82 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของช่วงเวลาการเปิดรับฟังวิทยุ ไทยของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนจังหวัดสุรินทร์

จากตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของช่วงเวลาการเปิดรับฟังวิทยุ ไทย ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนจังหวัดสุรินทร์ (187 คน จาก 400 คน คิดเป็นร้อยละ 46.75) ซึ่งเรียงลำดับได้ ดังนี้

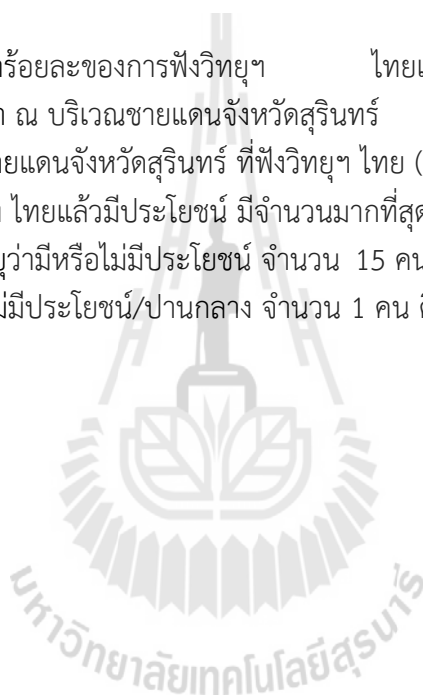
- 1) อื่น ๆ ได้แก่ “ไม่แน่นอน” จำนวน 83 ครั้ง “เมื่อมีเวลาว่าง” จำนวน 25 ครั้ง “เป็นบางวัน” จำนวน 4 ครั้ง “ฟังตลอด” จำนวน 2 ครั้ง “ตามเวลาที่อยากฟัง” จำนวน 2 ครั้ง “นานๆ ฟังที” จำนวน 2 ครั้ง และ “ฟังบ้าง ไม่ฟังบ้าง” “บางครั้งเท่านั้น” “ตลอดเวลาที่มีเพลงให้ฟัง” เวลาละจำนวน 1 ครั้ง รวมทั้งหมดจำนวน 121 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 63.35
- 2) ช่วงเที่ยง 12.01-13.00 น. จำนวน 24 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 12.57
- 3) ช่วงเช้า 05.00-09.00 น. จำนวน 20 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 10.47
- 4) ช่วงสาย 09.01-12.00 น. จำนวน 11 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 5.76
- 5) ช่วงค่ำ 18.01-21.00 น. จำนวน 9 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 4.71
- 6) ช่วงเย็น 16.01-18.00 น. จำนวน 4 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 2.09
- 7) ช่วงบ่าย 13.01-16.00 น. จำนวน 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.05

4) ฟังวิทยุฯ ไทยแล้วมีประโยชน์หรือไม่

ฟังวิทยุฯ ไทยแล้วมีประโยชน์ หรือไม่	จำนวน (คน)	ร้อยละ
มีประโยชน์	171	91.44
ไม่ระบุว่า มีหรือไม่มีประโยชน์	15	8.02
ทั้งมีและไม่มีประโยชน์/ปานกลาง	1	0.53
รวม	187	100

ตารางที่ 83 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของการฟังวิทยุฯ ไทยแล้วมีประโยชน์หรือไม่ของกลุ่มตัวอย่าง ที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนจังหวัดสุรินทร์

จากตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของการฟังวิทยุฯ ไทยแล้วมีประโยชน์หรือไม่ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนจังหวัดสุรินทร์ ซึ่งให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนจังหวัดสุรินทร์ ที่ฟังวิทยุฯ ไทย (187 คน จาก 400 คน คิดเป็นร้อยละ 46.75) เห็นว่าฟังวิทยุฯ ไทยแล้วมีประโยชน์ มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 171 คน คิดเป็นร้อยละ 91.44 รองลงมา คือ ไม่ระบุว่า มีหรือไม่มีประโยชน์ จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 8.02 และเห็นว่าฟังวิทยุฯ ไทยแล้วทั้งมีและไม่มีประโยชน์/ปานกลาง จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.53 ตามลำดับ

5) ฟังวิทยุฯ ไทยแล้วมีประโยชน์เพราะเหตุใด

เหตุผลที่ฟังวิทยุฯ ไทยแล้วมีประโยชน์	จำนวน (ความเห็น/ครั้ง)	ร้อยละ	จำนวน (คน)
ได้ข่าวสารความรู้	72	37.11	167
ได้ความบันเทิงและผ่อนคลาย	44	22.68	
ได้เรียนรู้และฝึกใช้ภาษาไทย	39	20.10	
ได้รู้ข่าวสารและสถานการณ์ของประเทศไทย	13	6.70	
ได้รู้ถึงวิถีชีวิตของคนและสังคมไทย	6	3.09	
ได้รู้เรื่องการเกษตร	4	2.06	
ได้รู้เรื่องเศรษฐกิจ การค้าขาย	4	2.06	
ได้รู้ผลการออกรางวัลสลากกินแบ่งรัฐบาล	2	1.03	
ได้ฝึกและทำให้ร้องเพลงไทยได้	2	1.03	
ได้เรียนรู้ภาษาไทยอันทำให้สามารถติดต่อสื่อสารกับคนไทยได้	2	1.03	
อื่น ๆ	2	1.03	
ไม่แสดงความเห็น	4	2.06	4
รวม	194	100	171

* ผู้ตอบสามารถตอบได้มากกว่า 1 ประเด็น

ตารางที่ 84 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของเหตุผลจากการฟังวิทยุฯ ไทยแล้วมีประโยชน์ ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนจังหวัดสุรินทร์ จากตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของเหตุผลจากการฟังวิทยุฯ ไทยแล้วมีประโยชน์ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนจังหวัดสุรินทร์ จำนวน 171 คน แบ่งเป็นผู้ตอบที่ไม่แสดงความเห็น จำนวน 4 คน และผู้ตอบที่แสดงความเห็น จำนวน 167 คน โดยผู้ที่แสดงความเห็นให้เหตุผลทั้งหมด 190 ความเห็น ซึ่งเรียงตามลำดับดังนี้

- 1) ได้ข่าวสารความรู้ จำนวน 72 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 37.11 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ได้รับรู้ข่าวสาร” “ได้รับรู้ข่าวสารที่ใหม่ ๆ” “ทำให้เราได้รับรู้ข่าวทันเหตุการณ์” “ได้รับความรู้เพิ่มเติม” “ได้รับรู้กับเหตุการณ์ต่าง ๆ” เป็นต้น
- 2) ได้ความบันเทิงและผ่อนคลาย จำนวน 44 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 22.68 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ทำให้ผ่อนคลาย” “ฟังแล้วมีความสุข ผ่อนคลาย” “คลายเครียด ทำให้อารมณ์ดี” เป็นต้น

- 3) ได้เรียนรู้และฝึกใช้ภาษาไทย จำนวน 39 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 20.10 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ได้เรียนรู้ภาษาไทยเพิ่มขึ้น” “ทำให้เรียนรู้ภาษาไทยได้ดี” “ได้เรียนรู้ฝึกฟัง-พูดภาษาไทย” เป็นต้น
- 4) ได้รู้ข่าวสารและสถานการณ์ของประเทศไทย จำนวน 13 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 6.70 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “รู้ถึงข่าวเกี่ยวกับไทย” “ทำให้รู้ข่าวบ้านเมืองในประเทศไทยที่เกิดขึ้น” “ได้รับรู้และเข้าใจในเหตุการณ์ของไทย” เป็นต้น
- 5) ได้รู้ถึงวิถีชีวิตของคนและสังคมไทย จำนวน 6 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 3.09 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ทำให้เราได้รู้ถึงวิถีชีวิตและสังคมของไทย” “รู้ถึงสังคมและรสนิยมของคนไทย” “รู้ถึงการใช้ชีวิตของไทย” เป็นต้น
- 6) ได้รู้เรื่องการเกษตร และได้รู้เรื่องเศรษฐกิจ การค้าขาย โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 4 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 2.06 เท่ากัน
- 7) ได้รู้ผลการออกรางวัลสลากกินแบ่งรัฐบาล, ได้ฝึกและทำให้ร้องเพลงไทยได้ และได้เรียนรู้ภาษาไทยอันทำให้สามารถติดต่อสื่อสารกับคนไทยได้ โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.03 เท่ากัน
- 8) อื่น ๆ ได้แก่ โดยในแต่ละความเห็นมีจำนวน 1 ครั้งเท่ากัน รวมจำนวน 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.03

6) ฟังวิทยาฯ ไทยแล้วระบุว่าทั้งมีและไม่มีประโยชน์/ปานกลางเพราะเหตุใด

เหตุผลที่ฟังวิทยาฯ ไทยแล้วระบุว่าทั้งมีและไม่มี ประโยชน์/ปานกลาง	จำนวน (ความเห็น/ครั้ง)	ร้อยละ	จำนวน (คน)
ไม่แสดงความเห็น	1	100.00	1
รวม	1	100	1

* ผู้ตอบสามารถตอบได้มากกว่า 1 ประเด็น

ตารางที่ 85 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของเหตุผลจากการฟังวิทยาฯ ไทยแล้วระบุว่าทั้งมีและไม่มี
ประโยชน์/ปานกลาง ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดน
จังหวัดสุรินทร์

จากตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของเหตุผลจากการฟังวิทยาฯ ไทยแล้วระบุว่าทั้งมีและ
ไม่มีประโยชน์/ปานกลางของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนจังหวัดสุรินทร์
จำนวน 1 คน โดยผู้ตอบทั้งหมดไม่แสดงความเห็น

7) ฟังวิทยุฯ ไทยแล้วไม่ระบุว่ามามีหรือไม่มีประโยชน์

เหตุผลที่ฟังวิทยุฯ ไทยแล้วไม่ระบุว่ามามีหรือไม่มีประโยชน์	จำนวน (ความเห็น/ครั้ง)	ร้อยละ	จำนวน (คน)
ผู้ตอบให้ความเห็นว่าฟังเฉพาะเพลง ฟังเพลงเฉย ๆ หรือฟังเพลงเพียงเพราะต้องการผ่อนคลาย และคลายเหงา	9	60.00	12
อื่น ๆ	3	20.00	
ไม่แสดงความเห็น	3	20.00	3
รวม	15	100	15

* ผู้ตอบสามารถตอบได้มากกว่า 1 ประเด็น

ตารางที่ 86 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของเหตุผลจากการฟังวิทยุฯ ไทยแล้วไม่ระบุว่ามามีหรือไม่มีประโยชน์ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนจังหวัดสุรินทร์

จากตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของเหตุผลจากการฟังวิทยุฯ ไทยแล้วไม่ระบุว่ามามีหรือไม่มีประโยชน์ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนจังหวัดสุรินทร์ จำนวน 15 คน แบ่งเป็นผู้ตอบที่ไม่แสดงความเห็น จำนวน 3 คน และผู้ตอบที่แสดงความเห็น จำนวน 12 คน โดยผู้ที่แสดงความเห็นให้เหตุผลทั้งหมด 12 ความเห็น ดังนี้ ผู้ตอบให้ความเห็นว่าฟังเฉพาะเพลง ฟังเพลงเฉย ๆ หรือฟังเพลงเพียงเพราะต้องการผ่อนคลาย และคลายเหงา จำนวน 9 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 60.00 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ไม่แน่ใจ ส่วนมากจะฟังแต่เพลง” “ธรรมดา แคฟังเพลงผ่อนคลายยามว่างเฉย ๆ ” “ธรรมดา แคฟังแก้เหงาเฉย ๆ ” เป็นต้น และอื่น ๆ ได้แก่ “ไม่รู้ แคฟังเพื่อไม่ให้เหงา ” “ธรรมดา อาจจะทำให้ได้รู้ข่าวทันเหตุการณ์ ” และ “ธรรมดา อาจทำให้ได้รู้ข่าวใหม่ ๆ ” โดยในแต่ละความเห็นมีจำนวน 1 ครั้งเท่ากัน รวมจำนวน 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 20.00

8) ฟังวิทยุฯ ไทยแล้วทำให้รู้สึกดีกับประเทศไทยหรือไม่

ฟังวิทยุฯ ไทยแล้วทำให้รู้สึกดีกับประเทศไทยหรือไม่	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่ระบุว่ารู้สึกดีหรือไม่ดี	126	67.38
รู้สึกดี	55	29.41
รู้สึกไม่ดี	5	2.67
ทั้งมีและไม่มีประโยชน์/ปานกลาง	1	0.25
รวม	187	100

ตารางที่ 87 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของทัศนคติจากการฟังวิทยุฯ ไทยแล้วรู้สึกดีกับประเทศไทยหรือไม่ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนจังหวัดสุรินทร์

จากตารางจำนวนและค่าร้อยละของทัศนคติจากการฟังวิทยุฯ ไทยแล้วรู้สึกดีกับประเทศไทยหรือไม่ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนจังหวัดสุรินทร์ สะท้อนให้เห็นถึงทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนจังหวัดสุรินทร์ จากการที่ได้รับฟังวิทยุฯ ไทยต่อประเทศกัมพูชา (187 คน จาก 400 คน คิดเป็นร้อยละ 46.75) ผลปรากฏดังนี้

- 1) ฟังแต่ไม่ระบุว่ารู้สึกดีหรือไม่ดีกับประเทศไทย จำนวน 126 คน คิดเป็นร้อยละ 67.38
- 2) ฟังแล้วทำให้รู้สึกดีกับประเทศไทย จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 29.41
- 3) ฟังแล้วทำให้รู้สึกไม่ดีกับประเทศไทย จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 2.67
- 4) ฟังแล้วทำให้ทั้งรู้สึกดีและไม่ดี /ปานกลางกับประเทศไทย จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.25

9) ฟังวิทยุ ไทยแล้วทำให้รู้สึกดีกับประเทศไทย

เหตุผลที่ฟังวิทยุ ไทยแล้วทำให้รู้สึกดีกับประเทศไทย	จำนวน (ความเห็น/ครั้ง)	ร้อยละ	จำนวน (คน)
ได้ข่าวสารความรู้ทั่วไป	10	16.13	49
วิทยุ ไทยจัดรายการดี น่าฟัง	9	14.52	
ได้ความบันเทิงและคลายความเครียด	8	12.90	
อื่น ๆ	8	12.90	
ได้ข่าวสารความรู้ด้านต่าง ๆ ของไทย	5	8.06	
ชอบหรือได้ฟังเพลงไทย	4	6.45	
วิทยุ ไทยจัดรายการเป็นภาษาเขมรสุรินทร์	2	3.23	
ให้เหตุผลเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างไทยและกัมพูชาที่เป็นต่อกัน	2	3.23	
ได้เรียนรู้ภาษาไทย	2	3.23	
อื่น ๆ ผู้ตอบแสดงทัศนคติว่าไม่มีอะไรต้องเกลียดชังกัน	6	9.68	
ไม่แสดงความเห็น	6	9.68	6
รวม	62	100	55

* ผู้ตอบสามารถตอบได้มากกว่า 1 ประเด็น

ตารางที่ 88 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของเหตุผลที่ฟังวิทยุ ไทยแล้วทำให้รู้สึกดีกับประเทศไทยของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนจังหวัดสุรินทร์

จากตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของเหตุผลที่ฟังวิทยุ ไทยแล้วทำให้รู้สึกดีกับประเทศไทยของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนจังหวัดสุรินทร์ จำนวน 55 คน แบ่งเป็นผู้ตอบที่ไม่แสดงความเห็น จำนวน 6 คน และผู้ตอบที่แสดงความเห็น จำนวน 49 คน โดยผู้ที่แสดงความเห็นให้เหตุผลทั้งหมด 56 ความเห็น ซึ่งเรียงตามลำดับดังนี้

- 1) ได้ข่าวสารความรู้ทั่วไป จำนวน 10 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 16.13 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ได้รับรู้ข่าวทั่วไป” “มีความรู้รอบตัว” “รู้ทันข่าวสาร” เป็นต้น
- 2) วิทยุ ไทยจัดรายการดี น่าฟัง จำนวน 9 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 14.52 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “จัดรายการได้ดีและน่าฟัง” “มีรายการดี ๆ ใหม่ ๆ น่าฟังดี” “ชอบฟังการพูดของพิธีกร” เป็นต้น
- 3) ได้ความบันเทิงและคลายความเครียด จำนวน 8 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 12.90 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ทำให้คลายเครียดมากเลย” “ได้ความบันเทิงและแก้เหงา” “ได้รับฟังยามว่างงานช่วยผ่อนคลาย” เป็นต้น

- 4) อื่น ๆ ได้แก่ “มีน้องชายไปเรียนที่ประเทศไทย” “เข้า-ออกตลาดไทยได้สะดวก” “เพราะเป็นประเทศที่ติดกัน” “ตอนนี้ไม่มีปัญหาพรมแดนอะไรแล้ว” “ไทยก็ไม่ได้มาสร้างความเดือดร้อนให้กับเรา” “ได้รู้ถึงปัญหาต่าง ๆ ระหว่างประเทศทั้งสอง” “ความสัมพันธ์ปัจจุบันเริ่มกลับมาคืนดีกันแล้ว” และ “ฟังแล้วมีความสามัคคีต่อกัน” โดยในแต่ละความเห็นมีจำนวน 1 ครั้งเท่ากัน รวมจำนวน 8 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 12.90
- 5) ได้ข่าวสารความรู้ด้านต่าง ๆ ของไทย จำนวน 5 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 8.06 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ได้รู้ข่าวของไทย” “รู้จักทันข่าวในสังคมไทย” “ฟังแล้วรู้ทันเหตุการณ์สังคมไทย” เป็นต้น
- 6) ชอบหรือได้ฟังเพลงไทย จำนวน 4 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 6.45 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “เพลงไทยสนุกดี” “ชอบฟังเพลงไทย” เป็นต้น
- 7) วิทยา ไทยจัดรายการเป็นภาษาเขมรสุรินทร์, ให้เหตุผลเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างไทยและกัมพูชาที่เป็นต่อกัน และได้เรียนรู้ภาษาไทย โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 3.23 เท่ากัน

นอกจากที่ผู้ตอบได้ให้เหตุผลที่ฟังวิทยา ไทยแล้วทำให้รู้สึกดีกับประเทศไทย ผู้ตอบส่วนหนึ่ง ยังได้แสดงทัศนคติว่าไม่มีอะไรต้องเกลียดชังกัน จำนวน 6 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 9.68 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ไม่มีอะไรต้องเกลียดชังกัน” “แค่ฟังเฉย ๆ ไม่มีอะไรต้องเกลียดชังกัน” เป็นต้น

10) ฟังวิทยุ ไทยแล้วทำให้รู้สึกไม่ดีกับประเทศไทยเพราะเหตุใด

เหตุผลที่ฟังวิทยุ ไทยแล้วทำให้รู้สึกไม่ดีกับประเทศไทย	จำนวน (ความเห็น/ครั้ง)	ร้อยละ	จำนวน (คน)
อื่น ๆ	3	60.00	5
ได้รับรู้ว่าประเทศไทยอยู่ในภาวะวุ่นวายภายในประเทศ	2	40.00	
รวม	5	100	5

* ผู้ตอบสามารถตอบได้มากกว่า 1 ประเด็น

ตารางที่ 89 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของเหตุผลที่ฟังวิทยุ ไทยแล้วทำให้รู้สึกไม่ดีกับประเทศไทยของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนจังหวัดสุรินทร์

จากตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของเหตุผลที่ฟังวิทยุ ไทยแล้วทำให้รู้สึกไม่ดีกับประเทศไทยของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนจังหวัดสุรินทร์ จำนวน 5 คน โดยผู้ตอบทั้งหมดได้แสดงความเห็นและให้เหตุผล จำนวน 5 ความเห็น ดังนี้ อื่น ๆ ได้แก่ “ไม่ค่อยชอบ” “ไม่ใช่ประเทศตัวเอง” และ “ไม่ค่อยดี ตั้งแต่มีปัญหาเรื่องพรมแดนกันมา ” โดยในแต่ละความเห็นมีจำนวน 1 ครั้งเท่ากัน รวมจำนวน 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 60.00 และได้รับรู้ว่าประเทศไทยอยู่ในภาวะวุ่นวายภายในประเทศ จำนวน 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 40.00

11) ฟังวิทยุฯ ไทยแล้วทำให้ทั้งรู้สึกดีและไม่ดี/ปานกลางกับประเทศไทยเพราะเหตุใด

เหตุผลที่ฟังวิทยุฯ ไทยแล้วทำให้ทั้งรู้สึกดีและไม่ดี/ ปานกลางกับประเทศไทย	จำนวน (ความเห็น/ครั้ง)	ร้อยละ	จำนวน (คน)
ปานกลาง/มีทั้งดีและไม่ดี	1	100.00	1
รวม	1	100	1

* ผู้ตอบสามารถตอบได้มากกว่า 1 ประเด็น

ตารางที่ 90 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของเหตุผลที่ฟังวิทยุฯ ไทยแล้วทำให้ทั้งรู้สึกดีและไม่ดี/ปานกลางกับประเทศไทยของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนจังหวัดสุรินทร์

จากตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของเหตุผลที่ฟังวิทยุฯ ไทยแล้วทำให้ทั้งรู้สึกดีและไม่ดี/ปานกลางกับประเทศไทยของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนจังหวัดสุรินทร์ จำนวน 1 คน โดยผู้ตอบทั้งหมดได้แสดงความเห็นและให้เหตุผล จำนวน 1 ความเห็น ได้แก่ “ดีบางส่วน ไม่ดีบางส่วน บางข่าวก็ดี บางข่าวก็ยุ่งแยะ”

12) ฟังวิทยุฯ ไทยแล้วไม่ระบุว่ารู้สึกดีหรือไม่ดีกับประเทศไทยเพราะเหตุใด

เหตุผลที่ฟังวิทยุฯ ไทยแล้วไม่ระบุว่ารู้สึกดีหรือไม่ดีกับประเทศไทย	จำนวน (ความเห็น/ครั้ง)	ร้อยละ	จำนวน (คน)
ฟังเพลงเฉย ๆ ไม่ได้สนใจ หรือคิดอะไร	10	7.94	37
ประเทศไทยและกัมพูชาเป็นประเทศเพื่อนบ้านกันและมีความสัมพันธ์ที่ดี	4	3.17	
ประชาชนทั้ง 2 ประเทศเข้า-ออก ทำมาหากิน/ค้าขายกันได้	4	3.17	
ประเทศไทยไม่สร้างความเสียหาย หรือมีปัญหาต่อกัมพูชา	3	2.38	
ผู้ตอบแสดงทัศนคติส่วนตัวว่าไม่ได้รู้สึกดีหรือไม่ดี รักหรือเกลียดชังกัน	6	4.76	
ผู้ตอบแสดงทัศนคติส่วนตัวว่าไม่ได้รู้สึกเกลียดชังไทย	4	3.17	
ผู้ตอบแสดงทัศนคติส่วนตัวที่แตกต่างกัน	4	3.17	
ผู้ตอบแสดงทัศนคติส่วนตัวว่าประเทศไทยไม่ใช่ประเทศของตนเอง	2	1.59	
ไม่แสดงความเห็น	89	70.63	89
รวม	126	100	126

* ผู้ตอบสามารถตอบได้มากกว่า 1 ประเด็น

ตารางที่ 91 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของเหตุผลที่ฟังวิทยุฯ ไทยแล้วไม่ระบุว่ารู้สึกดีหรือไม่ดีกับประเทศไทยของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนจังหวัดสุรินทร์

จากตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของเหตุผลที่ฟังวิทยุฯ ไทยแล้วไม่ระบุว่ารู้สึกดีหรือไม่ดีกับประเทศไทยของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนจังหวัดสุรินทร์ จำนวน 126 คน แบ่งเป็นผู้ตอบที่ไม่แสดงความเห็น จำนวน 89 คน และผู้ตอบที่แสดงความเห็น จำนวน 37 คน โดยผู้ที่แสดงความเห็นให้เหตุผลทั้งหมด 37 ความเห็น ซึ่งเรียงตามลำดับดังนี้

- 1) ฟังเพลงเฉย ๆ ไม่ได้สนใจ หรือคิดอะไร จำนวน 10 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 7.94 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ธรรมดา ฟังเพลงเฉย ๆ ไม่ได้สนใจอะไรว่าดีหรือไม่ดี” “ธรรมดา ไม่ค่อยให้ความสนใจอะไรนัก แคฟังเพลงช่วงเวลาสั้น ๆ ” “ธรรมดา ไม่เคยคิดอะไร แคฟังยามว่าง” เป็นต้น
- 2) ประเทศไทยและกัมพูชาเป็นประเทศเพื่อนบ้านกันและมีความสัมพันธ์ที่ดี และประชาชนทั้ง 2 ประเทศเข้า-ออก ทำมาหากิน/ค้าขายกันได้ โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 4 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 3.17 เท่ากัน

- 3) ประเทศไทยไม่สร้างความเสียหาย หรือมีปัญหาเกี่ยวกับกัมพูชา โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 2.38

นอกจากที่ผู้ตอบได้ให้เหตุผลที่ฟังวิหุฯ ไทยแล้วไม่ระบุว่ารู้สึกดีหรือไม่ดีกับประเทศไทย ผู้ตอบส่วนหนึ่งยังได้แสดงทัศนะส่วนบุคคลต่างๆ ดังนี้

- (1) ผู้ตอบแสดงทัศนะส่วนบุคคลว่าไม่ได้รู้สึกดีหรือไม่ดี รักหรือเกลียดชังกัน จำนวน 6 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 4.76
- (2) ผู้ตอบแสดงทัศนะส่วนบุคคลว่าไม่ได้รู้สึกเกลียดชังไทย และผู้ตอบแสดงทัศนะส่วนบุคคลที่แตกต่างกัน โดยในแต่ละความเห็นมีจำนวน 4 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 3.17
- (3) ผู้ตอบแสดงทัศนะส่วนบุคคลว่าประเทศไทยไม่ใช่ประเทศของตนเอง จำนวน 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.59

13) ไม่ฟังวิทยา ไทยเพราะเหตุใด

เหตุผลที่ไม่ฟังวิทยา ไทย	จำนวน (ความเห็น/ครั้ง)	ร้อยละ	จำนวน (คน)
ไม่มีเวลาฟังวิทยา	81	36.99	211
ฟังเฉพาะวิทยา กัมพูชา	41	18.72	
ไม่มีเครื่องรับวิทยา	36	16.44	
ฟังภาษาไทยไม่รู้เรื่อง/ไม่รู้ภาษาไทย	30	13.70	
ไม่ชอบฟังวิทยา	14	6.39	
ไม่สนใจ	8	3.65	
ไม่ชอบฟังวิทยา ไทย	4	1.83	
สัญญาณวิทยา ของไทยไม่ชัดเจน และรับสัญญาณ ไม่ได้	3	1.37	
ไม่แสดงความเห็น	2	0.91	2
รวม	219	100	213

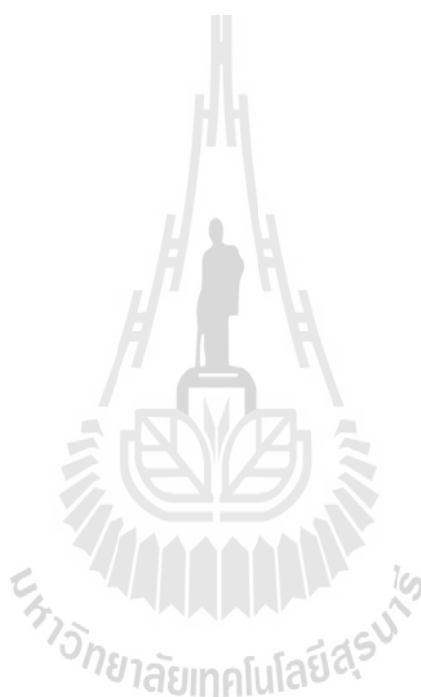
* ผู้ตอบสามารถตอบได้มากกว่า 1 ประเด็น

ตารางที่ 92 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของเหตุผลที่ไม่ฟังวิทยา ไทยของกลุ่มตัวอย่างที่เป็น
ประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนจังหวัดสุรินทร์

จากตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของเหตุผลที่ไม่ฟังวิทยา ไทยของกลุ่มตัวอย่างที่เป็น
ประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนจังหวัดสุรินทร์ จำนวน 213 คน แบ่งเป็นผู้ตอบที่ไม่แสดง
ความเห็น จำนวน 219 คน และผู้ตอบที่ไม่แสดงความเห็น จำนวน 2 คน โดยผู้ที่แสดงความเห็นให้
เหตุผลทั้งหมด 217 ความเห็น ซึ่งเรียงตามลำดับดังนี้

- 1) ไม่มีเวลาฟังวิทยา จำนวน 81 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 36.99 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นใน
ประเด็นนี้ เช่น “ไม่มีเวลา” “ยุ่งกับงาน” “ไม่ค่อยว่าง” เป็นต้น
- 2) ฟังเฉพาะวิทยา กัมพูชา จำนวน 41 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 18.72 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็น
ในประเด็นนี้ เช่น “ฟังแต่วิทยา กัมพูชา ” “ฟังแต่วิทยา เขมร ” “ฟังวิทยา กัมพูชา ”
 เป็นต้น
- 3) ไม่มีเครื่องรับวิทยา จำนวน 36 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 16.44
- 4) ฟังภาษาไทยไม่รู้เรื่อง/ไม่รู้ภาษาไทย จำนวน 30 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 13.70 ซึ่งผู้ตอบ
แสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ฟังภาษาไทยไม่เป็น” “ฟังไทยไม่ค่อยรู้เรื่อง” “ฟัง
ไทยไม่ออก” เป็นต้น
- 5) ไม่ชอบฟังวิทยา จำนวน 14 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 6.39 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นใน
ประเด็นนี้ เช่น “ไม่ชอบฟังวิทยา นึก” “ไม่ชอบฟังมาก” เป็นต้น

- 6) ไม่สนใจ จำนวน 8 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 3.65 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ไม่ค่อยให้ความสนใจ” “ไม่ค่อยสนใจ” “ไม่สนใจ” เป็นต้น
- 7) ไม่ชอบฟังวิทยุฯ ไทย จำนวน 4 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.83 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ไม่ชอบฟังไทย” “ไม่ชอบฟังวิทยุฯ ไทย” เป็นต้น
- 8) สัญญาณวิทยุฯ ของไทยไม่ชัดเจน และรับสัญญาณไม่ได้ จำนวน 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.37

14) ความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาเป็นอย่างไร ดีหรือไม่

ความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาเป็นอย่างไร ดีหรือไม่ดี	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ความสัมพันธ์ดี	231	57.75
ไม่ระบุความสัมพันธ์ว่าดีหรือไม่ดี	114	28.50
ความสัมพันธ์ไม่ดี	53	13.25
ปานกลาง/มีทั้งดีและไม่ดี	2	0.50
รวม	400	100

ตารางที่ 93 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของทัศนคติต่อความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาเป็นอย่างไร ดี หรือไม่ดีของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดน จังหวัดสุรินทร์

จากตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนจังหวัดสุรินทร์ ต่อความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาดังกล่าวข้างต้นสะท้อนให้เห็นถึงความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา ในทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดน จังหวัดสุรินทร์ (400 คน) ผลปรากฏว่า ความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาดี มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 231 คน คิดเป็นร้อยละ 57.75 รองลงมา ไม่ระบุว่าความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาดีหรือไม่ดี จำนวน 114 คน คิดเป็นร้อยละ 28.50 ความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาไม่ดี จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 13.25 และระบุว่าความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาปานกลาง/มีทั้งดีและไม่ดี จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.50 ตามลำดับ

15) ความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาดี ดู/สังเกตได้จาก

ความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาดี ดู/สังเกตได้จาก	จำนวน (ความเห็น/ครั้ง)	ร้อยละ	จำนวน (คน)
การค้าขาย การทำธุรกิจ การขนส่งสินค้าระหว่าง	69	28.05	231
สถานการณ์ในพื้นที่ชายแดน ซึ่งไม่มีปัญหาต่อกัน	42	17.07	
การเดินทางเข้า-ออกระหว่างประเทศที่สะดวกหรือเป็นปกติ	30	12.20	
คนกัมพูชาสามารถเข้า-ออกประเทศไทยได้สะดวกหรือเป็นปกติ	18	7.32	
ความสัมพันธ์ ความผูกพัน และมิตรไมตรีต่อกัน โดยเฉพาะในพื้นที่ชายแดน	16	6.50	
คนกัมพูชาเข้ามาทำงานในประเทศไทยได้สะดวก	14	5.69	
คนไทยและกัมพูชาทำมาหากินร่วมกัน	12	4.88	

คนกัมพูชาสามารถเข้า-ออกประเทศไทยเพื่อซื้อสินค้าได้สะดวก	8	3.25	
คนกัมพูชาสามารถเข้า-ออกประเทศไทยเพื่อไปตลาดได้สะดวกหรือเป็นปกติ	7	2.85	
คนไทยสามารถเข้า-ออกกัมพูชาเพื่อเล่นการพนันได้เป็นปกติ	7	2.85	
คนไทยและกัมพูชาไปมาหาสู่กัน	7	2.85	
การพึ่งพาอาศัยและช่วยเหลือกัน	5	2.03	
อื่น ๆ	4	1.63	
ข่าวสารจากสื่อต่าง ๆ เช่น โทรทัศน์ วิทยุฯ	3	1.22	
มีการติดต่อสื่อสารกัน	2	0.81	
มีความซื่อสัตย์ต่อกัน	2	0.81	
รวม	246	100	231

* ผู้ตอบสามารถตอบได้มากกว่า 1 ประเด็น

ตารางที่ 94 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของเหตุผลของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนจังหวัดสุรินทร์ ที่มีทัศนะว่าความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาติ

จากตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของเหตุผลของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนจังหวัดสุรินทร์ ที่มีทัศนะว่าความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาติ จำนวน 231 คน โดยผู้ตอบทั้งหมดได้แสดงความเห็นและให้เหตุผล จำนวน 246 ความเห็น ซึ่งเรียงตามลำดับดังนี้

- 1) การค้าขาย การทำธุรกิจ การขนส่งสินค้าระหว่าง จำนวน 69 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 28.05 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ไทย-กัมพูชามีการค้าขายด้วยกันเป็นปกติ ” “มีการค้าขายให้กันและกันเป็นอย่างดี ” “ทั้ง 2 ประเทศมีการแลกเปลี่ยนสินค้าเข้าประเทศ” เป็นต้น
- 2) สถานการณ์ในพื้นที่ชายแดน ซึ่งไม่มีปัญหาต่อกัน จำนวน 42 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 17.07 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “สถานการณ์แถบพรมแดนตำบลนี้ไม่ได้มีปัญหาอะไรกัน” “สถานการณ์ตามพรมแดนตอนนี้เป็นปกติดี” “ในระแวกแถบพรมแดนแถวนี้ไทย-กัมพูชาไม่ค่อยมีปัญหาอะไรรุนแรงที่ต้องเป็นห่วง ยังปกติดีอยู่” เป็นต้น
- 3) การเดินทางเข้า-ออกระหว่างประเทศที่สะดวกหรือเป็นปกติ จำนวน 30 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 12.20 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ตามพรมแดนมีการเข้า-ออกตรงจุดผ่อนปรนได้ดี” “มีการเข้า-ออกข้ามแดนของกันและกันได้สะดวก ” “ไทยและกัมพูชาเข้า-ออกข้ามแดนกันได้สะดวกเป็นปกติ” เป็นต้น
- 4) ผู้ตอบที่มีทัศนะว่าความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาติ ดู/สังเกตได้จากประเด็นคนกัมพูชาสามารถเข้า-ออก ซื้อของและไปตลาดที่ประเทศไทยได้สะดวกหรือปกติ ได้แก่ คนกัมพูชาสามารถเข้า-ออกประเทศไทยได้สะดวกหรือเป็นปกติ ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นใน

ประเด็นนี้ เช่น “เข้า-ออกประเทศไทยได้สะดวก” “เข้า-ออกประเทศไทยได้ทุกวันไม่เคยมีปัญหาอะไรเลย” “การเข้า-ออกประเทศไทยเป็นปกติ” เป็นต้น, คนกัมพูชาสามารถเข้า-ออกประเทศไทยเพื่อซื้อสินค้าได้สะดวก ซึ่งผู้ตอบแสดงความคิดเห็นในประเด็นนี้ เช่น “การเข้า-ออกไปซื้อของในเมืองไทยได้เป็นปกติ” “เข้าไปซื้อของในไทยไม่คอยลำบากเหมือนก่อน” “สามารถเข้าไปซื้อของที่ตลาดไทยได้” เป็นต้น, คนกัมพูชาสามารถเข้า-ออกประเทศไทยเพื่อไปตลาดได้สะดวกหรือเป็นปกติ ซึ่งผู้ตอบแสดงความคิดเห็นในประเด็นนี้ เช่น “การเข้า-ออกตลาดไทยได้สะดวก” “การเข้า-ออกตลาดไทยได้ง่ายเป็นปกติ” “เข้าไปตลาดไทยได้สะดวก” เป็นต้น โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 18 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 7.32, จำนวน 8 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 3.25 และจำนวน 7 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 2.85 ตามลำดับ

- 5) ความสัมพันธ์ ความผูกพัน และมิตรไมตรีต่อกันโดยเฉพาะในพื้นที่ชายแดน จำนวน 16 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 6.50 ซึ่งผู้ตอบแสดงความคิดเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ความสัมพันธ์ต่อกันยังดีอยู่เสมอ” “สังเกตเห็นตามพรมแดนมีความสัมพันธ์ดีเหมือนเดิม” “ประเทศทั้ง 2 ยังเห็นมีความผูกพันด้วยกันตลอด” “ประชาชนไทยกับเขมรมีความปรองดองกันดี” เป็นต้น
- 6) คนกัมพูชาเข้ามาทำงานในประเทศไทยได้สะดวก จำนวน 14 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 5.69 ซึ่งผู้ตอบแสดงความคิดเห็นในประเด็นนี้ เช่น “เข้า-ออกไปทำงานในตลาดไทยได้สะดวก” “คนกัมพูชาเข้าไปทำงานที่ประเทศไทยได้ตามปกติ” “เข้าไปทำงานที่ประเทศไทยได้สะดวกและง่าย” เป็นต้น
- 7) คนไทยและกัมพูชาทำมาหากินร่วมกัน จำนวน 12 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 4.88 ซึ่งผู้ตอบแสดงความคิดเห็นในประเด็นนี้ เช่น “กัมพูชาและไทยทำมาหากินด้วยกันเป็นปกติ” “ทำมาหากินร่วมกันตามปกติ” “คนกัมพูชาและคนไทยไว้ใจกันในการทำมาหากินด้วยกัน” เป็นต้น
- 8) คนไทยสามารถเข้า-ออกกัมพูชาเพื่อเล่นการพนันได้เป็นปกติ ซึ่งผู้ตอบแสดงความคิดเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ไทยเข้า-ออกมาเที่ยวเล่นการพนันที่เมืองเขมรเป็นปกติดี” “ไทยเข้ามาเล่นการพนันที่คาสิโนที่เขมรเป็นปกติ” “มีประชาชนไทยเข้ามาเล่นการพนันที่กัมพูชาได้เป็นปกติ” เป็นต้น และคนไทยและกัมพูชาไปมาหาสู่กัน ซึ่งผู้ตอบแสดงความคิดเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ยังเห็นมีไทย-เขมรไปมาหาสู่กันเหมือนเดิม” “ไทย-เขมรไปมาหาสู่กันดีเหมือนเดิม” “ประชาชนไทยและกัมพูชาไปมาหาสู่กันดี” เป็นต้น โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 7 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 2.85 เท่ากัน
- 9) การพึ่งพาอาศัยและช่วยเหลือกัน จำนวน 5 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 2.03 ซึ่งผู้ตอบแสดงความคิดเห็นในประเด็นนี้ เช่น “การช่วยเหลืออุปถัมภ์ต่อกัน” “ได้ร่วมมือกันก่อสร้างผลประโยชน์แก่สังคมส่วนรวมร่วมกัน” “ทั้ง 2 ประเทศมีความร่วมมือกันดี” เป็นต้น
- 10) อื่น ๆ ได้แก่ “คนไทยมีน้ำใจกับคนกัมพูชา” “ไม่แสดงความคิดเห็น” “ไม่ได้มีอะไรเสียหาย” และ “ตามพรมแดนก็ยังเคร่งครัดเหมือนเดิม” โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 1 ครั้งเท่ากัน รวมจำนวน 4 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.63
- 11) ข่าวสารจากสื่อต่าง ๆ เช่น โทรทัศน์ วิทยุ จำนวน 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.22

- 12) มีการติดต่อสื่อสารกัน และมีความซื่อสัตย์ต่อกัน โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 2 ครั้ง
คิดเป็นร้อยละ 0.81 เท่ากัน

16) ความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาไม่ดี ดู/สังเกตได้จาก

ความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาไม่ดี ดู/สังเกตได้จาก	จำนวน (ความเห็น/ครั้ง)	ร้อยละ	จำนวน (คน)
ปัญหาเรื่องพื้นที่ทับซ้อน	13	22.81	53
ข่าวสารจากสื่อต่าง ๆ โดยเฉพาะข่าวจากวิทยุฯ และโทรทัศน์ของกัมพูชา	12	21.05	
ปัญหาความขัดแย้งระหว่างไทยและกัมพูชากรณี โดยเฉพาะเขาพระวิหาร	11	19.30	
อื่น ๆ	8	14.04	
คนไทยดูถูก รังเกียจ รังแกคนกัมพูชา	7	12.28	
การเข้า-ออกระหว่างประเทศไม่สะดวก	2	3.51	
จำนวนคนไทยที่เข้าไปเล่นการพนันที่กัมพูชาลดลง	2	3.51	
ผู้ตอบแสดงทัศนคติที่เป็นลบต่อคนไทยบางคน โดยระบุถึงความไม่ชอบพฤติกรรม การเอาเปรียบ รังเกียจ จำนวน	2	3.51	
รวม	57	100	53

* ผู้ตอบสามารถตอบได้มากกว่า 1 ประเด็น

ตารางที่ 95 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของเหตุผลของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา
ณ บริเวณชายแดนจังหวัดสุรินทร์ ที่มีทัศนะว่าความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาไม่ดี

จากตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของเหตุผลของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา
ณ บริเวณชายแดนจังหวัดสุรินทร์ ที่มีทัศนะว่าความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาไม่ดี จำนวน 53 คน โดย
ผู้ตอบทั้งหมดได้แสดงความเห็นและให้เหตุผล จำนวน 57 ความเห็น ซึ่งเรียงตามลำดับดังนี้

- 1) ปัญหาเรื่องพื้นที่ทับซ้อน จำนวน 13 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 22.81 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็น
ในประเด็นนี้ เช่น “มีปัญหาเรื่องแย่งพรมแดน ” “มีปัญหาเรื่องพรมแดนไทย-กัมพูชา ”
“ทะเลาะกันเรื่องพรมแดน” เป็นต้น
- 2) ข่าวสารจากสื่อต่าง ๆ โดยเฉพาะข่าวจากวิทยุฯ และโทรทัศน์ของกัมพูชา จำนวน 12 ครั้ง
คิดเป็นร้อยละ 21.05 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “จากการได้รับฟังข่าว
โทรทัศน์ในกัมพูชา ” “จากการได้รับรู้ข่าวในโทรทัศน์และวิทยุฯ กัมพูชา ” “จากการได้รับ
ฟังข่าววิทยุฯ กัมพูชา” เป็นต้น
- 3) ปัญหาความขัดแย้งระหว่างไทยและกัมพูชากรณี โดยเฉพาะเขาพระวิหาร จำนวน 11 ครั้ง
คิดเป็นร้อยละ 19.30 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ทะเลาะกันเรื่องเขาพระ
วิหาร ” “มีปัญหาเรื่องเขาพระวิหารกันยังไม่จบ ” “มีปัญหาเรื่องเขาพระวิหาร” เป็นต้น

- 4) อื่น ๆ ได้แก่ “เห็นและได้ยินทहारกัมพูชาเล่าให้ฟังเรื่องไม่ค่อยจะดี ” “ตามพรมแดนมีทหารไทยเยอะ” “ไทยชอบมีปัญหาเกี่ยวกับกัมพูชา ” “เรื่องการเมืองของประเทศไทยไม่ค่อยดี ทำให้กัมพูชาไม่กล้าไปเที่ยวที่ประเทศไทย ” “ประชาชนกัมพูชาพูดเป็นส่วนมากกว่าไทย ล่วงเกินแย้งชิงกัมพูชา ” “คนเขมรเข้าไปทำงานที่ไทยได้เงินเดือนน้อย ” “รายรับและรายจ่ายตามพรมแดนมีการลดลง ” และ “คนไทยชอบมีการทะเลาะกัน ” โดยในแต่ละความเห็นมีจำนวน 1 ครั้งเท่ากัน รวมจำนวน 8 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 14.04
- 5) คนไทยดูถูก รังเกียจ รังแกคนกัมพูชา จำนวน 7 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 12.28 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “เวลาคนกัมพูชาเข้าประเทศไทย คนไทยชอบดูถูกกัมพูชาและรังแกคนกัมพูชาส่วนมาก” “ไทยส่วนมากจะชอบดูถูกเขมรและรังเกียจเขมร ดังนั้นเขมรจึงไม่ค่อยชอบไทยเหมือนกัน” “ส่วนมากคนไทยชอบรังเกียจคนกัมพูชา” เป็นต้น
- 6) การเข้า-ออกระหว่างประเทศไม่สะดวก และจำนวนคนไทยที่เข้าไปเล่นการพนันที่กัมพูชาลดลง โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 3.51 เท่ากัน

นอกจากที่ผู้ตอบได้แสดงความเห็นของเหตุผลที่มีทัศนคติว่าความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาไม่ดี โดยผู้ตอบอีกส่วนหนึ่งได้แสดงทัศนคติที่เป็นลบต่อคนไทยบางคน โดยระบุถึงความไม่ชอบพฤติกรรมเอาเปรียบ รังเกียจ จำนวน 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 3.51

17) ไม่ระบุว่าความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาติหรือไม่ดี ดู/สังเกตได้จากหรือเพราะเหตุใด

ไม่ระบุว่าความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาติหรือไม่ดี ดู/สังเกตได้จากหรือเพราะเหตุใด	จำนวน (ความเห็น/ครั้ง)	ร้อยละ	จำนวน (คน)
สถานการณ์ปกติ/ธรรมดา สังเกตจากการเข้า-ออก ระหว่างประเทศและการเข้า-ออกประเทศไทยได้ ตามปกติ	27	22.88	112
สถานการณ์ปกติ ไม่มีปัญหาใด ๆ	23	19.49	
สถานการณ์ปกติ ไม่มีปัญหาการสู้รบหรือความรุนแรง แต่อย่างใด	14	11.86	

สถานการณ์ปกติ/ธรรมดา สังเกตจากการค้าขาย	9	7.63	
สถานการณ์ปกติ/ธรรมดา สังเกตจากการที่คนไทยเข้ามาเล่นการพนันในกัมพูชาได้เป็นปกติ	9	7.63	
สถานการณ์ปกติ/ธรรมดา สังเกตจากคนกัมพูชาสามารถเข้า-ออกประเทศไทยเพื่อซื้อสินค้าได้	7	5.93	
สถานการณ์ปกติ/ธรรมดา สังเกตจากการเข้า-ออกค้าขายกัน	6	5.08	
สถานการณ์ปกติ/ธรรมดา สังเกตจากการที่คนกัมพูชาเข้า-ออกทำงานในไทยได้	6	5.08	
สถานการณ์ปกติ/ธรรมดา สังเกตจากการที่คนกัมพูชาเข้าไปเที่ยวในประเทศไทยได้สะดวก	4	3.39	
อื่น ๆ	4	3.39	
ไทยและกัมพูชาไปมาหาสู่กัน	3	2.54	
คนไทยและกัมพูชาทำมาหากินร่วมกัน	2	1.69	
สถานการณ์ปกติ/ธรรมดา สังเกตจากความสัมพันธ์ของคนในพื้นที่ชายแดนที่ติดต่อกัน	2	1.69	
ไม่แสดงความเห็น	2	1.69	2
รวม	118	100	114

* ผู้ตอบสามารถตอบได้มากกว่า 1 ประเด็น

ตารางที่ 96 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของเหตุผลของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนจังหวัดสุรินทร์ ที่ไม่ระบุว่าความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาดีหรือไม่ดี

จากตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของเหตุผลของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนจังหวัดสุรินทร์ ที่ไม่ระบุว่าความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาดีหรือไม่ดี จำนวน 114 คน แบ่งเป็นผู้ตอบที่ไม่แสดงความเห็น จำนวน 2 คน และผู้ตอบที่แสดงความเห็น จำนวน 112 คน โดยผู้ที่แสดงความเห็นให้เหตุผลทั้งหมด 116 ความเห็น ซึ่งเรียงตามลำดับดังนี้

- 1) ผู้ตอบกล่าวว่าสถานการณ์ปกติ/ธรรมดา สังเกตจากการเข้า-ออกระหว่างประเทศและการเข้า-ออกประเทศไทยได้ตามปกติ จำนวน 27 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 22.88 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ธรรมดา ตามพรมแดนมีการเข้า-ออกประเทศไทยได้สะดวก” “ธรรมดา ไทย-กัมพูชาเข้า-ออกประเทศตามจุดผ่อนปรนเป็นปกติ ” “ธรรมดา เข้าไปในประเทศไม่มีปัญหาอะไร” เป็นต้น
- 2) ผู้ตอบกล่าวว่าสถานการณ์ปกติ ไม่มีปัญหาใด ๆ จำนวน 23 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 19.49 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ธรรมดา ไม่เห็นมีปัญหาอะไรกันให้น่าเป็นห่วง” “ธรรมดา ไม่เห็นมีอะไรเกิดขึ้น จากอดีตถึงปัจจุบันก็ยังเหมือนเดิม ” “ธรรมดา สำหรับแถบนี้ไม่ค่อยมีปัญหาอะไรกันอยู่แล้ว” เป็นต้น

- 3) ผู้ตอบกล่าวว่าสถานการณ์ปกติ ไม่มีปัญหาการสู้รบหรือความรุนแรงแต่อย่างใด จำนวน 14 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 11.86 ซึ่งผู้ตอบแสดงความคิดเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ธรรมดา แถบพรมแดนโอเอซีมันไม่เห็นมีการต่อสู้” “ธรรมดา ไม่เคยเห็นมีการต่อสู้ยิงกันในแถบนี้เลย (โอเอซี)” “ธรรมดา ไม่เห็นมีการต่อสู้ใช้อาวุธกันในแถบนี้” เป็นต้น
- 4) ผู้ตอบกล่าวว่าสถานการณ์ปกติ/ธรรมดา สังเกตจากการค้าขาย ซึ่งผู้ตอบแสดงความคิดเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ยังเห็นมีการค้าขายด้วยกันเป็นปกติ” “ธรรมดา เขมร-ไทยติดต่อกค้าขายด้วยกันเป็นปกติ” “ธรรมดา การค้าขายเป็นปกติ” เป็นต้น และผู้ตอบกล่าวว่าสถานการณ์ปกติ/ธรรมดา สังเกตจากการที่คนไทยเข้ามาเล่นการพนันในกัมพูชาได้เป็นปกติ ซึ่งผู้ตอบแสดงความคิดเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ธรรมดา เห็นไทยเข้ามาเล่นการพนันที่กัมพูชาเป็นปกติ” “ธรรมดา ไทยเข้ามาเล่นการพนันที่เมืองกัมพูชาเป็นปกติ” “มีแขกไทยเข้ามาเล่นการพนันที่เขมรเป็นธรรมดา” เป็นต้น โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 9 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 7.63 เท่ากัน
- 5) ผู้ตอบกล่าวว่าสถานการณ์ปกติธรรมดา สังเกตจากคนกัมพูชาสามารถเข้า-ออกประเทศไทยเพื่อซื้อสินค้าได้ จำนวน 7 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 5.93 ซึ่งผู้ตอบแสดงความคิดเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ธรรมดา เข้า-ออกไปซื้อของที่ไทยได้” “ธรรมดา การเข้า-ออกไปซื้อของที่ตลาดเป็นธรรมดา” “ธรรมดา มีการเข้า-ออกซื้อสินค้าในไทยได้สะดวก” เป็นต้น
- 6) ผู้ตอบกล่าวว่าสถานการณ์ปกติ/ธรรมดา สังเกตจากการเข้า-ออกค้าขายกัน ซึ่งผู้ตอบแสดงความคิดเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ธรรมดา เข้า-ออกไปค้าขายในตลาดไทยได้” “ธรรมดา มีลูกค้าไทย-เขมรเข้ามาซื้อของในตลาดไทยเป็นปกติ” “ธรรมดา การส่งของโดยรถเข้า-ออกระหว่างไทย-เขมรได้” เป็นต้น และผู้ตอบกล่าวว่าสถานการณ์ปกติ/ธรรมดา สังเกตจากการที่คนกัมพูชาเข้า-ออกทำงานในไทยได้ ซึ่งผู้ตอบแสดงความคิดเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ธรรมดา เข้าไปทำงานในเมืองไทยได้” “ธรรมดา เข้าไปทำงานในตลาดไทย ทหารไทยไม่ค่อยเคร่งครัดอะไร เข้า-ออกสะดวกดี” “ธรรมดา กัมพูชาเข้า-ออกไปทำงานในไทยได้เป็นธรรมดา” เป็นต้น โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 6 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 5.08 เท่ากัน
- 7) ผู้ตอบกล่าวว่าสถานการณ์ปกติ/ธรรมดา สังเกตจากการที่คนกัมพูชาเข้าไปเที่ยวในประเทศไทยได้สะดวก จำนวน 4 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 3.39 ซึ่งผู้ตอบแสดงความคิดเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ธรรมดา การเข้า-ออกไปเที่ยวในไทยได้” “ธรรมดา การเข้าไปเที่ยวที่ประเทศไทย” “ธรรมดา การเข้าไปเที่ยวที่เมืองไทยได้สะดวก” เป็นต้น
- 8) อื่น ๆ ได้แก่ “ไม่ดีและไม่เลว ปัจจุบันไทยและเขมรไม่มีอะไรที่ตีเท่ากับเมื่อก่อนเพราะมีเรื่องเขาพระวิหารกัน” “ธรรมดา สังเกตเห็นจากโทรทัศน์” “ธรรมดา ไทยก็อยู่ส่วนไทย ไม่ได้มาสร้างความเดือดร้อนให้เราเลย” และ “ธรรมดา มีเรื่องทะเลาะกันเล็ก ๆ น้อย ๆ” โดยในแต่ละความเห็นมีจำนวน 1 ครั้งเท่ากัน รวมจำนวน 4 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 3.39
- 9) ไทยและกัมพูชาไปมาหาสู่กัน 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 2.54
- 10) คนไทยและกัมพูชาทำมาหากินร่วมกัน และผู้ตอบกล่าวว่าสถานการณ์ปกติ/ธรรมดา สังเกตจากความสัมพันธ์ของคนในพื้นที่ชายแดนที่ติดต่อกัน โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.69 เท่ากัน

18) ระบุว่าความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาปานกลาง/มีทั้งดีและไม่ดี ดู/สังเกตได้จาก

ระบุว่าความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาปานกลาง/มีทั้งดีและไม่ดี ดู/สังเกตได้จาก	จำนวน (ความเห็น/ครั้ง)	ร้อยละ	จำนวน (คน)
ปานกลางและแสดงความเห็นเฉพาะด้านดีว่า การเข้า-ออกค้าขายกัน และการไปมาหาสู่กันสะดวก	2	100.00	2
รวม	2	100	2

* ผู้ตอบสามารถตอบได้มากกว่า 1 ประเด็น

ตารางที่ 97 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของเหตุผลของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา
ณ บริเวณชายแดนจังหวัดสุรินทร์ที่ระบุว่าความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา
ปานกลาง/มีทั้งดีและไม่ดี

จากตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของเหตุผลของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา
ณ บริเวณชายแดนจังหวัดสุรินทร์ ที่ระบุว่าความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาปานกลาง/มีทั้งดีและไม่ดี
จำนวน 2 คน โดยผู้ตอบทั้งหมดได้แสดงความเห็นและให้เหตุผล จำนวน 2 ความเห็น ได้แก่ ปาน
กลางและแสดงความเห็นเฉพาะด้านดีว่า การเข้า-ออกค้าขายกัน และการไปมาหาสู่กันสะดวก
จำนวน 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 100.00

6.1.4.4 การเปรียบเทียบการรับฟังวิทยุฯ ไทย และทัศนคติต่อความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาระหว่างเพศหญิงและเพศชาย ช่วงอายุ และอาชีพของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา จังหวัดสุรินทร์

การรับฟังวิทยุฯ ไทยและทัศนคติต่อความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาระหว่างเพศหญิงและเพศชายของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเกือบในทุกประเด็น ยกเว้นประเด็นคำถามฟังวิทยุฯ ไทยหรือไม่ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับการรับฟังวิทยุฯ ไทยระหว่างช่วงอายุของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเกือบในทุกประเด็น ยกเว้นประเด็นคำถามฟังวิทยุฯ ไทยแล้วทำให้รู้สึกดีกับประเทศไทยหรือไม่ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นอกจากนี้ทัศนคติต่อความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาระหว่างช่วงอายุของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนการรับฟังวิทยุฯ ไทยระหว่างกลุ่มอาชีพของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในประเด็นคำถามฟังวิทยุฯ ไทยหรือไม่ และฟังวิทยุฯ ไทยแล้วทำให้รู้สึกดีกับประเทศไทยหรือไม่ ส่วนประเด็นคำถามฟังวิทยุฯ ไทยแล้วมีประโยชน์หรือไม่ ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนี้ทัศนคติต่อความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาระหว่างกลุ่มอาชีพของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

6.2 บทบาทที่พึงประสงค์และไม่พึงประสงค์ และแนวทางการส่งเสริมบทบาทของวิทยุชายแดนในการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา

กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ดำเนินการวิทยุฯ อำเภอทาบเซียง จังหวัดสุรินทร์มีความคิดเห็นต่อบทบาทที่พึงประสงค์และไม่พึงประสงค์ และแนวทางการส่งเสริมบทบาทของวิทยุชายแดนในการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา ดังนี้

6.2.1 บทบาทที่พึงประสงค์ของวิทยุชายแดน

กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ดำเนินการวิทยุฯ อำเภอทาบเซียง จังหวัดสุรินทร์มีความคิดเห็นต่อบทบาทที่พึงประสงค์ของวิทยุชายแดน ดังนี้

6.2.1.1 บทบาทที่พึงประสงค์ของวิทยุชายแดนในทัศนะของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ดำเนินการวิทยุฯ

ผู้ดำเนินการวิทยุฯ ส่วนใหญ่เห็นว่า วิทยุฯ มีบทบาทในการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างไทยและกัมพูชาได้ เพราะวิทยุฯ เข้าถึงผู้ฟังทั้งสองประเทศ และเป็นสื่อที่ขณะเปิดรับสามารถทำงานหรือกิจกรรมอื่น ๆ ได้ เช่น ขณะทำไร่ทำนาก็สามารถเปิดรับฟังได้โดยสะดวก

เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ดำเนินการวิทยุฯ ส่วนใหญ่เห็นว่า วิทยุชายแดนของไทยควรมีบทบาทต่อความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาด้านต่าง ๆ ดังนี้

- 1) บทบาทในการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา วิทยุฯ ควรมีบทบาทในการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาเพราะเป็นบทบาทที่ดี อันจะทำให้เกิดความรัก และความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างไทยและกัมพูชา
- 2) บทบาทในการให้ความรู้ด้านต่าง ๆ เช่น การทำพาสปอร์ตหรือบัตรผ่านแดนสำหรับคนกัมพูชา เพื่อเดินทางเข้า-ออกไทยได้อย่างถูกต้อง การป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ ความรู้ด้านสาธารณสุข อาทิ สุขภาพอนามัย และความรู้ในการทำเกษตร
- 3) บทบาทในการสร้างความเข้มแข็งของสันติภาพและการเข้าใจระหว่างประเทศ เนื่องจากทั้งไทยและกัมพูชาเป็นประเทศที่มีพื้นที่ติด/ใกล้กัน วิทยุฯ ควรมีบทบาทนี้เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาหรือการไม่เข้าใจระหว่างกัน โดยการประชาสัมพันธ์/ให้ข่าวสารความรู้ทั้งของไทยและกัมพูชาแก่ประชาชนทั้ง 2 ฝ่าย หรือเชิญตัวแทนของทั้ง 2 ฝ่ายมาพูดคุยกันในรายการ ทั้งนี้ยังเป็นการส่งเสริมความสัมพันธ์ให้แน่นแฟ้นขึ้นด้วย
- 4) บทบาทในการส่งเสริมสิทธิมนุษยชน วิทยุฯ ควรมีหน้าที่ในการให้ความรู้เรื่องสิทธิมนุษยชนแก่ทุกคน เพราะทุกคนควรรู้ถึงสิทธิของความเป็นมนุษย์ เพื่อความเสมอภาค ความเท่าเทียมกันของมนุษย์ และเพื่อป้องกันปัญหาการเอาเปรียบ หรือปัญหาการค้ามนุษย์
- 5) บทบาทในการต่อต้านลัทธิแบ่งแยกเชื้อชาติ วิทยุฯ ควรเป็นสื่อกลางหรือแกนกลางในการอธิบายเรื่องราวต่าง ๆ โดยไม่แบ่งแยกหรือเข้าข้างฝ่ายใด

- 6) บทบาทในการต่อต้านการยุบส่งเสริมการทำสงคราม สงครามเป็นสิ่งที่ไม่พึงปรารถนา สงครามก่อให้เกิดแต่ความเสียหาย ทำให้พี่น้องประชาชนต้องบาดเจ็บ ล้มตาย ดังนั้นวิद्यุฯ ควรมีบทบาทนี้
- 7) บทบาท “ตัวกลาง” การเป็นผู้ให้ข้อเท็จจริง วิद्यุฯ ควรนำเสนอข้อเท็จจริง ข้อมูลที่เป็นจริง ถูกต้อง และมีแหล่งที่มาของข้อมูลอย่างชัดเจน การนำเสนอต้องมีความเป็นกลาง ไม่เข้าข้าง ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง และไม่กระทบฝ่ายใด นอกจากนี้วิद्यุฯ ควรมีเหตุผลและหลักจริยธรรมในการนำเสนอ
- 8) บทบาท “ตัวกลาง” ของลุ่มที่อธิบาย วิद्यุฯ สามารถเป็นสื่อกลางในการอธิบายแก้ไขเรื่องที่เกิดขึ้นในมิติระหว่างไทยและกัมพูชาได้ หรือประชาสัมพันธ์ให้เข้าใจกัน และให้ความรู้แก่ประชาชนทั้ง 2 ประเทศได้ แต่ทั้งนี้ในการทำบทบาทนี้วิद्यุฯ ควรมีบุคลากรที่มีความชำนาญในภาษาเขมร หรืออาจเชิญคนกัมพูชามาร่วมจัดรายการ เพื่อป้องกันการให้ข้อมูลหรือแปลข้อมูลผิดพลาด ซึ่งจะทำให้คนทั้ง 2 ประเทศได้ข้อมูลที่มีความถูกต้องชัดเจน
- 9) บทบาทในการเป็นผู้สนับสนุนนโยบายต่างประเทศ เป็นบทบาท/หน้าที่ของวิद्यุฯ ที่จะสนับสนุน/ทำตามนโยบายของรัฐบาล เพราะนโยบายของรัฐบาลถือเป็นสิ่งที่ดีและถูกต้อง
- 10) บทบาทในการป้องกันสงคราม วิद्यุฯ ของทั้งไทยและกัมพูชาควรร่วมกันมีบทบาทในการป้องกันสงคราม ด้วยการนำเสนอในสิ่งที่ดี เพื่อก่อให้เกิดความสัมพันธ์ระหว่างกัน อันเป็นการป้องกันไม่ให้เกิดสงครามหรือการทะเลาะกัน และด้วยการไม่ส่งเสริมให้ประชาชนยุ่งเกี่ยวกับเรื่องการเมือง เพราะการเมืองก่อให้เกิดการทะเลาะกัน และเกิดสงครามในที่สุด
- 11) บทบาทในการให้ความเคารพนับถือต่อวัฒนธรรม ประเพณี และค่านิยม ด้วยวัฒนธรรม ประเพณี และค่านิยมของทั้งไทยและกัมพูชาเป็นสิ่งที่ยึดถือ ปฏิบัติของแต่ละประเทศและแม้ว่าวัฒนธรรมและประเพณีของไทยและกัมพูชามีความคล้ายคลึงกัน แต่วิद्यุฯ ควรมีบทบาทโดยตรงอย่างชัดเจนในการ ประชาสัมพันธ์เพื่อสนับสนุนให้ทั้ง 2 ฝ่ายร่วมมือกัน ส่งเสริม ดูแล อนุรักษ์ ให้ความสำคัญ ให้เกียรติ และศึกษาเรียนรู้วัฒนธรรม ประเพณี และค่านิยมของกันและกัน
- 12) บทบาทในการอนุรักษ์ซึ่งการคบค้าสมาคมระหว่างคนไทยและกัมพูชา รวมทั้งการดำรงไว้ซึ่งสถาบันครอบครัวและชุมชนของกันและกัน ด้วยเพราะประชาชนของทั้ง 2 ประเทศมีการไปมาหาสู่กัน มีวัฒนธรรมประเพณี ความเป็นอยู่มีความคล้ายคลึงกัน และมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันอยู่แล้ว และเป็นเหมือนบ้านพี่เมืองน้อง ด้วยเหตุนี้วิद्यุฯ ควรมีบทบาทในการอนุรักษ์ซึ่งการคบค้าสมาคมระหว่างคนไทยและกัมพูชา ในขณะเดียวกันวิद्यุฯ ควรให้ความรู้ที่ดี เป็นประโยชน์ เช่น การรู้จักพอเพียง ไม่ทะเยอทะยานเกินตัวจนเป็นปัญหา เพื่อการดำรงไว้ซึ่งสถาบันครอบครัวและชุมชนของกันและกันให้คงอยู่เรื่อยไป
- 13) บทบาทในการเป็นแหล่งข้อมูลข่าวสารทางเลือกสำคัญสำหรับนักการทูตและหน่วยงานราชการในระดับท้องถิ่น วิद्यุฯ ควรมีบทบาทนี้เพราะวิद्यุฯ ได้รับข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ที่ส่งมาจากหน่วยงานต่าง ๆ โดยเฉพาะภาครัฐ เช่น ตำรวจ โรงพยาบาล รวมทั้งข้อมูลข่าวสารจากชุมชน ซึ่งวิद्यุฯ เองควรมีระบบจัดเก็บเพื่อใช้เป็นหลักฐานอ้างอิง และสามารถสืบค้นนำมาออกอากาศซ้ำได้สะดวก

- 14) บทบาทในการเป็นนักประชาสัมพันธ์ เป็นบทบาทที่เป็นหน้าที่หลักของวิทยา ในการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารจากหน่วยงานต่าง ๆ ที่ส่งมา โดยไม่เข้าข้างฝ่ายไทยหรือกัมพูชา กล่าวคือ ต้องเป็นกลาง
- 15) บทบาทของผู้กระตุ้นให้เกิดการเปลี่ยนแปลง (catalyst) วิทยา ควรมีบทบาทในการกระตุ้นให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีหรือกระตุ้นให้เกิดความสามัคคีกัน ในการนำเสนอเพื่อกระตุ้นให้เกิดการเปลี่ยนแปลงนั้นวิทยา ต้องมีข้อมูลที่เป็นจริง ชัดเจน และมีแนวทางในการนำเสนอ ส่วนการกระตุ้นในสิ่งที่ไม่ดีหรือกระตุ้นให้เกิดการทะเลาะกันนั้นเป็นสิ่งที่วิทยา ไม่ควรกระทำ
- 16) บทบาทของผู้กำหนดวาระ (agenda setter) วิทยา ควรมีบทบาทในการเลือกนำเสนอข้อมูลหรือนโยบายของรัฐ โดยเฉพาะการกำหนดเลือกวาระที่เป็นประโยชน์และดีต่อชุมชนในพื้นที่ ทั้งนี้ผู้ดำเนินการเห็นว่าบทบาทของผู้กำหนดวาระสามารถทำได้หรือไม่ขึ้นอยู่กับทางภาครัฐที่จะสนับสนุน
- 17) บทบาทในการเป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนประชาชน วิทยา สามารถเป็นเครื่องมือในด้านบวกหรือดีได้ แต่วิทยา ควรมีบทบาทในการขับเคลื่อนประชาชนโดยเฉพาะขับเคลื่อนไปในทางที่ดีและมีประโยชน์ต่อประชาชน
- 18) บทบาทผู้ช่วยเหลือตัวกลาง วิทยา มีบทบาทนี้ด้วยการเป็นตัวกลางในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารของทั้ง 2 ฝ่าย โดยนำเสนอข้อเท็จจริงทั้ง 2 ฝ่าย ไม่แต่งเติมแต่ให้ผู้ฟังเป็นผู้ตัดสินใจด้วยตัวเอง หรือช่วยประชาสัมพันธ์ให้กับทั้ง 2 ฝ่ายตามที่ต้องการและหรือขอความช่วยเหลือ
- 19) บทบาทในการไม่ส่งเสริมความขัดแย้งและความเกลียดชังระหว่างประเทศ ผู้ดำเนินการวิทยา เห็นว่าไทยและกัมพูชาเป็นเหมือนบ้านพี่เมืองน้อง ดังนั้นวิทยา ไม่ควรส่งเสริมให้เกิดความขัดแย้ง แยกแยะ สงครามและความรุนแรงระหว่างกัน
- 20) บทบาทในการส่งเสริมความเสมอภาคและจริงใจ (openness) ผู้ฟังทั้งไทยและกัมพูชาควรได้รับข้อมูลที่เป็นความจริงโดยเสมอภาค ดังนั้นวิทยา ควรมีบทบาทในการส่งเสริม ความเสมอภาคและจริงใจในการสื่อสารหรือให้ข้อมูลระหว่างประเทศ หากทั้ง 2 ประเทศได้รับข้อมูลที่มีความเสมอภาคและเป็นจริงแล้ว อาจเป็นการป้องกันไม่ให้เกิดความรุนแรงใด ๆ ได้
- 21) บทบาทในการส่งเสริมความเท่าเทียมของข้อมูลข่าวสาร โดยเฉพาะข้อมูลข่าวสารที่ดีมีประโยชน์และเป็นจริง เช่น โรคภัยต่าง ๆ โรคเอดส์ และการค้าขาย เป็นต้น ผู้ดำเนินการวิทยา เห็นว่าควรส่งเสริมให้ทั้งไทยและกัมพูชาได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารอย่างเท่าเทียม/เท่ากัน เพื่อก่อเกิดประโยชน์ต่อทั้ง 2 ประเทศ อย่างไรก็ตามหากเป็นข้อมูลที่มีอะไรแอบแฝงหรือข้อมูลไม่ดีนั้น วิทยา ไม่ควรนำเสนอแม้จะทำให้เกิดความเท่าเทียมกันก็ตาม
- 22) บทบาทในการเคารพต่อความเป็นส่วนตัวและควมมีเกียรติของเพื่อนมนุษย์ ทุกคนไม่ว่าคนไทยหรือกัมพูชาต่างมีสิทธิความเป็นส่วนตัว และควมมีเกียรติเท่าเทียมกัน ดังนั้นวิทยา ควรเคารพต่อความเป็นส่วนตัวและควมมีเกียรติของเพื่อนมนุษย์ทุกคน
- 23) บทบาทในการเป็นกลไกการหาวิธีการแก้ไขปัญหอย่างสันติ วิทยา ควรมีบทบาทในด้านนี้ โดยการนำเสนอข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องของแต่ละฝ่ายเพื่อให้ทั้ง 2 ฝ่ายเกิดความเข้าใจที่ตรงกัน และส่งเสริมให้หันหน้าพูดคุยกันเมื่อมีปัญหา นอกจากนี้วิทยา ควรให้ความบันเทิงหรือนำเสนอธรรมะ อันจะทำให้ประชาชนมีความสุขและส่งผลให้การทะเลาะกันลดน้อยลงได้

- 24) บทบาทในการลดความขัดแย้งปัญหาชายแดน วิทยาฯ ไม่ควรพูดชักจูง กระตุ้น หรือสนับสนุนให้เกิดความความขัดแย้ง แต่วิทยาฯ ควรพูดถึงสิ่งที่ดี อาทิ เราเป็นบ้านพี่เมืองน้องกัน หรือเปิดโอกาสให้ประชาชนโทรศัพท์เข้ามาในรายการเพื่อสอบถามเกี่ยวกับปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น และวิทยาฯ ให้ข้อมูลไปตามความเป็นจริง ตลอดจนการพูดถึงผลเสียของความบาดหมาง ผลเสียของการรบกันที่ทำให้ประชาชนล้มตาย
- 25) บทบาทในการสร้างความเข้มแข็งความร่วมมือระหว่างรัฐบาลในท้องถิ่น วิทยาฯ มีบทบาทดังกล่าวโดยการประชาสัมพันธ์ความร่วมมือหรือกิจกรรมที่เกิดขึ้นระหว่าง 2 ประเทศ และส่งเสริมให้ความรู้ในด้านอาชีพ ด้านเทคโนโลยี และด้านการเกษตร เช่น เกษตรพอเพียง เกษตรไม่ใช่สารเคมี (เกษตรอินทรีย์) แก่ทั้ง 2 ประเทศให้มีความเข้มแข็ง ทั้งนี้หากทั้ง 2 ประเทศมีความเข้มแข็งในความร่วมมือระหว่างรัฐบาลในท้องถิ่นจะส่งผลให้เศรษฐกิจ การค้า และความเป็นอยู่ดีขึ้น
- 26) บทบาทในการส่งเสริมความร่วมมือทางด้านกีฬา วิทยาฯ มีบทบาทในการประชาสัมพันธ์กิจกรรมการแข่งขันกีฬา เช่น เปิดสพตประชาสัมพันธ์การแข่งขัน บกสถานที่แข่งขัน เชิญชวนร่วมการแข่งขัน รวมทั้งส่งเสริมให้มีการจัดการแข่งขันกีฬา อาทิ ฟุตบอลเพื่อเชื่อมสัมพันธ์ไมตรีระหว่างไทยและกัมพูชา และวิทยาฯ ถ่ายทอดสัญญาณเสียงการแข่งขัน ทั้งนี้ นอกจากการได้ส่งเสริมความร่วมมือทางด้านกีฬาแล้ว ยังเป็นการส่งเสริมความสัมพันธ์ และป้องกันยาเสพติดของทั้ง 2 ประเทศได้อีกด้วย
- 27) บทบาทในการเป็นผู้ให้กำลังใจแก่ผู้นำและประชาชนที่มีอารมณ์ขุ่นหมอง ด้วยเพราะวิทยาฯ ส่วนใหญ่ทำรายการบันเทิง ดังนั้นวิทยาฯ ควรมีบทบาทนี้เพราะการให้ความบันเทิง โดยเฉพาะเสียงเพลง เป็นการให้ความสนุกสนานและเพลิดเพลินแก่ผู้ฟังอันจะทำให้คลายเครียด และเป็นกำลังใจในการทำงาน ซึ่งจะส่งผลให้สิ่งดี ๆ เกิดขึ้นระหว่าง 2 ประเทศ อาทิ หากคนโกรธมากคิดอะไรไม่ออก เพราะเหตุทะเลาะกัน วิทยาฯ ก็คลายอารมณ์ขุ่นหมอง และเชื่อมสัมพันธ์ได้
- 28) บทบาทในการเป็นเวทีแลกเปลี่ยนแนวคิดและความคิดเห็น โดยเฉพาะเพื่อการสร้างความสันติภาพ บทบาทนี้วิทยาฯ ทำได้โดยการเป็นเวทีแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร หรือแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกันและประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้ฟัง อันจะส่งผลให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทั้งนี้ในการมีบทบาทดังกล่าวผู้ดำเนินการวิทยาฯ เห็นว่าควรได้รับการสนับสนุนด้านงบประมาณ บุคลากร/เจ้าหน้าที่ และข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- 29) บทบาทในการเป็นช่องทางในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร เนื่องจากไทยและกัมพูชามีการไปมาหาสู่และแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างกันอยู่แล้ว ดังนั้นวิทยาฯ ควรมีบทบาทในการเป็นช่องทางเพื่อการแลกเปลี่ยนและประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารของทั้งไทยและกัมพูชา เช่น สินค้า การเกษตร สมุนไพร เป็นต้น เพื่อเป็นการส่งเสริมเศรษฐกิจระหว่างกัน
- 30) บทบาทในการเป็น “พื้นที่สาธารณะ” ที่เป็นประชาธิปไตยระหว่างประเทศ วิทยาฯ สามารถเป็นเวทีเปิดโอกาสให้ประชาชนทั้ง 2 ประเทศได้แลกเปลี่ยนแนวคิดและความคิดเห็นที่เป็นอิสระได้ เฉพาะข้อมูลข่าวสารที่ดี ยกเว้นข่าวที่มีปัญหาต่อกันและการพูดโจมตีกัน
- 31) บทบาทในการส่งเสริมความเข้าใจอันดีระหว่างคนไทยและกัมพูชา วิทยาฯ ควรเป็นตัวกลางในการส่งเสริมความเข้าใจอันดีระหว่างกัน เพราะเป็นเหมือนบ้านพี่เมืองน้อง/สายเลือดเดียวกัน วิทยาฯ มีบทบาทนี้โดยการให้กำลังใจ และพูดถึงสิ่งที่ดีของทั้ง 2 ประเทศ

- 32) บทบาทในการแก้ปัญหาสังคมที่ทั้ง 2 ประเทศกำลังเผชิญ วิทยาฯ สามารถ/ควรมีบทบาทในการบอกกล่าวถึงปัญหาต่าง ๆ เช่น โทษภัยของยาเสพติด การตัดไม้ทำลายป่า การลักเล็กขโมยน้อย ฯลฯ เนื่องจากวิทยาฯ มีข้อมูลข่าวสารซึ่งได้รับจากหน่วยงานต่าง ๆ ที่ส่งมาให้ ทั้งนี้หากไม่ป้องกันปัญหาดังกล่าวแล้วปล่อยให้เกิดขึ้น อาจเป็นสาเหตุให้ทั้ง 2 ประเทศมีปัญหาต่อกันได้
- 33) บทบาทในการส่งเสริมความร่วมมือทางด้านศาสนา เนื่องจากคนไทยและกัมพูชามีการไปมาหาสู่กันเพื่อทำบุญอยู่แล้ว เช่น การทอดกฐินและการทอดผ้าป่าจากไทยไปกัมพูชาและจากกัมพูชามาไทย รวมทั้งการมาร่วมงานประเพณีและวันสำคัญทางศาสนาต่าง ๆ เช่น งานถวายปัจจัย งานฉลองโบสถ์ ตลอดจนสงฆ์และนางเฑียรร่วมขบวนในงานประเพณี ดังนั้นวิทยาฯ จึงสามารถนำเสนอข้อมูลดังกล่าว อันเป็นการทำหน้าที่นี้ได้
- 34) บทบาทในการเป็นสื่อกลางของการเรียนรู้ภาษา วิทยาฯ ควรมีบทบาทนี้ด้วยการสอนภาษาไทยและกัมพูชาในรายการเพราะเป็นประโยชน์ต่อผู้ฟังทั้ง 2 ประเทศ อันทำให้การสื่อสารสะดวกและมีความเข้าใจกันมากขึ้น รวมทั้งสามารถปฏิบัติตามกฎหมายของแต่ละประเทศได้ถูกต้องเมื่อต้องมีการข้ามแดนและติดต่อการทำงาน
- 35) บทบาทของผู้อำนวยความสะดวกการตกลง วิทยาฯ ควรอำนวยความสะดวกการตกลงในเรื่องที่ดี และมีบทบาทนี้โดยการประชาสัมพันธ์ เช่น บอกวัน เวลา และหน่วยงานที่มีการตกลงกันหรือเปิดพื้นที่ให้ทั้ง 2 ฝ่ายมาตกลงผ่านสื่อวิทยาฯ และถ่ายทอดสัญญาณเสียงให้ประชาชนได้ฟัง

กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ดำเนินการวิทยาฯ อำเภอท่ง จังหวัดสุรินทร์ โดยรวมเห็นว่า วิทยาฯ ขาดควรมีบทบาทสำคัญ ดังนี้

- 1) บทบาทในการส่งเสริมความสัมพันธ์ทางด้านวัฒนธรรมและประเพณี เนื่องจากวัฒนธรรมและประเพณีไทยและกัมพูชามีความคล้ายคลึงกัน วิทยาฯ ควรมีบทบาทในการส่งเสริมความสัมพันธ์ทางด้านวัฒนธรรมและประเพณีซึ่งมีประโยชน์ในหลายด้านและที่สำคัญคือช่วยลดความบาดหมางในด้านอื่นได้
- 2) บทบาทในการส่งเสริมการท่องเที่ยวของทั้งไทยและกัมพูชา วิทยาฯ มีบทบาทนี้ด้วยการประชาสัมพันธ์/แนะนำสถานที่ท่องเที่ยว และกิจกรรมหรืองานประเพณีต่าง ๆ ของทั้ง 2 ประเทศ รวมทั้งเชิญชวน/ส่งเสริมให้มีการท่องเที่ยวระหว่างกัน อันจะส่งผลทำให้เกิดการไปมาหาสู่กัน มีความสนิทสนมกัน และเป็นการสร้างรายได้ให้แก่ทั้ง 2 ประเทศ ส่งผลต่อเศรษฐกิจโดยรวมด้วย
- 3) บทบาทในการให้การศึกษาระดับมัธยมศึกษาและส่งเสริมความร่วมมือทางการศึกษา วิทยาฯ มีบทบาทในการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวกับการศึกษา อาทิ มีโรงเรียนเปิดรับนักเรียนกัมพูชาที่ประเทศไทย และวิทยาฯ ควรมีบทบาทในการให้ความรู้/สอนภาษาไทยและเขมรเพื่อการติดต่อสื่อสารกัน อันจะทำให้การไปมาหาสู่หรือติดต่อสื่อสารกันสะดวกยิ่งขึ้น นอกจากนี้ผู้ดำเนินการวิทยาฯ ยังกล่าวว่าการส่งเสริมให้ทั้งไทยและกัมพูชามีความรู้กันนั้นจะเป็นการป้องกันความขัดแย้งต่าง ๆ ไม่ให้เกิดขึ้นได้
- 4) บทบาทในการส่งเสริมความสัมพันธ์ทางการค้าและเศรษฐกิจของทั้ง 2 ประเทศ วิทยาฯ ควรมีบทบาทในการโฆษณาสินค้าของทั้ง 2 ประเทศ เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนสินค้าและค้าขาย

ระหว่างกันโดยเฉพาะการค้าขายแลกเปลี่ยนสินค้าทางการเกษตรระหว่างกัน และ ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการค้าขายที่ตลาดช่องจอม อันจะทำให้คนของทั้ง 2 ประเทศมีรายได้ ไม่ต้องเร่ร่อน ลักขโมยและมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

- 5) บทบาทในการส่งเสริมการแลกเปลี่ยนความรู้ทางการเกษตร ด้วยเพราะไทยและกัมพูชามี การทำการเกษตรที่คล้ายคลึงกัน ดังนั้นวิทย์ฯ สามารถมีบทบาทในการส่งเสริมการ แลกเปลี่ยนความรู้ทางการเกษตรได้ โดยการให้ความรู้เรื่องปุ๋ย การเลี้ยงเป็ด เลี้ยงไก่ ปลูก ยางพารา ปลูกมันสำปะหลัง และวิธีการทำนาทั้งของไทยและกัมพูชา

นอกจากนี้ ยังมีหลายประเด็นที่กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ดำเนินการวิทย์ฯ มีทั้งคนที่เห็นด้วยและ ไม่เห็นด้วยอย่างใกล้เคียงกัน ดังนี้

- 1) บทบาทในการส่งเสริมความร่วมมือทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ผู้ดำเนินการส่วน หนึ่งเห็นว่าวิทย์ฯ ควรจะมีบทบาทในการส่งเสริมให้ความรู้ทางด้านเทคโนโลยีอย่างถูกต้อง ในขณะที่ผู้ดำเนินการอีกส่วนเห็นว่าไม่ใช่บทบาทหน้าที่ของวิทย์ฯ เพราะการส่งเสริมบาง เรื่อง/บางสิ่งอาจเป็นการทำผิดกฎหมาย (ลิขสิทธิ์และสิทธิบัตร) และควรเป็นหน้าที่ของ หน่วยงานหรือเจ้าหน้าที่รัฐเป็นผู้รับผิดชอบ
- 2) บทบาทในการเป็นผู้ออกนโยบาย วิทย์ฯ ควรจะมีบทบาทนี้โดยเฉพาะนโยบายที่ดีมีประโยชน์ต่อ ชุมชนทั้ง 2 ประเทศ และเพื่อการส่งเสริมความเข้าใจและไม่ก่อให้เกิดความรุนแรง วิทย์ฯ มี บทบาทโดยการนำเสนอ/ผลักดันข้อมูล ความคิดเห็นของคนในชุมชนไปสู่รัฐบาลเพื่อช่วยใน การตัดสินใจ อาทิ ข้อมูลเกี่ยวกับการค้าขาย ทั้งนี้การมีบทบาทดังกล่าวต้องอยู่ในขอบเขต ด้วย
- 3) บทบาทในการเป็นผู้ช่วยเหลือการเจรจาต่อรอง ผู้ดำเนินการส่วนหนึ่งเห็นว่าวิทย์ฯ ควร มี บทบาทนี้แต่ต้องมีข้อมูลที่ดีและเป็นเรื่องที่ถูกต้อง รวมทั้งไม่ทำให้ไทยและกัมพูชาทะเลาะกัน โดยให้หน่วยงานมาใช้สถานที่ในการเจรจาต่อรอง จับเข้าคุยกันหาทางเลือกที่ดีที่ทั้ง 2 ฝ่าย เห็นพ้องกันหรือให้ข้อมูลแก่ชุมชน แต่อีกส่วนหนึ่งเห็นว่าไม่ใช่บทบาทหน้าที่ของวิทย์ฯ

บทบาทในการปกป้องชนกลุ่มน้อย ผู้ดำเนินการวิทย์ฯ ส่วนใหญ่ยืนยันว่าในพื้นที่ไม่มีชนกลุ่ม น้อยแต่ก็เห็นว่าวิทย์ฯ มีบทบาทในการปกป้องชนกลุ่มน้อยได้เพราะเป็นเรื่องมนุษยธรรม หากชนกลุ่ม น้อยนั้นมิได้สร้างความเดือดร้อนให้กับประเทศไทย

6.2.1.2 เนื้อหาและรูปแบบรายการเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา

ผู้ดำเนินการวิทย์ฯ อำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์ได้เสนอแนะต่อเนื้อหาและรูปแบบรายการ เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา รายละเอียด ดังนี้

1) เนื้อหารายการเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา

กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ดำเนินการวิทย์ฯ มีความเห็นโดยรวมในเรื่องเนื้อหาหรือสาระในรายการที่จะส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา โดยกล่าวว่า รายการควรนำเสนอ ดังนี้

- (1) ข้อมูลข่าวสาร เช่น ข้อมูลข่าวสารของทั้ง 2 ประเทศ ข่าวสารเกี่ยวกับการลักขโมย เช่น การจับรถเถื่อน ประกาศหารถหาย
- (2) สาระความรู้ เช่น เศรษฐกิจพอเพียง เศรษฐกิจการค้าของทั้ง 2 ประเทศ ความเป็นมาของทั้ง 2 ประเทศ การไปมาหาสู่กัน ชีวิตประจำวัน ภูมิปัญญาท้องถิ่นของทั้ง 2 ประเทศ
- (3) ประเพณีและวัฒนธรรมไทยและกัมพูชา อาทิ นำเสนอวัฒนธรรมของกันและกัน
- (4) ประชาสัมพันธ์กิจกรรมที่ทำร่วมกันระหว่างไทยและเขมร เช่น กีฬา
- (5) สาธารณสุข ที่นำเสนอเนื้อหาด้านสุขภาพอนามัย การดูแลสุขภาพ โรคเอดส์ และไข้หวัดนก
- (6) ความบันเทิง อาทิ เพลงที่คนกัมพูชาชอบฟัง (กันตรึม)
- (7) เนื้อหาที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ของทั้ง 2 ประเทศ เช่น ความเป็นมิตรระหว่างประเทศ เรื่องความสัมพันธ์แบบเพื่อนบ้านกัน ความรักใคร่ ความสามัคคี

2) รูปแบบรายการเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา

กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ดำเนินการวิทย์ฯ เสนอแนะการนำเสนอรายการวิทย์ฯ เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา โดยมีวิธีการนำเสนอรายการ ดังนี้

- (1) รูปแบบรายการบันเทิงสลับกับการให้ข่าวสารความรู้ทั้งของไทยและกัมพูชา
- (2) มีเพลงไทยและกัมพูชาสลับกัน
- (3) รายการที่มีคนกัมพูชามาร่วมดำเนินรายการ
- (4) การใช้ภาษาเขมรในการดำเนินรายการ
- (5) มีรายการเฉพาะที่นำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับกัมพูชาทุกวัน

6.2.1.3 บทบาทที่พึงประสงค์ของวิทยุชายแดนในทัศนะของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย
จังหวัดสุรินทร์

วิทยุ กัมพูชาควรทำหรือมีบทบาท	จำนวน (ความเห็น/ ครั้ง)	ร้อยละ	จำนวน (คน)
ส่งเสริมเศรษฐกิจ การค้าตามแนวชายแดนหรือระหว่างไทย และกัมพูชา เช่น การโฆษณาและการประชาสัมพันธ์สินค้า และบริการของทั้ง 2 ประเทศ	72	15.69	369
การนำเสนอสิ่งที่ดี สร้างสรรค์ มีสาระและประโยชน์	45	9.80	
ส่งเสริมความสัมพันธ์ ความสามัคคีปรองดองระหว่างไทย และกัมพูชา	36	7.84	
การให้ข่าวสารความรู้	24	5.23	
การให้ความบันเทิงด้วยเพลง เช่น เพลงไทย เพลงกัมพูชา	23	5.01	
การให้ข่าวสารการเมืองไทยและกัมพูชา	21	4.58	
ส่งเสริมวัฒนธรรมประเพณีไทยและกัมพูชา	21	4.58	
ส่งเสริมการท่องเที่ยวของประเทศไทยและกัมพูชา	17	3.70	
นำเสนอวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของคนกัมพูชา	17	3.70	
ส่งเสริมการประกอบอาชีพการงาน	16	3.49	
อื่น ๆ	14	3.05	
นำเสนอและแปลเป็นภาษาไทย	12	2.61	
การนำเสนอสิ่งที่ดีของประเทศไทยและกัมพูชาโดยไม่ กระทบต่อทั้ง 2 ประเทศ	12	2.61	
นำเสนอสาระความรู้เกี่ยวกับการเกษตร	12	2.61	
การนำเสนอสิ่งที่ดีของคนและประเทศไทย	11	2.40	
มีรายการที่นำเสนอด้วย 2 ภาษา คือ ภาษาไทยและเขมร และรายการภาษาอื่น ๆ	9	1.96	
ประวัติศาสตร์ความเป็นมาของกัมพูชา	9	1.96	
นำเสนอข้อมูลข่าวสารที่เป็นความจริง	8	1.74	
พูดอย่างสุภาพ ไม่พูดเสียดสี ใสร้ายและโจมตีกัน	6	1.31	
รณรงค์ป้องกันยาเสพติด	6	1.31	
การให้ข้อมูลข่าวสารของประเทศกัมพูชา	5	1.09	

วิทย์ฯ กัมพูชาควรทำหรือมีบทบาท	จำนวน (ความเห็น/ ครั้ง)	ร้อยละ	จำนวน (คน)
ทำให้เกิดความเข้าใจกัน และเป็นมิตรที่ดีต่อกัน	5	1.09	
ส่งเสริมศาสนา	5	1.09	
การให้ข่าวสารความรู้และความบันเทิง	4	0.87	
นำเสนอข่าวสารเกี่ยวกับความเจริญก้าวหน้าหรือการพัฒนาประเทศของกัมพูชา	3	0.65	
การให้สาระความรู้ด้านต่าง ๆ	3	0.65	
การปลูกจิตสำนึก คุณธรรมและจริยธรรม	3	0.65	
ส่งเสริมการศึกษา	3	0.65	
สอนภาษาเขมร	2	0.44	
ส่งเสริมการไปมาหาสู่กัน	2	0.44	
กลุ่มตัวอย่างแสดงทัศนคติไม่เห็นด้วยต่อวิทย์ฯ กัมพูชาที่จะมีบทบาทในการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทยและกัมพูชา	2	0.44	
ไม่แสดงความเห็น	31	6.75	31
รวม	459	100	400

* ผู้ตอบสามารถตอบได้มากกว่า 1 ประเด็น

ตารางที่ 98 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของบทบาทที่วิทย์ฯ กัมพูชาควรทำในทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัดสุรินทร์

จากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัดสุรินทร์มีความเห็นว่าวิทย์ฯ กัมพูชาควรทำหรือมีบทบาทต่าง ๆ จำนวน 400 คน แบ่งเป็นผู้ตอบที่ไม่แสดงความเห็น จำนวน 31 คน และผู้ตอบที่แสดงความเห็น จำนวน 369 คน โดยผู้ที่แสดงความเห็นให้ทัศนคติทั้งหมด 428 ความเห็น ซึ่งเรียงตามลำดับดังนี้

- 1) ส่งเสริมเศรษฐกิจ การค้าตามแนวชายแดนหรือระหว่างไทยและกัมพูชา เช่น การโฆษณา และการประชาสัมพันธ์สินค้าและบริการของทั้ง 2 ประเทศ จำนวน 72 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 15.69 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “นำเสนอเกี่ยวกับเศรษฐกิจ” “ควรพูดถึงเรื่องเศรษฐกิจการค้าขาย” “นำเสนอสินค้าของทั้ง 2 ประเทศ” “ควรพูดถึงเศรษฐกิจสินค้าที่จะเจริญไปด้วยกัน” เป็นต้น
- 2) การนำเสนอสิ่งที่ดี สร้างสรรค์ มีสาระและประโยชน์ จำนวน 45 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 9.80 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “พูดในสิ่งที่ดี” “นำเสนอแต่สิ่งดี ๆ มีประโยชน์” “เรื่องดี ๆ มีสาระ” “จัดรายการอย่างสร้างสรรค์” เป็นต้น

- 3) ส่งเสริมความสัมพันธ์ ความสามัคคีปรองดองระหว่างไทยและกัมพูชา จำนวน 36 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 7.84 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ควรนำเสนอในเรื่องที่ไทย-เขมรมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ” “ควรพูดในเรื่องที่จะทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศดีต่อกัน” “เรื่องราวความสัมพันธ์ของไทยกับกัมพูชาที่มีมาแต่เก่าแก่” เป็นต้น
- 4) การให้ข่าวสารความรู้ จำนวน 24 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 5.23 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “เปิดข่าว” “ออกข่าว” “เปิดข่าวที่น่าฟัง เช่น การเมือง ข่าวการเกษตร” เป็นต้น
- 5) การให้ความบันเทิงด้วยเพลง เช่น เพลงไทย เพลงกัมพูชา จำนวน 23 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 5.01 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ควรนำเสนอเพลงกันตรีม” “เปิดเพลงโบราณ กันตรีมโบราณ ให้ความบันเทิง” “แบบแนวเพลงไทย-กัมพูชา” เป็นต้น
- 6) การให้ข่าวสารการเมืองไทยและกัมพูชา ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “การเมืองการปกครอง ” “นำเสนอในเรื่องการเมืองการปกครอง ” “การเมืองการปกครองควรพูดกันให้เข้าใจกัน ” เป็นต้น และส่งเสริมวัฒนธรรมประเพณีไทยและกัมพูชา ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ควรนำเสนอวัฒนธรรมของประเทศของเขาบ้าง” “ประเทศควรพูดเกี่ยวกับวัฒนธรรมที่ดีระหว่างประเทศ ” “พูดส่งเสริมเกี่ยวกับวัฒนธรรม” เป็นต้น โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 21 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 4.58 เท่ากัน
- 7) ส่งเสริมการท่องเที่ยวของประเทศไทยและกัมพูชา ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ควรพูดเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยว ” “พูดเรื่องการท่องเที่ยวของเขมรและไทย ” “แนะนำสถานที่ท่องเที่ยวในประเทศ ชักชวนให้มาเที่ยวไทย ” เป็นต้น และนำเสนอวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของคนกัมพูชา ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “การเป็นอยู่ของประเทศเขมร ” “นำเสนอวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของคนกัมพูชา ” “ความเป็นอยู่ของประเทศเขา ” เป็นต้น โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 17 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 3.70 เท่ากัน
- 8) ส่งเสริมการประกอบอาชีพการงาน จำนวน 16 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 3.49 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “นำเสนอในการประกอบอาชีพที่สุจริต ” “ควรพูดเรื่องการทำมาหากิน” “เรื่องการอาชีพแต่ละอาชีพที่สามารถร่วมกันได้” เป็นต้น
- 9) อื่น ๆ ได้แก่ “เรื่องราวต่าง ๆ ” “นำสารคดีมานำเสนอ ” “ประชาสัมพันธ์บอกไม่ให้นักเขมรเข้ามาในประเทศไทยมากเกินไป ” “พบปะพูดคุยปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ” “เน้นกล่าวถึงประเทศเขาถ้าเดือนร้อนไทยสามารถช่วยได้ ” “การช่วยเหลือ ” “ในเรื่องการอยู่ร่วมกันเป็นสุข ” “พูดเรื่องพรมแดนให้ถูกกัน ” “ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการติดต่อสื่อสาร ” “จัดให้มีการพูดคุยระหว่างชาวบ้านที่มีประสบการณ์ต่างๆ มาพูด ” “แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ” “พูดเรื่องเสนอให้ตรงกับไทย ข่าวให้ตรงกับไทย ” “อยากให้เยาวชนทั้ง 2 ประเทศจัดร่วมกัน ” และ “นำเสนอเกี่ยวกับสมุนไพรรักษา ” โดยในแต่ละความเห็นมีจำนวน 1 ครั้งเท่ากัน รวมจำนวน 14 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 3.05
- 10) นำเสนอและแปลเป็นภาษาไทย ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ควรทำแปลภาษาไทย ” “พูดภาษาไทยด้วย เพื่อให้ฟังรู้เรื่อง ” “ควรพูดไทยบ้างเพราะถ้าพูดเขมรฟังไม่รู้เรื่อง” เป็นต้น, การนำเสนอสิ่งที่ดีของประเทศไทยและกัมพูชาโดยไม่กระทบ

ต่อทั้ง 2 ประเทศ ซึ่งผู้ตอบแสดงความคิดเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ควรนำเสนอสิ่งที่ดีต่อชุมชนและประเทศ” “พูดแต่สิ่งดีของไทยกับกัมพูชาสลับกัน” “พูดในเรื่องที่ดี ไม่กระทบต่อสังคมสองฝ่าย” เป็นต้น และนำเสนอสาระความรู้เกี่ยวกับการเกษตร ซึ่งผู้ตอบแสดงความคิดเห็นในประเด็นนี้ เช่น “นำเสนอการเกษตรแก่ชาวบ้าน เพื่อให้ชาวบ้านรู้ว่าการทำการเกษตร ควรทำอะไร” “เกษตรกรรม” เป็นต้น โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 12 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 2.61 เท่ากัน

- 11) การนำเสนอสิ่งที่ดีของคนและประเทศไทย จำนวน 11 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 2.40 ซึ่งผู้ตอบแสดงความคิดเห็นในประเด็นนี้ เช่น “นำเสนอเรื่องที่ดี ๆ ของประเทศไทย” “เรื่องที่ดีเกี่ยวกับประเทศไทย” “นำเสนอแต่สิ่งที่ดีแก่ ประเทศไทย แก่คนไทย” เป็นต้น
- 12) มีรายการที่นำเสนอด้วย 2 ภาษา คือ ภาษาไทยและเขมร ซึ่งผู้ตอบแสดงความคิดเห็นในประเด็นนี้ เช่น “การจัดแบบใช้ภาษาทั้ง 2 ฝ่าย พูดไทยบ้าง” “นำเสนอภาษาไทยบ้าง ภาษาเขมรบ้าง เพื่อแลกเปลี่ยนภาษา” “พูดได้ทั้ง 2 ภาษา ให้คนไทยรู้เรื่อง” เป็นต้น และรายการภาษาอื่น ๆ และประวัติศาสตร์ความเป็นมาของกัมพูชา ซึ่งผู้ตอบแสดงความคิดเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ประวัติความเป็นมาของกัมพูชา” “เล่านวนิยายของประเทศเขมร” “สารคดีความเป็นมาของกัมพูชา” เป็นต้น โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 9 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.96 เท่ากัน
- 13) นำเสนอข้อมูลข่าวสารที่เป็นความจริง จำนวน 8 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.74 ซึ่งผู้ตอบแสดงความคิดเห็นในประเด็นนี้ เช่น “พูดแต่เรื่องจริง” “ให้เรื่องราวที่เป็นจริง” “พูดในสิ่งที่ เป็นความจริง อย่าโกหก” เป็นต้น
- 14) พูดอย่างสุภาพ ไม่พูดเสียดสี ใสร้ายและโจมตีกัน ซึ่งผู้ตอบแสดงความคิดเห็นในประเด็นนี้ เช่น “พูดในเรื่องที่ไม่ใสร้ายกัน” “จัดรายการอย่างสิ่งที่ดีไม่พูดเสียดสีกัน” “พูดดี ๆ ไม่ ส่อเสียด พูดสุภาพ” เป็นต้น และรณรงค์ป้องกันยาเสพติด ซึ่งผู้ตอบแสดงความคิดเห็นในประเด็นนี้ เช่น “แนะนำเรื่องโทษยาเสพติด” “ยาเสพติดช่วยกันรณรงค์” เป็นต้น โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 6 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.31 เท่ากัน
- 15) การให้ข้อมูลข่าวสารของประเทศกัมพูชา ซึ่งผู้ตอบแสดงความคิดเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ข่าวสารของประเทศเขมร” “อยากรู้ว่าเขาพูดอะไร อยากรู้ให้ไทยได้รู้เรื่องของกัมพูชา” เป็นต้น ทำให้เกิดความเข้าใจกัน และเป็นมิตรที่ดีต่อกัน ซึ่งผู้ตอบแสดงความคิดเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ทำให้ไทยและเขมรเข้าใจกัน” “สื่อสารให้เข้าใจกัน ไม่มีปัญหาเพราะ เป็นพี่น้องกัน” เป็นต้น และส่งเสริมศาสนา ซึ่งผู้ตอบแสดงความคิดเห็นในประเด็นนี้ เช่น “จัดรายการธรรมะ” “ศาสนา” เป็นต้น โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 5 ครั้ง คิดเป็น ร้อยละ 1.09 เท่ากัน
- 16) การให้ข่าวสารความรู้และความบันเทิง จำนวน 4 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.87 ซึ่งผู้ตอบ แสดงความคิดเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ควรจัดเพลงไทย เพลงเขมร และสิ่งที่ดี ๆ” “สาระบันเทิงมาก ๆ หน่อย” เป็นต้น
- 17) นำเสนอข่าวสารเกี่ยวกับความเจริญก้าวหน้าหรือการพัฒนาประเทศของกัมพูชา ซึ่ง ผู้ตอบแสดงความคิดเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ความก้าวหน้าของประเทศเขา” “ความ เจริญก้าวหน้าของประเทศเขมรเป็นอย่างไร” เป็นต้น, การให้สาระความรู้ด้านต่าง ๆ ซึ่ง ผู้ตอบแสดงความคิดเห็นในประเด็นนี้ เช่น “นำเสนอสิ่งที่นำไปดำรงในชีวิตประจำวันได้”

- “นำเสนอการใช้ชีวิตอย่างพอเพียงแก่ชาวบ้าน ” เป็นต้น, การปลูกจิตสำนึก คุณธรรม และจริยธรรม ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ปลูกจิตสำนึกให้กับทั้ง 2 ประเทศ” “เปิดพวกสื่อสารเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรมบ้าง ” เป็นต้น และส่งเสริม การศึกษา ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ข่าวเกี่ยวกับการศึกษา ” “การ เรียน” เป็นต้น โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.65 เท่ากัน
- 18) สอนภาษาเขมร และส่งเสริมการไปมาหาสู่กัน โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 2 ครั้ง คิด เป็นร้อยละ 0.44 เท่ากัน

จากความเห็นข้างต้น ผู้ตอบบางส่วนได้แสดงความเห็นเพิ่มเติมในประเด็นส่งเสริมวัฒนธรรม ประเพณีไทยและกัมพูชาว่าสามารถแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม คือ ควรนำเสนอวัฒนธรรมของประเทศ กัมพูชา ควรนำเสนอแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมที่คล้ายคลึงกันระหว่างประเทศไทยและกัมพูชา และ นำเสนอและฟื้นฟูวัฒนธรรมประเพณี และนอกจากนี้ ยังมีผู้ตอบอีกส่วนหนึ่งได้แสดงทัศนะไม่เห็นด้วย ต่อวิหยาฯ กัมพูชาที่จะมีบทบาทในการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทยและกัมพูชา จำนวน 2 ครั้ง คิดเป็น ร้อยละ 0.44

6.2.1.4 บทบาทที่พึงประสงค์ของวิทยุชายแดนในทัศนะของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา
ณ บริเวณชายแดนจังหวัดสุรินทร์

วิทยุ ไทยควรทำหรือมีบทบาท	จำนวน (ความเห็น/ ครั้ง)	ร้อยละ	จำนวน (คน)
นำเสนอข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง เป็นความจริง ตรงไปตรงมา ชัดเจน	80	18.31	337
การให้ข่าวสารความรู้	36	8.24	
การให้ความบันเทิงด้วยเพลง และความสนุกสนาน	30	6.86	
จัดทำรายการใหม่ ๆ หลากหลายรูปแบบ	24	5.49	
การจัดรายการที่ดี และมีประโยชน์ต่อผู้ฟังทั้ง 2 ประเทศ	22	5.03	
อื่น ๆ	15	3.43	
ส่งเสริมความสัมพันธ์ ความสามัคคีปรองดองระหว่างไทยและกัมพูชา	14	3.20	
การให้สาระความรู้ด้านต่าง ๆ เช่น จรรยา การท่องเที่ยว ภาษาไทย ฯลฯ	13	2.97	
ทำหรือมีบทบาทในด้านที่ดีหรือมีประโยชน์	12	2.75	
การนำเสนอสิ่งที่ดีหรือมีประโยชน์โดยเฉพาะต่อทั้งไทยและกัมพูชา	9	2.06	
การให้ข้อมูลข่าวสารที่ดี สร้างสรรค์	8	1.83	
การให้ข้อมูลข่าวสารที่ดีมีประโยชน์ต่อทั้งไทยและกัมพูชา	8	1.83	
ส่งเสริมเศรษฐกิจ การค้าระหว่างไทยและกัมพูชา	8	1.83	
ส่งเสริมวัฒนธรรมประเพณีไทยและกัมพูชา	8	1.83	
แนะนำให้ทหารไทยไม่ดูถูกคนกัมพูชา ให้อภัย สร้างปัญหา โทษร้ายกับกัมพูชา	7	1.60	
แนะนำให้ทั้งฝ่ายไทยและกัมพูชาโดยเฉพาะทหารไม่ก่อเหตุทะเลาะกัน	6	1.37	
แนะนำให้คนไทยเคารพสิทธิคนหรือประเทศกัมพูชา	6	1.37	
การนำเสนอสิ่งที่ดีของทั้งไทยและกัมพูชาหรือสรรเสริญ ชื่นชมกันและกัน	5	1.14	
พูดอย่างสุภาพ น่าฟัง	5	1.14	
นำเสนอโดยไม่กระทบต่อประเทศไทยและกัมพูชา	4	0.92	
ส่งเสริมการประกอบอาชีพการงาน	4	0.92	
ส่งเสริมด้านสาธารณสุข เช่น สุขภาพอนามัย	4	0.92	

วิทยาฯ ไทยควรทำหรือมีบทบาท	จำนวน (ความเห็น/ ครั้ง)	ร้อยละ	จำนวน (คน)
เป็นเวทีสนทนาเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้หรือความคิดเห็นระหว่างไทยและกัมพูชา	4	0.92	
แนะนำให้คนไทยไม่ประพடுத்தัวในทางที่ไม่ดีต่อกัมพูชาในด้านต่าง ๆ	4	0.92	
ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม	3	0.69	
นำเสนอสาระความรู้เกี่ยวกับการเกษตร	3	0.69	
เป็นที่ให้คำปรึกษาเวลามีปัญหา	3	0.69	
จัดทำรายการที่เป็นที่นิยมของผู้ฟัง	3	0.69	
ทำหรือมีบทบาทในด้านที่ดีสำหรับประเทศไทยเอง	2	0.46	
ไม่ทำให้คนไทยและกัมพูชาทะเลาะกัน	2	0.46	
จัดรายการร่วมกันเพื่อสานความสัมพันธ์	2	0.46	
แนะนำให้คนไทยไม่พูดดูถูกคนกัมพูชา	2	0.46	
แนะนำให้คนไทยมองคนกัมพูชาในด้านดี และไม่รังแกคนกัมพูชา	2	0.46	
แนะนำให้ทหารไทยและกัมพูชาไม่ใช่อาวุธตามพื้นที่ชายแดน	2	0.46	
นำเสนอโดยไม่กระทบต่อกัมพูชา	2	0.46	
นำเสนอความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์	2	0.46	
จัดรายการที่เชิญผู้มีความรู้พูดในรายการ	2	0.46	
มีรายการที่ให้ผู้ฟังโดยเฉพาะผู้ฟังกัมพูชามีส่วนร่วมในรายการ ด้วยการโทรศัพท์ขอคำปรึกษาเวลามีปัญหา ฯลฯ	2	0.46	
นำเสนอวิถีชีวิตความเป็นอยู่ทั้งไทยและกัมพูชา	2	0.46	
อื่น ๆ แสดงทัศนคติต่อเนื้อหาที่ไม่ควรนำเสนอ คือ เรื่องการเมือง	2	0.46	
ปัจจุบันวิทยาฯ ไทยทำคืออยู่แล้ว	2	0.46	
ไม่แสดงความเห็น	63	14.42	63
รวม	437	100	400

* ผู้ตอบสามารถตอบได้มากกว่า 1 ประเด็น

ตารางที่ 99 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของบทบาทที่วิทยาฯ ไทยควรทำในทัศนะของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนจังหวัดสุรินทร์

จากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนจังหวัดสุรินทร์ มีความเห็นว่าวิทยุฯ ไทยควรทำหรือมีบทบาทต่าง ๆ จำนวน 400 คน แบ่งเป็นผู้ตอบที่ไม่แสดงความเห็น จำนวน 63 คน และผู้ตอบที่แสดงความเห็น จำนวน 337 คน โดยผู้ที่แสดงความเห็นให้ทัศนะทั้งหมด 374 ความเห็น ซึ่งเรียงตามลำดับดังนี้

- 1) นำเสนอข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง เป็นความจริง ตรงไปตรงมา ชัดเจน จำนวน 80 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 18.31 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “เป็นสื่อกลางคอยให้ข่าวที่เป็นความจริงแก่ประชาชน ” “ให้ข่าวอย่างตรงไปตรงมา ” “ให้ข่าวที่ถูกต้องและเป็นจริง” เป็นต้น
- 2) การให้ข่าวสารความรู้ จำนวน 36 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 8.24 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ให้ข่าวที่ทันเหตุการณ์ ” “ให้ข่าว ” “ส่งเสริมความรู้” “ควรพูดอบรมประเทศไทยและประชาชนของตนเอง” เป็นต้น
- 3) การให้ความบันเทิงด้วยเพลง และความสนุกสนาน จำนวน 30 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 6.86 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ทำรายการเพลงให้มาก ๆ ” “จัดเพลงให้คนที่โทรเข้าร่วมรายการขอเพลงด้วย” “จัดรายการสนุกสนานให้มาก ๆ” เป็นต้น
- 4) จัดทำรายการใหม่ ๆ หลากหลายรูปแบบ จำนวน 24 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 5.49 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “จัดทำรายการใหม่ ๆ แปลก ๆ ” “ทำรายการที่แปลกใหม่ ดึงดูดใจผู้ฟัง” “จัดทำรายการให้ได้หลากหลาย” เป็นต้น
- 5) การจัดรายการที่ดี และมีประโยชน์ต่อผู้ฟังทั้ง 2 ประเทศ จำนวน 22 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 5.03 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “จัดรายการที่ดีมีประโยชน์ต่อผู้ฟัง ” “จัดรายการที่ดีมีประโยชน์ต่อผู้ฟังแถบนี้” “จัดรายการดี ๆ ให้แก่ผู้ฟัง” เป็นต้น
- 6) อื่น ๆ ได้แก่ “มีการลงสอบถามประชาชนโดยตรงด้วย ” “จัดรายการเล่านิทานให้ฟังด้วย ” “รู้จักเพียงพอและยอมรับความจริง ” “ควรพูดอะไรที่ดีแก่ประเทศเพื่อนบ้าน ” “ควรจัดรายการที่ดีกว่านี้” “แนะนำคนไทยให้มีความเข้าใจและสงสารเขมร ” “แนะนำให้ผู้ฟังอย่าทำอะไรในสิ่งที่ไม่ดีกับชาวที่ไม่รู้ชัดเจน ” “แนะนำให้ไทยรู้จักข้อเสียต่อกัมพูชาด้วย ” “นำข่าวมาทำตอนเช้า ๆ (เพราะตอนเช้าจะมีเวลาฟังวิทยุฯ) ” “เพิ่มเวลาทำรายการ ” “รายการที่ทันสมัย ” “ทำข่าวที่ทหารทำอะไรไม่ดีต่อประชาชนกัมพูชา ” “พูดอะไรที่สร้างสรรค์และเป็นมิตร ” และ “เป็นสื่อกลางและให้ข่าวอธิบายถึงเหตุผลที่ทำให้ความสัมพันธ์ที่ลดลงต่อกัน ” โดยในแต่ละความเห็นมีจำนวน 1 ครั้งเท่ากัน รวมจำนวน 15 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 3.43
- 7) ส่งเสริมความสัมพันธ์ ความสามัคคีปรองดองระหว่างไทยและกัมพูชา จำนวน 14 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 3.20 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ทำรายการปรับความเข้าใจให้เกิดความปรองดองกัน ” “พูดอะไรที่สร้างความสัมพันธ์ที่ดี ” “พูดส่งเสริมความสัมพันธ์ที่ทำให้เขมรรู้สึกดีกับไทย” เป็นต้น
- 8) การให้สาระความรู้ด้านต่าง ๆ เช่น จรรยา การท่องเที่ยว ภาษาไทย ฯลฯ จำนวน 13 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 2.97 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “สอนและให้ความรู้เรื่องภาษาไทยแก่กัมพูชา ” “รายการที่มีสาระ ” “แนะนำให้เขมรรู้ผลเสียหรือผลที่ตามมาหลังสงคราม” เป็นต้น

- 9) ทำหรือมีบทบาทในด้านที่ดีหรือมีประโยชน์ จำนวน 12 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 2.75 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ทำสิ่งที่ดีต่อผู้ฟัง” “อะไรที่คิดว่าดีมีประโยชน์” “ทำอย่างไรให้มันดีก็พอ” เป็นต้น
- 10) ผู้ตอบได้แสดงความเห็นว่าวิทย์ฯ ไทยควรมีบทบาทในการนำเสนอสิ่งที่ดี มีประโยชน์ หรือสรรเสริญ ขึ้นชมระหว่างประเทศไทยและกัมพูชา ได้แก่ การนำเสนอสิ่งที่ดีหรือมีประโยชน์โดยเฉพาะต่อทั้งไทยและกัมพูชา ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “นำเสนอสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อไทยและกัมพูชา ” “ควรพูดอะไรที่เป็นประโยชน์ต่อประเทศทั้งสอง” “พูดให้ดีต่อผู้ฟังทั้ง 2 ประเทศ” เป็นต้น และการนำเสนอสิ่งที่ดีของทั้งไทยและกัมพูชาหรือสรรเสริญ ขึ้นชมกันและกัน ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ควรพูดชื่นชมและพูดแต่สิ่งดี ๆ ให้แก่กัน ” “ควรพูดอะไรที่เป็นสิ่งดีทั้ง 2 ฝ่าย” “พูดอะไรที่เป็นสิ่งดี ๆ ให้กัน และควรรู้จักหักทลายกันบ้าง” เป็นต้น โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 9 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 2.06 และจำนวน 5 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.14 ตามลำดับ
- 11) การให้ข้อมูลข่าวสารที่ดี สร้างสรรค์ ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ให้ข่าวอะไรที่สร้างสรรค์” “ทำแต่ข่าวที่ดี ๆ สร้างสรรค์” “ทำข่าวอะไรที่ดี ๆ” เป็นต้น, ส่งเสริมเศรษฐกิจ การค้าระหว่างไทยและกัมพูชา ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “แนะนำให้ไทยลงมาทำธุรกิจที่กัมพูชาบ้าง” “การตลาดและธุรกิจ” “ทำข่าวราคาสินค้าและผลิตภัณฑ์” เป็นต้น, การให้ข้อมูลข่าวสารที่ดีมีประโยชน์ต่อทั้งไทยและกัมพูชา ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ให้ข่าวที่มีประโยชน์ต่อประชาชนในแถบนี้” “ควรให้ข่าวหรือพูดดี ๆ ให้กันทั้ง 2 ฝ่าย” “ให้ข่าวที่มีประโยชน์ต่อประเทศทั้งสอง” เป็นต้น และส่งเสริมวัฒนธรรมประเพณีไทยและกัมพูชา ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “พูดเกี่ยวกับวัฒนธรรม” “ให้ข่าวเกี่ยวกับประเพณีของไทย-เขมรที่เกี่ยวข้องกัน” “พูดหรือนำเรื่องเกี่ยวกับวัฒนธรรม” เป็นต้น โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 8 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.83 เท่ากัน
- 12) ผู้ตอบได้แสดงความเห็นว่าวิทย์ฯ ไทยควรมีบทบาทในการแนะนำให้ทหารไทยไม่ดูถูก ใส่ร้าย รังแก และประพฤติดัวในทางที่ไม่ดีต่อประเทศกัมพูชาและคนกัมพูชา ได้แก่ แนะนำให้ทหารไทยไม่ดูถูกคนกัมพูชา ให้ร้าย สร้างปัญหา โหดร้ายกับกัมพูชา ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “แนะนำทหารไทยอย่าให้ร้ายกับกัมพูชามาก” “แนะนำอย่าให้ทหารไทยดูถูกคนกัมพูชามากนัก” “แนะนำอย่าให้ทหารไทยโหดกับกัมพูชามาก” เป็นต้น, แนะนำให้คนไทยไม่ประพฤติดัวในทางที่ไม่ดีต่อกัมพูชาในด้านต่าง ๆ ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “แนะนำอย่าให้ประชาชนไทยขายของที่หมดอายุให้ประชาชนกัมพูชาเพราะมันไม่ดี” “แนะนำให้คนไทยหยุดการอยากมีอยากได้ของคนอื่น (เขาพระวิหาร)” “แนะนำอย่าให้ประชาชนไทยเลือกถือสัญชาติมาก (ชาตินิยมมากนัก)” “อบรมประชาชนไทยให้มีมารยาทบ้างโดยเฉพาะคนไทยที่เข้ามาเล่นการพนัน” เป็นต้น, แนะนำให้คนไทยไม่พูดดูถูกคนกัมพูชา และแนะนำให้คนไทยมองคนกัมพูชาในด้านดีและไม่รังแกคนกัมพูชา โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 7 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.60, จำนวน 4 ครั้ง, คิดเป็นร้อยละ 0.92 จำนวน 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.46 และจำนวน 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.46 ตามลำดับ

- 13) แนะนำให้ทั้งฝ่ายไทยและกัมพูชาโดยเฉพาะทหารไม่ก่อเหตุทะเลาะกัน ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “พูดหรือทำให้ประชาชนไม่ทะเลาะหรือมีสงครามกัน ” “แนะนำอย่าให้ประชากรไทยและกัมพูชาทะเลาะกัน ” “ให้ข่าวที่แนะนำไม่ให้ทะเลาะกัน ” เป็นต้น และแนะนำให้คนไทยเคารพสิทธิคนหรือประเทศกัมพูชา ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “แนะนำให้ไทยเคารพสิทธิกัมพูชาด้วย ” “ขอให้คนไทยบางคนรู้จักเคารพสิทธิกัมพูชาด้วย ” “เห็นใจและเคารพสิทธิของประเทศที่ด้อยกว่า ” เป็นต้น โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 6 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.37 เท่ากัน
- 14) พูดอย่างสุภาพ น่าฟัง จำนวน 5 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.14 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “หาพิธีกรที่มีสำเนียงเพราะ ๆ พูดเพราะ ๆ ” “ใช้คำพูดที่สุภาพในการจัดรายการ ” “ใช้คำสุภาพเวลาให้ข่าว ” เป็นต้น
- 15) นำเสนอโดยไม่กระทบต่อประเทศไทยและกัมพูชา ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ทำอะไรที่ไม่กระทบต่อความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา ” “ทำข่าวอะไรที่ไม่กระทบต่อพรมแดน ” เป็นต้น, ส่งเสริมการประกอบอาชีพการงาน ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “เกี่ยวกับการส่งเสริมอาชีพ ” “จัดรายการส่งเสริมอาชีพ เช่น การเกษตรและการประกอบอาชีพต่าง ๆ ” เป็นต้น, ส่งเสริมด้านสาธารณสุข เช่น สุขภาพอนามัย ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพ ความสวยงาม ” “จัดรายการเกี่ยวกับการรักษาเส้นผมของผู้หญิง ” เป็นต้น และเป็นเวทีสนทนาเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้หรือความคิดเห็นระหว่างไทยและกัมพูชา ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ทำรายการที่สร้างสรรค์ เช่น สนทนาแลกเปลี่ยนความรู้ความคิดเห็นต่อกัน ” “จัดรายการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ” “จัดรายการสนทนาซึ่งกันและกัน ” เป็นต้น โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 4 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.92 เท่ากัน
- 16) ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม, นำเสนอสาระความรู้เกี่ยวกับการเกษตร, เป็นที่ให้คำปรึกษาเวลามีปัญหา และจัดทำรายการที่เป็นที่นิยมของผู้ฟัง โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.69 เท่ากัน
- 17) ทำหรือมีบทบาทในด้านที่ดีสำหรับประเทศไทยเอง, จัดรายการร่วมกันเพื่อสานความสัมพันธ์, แนะนำให้ทหารไทยและกัมพูชาไม่ใช้อาวุธตามพื้นที่ชายแดน, ไม่ทำให้คนไทยและกัมพูชาทะเลาะกัน, นำเสนอโดยไม่กระทบต่อกัมพูชา, นำเสนอความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์, จัดรายการที่เชิญผู้มีความรู้พูดในรายการ, มีรายการที่ให้ผู้ฟังโดยเฉพาะผู้ฟังกัมพูชามีส่วนร่วมในรายการด้วยการโทรศัพท์ขอคำปรึกษาเวลามีปัญหา ฯลฯ และนำเสนอวิถีชีวิตความเป็นอยู่ทั้งไทยและกัมพูชา โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.462 เท่ากัน

นอกจากที่ผู้ตอบได้แสดงความเห็นว่าวิทยุ ไทยควรทำหรือควรมีบทบาทต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้นแล้ว ผู้ตอบบางส่วนได้แสดงทัศนคติต่อเนื้อหาที่ไม่ควรนำเสนอ คือ เรื่องการเมือง จำนวน 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.46 และผู้ตอบอีกส่วนหนึ่งได้แสดงความเห็นว่าปัจจุบันวิทยุ ไทยทำดีอยู่แล้ว จำนวน 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.46

6.2.2 บทบาทที่ไม่พึงประสงค์ของวิทยุชายแดน

กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ดำเนินการวิทยุฯ อำเภอคาบเชิง จังหวัดสุรินทร์มีความคิดเห็นต่อบทบาทที่ไม่พึงประสงค์ของวิทยุชายแดน ดังนี้

6.2.2.1 บทบาทที่ไม่พึงประสงค์ของวิทยุชายแดนในทัศนะของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ดำเนินการวิทยุฯ

- 1) บทบาทในการนำเสนอเนื้อหาที่เป็นขบวนการความขัดแย้ง ได้แก่ บทเพลงที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับ การปลุกระดม หรือเพลงที่มีเนื้อหาไม่สุภาพ รวมทั้งประเด็นที่เกี่ยวกับความขัดแย้ง อาทิ กรณีเขาพระวิหาร คำพูดดูถูกเกี่ยวกับการกินอยู่ การศึกษา ถนนหนทางและอุปกรณ์ เครื่องมือต่าง ๆ รวมทั้งเรียกคนกัมพูชาว่าเป็นเขมรต่ำ พุดเสียดสี โจมตี ในทางที่ไม่ดีต่อประเทศและคนกัมพูชา พุดยั่วยุให้เกิดการแตกแยกหรือสงคราม และการพูด/วิจารณ์ เกี่ยวกับความเชื่อของคนกัมพูชา เช่น เรื่องผีสิง ไสยศาสตร์
- 2) บทบาททางด้านการเมือง โดยวิทยุฯ ไม่ควรนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับการเมืองเกี่ยวกับรัฐบาล ทั้งของไทยและกัมพูชาเพราะเสมือนเป็นการก้าวก่ายกันและกัน
- 3) บทบาทในการเป็นผู้วิพากษ์วิจารณ์รัฐบาล ผู้ดำเนินการวิทยุฯ ส่วนใหญ่เห็นว่าวิทยุฯ ไม่ควรวิพากษ์วิจารณ์รัฐบาลโดยให้เหตุผลว่าไม่แน่ใจในศักยภาพ/ความสามารถของนักจัดรายการ และไม่ใช่นักข่าวหรือบทบาทของวิทยุฯ และการวิพากษ์วิจารณ์รัฐบาลจะมีผลกระทบต่อ สถานีวิทยุฯ
- 4) บทบาทอื่น ๆ ที่กลุ่มตัวอย่างผู้ดำเนินการวิทยุฯ ส่วนใหญ่เห็นว่าวิทยุฯ ไม่ควรมีบทบาท คือ บทบาทในการประสานในกระบวนการตัดสินใจในนโยบายต่างประเทศ ได้แก่ บทบาทการเป็นตัวแทนของประชาชน บทบาทของผู้ชี้แจงนโยบายต่างประเทศของรัฐบาล บทบาทในการเป็นช่องทางในการแลกเปลี่ยนนโยบายต่างประเทศ รวมทั้งบทบาทอื่นใดที่สร้างความแตกแยก แบ่งแยกเชื้อชาติ

เมื่อประมวลเหตุผลของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ดำเนินการวิทยุฯ ที่มีต่อบทบาทที่ไม่พึงประสงค์ของวิทยุชายแดน สามารถสรุปเป็นประเด็นต่าง ๆ ได้ดังนี้

- 1) ไม่ใช่บทบาทและหน้าที่ของวิทยุฯ
- 2) ด้วยสภาพปัจจุบันของวิทยุชุมชนยังไม่มีกฎหมายที่รองรับอย่างชัดเจนหรืออยู่ในสถานะ “เถื่อน” ในขณะนี้
- 3) เป็นเรื่องการเมือง ซึ่ง “เราไม่คุยกันอยู่แล้วเรื่องนี้”
- 4) อาจทำให้เกิดความไม่เป็นกลางได้ และถูกมองว่าเข้าข้างฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง (ต้องเป็นกลาง)
- 5) เป็นหน้าที่ของรัฐบาล และหน่วยงานราชการ (เช่น ทหาร)
- 6) เกินความสามารถ/ศักยภาพของผู้ดำเนินการวิทยุฯ
- 7) เป็นเรื่องระดับประเทศ/ชาติ
- 8) วิทยุฯ มีหน้าที่เพียงประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร
- 9) วิทยุฯ ไม่มีข้อมูลเพียงพอ และไม่มีข้อมูลเชิงลึก

10) ต้องมีนโยบายให้วิฑูฯ ปฏิบัติ

กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักจัดรายการวิฑูฯ ที่มาจัดรายการตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากหน่วยงานต้นสังกัดซึ่งตอบรับการเชิญจากสถานีวิฑูฯ ให้เข้าร่วมผลิตรายการในบางช่วงเวลาได้ให้เหตุผลอีกด้านหนึ่งว่า ด้วยความเป็นข้าราชการ ต้องทำตามนโยบายและอยู่ภายใต้กรอบ

6.2.2.2 บทบาทที่ไม่พึงประสงค์ของวิทยุชายแดนในทัศนะของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย
จังหวัดสุรินทร์

วิทยา กัมพูชาไม่ควรทำหรือมีบทบาท	จำนวน (ความเห็น/ ครั้ง)	ร้อยละ	จำนวน (คน)
นำเสนอเรื่องการเมืองการปกครองของประเทศไทยและ กัมพูชา	66	15.46	353
ยุบหรือสร้างความแตกแยก ชัดแย้ง ร้าวฉาน โดยเฉพาะ ระหว่างไทยและกัมพูชา	59	13.82	
นำเสนอปัญหาความขัดแย้งเรื่องเขตแดนระหว่างไทยและ กัมพูชา โดยเฉพาะกรณีปราสาทพระวิหาร	53	12.41	
พูดถึงสิ่งที่ไม่ดี ดูถูก ดูหมิ่น เสียดสี ว่าร้าย ทำให้เสียหาย ต่อคนไทยหรือประเทศไทย	38	8.90	
พูดในด้านลบ ใส่ร้ายหรือโจมตีประเทศไทย	18	4.22	
พูดถึงสิ่งที่ไม่ดี ใส่ร้าย เสียดสี โจมตีหรือทำให้เสียหายแก่ กันและกัน	18	4.22	
นำเสนอความขัดแย้งระหว่างไทยและกัมพูชา	17	3.98	
นำเสนอข้อมูลข่าวสารที่ไม่เป็นจริง เป็นเท็จ หรือเกินความ จริง	16	3.75	
สิ่งผิดกฎหมาย บ่อนการพนัน ยาเสพติด	14	3.28	
การพูดไม่สุภาพ หยาบคาย	13	3.04	
อื่น ๆ	12	2.81	
การนำเสนอเรื่องหรือทำสิ่งที่ไม่ดี	11	2.58	
เสนอข่าวสารเกี่ยวกับความรุนแรง เช่น สงคราม การสู้รบ	10	2.34	
นำเสนอด้วยภาษาเขมรเพียงภาษาเดียว	6	1.41	
นำเสนอเรื่องภายในของประเทศไทย	6	1.41	
นำเสนอเรื่องที่กระทบต่อความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา	4	0.94	
ก้าวก้าวเรื่องภายในของกันและกัน	4	0.94	
นำเสนอวัฒนธรรมประเพณีที่ผิด ๆ หรือที่เป็นการลบหลู่	3	0.70	
ปลุกกระดมให้เกิดความแตกแยกหรือขัดแย้ง	3	0.70	
นำเสนอความบันเทิงมากเกินไป	3	0.70	
พูดมากเกินไป	2	0.47	

วิทยา กัมพูชาไม่ควรทำหรือมีบทบาท	จำนวน (ความเห็น/ ครั้ง)	ร้อยละ	จำนวน (คน)
พูดเปรียบเทียบระหว่างไทยและกัมพูชา	2	0.47	
ปัจจุบันวิทยา กัมพูชาทำดีอยู่แล้ว	2	0.47	
ไม่แสดงความเห็น	47	11.01	47
รวม	412	100	400

* ผู้ตอบสามารถตอบได้มากกว่า 1 ประเด็น

ตารางที่ 100 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของบทบาทที่วิทยา กัมพูชาไม่ควรทำในทัศนะของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัดสุรินทร์

จากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัดสุรินทร์มีความเห็นว่าวิทยา กัมพูชาไม่ควรทำหรือไม่ควรมีบทบาทต่าง ๆ จำนวน 400 คน แบ่งเป็นผู้ตอบที่ไม่แสดงความเห็น จำนวน 47 คน และผู้ตอบที่แสดงความเห็น จำนวน 353 คน โดยผู้ที่แสดงความเห็นให้ทัศนะทั้งหมด 320 ความเห็น ซึ่งเรียงตามลำดับดังนี้

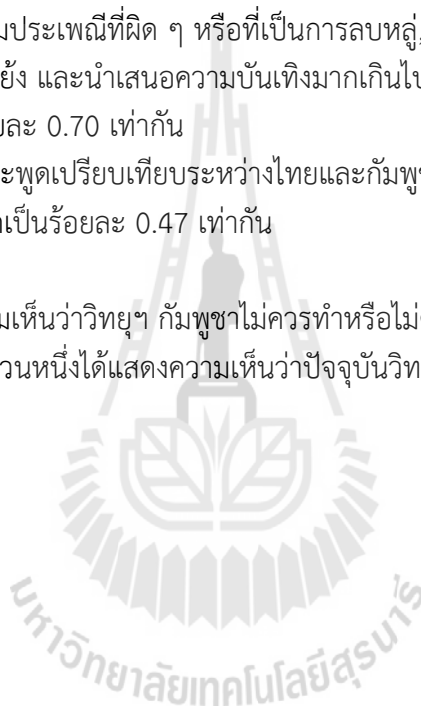
- 1) นำเสนอเรื่องการเมืองการปกครองของประเทศไทยและกัมพูชา จำนวน 66 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 15.46 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้สามารถแบ่งออกได้เป็น 3 กลุ่ม คือ (1) ไม่ยุ่งเกี่ยวกับไทยอย่างเรื่องการเมือง เช่น “ไม่ควรวิจารณ์ทางการเมืองของประเทศไทย” “ไม่พูดในเรื่องการเมืองของไทย” “ไม่ยุ่งเกี่ยวกับไทยอย่างเรื่องการเมือง” เป็นต้น (2) ไม่ควรพูดเรื่องการเมือง หรือความขัดแย้งทางการเมืองระหว่างไทยและกัมพูชา เช่น “เรื่องการเมืองของไทยและเขมร” “ข่าวการเมืองระหว่าง 2 ประเทศ” “ไม่ควรเอาเรื่องการเมืองระหว่างไทยกับเขมรมาพูดหรือจัดรายการ” เป็นต้น และ (3) ไม่ควรพูดเรื่องการเมือง เช่น “ไม่โจมตีเรื่องการเมืองของประเทศ” “ไม่ควรพูดถึงเรื่องการเมือง” “พูดถึงเรื่องบ้านเมือง” เป็นต้น
- 2) ยุ่งหรือสร้างความแตกแยก ขัดแย้ง ร้าวฉาน โดยเฉพาะระหว่างไทยและกัมพูชา จำนวน 59 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 13.82 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ไม่พูดยุยงทำให้เกิดความแตกแยกระหว่างประเทศ” “สร้างความร้าวฉานแตกแยกระหว่างประเทศ” “ไม่นำเสนอสิ่งที่สร้างความร้าวฉานซึ่งกันและกัน” เป็นต้น
- 3) ผู้ตอบได้แสดงความเห็นว่าวิทยา กัมพูชาไม่ควรมีบทบาทนำเสนอปัญหาความขัดแย้งทั้งเรื่องปัจจุบันและประวัติศาสตร์ ได้แก่ นำเสนอปัญหาความขัดแย้งเรื่องเขตแดนระหว่างไทยและกัมพูชา โดยเฉพาะกรณีปราสาทพระวิหาร ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ไม่ควรพูดถึงเรื่องดินแดน” “ไม่อยากให้พูดเกี่ยวกับเขตแดน เรื่องเขาพระวิหาร” “ไม่นำเรื่องเขาพระวิหารมาพูดอาจทำให้เกิดปัญหาต่อกันได้” เป็นต้น และนำเสนอความขัดแย้งระหว่างไทยและกัมพูชา ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ไม่พูดถึงความขัดแย้งระหว่างประเทศ” “ความบาดหมางกัน ความขัดแย้งต่าง ๆ” “ไม่ควรบอกเรื่องราวที่ทำให้ขัดแย้งกับความเป็นจริง” เป็นต้น โดยในแต่ละความเห็นมี

จำนวน 53 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 12.41 และจำนวน 17 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 3.98 ตามลำดับ

- 4) ผู้ตอบได้แสดงความเห็นว่าวิศวะฯ กัมพูชาไม่ควรมีบทบาทในการนำเสนอสิ่งที่ไม่ดี ด้านลบ โจมตี เสียตสี ว่าร้าย และโจมตีประเทศไทยและคนไทย ได้แก่ พูดถึงสิ่งที่ไม่ดี ดูถูก ดูหมิ่น เสียตสี ว่าร้าย ทำให้เสียหายต่อคนไทยหรือประเทศไทย ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ไม่ควรพูดดูหมิ่นประเทศไทย” “ไม่ควรพูดดูหมิ่นคนไทย” “เรื่องที่ไม่ดีเกี่ยวกับประเทศ (หรือใส่ร้ายประเทศไทย)” เป็นต้น และพูดในด้านลบ ใส่ร้ายหรือโจมตีประเทศไทย ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ไม่ควรใส่ร้ายประเทศให้ประเทศไทยตกอับ” “ไม่พูดใส่ร้ายคนไทยและเมืองไทย” “นำเสนอข่าวสารที่เป็นลบของไทย” เป็นต้น โดยในแต่ละความเห็นมีจำนวน 38 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 8.90 และจำนวน 18 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 4.22 เท่ากัน
- 5) พูดถึงสิ่งที่ไม่ดี ใส่ร้าย เสียตสี โจมตีหรือทำให้เสียหายแก่กันและกัน จำนวน 18 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 4.22 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “พูดจา โจมตี ใส่ร้ายกัน” “พูดสิ่งที่ไม่ดี ทำให้แตกคอกัน” “ไม่ควรนำเสนอเกี่ยวกับเรื่องที่เสีย ๆ หาย ๆ ของไทย และกัมพูชา” เป็นต้น
- 6) นำเสนอข้อมูลข่าวสารที่ไม่เป็นจริง เป็นเท็จ หรือเกินความจริง จำนวน 16 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 3.75 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ข่าวสารบ้านเมืองที่พูดเกินความจริง” “การนำเสนอข่าวที่ไม่เป็นความจริง” “ไม่อยากจะพูดสิ่งที่ไม่เป็นจริง เรื่องโกหก” เป็นต้น
- 7) สิ่งผิดกฎหมาย บ่อนการพนัน ยาเสพติด จำนวน 14 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 3.28 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ไม่นำเสนอบ่อนการพนัน” “สิ่งที่ผิดกฎหมาย” “แนะนำสิ่งเสพติดมาโฆษณา” เป็นต้น
- 8) การพูดไม่สุภาพ หยาดคาย จำนวน 13 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 3.04 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ไม่ควรใช้ภาษาที่ไม่เหมาะสม” “ไม่ควรพูดจาไม่สุภาพ” “ไม่ควรทำการพูดหยาดคาย” เป็นต้น
- 9) อื่น ๆ ได้แก่ “ไม่ควรให้ข่าวสารฝ่ายเดียว (เราได้แย้งไม่ได้ถ้าเค้าพูดถึงบ้านเรา)” “โฆษณาสินค้ามากเกินไป” “การล้ำเข้ามาทางชายแดน” “สาระมากเกินไป” “ไม่อยากจะพูดถึงเรื่องราวที่เขมรอยากมาอยู่ที่ประเทศไทย” “พูดไร้สาระ” “ไม่อยากจะให้ทางการเขมรพูดถึงอย่างของแพ่ง” “สิ่งที่ไม่ค่อยตรงประเด็น” “อยากให้พูดทำแต่เรื่องดี ๆ ยิงขึ้น” “การทำมาหากิน อย่าให้มีปัญหากัน” “ไม่ควรละเมิดสิทธิ์ของไทย เช่น เอาเพลงและหนังไทยไปตัดแปลงภาษาเขมร” “ไม่ควรเปิดแต่เพลงเขมร” “ดีอยู่แล้วก็ตีแล้ว” “พูดดีแล้ว” โดยในแต่ละความเห็นมีจำนวน 1 ครั้งเท่ากัน และ “ปัจจุบันวิศวะฯ กัมพูชาทำดีอยู่แล้ว” จำนวน 2 ครั้ง รวมทั้งหมดจำนวน 12 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 2.81
- 10) การนำเสนอเรื่องหรือทำสิ่งที่ไม่ดี จำนวน 11 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 2.58 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “นำเสนอสิ่งที่ไม่ดี” “สิ่งที่ไม่ดี” “พูดถึงเรื่องไม่ดี” เป็นต้น
- 11) เสนอข่าวสารเกี่ยวกับความรุนแรง เช่น สงคราม การสู้รบ จำนวน 10 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 2.34 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “การสู้รบกัน” “เรื่องเกี่ยวกับการรบราฆ่าฟันกัน” “ไม่ควรพูดถึงความรุนแรงระหว่างประเทศ” เป็นต้น

- 12) นำเสนอด้วยภาษาเขมรเพียงภาษาเดียว ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “พูดแต่ภาษาเขมร ” “ไม่ควรพูดแต่ภาษาเขมร ” เป็นต้น และนำเสนอเรื่องภายในของประเทศไทย ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “การเปิดเผยทางลับของประเทศไทย ” “พูดลวงเกินประเทศไทย ” เป็นต้น โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 6 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.41 เท่ากัน
- 13) นำเสนอเรื่องที่กระทบต่อความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “เรื่องที่ส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ” “ไม่ควรนำเสนอเรื่องที่กระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับกัมพูชา ” เป็นต้น และก้าวก้าวเรื่องภายในของกันและกัน ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ก้าวลวงล้ำประเทศซึ่งกันและกัน เป็นสิ่งที่ไม่ควรพูด ” “ไม่ควรก้าวก้าวสิทธิส่วนบุคคลระหว่างประเทศ ” เป็นต้น โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 4 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.94 เท่ากัน
- 14) นำเสนอวัฒนธรรมประเพณีที่ผิด ๆ หรือที่เป็นการลบลู่, ปลุกระดมให้เกิดความแตกแยกหรือขัดแย้ง และนำเสนอความบันเทิงมากเกินไป โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.70 เท่ากัน
- 15) พูดมากเกินไป และพูดเปรียบเทียบระหว่างไทยและกัมพูชา โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.47 เท่ากัน

นอกจากที่ผู้ตอบได้แสดงความเห็นว่าวิฑูฯ กัมพูชาไม่ควรทำหรือไม่ควรมีบทบาทต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้นแล้ว ผู้ตอบอีกส่วนหนึ่งได้แสดงความเห็นว่าปัจจุบันวิฑูฯ กัมพูชาทำดีอยู่แล้ว จำนวน 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.47

6.2.2.3 บทบาทที่ไม่พึงประสงค์ของวิทยุชายแดนในทัศนะของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน
กัมพูชา ณ บริเวณชายแดนจังหวัดสุรินทร์

วิทยุ ไทยไม่ควรทำหรือมีบทบาท	จำนวน (ความเห็น/ ครั้ง)	ร้อยละ	จำนวน (คน)
นำเสนอข้อมูลข่าวสารที่ไม่เป็นจริง เป็นเท็จ หรือเกินความจริง	75	17.56	335
นำเสนอข้อมูลข่าวสารหรือพูดเรื่องที่กระทบต่อคนกัมพูชาหรือประเทศกัมพูชา	25	5.85	
ยุยงหรือสร้างความแตกแยก โดยเฉพาะระหว่างไทยและกัมพูชา	25	5.85	
พูดถึงสิ่งที่ไม่ดี ดูถูก เหยียดหยาม ดูหมิ่น เสียดสี ว่าร้าย ทำให้เสียหายต่อคนกัมพูชาหรือประเทศกัมพูชา	25	5.85	
พูดเรื่องที่ไม่เป็นจริงหรือเกินความจริง	22	5.15	
นำเสนอเรื่องที่กระทบต่อคนและประเทศทั้งไทยและกัมพูชา	18	4.22	
นำเสนอข้อมูลข่าวสารหรือพูดถึงสิ่งที่ทำให้เสียหายต่อทั้งไทยและกัมพูชา หรือบุคคลอื่น	18	4.22	
นำเสนอเรื่องการเมืองการปกครองของประเทศไทยและกัมพูชา	15	3.51	
นำเสนอข้อมูลข่าวสารหรือพูดเรื่องที่ไม่ดีประโยชน์ ไร้สาระ	14	3.28	
ไม่นำเสนอข่าวด้วยความลำเอียงโดยเฉพาะการนำเสนอเฉพาะข่าวด้านดีของไทย แต่นำเสนอข่าวที่ไม่ดีหรือใส่ร้ายกัมพูชา	14	3.28	
การนำเสนอเรื่องหรือทำสิ่งที่ไม่ดี ไม่เหมาะสม	14	3.28	
อื่น ๆ	11	2.58	
การพูดไม่สุภาพ หยาบคาย	10	2.34	
จัดหรือนำเสนอเรื่องหรือรายการแบบเดิม ๆ	10	2.34	
พูดมากหรือนานจนเกินไป	10	2.34	
การจัดรายการที่ไม่มีประโยชน์ไร้สาระ	9	2.11	
นำเสนอข้อมูลข่าวสารหรือพูดถึงสิ่งที่ทำให้เสียหายต่อทั้งไทยและกัมพูชา หรือบุคคลอื่น	8	1.87	
นำเสนอข่าวมากเกินไป	5	1.17	
นำเสนอเรื่องที่กระทบต่อความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา	4	0.94	

วิหุขุฯ ไทยไมคฺรทำหริอมีบหบถ	จํานวน (ควมเห็น/ คร้้ง)	ร้อยละ	จํานวน (คน)
พุดด้วยอรมณ้	4	0.94	
นำเสนอโฆษณามากเกินไป	4	0.94	
นำเสนอข่าวด้วยการขยายควมทำให้อเรื่องเล็กกลยเป็น เรื่องใหญ่	3	0.70	
การปิดบังข่าวการกระทำที่ไม่ดีของประเทศไทย	3	0.70	
ไม่นำเสนอข่าวสารหรือพุดเรื่องส่วนตัวของบุคคลอื่น	3	0.70	
นำเสนอข่าวที่ก่อให้เกิตการจลาจล	2	0.47	
ตอบเรื่องอื่น ๆ โดยกล่าวถึงควมต้องการและควมรู้สีก ส่วนตัว	11	2.25	
ไม่แสดงควมเห็น	65	15.22	65
รวม	419	100	400

* ผู้ตอบสามารถตอบได้มากกว่า 1 ประเด็น

ตารางที่ 101 แสดงจํานวนและค่าร้อยละของบหบถที่วิหุขุฯ ไทยไมคฺรทำในทัศนะของกลุ่มตัวอย่าง
ที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนจังหวัดสุรินทร์

จากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนจังหวัดสุรินทร์
มีควมเห็นว้วิหุขุฯ ไทยไมคฺรทำหริอไมคฺรมีบหบถต่าง ๆ จํานวน 400 คน แบ่งเป็นผู้ตอบที่ไม่
แสดงควมเห็น จํานวน 65 คน และผู้ตอบที่แสดงควมเห็น จํานวน 335 คน โดยผู้ที่แสดงควมเห็น
ให้ทัศนะทั้งหมด 354 ควมเห็น ซึ่งเรียงตามลำดับดังนี้

- 1) นำเสนอข้อมูลข่าวสารที่ไม่เป็นจริง เป็นเท็จ หรือเกินควมจริง จํานวน 75 คร้้ง คิดเป็น
ร้อยละ 17.56 ซึ่งผู้ตอบแสดงควมเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ทำข่าวที่ไม่เป็นควมจริง”
“ให้ข่าวผิดเพี้ยนจากควมจริง” “ข่าวเท็จหรือเล่าจนเกินควมเป็นจริง” เป็นต้น
- 2) ผู้ตอบได้แสดงควมเห็นว้วิหุขุฯ ไทยไมคฺรมีบหบถในการนำเสนอเรื่องทีกระทบต่อ
คน ประเทศ และควมสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยและกัมพูชา ได้แก่ นำเสนอข้อมูล
ข่าวสารหรือพุดเรื่องทีกระทบต่อคนกัมพูชาหรือประเทศกัมพูชา ซึ่งผู้ตอบแสดง
ควมเห็นในประเด็นนี้ เช่น “พุดอะไรที่มีผลกระทบต่อชาวกัมพูชา” “ใช้คำพุดทีกระทบ
ต่อคนกัมพูชา” “ให้ข่าวทีมีผลกระทบต่อประเทศเพื่อนบ้าน” เป็นต้น, นำเสนอเรื่องที
กระทบต่อคนและประเทศทั้งไทยและกัมพูชา ซึ่งผู้ตอบแสดงควมเห็นในประเด็นนี้ เช่น
“พุดให้เกิตผลกระทบไม่ดีต่อคนอื่น” “พุดกระทบผู้ฟัง” “พุดอะไรทีทำให้กัมพูชาไม่ชอบ
ใจ กระทบจิตใจ” เป็นต้น และนำเสนอเรื่องทีกระทบต่อควมสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา ซึ่ง
ผู้ตอบแสดงควมเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ทำข่าวทีมีผลกระทบต่อมิตรภาพระหว่างไทย-
กัมพูชา” “ทำข่าวทีกระทบต่อควมสัมพันธ์กัน” “ทำข่าวทีเกี่ยวข้องและกระทบต่อ

ความสัมพันธ์พรมแดนกัมพูชา-ไทย” เป็นต้น โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 25 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 5.85, จำนวน 18 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 4.22 และจำนวน 4 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.94 ตามลำดับ

- 3) ยุ่งหรือสร้างความแตกแยก โดยเฉพาะระหว่างไทยและกัมพูชา ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “จัดรายการที่ยุ่งให้ประเทศทั้ง 2 เข้าใจผิดกัน” “พูดอะไรที่ยุ่งให้ประเทศทั้ง 2 แตกแยกกัน” “พูดอะไรที่ทำให้ประเทศทั้ง 2 ทะเลาะกัน” เป็นต้น และพูดถึงสิ่งที่ไม่ดี ถูกเหยียดหยาม ดูหมิ่น เสียดสี ว่าร้าย ทำให้เสียหายต่อคนกัมพูชาหรือประเทศกัมพูชา ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ไม่ควรดูถูกคนกัมพูชา” “พูดไม่ดีให้กัมพูชา” “พูดหรือทำข่าวที่ใช้คำไม่ค่อยสุภาพต่อกัมพูชา” เป็นต้น โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 25 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 5.85 เท่ากัน
- 4) พูดเรื่องที่ไม่เป็นจริงหรือเกินความจริง จำนวน 22 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 5.15 ผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “พูดเกินความจริง” “พูดอะไรที่เกินความเป็นจริง” “ผู้จัดรายการไม่ควรพูดเกินความเป็นจริง” เป็นต้น
- 5) นำเสนอข้อมูลข่าวสารหรือพูดถึงสิ่งที่ทำให้เสียหายต่อทั้งไทยและกัมพูชา หรือบุคคลอื่น จำนวน 18 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 4.22 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “พูดให้เกิดผลกระทบไม่ดีต่อคนอื่น” “พูดอะไรที่ทำให้กัมพูชาไม่ชอบใจ กระทบจิตใจ” “พูดกระทบผู้ฟัง” เป็นต้น
- 6) นำเสนอเรื่องการเมืองการปกครองของประเทศไทยและกัมพูชา จำนวน 15 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 3.51 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ไม่ควรพูดอะไรที่เกี่ยวข้องกับนโยบาย” “อย่าทำรายการที่เกี่ยวข้องกับนโยบายเด็ดขาด” “ทำเรื่องเกี่ยวกับนโยบายของประเทศ” เป็นต้น
- 7) นำเสนอข้อมูลข่าวสารหรือพูดเรื่องที่ไม่มีประโยชน์ ไร้สาระ ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ไม่ควรทำข่าวที่ไม่มีสาระ” “ทำข่าวไม่มีประโยชน์” “พูดเรื่องที่ไม่มีสาระ” เป็นต้น, ไม่นำเสนอข่าวด้วยความลำเอียงโดยเฉพาะการนำเสนอเฉพาะข่าวด้านดีของไทย แต่นำเสนอข่าวที่ไม่ดีหรือใส่ร้ายกัมพูชา ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ทำข่าวที่ดี ๆ เข้าแต่ประเทศของตนเองและใส่ร้ายให้ประเทศอื่น” “ให้ข่าวที่ดี ๆ เข้าตนเองและให้ข่าวไม่ดีให้คนอื่น” “ไม่ควรให้ข่าวใส่ร้ายฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง” เป็นต้น และการนำเสนอเรื่องหรือทำสิ่งที่ไม่ดี ไม่เหมาะสม ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ไม่ควรทำอะไรที่ไม่เหมาะสม” “ใช้คำพูดที่ไม่ดี ไม่เหมาะสม” “เรื่องไม่ดีออกอากาศ” เป็นต้น โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 14 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 3.28 เท่ากัน
- 8) อื่น ๆ ได้แก่ “เวลามีผู้โทรเข้ากำลังพูดในรายการ ตอนเวลาใกล้จะหมดพอดี ก็อย่าเร่งคนพูดนัก” “ไม่ควรยกปัญหาในประเทศมาพูดมากเกินไป” “พูดเรื่องเศรษฐกิจมากเกินไป” “จัดรายการเพลงที่โบราณ” “ไม่ควรจัดทำตามแต่ใจตัวเอง” “ทำอะไรที่ผู้ฟังไม่พอใจ” “พูดอะไรที่เห็นแก่ตัว” “ทำข่าวอะไรที่แบ่งแยกเลือกถือสัญชาติ” “อย่าทำข่าวที่ประเทศกัมพูชาไม่ชอบ” “โฆษณาผลิตภัณฑ์ไร้คุณภาพ” และ “เปิดเพลงที่มีเนื้อหาไม่สุภาพ” โดยในแต่ละความเห็นมีจำนวน 1 ครั้งเท่ากัน รวมจำนวน 11 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 2.58

- 9) การพูดไม่สุภาพ หยาดคาย ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “พูดหรือใช้ภาษาไม่เพราะไม่สุภาพ” “พูดไม่เพราะ ไม่สุภาพ” “ใช้คำพูดไม่สุภาพและไม่มีมารยาท” เป็นต้น, จัดหรือนำเสนอเรื่องหรือรายการแบบเดิม ๆ ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “จัดรายการที่เดิม ๆ” “ทำแต่เรื่องเดิม ๆ น่าเบื่อ” “รายการเดิม ๆ” เป็นต้น และพูดมากหรือนานจนเกินไป ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “อย่าพูดนานเกินไป” “พูดมากเกินไป” “อย่าพูดมากจะทำให้เบื่อ” เป็นต้น โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 10 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 2.34 เท่ากัน
- 10) การจัดรายการที่ไม่มีประโยชน์ไร้สาระ จำนวน 9 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 2.11 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “รายการไม่มีประโยชน์” “รายการที่ฟังแล้วไร้สาระ” “รายการที่ไม่เป็นประโยชน์ต่อผู้ฟัง” เป็นต้น
- 11) นำเสนอข้อมูลข่าวสารหรือพูดถึงสิ่งที่ทำให้เสียหายต่อทั้งไทยและกัมพูชา หรือบุคคลอื่น จำนวน 8 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.87 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ทำข่าวที่เสียหายต่อทั้ง 2 ประเทศ” “พูดให้เกิดผลเสียหายต่อบุคคลใดบุคคลหนึ่ง” “ไม่พูดเรื่องเสียหายคนอื่น” เป็นต้น
- 12) นำเสนอข่าวมากเกินไป จำนวน 5 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.17 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ให้ข่าวมากเกินไป” “อย่าให้ข่าวมากเกินไป” “ข่าวน่าเบื่อ” เป็นต้น
- 13) พูดด้วยอารมณ์ ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “พูดแบบไม่พอใจ” “พูดเหมือนไม่มีอารมณ์ในการพูด หรือพูดแรง ๆ จริงจังเกิน” “พูดใส่อารมณ์แรง ๆ” เป็นต้น และนำเสนอโฆษณามากเกินไป ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “โฆษณาผลิตภัณฑ์นานเกินไป” “โฆษณาผลิตภัณฑ์ให้น้อย ๆ” เป็นต้น โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 4 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.94 เท่ากัน
- 14) นำเสนอข่าวด้วยการขยายความทำให้เรื่องเล็กกลายเป็นเรื่องใหญ่ ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ให้ข่าวที่ยุ่งเหยิงจากเรื่องเล็ก ๆ เกิดเป็นเรื่องใหญ่โต” “อย่าทำข่าวจากเรื่องเล็กไปเป็นเรื่องใหญ่” เป็นต้น, การปิดบังข่าวการกระทำที่ไม่ดีของประเทศไทย ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “อย่าปิดบังข่าวไทยที่ทำสิ่งไม่ดี” “ปิดบังข่าวไม่ดีของประเทศตัวเอง” เป็นต้น และไม่นำเสนอข่าวสารหรือพูดเรื่องส่วนตัวของบุคคลอื่น ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ไม่ควรทำข่าวหรือพูดเปิดเผยเรื่องส่วนตัวใคร” “ทำข่าวหรือเรื่องส่วนตัว” เป็นต้น โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.70 เท่ากัน
- 15) นำเสนอข่าวที่ก่อให้เกิดการจลาจล จำนวน 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.47

นอกจากที่ผู้ตอบได้แสดงความเห็นว่าวิทยุฯ ไทยไม่ควรทำหรือไม่ควรมีบทบาทต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้นแล้ว ผู้ตอบบางส่วนได้แสดงความเห็นอื่น ๆ โดยกล่าวถึงความต้องการและความรู้สึกส่วนตัว จำนวน 11 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 2.25 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ไม่ควรเลือกถือสัญชาติ” “ต่อสู้หรือใช้ความรุนแรงกับกัมพูชา” “แยกแยะแบ่งพวกพวก มีอคติกับกัมพูชาจนเกินไป” เป็นต้น

6.2.3 แนวทางการดำเนินการเพื่อส่งเสริมวิทยุชายแดนเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา

การศึกษาแนวทางการดำเนินการเพื่อส่งเสริมวิทยุชายแดนเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ดำเนินการวิทยุฯ อำเภอทาบเซียง จังหวัดสุรินทร์มีรายละเอียดดังนี้

6.2.3.1 แนวทางการดำเนินการเพื่อส่งเสริมวิทยุชายแดนเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา ในทัศนะของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ดำเนินการวิทยุฯ

กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ดำเนินการวิทยุฯ เสนอแนวทางการดำเนินการเพื่อส่งเสริมวิทยุชายแดนเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา โดยมีความเห็นดังนี้

- 1) ต้องได้รับการสนับสนุนหรือส่งเสริมจากหน่วยงานหรือองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน ในด้านงบประมาณ เช่น ค่าตอบแทนผู้ทำรายการ ค่าน้ำ ค่าไฟ ค่าซีดีเพลง เป็นต้น
- 2) รัฐบาลต้องมีนโยบายและวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน
- 3) ต้องมีความร่วมมือหรือได้รับความร่วมมือจากกัมพูชา ในการทำรายการร่วมกัน
- 4) ต้องมีบุคลากรหรือผู้ดำเนินรายการที่พูดภาษาเขมรได้ รวมทั้งเป็นบุคคลที่มีความรู้รอบด้าน ตลอดจนเป็นผู้ที่มีจิตใจอาสา
- 5) ภาครัฐควรจัดโครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้หรือศึกษาดูงานระหว่างวิทยุฯ ไทยและกัมพูชา
- 6) จัดตั้งสถานีในพื้นที่ชายแดน
- 7) สถานีวิทยุฯ ควรมีความพร้อมด้านอุปกรณ์เครื่องมือต่าง ๆ (กำลังส่งสูง)
- 8) สถานีต้องมีการบริหารจัดการที่ดี โดยแบ่งหน้าที่ในการทำงานอย่างชัดเจน

6.2.3.2 แนวทางการดำเนินการเพื่อส่งเสริมวิทยุชายแดนเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา ในทัศนะของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัดสุรินทร์

วิทยุฯ (ของไทยและหรือกัมพูชา) จะมีบทบาทในการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยและกัมพูชาได้อย่างไร	จำนวน (ความเห็น/ ครั้ง)	ร้อยละ	จำนวน (คน)
ส่งเสริมความสัมพันธ์ สามัคคีปรองดอง และเข้าใจกัน ระหว่างไทยและกัมพูชา	57	11.85	311
จัดกิจกรรมเชื่อมความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน และนำเสนอผ่านวิทยุฯ	45	9.36	
ส่งเสริมและนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับเศรษฐกิจ ธุรกิจ การค้าขายระหว่างสองประเทศ	45	9.36	
แปลเป็นภาษาไทยและกัมพูชา และส่งเสริมให้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ภาษาของกันและกัน	35	7.28	
แลกเปลี่ยนและเผยแพร่วัฒนธรรมประเพณีของทั้งสองประเทศ	32	6.65	
จัดรายการร่วมกัน	21	4.37	

วิद्यุฯ (ของไทยและหรือกัมพูชา) จะมีบทบาทในการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยและกัมพูชาได้อย่างไร	จำนวน (ความเห็น/ ครั้ง)	ร้อยละ	จำนวน (คน)
มีการแลกเปลี่ยนข่าวสารความรู้/ความคิดเห็นระหว่างสองประเทศ	20	4.16	
ไม่นำเสนอในสิ่งที่ก่อให้เกิดความขัดแย้ง สร้างความเสียหาย หรือการดูหมิ่น โจมตี เสียตสีกันและกัน	16	3.33	
อื่น ๆ	16	3.33	
นำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับการท่องเที่ยวของทั้ง 2 ประเทศ	12	2.49	
นำเสนอเนื้อหาหรือเรื่องที่ดี	12	2.49	
มีการพูดคุยกันระหว่างไทยและกัมพูชา	10	2.08	
ให้ข่าวสารที่เป็นจริง เป็นกลาง ไม่โจมตีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง	9	1.87	
จัดรายการร่วมกันเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นหรือข้อมูลข่าวสารซึ่งกันและกัน	9	1.87	
นำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับการข้ามแดนเข้าออกประเทศ การไปมาหาสู่กัน	8	1.66	
นำเสนอเนื้อหาหรือเรื่องที่มีสาระความรู้	7	1.46	
นำเสนอเนื้อหาหรือเรื่องที่ดีของทั้ง 2 ประเทศ	5	1.04	
นำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับการงานอาชีพ	5	1.04	
มีการทำความเข้าใจกันระหว่างไทยและกัมพูชา	3	0.62	
ให้ข่าวสารในด้านดีของไทยและกัมพูชา	3	0.62	
มีการช่วยเหลือและให้กำลังใจกันระหว่างไทยและกัมพูชา	3	0.62	
มีการปรึกษา ประสานงานกัน หรือร่วมมือกันระหว่างไทยและกัมพูชา	3	0.62	
เปิดโอกาสให้ชาวบ้านมีสิทธิในการพูดคุยในรายการ	2	0.42	
การไม่อคติโก่งกัน	2	0.42	
ให้ข่าวสารความรู้	2	0.42	
ให้ข่าวสารการเมือง	2	0.42	
กลุ่มตัวอย่างแสดงทัศนคติไม่เห็นด้วยต่อวิद्यุฯ ไทยและกัมพูชาที่จะมีบทบาทในการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทยและกัมพูชา	3	0.62	
กลุ่มตัวอย่างแสดงความคิดเห็นว่าให้ขึ้นอยู่กับรัฐหรือผู้มีอำนาจ	3	0.62	

วิทยาฯ (ของไทยและหรือกัมพูชา) จะมีบทบาทในการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยและกัมพูชาได้อย่างไร	จำนวน (ความเห็น/ ครั้ง)	ร้อยละ	จำนวน (คน)
ตอบเรื่องอื่น ๆ ไม่ใช่บทบาทของวิทยาฯ โดยกล่าวถึงความต้องการและความรู้สึกส่วนตัว	2	0.42	
ไม่แสดงความเห็น	89	18.50	89
รวม	481	100	400

* ผู้ตอบสามารถตอบได้มากกว่า 1 ประเด็น

ตารางที่ 102 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของการที่วิทยาฯ (ของไทยและหรือกัมพูชา) จะมีบทบาทในการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาในทัศนะของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัดสุรินทร์

จากการศึกษาพบว่าความเห็นต่อบทบาทในการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา ของวิทยาฯ (ของไทยและหรือกัมพูชา) ที่ควรมีตามทัศนะของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัดสุรินทร์ จำนวน 400 คน แบ่งเป็นผู้ตอบที่ไม่แสดงความเห็น จำนวน 89 คน และผู้ตอบที่แสดงความเห็น จำนวน 311 คน โดยผู้ที่แสดงความเห็นให้ทัศนะทั้งหมด 392 ความเห็น ซึ่งเรียงตามลำดับดังนี้

- 1) ผู้ตอบได้แสดงความเห็นต่อบทบาทในการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา ของวิทยาฯ (ของไทยและหรือกัมพูชา) ในประเด็นการส่งเสริมความสัมพันธ์และความร่วมมือระหว่างไทยและกัมพูชา ได้แก่ ส่งเสริมความสัมพันธ์ สามัคคีปรองดอง และเข้าใจกันระหว่างไทยและกัมพูชา ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “นำเสนอเรื่องราวความสัมพันธ์ที่ดีที่คนกัมพูชาและคนไทยที่มีต่อกันทั้งความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และการเป็นมิตรสหายที่ดีต่อกัน ” “การนำเสนอความสามัคคี ความปรองดอง ความเข้าใจ ” “ประชาสัมพันธ์ให้คนในประเทศเกิดความเข้าใจในอีกฝ่ายหนึ่ง สามัคคีกัน ” เป็นต้น, มีการช่วยเหลือและให้กำลังใจกันระหว่างไทยและกัมพูชา และมีการปรึกษา ประสานงานกัน หรือร่วมมือกันระหว่างไทยและกัมพูชา โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 57 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 11.85, จำนวน 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.62 และจำนวน 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.62 ตามลำดับ
- 2) จัดกิจกรรมเชื่อมความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน และนำเสนอผ่านวิทยาฯ ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ประชาชนระหว่าง 2 ประเทศ ทำกิจกรรมร่วมกันเมื่อมีโอกาส ทำให้ได้พูดคุยกัน ทำความรู้จัก สร้างมิตรภาพ ” “ควรให้ไทย-กัมพูชามาทำกิจกรรมร่วมกันจะได้มีความสัมพันธ์ดีขึ้น ” “จัดการแข่งขันกีฬา เพื่อเชื่อมความสัมพันธ์ โดยใช้สื่อวิทยาฯ เป็นสื่อกลาง ” เป็นต้น และส่งเสริมและนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับ เศรษฐกิจ ธุรกิจ การค้าขายระหว่างสองประเทศ ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “พูดแนะนำสินค้าต่าง ๆ ของแต่ละประเทศ ” “ส่งเสริมการค้าไทย-กัมพูชา ” “ส่งเสริมเรื่องการค้าขายสินค้า มีการแลกเปลี่ยนกัน ” เป็นต้น โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 45 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 9.36 เท่ากัน

- 3) แพลเป็นภาษาไทยและกัมพูชา และส่งเสริมให้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ภาษาของกันและกัน จำนวน 35 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 7.28 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “การแลกเปลี่ยนสื่อภาษาให้มีการเข้าใจและไม่แบ่งพรรคแบ่งพวกในเรื่องของภาษา ” “พูดภาษา แลกเปลี่ยนความรู้ทางภาษากัน จะได้รู้ภาษาของเค้า ” “สอนภาษาให้ทั้ง 2 ฝ่าย เพราะไม่รู้เรื่อง” เป็นต้น
- 4) แลกเปลี่ยนและเผยแพร่วัฒนธรรมประเพณีของทั้งสองประเทศ จำนวน 32 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 6.65 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “โดยนำเอาวัฒนธรรมแต่ละประเทศมาออกวิทย์ฯ” “มีการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมของแต่ละประเทศให้ได้รับรู้ ” “พูดแนะนำเกี่ยวกับวัฒนธรรมของสองประเทศ ให้นำเสนอให้กันและกันให้คนในประเทศเกิดความเข้าใจและสนใจ” เป็นต้น
- 5) จัดรายการร่วมกัน จำนวน 21 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 4.37 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “จัดการทำรายการวิทย์ฯ ร่วมกัน ” “การพูดจาท่อกัน เปิดคลื่นรายการร่วมกันเอาดีเจมารวมกัน พูดเรื่องอะไรก็ได้ แต่ให้ดีเจไทยและเขมรมาทำรายการร่วมกัน” “นักจัดรายการควรพูดให้ 2 ประเทศร่วมมือกัน” เป็นต้น
- 6) มีการแลกเปลี่ยนข่าวสารความรู้/ความคิดเห็นระหว่างสองประเทศ จำนวน 20 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 4.16 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ก็นำความรู้มาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน ” “จัดให้มีการพูดคุยแลกเปลี่ยนกัน ” “ส่งเสริมด้านแลกเปลี่ยนความรู้กันและกัน” เป็นต้น
- 7) ไม่นำเสนอในสิ่งที่ก่อให้เกิดความขัดแย้ง สร้างความเสียหาย หรือการดูหมิ่น โจมตี เสียชื่อเสียงกันและกัน จำนวน 16 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 3.33 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ไม่นำเสนอข่าวสารที่ทำให้ทั้ง 2 ฝ่ายขัดแย้งกัน ” “ไม่พูดโจมตีกัน ” “ไม่พูดเสียดีกัน” เป็นต้น
- 8) อื่น ๆ ได้แก่ “ส่งเสริมศาสนา ” “จัดให้มีการรายการจากผู้มีประสบการณ์มาพูดคุยกัน” “สามารถโทรคุยกันได้ ” “จัดการอบรม ” “การมาดูงานที่บ้านเราบ้านเขา ” “การอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข” “ไม่ล้ำเขตแดนกัน การติดต่อสื่อสาร ” “มาค้าขายร่วมกันแต่ไม่ยอมให้ประเทศเขมรนำยาเสพติดขึ้นมาในประเทศ ” “อยากให้ส่งเสริมเรื่องประวัติศาสตร์ให้แน่นอน เพื่อความสัมพันธ์จะได้ดีขึ้น ” “ประเทศใดประเทศหนึ่งควรลดอคติต่อกันลง แล้วจัดทำรายการโดยไม่พูดถึงเรื่องการเมืองหรือเรื่องที่เขมรมาบุกรุกแย่งชิงส่วนหนึ่งของไทยไป ” “สอนมารยาทผู้ดีให้จะได้ไม่ก้าวร้าวและจะได้อยู่ร่วมกันอย่างสงบขะที” “ความรู้เกี่ยวกับกัมพูชา ” “แนะนำความคิดของเขาเป็นยังไง ” “เขมรน่าจะเข้ามาแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างประเทศเกี่ยวกับวิทย์ฯ ของประเทศ ” “ก็เปิดกันตรีมเปิดเพลงสลับกับคุยกันในรายการเรื่องทั่ว ๆ ไป ” และ “อยากให้มีการจัดรายการมอบเพลงให้กันและกัน เพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดีซึ่งกันและกัน ” โดยในแต่ละความเห็นมีจำนวน 1 ครั้งเท่ากัน รวมจำนวน 16 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 3.33
- 9) นำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับการท่องเที่ยวของทั้ง 2 ประเทศ ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ควรนำความรู้นำเรื่องราวการท่องเที่ยวมาแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ” “การท่องเที่ยว การไปเที่ยวสถานที่ท่องเที่ยวซึ่งกันและกัน ” “การนำความรู้ หรือสถานที่ท่องเที่ยวมาคุยกันแลกเปลี่ยนกันทั้งสองฝ่าย ” เป็นต้น และนำเสนอเนื้อหาหรือ

- เรื่องที่ตี ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “นำเสนอสิ่งดี ๆ เช่น ประเพณี การค้าขาย” “จัดในแง่เรื่องที่ตี ๆ” “ควรนำเสนอแบบดีที่สุด คือ มีอะไรที่ดี ๆ ก็นำ ออกมาโชว์” เป็นต้น โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 12 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 2.49 เท่ากัน
- 10) มีการพูดคุยกันระหว่างไทยและกัมพูชา จำนวน 10 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 2.08 ซึ่งผู้ตอบ แสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “อยากให้ทั้ง 2 ฝ่ายคุยกันไม่แยกแยะว่าเป็นคนละ ประเทศ” “พูดคุยกันได้ก็ดี จะเป็นมิตรที่ดีต่อกัน” “หันหน้าเข้าหากันแล้วก็คุยกันอย่าง เป็นมิตร” เป็นต้น
 - 11) ให้ข่าวสารที่เป็นจริง เป็นกลาง ไม่โจมตีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นใน ประเด็นนี้ เช่น “พูดตามความเป็นจริง ไม่เบียดเบียนกัน เป็นกลางที่สุด” “ไม่พูดเข้าข้าง ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง” “เป็นกลางมากที่สุด” เป็นต้น และจัดรายการร่วมกันเพื่อส่งเสริม ความสัมพันธ์และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นหรือข้อมูลข่าวสารซึ่งกันและกัน ซึ่งผู้ตอบ แสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “พูดคุยกันผ่านรายการให้ผู้ฟัง แลกเปลี่ยนความ คิดเห็นกับผู้จัดและผู้ฟังในรายการ” “จัดให้มีการจัดรายการพูดคุย ตอบโต้ หรือเล่า ความเป็นของกันและกัน แลกเปลี่ยนกัน” “เปิดให้มีการเล่าเรื่องต่าง ๆ ร่วมกัน” เป็นต้น โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 9 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.87 เท่ากัน
 - 12) นำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับการข้ามแดนเข้าออกประเทศ การไปมาหาสู่กัน จำนวน 8 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.66 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “เชิญชวนอยากให้ไทย- เขมรไปมาหาสู่กันบ่อย ๆ จะได้รักกัน” “สื่อสารกันให้ประเทศชาติในเรื่องการเข้า-ออก” “เข้าออกไปมาหาสู่กันได้ เพื่อความเสรี” เป็นต้น
 - 13) นำเสนอเนื้อหาหรือเรื่องที่มีสาระความรู้ จำนวน 7 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.46 ซึ่งผู้ตอบ แสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “พูดอย่างมีสาระ” “ควรจัดรายการพูดเรื่องมีสาระ” “จัดรายการที่มีประโยชน์ต่อผู้ฟัง” เป็นต้น
 - 14) นำเสนอเนื้อหาหรือเรื่องที่ดีของทั้ง 2 ประเทศ ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “นำเสนอแต่สิ่งที่ดี ๆ ทั้ง 2 ฝ่าย ซึ่งกันและกัน” “ได้โดยการแนะนำสิ่งที่ดีของตนให้ อีกฝ่ายได้รู้ เพื่อเชื่อมความสัมพันธ์โดยให้ลองมาเทียบกับประเทศของตนดู” “จัด รายการเพื่อนำเสนอสิ่งที่ดีต่อกัน” เป็นต้น และนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับการงานอาชีพ ซึ่ง ผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “การรับจ้างของชาวต่างชาติที่เข้ามาในประเทศไทย” “การประกอบอาชีพทำมาหากิน” เป็นต้น โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 5 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.04 เท่ากัน
 - 15) มีการทำความเข้าใจกันระหว่างไทยและกัมพูชา และให้ข่าวสารในด้านดีของไทยและ กัมพูชา โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.62 เท่ากัน
 - 16) เปิดโอกาสให้ชาวบ้านมีสิทธิในการพูดคุยในรายการ, การไม่อคติโก่งกัน, ให้ข่าวสาร ความรู้, และให้ข่าวสารการเมือง โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.42 เท่ากัน

นอกจากที่ผู้ตอบได้แสดงความเห็นว่าวิทยุ กัมพูชาควรทำหรือควรมีบทบาทต่าง ๆ ดังกล่าว ข้างต้นแล้ว ผู้ตอบบางส่วนได้แสดงแสดงทัศนคติไม่เห็นด้วยต่อวิทยุ ไทยและกัมพูชาที่จะมีบทบาทใน การส่งเสริมความสัมพันธ์ไทยและกัมพูชา และเห็นว่าให้ขึ้นอยู่กับรัฐหรือผู้มีอำนาจ โดยในแต่ละ

ประเด็นมีจำนวน 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.62 และมีผู้ตอบอีกส่วนหนึ่งตอบเรื่องอื่น ๆ ไม่ใช่บทบาทของวิทยาฯ โดยกล่าวถึงความต้องการและความรู้สึกส่วนตัว จำนวน 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.42

6.2.3.3 แนวทางการดำเนินการเพื่อส่งเสริมวิद्यุชายแดนเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา
ในทัศนะของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนจังหวัดสุรินทร์

วิद्यุฯ (ของไทยและหรือกัมพูชา) จะมีบทบาทในการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยและกัมพูชาได้อย่างไร	จำนวน (ความเห็น/ ครั้ง)	ร้อยละ	จำนวน (คน)
ส่งเสริมความสัมพันธ์ สามัคคีรักใคร่ปรองดอง และเข้าใจกันระหว่างไทยและกัมพูชา	49	11.45	290
นำเสนอเนื้อหาหรือเรื่องที่ดีของทั้ง 2 ประเทศ	23	5.37	
อื่น ๆ	23	5.37	
ไม่นำเสนอในสิ่งที่ก่อให้เกิดการทะเลาะ ขัดแย้ง เกลียดชัง สร้างความเสียหาย ใส่ร้าย หรือล่วงเกินกัน	17	3.97	
ให้ข่าวสารในด้านดีของไทยและกัมพูชา	13	3.04	
ส่งเสริมการเห็นคุณค่าของคนที่เหมาะสมกัน	13	3.04	
นำเสนอด้วยการสรรเสริญ ชื่นชมกันและกัน	11	2.57	
จัดกิจกรรมร่วมกันเพื่อเชื่อมความสัมพันธ์ และนำเสนอผ่านวิद्यุฯ	11	2.57	
จัดรายการร่วมกัน	10	2.34	
ให้ข้อมูลข่าวสารที่เป็นความจริง ถูกต้อง เป็นกลาง	10	2.34	
นำเสนอเรื่องราวที่ทำให้ทั้งไทยและกัมพูชามองกันและกันในแง่ดี เห็นความดี เห็นคุณค่าของกันและกัน	9	2.10	
จัดรายการให้ผู้ฟังทั้งไทยและกัมพูชามีส่วนร่วมในรายการด้วยการแสดงความเห็นหรือขอคำปรึกษา	8	1.87	
ส่งเสริมการเคารพสิทธิของกันและกัน	8	1.87	
ไม่พูดดูถูก เหยียดหยาม สร้างความเสียหาย ใส่ร้าย หรือล่วงเกินกัมพูชา	7	1.64	
ส่งเสริมการรู้จักให้อภัย	7	1.64	
กลุ่มตัวอย่างแสดงความคิดเห็นว่าให้ขึ้นอยู่กับรัฐหรือผู้มีอำนาจ	7	1.64	
จัดรายการให้ผู้ฟังทั้งไทยและกัมพูชามีส่วนร่วมด้วยการโทรศัพท์เข้าในรายการเพื่อสนทนาและเชื่อมสัมพันธ์	6	1.40	
ไม่นำเสนอเรื่อง/ข่าวที่กระทบต่อความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา	6	1.40	
ส่งเสริมการให้ความเคารพและให้เกียรติกันและกัน	6	1.40	
การจัดรายการที่ดี และมีประโยชน์ต่อผู้ฟังทั้ง 2 ประเทศ	6	1.40	

วิทยาฯ (ของไทยและหรือกัมพูชา) จะมีบทบาทในการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยและกัมพูชาได้อย่างไร	จำนวน (ความเห็น/ ครั้ง)	ร้อยละ	จำนวน (คน)
นำเสนอข้อมูลข่าวสารเพื่อให้คนไทยเลิกต้องการของของคนอื่นหรือเขาพระวิหารของกัมพูชา	6	1.40	
ส่งเสริมและนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับเศรษฐกิจ การค้าขายระหว่างสองประเทศ	5	1.17	
มีรายการที่ส่งเสริมความเข้าใจระหว่างกัน	5	1.17	
มีการประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างวิทยาฯ ไทยและกัมพูชา	5	1.17	
นำเสนอเรื่องราวที่ทำให้คนไทยมองกัมพูชาในแง่ดี	4	0.93	
นำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับการท่องเที่ยวของทั้ง 2 ประเทศ	4	0.93	
จัดทำรายการใหม่ ๆ หลากหลายรูปแบบ	4	0.93	
นำเสนอเนื้อหาหรือเรื่องที่เป็นสาระความรู้	4	0.93	
การให้ข้อมูลข่าวสารที่มีประโยชน์ต่อคนและประเทศทั้งไทยและกัมพูชา	3	0.70	
ทำหรือมีบทบาทในด้านที่ดี	3	0.70	
ไม่นำเสนอเรื่อง/ข่าวที่กระทบต่อกัมพูชา	3	0.70	
มีการประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่าง 2 ประเทศ	3	0.70	
แนะนำไม่ให้ทหารไทยหาเรื่องกัมพูชา	3	0.70	
ส่งเสริมให้คนไทยและกัมพูชาไม่มีอคติ หรือแบ่งแยกสัญชาติ	3	0.70	
การให้ข้อมูลข่าวสารที่ดี สร้างสรรค์	2	0.47	
แนะนำให้ทหารไทยและกัมพูชาเจรจกันด้วยสันติวิธี ไม่ให้มีปัญหาต่อกัน	2	0.47	
ให้ความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ของไทยและกัมพูชาที่ชัดเจน	2	0.47	
นำเสนอและเผยแพร่วัฒนธรรมประเพณีของทั้งสองประเทศ	2	0.47	
นำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของทั้ง 2 ประเทศ	2	0.47	
ตอบเรื่องอื่น ๆ ไม่ใช่บทบาทของวิทยาฯ โดยกล่าวถึงความต้องการและความรู้สึกส่วนตัว	3	0.70	
ไม่แสดงความเห็น	110	25.70	110

วิทยาฯ (ของไทยและหรือกัมพูชา) จะมีบทบาทในการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยและกัมพูชาได้อย่างไร	จำนวน (ความเห็น/ ครั้ง)	ร้อยละ	จำนวน (คน)
รวม	428	100	400

* ผู้ตอบสามารถตอบได้มากกว่า 1 ประเด็น

ตารางที่ 103 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของการที่วิทยาฯ (ของไทยและหรือกัมพูชา) จะมีบทบาทในการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาในทัศนะของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนจังหวัดสุรินทร์

จากการศึกษาพบว่าความเห็นต่อบทบาทในการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา ของวิทยาฯ (ของไทยและหรือกัมพูชา) ที่ควรมีตามทัศนะของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนจังหวัดสุรินทร์ จำนวน 400 คน แบ่งเป็นผู้ตอบที่ไม่แสดงความเห็น จำนวน 110 คน และผู้ตอบที่แสดงความเห็น จำนวน 318 คน โดยผู้ที่แสดงความเห็นให้ทัศนะทั้งหมด 375 ความเห็น ซึ่งเรียงตามลำดับดังนี้

- 1) ส่งเสริมความสัมพันธ์ สามัคคีรักใคร่ปรองดอง และเข้าใจกันระหว่างไทยและกัมพูชา จำนวน 49 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 11.45 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ทำให้ประเทศไทยและกัมพูชามีความสัมพันธ์ที่ดี ” “พูดหรือแนะนำจะทำให้มีความสัมพันธ์และการสามัคคีกันทั้ง 2 ฝ่าย ” “พูดความดีของทั้ง 2 ประเทศ ให้เห็นความดีของกันและกันให้มากขึ้น เพื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างไทย-กัมพูชา” เป็นต้น
- 2) ผู้ตอบได้แสดงความเห็นว่าวิทยาฯ (ของไทยและหรือกัมพูชา) ควรนำเสนอเนื้อหาข่าวสารหรือเรื่องราวที่ดีที่ทำให้ทั้งไทยและกัมพูชามองกันและกันในแง่ดี เห็นความดี เห็นคุณค่าของกันและกัน ได้แก่ นำเสนอเนื้อหาหรือเรื่องที่ดีของทั้ง 2 ประเทศ ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “พูดในสิ่งที่ดี ๆ ของกันและกัน ” “พูดให้ดีทั้ง 2 ข้าง ” “พูดและโฆษณาเรื่องดี ๆ ของประเทศทั้งสอง ” เป็นต้น, ให้ข่าวสารในด้านดีของไทยและกัมพูชา ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ให้ข่าวที่ดี ๆ ต่อกันและกัน ” “ทำข่าวที่ดี ๆ ของกันและกัน ” “ทำข่าวดี ๆ ของไทยและกัมพูชาให้ได้รับรู้ว่ามีดีเหมือนกัน” เป็นต้น และนำเสนอเรื่องราวที่ทำให้ทั้งไทยและกัมพูชามองกันและกันในแง่ดี เห็นความดี เห็นคุณค่าของกันและกัน ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “แนะนำให้ทั้ง 2 ประเทศมองกันในแง่ดี ” “พูดแต่เรื่องดี ๆ ของทั้ง 2 ประเทศ ให้มองกันในแง่ดี ” “พูดแนะนำให้ผู้ฟังทั้ง 2 ประเทศรู้สึกชอบกัน มองกันในแง่ดี ” เป็นต้น โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 23 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 5.37, จำนวน 13 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 3.04 และจำนวน 9 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 2.10 ตามลำดับ
- 3) อื่น ๆ ได้แก่ “ให้ข่าวและจัดรายการดี ๆ ที่ทำให้ผู้ฟังยอมรับในสิ่งที่ตนมี (มีความพอใจ)” “ทำข่าวอะไรที่เป็นสิ่งดี ๆ ให้แก่กันและคนเราก็ไม่ควรเลือกถือสัญชาติ ” “ควรทำข่าวส่งข่าวให้กันและกัน แลกเปลี่ยนข่าวกัน ” “ทำข่าวหรือทำอะไรให้เหมาะสมทั้ง 2 ประเทศ ” “ให้ข่าวอะไรที่ไม่ทำให้ผู้ฟังฟังแล้วดูถูกกัน ” “ส่งเสริมอาชีพให้ประชากรระหว่างประเทศไทยและกัมพูชา ” “ทำมาหากินด้วยกันเพื่อความเจริญและผลประโยชน์

- ด้วยกัน” “ควรแนะนำให้ประชาชนไทยรู้จักกับกัมพูชา” “จัดรายการที่แนะนำและส่งเสริมให้มีการเจรจาต่อกันระหว่างพรมแดน” “ทำข่าวที่เตือนให้ผู้ฟังทั้ง 2 ประเทศเข้าใจถึงปัญหาที่เกิดขึ้นหรือผลต่อการทำสงครามให้มาก ๆ” “พูดแนะนำให้ทุกคนรับรู้ถึงปัญหาและสาเหตุที่เกิดขึ้นให้ชัดเจนทั้ง 2 ประเทศ” “ใช้คำพูดในการจัดรายการที่สุภาพ” “ไม่พูดอะไรจากเรื่องเล็กให้เป็นเรื่องใหญ่” “จัดรายการส่งเสริมกีฬา” “พูดให้ความช่วยเหลือกันในเรื่องต่าง ๆ ได้” “วิทยาฯ ทั้ง 2 ควรรู้จักร่วมมือและสามัคคีต่อกัน” “ควรรู้จักรวบรวมกันและร่วมมือกัน” “รู้จักร่วมมือร่วมใจกันแก้ปัญหาและวิธีการใหม่ ๆ ที่ดีด้วยกัน” “จัดรายการสนทนาความรู้ทั่วไป” “ยกระดับประชาชนทั้งไทย-กัมพูชา” โดยในแต่ละความเห็นมีจำนวน 1 ครั้งเท่ากัน และ “ควรมีกรรมการคอยดูแลจัดรายการ” จำนวน 3 ครั้ง รวมความเห็นทั้งหมดจำนวน 23 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 5.37
- 4) ผู้ตอบได้แสดงความเห็นว่าวิทยาฯ (ของไทยและหรือกัมพูชา) ไม่ควรนำเสนอสิ่งที่ก่อให้เกิดความขัดแย้ง ใส่ร้าย หรือกระทบกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยและกัมพูชา ได้แก่ ไม่นำเสนอในสิ่งที่ก่อให้เกิดการทะเลาะ ขัดแย้ง เกลียดชัง สร้างความเสียหาย ใส่ร้าย หรือล่วงเกินกัน ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ทำอย่างไรก็ได้ที่ไม่ทำให้ประเทศทั้ง 2 ทะเลาะกันก็พอ” “ทำข่าวให้เกิดความเสียหายต่อกัน” “อย่าล่วงเกินต่อกัน” เป็นต้น และไม่นำเสนอเรื่อง/ข่าวที่กระทบต่อความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ทำข่าวอะไรที่ไม่กระทบต่อกัน” “พูดอะไรที่ไม่ทำให้กระทบต่อความสัมพันธ์ต่อกัน” “เรื่องใดที่กระทบต่อนโยบายหรือกระทบต่อความสัมพันธ์ก็ไม่ควรพูด” เป็นต้น โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 17 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 3.97 และจำนวน 6 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.40 ตามลำดับ
- 5) ผู้ตอบได้แสดงความเห็นว่าวิทยาฯ (ของไทยและหรือกัมพูชา) ควรส่งเสริมการเห็นคุณค่าเคารพสิทธิ และให้เกียรติซึ่งกันและกัน ได้แก่ ส่งเสริมการเห็นคุณค่าของคนที่ทำเทียมกัน ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ยกระดับคุณค่าของคนให้เท่าเทียมกัน” “แนะนำให้ยกระดับคุณค่าของคนให้เท่า ๆ กัน” “แนะนำเตือนสติแก่ประชาชนทั้ง 2 ประเทศให้รู้จักให้คุณค่าของคน” เป็นต้น, ส่งเสริมการเคารพสิทธิของกันและกัน ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “เคารพสิทธิกันและกันไม่ล่วงเกินกัน” “พูดถึงเรื่องสิทธิของคน ให้ผู้ฟังทั้ง 2 ประเทศได้รับรู้ว่าคนเรามีสิทธิเท่าเทียมกัน” “ควรแนะนำให้คนไทยและคนกัมพูชา รู้จักเคารพสิทธิซึ่งกันและกัน” เป็นต้น และส่งเสริมการให้ความเคารพและให้เกียรติกันและกัน ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ให้ข่าวที่ทำให้เกียรติซึ่งกันและกัน” “ทำอะไรก็ตามควรรู้จักเคารพและให้เกียรติซึ่งกันและกัน” “ทำข่าวที่ทำให้เกียรติกันและกัน” เป็นต้น โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 13 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 3.04, จำนวน 8 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.87 และจำนวน 6 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.40 ตามลำดับ
- 6) นำเสนอด้วยการสรรเสริญ ชื่นชมกันและกัน ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ควรพูดยกย่องสรรเสริญต่อกันและกัน” “ควรพูดสรรเสริญชื่นชมกันและกัน” “พูดอะไรที่ดี ๆ ต่อกัน สรรเสริญต่อกัน” เป็นต้น และจัดกิจกรรมร่วมกันเพื่อเชื่อมความสัมพันธ์ และนำเสนอผ่านวิทยาฯ ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “แนะนำและจัดให้ไทยและกัมพูชา ประกอบกิจกรรมร่วมกันให้บ่อย อาจจะเป็นการร่วม

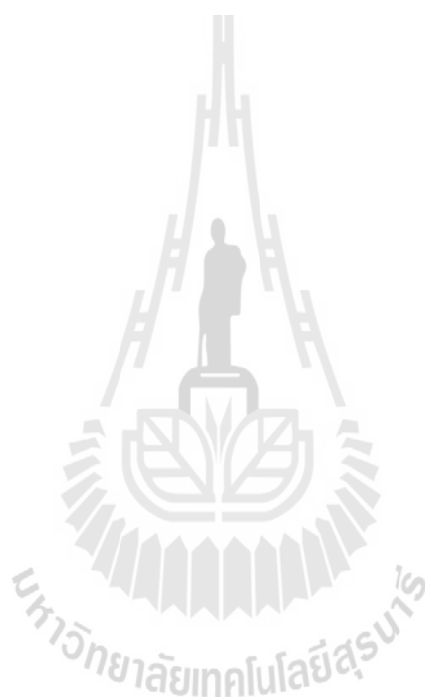
ทำบุญในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาได้ เพราะกัมพูชาก็เชื่อศาสนาพุทธเหมือนไทย ” “ควรแนะนำให้มีการจัดกิจกรรมร่วมกันให้บ่อย ๆ เช่น การแข่งขันฟุตบอล และกีฬาอื่น ๆ (ไทย-เขมร)” “แนะนำหรือจัดกิจกรรมอะไรบางอย่างที่เป็นการผูกพันต่อกัน เช่น การส่งเสริมอาชีพแก่ประชาชน ให้ไทยและกัมพูชาลงทำกิจกรรมร่วมกัน ” เป็นต้น โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 11 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 2.57 เท่ากัน

- 7) จัดรายการร่วมกัน ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “หากมีการจัดรายการวิทยุ ๆ ร่วมกัน ก็คิดว่าดี” “ควรจัดให้ทำรายการวิทยุ ๆ ร่วมกันเพราะเป็นการสามัคคีต่อกัน ” “จัดรายการร่วมกัน และมีความร่วมมือกัน ” เป็นต้น และให้ข้อมูลข่าวสารที่เป็นความจริง ถูกต้อง เป็นกลาง ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “เป็นสื่อกลางคอยให้ข่าวที่เป็นความจริงและถูกต้องแก่ประชาชน ” “ไม่ควรพูดหรือทำข่าวแบบลำเอียง ควรเป็นกลาง คอยให้ข่าวที่ถูกต้อง ” “เป็นสื่อกลางที่คอยให้ข่าวที่เป็นจริงและถูกต้องแก่ประชาชน” เป็นต้น โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 10 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 2.34 เท่ากัน
- 8) จัดรายการที่ให้ผู้ฟังทั้งไทยและกัมพูชามีส่วนร่วมในรายการด้วยการแสดงความเห็นหรือขอคำปรึกษา 8 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.87 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “เป็นที่คอยให้คำปรึกษาที่ดี ๆ แก่ประชาชนทั้ง 2 ประเทศและเปิดโอกาสให้มีการโทรเข้ามาแสดงความคิดเห็นอย่างเท่าเทียมกัน ” “จัดรายการช่วยแก้ไขปัญหาหรือให้คำปรึกษา ถามวิทยุฯ โดยให้มีการโทรเข้าขอคำปรึกษา” “เปิดโอกาสให้ผู้ฟังสามารถโทรเข้าถามความคิดเห็นและอธิบายให้ประชาชนฟังด้วย” เป็นต้น
- 9) ไม่พูดดูถูกเหยียดหยาม สร้างความเสียหาย ใส่ร้าย หรือล่วงเกินกัมพูชา ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “พูดอะไรที่ไม่ดูถูกกัมพูชา ” “เวลาให้ข่าวออกอากาศก็ควรพูดในเรื่องที่ควรพูด อายากตัวอย่างโยนความไม่ดีหรือพฤติกรรมแย่ ๆ ว่าเป็นนิสัยของคนกัมพูชา ” “อย่าพูดไม่ดีต่อกัน ” เป็นต้น, ส่งเสริมการรู้จักให้อภัย ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “พูดแนะนำให้ผู้ฟังทั้ง 2 ประเทศรู้จักให้อภัยต่อกันและกัน ยอมรับในสิ่งที่ตนมี” “พูดให้ประชาชนแถบชายแดนไทย-กัมพูชา รู้จักให้อภัยกัน” “ควรจัดรายการแนะนำให้ประชาชนทั้ง 2 ประเทศ รู้จักให้อภัยต่อกัน ” เป็นต้น และกลุ่มตัวอย่างแสดงความคิดเห็นว่าให้ขึ้นอยู่กับรัฐหรือผู้มีอำนาจ ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ไม่รู้เหมือนกัน ให้เป็นหน้าที่ของรัฐบาลแล้วกัน ” “เราไม่ทราบ ขึ้นอยู่กับผู้นำประเทศของเขาเจรจากัน” “ให้ผู้ใหญ่หรือผู้นำทำการเจรจากัน ปรับความเข้าใจกัน ส่วนประชาชนก็ไม่เคยมีปัญหาต่อกันอยู่แล้ว” เป็นต้น โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 7 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.64 เท่ากัน
- 10) จัดรายการที่ให้ผู้ฟังทั้งไทยและกัมพูชามีส่วนร่วมด้วยการโทรศัพท์เข้าในรายการเพื่อสนทนาและเชื่อมสัมพันธ์ ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ควรจัดรายการที่มีการรับสายโทรศัพท์ทั้งคนไทยและคนกัมพูชา ที่โทรเข้าร่วมขอเพลงเพื่อความผูกพันระหว่างไทย-กัมพูชา” “จัดรายการให้คนไทยและคนกัมพูชาโทรเข้าขอเพลงและสนทนากัน” “จัดรายการให้คนไทยและคนกัมพูชาโทรเข้าร่วมสนทนากันเพื่อความรู้จักกันให้ดียิ่งขึ้น” เป็นต้น, การจัดรายการที่ดี และมีประโยชน์ต่อผู้ฟังทั้ง 2 ประเทศ ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “จัดรายการที่สร้างสรรค์ให้ประเทศทั้งสอง ” “จัดรายการดี ๆ ให้ผู้ฟังทั้ง 2 ประเทศได้รับรู้” “จัดรายการที่มีประโยชน์ต่อประเทศทั้งสอง”

เป็นต้น, และนำเสนอข้อมูลข่าวสารเพื่อให้คนไทยเลิกต้องการของของคนอื่นหรือเขา พระวิหารของกัมพูชา ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ควรทำข่าวหรือแนะนำให้ประชาชนไทยเลิกคิดอยากมีอยากได้อะไรที่ไม่ใช่ของตนเอง ” “พูดให้ประชาชนไทยเลิกความคิดที่อยากได้เขาพระวิหาร ” “แนะนำอย่าให้ไทยอยากได้ของคนอื่น” เป็นต้น โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 6 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.40 เท่ากัน

- 11) ส่งเสริมและนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับเศรษฐกิจ การค้าขายระหว่างสองประเทศ ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ส่งเสริมธุรกิจทั้ง 2 ประเทศให้พัฒนาขึ้น ” “ส่งเสริมและสนับสนุนสินค้า ” “ยกระดับผลิตภัณฑ์ทั้ง 2 ประเทศ” เป็นต้น, มีรายการที่ส่งเสริมความเข้าใจระหว่างกัน ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ควรจัดรายการหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับการปรับความเข้าใจกันตามพรมแดน ” “จัดรายการแนะนำปรับความเข้าใจกันเพื่อไม่ให้ผิดใจและมีปัญหา ” “คิดว่าน่าจะหาเหตุผลหรือปัญหาและหาทางออกที่ประเทศทั้ง 2 มีผลกระทบต่อกันมาทำข่าวปรับความเข้าใจกัน ” เป็นต้น และมีการประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างวิทย์ฯ ไทยและกัมพูชา ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “หมั่นประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นต่อกัน ” “มีการประชุมระหว่างประเทศทั้ง 2 เพื่อช่วยให้ข้อคิดหรือแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ” “แลกเปลี่ยนความรู้ทั้งไทยและกัมพูชา” เป็นต้น โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 5 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.17 เท่ากัน
- 12) นำเสนอเรื่องราวที่ทำให้คนไทยมองกัมพูชาในแง่ดี ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “แนะนำให้มองกันในแง่ดี ” “พูดให้มองกันในแง่ดีมาก ๆ ” เป็นต้น, นำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับการท่องเที่ยวของทั้ง 2 ประเทศ ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “พูดให้ทั้ง 2 ประเทศ มาท่องเที่ยวระหว่างกันและกัน ” “แนะนำให้มีการท่องเที่ยวระหว่างทั้ง 2 ประเทศ ” “ควรสนับสนุนแหล่งท่องเที่ยวทั้ง 2 ประเทศให้เก๋กัน ” เป็นต้น, จัดทำรายการใหม่ ๆ หลากหลายรูปแบบ ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “มีรายการหลากหลาย น่าฟัง ” “จัดรายการที่แปลกใหม่ขึ้นเป็นที่น่าสนใจต่อผู้ฟัง ” เป็นต้น และนำเสนอเนื้อหาหรือเรื่องที่เป็นสาระความรู้ ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ทำข่าวแนะนำ อบรม ” “อบรมและให้คำแนะนำต่อกัน ” เป็นต้น โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 4 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.93 เท่ากัน
- 13) การให้ข้อมูลข่าวสารที่มีประโยชน์ต่อคนและประเทศทั้งไทยและกัมพูชา, ทำหรือมีบทบาทในด้านที่ดี, มีการประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่าง 2 ประเทศ, ไม่แนะนำเรื่อง/ข่าวที่กระทบต่อกัมพูชา, แนะนำไม่ให้ทหารไทยหาเรื่องกัมพูชา และส่งเสริมให้คนไทยและกัมพูชาไม่มีอคติ หรือแบ่งแยกสัญชาติ โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.70 เท่ากัน
- 14) การให้ข้อมูลข่าวสารที่ดี สร้างสรรค์, แนะนำให้ทหารไทยและกัมพูชาเจรจากันด้วยสันติวิธี ไม่ให้มีปัญหาต่อกัน, ให้ความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ของไทยและกัมพูชาที่ชัดเจน, นำเสนอและเผยแพร่วัฒนธรรมประเพณีของทั้งสองประเทศ และนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของทั้ง 2 ประเทศ โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.47 เท่ากัน

จากความเห็นข้างต้น ผู้ตอบบางส่วนได้แสดงความคิดเห็นเรื่องอื่น ๆ ไม่ใช่บทบาทของวิทยาฯ โดยกล่าวถึงความต้องการและความรู้สึกร่วมตัว จำนวน 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.70

6.2.4 แนวทางการประยุกต์แนวคิดการสื่อสารระหว่างประเทศแบบมีส่วนร่วมในวิทยุชายแดน

การศึกษาเกี่ยวกับทัศนะของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ดำเนินการวิทยุฯ ต่อการประยุกต์แนวคิดการสื่อสารระหว่างประเทศแบบมีส่วนร่วมในวิทยุชายแดนสู่การปฏิบัติ มีผลการศึกษาดังนี้

6.2.4.1 แนวทางการประยุกต์แนวคิดการสื่อสารระหว่างประเทศแบบมีส่วนร่วมในวิทยุชายแดนในทัศนะของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ดำเนินการวิทยุฯ

กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ดำเนินการวิทยุฯ อำเภอคาบเชิง จังหวัดสุรินทร์ทั้งหมดเห็นด้วยกับแนวคิดฯ โดยเห็นว่าดีและมีประโยชน์ต่อทั้งประเทศไทยและกัมพูชา เพราะจะทำให้เกิดการพูดคุย แลกเปลี่ยนความคิดเห็น แลกเปลี่ยนวัฒนธรรมประเพณี และแลกเปลี่ยนการค้าขายระหว่างกัน อันทำให้ได้แนวทางที่จะทำให้เกิดความสุขแก่ประชาชนของทั้ง 2 ประเทศ รวมทั้งเป็นการเชื่อมความสัมพันธ์ ความรักระหว่างกัน และยังส่งผลต่อเศรษฐกิจและสังคมของทั้ง 2 ประเทศให้ดีขึ้นด้วย

กลุ่มตัวอย่างส่วนหนึ่งยังกล่าวว่า เป็นโอกาสทำให้คนทั้ง 2 ประเทศได้ร่วมพูดคุยกัน ซึ่งจะเกิดประโยชน์แก่ประชาชนของทั้ง 2 ประเทศ รวมทั้งเป็นการให้เกียรติคนกัมพูชาในการสื่อสารระหว่างประเทศแบบมีส่วนร่วมในการดำเนินการตามแนวคิดฯ ดังกล่าว

การนำแนวคิดการสื่อสารระหว่างประเทศแบบมีส่วนร่วมในวิทยุชายแดนไปสู่การปฏิบัติ กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ดำเนินการวิทยุฯ มีทัศนคติที่แตกต่างกัน ซึ่งสามารถจำแนกได้เป็น 2 กลุ่ม คือ

- 1) กลุ่มที่เห็นว่าสามารถทำได้ โดยกลุ่มตัวอย่างที่เห็นว่าสามารถนำแนวคิดฯ ไปสู่การปฏิบัติได้ ซึ่งเป็นส่วนใหญ่ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ดำเนินการวิทยุฯ ได้กล่าวถึงเงื่อนไขที่จะทำให้ประยุกต์แนวคิดฯ สู่ภาคปฏิบัติได้ มีดังนี้
 - (1) มีงบประมาณสนับสนุนในการดำเนินการ
 - (2) รัฐต้องส่งเสริม/สนับสนุน
 - (3) ต้องมีล่ามแปลภาษา
 - (4) ควรมีตัวแทนจากภาครัฐ เช่น วัฒนธรรมจังหวัด อำเภอ มาร่วมดำเนินการ
 - (5) มีบุคลากรที่มีจิตใจอาสาสมัครที่จะทำ
 - (6) ควรให้วิทยุชุมชนในพื้นที่ส่งสัญญาณด้วยกำลังส่งสูงขึ้นไปขยายการครอบคลุมพื้นที่ของสัญญาณทั้ง 2 ฝ่าย
 - (7) รัฐบาลทั้ง 2 ประเทศต้องพูดคุยและตกลงกัน และไม่มีปัญหาเรื่องการเมืองระหว่างประเทศ
 - (8) ผู้บริหารสถานีต้องให้การสนับสนุน
- 2) กลุ่มที่ไม่มั่นใจว่าจะทำได้หรือไม่ กลุ่มตัวอย่างที่แสดงความไม่มั่นใจในการนำแนวคิดฯ สู่การปฏิบัติและเห็นว่าเป็นไปได้ยาก โดยให้เหตุผลต่าง ๆ ดังนี้
 - (1) มีปัญหาเรื่องการเดินเข้า-ออก เพราะการทำบัตรข้ามแดนต้องใช้จ่ายเงิน

- (2) ไม่มีงบประมาณในการดำเนินการ
- (3) ปัญหาความขัดแย้งทางการเมืองระหว่าง 2 ประเทศ
- (4) ไม่มั่นใจว่าใครหรือหน่วยงานใดจะเป็นผู้ดำเนินการ หรือเป็นตัวเชื่อม

6.2.4.2 แนวทางการประยุกต์แนวทางการสื่อสารระหว่างประเทศแบบมีส่วนร่วมในวิทยุชายแดน ในทัศนะของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัดสุรินทร์

ในทัศนะของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัดสุรินทร์ มีความเห็นตามประเด็น
คำถาม ดังนี้

1) คิดเห็นอย่างไรถ้าทั้งคนไทยและกัมพูชา ร่วมคิดร่วมทำรายการวิทยุ เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ ไทยและกัมพูชา

คิดเห็นอย่างไรถ้าทั้งคนไทยและกัมพูชา ร่วมคิดร่วมทำ รายการวิทยุ เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทยและกัมพูชา	จำนวน (ความเห็น/ ครั้ง)	ร้อยละ	จำนวน (คน)
เป็นการส่งเสริมความเข้าใจกัน ความรัก ความสามัคคี มิตรภาพ และความสัมพันธ์ระหว่างไทยและกัมพูชา	153	34.46	394
ได้แลกเปลี่ยนข่าวสารความรู้ และความคิดเห็นระหว่าง ไทยและกัมพูชา	56	12.61	
ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ภาษาระหว่างกัน	34	7.66	
เห็นว่าดีแต่ไม่แสดงความเห็นเพิ่มเติม	30	6.76	
เป็นการส่งเสริมการหาหรือประสานงาน และความร่วมมือ ระหว่างไทยและกัมพูชา	19	4.28	
ทำให้ทั้งคนไทยและกัมพูชาได้ฟัง รู้ และเข้าใจ 2 ภาษา	16	3.60	
ทำให้ทราบข้อมูลข่าวสารระหว่างกันทั้งไทยและกัมพูชา	13	2.93	
คนไทยและกัมพูชาได้พูดคุยสื่อสารและเข้าใจกันมากขึ้น	13	2.93	
เห็นด้วย อื่น ๆ	13	2.93	
ทำให้ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้วัฒนธรรมประเพณี	12	2.70	
เป็นการส่งเสริมเศรษฐกิจ การค้าขาย	12	2.70	
ดีเพราะทำให้คนไทยได้เรียนรู้ภาษาเขมร	7	1.58	
ทำให้ทราบข่าวสารต่าง ๆ	5	1.13	
เห็นว่าดีแต่ควรมีล่ามแปลภาษาไทยและเขมร	4	0.90	
ทำให้ทราบข้อมูลข่าวสารของกัมพูชา	4	0.90	
ทำให้การไปมาหาสู่กันสะดวกและง่าย	3	0.68	
เป็นการช่วยลดและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ เช่น ความขัดแย้ง และสงครามระหว่างไทยและกัมพูชา	3	0.68	
เป็นเรื่องที่แปลกใหม่	3	0.68	

คิดเห็นอย่างไรถ้าทั้งคนไทยและกัมพูชาช่วยคิดร่วมทำรายการวิทยุฯ เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทยและกัมพูชา	จำนวน (ความเห็น/ ครั้ง)	ร้อยละ	จำนวน (คน)
ทำให้รู้จักกันมากขึ้น	2	0.45	
ทำให้ได้ความบันเทิง สนุกสนาน	2	0.45	
ทำให้รู้ประวัติศาสตร์ของกันและกัน	2	0.45	
ไม่ดีเพราะภาษาต่างกัน ทำให้ฟังภาษาของกันและกันไม่รู้เรื่อง หรือไม่เข้าใจ	12	2.70	
ไม่เห็นด้วย อื่น ๆ	5	1.13	
มีทั้งดีและไม่ดีและแสดงความเห็นว่าดีในด้านการได้ทำรายการวิทยุฯ ร่วมกัน และทำให้สามัคคีกัน แต่ไม่ดีเพราะไม่เข้าใจภาษาของกันและกัน และแสดงทัศนคติส่วนตัวว่าไม่เชื่อใจคนกัมพูชา	2	0.45	
ไม่ดีและไม่เห็นด้วย เพราะไทยดีอยู่แล้วและดีกว่ากัมพูชา	2	0.45	
ไม่ดี เพราะอาจทำให้เกิดการทะเลาะกัน	2	0.45	
กลุ่มตัวอย่างแสดงทัศนคติว่าไม่ดีโดยให้เหตุผลว่าไม่ชอบ	4	0.90	
กลุ่มตัวอย่างแสดงทัศนคติที่เป็นลบต่อคนกัมพูชา เช่น คด โกง เอาเปรียบคนไทย	3	0.68	
กลุ่มตัวอย่างแสดงทัศนคติว่าไม่ดีโดยให้เหตุผลว่าอาจทำให้คนไทยตกงานและอยากให้ต่างคนต่างอยู่	2	0.45	
ไม่แสดงความเห็น	6	1.35	6
รวม	444	100	400

* ผู้ตอบสามารถตอบได้มากกว่า 1 ประเด็น

ตารางที่ 104 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของทัศนคติต่อแนวคิดร่วมคิดร่วมทำรายการวิทยุฯ เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาในทัศนะของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัดสุรินทร์

จากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัดสุรินทร์มีความเห็นต่อแนวคิดร่วมคิดร่วมทำรายการวิทยุฯ เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทยและกัมพูชา จำนวน 400 คน แบ่งเป็นผู้ตอบที่ไม่แสดงความเห็น จำนวน 6 คน และผู้ตอบที่แสดงความเห็น จำนวน 394 คน โดยผู้ที่แสดงความเห็นให้ทัศนคติทั้งหมด 438 ประเด็น ซึ่งเรียงตามลำดับดังนี้

- ประเด็นความเห็นที่เห็นด้วย จำนวน 412 ครั้ง
 - 1) ผู้ตอบมีความเห็นต่อแนวคิดร่วมคิดร่วมทำรายการวิทยุฯ เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทยและกัมพูชา ในประเด็นการส่งเสริมความสัมพันธ์, ความเข้าใจอันดี, ความร่วมมือและ

ความช่วยเหลือกันระหว่างไทยและกัมพูชา ได้แก่ เป็นการส่งเสริมความเข้าใจกัน ความรัก ความสามัคคี มิตรภาพ และความสัมพันธ์ระหว่างไทยและกัมพูชา ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “เห็นด้วย เพราะถ้าทั้งคนไทยและกัมพูชา่วมคิดร่วมทำรายการวิทยุฯ ก็จะทำให้ความสัมพันธ์ของสองประเทศดีขึ้น มีความเข้าใจ เห็นอกเห็นใจกันมากขึ้น” “ดี เพราะจะมีความสัมพันธ์ที่ดีและสามัคคีกัน” “คิดว่าดี เพราะทั้งคนไทยและกัมพูชาจะได้ไม่ขัดแย้งและอีกทั้งยังจะได้สร้างความรักใคร่ ความสามัคคีระหว่างประเทศอีกด้วย” เป็นต้น และเป็นการส่งเสริมการหารือประสานงาน และความร่วมมือระหว่างไทยและกัมพูชา ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “เห็นด้วย เพราะเป็นการร่วมมือร่วมใจกัน” “ดี มาก ทำให้ประสานงานกัน ทำให้ได้ร่วมงานกัน” “เป็นเรื่องที่ดี จะได้ปรึกษากัน ต่างคนต่างออกวิทยุฯ” เป็นต้น โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 153 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 34.46 และจำนวน 19 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 4.28 ตามลำดับ

- 2) ได้แลกเปลี่ยนข่าวสารความรู้ และความคิดเห็นระหว่างไทยและกัมพูชา โดยสามารถแบ่งความเห็นออกได้เป็น 4 กลุ่ม คือ (1) ได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น (2) ได้แลกเปลี่ยนข่าวสารความรู้ (3) ได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและข่าวสารความรู้ และ (4) ได้แลกเปลี่ยนกว้าง ๆ ไม่ระบุ รวมทั้งหมดจำนวน 56 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 12.61 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “เห็นด้วย จะได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน” “ดี เพราะจะได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นความแตกต่างระหว่าง 2 ประเทศ” “ดี จะได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างประเทศ” เป็นต้น
- 3) ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ภาษาระหว่างกัน จำนวน 34 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 7.66 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ดี แลกเปลี่ยนภาษาซึ่งกันและกัน” “ดี เพราะจะได้แลกเปลี่ยนภาษา” “เห็นด้วย จะได้เรียนรู้ภาษาซึ่งกันและกัน” เป็นต้น
- 4) เห็นว่าดีแต่ไม่แสดงความเห็นเพิ่มเติม จำนวน 30 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 6.76 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ดี (ถ้าทำได้) ถ้าคนไทย-กัมพูชา ร่วมคิดร่วมทำรายการวิทยุฯ ร่วมกัน” “เห็นด้วย ช่วยกันคิดช่วยกันทำ” “ดี เน้นเรื่องที่ดี ไม่แสดงความเห็นเพิ่มเติม” เป็นต้น
- 5) ทำให้ทั้งคนไทยและกัมพูชาได้ฟัง รู้ และเข้าใจ 2 ภาษา จำนวน 16 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 3.60 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “อาจทำให้คนไทยเข้าใจในภาษากัมพูชา และกัมพูชาเข้าใจในภาษาไทย” “ดี เพราะจะได้ฟังทางกัมพูชาและไทยสลับกันไป” “ดี จะได้รู้ทั้ง 2 ภาษาและจะได้เข้าใจภาษาเขมรมากขึ้นกว่านี้” เป็นต้น
- 6) ทำให้ทราบข้อมูลข่าวสารระหว่างกันทั้งไทยและกัมพูชา ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “เห็นด้วย จะได้รู้ข่าวสารบ้านเมืองของกันและกัน” “ดี ได้รู้ข่าวสารทั้ง 2 ประเทศ” “เห็นด้วย เพราะจะพูดคุยกันในขณะที่เป็นอยู่ของกันและกัน” เป็นต้น และคนไทยและกัมพูชาได้พูดคุยสื่อสารและเข้าใจกันมากขึ้น ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ดี จะได้สื่อสารกันรู้เรื่อง” “ดี อยากให้เขาร่วมกัน จะได้สื่อสารซึ่งกันและกัน” “ดี เพราะจะได้คุยกันได้ทุกเรื่อง” เป็นต้น โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 13 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 2.93 เท่ากัน

- 7) เห็นด้วย อื่น ๆ ได้แก่ “จะได้นำเสนอข้อมูลเป็นกลางทั้ง 2 ฝ่าย ” “ดี ทำให้ทั้งสองฝ่ายดีขึ้น” “เห็นด้วย เพราะอาจจะทำให้คนไทยกับกัมพูชาเกิดเข้าใจเห็นอกเห็นใจซึ่งกันและกัน” “ดี ถ้าเข้ากันได้จะได้ไปเที่ยวประเทศเขา ” “ดี ได้รับรู้ถึงความเสมอภาคกัน ค่ามาจัดกับเราได้ เราก้ไปจัดที่เขมรได้ แต่ข้อมูลจะต้องผ่านการกรองก่อนจากผู้ที่อยู่แล้ว ” “ดี โดยการพูดถึงสิ่งดีของกันและกัน ” “เป็นเรื่องที่ดี แต่ต้องมีธรรมะด้วย ” “ก็ดี หากไม่มีการเมืองมาเกี่ยวข้อง ” “ดี แต่ไม่ใช่ทำแล้วมาขัดแย้งกัน ” “ดี บางคนฟังออกก็ดี บางคนไม่ชอบ ” “ก็เป็นความคิดที่ดี แต่เราต้องคำนึงถึงด้วยว่าประชาชนส่วนใหญ่ เขาจะเลือกรับฟังหรือเปล่า แต่ถ้าลงความคิดเดียวกัน แต่แยกกันทำ แยกกันจัดรายการมันน่าจะดีกว่าทำร่วมกัน ” “เห็นด้วย จะมีสิทธิเสรีภาพเท่าเทียมกัน เขานำเสนอข่าวเกี่ยวกับเรา เรานำเสนอข่าวเกี่ยวกับเขา ” และ “ดี ควรปรึกษากันก่อน ” โดยในแต่ละความเห็นมีจำนวน 1 ครั้งเท่ากัน รวมจำนวน 13 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 2.93
- 8) ทำให้ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้วัฒนธรรมประเพณี ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ได้เรียนรู้วัฒนธรรมต่าง ๆ ร่วมกัน ” “จะได้มีการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมดีงามต่อกัน ” “จะได้แลกเปลี่ยนวัฒนธรรมซึ่งกันและกัน ” เป็นต้น และเป็นการส่งเสริมเศรษฐกิจการค้าขาย ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “มีประโยชน์ด้านการค้าขายระหว่างประเทศ ” “ดี จะได้มีการแลกเปลี่ยนสินค้า ” “ดี เพราะทำให้การค้าขายดีขึ้น และทำให้แนวชายแดนเจริญขึ้น” เป็นต้น โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 12 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 2.70 เท่ากัน
- 9) ดีเพราะทำให้คนไทยได้เรียนรู้ภาษาเขมร จำนวน 7 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.58 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ดี จะได้รู้จักภาษาของเขา เพื่อที่จะพูดคุยกันให้เข้าใจ ” “ดี เพราะได้เรียนรู้ภาษาของชาวเขมร ” “ดี ผู้จัดรายการของเขมรมาให้ความรู้ จะได้หัดฟังหรือเรียนภาษาเขมร” เป็นต้น
- 10) ทำให้ทราบข่าวสารต่าง ๆ จำนวน 5 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.13 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ดี จะได้รู้ข่าว รู้อะไรบ้าง ” “ดีมาก เพราะจะได้รู้ข่าวสารบ้านเมือง ” “ดีมาก รู้ข่าวสารบ้านเมือง” เป็นต้น
- 11) เห็นว่าดีแต่ควรมีล่ามแปลภาษาไทยและเขมร ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ดี แต่ต้องมีล่ามช่วยแปล ภาษาด้วย ” “ดี แค่ออกมีการแปลภาษา จะได้รู้เรื่องบ้าง ” เป็นต้น และทำให้ทราบข้อมูลข่าวสารของกัมพูชา ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ดี ได้รู้ประเทศเขมรว่าเป็นอย่างไร ” “ก็ดีในระดับหนึ่งจะได้รู้ถึงข่าวสารที่เกี่ยวกับประเทศของกัมพูชาด้วย ” “ดี จะได้รู้เรื่องราวของประเทศเขมร ” เป็นต้น โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 4 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.90 เท่ากัน
- 12) ทำให้การไปมาหาสู่กันสะดวกและง่าย, เป็นการช่วยลดและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ เช่น ความขัดแย้ง และสงครามระหว่างไทยและกัมพูชา และเป็นเรื่องที่แปลกใหม่ โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.68 เท่ากัน
- 13) ทำให้รู้จักกันมากขึ้น, ทำให้ได้ความบันเทิง สนุกสนาน และทำให้รู้ประวัติศาสตร์ของกันและกัน โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.45 เท่ากัน

- ประเด็นความเห็นที่ไม่เห็นด้วย จำนวน 35 ครั้ง

- 1) ไม่ดีเพราะภาษาต่างกัน ทำให้ฟังภาษาของกันและกันไม่รู้เรื่อง หรือไม่เข้าใจ จำนวน 12 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 2.70 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ดี อาจจะฟังไม่เข้าใจเพราะพูดคนละภาษา” “ไม่เห็นด้วย อาจไม่เข้าใจภาษาของกันและกัน” “ไม่เห็นด้วย เพราะเขมรกับไทยคงจะสื่อสารกันไม่เข้าใจ พูดคนละภาษาด้วย ไม่เข้าใจกันแน่ ๆ” เป็นต้น
- 2) ไม่เห็นด้วย อื่น ๆ ได้แก่ “กลาง ๆ ทำก็ดี ไม่ทำก็ดี” “ไม่เห็นด้วย เพราะ ไม่น่าจะร่วมกันได้ น่าจะมีความความคิดเป็นคนละฝั่งละฝ่าย” “ไม่ดี เพราะต่างฝ่ายต่างจัดดีกว่า” “ไม่ดี ไม่อยากให้ลูก้าอริปไตย” และ “ไม่ดี เพราะว่าจะทำร่วมกันทำไมคนไทยก็มี” โดยในแต่ละความเห็นมีจำนวน 1 ครั้งเท่ากัน รวมจำนวน 5 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.13
- 3) มีทั้งดีและไม่ดีและแสดงความเห็นว่าดีในด้านการได้ทำรายการวิทยุ ร่วมกัน และทำให้สามัคคีกัน แต่ไม่ดีเพราะไม่เข้าใจภาษาของกันและกัน และแสดงทัศนคติส่วนตัวว่าไม่เชื่อใจคนกัมพูชา, ไม่ดีและไม่เห็นด้วย เพราะไทยดีอยู่แล้วและดีกว่ากัมพูชา และไม่ดีกว่าเพราะอาจทำให้เกิดการทะเลาะกัน โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.45 เท่ากัน

นอกจากที่ผู้ตอบได้แสดงความเห็นที่ไม่เห็นด้วยกับแนวคิดร่วมคิดร่วมทำรายการวิทยุ เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทยและกัมพูชา ผู้ตอบอีกส่วนหนึ่งยังได้แสดงความเห็นที่เป็นทัศนะว่าไม่ดีและด้านลบ ดังนี้

- (1) กลุ่มตัวอย่างแสดงทัศนคติว่าไม่ดีโดยให้เหตุผลว่าไม่ชอบ จำนวน 4 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.90
- (2) กลุ่มตัวอย่างแสดงทัศนคติที่เป็นลบต่อคนกัมพูชา เช่น คดโกง เอาเปรียบคนไทย จำนวน 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.68
- (3) กลุ่มตัวอย่างแสดงทัศนคติว่าไม่ดีโดยให้เหตุผลว่าอาจทำให้คนไทยตกงานและอยากให้ต่างคนต่างอยู่ จำนวน 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.45

2) เนื้อหาควรเป็นอย่างไร

เนื้อหาควรเป็นอย่างไร	จำนวน (ความเห็น/ ครั้ง)	ร้อยละ	จำนวน (คน)
เศรษฐกิจ การค้าขาย การลงทุน และธุรกิจระหว่างประเทศ	90	17.01	381
วัฒนธรรมและประเพณีไทยและกัมพูชา	83	15.69	
ความบันเทิง โดยนำเสนอเพลง และละคร	38	7.18	
การเมือง การปกครองของไทยและกัมพูชา	35	6.62	
เนื้อหาเกี่ยวกับความเป็นอยู่/การดำเนินชีวิตของคนทั้ง 2 ประเทศ	27	5.10	
เนื้อหาที่ส่งเสริมความสัมพันธ์ความเป็นมิตร ความสามัคคี เข้าใจ ประองตองระหว่างประเทศไทยและกัมพูชา	25	4.73	
ข่าวสารทั่วไป	24	4.54	
การท่องเที่ยวโดยเฉพาะแหล่งท่องเที่ยวของทั้ง 2 ประเทศ	24	4.54	
การเกษตร	24	4.54	
อาชีพ การทำมาหากิน	17	3.21	
เนื้อหาที่เป็นการสอนภาษาไทยและภาษาเขมร	16	3.02	
วิชาการและการศึกษา	12	2.27	
อื่น ๆ	10	1.89	
ข่าวสารของไทยและกัมพูชา	8	1.51	
เนื้อหาที่เกี่ยวกับพุทธศาสนา	8	1.51	
ประวัติศาสตร์กัมพูชา	7	1.32	
การเมืองการปกครองของกัมพูชา	6	1.13	
เนื้อหาเกี่ยวกับกีฬา	5	0.95	
ด้านสังคมบ้านเมือง	5	0.95	
สาระความรู้ทั่วไป	4	0.76	
สาระความรู้ของไทยและกัมพูชา	4	0.76	
สาธารณสุข ที่เป็นเนื้อหาเกี่ยวกับสุขภาพอนามัย โรคติดต่อ ยาเสพติด และอาหาร	4	0.76	
เรื่องทั่วไป ทุกด้าน	3	0.57	

เนื้อหาควรเป็นอย่างไร	จำนวน (ความเห็น/ ครั้ง)	ร้อยละ	จำนวน (คน)
การปลูกจิตสำนึก/คุณธรรม	3	0.57	
เนื้อหาที่ดี มีประโยชน์ สร้างสรรค์	3	0.57	
เนื้อหาที่เป็นการส่งเสริมการพัฒนาประเทศ	3	0.57	
ข้อมูลข่าวสารของกัมพูชา	2	0.38	
เนื้อหาเกี่ยวกับการข้ามแดนไป-มา	2	0.38	
เนื้อหาที่ไม่ทำให้ขัดแย้งกัน	2	0.38	
เนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับเยาวชน	2	0.38	
เนื้อหาเกี่ยวกับความเป็นอยู่/การดำเนินชีวิตของกัมพูชา	5	0.95	
ไม่แสดงความเห็น เพราะไม่เห็นด้วยที่จะให้มีรายการที่ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างไทยและกัมพูชา	9	1.70	
ไม่แสดงความเห็น	19	3.59	19
รวม	529	100	400

* ผู้ตอบสามารถตอบได้มากกว่า 1 ประเด็น

ตารางที่ 105 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของเนื้อหาที่รายการวิทยุฯ เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาในทัศนะของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัดสุรินทร์

จากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัดสุรินทร์มีความเห็นต่อเนื้อหา รายการวิทยุฯ เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา จำนวน 400 คน แบ่งเป็นผู้ตอบที่ไม่แสดงความเห็น จำนวน 19 คน และผู้ตอบที่แสดงความเห็น จำนวน 381 คน โดยผู้ที่แสดงความเห็นให้ทัศนะทั้งหมด 510 ความเห็น ซึ่งเรียงตามลำดับดังนี้

- 1) เศรษฐกิจ การค้าขาย การลงทุน และธุรกิจระหว่างประเทศ จำนวน 90 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 17.01 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “สินค้า และการค้าขายระหว่างประเทศ” “การส่งเสริมการค้า ระหว่างประเทศ ” “เศรษฐกิจการค้าขายร่วมกัน ” เป็นต้น
- 2) วัฒนธรรมและประเพณีไทยและกัมพูชา จำนวน 83 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 15.69 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ประเพณี วัฒนธรรม ของทั้ง 2 ประเทศ ” “ขนบธรรมเนียมประเพณีไทยและเขมร” “วัฒนธรรมของประเทศ” เป็นต้น
- 3) ความบันเทิง โดยนำเสนอเพลง และละคร จำนวน 38 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 7.18 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “เปิดเพลง ละครวิทยุ ” “พูดเรื่องราวเกี่ยวกับความบันเทิง เพลงกันตรึมเขมร” “บทเพลง กันตรึม เจริญ ” เป็นต้น

- 4) การเมือง การปกครองของไทยและกัมพูชา จำนวน 35 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 6.62 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “การเมืองของแต่ละประเทศ” “การเมืองของทั้ง 2 ประเทศ” “การเมือง การปกครอง” เป็นต้น
- 5) เนื้อหาเกี่ยวกับความเป็นอยู่/การดำเนินชีวิตของคนทั้ง 2 ประเทศ จำนวน 27 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 5.10 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “การใช้ชีวิตประจำวันของคนไทยและเขมร” “การใช้ชีวิตของกันและกันของไทย-กัมพูชา” “ความเป็นอยู่ของไทยกับเขมร” เป็นต้น
- 6) เนื้อหาที่ส่งเสริมความสัมพันธ์ความเป็นมิตร ความสามัคคี เข้าใจ ปรองดองระหว่างประเทศไทยและกัมพูชา จำนวน 25 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 4.73 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “เรื่องความสัมพันธ์ไทย-เขมร” “เกี่ยวกับร่วมกันสร้างความสามัคคีร่วม” “พูดถึงความสามัคคี การปรองดองกัน” เป็นต้น
- 7) ข่าวสารทั่วไป ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ข่าวสารต่าง ๆ” “ข่าวสารมีสาระไม่ว่าจะจัดเรื่องสนุกอย่างเดียว” “ทั่วไป ข่าวสารเหตุบ้านการเมือง” เป็นต้น, การท่องเที่ยวโดยเฉพาะแหล่งท่องเที่ยวของทั้ง 2 ประเทศ ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “แหล่งท่องเที่ยวของเขาและของเรา” “การท่องเที่ยวระหว่างไทย-กัมพูชา” “การท่องเที่ยวระหว่างประเทศ” เป็นต้น และการเกษตร ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “การทำเกษตร วิธีการทำการเกษตรบ้าง” “เกี่ยวกับการทำการเกษตรกรรม” “การปลูกพืช เลี้ยงดูพืชไร่” เป็นต้น โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 24 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 4.54 เท่ากัน
- 8) อาชีพ การทำมาหากิน จำนวน 17 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 3.21 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “การทำมาหากิน” “การประกอบอาชีพ” “การทำงาน การทำมาหากิน” เป็นต้น
- 9) เนื้อหาที่เป็นการสอนภาษาไทยและภาษาเขมร จำนวน 16 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 3.02 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ภาษาไทยและเขมร” “การสอนภาษาไทยและเขมร” “การศึกษาคำศัพท์ที่ยากในประเทศของเขาและเรา” เป็นต้น
- 10) วิชาการและการศึกษา จำนวน 12 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 2.27 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “การเรียน” “การเรียน การศึกษา” “การศึกษาเล่าเรียน” เป็นต้น
- 11) อื่น ๆ ได้แก่ “เทคโนโลยีทั้ง 2 ประเทศ” “สิ่งแวดล้อม” “สารคดี” “ปราสาท” “แนวคิดของป่าไม้ชายแดน” “บริเวณชายแดน” “การสื่อสาร” “ไม่เอาเรื่องการเมืองและเรื่องของความรุนแรง” “การเมืองที่เป็นจริง” และ “แลกเปลี่ยนพูดคุยกัน” โดยในแต่ละความเห็นมีจำนวน 1 ครั้งเท่ากัน รวมจำนวน 10 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.89
- 12) ข่าวสารของไทยและกัมพูชา ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ข่าวสารของแต่ละประเทศ” “ข่าวสารกันและกัน” “ข่าวสารของเราบ้างเขาบ้าง เพื่อจะได้รับรู้” เป็นต้น และเนื้อหาที่เกี่ยวกับพุทธศาสนา ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “เรื่องธรรมะ” “พวกธรรมะธรรมโมบ้าง” “ศาสนา” เป็นต้น โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 8 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.51 เท่ากัน
- 13) ประวัติศาสตร์กัมพูชา โดยสามารถแบ่งความเห็นออกได้เป็น 3 กลุ่ม คือ (1) ประวัติศาสตร์กัมพูชา (2) ประวัติศาสตร์ไทย และ (3) ประวัติศาสตร์ไทยและกัมพูชา

รวมทั้งหมดจำนวน 7 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.32 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ประวัติความเป็นมา ” “ประวัติศาสตร์ชาติไทย ความเป็นมาที่ถูกต้อง ” “ประวัติศาสตร์ของประเทศนั้น ๆ” เป็นต้น

- 14) การเมืองการปกครองของกัมพูชา จำนวน 6 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.13 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “การเมืองการปกครองของเขมร ” “การเมืองของกัมพูชา ” “การเมืองทางฝ่ายกัมพูชา” เป็นต้น
- 15) เนื้อหาเกี่ยวกับกีฬา และด้านสังคมบ้านเมือง โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 5 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.95 เท่ากัน
- 16) สาระความรู้ทั่วไป, สาระความรู้ของไทยและกัมพูชา และสาธารณสุข ที่เป็นเนื้อหาเกี่ยวกับสุขภาพอนามัย โรคติดต่อ ยาเสพติด และอาหาร โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 4 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.76 เท่ากัน
- 17) เรื่องทั่วไป ทุกด้าน, การปลูกจิตสำนึก/คุณธรรม, เนื้อหาที่ดี มีประโยชน์ สร้างสรรค์ และเนื้อหาที่เป็นการส่งเสริมการพัฒนาประเทศ โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.57 เท่ากัน
- 18) ข้อมูลข่าวสารของกัมพูชา, เนื้อหาเกี่ยวกับการข้ามแดนไป-มา, เนื้อหาที่ไม่ทำให้ขัดแย้งกัน และเนื้อหาที่เกี่ยวกับเยาวชน โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.38 เท่ากัน

นอกจากความเห็นข้างต้น ผู้ตอบอีกส่วนหนึ่งได้แสดงความเห็นที่เป็นบทบาทของการสื่อสารต่างวัฒนธรรม (intercultural communication) ในประเด็นเนื้อหาเกี่ยวกับความเป็นอยู่/การดำเนินชีวิตของกัมพูชา 5 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.95 และผู้ตอบบางส่วนไม่แสดงความเห็น เพราะไม่เห็นด้วยที่จะให้มีรายการที่ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างไทยและกัมพูชา จำนวน 9 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.70

3) ควรนำเสนออย่างไร

ควรนำเสนออย่างไร	จำนวน (ความเห็น/ ครั้ง)	ร้อยละ	จำนวน (คน)
รายการพูดคุย สนทนา	155	38.18	361
รายการที่เน้นการแลกเปลี่ยนข่าวสารความรู้ และความคิดเห็นระหว่างไทยและกัมพูชา	31	7.64	
เล่าเรื่อง	27	6.65	
ไทยและกัมพูชาจัดรายการร่วมกัน	14	3.45	
รายการเพลงสลับกับข่าวสารความรู้	12	2.96	
รายการเพลง	11	2.71	
รายการที่มีผู้รู้หรือผู้เชี่ยวชาญให้ความรู้	11	2.71	
รายการที่ให้ผู้ฟังมีส่วนร่วมในรายการ เช่น โทรศัพท์แสดงความคิดเห็น และตอบปัญหา ฯลฯ	11	2.71	
รายการแนะนำ/สอน	8	1.97	
อื่น ๆ	8	1.97	
สอนภาษาไทยและเขมรในรายการ	7	1.72	
รายการเพลงสลับกับการพูดคุย	7	1.72	
รายการสัมภาษณ์	7	1.72	
แปลและนำเสนอด้วยภาษาไทยและเขมร	5	1.23	
นำเสนอด้วยลักษณะของการโฆษณาและประชาสัมพันธ์	5	1.23	
รายการอภิปราย	4	0.99	
รายการธรรมะสลับกับสาระความรู้	3	0.74	
รายการพูดคุยกับผู้ฟัง	3	0.74	
กลุ่มตัวอย่างแสดงทัศนคติต่อการนำเสนอเนื้อหาที่ควรนำเสนอ คือ ข่าวสาร สาระความรู้	5	1.23	
กลุ่มตัวอย่างแสดงทัศนคติต่อการนำเสนอเนื้อหาที่ควรนำเสนอ คือ วัฒนธรรมและประเพณี	5	1.23	
กลุ่มตัวอย่างแสดงทัศนคติต่อการนำเสนอเนื้อหาที่ควรนำเสนอ คือ การเกษตร	4	0.99	
กลุ่มตัวอย่างแสดงทัศนคติต่อการนำเสนอเนื้อหารายการที่ควรนำเสนอ เช่น สังคม การดำรงชีวิตของทั้ง 2 ประเทศ	4	0.99	

ควรนำเสนออย่างไร	จำนวน (ความเห็น/ ครั้ง)	ร้อยละ	จำนวน (คน)
กลุ่มตัวอย่างแสดงทัศนคติขั้นต้นก่อนการนำเสนอ รายการว่าควรมีการประสานงาน และประชุมปรึกษาหารือ กันก่อนนำเสนอรายการ	4	0.99	
กลุ่มตัวอย่างแสดงทัศนคติต่อการนำเสนอเนื้อหาในด้านต่าง ๆ	3	0.74	
กลุ่มตัวอย่างแสดงทัศนคติต่อการนำเสนอเนื้อหาที่ควร นำเสนอ คือ การเมืองของไทยและกัมพูชา	3	0.74	
กลุ่มตัวอย่างแสดงทัศนคติต่อการนำเสนอที่ควรมีเนื้อหาที่ เป็นจริง เป็นกลาง	3	0.74	
กลุ่มตัวอย่างแสดงทัศนคติต่อการนำเสนอเนื้อหาที่ควร นำเสนอ คือ เศรษฐกิจ การค้า	3	0.74	
กลุ่มตัวอย่างแสดงทัศนคติต่อการนำเสนอที่ควรมีเนื้อหาที่ดี มีประโยชน์	2	0.49	
กลุ่มตัวอย่างแสดงทัศนคติส่วนบุคคลว่า “ไม่เห็นด้วย” “ไม่ ดี”	2	0.49	
ไม่แสดงความเห็น	39	9.61	39
รวม	406	100	400

* ผู้ตอบสามารถตอบได้มากกว่า 1 ประเด็น

ตารางที่ 106 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของวิธีการนำเสนอรายการวิทยุฯ เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์
ไทย-กัมพูชาในทัศนะของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัดสุรินทร์

จากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัดสุรินทร์มีความเห็นต่อวิธีการ
นำเสนอรายการวิทยุฯ เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทยและกัมพูชา จำนวน 400 คน แบ่งเป็นผู้ตอบที่ไม่
แสดงความเห็น จำนวน 39 คน และผู้ตอบที่แสดงความเห็น จำนวน 361 คน โดยผู้ที่แสดงความเห็น
ให้ทัศนะทั้งหมด 367 ความเห็น ซึ่งเรียงตามลำดับดังนี้

- 1) รายการพูดคุย สนทนา จำนวน 155 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 38.18 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็น
ในประเด็นนี้ เช่น “พูดคุยกันในรายการวิทยุฯ ” “พูดคุยกันออกรายการวิทยุฯ ให้ทั้ง 2
ประเทศรับรู้” “สนทนากันในรายการให้ผู้ฟังได้ฟัง” เป็นต้น
- 2) รายการที่เน้นการแลกเปลี่ยนข่าวสารความรู้ และความคิดเห็นระหว่างไทยและกัมพูชา
จำนวน 31 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 7.64 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น
“แลกเปลี่ยน ความรู้ ประสบการณ์ของไทย-เขมร ” “เปลี่ยนความคิดเห็นกัน นำเสนอ
ต่อกัน” “แลกเปลี่ยนกันนำเสนอเรื่องราวของแต่ละประเทศ” เป็นต้น

- 3) เล่าเรื่อง จำนวน 27 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 6.65 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “สู้กันฟัง” “ให้ทั้ง 2 ประเทศเล่าการดำเนินชีวิตของแต่ละประเทศว่ามีความเหมือนกันหรือแตกต่างกัน” “เล่าเรื่องราว” เป็นต้น
- 4) ไทยและกัมพูชาจัดรายการร่วมกัน จำนวน 14 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 3.45 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “จัดรายการร่วมกันระหว่างประเทศไทย-กัมพูชา” “ให้คน 2 ประเทศร่วมกันจัดรายการ” “ให้ทั้ง 2 ฝ่ายจัดรายการร่วมกัน” เป็นต้น
- 5) รายการเพลงสลับกับข่าวสาระความรู้ จำนวน 12 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 2.96 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “เปิดเพลงสลับกับพูดคุยข่าวทั่ว ๆ ไป” “เปิดเพลงสลับกับการให้ความรู้” “เปิดเพลงสลับกับการเล่าข่าวสาระความรู้ต่าง ๆ” เป็นต้น
- 6) รายการเพลง ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “รายการเพลง โดยการเปิดเพลง” “เปิดเพลงทั้งวัน” “เปิดเพลงดีกว่า ไม่ควรพูดกันมากเกินไปทะเลาะกัน” เป็นต้น, รายการที่มีผู้รู้หรือผู้เชี่ยวชาญให้ความรู้ ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “เชิญผู้รู้มาพูดคุยในรายการ” “เอาผู้รู้มาพูดกัน” “นำผู้เชี่ยวชาญมาพูดคุยกัน” เป็นต้น และรายการที่ให้ผู้ฟังมีส่วนร่วมในรายการ เช่น โทรศัพท์แสดงความเห็น และตอบปัญหา ฯลฯ ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ผู้ฟังโทรศัพท์ไปคุยกันในรายการ” “โดยการเปิดสื่อให้โอกาสคนสามารถตอบคำถามและถามได้” “ให้คน (ชาวบ้าน) โทรไปร่วมคุยในรายการ” เป็นต้น โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 11 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 2.71 เท่ากัน
- 7) รายการแนะนำ/สอน จำนวน 8 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.97 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “แนะนำหรือชักชวนให้มาเที่ยวเมืองไทย” “ให้ฝ่ายเราแนะนำ (วัฒนธรรมฝ่ายเรา) คำก็แนะนำฝ่ายเค้า (วัฒนธรรม)” เป็นต้น
- 8) อื่น ๆ ได้แก่ “ประเทศไทยจัดบ้าง ประเทศเขมรจัดบ้าง” “ให้ไทยไปจัดที่เขมรหรือให้เขมรมาจัดที่ไทย” “ถ้าเป็นเรื่องของกัมพูชาก็ให้ไทยเป็นคนนำเสนอ ส่วนกัมพูชาก็นำเสนอเรื่องของไทย” “อย่างไรก็ได้ที่ทำให้น่าสนใจ” “พูดนำเสนอ” “ขึ้นอยู่กับผู้จัดว่าเขาจะพูดอย่างไรให้เราว่าน่าสนใจจะไปเที่ยวในสถานที่เขา” “ควรหาข้อมูลอย่างชัดเจนก่อนจะออกอากาศ เพื่อจะไม่สร้างความขัดแย้งได้” “สื่อกลางของทั้ง 2 ฝ่าย” “บอกเล่าสินค้าว่าสินค้าของไทยกับกัมพูชามีอะไรบ้างที่น่าสนใจ” “พูดนำเสนอในรายการ” “นำเสนอเป็นภาษาไทย” โดยในแต่ละความเห็นมีจำนวน 1 ครั้งเท่ากัน และ “การพูดคุยกับผู้ฟัง” จำนวน 3 ครั้ง รวมทั้งหมดจำนวน 8 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.97
- 9) สอนภาษาไทยและเขมรในรายการ ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “อธิบายภาษาของแต่ละประเทศ” “แลกเปลี่ยนภาษาของทั้ง 2 ประเทศ” “ให้ทั้ง 2 ประเทศหันหน้าเข้าหากันแล้วแลกเปลี่ยนภาษา” เป็นต้น, รายการเพลงสลับกับการพูดคุย ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “โดยการเปิดเพลง พูดคุยกัน” “พูดไปบ้าง ฟังเพลงบ้าง นำเสนอผู้ฟัง” “พูดคุยและเป็นเพลงเกี่ยวกับวัฒนธรรม หรือ เพลงพื้นเมืองของประเทศ” เป็นต้น และรายการสัมภาษณ์ ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “สัมภาษณ์คนที่มีความประสงค์” “สัมภาษณ์คนไทย-คนกัมพูชา” เป็นต้น โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 7 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.72 เท่ากัน

- 10) นำเสนอด้วยลักษณะของการโฆษณาและประชาสัมพันธ์ ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “สินค้าใหม่ ให้วิทย์ฯ โฆษณาสินค้าใหม่ ๆ” “เสนอการโฆษณา” เป็นต้น และแปลและนำเสนอด้วยภาษาไทยและเขมร ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “บรรยายไทยด้วย กัมพูชาด้วย” “มีแปลภาษา 2 ภาษา ออกอากาศให้ทั้ง 2 ประเทศ ฟัง” เป็นต้น โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 5 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.23 เท่ากัน
- 11) รายการอภิปราย จำนวน 4 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.99
- 12) รายการธรรมะสลับกับสาระความรู้ และรายการพูดคุยกับผู้ฟัง โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.74 เท่ากัน

นอกจากที่ผู้ตอบมีความเห็นต่อวิธีการนำเสนอรายการวิทย์ฯ เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทยและกัมพูชาดังกล่าวข้างต้นแล้ว ผู้ตอบอีกส่วนหนึ่งยังได้แสดงความคิดเห็นที่เป็นทักษะต่อกลุ่มตัวอย่างแสดงทักษะต่อขั้นตอนก่อนการนำเสนอรายการว่าควรมีการประสานงาน และประชุมปรึกษาหารือกันก่อนนำเสนอรายการ จำนวน 4 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.99 และแสดงทักษะส่วนบุคคลว่า “ไม่เห็นด้วย” “ไม่ดี” จำนวน 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.49 และมีผู้ตอบส่วนหนึ่งยังได้แสดงความคิดเห็นที่เป็นทักษะต่อการนำเสนอเนื้อหาที่ควรนำเสนอ ดังนี้

- 1) เนื้อหาที่ควรนำเสนอ คือ ข่าวสาร สาระความรู้ ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “สารข่าวสาร บ้านเมือง” “ข่าวประชาสัมพันธ์” เป็นต้น และเนื้อหาที่ควรนำเสนอ คือ วัฒนธรรมและประเพณี ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “นำเสนอว่าแต่ละฝ่ายมีวัฒนธรรมอะไรบ้างแล้วนำมาออกรายการวิทย์ฯ กัน” “ควรนำเสนอวัฒนธรรมอันดีงามที่คล้ายคลึงกันระหว่างไทยกับกัมพูชา” เป็นต้น จำนวน 5 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.23
- 2) เนื้อหาที่ควรนำเสนอ คือ การเกษตร และอาหารรายการที่ควรนำเสนอ เช่น สังคม การดำรงชีวิตของทั้ง 2 ประเทศ โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 4 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.99 เท่ากัน
- 3) เนื้อหาด้านต่าง ๆ, เนื้อหาที่ควรนำเสนอ คือ การเมืองของไทยและกัมพูชา, การนำเสนอที่ควรมีเนื้อหาที่เป็นจริง เป็นกลาง และเนื้อหาที่ควรนำเสนอ คือ เศรษฐกิจ การค้า โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.74 เท่ากัน
- 4) เนื้อหาที่ดี มีประโยชน์ จำนวน 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.49

6.2.4.3 แนวทางการประยุกต์แนวคิดการสื่อสารระหว่างประเทศแบบมีส่วนร่วมในวิทยุชายแดน ในทัศนะของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนจังหวัดสุรินทร์

การศึกษาแนวทางการประยุกต์แนวคิดการสื่อสารระหว่างประเทศแบบมีส่วนร่วมในวิทยุชายแดนในทัศนะของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนจังหวัดสุรินทร์ มีดังนี้

1) คิดเห็นอย่างไรถ้าทั้งคนไทยและกัมพูชา ร่วมคิดร่วมทำรายการวิทยุฯ เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทยและกัมพูชา

คิดเห็นอย่างไรถ้าทั้งคนไทยและกัมพูชา ร่วมคิดร่วมทำรายการวิทยุฯ เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทยและกัมพูชา	จำนวน (ความเห็น/ ครั้ง)	ร้อยละ	จำนวน (คน)
เป็นการส่งเสริมความเข้าใจกัน ความรัก ความสามัคคี มิตรภาพ และความสัมพันธ์ระหว่างไทยและกัมพูชา	109	25.35	396
เห็นว่าดีแต่ไม่แสดงความเห็นเพิ่มเติม	102	23.72	
เป็นการส่งเสริมเศรษฐกิจ การค้าขาย	40	9.30	
ทำให้คนไทยและกัมพูชามีความสะดวกในการทำมาหาเลี้ยงชีพ	31	7.21	
ดีเพราะไทยและกัมพูชาเป็นประเทศเพื่อนบ้านกัน	16	3.72	
เป็นการช่วยลดและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ เช่น ความขัดแย้ง และสงครามระหว่างไทยและกัมพูชา	14	3.26	
เป็นการเพิ่มรายการที่ดี และใหม่	13	3.02	
ทำให้คนกัมพูชาเข้าประเทศไทยเพื่อหางานและทำงานได้สะดวก	12	2.79	
ทำให้ได้ความคิดใหม่ ความคิดที่หลากหลาย	10	2.33	
ได้แลกเปลี่ยนข่าวสารความรู้ และความคิดเห็นระหว่างไทยและกัมพูชา	9	2.09	
ทำให้เกิดประโยชน์ในด้านต่าง ๆ ต่อทั้ง 2 ประเทศ	8	1.86	
ทำให้คนไทยและกัมพูชาได้พูดคุยติดต่อสื่อสารสะดวกยิ่งขึ้น	7	1.63	
เห็นด้วย อื่น ๆ	7	1.63	
ทำให้เกิดผลดีต่อคน สังคมประเทศทั้งสอง	6	1.40	
ทำให้การไปมาหาสู่กันสะดวกและง่าย	6	1.40	
ทำให้ทราบข้อมูลข่าวสารระหว่างกันทั้งไทยและกัมพูชา	6	1.40	

คิดเห็นอย่างไรถ้าทั้งคนไทยและกัมพูชาช่วยคิดร่วมทำรายการวิทยุฯ เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทยและกัมพูชา	จำนวน (ความเห็น/ ครั้ง)	ร้อยละ	จำนวน (คน)
เป็นความร่วมมือระหว่างไทยและกัมพูชา	4	0.93	
เป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวไทยและกัมพูชา	4	0.93	
ดีและเพราะทั้งประเทศไทยและกัมพูชาอยู่ใกล้ชิดกัน	3	0.70	
ทำให้ลดอคติระหว่างคนไทยและกัมพูชา	3	0.70	
เป็นเรื่องที่น่าสนใจและดึงดูดผู้ฟังรายการ	3	0.70	
ทำให้ทั้งประเทศไทยและกัมพูชาเจริญ	3	0.70	
ทำให้ได้ความรู้เพิ่มขึ้น	3	0.70	
ทำให้คนไทยและกัมพูชาสามารถฟังและเข้าใจได้	3	0.70	
ทำให้คนไทยและกัมพูชามองกันทางแง่ดี	2	0.47	
ทำให้ทราบปัญหาที่ไทยและกัมพูชามีต่อกันและกัน	2	0.47	
ไม่แสดงความเห็น	4	0.93	4
รวม	430	100	400

* ผู้ตอบสามารถตอบได้มากกว่า 1 ประเด็น

ตารางที่ 107 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของทัศนคติต่อแนวคิดร่วมคิดร่วมทำรายการวิทยุฯ เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาในทัศนะของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนจังหวัดสุรินทร์

จากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนจังหวัดสุรินทร์ มีความเห็นต่อแนวคิดร่วมคิดร่วมทำรายการวิทยุฯ เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทยและกัมพูชา จำนวน 400 คน แบ่งเป็นผู้ตอบที่ไม่แสดงความเห็น จำนวน 4 คน และผู้ตอบที่แสดงความเห็น จำนวน 396 คน โดยผู้ที่แสดงความเห็นให้ทัศนะทั้งหมด 426 ความเห็น ซึ่งเรียงตามลำดับดังนี้

- 1) ผู้ตอบมีความเห็นต่อแนวคิดร่วมคิดร่วมทำรายการวิทยุฯ เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทยและกัมพูชา ในประเด็นการส่งเสริมความเข้าใจ ความสามัคคี ความร่วมมือ ระหว่างประเทศไทยและกัมพูชา ได้แก่ เป็นการส่งเสริมความเข้าใจกัน ความรัก ความสามัคคี มิตรภาพ และความสัมพันธ์ระหว่างไทยและกัมพูชา ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ดี เพราะทั้ง 2 ประเทศเข้าใจกัน สามัคคีกันก็ดีมาก” “ดี เพราะนี่อาจคือวิธีปรับความเข้าใจและสร้างความสัมพันธ์ต่อกันด้วย ” “ดี เพราะจะได้สร้างความสัมพันธ์ระหว่างไทย-กัมพูชาให้ดียิ่งขึ้น ” เป็นต้น และเป็นความร่วมมือระหว่างไทยและกัมพูชา ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ดี เพราะเป็นการร่วมมือกัน ” “ดี เพราะเป็นการร่วมมือร่วมแรงกันเพราะเป็นประเทศเพื่อนบ้านกัน ” เป็นต้น โดยในแต่ละประเด็นมี

- จำนวน 109 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 25.35 และจำนวน 4 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.93 ตามลำดับ
- 2) เห็นว่าดีแต่ไม่แสดงความเห็นเพิ่มเติม จำนวน 102 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 23.72
 - 3) เป็นการส่งเสริมเศรษฐกิจ การค้าขาย จำนวน 40 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 9.30 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ดี เพราะจะช่วยให้เศรษฐกิจเติบโต ประชาชนมีงานทำ” “ดี เพราะอาจทำให้เศรษฐกิจประเทศทั้ง 2 มีความเจริญขึ้น” “ดี เพราะจะง่ายต่อการติดต่อค้าขาย” เป็นต้น
 - 4) ทำให้คนไทยและกัมพูชามีความสะดวกในการทำมาหาเลี้ยงชีพ จำนวน 31 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 7.21 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ดี เพราะจะสะดวกต่อการทำมาหากินด้วยกัน” “ดี เพราะจะทำให้ประชาชนทั้ง 2 ประเทศทำมาหากินได้สะดวก” “ดี เพราะจะทำให้ประเทศทั้ง 2 สะดวกต่อการทำมาหากิน” เป็นต้น
 - 5) ดีเพราะไทยและกัมพูชาเป็นประเทศเพื่อนบ้านกัน จำนวน 16 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 3.72 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ดี เพราะเป็นประเทศเพื่อนบ้านกัน” “ดี เพราะเป็นประเทศเพื่อนบ้านกันรักกันไว้ก็ดี” “ดี เพราะเป็นประเทศเพื่อนบ้านต่อกันไม่มีปัญหา” เป็นต้น
 - 6) ผู้ตอบมีความเห็นต่อแนวคิดร่วมคิดร่วมทำรายการวิทยุฯ เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทยและกัมพูชา ในประเด็นการช่วยลดอคติ ทำให้ทราบปัญหา และแก้ปัญหาต่างๆ ระหว่างประเทศคนไทยและกัมพูชา ได้แก่ เป็นการช่วยลดและแก้ไขปัญหาดังกล่าว เช่น ความขัดแย้ง และสงครามระหว่างไทยและกัมพูชา ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ดี เพราะจะได้ไม่ต้องมีการทะเลาะหรือต่อสู้กันอีก” “ดี เพราะจะช่วยลดการทะเลาะกัน” “ดี เพราะจะทำให้ลดการผิดใจกัน และก็ไม่อยากให้ต้องมาต่อสู้กันด้วย” เป็นต้น, ทำให้ลดอคติระหว่างคนไทยและกัมพูชา ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ดี เพราะอาจจะทำให้ลดความอคติต่อกัน” “ดีมาก เพราะจะทำให้ผู้ฟังลดความอคติต่อกัน” เป็นต้น และทำให้ทราบปัญหาที่ไทยและกัมพูชาเจอกันและกัน ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ทำให้รับรู้ถึงปัญหาต่อกัน” เป็นต้น โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 14 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 3.26, จำนวน 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.70 และจำนวน 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.47 ตามลำดับ
 - 7) เป็นการเพิ่มรายการที่ดี และใหม่ จำนวน 13 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 3.02 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ดีมาก เพราะจะเพิ่มรายการดี ๆ ขึ้น” “สามารถจัดรายการใหม่ ๆ ดี ๆ ขึ้นอีก” “ดี เพราะจะช่วยให้มีรายการใหม่ ๆ ขึ้น” เป็นต้น
 - 8) ทำให้คนกัมพูชาเข้าประเทศไทยเพื่อหางานและทำงานได้สะดวก จำนวน 12 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 2.79 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ดี เพราะง่ายต่อการเข้า-ออกไปทำงานในเมือง” “ดี มาก เพราะจะง่ายต่อการเข้าไปทำงานในเมืองไทยได้สะดวก” “ดี เพราะจะสะดวกต่อประชาชนที่จะเข้าไปทำงานในเมืองไทย” เป็นต้น
 - 9) ทำให้ได้ความคิดใหม่ ความคิดที่หลากหลาย จำนวน 10 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 2.33 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ดี เพราะจะเป็นการมีความคิดใหม่” “อาจช่วยให้มีความคิดใหม่ ๆ แก่กันและกัน” “ดี จะได้มีความคิดอะไรที่แปลกใหม่ขึ้น” เป็นต้น

- 10) ได้แลกเปลี่ยนข่าวสารความรู้ และความคิดเห็นระหว่างไทยและกัมพูชา จำนวน 9 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 2.09 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “เป็นการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันเพิ่มเติมความรู้” “ดี คนไทยและคนกัมพูชาจะได้มีความรู้แลกเปลี่ยนที่เยอะ ๆ” “ดี เพราะจะได้ทำให้คนกัมพูชาและคนไทยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน” เป็นต้น
- 11) ทำให้เกิดประโยชน์ในด้านต่าง ๆ ต่อทั้ง 2 ประเทศ จำนวน 8 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.86 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ดี เพราะเพื่อประโยชน์ระหว่างทั้ง 2 ประเทศ” “ดี เพราะจะได้รับผลประโยชน์ทั้ง 2 ฝ่าย” “ดี เพราะจะได้รับผลประโยชน์ด้วยกัน” เป็นต้น
- 12) ทำให้คนไทยและกัมพูชาได้พูดคุยติดต่อสื่อสารสะดวกยิ่งขึ้น จำนวน 7 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.63 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ดี เพราะจะทำให้การติดต่อสื่อสารสะดวก” “ดี เพราะจะมีความสะดวกง่ายในการติดต่อประเทศทั้งสอง” “ดี เพราะจะทำให้มีการติดต่อที่ดีต่อกัน” เป็นต้น
- 13) เห็นด้วย อื่น ๆ ได้แก่ “ดี เพราะจะทำให้ไทยและกัมพูชารู้จักกัน” “ดี ทำให้ไทย-กัมพูชา มีความเชื่อมั่นในตนเอง” “ดี เพราะจะได้ไม่ให้มีการถือสัญชาติกัน” “ดี เพราะอาจจะทำให้มีประโยชน์ในทุก ๆ ด้าน” “อาจเพิ่มรายการบันเทิงให้ได้เยอะ” “วิทย์ฯ จะมีการพัฒนาและเห็นคุณค่าของกันและกัน” และ “ดีมาก จะได้จัดรายการผสมกันจะได้มีคนฟังเยอะ ๆ” โดยในแต่ละความเห็นมีจำนวน 7 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.63
- 14) ทำให้เกิดผลดีต่อคน สังคมประเทศทั้งสอง ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ดี เป็นผลดีทั้ง 2 ฝ่าย” “ดี ต่อสังคมส่วนรวมทั้ง 2 ประเทศ” “ดี สำหรับประเทศทั้ง 2 และประชาชนด้วย” เป็นต้น, ทำให้การไปมาหาสู่กันสะดวกและง่าย ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ดี เพราะจะทำให้ง่ายต่อการเข้า-ออกประเทศ” “ดี เพราะจะทำให้การเข้า-ออกประเทศสะดวก” “ดี เพราะจะทำให้การเข้า-ออกประเทศทั้ง 2 ได้สะดวก” เป็นต้น และทำให้ทราบข้อมูลข่าวสารระหว่างกันทั้งไทยและกัมพูชา ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ดี จะได้รับรู้ข่าวสารทั้ง 2 ประเทศ” “ประชาชนทั้ง 2 จะได้รับรู้ข่าวต่อกัน” “ทำให้ผู้ฟังได้รับรู้ข่าวทั้ง 2 ประเทศเท่ากัน” เป็นต้น โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 6 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.40 เท่ากัน
- 15) เป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวไทยและกัมพูชา จำนวน 4 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.93 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ดีสำหรับการท่องเที่ยว” “ดี เพราะจะช่วยให้มีผู้มาสนใจในการท่องเที่ยว” เป็นต้น
- 16) ดีและเพราะทั้งประเทศไทยและกัมพูชาอยู่ใกล้ชิดกัน, ทำให้คนไทยและกัมพูชาสามารถฟังและเข้าใจได้, เป็นเรื่องที่น่าสนใจและดึงดูดผู้ฟังรายการ, ทำให้ทั้งประเทศไทยและกัมพูชาเจริญ, และทำให้ได้ความรู้เพิ่มขึ้น โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.70 เท่ากัน
- 17) ทำให้คนไทยและกัมพูชามองกันทางแง่ดี จำนวน 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.47

2) เนื้อหาควรเป็นอย่างไร

เนื้อหาควรเป็นอย่างไร	จำนวน (ความเห็น/ ครั้ง)	ร้อยละ	จำนวน (คน)
สาระความรู้ทั่วไป	87	17.51	365
ความบันเทิง โดยนำเสนอเพลง และตลก	80	16.10	
การเกษตร	67	13.48	
เศรษฐกิจ การค้าขาย การลงทุน และธุรกิจระหว่างประเทศ	38	7.65	
ข่าวสารทั่วไป	37	7.44	
สาธารณสุข ที่เป็นเนื้อหาเกี่ยวกับสุขภาพอนามัย โรคภัย ต่าง ๆ	27	5.43	
ประวัติศาสตร์ไทยและกัมพูชาที่เป็นจริงและถูกต้อง	12	2.41	
อื่น ๆ	11	2.21	
เนื้อหาที่ส่งเสริมความสัมพันธ์ ความสามัคคีระหว่าง ประเทศไทยและกัมพูชา	10	2.01	
การท่องเที่ยวโดยเฉพาะแหล่งท่องเที่ยวของทั้ง 2 ประเทศ	9	1.81	
เนื้อหาเกี่ยวกับการปลูกจิตสำนึกในเรื่องต่าง ๆ เช่น การ เคารพให้เกียรติและเห็นคุณค่าของคน และการไม่แบ่งแยก สัญชาติ	9	1.81	
เนื้อหาที่ดี มีประโยชน์ แปลกใหม่	9	1.81	
วัฒนธรรมและประเพณีไทยและกัมพูชา	8	1.61	
อาชีพ การทำมาหากิน	8	1.61	
ด้านสิทธิมนุษยชน	7	1.41	
เนื้อหาเกี่ยวกับมารยาท	6	1.21	
ด้านสังคมบ้านเมืองไทยและกัมพูชา	5	1.01	
การทำอาหาร	5	1.01	
เรื่องทั่วไป ทุกด้าน	5	1.01	
ข่าวสารของไทยและกัมพูชา	3	0.60	
นิทาน	3	0.60	
เนื้อหาที่เป็นการสอนภาษาไทย ภาษาเขมร และ ภาษาอังกฤษ	3	0.60	

เนื้อหาควรเป็นอย่างไร	จำนวน (ความเห็น/ ครั้ง)	ร้อยละ	จำนวน (คน)
เนื้อหาที่ไม่มีผลกระทบต่อความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา	2	0.40	
เนื้อหาที่เกี่ยวกับพุทธศาสนา	2	0.40	
เนื้อหาที่เป็นการป้องกันยาเสพติด	2	0.40	
เนื้อหาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม	2	0.40	
เนื้อหาสำหรับเยาวชน	2	0.40	
ตอบอื่น ๆ ไม่ใช่เนื้อหาของวิทยาฯ	3	0.60	
ไม่แสดงความเห็น	35	7.04	35
รวม	497	100	400

* ผู้ตอบสามารถตอบได้มากกว่า 1 ประเด็น

ตารางที่ 108 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของเนื้อหาที่รายการวิทยาฯ เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาในทัศนะของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนจังหวัดสุรินทร์

จากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนจังหวัดสุรินทร์ มีความเห็นต่อเนื้อหารายการวิทยาฯ เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา จำนวน 400 คน แบ่งเป็นผู้ตอบที่ไม่แสดงความเห็น จำนวน 35 คน และผู้ตอบที่แสดงความเห็น จำนวน 365 คน โดยผู้ที่แสดงความเห็นให้ทัศนะทั้งหมด 462 ความเห็น ซึ่งเรียงตามลำดับดังนี้

- 1) สารความรู้ทั่วไป จำนวน 87 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 17.51 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ความรู้ทั่วไป” “ความรู้สมัยใหม่” “ความรู้รอบตัว” เป็นต้น
- 2) ความบันเทิง โดยนำเสนอเพลง และตลก จำนวน 80 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 16.10 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “รายการเพลงและตลก” “เพลงกัมพูชาและเพลงสากล” “ข่าวดารานักบันเทิง” เป็นต้น
- 3) การเกษตร จำนวน 67 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 13.48 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ปุ๋ยกับสภาพดิน การเกษตร” “เกี่ยวกับการเกษตรของท้องถิ่นเรา” “วิธีการเพราะปลูกพืช ให้ได้ผลในปริมาณที่มากที่สุด” เป็นต้น
- 4) เศรษฐกิจ การค้าขาย การลงทุน และธุรกิจระหว่างประเทศ จำนวน 38 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 7.65 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ธุรกิจระหว่างไทย-กัมพูชา” “เศรษฐกิจและการตลาด” “ธุรกิจและการค้าขาย” เป็นต้น
- 5) ข่าวสารทั่วไป จำนวน 37 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 7.44 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ข่าวทันเหตุการณ์” “ข่าวต่าง ๆ” “ข่าวทันโลกทันเหตุการณ์” เป็นต้น

- 6) สาธารณสุข ที่เป็นเนื้อหาเกี่ยวกับสุขภาพอนามัย โรคภัยต่าง ๆ จำนวน 27 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 5.43 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “เกี่ยวกับสุขภาพ” “สุขภาพความปลอดภัยในการใช้ยา” “การอนามัย และโรคภัยต่าง ๆ” “อนามัย” เป็นต้น
- 7) ประวัติศาสตร์ไทยและกัมพูชาที่เป็นจริงและถูกต้อง จำนวน 12 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 2.41 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ประวัติศาสตร์ที่แท้จริง” “ประวัติศาสตร์เรื่องราวที่ถูกต้อง” “การแปลประวัติศาสตร์จากไทยเป็นภาษาเขมรจากผู้ที่มีความรู้แน่นอน” เป็นต้น
- 8) อื่น ๆ ได้แก่ “แนะนำปัญหาพรมแดน” “การเจริญเติบโตสมัยปัจจุบัน” “อบรบบุคลิกภาพที่ไม่ดีของทหาร” “กีฬา” “เกี่ยวกับงานอิเล็กทรอนิกส์ คอมพิวเตอร์” “การเลือกบุคลากรเข้าทำงาน” “การชี้แนะของผู้นำ” “เรื่องที่ไม่น่าเบื่อ” “เรื่องที่ถูกฟังเสนอมา” “เรื่องโทษของการข้ามประเทศที่ผิดกฎหมาย” และ “โทษของการเล่นการพนัน” โดยในแต่ละความเห็นมีจำนวน 11 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 2.21
- 9) เนื้อหาที่ส่งเสริมความสัมพันธ์ ความสามัคคีระหว่างประเทศไทยและกัมพูชา จำนวน 10 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 2.01 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ข่าวส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างไทย-กัมพูชา” “การคบหากัน ส่งเสริมความสัมพันธ์ที่ดี” “เรื่องที่ส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา เช่น พุดคุยได้ทุก ๆ เรื่องกับทุกคนที่โทรเข้ามา” เป็นต้น
- 10) การท่องเที่ยวโดยเฉพาะแหล่งท่องเที่ยวของทั้ง 2 ประเทศ ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “การท่องเที่ยวตามพรมแดน” “เกี่ยวกับการท่องเที่ยว (พุดส่งเสริม)” “แหล่งท่องเที่ยว” เป็นต้น, เนื้อหาที่ดี มีประโยชน์ แพลกใหม่ ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ทำอะไรที่มีประโยชน์” “อะไรที่แปลก ๆ” “เกี่ยวกับเรื่องดี ๆ” เป็นต้น และเนื้อหาเกี่ยวกับการปลูกจิตสำนึกในเรื่องต่าง ๆ เช่น การเคารพให้เกียรติและเห็นคุณค่าของคน และการไม่แบ่งแยกสัญชาติ ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ไม่เลือกถือสัญชาติ” “การให้คุณค่าคนโดยไม่เลือกถือเชื้อชาติ” “การไม่เลือกถือแบ่งชนชั้นฐานะ” “การมีจิตสำนึก” เป็นต้น โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 9 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.81 เท่ากัน
- 11) วัฒนธรรมและประเพณีไทยและกัมพูชา ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ประเพณีและวัฒนธรรมของไทย-เขมรที่คล้ายกัน” “วัฒนธรรม” “วัฒนธรรม ศิลปะ” เป็นต้น และอาชีพ การทำมาหากิน ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “การทำมาหากิน” “การประกอบอาชีพ” “ส่งเสริมอาชีพใหม่ ๆ ให้แก่ประชาชน” เป็นต้น โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 8 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.61 เท่ากัน
- 12) ด้านสิทธิมนุษยชน จำนวน 7 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.41 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “สิทธิมนุษยชน” “การเคารพสิทธิกัน” “เกี่ยวกับสันติภาพ” เป็นต้น
- 13) เนื้อหาเกี่ยวกับมารยาท จำนวน 6 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.21 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “อบรบเกี่ยวกับมารยาท” “เรื่องมารยาท” เป็นต้น
- 14) ด้านสังคมบ้านเมืองไทยและกัมพูชา ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “สังคมปัจจุบัน” “สังคมไทยและสังคมกัมพูชา” “สาระสังคมบ้าง” เป็นต้น, การทำอาหาร ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “การทำอาหาร” “เกี่ยวกับการทำอาหาร” เป็นต้น

ต้น และเรื่องทั่วไป ทุกด้าน ซึ่งผู้ตอบแสดงความคิดเห็นในประเด็นนี้ เช่น “คุยเรื่องทั่วไป” “สนทนาทั่วไป” “คุยได้ในทุก ๆ เรื่อง” เป็นต้น โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 5 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.01 เท่ากัน

- 15) ข่าวสารของไทยและกัมพูชา ซึ่งผู้ตอบแสดงความคิดเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ข่าวประเทศทั้งสอง” “สาระเกี่ยวกับไทย-กัมพูชาว่าเป็นอย่างไร” “บ้านเมืองทั้ง 2 ประเทศ” เป็นต้น, นิทาน ซึ่งผู้ตอบแสดงความคิดเห็นในประเด็นนี้ เช่น “เล่านิทานพื้นบ้านระหว่างไทย-กัมพูชา” “นิทานเรื่องความสามัคคีให้มาก ๆ” เป็นต้น และเนื้อหาที่เป็นการสอนภาษาไทย ภาษาเขมร และภาษาอังกฤษ ซึ่งผู้ตอบแสดงความคิดเห็นในประเด็นนี้ เช่น “การสอนภาษาต่างประเทศ” “มีการสอนภาษาไทยและเขมร” เป็นต้น โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.60 เท่ากัน
- 16) เนื้อหาที่ไม่มีผลกระทบต่อความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา, เนื้อหาที่เกี่ยวกับพุทธศาสนา, เนื้อหาที่เป็นการป้องกันยาเสพติด, เนื้อหาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม และเนื้อหาที่สำหรับเยาวชน โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.40 เท่ากัน

นอกจากความเห็นข้างต้น ผู้ตอบอีกส่วนหนึ่งไม่แสดงความคิดเห็นเรื่องอื่น ๆ ที่ไม่ใช่เนื้อหาของวิทยุฯ จำนวน 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.60

3) ควรนำเสนออย่างไร

ควรนำเสนออย่างไร	จำนวน (ความเห็น/ ครั้ง)	ร้อยละ	จำนวน (คน)
รูปแบบรายการที่ดี ที่เหมาะ ที่ควร	54	13.47	255
นำเสนอรายการแปลกใหม่ น่าสนใจ ไม่ซ้ำ และไม่น่าเบื่อ	18	4.49	
แปลและนำเสนอด้วยภาษาไทยและเขมร	17	4.24	
รูปแบบรายการตรงตามความนิยมและต้องการของผู้ฟัง	13	3.24	
รายการเพลง	13	3.24	
รายการที่ให้ผู้ฟังมีส่วนร่วมในรายการ เช่น โทรศัพท์ขอเพลง แสดงความคิดเห็น ตอบปัญหา และขอคำปรึกษาเรื่องต่าง ๆ	13	3.24	
แปลและนำเสนอด้วยภาษาเขมร	12	2.99	
รายการเพลงสลับกับข่าวสารความรู้	6	1.50	
รายการบันเทิงที่ทำให้สนุกสนาน เพลิดเพลิน	5	1.25	

ควรรำเสนออย่างไร	จำนวน (ความเห็น/ ครั้ง)	ร้อยละ	จำนวน (คน)
อื่น ๆ	5	1.25	
นำเสนอ 3 ภาษา คือ ไทย เขมร และอังกฤษ	4	1.00	
รายการเพลงกัมพูชา	4	1.00	
ไทยและกัมพูชาจัดรายการร่วมกัน	3	0.75	
รายการสอนภาษา	2	0.50	
รายการเพลงไทยและกัมพูชา	2	0.50	
นำเสนอด้วยความชัดเจน เข้าใจง่าย	2	0.50	
เล่าเรื่อง/นิทาน	2	0.50	
นำเสนอแบบเป็นกันเอง	2	0.50	
กลุ่มตัวอย่างแสดงทัศนคติต่อการนำเสนอว่า ให้ขึ้นอยู่กับผู้จัดรายการ	60	14.96	
กลุ่มตัวอย่างแสดงทัศนคติต่อการนำเสนอเนื้อหาในด้านต่าง ๆ	5	1.25	
กลุ่มตัวอย่างแสดงทัศนคติต่อการนำเสนอเนื้อหาต่าง ๆ บ่อย ๆ ครั้ง อาทิ ทุกวัน	4	1.00	
กลุ่มตัวอย่างแสดงทัศนคติต่อการนำเสนอเนื้อหาที่ควรนำเสนอ คือ ข่าวสารทั่วไป ทั้งไทย กัมพูชา และต่างประเทศ	3	0.75	
กลุ่มตัวอย่างแสดงทัศนคติต่อการนำเสนอเนื้อหาที่ควรนำเสนอ คือ สารความรู้	3	0.75	
กลุ่มตัวอย่างแสดงทัศนคติต่อการนำเสนอเนื้อหาที่ควรนำเสนอ คือ การเกษตร	2	0.50	
กลุ่มตัวอย่างแสดงทัศนคติต่อการนำเสนอที่ไม่ควรมีโฆษณามากเกินไป	2	0.50	
ไม่แสดงความเห็น	145	36.16	145
รวม	401	100	400

* ผู้ตอบสามารถตอบได้มากกว่า 1 ประเด็น

ตารางที่ 109 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของวิธีการนำเสนอรายการวิทยุฯ เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาในทัศนะของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนจังหวัดสุรินทร์

จากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนจังหวัดสุรินทร์ มีความเห็นต่อวิธีการนำเสนอรายการวิทยุฯ เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทยและกัมพูชา จำนวน 400 คน แบ่งเป็นผู้ตอบที่ไม่แสดงความเห็น จำนวน 145 คน และผู้ตอบที่แสดงความเห็น จำนวน 255 คน โดยผู้ที่แสดงความเห็นให้ทัศนะทั้งหมด 256 ความเห็น ซึ่งเรียงตามลำดับดังนี้

- 1) รูปแบบรายการที่ดี ที่เหมาะ ที่ควร จำนวน 54 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 13.47 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ควรจัดให้เหมาะสม” “อย่างไรก็ได้ที่คิดว่าดีต่อผู้ฟัง” “ให้สมควรทั้ง 2 ฝ่าย” เป็นต้น
- 2) นำเสนอรายการแปลกใหม่ น่าสนใจ ไม่ซ้ำ และไม่น่าเบื่อ จำนวน 18 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 4.49 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “นำเสนอรายการแปลกใหม่” “ฟังแล้วไม่น่าเบื่อ” “อย่าจัดรายการที่ซ้ำ ๆ เดิม ๆ” เป็นต้น
- 3) แปรและนำเสนอด้วยภาษาไทยและเขมร จำนวน 17 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 4.24 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “นำเสนอเป็นภาษาไทย และแปลเป็นภาษาเขมร” “พูดทั้ง 2 ภาษา” “แปลเป็นภาษาไทย-เขมร” เป็นต้น
- 4) รูปแบบรายการตรงตามความนิยมและต้องการของผู้ฟัง ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “เหมาะสมตามผู้ฟังนิยม” “ตามการนิยมของผู้ฟัง” “จัดทำตามความต้องการของประเทศทั้งสอง” เป็นต้น, รายการเพลง ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “จัดรายการเพลงทันสมัยให้มาก ๆ” “รายการเพลงโปรดคนดัง” “นำเพลงแต่ก่อน (โบราณ) มาออกให้มาก ๆ” เป็นต้น และรายการที่ให้ผู้ฟังมีส่วนร่วมในรายการ เช่น โทรศัพท์ขอเพลง แสดงความคิดเห็น ตอบปัญหา และขอคำปรึกษาเรื่องต่าง ๆ ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “อาจจะมีการตั้งคำถามให้เขมร-ไทยโทรตอบคำถามชิงรางวัล” “นำเสนอให้เป็นที่น่าสนใจ เช่น ให้มีการโทรเข้าขอคำปรึกษาแสดงความคิดเห็นหรือแลกเปลี่ยนความคิด ตลอดจนสามารถตอบปัญหาชิงรางวัล” “ให้ประชาชนสามารถโทรเข้าขอคำปรึกษาเกี่ยวกับสุขภาพและปัญหาอื่น ๆ” เป็นต้น โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 13 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 3.24 เท่ากัน
- 5) แปรและนำเสนอด้วยภาษาเขมร จำนวน 12 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 2.99 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ให้มีการนำเสนอเป็นภาษากัมพูชา” “พูดเป็นภาษากัมพูชา” “นำเสนอเป็นภาษาเขมร” เป็นต้น
- 6) รายการเพลงสลับกับข่าวสารความรู้ จำนวน 6 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.50 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ความรู้สลับกับการเปิดเพลง” “มีความรู้แนะนำและมีเพลงบ้าง” “ให้ข่าว สลับกับการเปิดเพลงให้มาก ๆ” เป็นต้น
- 7) รายการบันเทิงที่ทำให้สนุกสนาน เพลิดเพลิน จำนวน 5 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.25 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “สนุกสนานให้มาก ๆ” “เรื่องที่ได้ความเพลิดเพลินสบาย ๆ” “เรื่องตลก” เป็นต้น
- 8) อื่น ๆ ได้แก่ “ให้มีการสนทนากัน” “รายการสด ๆ” “หากกัมพูชานำข่าวนั้นมาออกอากาศ ไทยก็ควรทำเหมือนกันเพื่อให้ประชาชนทั้ง 2 ประเทศได้รับรู้เหมือนกัน” “ควรจัดให้มีพิธีกรกัมพูชา” และ “พูดไปด้วยสลับกับการเปิดเพลงไปด้วย” โดยในแต่ละความเห็นมีจำนวน 1 ครั้งเท่ากัน รวมจำนวน 5 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.25

- 9) นำเสนอ 3 ภาษา คือ ไทย เขมร และอังกฤษ ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “พูดเป็นภาษาไทย ภาษากัมพูชา และภาษาอังกฤษด้วยยิ่งดี ” “นำเสนอเป็นภาษาไทย กัมพูชา และอังกฤษ ” “ควรนำเสนอเป็นภาษาไทย เขมร และอังกฤษ ” เป็นต้น และรายการเพลงกัมพูชา ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “นำเพลงแต่ก่อน (โบราณ) มาออกให้มาก ๆ ” “นำเพลงแต่ก่อนของกัมพูชาไปเปิดด้วย ” “นำเสนอเพลง เขมรช่วงเที่ยง ” เป็นต้น โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 4 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.00 เท่ากัน
- 10) ไทยและกัมพูชาจัดรายการร่วมกัน จำนวน 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.75
- 11) รายการสอนภาษา, รายการเพลงไทยและกัมพูชา, นำเสนอด้วยความชัดเจน เข้าใจง่าย, เล่าเรื่อง/นิทาน และนำเสนอแบบเป็นกันเอง โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.50 เท่ากัน

นอกจากที่ผู้ตอบมีความเห็นต่อวิธีการนำเสนอรายการวิทยุฯ เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย และกัมพูชาดังกล่าวข้างต้นแล้ว ผู้ตอบส่วนหนึ่งได้แสดงความเห็นต่อการนำเสนอเนื้อหา ดังนี้

- (1) กลุ่มตัวอย่างแสดงทัศนคติต่อการนำเสนอว่า ให้ขึ้นอยู่กับผู้จัดรายการ จำนวน 60 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 14.96 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ทำอย่างไรก็ได้แล้วแต่ผู้จัดรายการ ” “นำเสนอตามใจผู้จัดรายการ ” “แบบไหนก็ได้ที่ผู้จัดรายการคิดว่าสมควร ” เป็นต้น
- (2) กลุ่มตัวอย่างแสดงทัศนคติต่อการนำเสนอเนื้อหาในด้านต่าง ๆ จำนวน 5 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.25 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “ข่าวดารารอบโลก ” “นำเสนอให้ไทยได้รับรู้มากที่สุด (การมีจิตสำนึก)” “ให้ทันสมัยกับปัจจุบัน ” เป็นต้น
- (3) กลุ่มตัวอย่างแสดงทัศนคติต่อการนำเสนอเนื้อหาต่าง ๆ บ่อย ๆ ครั้ง อาทิ ทุกวัน จำนวน 4 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.00 ซึ่งผู้ตอบแสดงความเห็นในประเด็นนี้ เช่น “จัดนำเสนอเรื่องข้างต้นให้ได้มาก ๆ นาน ๆ ” “นำเสนอรายการนี้ทุกวันผู้ฟังจะได้รับรู้ทั่วถึง ” “นำเสนอทุกครั้งที่มิวนั้นหรือใกล้จะถึงนั้นให้ผู้ฟังได้รู้และปฏิบัติ ” เป็นต้น
- (4) กลุ่มตัวอย่างแสดงทัศนคติต่อการนำเสนอเนื้อหาที่ควรนำเสนอ คือ ข่าวสารทั่วไป ทั้งไทย กัมพูชา และต่างประเทศ และกลุ่มตัวอย่างแสดงทัศนคติต่อการนำเสนอเนื้อหาที่ควรนำเสนอ คือ สารความรู้ โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.75 เท่ากัน
- (5) กลุ่มตัวอย่างแสดงทัศนคติต่อการนำเสนอเนื้อหาที่ควรนำเสนอ คือ การเกษตร และกลุ่มตัวอย่างแสดงทัศนคติต่อการนำเสนอที่ไม่ควรมีโฆษณามากเกินไป โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.50 เท่ากัน

6.3 การเปรียบเทียบพฤติกรรมการเปิดรับฟังวิทยุฯ และทัศนคติด้านต่าง ๆ ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยและกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนจังหวัดสุรินทร์

เมื่อเปรียบเทียบผลการศึกษากลุ่มตัวอย่างทั้งประชาชนไทยและกัมพูชา พบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งประชาชนไทย จังหวัดสุรินทร์ และกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนจังหวัดสุรินทร์ส่วนใหญ่ไม่เปิดรับฟังวิทยุฯ ของกันและกัน โดยกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย (ร้อยละ 85.00) ที่ไม่เปิดรับฟังวิทยุฯ กัมพูชาให้เหตุผลว่า ฟังภาษาเขมรไม่รู้เรื่อง/ไม่รู้ภาษาเขมร และกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา (ร้อยละ 53.25) ที่ไม่เปิดรับฟังวิทยุฯ ไทยให้เหตุผลว่าไม่มีเวลาฟังวิทยุฯ ในขณะที่ทั้งประชาชนไทยและกัมพูชาส่วนน้อยที่เปิดรับฟังวิทยุฯ ของกันและกัน โดยกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย (ร้อยละ 15.00) และกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา (ร้อยละ 46.75) ส่วนใหญ่ให้เหตุผลที่เปิดรับฟังวิทยุฯ ของกันและกันว่าได้รับความบันเทิงและผ่อนคลาย ทั้งนี้ กลุ่มตัวอย่างทั้งไทยและกัมพูชาที่เปิดรับฟังวิทยุฯ ของกันและกันส่วนใหญ่เห็นพ้องกันว่า ฟังวิทยุฯ ของกันและกันแล้วมีประโยชน์ มีจำนวนมากที่สุด โดยกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยส่วนใหญ่ให้เหตุผลว่าได้รับความบันเทิงและผ่อนคลาย ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชาส่วนใหญ่ให้เหตุผลว่าได้รับความรู้ ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยที่ฟังวิทยุฯ กัมพูชา แต่ไม่ระบุว่า มีหรือไม่มีประโยชน์ มีจำนวนน้อยที่สุด โดยผู้ตอบทั้งหมดไม่แสดงความเห็นเพิ่มเติม แต่กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชาที่ฟังวิทยุฯ ไทย เห็นว่าฟังวิทยุฯ ไทย แล้วทั้งมีและไม่มีประโยชน์/ปานกลาง มีจำนวนน้อยที่สุด โดยผู้ตอบไม่แสดงความเห็นเพิ่มเติม

กลุ่มตัวอย่างทั้งไทยและกัมพูชาที่เปิดรับฟังวิทยุฯ ของกันและกันเห็นต่างกัน โดยกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยที่ฟังวิทยุฯ กัมพูชาแล้วรู้สึกดีกับประเทศกัมพูชา มีจำนวนมากที่สุด ซึ่งส่วนใหญ่ให้เหตุผลว่าได้รับความบันเทิงและคลายความเครียด แต่กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชาที่ฟังวิทยุฯ ไทยแต่ไม่ระบุว่ารู้สึกดีหรือไม่ดีกับประเทศกัมพูชา มีจำนวนมากที่สุด ซึ่งส่วนใหญ่ให้เหตุผลว่าฟังเพลงเฉย ๆ ไม่ได้สนใจ หรือคิดอะไร ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยและกัมพูชาที่เปิดรับฟังวิทยุฯ ของกันและกันยังเห็นพ้องกันว่าเปิดรับฟังวิทยุฯ ของกันและกันแล้วทำให้รู้สึกดีและไม่ดี/ปานกลางกับประเทศเจ้าของวิทยุฯ มีจำนวนน้อยที่สุด โดยกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยที่ฟังวิทยุฯ กัมพูชาแล้วรู้สึกดีและไม่ดี/ปานกลางกับประเทศกัมพูชา ผู้ตอบไม่แสดงความเห็นเพิ่มเติม ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชาที่ฟังวิทยุฯ ไทยแล้วรู้สึกดีและไม่ดี/ปานกลางกับประเทศไทยส่วนใหญ่ให้เหตุผลว่าดีบางส่วน ไม่ดีบางส่วน บางข่าวก็ดี บางข่าวก็ยุ่ง

ต่อประเด็นความสัมพันธ์ระหว่างไทย-กัมพูชา พบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งประชาชนไทยและกัมพูชาเห็นพ้องกันว่าความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาดี มีจำนวนมากที่สุด โดยกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย (ร้อยละ 66.25) เห็นว่าความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาดี มีมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา (ร้อยละ 57.75) และยังให้ซึ่งกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยส่วนใหญ่ให้เหตุผลว่าสังเกตได้จากการค้าขายระหว่างกัน ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชาให้เหตุผลว่าสังเกตจากการค้าขาย การทำธุรกิจ การขนส่งสินค้าระหว่างกัน ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างทั้งประชาชนไทยไม่ระบุความสัมพันธ์ว่าดีหรือไม่ดี มีจำนวนน้อยที่สุด ผู้ตอบส่วนใหญ่กล่าวว่าสถานการณ์ปกติ/ธรรมดาสังเกตจากการค้าขาย แต่ประชาชนกัมพูชาเห็นว่าความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาปานกลาง/มีทั้งดีและไม่ดี

มีจำนวนน้อยที่สุด โดยให้เหตุผลว่าเฉพาะด้านคือ การเข้า-ออกค้าขายกัน และการไปมาหาสู่กัน สะดวก

จากการเปรียบเทียบทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างทั้งประชาชนไทยและกัมพูชาที่มีต่อบทบาทที่ควรทำและไม่ควรทำของวิทย์ฯ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยแสดงความคิดเห็นว่าวิทย์ฯ กัมพูชาควรทำหรือมีบทบาทในการส่งเสริมเศรษฐกิจ การค้าตามแนวชายแดนหรือระหว่างไทยและกัมพูชา เช่น การโฆษณาและการประชาสัมพันธ์สินค้าและบริการของทั้ง 2 ประเทศ แต่วิทย์ฯ กัมพูชาไม่ควรทำหรือไม่ควรมีบทบาทในการนำเสนอเรื่องการเมืองการปกครองของประเทศไทยและกัมพูชา ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชาที่แสดงความคิดเห็นส่วนใหญ่แสดงความคิดเห็นว่าวิทย์ฯ ไทยควรทำหรือมีบทบาทในการนำเสนอข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง เป็นความจริง ตรงไปตรงมา ชัดเจน แต่วิทย์ฯ ไทยไม่ควรทำหรือไม่ควรมีบทบาทในการนำเสนอข้อมูลข่าวสารที่ไม่เป็นจริง เป็นเท็จ หรือเกินความจริง

การศึกษาทัศนคติต่อแนวทางการดำเนินการเพื่อส่งเสริมวิทย์ชายแดนเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาตามประเด็นคำถามต่าง ๆ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยและกัมพูชาเห็นพ้องกันว่าบทบาทในการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา ของวิทย์ฯ (ของไทยและหรือกัมพูชา) คือ ประเด็นการส่งเสริมความสัมพันธ์ ความสามัคคีปรองดอง ความร่วมมือ เพื่อความเข้าใจอันดีระหว่างประเทศไทยและกัมพูชา สำหรับความเห็นต่อแนวคิดร่วมคิดร่วมทำรายการวิทย์ฯ เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทยและกัมพูชาของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยนั้นเห็นพ้องกันว่าเป็นการส่งเสริมความสัมพันธ์ ความเข้าใจอันดี ความรัก ความสามัคคี ความร่วมมือและความช่วยเหลือกันระหว่างไทยและกัมพูชา ทั้งนี้ในความเห็นต่อเนื้อหาของรายการ วิทย์ฯ เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-ที่ควรนำเสนอของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย คือ เนื้อหาด้านเศรษฐกิจ การค้าขาย การลงทุน และธุรกิจระหว่างประเทศ ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา คือ เนื้อหาที่เป็นสาระความรู้ทั่วไป สำหรับในส่วนตัวธีการนำเสนอรายการวิทย์ฯ เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทยและกัมพูชา กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยเห็นว่าควรนำเสนอด้วยรูปแบบรายการพูดคุย สนทนา ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชามีความเห็นว่าการจัดให้มีรูปแบบรายการที่ดี ที่เหมาะสม ที่ควร

บทที่ 7

บทสรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในบทนี้เป็นบทที่สรุปผลการศึกษา อภิปรายผลการศึกษา ตรวจสอบข้อสันนิษฐานการวิจัย และนำเสนอข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ ทั้งนี้ในแต่ละส่วนมีรายละเอียด ดังนี้

7.1 บทสรุป

การวิจัยเรื่อง แนวทางการส่งเสริมบทบาทของวิद्यุชายแดนเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยและกัมพูชาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสถานภาพปัจจุบันของวิद्यุชายแดนไทย-กัมพูชา ประยุกต์ใช้แนวคิดการสื่อสารระหว่างประเทศแบบมีส่วนร่วมในวิद्यุชายแดน และเพื่อศึกษาพฤติกรรมการเปิดรับวิद्यุชายแดนไทย-กัมพูชาของคนไทยและกัมพูชา รวมทั้งแสวงหาแนวทางการส่งเสริมบทบาทของวิद्यุชายแดนไทย-กัมพูชาในการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยและกัมพูชา ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (qualitative research) และเชิงปริมาณ (quantitative research) โดยใช้วิธีวิจัยจากการวิจัยทั้ง 2 ประเภท ได้แก่ การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (in-depth interview) การสัมภาษณ์โดยอิงโครงสร้างปานกลาง (semi-structured interview) และการใช้แบบสอบถาม รวมทั้งการวิเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาครั้งนี้กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ดำเนินการวิद्यุฯ ในสถานีวิद्यุกระจายเสียงทั้งสถานีที่รัฐและรัฐวิสาหกิจเป็นเจ้าของ และวิद्यุชุมชนที่ตั้งอยู่ในจังหวัดที่มีพื้นที่ติดต่อกัมพูชา ได้แก่ อำเภอรัญประเทศ อำเภอดุสิต และอำเภอดุสิต จังหวัดสระแก้ว - ปอยเปต อำเภอดุสิต บ้านมาลัย บ้านตำบลมุย อำเภอดุสิต และบ้านบึงตะกวน จังหวัดบันเตียเมียนเจย และอำเภอดุสิต จังหวัดสุรินทร์ - โอรเสม็ด อำเภอดุสิต จังหวัดอุดรธานีเมียนเจย และผู้ฟังกัมพูชาสามารถรับสัญญาณการกระจายเสียงของสถานีได้ จำนวน 41 คน การวิจัยได้ศึกษาประชาชนไทยและกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนอำเภอรัญประเทศ อำเภอดุสิต และอำเภอดุสิต จังหวัดสระแก้ว และอำเภอดุสิต จังหวัดสุรินทร์ จำนวนจุดละ 400 คนต่อประเทศ รวมประชาชนไทย 800 คน และประชาชนกัมพูชา 800 คน รวมสุทธิ 1,600 คน โดยศึกษาระหว่างกุมภาพันธ์ 2553 ถึงเดือนธันวาคม 2553

ผลการศึกษสามารถสรุปตามประเด็นและลำดับดังนี้ ได้แก่ ผลการศึกษาสถานภาพของวิद्यุชายแดนในการทำหน้าที่ด้านการส่งเสริมความสัมพันธ์มี ดังนี้ (1) ศักยภาพของวิद्यุชายแดนในการทำหน้าที่ด้านการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างไทย-กัมพูชา ได้แก่ สถานี (1.1) บางแห่งมีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ และ (1.2) ส่วนใหญ่กำลังส่งสูงครอบคลุมพื้นที่กว้างและมีความพร้อมด้านอุปกรณ์/เครื่องมือ (2) ปัจจัยภายนอกที่เสริมศักยภาพ วิद्यุชายแดนในการทำหน้าที่ด้านการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างไทย-กัมพูชา ได้แก่ (2.1) ภูมิประเทศที่ติดกัน (2.2) ความสัมพันธ์อันแนบแน่นระหว่างคนไทยและคนกัมพูชาตามแนวชายแดน (2.3) เศรษฐกิจและความสัมพันธ์ทางด้านเศรษฐกิจ (2.4) จุดร่วมของภาคการเกษตร (2.5) จุดร่วมทางพุทธศาสนา (2.6) วัฒนธรรมที่คล้ายคลึงกัน (2.7)

การสื่อสารระหว่างประเทศแบบมีส่วนร่วมของคนกัมพูชาในวิทยา และกิจกรรมอื่น (2.8) ความร่วมมือระหว่างไทยและกัมพูชา และ (2.9) การได้รับสนับสนุนด้านการเงินจากส่วนต่าง ๆ (3) **ปัจจัยภายในที่เป็นอุปสรรคต่อ** วิทยุชายแดนในการทำหน้าที่ด้านการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างไทย-กัมพูชา ได้แก่ สถานี (3.1) ส่วนใหญ่ไม่มีนโยบายและแนวทางปฏิบัติให้วิทยุฯ สร้างความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ (3.2) หลายแห่งดำเนินการโดยมุ่งเน้นธุรกิจเป็นหลัก (3.3) บางแห่งมีการบริหารจัดการที่ไม่ดีเท่าที่ควร (3.4) ส่วนใหญ่ขาดบุคลากรที่มีความรู้ด้านภาษาเขมร (3.5) บางแห่งกำลังส่งต่ำ อุปกรณ์ชำรุดและขาดความพร้อมด้านอุปกรณ์/เครื่องมือ และ (3.6) บางแห่งมีบุคลากรน้อย ขาดทักษะบางประการในการทำหน้าที่เป็นนักจัดรายการวิทยุฯ (4) **ปัจจัยภายนอกที่เป็นอุปสรรคต่อ** วิทยุชายแดนในการทำหน้าที่ด้านการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างไทย-กัมพูชา ได้แก่ (4.1) ความแตกต่างของระบอบการปกครอง (4.2) ความแตกต่างระหว่างภาษาไทยและภาษาเขมร (4.3) ทักษะคนที่เป็นลบบต่อคนกัมพูชาของคนไทยบางกลุ่ม (4.4) หน่วยงานต่าง ๆ ในพื้นที่ไม่ส่งหรือให้ข้อมูลเกี่ยวกับกัมพูชาที่มี ให้แก่สถานีวิทยุฯ (4.5) ความไม่แน่นอน และไม่สม่ำเสมอของการสนับสนุนด้านการเงินจากส่วนต่าง ๆ (4.6) ยังไม่มีองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุฯ (4.7) ขาดการประสานงานและความร่วมมือระหว่างสถานีวิทยุฯ ในพื้นที่ และ (4.8) การใช้คลื่นความถี่ของทั้ง 2 ประเทศแทรกหรือเบียดกันและกัน

ความพยายามผลักดันของโครงการวิจัยเพื่อการประยุกต์ใช้แนวคิดการสื่อสารระหว่างประเทศแบบมีส่วนร่วมในวิทยุชายแดน การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์สำคัญข้อหนึ่ง คือ การประยุกต์ใช้แนวคิดการสื่อสารระหว่างประเทศแบบมีส่วนร่วมในวิทยุชายแดน ซึ่งในระหว่างการศึกษาวิจัย ผู้วิจัยได้พยายามหาพื้นที่ที่จะทำการผลักดันการผลิตรายการวิทยุฯ เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา แต่ก็ไม่ประสบผลสำเร็จ ทั้งนี้มีหลายสาเหตุ ได้แก่ (1) ในพื้นที่วิจัย ไม่มีบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่มีศักยภาพในการผลักดัน โดยส่วนใหญ่ผู้ดำเนินการวิทยุฯ มุ่งเน้นประกอบกิจการทางธุรกิจ กล่าวคือแสวงหากำไรจากการโฆษณา และ (2) ปัญหาความขัดแย้งระหว่างไทยและกัมพูชา เรื่องเขาพระวิหาร

สำหรับบทบาทปัจจุบันของวิทยุฯ ไทย ณ บริเวณชายแดนในการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา

วิทยุชายแดน อำเภอรัญประเทศ อำเภอดอกสูง และอำเภอดาพระยา จังหวัดสระแก้ว โดยรวมมีบทบาทในการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา ในด้านต่าง ๆ ดังนี้ (1) บทบาทในการส่งเสริมความสัมพันธ์ทางวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น (2) บทบาทในการเชื่อมสัมพันธ์ด้วยความบันเทิงผ่านเสียงเพลง (3) บทบาทในการให้ข่าวสารความรู้ (4) บทบาทในการให้ความรู้ความเข้าใจในภาษาไทย (5) บทบาทในการโฆษณาสินค้าและบริการไทย และ (6) บทบาทในการเป็นช่องทางส่งข่าวสาร

สำหรับวิทยุชายแดน อำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์ มีบทบาทในการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาในด้านต่าง ๆ ดังนี้ (1) บทบาทในการส่งเสริมความสัมพันธ์ทางวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น (2) บทบาทในการเชื่อมสัมพันธ์ด้วยความบันเทิงผ่านเสียงเพลง (3) บทบาทในการให้ข่าวสารความรู้

(4) บทบาทในการให้ความรู้ความเข้าใจในภาษาไทย (5) บทบาทในการเผยแผ่พุทธศาสนา และ (6) บทบาทในการเป็นช่องทางส่งข่าวสาร

นอกจากนี้ยังมีบางบทบาทที่จะเป็นการสื่อสารระหว่างประเทศ (international communication) แล้วยังเป็นบทบาทของสื่อในการสื่อสารต่างวัฒนธรรม (intercultural communication) ด้วย คือ บทบาทในการให้ข่าวสารความรู้ เพื่อให้คนกัมพูชาที่เข้ามาอยู่ในไทยละทิ้งวัฒนธรรมบางอย่างของตน (deculturation) เช่น การไม่ตัดไม้ทำลายป่า และกฎหมายแรงงานต่างด้าว อาทิ การต่ออายุใบอนุญาตทำงานแรงงานต่างด้าว เพื่อให้แรงงานกัมพูชาที่มีทำงานและอาศัยอยู่ในประเทศไทยปฏิบัติตามกฎหมายแรงงานต่างด้าวของไทยและไม่ตัดไม้ทำลายป่าในไทย

การศึกษาพฤติกรรมการเปิดรับวิทยุชายแดนและทัศนคติด้านต่าง ๆ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัดสระแก้ว ส่วนใหญ่ไม่เปิดรับฟังวิทยุ กัมพูชา จำนวน 271 คน คิดเป็นร้อยละ 67.75 โดยกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เปิดรับฟังวิทยุ กัมพูชาส่วนใหญ่ให้เหตุผลว่าฟังภาษาเขมรไม่รู้เรื่อง/ไม่รู้ภาษาเขมร จำนวน 142 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 47.02 ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่เปิดรับฟังวิทยุ กัมพูชา จำนวน 129 คน คิดเป็นร้อยละ 32.25 โดยกลุ่มตัวอย่างเปิดรับฟังวิทยุ กัมพูชาส่วนใหญ่ให้เหตุผลว่าได้รับความบันเทิงและผ่อนคลาย จำนวน 38 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 26.21

สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่เปิดรับฟังวิทยุ กัมพูชาส่วนใหญ่ฟังช่วงค่ำ 18.01-21.00 น. จำนวน 23 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 16.91 ซึ่งผู้เปิดรับฟังวิทยุ กัมพูชาได้แสดงความคิดเห็นว่าฟังวิทยุ กัมพูชาแล้วมีประโยชน์ จำนวน 95 คน คิดเป็นร้อยละ 73.64 มากที่สุด ผู้ตอบส่วนใหญ่ให้เหตุผลว่าได้รับความบันเทิงและผ่อนคลาย จำนวน 27 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 24.32 และได้เรียนรู้ภาษาเขมร จำนวน 25 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 22.52 ฟังวิทยุ กัมพูชาแล้วไม่มีประโยชน์ จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 15.50 ผู้ตอบส่วนใหญ่ให้เหตุผลว่าภาษาเขมรไม่รู้เรื่อง/ไม่รู้ภาษาเขมร จำนวน 15 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 75.00 เห็นว่าฟังวิทยุ กัมพูชาแล้วระบุว่าทั้งมีและไม่มีประโยชน์/ปานกลาง จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 8.53 ผู้ตอบส่วนใหญ่ให้เหตุผลว่ามีประโยชน์ด้านข้อมูลข่าวสารและความบันเทิง และไม่มีประโยชน์เพราะฟังไม่รู้เรื่อง จำนวน 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 27.27 และฟังวิทยุ กัมพูชาแต่ไม่ระบุว่า มีหรือไม่มีประโยชน์ จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 2.33 ผู้ตอบทั้งหมดไม่แสดงความเห็นเพิ่มเติม รองลงมาตามลำดับ นอกจากนี้ ผู้ตอบที่เปิดรับฟังวิทยุ กัมพูชายังได้แสดงทัศนคติว่าฟังวิทยุ กัมพูชาแล้วทำให้มีความรู้สึกดีกับประเทศกัมพูชา จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 62.02 มากที่สุด ผู้ตอบส่วนใหญ่ให้เหตุผลว่าได้รับความบันเทิงและคลายความเครียด และให้เหตุผลเกี่ยวกับความสัมพันธ์ที่มีต่อกันแบบ “บ้านใกล้เรือนเคียง ” “บ้านพี่เมืองน้อง ” “ประเทศเพื่อนบ้าน ” “เหมือนเครือญาติ/พี่น้องกัน” หรือ “มิตร/เพื่อน/เพื่อนบ้าน” โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 10 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 11.63 เท่ากัน ฟังแต่ไม่ระบุว่ารู้สึกดีหรือไม่ดีกับประเทศกัมพูชา จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 16.28 ผู้ตอบส่วนใหญ่ให้เหตุผลว่าไม่รู้และไม่เข้าใจภาษาเขมร จำนวน 7 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 33.33 ฟังแล้วทำให้ทั้งรู้สึกดีและไม่ดี/ปานกลางกับประเทศกัมพูชา จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 13.18 ผู้ตอบส่วนใหญ่ให้เหตุผลด้านดี เพราะได้เรียนรู้ภาษาเขมร/มีการค้าที่ต่อกัน ส่วนด้านไม่ดี เพราะคนกัมพูชาบางคนชอบลักขโมย จำนวน 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 16.67 และฟังแล้วทำ

ให้รู้สึกไม่ดีกับประเทศกัมพูชา จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 8.53 ผู้ตอบส่วนใหญ่ให้เหตุผลว่าฟังภาษาเขมรไม่รู้เรื่อง จำนวน 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 18.18 รองลงมาตามลำดับ

ด้านทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยต่อความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา พบว่า ผู้ตอบแสดงทัศนคติว่าความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาดี จำนวน 299 คน คิดเป็นร้อยละ 74.75 มากที่สุด ผู้ตอบส่วนใหญ่ให้เหตุผลว่าสังเกตได้จากการค้า เศรษฐกิจ การลงทุน จำนวน 159 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 37.15 รองลงมา ระบุว่าความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาปานกลาง/มีทั้งดีและไม่ดี จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 13.00 โดยผู้ตอบส่วนใหญ่ให้เหตุผลว่าสังเกตได้จากในด้านการค้าขาย แต่ไม่ดีในเรื่องการมีปัญหาเกี่ยวกับปราสาทเขาพระวิหาร ปัญหาการกระทบกระทั่งกัน การเข้า-ออกกัมพูชาไม่สะดวก และแสดงทัศนคติที่เป็นลบต่อคนกัมพูชาบางคนว่าชอบลักขโมย ชอบต่อว่า ช่มเหง เข้มงวดเกินไป ไม่ซื่อสัตย์ และไม่รักษาความสะอาด ฯลฯ จำนวน 15 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 30.00 ความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาไม่ดี จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 8.75 โดยผู้ตอบส่วนใหญ่ให้เหตุผลว่าสังเกตได้จากการที่คนไทยที่ข้ามไปกัมพูชายากลำบาก ตรงข้ามกับคนกัมพูชาที่มาฝั่งไทยและข่าวสารจากสื่อต่าง ๆ โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 6 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 15.00 เท่ากัน และไม่ระบุว่าความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาดีหรือไม่ดี จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 3.50 โดยผู้ตอบส่วนใหญ่ให้เหตุผลว่าสังเกตได้จากสถานการณ์ปกติไม่มีปัญหาอะไร และไม่มีอะไรเปลี่ยนแปลง และสังเกตได้จากการค้าขาย โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 4 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 25.00 เท่ากัน รองลงมาตามลำดับ

ส่วน **พฤติกรรม的开รับฟังวิทยุชายแดนและทัศนคติด้านต่าง ๆ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนอรัญประเทศ** ส่วนใหญ่ไม่เปิดรับฟังวิทยุ ไทย จำนวน 263 คน คิดเป็นร้อยละ 65.75 โดยกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เปิดรับฟังวิทยุ ไทยส่วนใหญ่ให้เหตุผลว่าไม่มีเครื่องรับ วิทยุ จำนวน 96 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 34.04 ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่เปิดรับฟังวิทยุ ไทย จำนวน 137 คน คิดเป็นร้อยละ 34.25 โดยกลุ่มตัวอย่างเปิดรับฟังวิทยุ ไทยส่วนใหญ่ให้เหตุผลว่าชอบ อยากรู้ และได้ฟังเพลงไทย จำนวน 41 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 24.26

สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่เปิดรับฟังวิทยุ ไทยส่วนใหญ่ฟังช่วงสาย 09.01-12.00 น. และช่วงเช้า 05.00-09.00 น. โดยในแต่ละช่วงเวลามีจำนวน 17 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 11.72 เท่ากัน ซึ่งผู้เปิดรับฟังวิทยุ ไทยได้แสดงความเห็นว่าฟังวิทยุ ไทยแล้วมีประโยชน์ จำนวน 129 คน คิดเป็นร้อยละ 94.16 มากที่สุด ผู้ตอบส่วนใหญ่ให้เหตุผลว่าได้ข่าวสารความรู้ จำนวน 42 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 25.77 ฟังวิทยุ ไทยแต่ไม่ระบุว่ามีหรือไม่มีประโยชน์ จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 4.38 ผู้ตอบส่วนใหญ่ให้เหตุผลว่าฟังเฉพาะเพลง จำนวน 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 50.00 และเห็นว่าฟังวิทยุ ไทยแล้วไม่มีประโยชน์ จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 1.46 ผู้ตอบส่วนใหญ่ให้เหตุผลที่เป็นทัศนะว่าฟังเพลงเพื่อคลายเหงา และไม่มีประโยชน์อื่นใด จำนวน 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 100.00 รองลงมาตามลำดับ นอกจากนี้ ผู้ตอบที่เปิดรับฟังวิทยุ ไทยยังได้แสดงทัศนคติว่าฟังวิทยุ ไทยแล้วทำให้มีความรู้สึกดีกับประเทศไทยจำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 48.18 มากที่สุด ผู้ตอบส่วนใหญ่ให้เหตุผลว่าได้รับความบันเทิงและคลายความเครียด จำนวน 18 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 23.08 ฟังแต่ไม่ระบุว่ารู้สึกดีหรือไม่ดีกับประเทศไทย จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 41.61 ผู้ตอบส่วนใหญ่ให้เหตุผลว่าประเทศไทยเป็นประเทศเพื่อนบ้านไม่สร้างความเดือดร้อน หรือมีปัญหาต่อกัมพูชา จำนวน 5 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ

8.77 และฟังแล้วทำให้รู้สึกไม่ดีกับประเทศไทย จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 10.22 ผู้ตอบส่วนใหญ่ให้เหตุผลว่าได้รับรู้ว่าประเทศไทยอยู่ในภาวะขัดแย้ง วุ่นวาย มีการใช้ความรุนแรงภายในประเทศ จำนวน 6 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 42.86 รองลงมาตามลำดับ

ด้านทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยต่อความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา พบว่า ผู้ตอบแสดงทัศนคติว่าความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาดี จำนวน 188 คน คิดเป็นร้อยละ 47.00 มากที่สุด ผู้ตอบส่วนใหญ่ให้เหตุผลว่าสังเกตได้จากการค้าขายระหว่างกัน จำนวน 59 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 25.88 ความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาไม่ดี จำนวน 171 คน คิดเป็นร้อยละ 42.75 ผู้ตอบส่วนใหญ่ให้เหตุผลว่าสังเกตได้จากปัญหาความขัดแย้งระหว่างไทยและกัมพูชากรณีโดยเฉพาะปราสาทเขาพระวิหาร จำนวน 72 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 40.22 ฟังแต่ไม่ระบุนำรู้สึกดีหรือไม่ดีกับประเทศไทย จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 7.75 ผู้ตอบส่วนใหญ่ให้เหตุผลว่าไม่แน่ใจ เพราะสถานการณ์ไม่แน่นอนเนื่องจากมีปัญหาเรื่องเขตแดนและปราสาทเขาพระวิหาร จำนวน 8 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 25.00 และฟังแล้วทำให้ทั้งรู้สึกดีและไม่ดี/ปานกลางกับประเทศไทย จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 2.50 ผู้ตอบส่วนใหญ่ให้เหตุผลเฉพาะด้านที่ว่า ในพื้นที่ชายแดนมีความสะดวกในการเข้า-ออกประเทศ จำนวน 5 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 50.00 รองลงมาตามลำดับ

การศึกษาพฤติกรรมการเปิดรับวิทยุชายแดนและทัศนคติด้านต่าง ๆ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัดสุรินทร์ ส่วนใหญ่ไม่เปิดรับฟังวิทยุ กัมพูชา จำนวน 340 คน คิดเป็นร้อยละ 85.00 โดยกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เปิดรับฟังวิทยุ กัมพูชาส่วนใหญ่ให้เหตุผลว่าฟังภาษาเขมรไม่รู้เรื่อง/ไม่รู้ภาษาเขมร จำนวน 172 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 45.99 ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่เปิดรับฟังวิทยุ กัมพูชา จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 15.00 โดยกลุ่มตัวอย่างเปิดรับฟังวิทยุ กัมพูชาส่วนใหญ่ให้เหตุผลว่าได้รับความบันเทิงและผ่อนคลาย จำนวน 32 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 46.38

สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่เปิดรับฟังวิทยุ กัมพูชาส่วนใหญ่ฟังช่วงเช้า 05.00-09.00 น. จำนวน 17 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 22.97 ซึ่งผู้เปิดรับฟังวิทยุ กัมพูชาได้แสดงความคิดเห็นว่าฟังวิทยุ กัมพูชาแล้วมีประโยชน์ จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 80.00 มากที่สุด ผู้ตอบส่วนใหญ่ให้เหตุผลว่าได้รับความบันเทิงและผ่อนคลาย จำนวน 18 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 33.96 ฟังวิทยุ กัมพูชาแล้วไม่มีประโยชน์ จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 8.33 ผู้ตอบส่วนใหญ่ให้เหตุผลว่าฟังภาษาเขมรไม่รู้เรื่อง/ไม่รู้ภาษาเขมร จำนวน 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 60.00 ฟังวิทยุ กัมพูชาแต่ไม่ระบุนำมีหรือไม่มีประโยชน์ จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 8.33 ผู้ตอบส่วนใหญ่แสดงความคิดเห็นส่วนบุคคลที่แตกต่างกัน จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 60.00 และไม่ระบุนำมีหรือไม่มีประโยชน์ จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2.33 ผู้ตอบทั้งหมดไม่แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม รองลงมาตามลำดับ นอกจากนี้ ผู้ตอบที่เปิดรับฟังวิทยุ กัมพูชายังได้แสดงทัศนคติว่าฟังวิทยุ กัมพูชาแล้วทำให้มีความรู้สึกดีกับประเทศกัมพูชา จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 66.67 มากที่สุด ผู้ตอบส่วนใหญ่ให้เหตุผลว่าได้รับความบันเทิงและคลายความเครียด จำนวน 12 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 26.67 ฟังแต่ไม่ระบุนำรู้สึกดีหรือไม่ดีกับประเทศกัมพูชา จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 3.75 ผู้ตอบส่วนใหญ่ให้เหตุผลที่เป็นทัศนคติส่วนบุคคลที่แตกต่างกัน จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 60.00 ฟังแล้วทำให้รู้สึกไม่ดีกับประเทศกัมพูชา จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.00 ผู้ตอบส่วนใหญ่ให้เหตุผลที่เป็นทัศนคติส่วนบุคคลที่แตกต่างกัน จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.00 ฟังแล้วทำให้ทั้งรู้สึกดี

และไม่ดี/ปานกลางกับประเทศกัมพูชา จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.25 ผู้ตอบไม่แสดงความเห็นเพิ่มเติม รองลงมาตามลำดับ

ด้านทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยต่อความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา พบว่า ผู้ตอบแสดงทัศนคติว่าความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาดี จำนวน 265 คน คิดเป็นร้อยละ 66.25 มากที่สุด ผู้ตอบส่วนใหญ่ให้เหตุผลว่าสังเกตได้จากการค้าขายระหว่างกัน จำนวน 188 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 58.57 ความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาไม่ดี จำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 21.50 ผู้ตอบส่วนใหญ่ให้เหตุผลว่าสังเกตได้จากปัญหาการสู้รบตามแนวชายแดนและความขัดแย้งระหว่างไทยและกัมพูชา จำนวน 16 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 18.60 และปัญหาเรื่องพื้นที่ทับซ้อน จำนวน 14 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 16.28 ระบุว่าความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาปานกลาง/มีทั้งดีและไม่ดี จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 6.75 ผู้ตอบส่วนใหญ่ให้เหตุผลว่าสังเกตได้จากดีในด้านการค้าขาย แต่ไม่ดีในเรื่องการเมือง ภาษี การเสียเปรียบของคนไทย ความขัดแย้งระหว่างบุคคล ความไม่แน่นอนของสถานการณ์ และการขนส่งสินค้าไปยังกัมพูชาไม่สะดวก จำนวน 6 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 22.22 และไม่ระบุว่าความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาดีหรือไม่ดี จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 5.50 ผู้ตอบส่วนใหญ่กล่าวว่าสถานการณ์ปกติ/ธรรมดาสังเกตจากการค้าขาย จำนวน 4 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 16.67 รองลงมาตามลำดับ

ส่วน พฤติกรรมการเปิดรับวิทยุชายแดนและทัศนคติด้านต่าง ๆ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนจังหวัดสุรินทร์ ส่วนใหญ่ไม่เปิดรับฟังวิทยุ ไทย จำนวน 213 คน คิดเป็นร้อยละ 53.25 โดยกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เปิดรับฟังวิทยุ ไทยส่วนใหญ่ให้เหตุผลว่าไม่มีเวลาฟังวิทยุ จำนวน 81 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 36.99 ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่เปิดรับฟังวิทยุ ไทย จำนวน 187 คน คิดเป็นร้อยละ 46.75 โดยกลุ่มตัวอย่างเปิดรับฟังวิทยุ ไทยส่วนใหญ่ให้เหตุผลว่าได้รับความบันเทิงและผ่อนคลาย จำนวน 93 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 46.97

สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่เปิดรับฟังวิทยุ ไทยส่วนใหญ่ฟังช่วงเที่ยง 12.01-13.00 น. จำนวน 24 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 12.57 ซึ่งผู้เปิดรับฟังวิทยุ ไทยได้แสดงความเห็นว่าฟังวิทยุ ไทยแล้วมีประโยชน์ จำนวน 171 คน คิดเป็นร้อยละ 91.44 มากที่สุด ผู้ตอบส่วนใหญ่ให้เหตุผลว่าได้ข่าวสารความรู้ จำนวน 72 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 37.11 ไม่ระบุว่าดีหรือไม่ดีประโยชน์ จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 8.02 ผู้ตอบส่วนใหญ่ให้เหตุผลว่าฟังเฉพาะเพลง ฟังเพลงเฉย ๆ หรือฟังเพลงเพียงเพราะต้องการผ่อนคลาย และคลายเหงา จำนวน 9 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 60.00 และเห็นว่าฟังวิทยุ ไทยแล้วทั้งมีและไม่มีประโยชน์/ปานกลาง จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.53 ผู้ตอบไม่แสดงความเห็นเพิ่มเติม รองลงมาตามลำดับ นอกจากนี้ ผู้ตอบที่เปิดรับฟังวิทยุ ไทยยังได้แสดงทัศนคติว่าฟังแต่ไม่ระบุว่ารู้สึกดีหรือไม่ดีกับประเทศ ไทย จำนวน 126 คน คิดเป็นร้อยละ 67.38 มากที่สุด ผู้ตอบส่วนใหญ่ให้เหตุผลว่าฟังเพลงเฉย ๆ ไม่ได้สนใจ หรือคิดอะไร จำนวน 10 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 7.94 ฟังแล้วทำให้รู้สึกดีกับประเทศไทย จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 29.41 ผู้ตอบส่วนใหญ่ให้เหตุผลว่าได้ข่าวสารความรู้ทั่วไป จำนวน 10 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 16.13 ฟังวิทยุ ไทยแล้วทำให้มีความรู้สึกไม่ดีกับประเทศไทย จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 2.67 ผู้ตอบส่วนใหญ่ให้เหตุผลว่าได้รับรู้ว่าประเทศไทยอยู่ในภาวะวุ่นวายภายในประเทศ จำนวน 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 40.00 และฟังแล้วทำให้ทั้งรู้สึกดี

และไม่ดี/ปานกลางกับประเทศไทย จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.25 ผู้ตอบให้เหตุผลว่าดีบางส่วน ไม่ดีบางส่วน บางช่วงก็ดี บางช่วงก็แย่ง จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 รองลงมาตามลำดับ

ด้านทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยต่อความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา พบว่า ผู้ตอบ แสดงทัศนคติว่าความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาดี จำนวน 231 คน คิดเป็นร้อยละ 57.75 มากที่สุด ผู้ตอบ ส่วนใหญ่ให้เหตุผลว่าสังเกตได้จากการค้าขาย การทำธุรกิจ การขนส่งสินค้าระหว่าง จำนวน 69 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 28.05 ไม่ระบุว่าความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาดีหรือไม่ดี จำนวน 114 คน คิดเป็นร้อยละ 28.50 ผู้ตอบส่วนใหญ่ให้เหตุผลว่าสังเกตได้จากสถานการณ์ปกติ/ธรรมดา สังเกตได้จากการเข้า-ออก ระหว่างประเทศและการเข้า-ออกประเทศไทยได้ตามปกติ จำนวน 27 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 22.88 ความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาไม่ดี จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 13.25 ผู้ตอบส่วนใหญ่ให้เหตุผลว่า สังเกตได้จากปัญหาเรื่องพื้นที่ทับซ้อน จำนวน 13 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 22.81 และระบุว่า ความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาปานกลาง/มีทั้งดีและไม่ดี จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.50 ผู้ตอบส่วนใหญ่ให้เหตุผลว่าปานกลางและแสดงความเห็นเฉพาะด้านดีว่า การเข้า-ออกค้าขายกัน และการไปมา หาสุ่กันสะดวก จำนวน 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 100.00 รองลงมาตามลำดับ

การศึกษาเปรียบเทียบการรับฟังวิทยุฯ ไทยและกัมพูชา และทัศนคติต่อความสัมพันธ์ ไทย-กัมพูชา ระหว่างเพศหญิงและเพศชาย ช่วงอายุ และอาชีพของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน ไทยและกัมพูชา ใน 2 พื้นที่ มีผลการศึกษาดังนี้

การเปรียบเทียบการรับฟังวิทยุฯ ไทยและกัมพูชา และทัศนคติต่อความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา ระหว่างเพศหญิงและเพศชาย ช่วงอายุ และอาชีพของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย และกัมพูชา บริเวณชายแดนจังหวัดสระแก้ว

การรับฟังวิทยุฯ กัมพูชาและทัศนคติต่อความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา ระหว่างเพศหญิงและเพศชาย ช่วงอายุ และกลุ่มอาชีพของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในประเด็นคำถามฟังวิทยุฯ กัมพูชาแล้วทำให้รู้สึกดีกับประเทศกัมพูชาหรือไม่ ระหว่างเพศหญิงและเพศชายของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย และมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในประเด็นคำถามฟังวิทยุฯ กัมพูชาแล้วทำให้รู้สึกดีกับประเทศกัมพูชาหรือไม่ ระหว่างช่วงอายุของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย

การรับฟังวิทยุฯ ไทยและทัศนคติต่อความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา ระหว่างเพศหญิงและเพศชาย ช่วงอายุ และกลุ่มอาชีพของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติที่ระดับ .01 ในประเด็นคำถามฟังวิทยุฯ ไทยหรือไม่ ระหว่างเพศหญิงและเพศชายของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา และมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในทัศนคติต่อความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา ระหว่างช่วงอายุของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา และมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในประเด็นคำถามฟังวิทยุฯ ไทยหรือไม่ รวมทั้งมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติที่ระดับ .01 ในทัศนคติต่อความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา ระหว่างกลุ่มอาชีพของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา

การเปรียบเทียบการรับฟังวิทยุฯ ไทยและกัมพูชา และทัศนคติต่อความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา ระหว่างเพศหญิงและเพศชาย ช่วงอายุ และอาชีพของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย และกัมพูชา บริเวณชายแดนจังหวัดสุรินทร์

การรับฟังวิทยุฯ กัมพูชาและทัศนคติต่อความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา ระหว่างเพศหญิงและเพศชาย ช่วงอายุ และกลุ่มอาชีพของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในประเด็นคำถามฟังวิทยุฯ กัมพูชาหรือไม่ ระหว่างเพศหญิงและเพศชายของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย และมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในประเด็นคำถามฟังวิทยุฯ กัมพูชาหรือไม่ ระหว่างช่วงอายุของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย

การรับฟังวิทยุฯ ไทยและทัศนคติต่อความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา ระหว่างเพศหญิงและเพศชาย ช่วงอายุ และกลุ่มอาชีพของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในประเด็นคำถามฟังวิทยุฯ ไทยหรือไม่ ระหว่างเพศหญิงและเพศชายของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา และมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในประเด็นคำถามฟังวิทยุฯ ไทยแล้วทำให้รู้สึกดีกับประเทศไทยหรือไม่ รวมทั้งมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในทัศนคติต่อความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา ระหว่างช่วงอายุของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา และมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในประเด็นคำถามฟังวิทยุฯ ไทยหรือไม่ และฟังวิทยุฯ ไทยแล้วทำให้รู้สึกดีกับประเทศไทยหรือไม่ รวมทั้งทัศนคติต่อความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา ระหว่างกลุ่มอาชีพของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา

การศึกษาบทบาทที่พึงประสงค์ของวิทยุชายแดนในการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา ตามทัศนะของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ดำเนินการวิทยุฯ อำเภออรัญประเทศ อำเภอโคกสูง และอำเภอตาพระยา จังหวัดสระแก้ว โดยรวมเห็นว่า วิทยุชายแดน ควรมีบทบาทสำคัญ ดังนี้ (1) บทบาทในการส่งเสริมความสัมพันธ์ทางด้านวัฒนธรรมและประเพณี (2) บทบาทในการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา (3) บทบาทในการส่งเสริมความสัมพันธ์ทางการค้าและเศรษฐกิจของทั้ง 2 ประเทศ (4) บทบาทในการให้การศึกษาระดับมัธยมศึกษาและส่งเสริมความร่วมมือทางการศึกษา และ (5) บทบาทในการส่งเสริมการท่องเที่ยวของทั้งไทยและกัมพูชา

การศึกษาบทบาทที่พึงประสงค์ของวิทยุชายแดนในการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา ตามทัศนะของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ดำเนินการวิทยุฯ อำเภอท่ายาง จังหวัดสุรินทร์ โดยรวมเห็นว่า วิทยุชายแดน ควรมีบทบาทสำคัญ ดังนี้ (1) บทบาทในการส่งเสริมความสัมพันธ์ทางด้านวัฒนธรรมและประเพณี (2) บทบาทในการส่งเสริมการท่องเที่ยวของทั้งไทยและกัมพูชา (3) บทบาทในการให้การศึกษาระดับมัธยมศึกษาและส่งเสริมความร่วมมือทางการศึกษา (4) บทบาทในการส่งเสริมความสัมพันธ์ทางการค้าและเศรษฐกิจของทั้ง 2 ประเทศ และ (5) บทบาทในการส่งเสริมการแลกเปลี่ยนความรู้ทางการเกษตร

การศึกษาบทบาทที่พึงประสงค์ของวิทยุชายแดนในการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา ตามทัศนะของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัดสระแก้ว ส่วนใหญ่ได้ให้ทัศนะว่าวิทยุฯ กัมพูชาควรทำหรือมีบทบาทในการส่งเสริมเศรษฐกิจ การค้า ตามแนวชายแดนหรือระหว่างไทยและ

กัมพูชา เช่น การโฆษณาและการประชาสัมพันธ์สินค้า/การค้าขาย จำนวน 60 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 12.45 ส่วนทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนอรัญประเทศ ส่วนใหญ่ได้ให้ทัศนะว่าวิทย์ฯ ไทยควรทำหรือมีบทบาทในการนำเสนอข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง เป็นความจริง เชื่อถือได้ จำนวน 78 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 18.84

การศึกษาบทบาทที่พึงประสงค์ของวิทย์ชายแดนในการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา ตามทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัดสุรินทร์ ส่วนใหญ่ได้ให้ทัศนะว่าวิทย์ฯ กัมพูชาควรทำหรือมีบทบาทในการส่งเสริมเศรษฐกิจ การค้าตามแนวชายแดนหรือระหว่างไทยและกัมพูชา เช่น การโฆษณาและการประชาสัมพันธ์สินค้าและบริการของทั้ง 2 ประเทศ จำนวน 72 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 15.69 ส่วนทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดน จังหวัดสุรินทร์ ส่วนใหญ่ได้ให้ทัศนะว่าวิทย์ฯ ไทยควรทำหรือมีบทบาทในการนำเสนอข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง เป็นความจริง ตรงไปตรงมา ชัดเจน จำนวน 80 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 18.31

การศึกษาบทบาทที่ไม่พึงประสงค์ของวิทย์ชายแดน พบว่า ทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ดำเนินการวิทย์ฯ อำเภออรัญประเทศ อำเภอโคกสูง และอำเภอตาพระยา จังหวัดสระแก้ว และอำเภอคาบเชิง จังหวัดสุรินทร์ แสดงทัศนคติว่าบทบาทที่วิทย์ชายแดนไม่ควร มีบทบาท คือ (1) บทบาทในการนำเสนอเนื้อหาที่เป็นขบวนการความขัดแย้ง (2) บทบาททางด้านการเมือง (3) บทบาทในการเป็นผู้วิพากษ์วิจารณ์รัฐบาล และ (4) บทบาทในการประสานในกระบวนการตัดสินใจในนโยบายต่างประเทศ

สำหรับ บทบาทที่ไม่พึงประสงค์ของวิทย์ชายแดนตามทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัดสระแก้ว ส่วนใหญ่ได้ให้ทัศนะว่าวิทย์ฯ กัมพูชาไม่ควรทำหรือไม่ควรมีบทบาทในการยุบหรือสร้างความแตกแยก ขัดแย้ง ร้าวฉาน และเข้าใจผิด โดยเฉพาะระหว่างไทยและกัมพูชา จำนวน 63 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 15.29 ส่วนทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนอรัญประเทศ ส่วนใหญ่ได้ให้ทัศนะว่าวิทย์ฯ ไทยไม่ควรทำหรือไม่ควรมีบทบาทในการนำเสนอข้อมูลข่าวสารที่ไม่เป็นจริง เป็นเท็จ หรือเกินความจริง จำนวน 54 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 13.27

สำหรับ บทบาทที่ไม่พึงประสงค์ของวิทย์ชายแดนตามทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัดสุรินทร์ ส่วนใหญ่ได้ให้ทัศนะว่าวิทย์ฯ กัมพูชาไม่ควรทำหรือไม่ควรมีบทบาทในการนำเสนอเรื่องการเมืองการปกครองของประเทศไทยและกัมพูชา จำนวน 66 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 15.46 ส่วนทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนจังหวัดสุรินทร์ ส่วนใหญ่ได้ให้ทัศนะว่าวิทย์ฯ ไทยไม่ควรทำหรือไม่ควรมีบทบาทในการนำเสนอข้อมูลข่าวสารที่ไม่เป็นจริง เป็นเท็จ หรือเกินความจริง จำนวน 75 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 17.56

การศึกษาแนวทางการส่งเสริมบทบาทของวิทย์ชายแดนในการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ดำเนินการวิทย์ฯ อำเภออรัญประเทศ อำเภอโคกสูง และอำเภอตาพระยา จังหวัดสระแก้ว เสนอแนวทางการดำเนินการเพื่อส่งเสริมวิทย์ชายแดนเพื่อส่งเสริม

ความสัมพันธ์ไทย- กัมพูชา โดยมีความเห็นดังนี้ (1) รัฐบาลต้องรับทราบและสนับสนุน (2) รัฐบาลต้องสนับสนุนด้านบุคลากรที่มีความรู้ด้านภาษาเขมร หรือล่าม หรือสนับสนุนงบประมาณเพื่อจัดหาบุคลากรและจ่ายค่าตอบแทนแก่ผู้ทำ (3) ต้องมีบุคลากรหรือผู้ดำเนินรายการที่พูดภาษาเขมรได้ รวมทั้งเป็นบุคคลที่มีความรู้รอบด้าน ตลอดจนเป็นที่ยอมรับและเชื่อถือของคนกัมพูชา (4) รัฐบาลต้องสนับสนุนด้านข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ (5) รัฐบาลควรจัดอบรมเกี่ยวกับการจัดรายการ รูปแบบรายการ เนื้อหา การพูด และขนบธรรมเนียมของกัมพูชา (6) รัฐบาลควรจัดโครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านภาษาระหว่างไทยและกัมพูชา และ (7) สถานีวิจัยฯ ควรมีความพร้อมด้านอุปกรณ์เครื่องมือต่าง ๆ

ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ดำเนินการวิจัยฯ อำเภอทวาย จังหวัดสุรินทร์ เสนอแนวทางการดำเนินการเพื่อส่งเสริมวิทย์ชายแดนเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา โดยมีความเห็นดังนี้ (1) ต้องได้รับการสนับสนุนหรือส่งเสริมจากหน่วยงานหรือองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน ในด้านงบประมาณ (2) รัฐบาลต้องมีนโยบายและวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน (3) ต้องมีความร่วมมือหรือได้รับความร่วมมือจากกัมพูชา ในการทำรายการร่วมกัน (4) ต้องมีบุคลากรหรือผู้ดำเนินรายการที่พูดภาษาเขมรได้ รวมทั้งเป็นบุคคลที่มีความรู้รอบด้าน ตลอดจนเป็นผู้ที่มีจิตใจอาสา (5) รัฐบาลควรจัดโครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้หรือศึกษาดูงานระหว่างวิทย์ฯ ไทยและกัมพูชา (6) จัดตั้งสถานีในพื้นที่ชายแดน (7) สถานีวิจัยฯ ควรมีความพร้อมด้านอุปกรณ์เครื่องมือต่าง ๆ (กำลังส่งสูง) และ (8) สถานีต้องมีการบริหารจัดการที่ดี

การศึกษาแนวทางการส่งเสริมบทบาทของวิทย์ชายแดนในการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัดสระแก้ว ที่แสดงความเห็นส่วนใหญ่ได้ให้ทัศนะว่าบทบาทในการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา ของวิทย์ฯ (ของไทยและหรือกัมพูชา) คือ ผู้ตอบได้แสดงความเห็นว่าวิทย์ฯ (ของไทยและหรือกัมพูชา) ในประเด็นการส่งเสริมความสัมพันธ์และความร่วมมือ ได้แก่ ส่งเสริมความสัมพันธ์ สามัคคีปรองดอง และเข้าใจกันระหว่างไทยและกัมพูชา มีการปรึกษา ประสานงานกัน หรือร่วมมือกันระหว่างไทยและกัมพูชา และส่งเสริมการติดต่อสื่อสารระหว่างกัน โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 66 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 14.90 , จำนวน 25 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 5.64 และจำนวน 4 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.90 ตามลำดับ ซึ่งมีความเห็นต่อแนวคิดร่วมคิดร่วมทำรายการวิทย์ฯ เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทยและกัมพูชาว่าเป็นการส่งเสริมความสัมพันธ์ ความเข้าใจอันดี ความร่วมมือและความช่วยเหลือกันระหว่างไทยและกัมพูชา ได้แก่ เป็นการส่งเสริมความเข้าใจกัน ความรัก ความสามัคคี มิตรภาพ และความสัมพันธ์ระหว่างไทยและกัมพูชา , เป็นการส่งเสริมการประสานงาน ความร่วมมือ และช่วยเหลือระหว่างไทยและกัมพูชา และเป็นการส่งเสริมการพัฒนาประเทศร่วมกัน โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 156 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 32.91, จำนวน 13 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 2.74 และจำนวน 7 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.48 ตามลำดับ ซึ่งรายการวิทย์ฯ เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทยและกัมพูชาควรนำเสนอเนื้อหาด้านเศรษฐกิจ การค้าขาย การลงทุน และธุรกิจระหว่างประเทศ จำนวน 117 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 19.93 และนำเสนอรายการวิทย์ฯ เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทยและกัมพูชาด้วยรูปแบบรายการพูดคุย สนทนา จำนวน 68 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 15.14 ส่วนทัศนะของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนรัฐประเทศ ที่แสดงความเห็นส่วนใหญ่ได้ให้ทัศนะว่าบทบาทในการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา ของวิทย์ฯ (ของไทยและหรือกัมพูชา) คือ ผู้ตอบได้แสดงความเห็นว่าวิทย์ฯ (ของไทยและหรือกัมพูชา) ใน

ประเด็นควรนำเสนอสิ่งที่ดีและส่งเสริมความสัมพันธ์และความเข้าใจอันดีระหว่างประเทศไทยและกัมพูชา ได้แก่ ส่งเสริมความสัมพันธ์ สามัคคีรักใคร่ปรองดอง และเข้าใจกันระหว่างไทยและกัมพูชา และนำเสนอเรื่องราว/ข่าวสารที่ดีระหว่างไทยและกัมพูชา เพื่อให้เกิดการปรับ/ทำความเข้าใจระหว่างกัน โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 64 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 15.06 และจำนวน 4 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.94 ตามลำดับ โดยมีความเห็นต่อแนวคิดร่วมคิดร่วมทำรายการวิทยุฯ เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทยและกัมพูชาว่าเป็นการส่งเสริมความเข้าใจกัน ความรัก ความสามัคคี มิตรภาพ และความสัมพันธ์ระหว่างไทยและกัมพูชา จำนวน 177 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 41.16 โดยรายการวิทยุฯ เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาควรนำเสนอเนื้อหาที่เป็นสาระความรู้ทั่วไป จำนวน 77 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 15.38 และนำเสนอรายการวิทยุฯ เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทยและกัมพูชาโดยมีการแปลและนำเสนอด้วยภาษาเขมร จำนวน 36 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 8.76

การศึกษาแนวทางการส่งเสริมบทบาทของวิทยุชายแดนในการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัดสุรินทร์ ที่แสดงความเห็นส่วนใหญ่ได้ให้ทัศนะว่าบทบาทในการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา ของวิทยุฯ (ของไทยและหรือกัมพูชา) คือ ผู้ตอบได้แสดงความเห็นว่าวิทยุฯ (ของไทยและหรือกัมพูชา) ในประเด็นการส่งเสริมความสัมพันธ์และความร่วมมือระหว่างไทยและกัมพูชา ได้แก่ ส่งเสริมความสัมพันธ์ สามัคคีปรองดอง และเข้าใจกันระหว่างไทยและกัมพูชา, มีการช่วยเหลือและให้กำลังใจกันระหว่างไทยและกัมพูชา และมีการปรึกษาประสานงานกัน หรือร่วมมือกันระหว่างไทยและกัมพูชา โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 57 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 11.85 , จำนวน 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.62 และจำนวน 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.62 ตามลำดับ โดยมีความเห็นต่อแนวคิดร่วมคิดร่วมทำรายการวิทยุฯ เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทยและกัมพูชาในประเด็นการส่งเสริมความสัมพันธ์ , ความเข้าใจอันดี, ความร่วมมือและความช่วยเหลือกันระหว่างไทยและกัมพูชา ได้แก่ เป็นการส่งเสริมความเข้าใจกัน ความรัก ความสามัคคี มิตรภาพ และความสัมพันธ์ระหว่างไทยและกัมพูชา และเป็นการส่งเสริมการหารือประสานงาน และความร่วมมือระหว่างไทยและกัมพูชา โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 153 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 34.46 และจำนวน 19 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 4.28 ตามลำดับ ซึ่งรายการวิทยุฯ เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทยและกัมพูชา ควรนำเสนอเนื้อหาด้านเศรษฐกิจ การค้าขาย การลงทุน และธุรกิจระหว่างประเทศ จำนวน 90 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 17.01 และนำเสนอรายการวิทยุฯ เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทยและกัมพูชาด้วยรายการพูดคุย สนทนา จำนวน 155 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 38.18 ส่วนทัศนะของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนจังหวัดสุรินทร์ ที่แสดงความเห็นส่วนใหญ่ได้ให้ทัศนะว่าบทบาทในการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา ของวิทยุฯ (ของไทยและหรือกัมพูชา) คือ ผู้ตอบได้แสดงความเห็นว่าวิทยุฯ (ของไทยและหรือกัมพูชา) ควรส่งเสริมความสัมพันธ์ สามัคคีรักใคร่ปรองดอง และเข้าใจกันระหว่างไทยและกัมพูชา จำนวน 49 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 11.45 โดยมีความเห็นต่อแนวคิดร่วมคิดร่วมทำรายการวิทยุฯ เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทยและกัมพูชาในประเด็นการส่งเสริมความเข้าใจ ความสามัคคี ความร่วมมือ ระหว่างประเทศไทยและกัมพูชา ได้แก่ เป็นการส่งเสริมความเข้าใจกัน ความรัก ความสามัคคี มิตรภาพ และความสัมพันธ์ระหว่างไทยและกัมพูชา และเป็นความร่วมมือระหว่างไทยและกัมพูชา โดยในแต่ละประเด็นมีจำนวน 109 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 25.35 และจำนวน 4 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.93 ตามลำดับ นำเสนอเนื้อหาที่เป็นสาระความรู้ทั่วไป จำนวน 87

ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 17.51 และนำเสนอรายการวิทยุฯ เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทยและกัมพูชาโดยจัดให้มีรูปแบบรายการที่ดี ที่เหมาะ ที่ควร จำนวน 54 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 13.47

7.2 อภิปรายผล

ผลการศึกษาชี้ให้เห็นถึงสภาพโดยรวมของการเปิดรับฟังวิทยุชายแดนที่กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชาเปิดรับฟังวิทยุฯ ไทย มากกว่ากลุ่มตัวอย่างคนไทยเปิดรับฟังวิทยุฯ กัมพูชา เหตุที่คนไทยเปิดรับฟังวิทยุฯ กัมพูชาน้อยกว่า มีอุปสรรคสำคัญ คือ ภาษาที่ใช้ในการสื่อสาร สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชาที่ระบุว่าไม่ฟังวิทยุฯ ไทย บริเวณชายแดนจังหวัดสระแก้ว ส่วนใหญ่ให้เหตุผลว่า เพราะไม่มีเครื่องรับวิทยุฯ ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชาที่ระบุว่าไม่ฟังวิทยุฯ ไทย บริเวณชายแดนจังหวัดสุรินทร์ ให้เหตุผลว่า ไม่มีเวลาฟังวิทยุฯ การเปิดรับฟังวิทยุฯ กัมพูชาของกลุ่มตัวอย่างไทย ส่วนใหญ่ให้เหตุผลว่า เพราะมีประโยชน์ ได้รับความบันเทิง และได้เรียนรู้ภาษาเขมร ตามลำดับ ส่วนกลุ่มตัวอย่างกัมพูชาที่ฟังวิทยุฯ ไทย มีเหตุผล คือ เพราะได้รับความบันเทิงและผ่อนคลาย รองลงมาคือ ได้รับความรู้ ข่าวสาร

ข้อมูลข้างต้นแสดงให้เห็นถึงบทบาทของวิทยุฯ ไทยที่มีต่อผู้ฟังประเทศเพื่อนบ้านอย่างกัมพูชา โดยบทบาทสำคัญคือ การให้ความบันเทิงและข่าวสารความรู้ ผู้ฟังชาวกัมพูชาแสดงความคิดเห็นต่อเหตุผลในการเปิดรับฟังวิทยุฯ ไทยว่า “เปิดเพลงฟัง เพลงเขาก็ไพเราะดี” “จังหวะสนุกดีมันก็น่าฟัง (ถึงจะฟังไม่รู้เรื่องก็ตาม)” “เวลาทำงานอยู่ชอบเครียดก็จะเปิดวิทยุฯ ฟังเพื่อคลายเครียด” เป็นต้น ในขณะที่เดียวกันวิทยุฯ ไทยยังมีบทบาทในการเชื่อมสัมพันธ์ด้วยความบันเทิงผ่านเสียงเพลง ทั้งคนไทยและคนกัมพูชาเปิดรับฟังวิทยุฯ ไทย และมีส่วนร่วมในการโทรศัพท์เข้าสถานีวิทยุฯ เพื่อขอเพลงและมอบเพลงให้กันและกัน กล่าวคือ ผู้ฟังกัมพูชาขอเพลงให้คนไทย และตรงกันข้ามผู้ฟังไทยมอบเพลงให้คนกัมพูชา รวมทั้งผู้ฟังกัมพูชาขอเพลงให้คนกัมพูชาที่เป็นพ่อแม่ และญาติ ฯลฯ ด้วย

นอกจากบทบาทในการให้ความบันเทิงแล้ว วิทยุฯ ไทยนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับสาธารณสุข เช่น การป้องกันโรคภัยต่าง ๆ โดยสถานีวิทยุฯ ได้รับข้อมูลจากสำนักงานสาธารณสุข นอกจากนี้วิทยุฯ ยังได้แจ้งการขึ้นทะเบียนแรงงานต่างด้าว ข้อมูลทางด้านการเกษตร ทั้งนี้ผู้ดำเนินการวิทยุฯ เชื่อมั่นว่าคนกัมพูชาตามแนวชายแดนหรือ “เขมรใหม่” รู้ภาษาไทย ซึ่งนอกจากฟังรู้เรื่องแล้ว บางคนพูดภาษาไทยได้ และเขียนภาษาไทยได้ด้วย ซึ่งทำให้ผู้ฟังกัมพูชาได้รับประโยชน์จากการเปิดรับข่าวสารความรู้จากสถานีวิทยุฯ ไทย

ในขณะที่วิทยุฯ กัมพูชามีอิทธิพลต่อผู้ฟังคนไทยน้อย โดยเฉพาะกลุ่มตัวอย่างในพื้นที่อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้วเปิดรับฟัง ร้อยละ 32.25 ในขณะที่อำเภอท่ายาง จังหวัดสุรินทร์ ร้อยละ 15 เพราะอุปสรรคของภาษาที่แตกต่างกันของไทยและกัมพูชา โดยกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ให้เหตุผลว่าฟังภาษาเขมรไม่รู้เรื่องและหรือไม่รู้ภาษาเขมร สถานีวิทยุฯ ของกัมพูชาส่วนใหญ่ นำเสนอด้วยภาษาเขมร จึงทำให้ภาษาเป็นปัจจัยภายนอกปัจจัยหนึ่งที่เป็นอุปสรรคต่อวิทยุฯ ในการทำหน้าที่

ด้านการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา เพราะการสื่อสารด้วยภาษาที่แตกต่างกัน ทำให้เกิดความเข้าใจตรงกันได้ลำบาก

แม้ภาษาเขมรและภาษาไทยจะต่างตระกูลภาษา แต่มีคำศัพท์หลายคำที่มีความคล้ายคลึงกัน ทั้งในรูปศัพท์ เสียงคำ และความหมาย (วัฒนชัย หมั่นยิ่ง, 2552 : 75-105) นอกจากนี้ในขณะที่เข้าใจพื้นที่วิจัย ผู้วิจัยได้เปิดรับฟังวิทยุฯ กัมพูชา พบว่า นักจัดรายการวิทยุฯ และผู้ประกาศข่าวฯ นำเสนอรายการด้วยภาษาเขมรที่ฟังเข้าใจได้ เช่น คำว่า อุตสาหกรรม รถยนต์ องค์กร สะอาด สาขา ฯลฯ แต่ด้วยยังมีคำศัพท์จำนวนมากที่มีความแตกต่างกัน หรือแม้แต่คำศัพท์ที่ตรงกันก็มีการออกเสียงที่ต่างกัน จึงทำให้ภาษาเป็นปัจจัยภายนอกปัจจัยหนึ่งที่เป็นอุปสรรคต่อวิทยุฯ ในการทำหน้าที่ด้านการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา เพราะการสื่อสารด้วยภาษาที่แตกต่างกัน ทำให้เกิดความเข้าใจตรงกันได้ลำบาก

ในประเด็นเรื่องภาษานี้เอง เป็นปัจจัยภายนอกที่เป็นอุปสรรคต่อวิทยุฯชายแดนในการทำหน้าที่ด้านการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างไทย-กัมพูชา กล่าวคือ สถานีวิทยุฯ หลายแห่งไม่มีนักจัดรายการวิทยุฯ ที่มีความรู้ความสามารถในการพูดภาษาเขมร โดยเฉพาะภาษาเขมรต่ำ จึงทำให้สถานีวิทยุฯ ไม่สามารถผลิตรายการเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาได้ ในประเด็นนี้ยังเกี่ยวเนื่องกับประเด็นสถานีวิทยุฯ ไม่มีนโยบายและแนวทางปฏิบัติให้วิทยุฯ สร้างความสัมพันธ์ระหว่างประเทศด้วย เพราะปัญหา คือ การไม่มีบุคลากรด้านการจัดรายการที่มีความรู้และสามารถในการใช้ภาษาเขมร

สืบเนื่องจากอุปสรรคข้างต้น กลุ่มตัวอย่างทั้งชาวไทยและชาวกัมพูชาต่างเห็นพ้องต้องกันว่า วิทยุฯ ทั้งไทยและกัมพูชาควรมีการนำเสนอทั้งภาษาไทยและภาษาเขมร ทั้งนี้นอกจากการสร้าง ความเข้าใจให้ตรงกันแล้ว ยังเป็นการเรียนรู้ภาษาของอีกฝ่ายไปด้วย กลุ่มตัวอย่างคนไทย ให้เหตุผลในการฟังวิทยุฯ กัมพูชาเพราะได้เรียนรู้ภาษาเขมร (ร้อยละ 22.52) ซึ่งกลุ่มตัวอย่างแสดงความเห็นในประเด็นนี้ว่า “จะได้รู้ภาษาของกัมพูชา” “เวลาเขาพูดเราจะจำคำพูดแต่ละคำของเขาไว้หัดพูดเวลาจ้างแรงงานเขมร” “จะได้ฟังภาษาของเขาได้ว่าพูดยังไง” “จะได้จำภาษาไว้พูดกับเพื่อนบ้านของเราเวลาซื้อขายหรือต้องการจะใช้แรงงานของประเทศเพื่อนบ้าน” เป็นต้น

ภาษาเขมรเป็นภาษาหนึ่งที่พูดกันในเอเชียอาคเนย์ พบได้ใน 3 ประเทศ คือ ไทย กัมพูชา และเวียดนาม ในประเทศไทยภาษาเขมรเป็นภาษาพื้นบ้านที่ใช้พูดกันในหลายจังหวัดทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคตะวันออกของประเทศไทย อันได้แก่ ประชากรส่วนใหญ่ในจังหวัด สุรินทร์ บุรีรัมย์ ศรีสะเกษ และบางส่วนของจังหวัดอุบลราชธานี ร้อยเอ็ด มหาสารคาม นครราชสีมา สระแก้ว ปราจีนบุรี ฉะเชิงเทรา และจันทบุรี นักประวัติศาสตร์และนักโบราณคดีสันนิษฐานว่าบริเวณที่ราบสูงโคราช เคยเป็นที่อยู่ของชาวขอมหรือชาวเขมรโบราณ และได้สืบเชื้อสายต่อเนื่องมาถึงปัจจุบัน โดยทั่วไปชาวเขมรในแถบอีสานใต้ของประเทศไทยเรียกตัวเองว่า “คแมร-ลือ” แปลว่า เขมรสูง เรียกภาษาเขมรและชาวเขมรในกัมพูชาว่า “คแมร-กรอม” แปลว่า เขมรต่ำ คำว่า “สูง” “ต่ำ” ในที่นี้หมายถึงลักษณะภูมิประเทศ (นิตยา กาญจนวรรณ, 2554) เช่นเดียวกับการที่ชาวกัมพูชาที่เข้ามาฝั่งไทยมักใช้คำว่า “ไปข้างบน” คำว่า สูง และ ข้างบน ซึ่งนั่นมีความหมาย ในเชิงของลักษณะภูมิประเทศเช่นเดียวกัน

ภาษาเขมรของชาวเขมรสูงและภาษาเขมรของชาวเขมรต่ำ แม้ว่าจะเป็นภาษาเขมรด้วยกัน แต่ก็มี ความแตกต่างกันในด้านคำศัพท์ ในขณะที่ภาษาของชาวเขมรต่ำในกัมพูชามีระบบการเขียนที่แน่นอน แต่ภาษาของชาวเขมรสูงซึ่งถือเป็นภาษาเขมรพื้นบ้านในประเทศไทย กลับยังไม่มีระบบการเขียนที่แน่นอน หรือมีลักษณะต่างคนต่างเขียน ยังไม่มีมาตรฐานอันเดียวกัน และต่อมาได้มีการพัฒนาระบบเขียนภาษาเขมรพื้นบ้านเพื่อใช้ประโยชน์ในการสื่อสาร ได้ตกลงให้ภาษาเขมรพื้นบ้านสำเนียงถิ่นสุรินทร์เป็นสำเนียงกลางเพื่อสร้างระบบการเขียน เนื่องจากจังหวัดสุรินทร์มีผู้พูดจำนวนมากและเป็น ที่เข้าใจกันโดยทั่วไปในกลุ่มผู้พูดภาษาเขมรพื้นบ้าน และให้เรียกภาษาเขมรพื้นบ้านในประเทศไทยว่า “ภาษาเขมรถิ่นไทย” (นิตยา กาญจนวรรณ, 2554)

นอกจากที่ต้องรู้ทั้งภาษาของเราและภาษาของเขาแล้ว สิ่งหนึ่งที่นักจัดรายการวิทยุต้องให้ความสำคัญ คือ ความเหมาะสมในการใช้ภาษา ใช้เพียงว่าจะสื่อสารกันได้เข้าใจเท่านั้น นักจัดรายการวิทยุยังต้องรู้จักความเหมาะสมในการใช้คำต่าง ๆ เพื่อมิให้เกิดความขัดแย้ง หรือความขุ่นข้องหมองใจจากการสื่อสารโดยมิได้ตั้งใจ ตัวอย่างงานของ ชาญวิทย์ เกษตรศิริ (2552 : 87) ระบุ คนกัมพูชาปัจจุบันบางกลุ่มรังเกียจเสียงและสำเนียงของคำพูดว่า “ชะ-เหมน” เพราะตีความว่าเป็นการดูถูกเหยียดหยาม ดังนั้น เพื่อความสมานฉันท์กับเพื่อนบ้านในอุษาคเนย์/อาเซียน หากจะเลี่ยงในภาษาพูดไม่ใช่คำว่า “ชะ-เหมน” หันไปใช้คำว่า “กัมพูชา” หรือคำว่า “ชะแมร์” ก็ดีกว่า เหมือน ๆ กับที่เราควรเลี่ยงไม่ใช่คำว่า “เจ๊ก” สำหรับคนไทยเชื้อสายไม่ว่าแต่จิว กวางตุ้ง แคะ ฮกเกี้ยน ไทหล่า อีกเช่นกัน และในที่นี้ คำว่า “กัมพูชา” ไม่ว่าจะใช้ในความหมายว่าหมายถึง “ประเทศ” หรือหมายถึง “ชนชาติ” ใช้ทั้งที่เป็นคำนาม หรือคำคุณศัพท์ แม้จะดูเป็นทางการ ไม่เป็นภาษาพูดภาษาสามัญ แต่ก็ดูจะเป็นคำที่ปลอดภัยที่สุด หลีกเลี่ยงการถูกตีความว่าเป็นการดูถูกหรือเหยียดหยามทางด้านเชื้อชาติ (racism)

นอกจากประเด็นด้านภาษาที่เป็นอุปสรรคต่อวิทยุชายแดนในการทำหน้าที่ด้านการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างไทย-กัมพูชาแล้ว อุปสรรคอีกประเด็นหนึ่งที่น่าสนใจ คือ กลุ่มตัวอย่างบางส่วนแสดงทัศนคติที่เป็นลบต่อกัมพูชา โดยเฉพาะความไม่พอใจจากความขัดแย้งตามแนวชายแดนกรณีปราสาทเขาพระวิหาร ที่มีส่วนสำคัญต่อทัศนคติที่คนไทยมีต่อกัมพูชา กลุ่มตัวอย่างคนไทยให้ข้อมูลว่า วิทยุ กัมพูชา พูดถึงประเทศไทยในทางเสียหาย เช่น ไทยแย่งแผ่นดินกัมพูชา หรือกรณีปราสาทเขาพระวิหาร วิทยุ กัมพูชามีการปลุกระดมให้ชาวกัมพูชา ทำให้เกิดการตั้งแ่งระหว่างกัน

เมื่อศึกษางานของชนกพร พัวพัฒนกุล (2548) ที่ศึกษาเรื่อง สื่อมวลชนกับบทเรียนความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา: กรณีเหตุการณ์ความรุนแรงในประเทศกัมพูชา พ.ศ.2546 โดยวิเคราะห์ภาษาในรายงานข่าวและข้อเขียนต่าง ๆ ในหนังสือพิมพ์รายวันไทย กรณีเหตุการณ์ความขัดแย้งระหว่างไทย-กัมพูชาและเหตุจลาจลเผาสถานทูตไทยในประเทศกัมพูชา พ.ศ. 2546 ผลจากการศึกษาสะท้อนภาพเกี่ยวกับกัมพูชา ดังนี้ (1) สื่อมวลชนกัมพูชา “สร้างข่าวลือ” (2) ปฏิกริยาของคนกัมพูชา มีลักษณะที่รุนแรง คนกัมพูชาและผู้นำกัมพูชา “ไร้เหตุผล” และ “ทำเกินกว่าเหตุ” (3) คนกัมพูชา “ป่าเถื่อน” และเป็นผู้ก่อเหตุ หรือเป็น “ผู้กระทำความผิด” โดยไทยเป็น “ผู้ถูกกระทำความผิด” (4) กัมพูชา “เล่นไม่ซื่อ” (5) กัมพูชา “พยายามสื่อกดีศรี” โดยประเมินเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นว่าเป็นการ “ไม่ไว้หน้าคนไทย”

และ (6) กัมพูชา “จ้อ” ไทย ผู้วิจัยได้ชี้ให้เห็นว่า หนังสือพิมพ์กลุ่มตัวอย่างใช้กลวิธีทางภาษานำเสนอมาตรการ “แข็งกร้าว” ของไทยต่อกัมพูชา แสดงให้เห็นชัดเจนว่าไทยวางตัวอยู่เหนือกัมพูชา นอกจากนี้ หนังสือพิมพ์ได้นำเสนอเรื่องความขัดแย้งในอดีต อันเป็นการตอกย้ำความรุนแรงในอดีต ซึ่งสร้างความไม่พอใจแก่ทั้งผู้อ่านคนไทยและกัมพูชา ในขณะที่เดียวกันยังนำเสนอเหตุการณ์ปัจจุบัน ด้วยการสร้างความรู้สึก “เกลียดชัง เคียดแค้น” คนกัมพูชา และนำเสนอภาพของการ “ตอบโต้” อย่าง “แข็งกร้าว” ซึ่ง “สะใจ” ความรู้สึกคนไทย ในทางกลับกันอาจ “สะเทือนใจ” คนกัมพูชา การนำเสนอดังกล่าวยังนำไปสู่การบั่นทอนความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาในอนาคต ซึ่งหนังสือพิมพ์กลุ่มตัวอย่างได้สร้างความหวาดระแวงให้เกิดขึ้นระหว่างคนไทยและกัมพูชาด้วยการให้ภาพของคนกัมพูชาว่า “ไวใจไม่ได้” เป็น “ผู้ร้าย” เป็น “โจร” การยกตนเองอยู่ในฐานะ “ผู้ให้” และการ “ไม่สำนึกบุญคุณ” ของคนกัมพูชา อันทำให้ความรู้สึก “เหนือกว่า” ที่ไทยมีต่อกัมพูชาฝังรากลึกมากขึ้น

จากการศึกษาข้างต้น สะท้อนให้เห็นถึงการสร้างประเด็นทางสังคมโดยสื่อมวลชน บทบาทของผู้กำหนดวาระ รวมไปถึงเป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนประชาชน ซึ่งถึงแม้จะเป็นบทบาทของสื่อตามความเห็นของ Mowlana (1997b: 39-40) แต่ในแง่ของผลที่เกิดขึ้นนั้น กลับเป็นการกระตุ้นทัศนคติที่เป็นลบที่มีอยู่ก่อนแล้วทั้งของชาวไทยและชาวกัมพูชาให้เพิ่มทวีขึ้นไปอีก และเป็นการกระทำที่ผิดไปจากบทบาทและหน้าที่ของสื่อมวลชนต่อความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ซึ่งสื่อควรจะทำหน้าที่ในบทบาทเป็น “ตัวกลาง” ในกิจการเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศตามความเห็นของ Cohen (1963: 19-47) มากกว่าที่จะเป็นผู้ที่ทำให้ความขัดแย้งนั้นทวีความรุนแรงขึ้น

ย้าชัดถึงบทบาทของสื่อมวลชนด้วยผลการวิจัยของรายงานวิจัยฉบับนี้ บทบาทที่ไม่พึงประสงค์ของวิทยุชายแดนในทัศนะของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ดำเนินการวิทยุฯ โดยกลุ่มตัวอย่างแสดงทัศนะว่า วิทยุฯ ไม่ควรมีบทบาทในการนำเสนอเนื้อหาที่เป็นชนวนความขัดแย้ง รวมทั้งประเด็นหรือประวัติศาสตร์ความขัดแย้ง/หมางใจระหว่างกัน ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับความขัดแย้ง เช่น กรณีปราสาทเขาพระวิหาร และพื้นที่ทับซ้อนหรือพื้นที่ชายแดนอื่น คำพูดดูถูก โจมตี เสียดยี ให้ร้าย พาดพิงในทางที่ไม่ดีต่อประเทศและคนกัมพูชา คำพูดเปรียบเทียบว่ากัมพูชาด้อยพัฒนา รวมถึงบทบาททางด้านการเมือง โดยวิทยุฯ ไม่ควรมีนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับการเมืองทั้งของไทยและกัมพูชาอันเป็นการเสมือนแทรกแซงการบริหารประเทศ โดยเฉพาะการพูดถึงการเมืองภายในกัมพูชาและเรื่องราวที่มีผลกระทบต่อผู้นำประเทศ อาทิ ข้อโต้แย้งกันระหว่างผู้นำกัมพูชาและนายกรัฐมนตรีไทย

บทบาทของวิทยุฯ ด้านการเมือง ทั้งการวิพากษ์วิจารณ์รัฐบาลหรือแม้แต่การนำเสนอเรื่องการเมืองการปกครองของไทยและกัมพูชาเป็นบทบาทที่ “ไม่พึงประสงค์” ในทัศนะของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัดสุรินทร์ ส่วนใหญ่ได้ให้ทัศนะว่าวิทยุฯ กัมพูชาไม่ควรทำหรือไม่ควรมีบทบาทในการนำเสนอเรื่องการเมืองการปกครองของประเทศไทยและกัมพูชา ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัดสระแก้ว ส่วนใหญ่ได้ให้ทัศนะว่าวิทยุฯ กัมพูชาไม่ควรทำหรือไม่ควรมีบทบาทในการยุยงหรือสร้างความแตกแยก ขัดแย้ง ร้าวฉาน และเข้าใจผิด โดยเฉพาะระหว่างไทยและกัมพูชา ทัศนะหนึ่งของผู้ดำเนินการวิทยุฯ คือ “การเมืองไม่ต้องไปพูดเลย” เพราะอาจส่งผลกระทบต่อจุดเน้นทางธุรกิจหรือมองอีกด้านหนึ่งคือ ผลประโยชน์จากการดำเนินการวิทยุฯ และความคาดหวังของผู้รับสาร/ผู้ฟัง อันหลอมรวมเป็นการจำกัดบทบาทของ วิทยุฯ ที่ให้ทำเฉพาะการให้ความ

บันเทิงและข่าวสารความรู้ทั่ว ๆ ไป บทบาทในการเป็นตัวกลางในการไกล่เกลี่ยความขัดแย้ง หรือ แสดงจุดยืนต่อประเด็นความขัดแย้ง จึงมีใช้หน้าที่ของวิทยา

วิทยาชายแดนจึงถูกคาดหวังว่าจะทำได้เพียง บทบาทในการไม่ส่งเสริมความขัดแย้งและความเกลียดชังระหว่างประเทศ ผู้ดำเนินการวิทยา เห็นพ้องกันว่าความขัดแย้งและความเกลียดชังเป็นสิ่งไม่ดี และไม่เกิดผลดีใด ๆ ซึ่ง นอกจากวิทยา ไม่ส่งเสริมความขัดแย้งและความเกลียดชังระหว่างประเทศ แล้ว วิทยา ควรส่งเสริมให้เกิดความสามัคคี รักใคร่ และอยู่ร่วมกันอย่างสันติ รวมทั้งมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทั้งนี้ไทยและกัมพูชาต้องพึ่งพาอาศัยกันในหลาย ๆ ด้าน โดยเฉพาะทั้ง 2 ฝ่ายมีการค้าขายกัน และอยู่ร่วมกันด้วยดีมาอย่างยาวนาน

ต่อประเด็นทัศนคติระหว่างกันของคนไทยและคนกัมพูชา หากศึกษาจากวรรณกรรมต่าง ๆ ที่กล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างไทย - กัมพูชา พบว่า มีประเด็นความขัดแย้งเกิดขึ้นหลายประเด็นด้วยกัน ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน นับตั้งแต่บันทึกประวัติศาสตร์ที่ปรากฏอยู่ในปัจจุบันของทั้งสองประเทศนี้ไม่ตรงกัน ทางฝ่ายเรากล่าวถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในอดีตจากมุมมองของเรา แต่ทางฝ่ายกัมพูชาก็บันทึกประวัติศาสตร์ของเขาไปอีกมุมมองหนึ่ง สิ่งนี้เองที่ทำให้คนทั้งสองชาติโดยเฉพาะในรุ่นปัจจุบันเกิดความเข้าใจไม่ตรงกัน และถกเถียงกันมากระหว่างประวัติศาสตร์ของทั้งสองฝ่าย ความขัดแย้งของบันทึกประวัติศาสตร์ที่แตกต่างกันเช่นนี้ จึงยังเป็นแรงกดดันให้คนกัมพูชาขัดข้องใจคนไทยมากยิ่งขึ้น (ดวงธิดา ราเมศวร์, 2553: 52-67)

ประเด็นความขัดแย้งต่อมา คือ การที่กัมพูชาได้กล่าวหาไทยว่า เป็นผู้ให้การสนับสนุนฝ่ายเขมรแดง โดยการช่วยเหลือด้านอาวุธ การฝึกการรบ เสบียงอาหาร เวชภัณฑ์ ที่หลบภัย รวมไปถึงการติดต่อค้าไม้และอัญมณี ซึ่งเป็นคำกล่าวหาที่ไทยได้ยื่นจนเคยชิน ขณะที่ฝ่ายไทยปฏิเสธยืนยันกรณว่าไทยให้การรับรองรัฐบาลกัมพูชาที่มาจากเลือกตั้ง สาเหตุที่กัมพูชากล่าวหาไทยเช่นนี้ เพราะพฤติกรรมบางอย่างของไทยขัดแย้งกับคำพูด จึงสร้างความระแวงสงสัยให้กับกัมพูชาตลอดมา ในขณะเดียวกันยังเกิดข้อพิพาทอื่น ๆ ที่เกิดขึ้นตามแนวชายแดนไทย - กัมพูชาจากผลพวงของข้อกล่าวหาข้างต้นด้วย (วัชรินทร์ ยงศิริ, 2548: 250-264)

ประเด็นความขัดแย้งที่สำคัญของไทยและกัมพูชา คือ กรณีพิพาทเขตแดนบริเวณปราสาทเขาพระวิหาร ซึ่งอุดม เขยกีวงศ์ (2552 : 490) ระบุว่า เมื่อวันที่ 6 ตุลาคม 2502 กัมพูชายื่นฟ้องต่อศาลยุติธรรมระหว่างประเทศ (International Court of Justice) ณ กรุงเฮก ประเทศเนเธอร์แลนด์ เพื่อเรียกร้องอำนาจอธิปไตยเหนือปราสาทเขาพระวิหาร โดยอ้างว่าประชาชนชาวขอมเป็นผู้สร้างปราสาทนี้ ในขณะที่ฝ่ายไทยกลับรู้สึกไม่พอใจการกระทำของกัมพูชาในครั้งนี้ ระหว่างนั้นหนังสือพิมพ์บางฉบับของกัมพูชาได้เขียนบทความโจมตีประเทศไทยอย่างต่อเนื่อง และสถานการณ์ของไทยในช่วงนั้นมีมีการปลุกกระแสรักชาติ เรียกร้องเอาปราสาทเขาพระวิหารกลับคืน ซึ่งดวงธิดา ราเมศวร์ (2553 : 76) ระบุว่า กรณีพิพาทปราสาทเขาพระวิหารนี้มีการปลุกกระแสชาตินิยมให้ชาวกัมพูชาเกิดการเคลื่อนไหวเพื่อเรียกร้องอธิปไตยเหนือปราสาทเขาพระวิหารมากขึ้น ฝ่ายไทยเองก็เกิดกระแสชาตินิยมขึ้นมาไม่แพ้กัน กระทั่งความสัมพันธ์ระหว่างทั้งสองฝ่ายใกล้ถึงจุดแตกหักและมีการตัดสัมพันธ์การทูตระหว่างสองประเทศ

ประเด็นความขัดแย้งดังกล่าวข้างต้น ส่งผลถึงทัศนคติที่เป็นลบของคนจำนวนหนึ่งของทั้งสองประเทศ และเป็นอุปสรรคหนึ่งที่ทำทนายวิฑูฯ ในการปรับทัศนคติและทำความเข้าใจต่อคนประเทศเพื่อนบ้านอย่างกัมพูชา อันเป็นบทบาทหนึ่งของการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างคนไทยและคนกัมพูชา และยังเป็นทางไปสู่การปฏิบัติหน้าที่หรือมีบทบาทในด้านอื่น ๆ ที่เข้มข้นกว่าการปรับทัศนคติและการสร้างความเข้าใจที่ตีระหว่างกัน

แม้ไทยและกัมพูชาจะมีปัญหาความขัดแย้งกรณีปราสาทเขาพระวิหาร แต่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ต่างเห็นตรงกันว่า ความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาโดยเฉพาะตามแนวชายแดนโดยรวมอยู่ในสถานะที่ดี โดยสังเกตจากการค้าเศรษฐกิจ และการลงทุน สอดคล้องกับงานของ วัชรินทร์ ยงศิริ (2548 : 232-233) ระบุ การค้าชายแดนที่จุดผ่านแดนถาวรคลองลึก - ปอยเปต เป็นจุดส่งออกสินค้าไทยไปกัมพูชาที่มีปริมาณมูลค่าการค้ามากที่สุด ปัจจุบันกัมพูชาได้พึ่งพิงสินค้าจากไทยอยู่แล้วเพื่อการดำรงชีวิต ได้แก่ สินค้าอุปโภคบริโภค และเพื่อการพัฒนาบูรณะประเทศ ได้แก่ พวกวัสดุก่อสร้าง เครื่องมือ ยานพาหนะและอะไหล่ และน้ำมันเชื้อเพลิง สินค้าเหล่านี้จึงดูเป็นสิ่งที่ไทยช่วยเอื้ออำนวยต่อกัมพูชา ในยามสันติให้บรรลุผลในการพัฒนา

หากพิจารณาด้านความสัมพันธ์ด้านเศรษฐกิจย้อนหลัง 5 ปี คือ ตั้งแต่ปี 2549 ถึง 2553 (มกราคม-สิงหาคม 2553) พบว่า การค้าระหว่างไทยและกัมพูชามีมูลค่าระหว่าง 48,325.8 ล้านบาท ถึง 70,033.1 ล้านบาท โดยปีที่มีมูลค่าสูงสุดคือ ปี 2551 โดยมีมูลค่า 70,033.1 ล้านบาท เช่นเดียวกับมูลค่าการค้าชายแดนที่มีมูลค่าสูงสุด คือ 50,307.4 ล้านบาท ในปี 2551 ส่วนปี 2552 มูลค่าการค้าระหว่างประเทศลดลงร้อยละ 19.2 มูลค่าการค้าชายแดนลดลงร้อยละ 9.8 สำหรับข้อมูลในช่วงเดือนมกราคมถึงสิงหาคม 2553 มูลค่าการค้าระหว่างประเทศมีทิศทางที่ดีขึ้น โดยมีมูลค่า 57,914.4 ล้านบาท การค้าชายแดนมีมูลค่า 37,202.1 ล้านบาท อย่างไรก็ตาม ตลอดทั้ง 5 ปี ไทยยังคงได้เปรียบดุลการค้า มูลค่าการค้าชายแดนระหว่างปี 2551 - 2553 (มกราคม-สิงหาคม 2553) พบว่า จังหวัดที่มีมูลค่าการค้าชายแดนสูงที่สุดคือ จังหวัดสระแก้ว รองลงมาคือ ตราด สุรินทร์ และ จันทบุรี โดยในปี 2553 จังหวัดสระแก้วได้เปรียบดุลการค้า 16,668.7 ล้านบาท (กรมการค้าต่างประเทศ, 2553)

บริเวณด่านผ่านแดนและจุดผ่อนปรนต่าง ๆ นอกจากจะมีตลาดที่เปิดให้มีการค้าชายระหว่างไทยและกัมพูชา เช่น ตลาดโรงเกลือ อำเภออรัญประเทศ และตลาดการค้าช่องจอม อำเภอกาบเชิง ซึ่งผู้ค้าทั้งคนไทยและกัมพูชาแล้ว ยังมีตลาดขนาดเล็ก เช่น ตลาดนัด ซึ่งเปิดเฉพาะบางวันในหลายจุด ตลาดขนาดใหญ่อย่างตลาดโรงเกลือ เป็นตลาดที่มีการซื้อขายคึกคักและมีสินค้ามากมายและหลากหลาย เช่น เครื่องแต่งกาย ทั้งใหม่และใช้แล้ว เครื่องประดับ เครื่องสำอาง เครื่องใช้ภายในบ้าน ทั้งเครื่องครัว เครื่องใช้ไฟฟ้า เครื่องนอน ตลอดจนสินค้าบริโภค เช่น อาหารแห้ง และอาหารกระป๋อง ฯลฯ ซึ่งพีรญา คงคาอุยฉาย (2549) ศึกษาพบว่า ด้วยความเป็นพื้นที่ชายแดน ทำให้คนชายแดนทั้งไทยและกัมพูชามีการติดต่อสัมพันธ์กันโดยตลอด โดยเฉพาะในพื้นที่ตลาดโรงเกลือ ซึ่งทำให้คนทั้ง 2 ประเทศมีความคุ้นชินกับการปฏิสัมพันธ์กัน โดยไม่รู้สึกแปลกแยก และการมีปฏิสัมพันธ์กันดังกล่าว

เป็นไปในทิศทางที่ดี เพราะ เป็นความสัมพันธ์ทางการค้าที่เน้นประโยชน์ทางธุรกิจมากกว่าความแตกต่างทางชาติพันธุ์ และความขัดแย้งเรื่องอุดมการณ์ระหว่างรัฐที่มีอยู่

หากมองย้อนกลับไปในอดีตในช่วงที่ทั้งสองประเทศไม่มีกรณีพิพาทระหว่างกัน จะเห็นว่าตามแนวชายแดนมีการค้าขายกันอย่างคึกคัก ดังเช่น งานของ ชาญวิทย์ เกษตรศิริ (2552 : 158) ระบุรัฐบาลไทยสมัยพลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ (4 สิงหาคม 2531 – 23 กุมภาพันธ์ 2534) ได้มีนโยบาย “เปลี่ยนสนามรบให้เป็นสนามการค้า” ความสัมพันธ์ระหว่างสองประเทศนับได้ว่าดียิ่ง มีการไปมาค้าขายติดต่อสัมพันธ์กันอย่างคึกคัก พรมแดนประมาณเกือบ 800 กิโลเมตร ของไทยและกัมพูชา ทั้งด่าน ช่อง และจุดผ่านแดนเข้าออกถูกเปิดออกอย่างไม่เคยมีมาก่อน ทั้งรัฐบาลไทย หน่วยงานราชการ และเอกชนไทย ได้เข้าไปช่วยเหลือพัฒนา ลงทุนและทำธุรกิจในกัมพูชาอย่างกว้างขวาง จนกระทั่งกัมพูชากลายเป็นประเทศรอบบ้านเราเพียงประเทศเดียวที่ประเทศไทย “ขึ้นมื๋น” ได้เปรียบดุลการค้า

การค้าชายแดนระหว่างไทยกับกัมพูชา เป็นช่องทางหนึ่งที่สำคัญของการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างประเทศในฐานะเป็นประเทศเพื่อนบ้านที่มีพรมแดนติดต่อกัน ดังจะเห็นได้จากรัฐบาลไทย และรัฐบาลกัมพูชาได้มุ่งที่จะขยายความสัมพันธ์ระหว่างกันในด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะเศรษฐกิจ ได้แก่ การค้าและการลงทุน (วีชรินทร์ ยงศิริ, 2548 : 1) แต่อย่างไรก็ตามต้องยอมรับว่าคนไทยบางคน (โดยเฉพาะคนนอกพื้นที่) ข้ามไปกัมพูชาเพื่อเล่นการพนันเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งถึงแม้ฝ่ายกัมพูชาจะได้ประโยชน์จากค่าธรรมเนียมในการเปิดบ่อนการพนัน แต่ยังคงเป็นประเด็นที่ฝ่ายไทยเห็นว่าเป็นปัญหาตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชาอยู่

บทบาทของวิทย์ชายแดนจึงถูกคาดหวังจากกลุ่มตัวอย่างประชาชนทั้ง 2 ประเทศ คือ บทบาทการส่งเสริมเศรษฐกิจระหว่างประเทศ ซึ่งเป็นบทบาทที่พึงประสงค์ของวิทย์ชายแดนในการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย - กัมพูชาตามที่คณะของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จังหวัดสระแก้ว และจังหวัดสุรินทร์ ส่วนใหญ่ได้ให้ทัศนะว่าวิทย์ฯ กัมพูชาควรทำหรือมีบทบาทในการส่งเสริมเศรษฐกิจ การค้า ตามแนวชายแดนหรือระหว่างไทยและกัมพูชา เช่น การโฆษณาและการประชาสัมพันธ์สินค้า/การค้าขาย

ในประเด็นบทบาทที่พึงประสงค์ของวิทย์ชายแดนในทัศนะของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ดำเนินการวิทย์ฯ บางส่วนของบทบาทที่กล่าวถึง คือ บทบาทในการสร้างความเข้มแข็งของสันติภาพและการเข้าใจระหว่างประเทศ วิทย์ฯ ควรมีบทบาทนี้เพื่อสร้างความสมานฉันท์ ความสัมพันธ์ และความเข้าใจที่ดีต่อกัน อันจะนำไปสู่การอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข บทบาท “ตัวกลาง” การเป็นผู้ให้ข้อเท็จจริง วิทย์ฯ ควรนำเสนอความจริงที่ถูกต้องและเป็นกลางไม่เข้าข้างฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง และไม่ละเมิดใคร รวมทั้งรับฟังความคิดเห็นจากทั้งฝ่ายไทยและกัมพูชา

ทัศนะของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ณ บริเวณชายแดนรัฐประเทศ ส่วนใหญ่ได้ให้ทัศนะว่าวิทย์ฯ ไทยควรทำหรือมีบทบาทในการนำเสนอข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง เป็นความจริง เชื่อถือได้ มีเนื้อหาส่งเสริมความสัมพันธ์ ความสามัคคีปรองดองระหว่างไทยและกัมพูชา นำเสนอข่าวหรือทำสิ่งที่ไม่กระทบต่อความสัมพันธ์ไทยและกัมพูชา นอกจากนี้ นักจัดรายการวิทยุของไทยควรใช้คำพูดอย่างสุภาพ น่าฟัง ไม่พูดดูถูกเหยียดหยาม และให้เกียรติซึ่งกันและกันด้วย

นอกจากนี้ สื่อยังมีหน้าที่ในการเป็นเวทีแลกเปลี่ยนแนวคิดและความคิดเห็น โดยเฉพาะเพื่อ การสร้างความสันติภาพ (Arnaldo, 2000: 5) McQuail (2001: 297) ได้เสนอหน้าที่ของสื่อเพิ่มเติม โดยกล่าวว่าสื่อควรมีหน้าที่ในการปกป้องผู้เยาว์และชนกลุ่มน้อย ให้ความเคารพต่อสิทธิมนุษยชน ไม่ ส่งเสริมความขัดแย้งและความเกลียดชังระหว่างประเทศ ส่งเสริมความเสมอภาคและจริงใจ (openness) ในการสื่อสารระหว่างประเทศ ส่งเสริมความเท่าเทียมของข้อมูลข่าวสาร เคารพต่อความ เป็นส่วนตัวและความเป็นส่วนตัวของเพื่อนมนุษย์ รวมทั้งป้องกัน “พื้นที่สาธารณะ” ที่เป็นประชาธิปไตย ทั้งในระดับท้องถิ่น ระดับชาติและระหว่างประเทศ

แต่ในสภาพปัจจุบัน วิทยุชายแดนโดยรวมมีบทบาทด้านต่าง ๆ ดังนี้ (1) บทบาทในการ ส่งเสริมความสัมพันธ์ทางวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น (2) บทบาทในการเชื่อมสัมพันธ์ด้วยความบันเทิง ผ่านเสียงเพลง (3) บทบาทในการให้ข่าวสารความรู้ (4) บทบาทในการให้ความรู้ความเข้าใจใน ภาษาไทย (5) บทบาทในการโฆษณาสินค้าและบริการไทย และ (6) บทบาทในการเป็นช่องทางส่ง ข่าวสาร

อย่างไรก็ตาม เมื่อเปรียบเทียบบทบาทปัจจุบันของวิทยุชายแดนโดยรวมดังกล่าวกับแนวคิด บทบาทและหน้าที่ของสื่อมวลชนต่อความสัมพันธ์ระหว่างประเทศของตะวันตกแล้ว พบว่า วิทยุ ไทยยังมีข้อจำกัดหลายประการ และต้องอาศัยกลไกอื่นที่จะผลักดันเพื่อขยายบทบาทด้าน ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศในมิติอื่น ๆ เช่น ภาวะเปราะบางในการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง โดยเฉพาะที่เหมาะสมสำหรับวิทยุชายแดน การจัดสรรงบประมาณสนับสนุนเพื่อการจัดอบรมบุคลากร ด้านวิทยุฯ ในพื้นที่ในด้านต่าง ๆ และงบประมาณสนับสนุนการผลิตรายการ รวมถึงการทำงานของ ภาครัฐ เอกชนในการสนับสนุนการทำงานของวิทยุชายแดน และการจัดการ แก้ไขปัญหาความขัดแย้ง ที่เกิดขึ้นระหว่างไทยและกัมพูชา ฯลฯ

แม้ว่าผู้ดำเนินการวิทยุฯ มีทัศนคติที่เป็นบวกต่อบทบาทของวิทยุชายแดนกับความสัมพันธ์ ระหว่างไทยและกัมพูชา ซึ่งสะท้อนจากบทบาทที่พึงประสงค์ของวิทยุชายแดนในทัศนะของกลุ่ม ตัวอย่างผู้ดำเนินการวิทยุฯ นั้น แต่ด้วยการทำหรือมีบทบาทใด ๆ ผู้ดำเนินการวิทยุฯ ส่วนใหญ่อาศัย ข่าวสารที่ต้อง “มีที่มาที่ไป” ที่เป็นเกราะป้องกันตนเอง ส่วนหนึ่งจึงอาศัยแหล่งข้อมูลจากหน่วยงาน ราชการหรือหน่วยงานท้องถิ่น ทำให้บางที่ได้ข้อมูลล่าช้า สถานีวิทยุฯ บางแห่งไม่ได้รับการสนับสนุน ด้านข้อมูลจากหน่วยงานในท้องถิ่น โดยเฉพาะหน่วยงานรัฐ ซึ่งผู้ดำเนินการวิทยุฯ กล่าวว่า การที่ หน่วยงานในพื้นที่ไม่ได้จัดส่งข้อมูลด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะเกี่ยวกับความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาเป็น ข้อจำกัดบทบาทหน้าที่ของวิทยุฯ ประการหนึ่ง เพราะวิทยุฯ ต้องอาศัยข้อมูลจากหน่วยงานต่าง ๆ ใน พื้นที่

ในขณะที่เดียวกันความไม่เข้าใจในแนวคิดของสื่อชายแดน หรือการทำหน้าที่ของสื่อชายแดน ในการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างประเทศของผู้ดำเนินการวิทยุฯ ทำให้จำกัดบทบาทของวิทยุใน การทำหน้าที่ดังกล่าว โดยสาเหตุอาจเกิดขึ้นจากนักจัดรายการขาดทักษะ ความรู้ ความสามารถ ใน

การจัดรายการ รวมถึงไม่กล้าวิพากษ์วิจารณ์ ไม่สามารถตัดสินใจเองได้นอกเหนือจากสิ่งที่ตนทำอยู่ ส่วนหนึ่งมาจากอำนาจของเจ้าของสถานี่ซึ่งควบคุมการดำเนินงานภายในสถานี่และการผลิตรายการ

ความพยายามผลักดันให้เกิดการผลิตรายการร่วมกันระหว่างไทยและกัมพูชา ตามแนวคิด การสื่อสารระหว่างประเทศแบบมีส่วนร่วมในวิทยุชายแดนที่กำหนดให้ประชาชนทั้งไทยและกัมพูชา เข้ามีส่วนร่วมในวิทยุชายแดน เช่น มีส่วนร่วมในการกำหนดวัตถุประสงค์ วางแผนและกำหนด นโยบาย ตัดสินใจ บริหารจัดการ ดำเนินงาน ผลิตรายการ ติดตาม และประเมินผล รวมทั้งใช้ ประโยชน์ร่วมกัน หรือกล่าวโดยสรุปคือ “ร่วมคิดร่วมทำ” ของการวิจัยครั้งนี้ไม่ประสบผลสำเร็จ เพราะปัจจัยที่สำคัญ คือ ในพื้นที่วิจัย ไม่มีบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่มีศักยภาพในการผลักดัน โดยส่วน ใหญ่ผู้ดำเนินการวิทยุฯ มุ่งเน้นประกอบกิจการทางธุรกิจ กล่าวคือ แสวงหากำไรจากการโฆษณา และ ปัญหาความขัดแย้งระหว่างไทยและกัมพูชา

อย่างไรก็ตาม ถึงแม้ว่าความพยายามผลักดันให้เกิดการผลิตรายการร่วมกันระหว่างไทยและ กัมพูชา ตามแนวคิดการสื่อสารระหว่างประเทศแบบมีส่วนร่วมในวิทยุชายแดนจะไม่ประสบผลสำเร็จ แต่ยังคงต้องได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานภาครัฐและเอกชน ในการสนับสนุนวิทยุชายแดนในการ ทำหน้าที่ในด้านการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาต่อไป

7.3 ข้อเสนอแนะฐานการวิจัย

- 1) สถานภาพปัจจุบันของวิทยุชายแดนไทย-กัมพูชามีศักยภาพในการทำหน้าที่ด้านการส่งเสริม ความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาหลายด้าน ทั้งยังมีปัจจัยภายนอกที่เสริมศักยภาพ ปัจจัยภายใน และภายนอกที่เป็นอุปสรรค โดยปัจจุบันมีบทบาทสำคัญในด้าน (1) การเชื่อมสัมพันธ์ด้วย ความบันเทิงผ่านเสียงเพลง (2) บทบาทการโฆษณาสินค้าและบริการทั้งฝั่งไทยและกัมพูชา และ (3) การส่งเสริมความสัมพันธ์ด้วยการนำเสนอวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น 2 ฝั่ง

ผลการศึกษาพบว่า วิทยุชายแดนไทย-กัมพูชา มีสถานภาพในการทำหน้าที่ด้านการ ส่งเสริมความสัมพันธ์ ดังนี้ (1) ศักยภาพ เช่น สถานี่บางแห่งมีบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถ และสถานี่มีความพร้อมด้านอุปกรณ์/เครื่องมือ (2) ปัจจัยภายนอกที่เสริม ศักยภาพ เช่น ภูมิประเทศที่ติดกัน ความสัมพันธ์อันแนบแน่นระหว่างคนไทยและคนกัมพูชา ตามแนวชายแดน และเศรษฐกิจและความสัมพันธ์ทางด้านเศรษฐกิจ (3) ปัจจัยภายในที่เป็น อุปสรรค เช่น ส่วนใหญ่ไม่มีนโยบายและแนวทางปฏิบัติให้วิทยุฯ สร้างความสัมพันธ์ระหว่าง ประเทศ หลายแห่งดำเนินการโดยมุ่งเน้นธุรกิจเป็นหลัก และบางแห่งมีการบริหารจัดการที่ไม่ ดีเท่าที่ควร (4) ปัจจัยภายนอกที่เป็นอุปสรรค เช่น ความแตกต่างของระบอบการปกครอง ความแตกต่างระหว่างภาษาไทยและภาษาเขมร และทัศนคติที่เป็นลบต่อคนกัมพูชาของคน ไทยบางกลุ่ม โดยบทบาทปัจจุบันของวิทยุชายแดนในการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา วิทยุชายแดน อำเภอรัญประเทศ อำเภอคอกสูง และอำเภอดาพระยา จังหวัดสระแก้ว เช่น บทบาทในการส่งเสริมความสัมพันธ์ทางวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น บทบาทในการเชื่อม สัมพันธ์ด้วยความบันเทิงผ่านเสียงเพลง บทบาทในการให้ข่าวสารความรู้ บทบาทในการให้ ความรู้ความเข้าใจในภาษาไทย บทบาทในการโฆษณาสินค้าและบริการไทย และบทบาทใน การเป็นช่องทางส่งข่าวสาร ซึ่งส่วนใหญ่ เป็นไปตามข้อเสนอแนะที่ 1 เพราะมีส่วนที่เป็น

รายละเอียดเพิ่มเติม ซึ่งบทบาทของวิทยุชายแดนไทย-กัมพูชา มิได้จำกัดเพียงบทบาทด้านการให้ความบันเทิงด้วยการนำเสนอรายการเพลง การโฆษณาสินค้าและบริการและส่งเสริมความสัมพันธ์ผ่านกิจกรรมและวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่นเท่านั้น แต่ยังมีบทบาทด้านอื่น อาทิ บทบาทในการให้ความรู้ความเข้าใจในภาษาไทย และบทบาทอื่น ๆ ดังกล่าวแล้วข้างต้น

- 2) การประยุกต์ใช้แนวคิดการสื่อสารระหว่างประเทศแบบมีส่วนร่วมในวิทยุชายแดนสามารถทำได้ แต่ต้องอาศัยความร่วมมือจากทั้งไทยและกัมพูชา

ผลการศึกษาพบว่า ในระหว่างการวิจัย ผู้วิจัยได้พยายามหาพื้นที่ที่จะทำการผลักต้นการผลิตรายการวิทยุฯ เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา แต่ก็ไม่ประสบผลสำเร็จ ทั้งนี้มีหลายสาเหตุ ได้แก่ (1) ในพื้นที่วิจัย ไม่มีบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่มีศักยภาพในการผลักต้น โดยส่วนใหญ่ผู้ดำเนินการวิทยุฯ มุ่งเน้นประกอบกิจการทางธุรกิจ กล่าวคือ แสวงหากำไรจากการโฆษณา และ (2) ปัญหาความขัดแย้งระหว่างไทยและกัมพูชา เรื่องปราสาทเขาพระวิหาร จึงไม่เป็นไปตามข้อสันนิษฐานที่ 2

- 3) คนไทยและกัมพูชาฟังวิทยุกระจายเสียงของแต่ละฝั่ง โดยคนกัมพูชาเปิดรับฟังวิทยุฯ ไทยมากกว่าคนไทยเปิดรับฟังวิทยุฯ กัมพูชา และคนทั้ง 2 ชาติต่างพึงพอใจในการเปิดรับฟังรายการวิทยุฯ ของกันและกัน แต่ก็ต้องการให้วิทยุชายแดนไทย-กัมพูชามีบทบาทด้านการส่งเสริมวัฒนธรรมและประเพณี และการค้าระหว่างกัน

ผลการศึกษาพบว่า โดยภาพรวมวิทยุฯ ไทยได้รับความนิยมในการเปิดรับฟังจากกลุ่มตัวอย่างกัมพูชาจำนวนพอสมควร ในขณะที่วิทยุฯ กัมพูชาไม่ค่อยได้รับความนิยมจากกลุ่มตัวอย่างคนไทย กลุ่มตัวอย่างที่ไม่ฟังวิทยุฯ กัมพูชา ให้เหตุผลว่า ฟังภาษาเขมรไม่รู้เรื่อง และหรือไม่รู้ภาษาเขมร ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ฟังวิทยุฯ ไทย เพราะไม่มีเครื่องรับวิทยุฯ ไม่มีเวลาฟังวิทยุฯ กลุ่มตัวอย่างที่เปิดรับฟังวิทยุฯ ไทย ส่วนใหญ่เห็นว่า ได้รับความบันเทิงและผ่อนคลาย รองลงมาคือ ได้รับความรู้ ข่าวสาร และส่วนใหญ่เมื่อฟังแล้วทำให้รู้สึกดีต่อประเทศไทย ในส่วนของความต้องการให้วิทยุชายแดนไทย-กัมพูชามีบทบาทในการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชานั้น กลุ่มตัวอย่างทั้งไทยและกัมพูชาต้องการให้วิทยุฯ มีบทบาทในการให้ข่าวสารความรู้ นำเสนอและแปลเป็นภาษาไทยและภาษาเขมร การให้ความบันเทิงด้วยเพลง และส่งเสริมเศรษฐกิจ ธุรกิจ การค้า ในลำดับต้น ส่วนความต้องการให้วิทยุชายแดนมีบทบาทด้านการส่งเสริมวัฒนธรรมและประเพณีอยู่ในลำดับถัดมา ผลการวิจัยเป็นไปตามข้อสันนิษฐานที่ 3

- 4) กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยที่มีเพศ ช่วงอายุ และอาชีพ มีการเปิดรับฟังวิทยุฯ และมีทัศนคติต่อประโยชน์จากการฟังวิทยุฯ กัมพูชา ทัศนคติต่อกัมพูชา เมื่อได้ฟังวิทยุฯ กัมพูชา และความสัมพันธ์ระหว่างไทย-กัมพูชา ไม่แตกต่างกัน

จากการศึกษาการรับฟังวิทยุฯ กัมพูชา และทัศนคติต่อความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา ระหว่างเพศหญิงและเพศชาย ช่วงอายุ และอาชีพของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย อำเภออรัญประเทศ อำเภอโคกสูง และอำเภอตาพระยา จังหวัดสระแก้ว ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเกือบในทุก

ประเด็นคำถามฟังวิทย์ฯ ไทยหรือไม่ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับการรับฟังวิทย์ฯ ไทยระหว่างช่วงอายุของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเกือบในทุกประเด็น ยกเว้นประเด็นคำถามฟังวิทย์ฯ ไทยแล้วทำให้รู้สึกดีกับประเทศไทยหรือไม่ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นอกจากนี้ทัศนคติต่อความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาระหว่างช่วงอายุของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนการรับฟังวิทย์ฯ ไทยระหว่างกลุ่มอาชีพของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในประเด็นคำถามฟังวิทย์ฯ ไทยหรือไม่ และฟังวิทย์ฯ ไทยแล้วทำให้รู้สึกดีกับประเทศไทยหรือไม่ ส่วนประเด็นคำถามฟังวิทย์ฯ ไทยแล้วมีประโยชน์หรือไม่ ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนี้ทัศนคติต่อความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาระหว่างกลุ่มอาชีพของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนกัมพูชา มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผลการวิจัยส่วนใหญ่เป็นไปตามข้อสันนิษฐานที่ 5

- 6) บทบาทของวิทย์ฯชายแดนไทย-กัมพูชาที่พึงประสงค์มีหลายด้าน เช่น บทบาทในการให้ข่าวสาร บทบาทในการส่งเสริมวัฒนธรรม และบทบาทในการส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดกล่าวถึงบทบาทที่พึงประสงค์ของวิทย์ฯชายแดนไทย-กัมพูชา โดยรวม เช่น วิทย์ฯ ควรมีบทบาทในการส่งเสริมความสัมพันธ์ทางการค้าและเศรษฐกิจของทั้ง 2 ประเทศ บทบาทในการส่งเสริมความสัมพันธ์ทางด้านวัฒนธรรม และประเพณี บทบาทในการให้การศึกษาและส่งเสริมความร่วมมือทางการศึกษา และ บทบาทในการส่งเสริมความสัมพันธ์ทางการค้าและเศรษฐกิจของทั้ง 2 ประเทศ ผลการวิจัยเป็นไปตามข้อสันนิษฐานที่ 6 แต่อย่างไรก็ตามการศึกษายังพบว่า บทบาทที่พึงประสงค์ยังมีด้านอื่น ๆ เช่น บทบาทในการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา บทบาทในการส่งเสริมการท่องเที่ยวของทั้งไทยและกัมพูชา เป็นต้น
- 7) วิทย์ฯชายแดนไทย-กัมพูชาจะมีบทบาทในการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยและกัมพูชาได้ต้องอาศัยปัจจัยสำคัญคือ การสื่อสารระหว่างประเทศแบบมีส่วนร่วมจากภาครัฐและเอกชนทั้งไทยและกัมพูชา
- ผลการศึกษาพบว่า วิทย์ฯชายแดนไทย-กัมพูชาจะมีบทบาทในการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาได้นั้น นอกจากจะต้องอาศัยความร่วมมือหรือมีส่วนร่วมของภาครัฐและเอกชนทั้งไทยและกัมพูชาแล้ว ในแง่ของการปฏิบัติรัฐต้องมีนโยบายในการดำเนินการอย่างชัดเจน และต้องมีหน่วยงานสนับสนุนหรือส่งเสริมเฉพาะด้านนี้ ซึ่ง เป็นไปตามข้อสันนิษฐานที่ 7

7.4 ข้อเสนอแนะ

7.4.1 ข้อเสนอแนะในภาพรวม

- 1) สื่อมวลชนของทั้ง 2 ประเทศ ควรกระตุ้นและส่งเสริมให้คนให้ความเคารพนับถือต่อวัฒนธรรม ประเพณี และค่านิยม และที่สำคัญ คือ ความมีศักดิ์ศรีของมนุษย์ทุกคนไม่ว่าจะเป็นคนเชื้อชาติหรือสัญชาติใด โดยสื่อควรทำหน้าที่ดังกล่าวอย่างต่อเนื่องเพื่อให้คนทั้งรุ่นปัจจุบันและอนาคตได้ตระหนักรู้ เข้าใจ และถือปฏิบัติต่อกัน
- 2) สื่อมวลชนโดยเฉพาะวิทยุฯ ควรมีบทบาทในการให้ความรู้ด้านภาษาต่าง ๆ โดยเฉพาะภาษาของประเทศสมาชิกอาเซียน หรือภาษาของประเทศเพื่อนบ้านที่สถานีวิทยุฯ ตั้งอยู่ ซึ่งในที่นี้ คือ ภาษาเขมร เพื่อเตรียมความพร้อมให้คนในสังคมและประเทศชาติมีบทบาทในภูมิภาคนี้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 3) รัฐบาลไทยและกัมพูชาควรร่วมมือกันกำหนดนโยบายและแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน เพื่อให้คนของตนเข้ามีส่วนร่วมในการดำเนินการวิทยุชายแดนในทุกระดับโดยมีเป้าหมายเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาในมิติต่าง ๆ เช่น ด้านเศรษฐกิจ วัฒนธรรม ประเพณี และการท่องเที่ยว

7.4.2 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับวิทยุชายแดนไทย-กัมพูชา

การดำเนินการเพื่อส่งเสริมวิทยุชายแดนเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาให้เกิดเป็นรูปธรรม มีดังนี้

- 1) หน่วยงานของรัฐ เช่น สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัด กรมประชาสัมพันธ์ หรือสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) ควรจัดหาและรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ให้ผู้ดำเนินการวิทยุฯ เข้าถึง (access) ข้อมูลและใช้ประโยชน์จากข้อมูลในด้านต่าง ๆ ทั้งนี้ข้อมูลที่จัดหาและรวบรวมอาจอยู่ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น สิ่งพิมพ์ สื่อเสียงในรูปของรายการสารคดีสั้น
- 2) กสทช. ควรกำหนดหลักเกณฑ์การออกอากาศภาษาต่างประเทศ โดยเฉพาะภาษาเขมร และภาษาของกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ และกำหนดให้สถานีวิทยุชายแดนมีสัดส่วนของเนื้อหาเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา ตลอดจนมีแนวปฏิบัติที่ชัดเจนในการสนับสนุนวิทยุชายแดนเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ
- 3) ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการกระจายเสียงฯ (ตามพระราชบัญญัติการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ พ.ศ. ๒๕๕๑) ไม่ว่าประเภทใด โดยเฉพาะวิทยุชายแดนพึงตระหนักถึงความเป็นวิทยุชายแดนที่มีหน้าที่ในการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ วัฒนธรรม การดำรงชีวิต ความเป็นอยู่ การเมือง และปัญหาภายในประเทศ และข้อควรระวังในการนำเสนอเนื้อหารายการที่จะนำไปสู่ความขัดแย้งระหว่างไทยและกัมพูชา
- 4) กสทช. ควรจัดอบรมให้แก่ผู้ดำเนินการสถานีวิทยุชุมชน เรื่องการบริหารจัดการวิทยุชุมชนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการดำเนินงานของวิทยุชุมชน

- 5) ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการกระจายเสียงฯ ประเภทใบอนุญาตประกอบกิจการบริการสาธารณะ ประเภทที่สองที่มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อความมั่นคงของรัฐหรือความปลอดภัยสาธารณะ โดยเฉพาะวิทยุชายแดนควรได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานของผู้รับใบอนุญาตและหรือกองทุน วิจัยและ พัฒนากิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม เพื่อประโยชน์สาธารณะตามกฎหมายว่าด้วยองค์การจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการวิทยุกระจายเสียงวิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม เพื่อผลิตรายการเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างประเทศที่เพียงพออย่างต่อเนื่อง
- 6) กสทช. ควรพิจารณาถึงการประกอบกิจการทางธุรกิจ ซึ่งนอกจากจะกำหนดระยะเวลาสูงสุดในการโฆษณาและการบริการธุรกิจ⁹ และสัดส่วนรายการ¹⁰ แล้ว อาจพิจารณา กำหนดลักษณะเนื้อหาการโฆษณาและการบริการธุรกิจของประเทศเพื่อนบ้านด้วย
- 7) รัฐหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรพิจารณาถึงการให้การสนับสนุนอุปกรณ์ในการรับวิทยุฯ เนื่องจากผลการวิจัยระบุ สาเหตุส่วนใหญ่ที่คนกัมพูชาไม่ฟังวิทยุฯ ไทย เนื่องจากไม่มีเครื่องรับวิทยุฯ ซึ่งหากรัฐหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาให้การสนับสนุน จะช่วยให้ผู้ฟังชาวกัมพูชามีโอกาสเข้าถึงสื่อวิทยุฯ ไทยได้มากขึ้น โดยเฉพาะขณะทำงาน

7.4.3 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต

- 1) สื่อโทรทัศน์ชุมชน (community television) เป็นอีกสื่อหนึ่งซึ่งสามารถใช้เป็นสื่อเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา ด้วยอาศัยแนวคิดการสื่อสารแบบมีส่วนร่วม ดังนั้นจึงควรมีการศึกษา อาทิ การศึกษาเชิงทดลองทำรายการวีดิทัศน์ร่วมกันระหว่างคน 2 ประเทศ
- 2) ในการศึกษาครั้งต่อไป อาจเลือกใช้วิธีการวิจัยแบบอื่น อาทิ การวิจัยเชิงมานุษยวิทยา เพื่อให้ได้ข้อมูลอีกมิติหนึ่ง
- 3) ในการศึกษาครั้งต่อไป อาจเลือกศึกษาในช่วงเวลาที่เกิดความขัดแย้งระหว่าง 2 ประเทศ หรือหลังสิ้นสุดความขัดแย้ง ซึ่งอาจจะทำให้พบปัจจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งปัจจัยที่ส่งเสริมและเป็นอุปสรรคต่อการทำหน้าที่ของวิทยุชายแดนเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ
- 4) ในการศึกษาครั้งต่อไปอาจเลือกพื้นที่ในการศึกษาพื้นที่อื่นที่มีวิทยุชายแดนด้วย เช่น จังหวัดตราด โดยเฉพาะอำเภอคลองใหญ่ เพราะในช่วงเวลาที่ทำวิจัยนั้นยังไม่มีสถานีวิทยุฯ เกิดขึ้น แต่หลังจากนั้นมีการจัดตั้งสถานีวิทยุชุมชนในพื้นที่ขึ้น ซึ่งอาจทำให้ได้ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบต่อไป

⁹ การประกอบกิจการทางธุรกิจสามารถดำเนินการหารายได้โดยการโฆษณาและการบริหารธุรกิจได้ไม่เกินชั่วโมงละสิบสองนาทีกี่ครั้ง โดยเมื่อรวมเวลาโฆษณาตลอดทั้งวันเฉลี่ยแล้วต้องไม่เกินชั่วโมงละสิบนาทีกี่ (มาตรา ๒๓ ตามพระราชบัญญัติการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ พ.ศ. ๒๕๕๑)

¹⁰ สัดส่วนรายการต้องมีรายการที่เป็นข่าวสารหรือสาระที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะในสัดส่วนไม่น้อยกว่าร้อยละยี่สิบห้า (มาตรา ๓๑ (๓) ตามพระราชบัญญัติการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ พ.ศ. ๒๕๕๑)

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

- กาญจนา แก้วเทพ. **สื่อสารมวลชน : ทฤษฎีและแนวทางการศึกษา**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ภาพพิมพ์, 2541.
- กาญจนา แก้วเทพ, กำจร หลุยยะพงศ์, รุจิรา สุภาษา และวีรพงษ์ พลนิกรกิจ. **สื่อเพื่อชุมชน: การประมวลองค์ความรู้**. กรุงเทพฯ : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย, 2543.
- กระทรวงการต่างประเทศ. **ราชอาณาจักรกัมพูชา**, กรุงเทพฯ : กระทรวงการต่างประเทศ (ผู้ผลิตและเผยแพร่), 2553. (ออนไลน์). ได้จาก:
<http://www.mfa.go.th/web/2386.php?id=51>
- กรมการค้าต่างประเทศ. **สรุปภาวะการค้าและการลงทุนไทย-กัมพูชา**, กรุงเทพฯ : กรมการค้าต่างประเทศ (ผู้ผลิตและเผยแพร่), 2553. (ออนไลน์). ได้จาก:
[http://www.dft.go.th/level4Frame.asp?sPage=the_files/\\$59/level4/cambodia_8.htm&level4=1875](http://www.dft.go.th/level4Frame.asp?sPage=the_files/$59/level4/cambodia_8.htm&level4=1875)
- กองงานคณะกรรมการกิจการวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์แห่งชาติ. **รายชื่อสถานีวิทยุกระจายเสียงทั่วประเทศ**. กรุงเทพฯ : กรมประชาสัมพันธ์, 2549.
- เขียน ชีระวิทย์และสุณัย ผาสุข. **กัมพูชา ประวัติศาสตร์ สังคม เศรษฐกิจ ความมั่นคง การเมืองและการต่างประเทศ**. กรุงเทพฯ : สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2543.
- คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ. **การอนุญาตประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียงและโทรทัศน์**, กรุงเทพฯ : คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (ผู้ผลิตและเผยแพร่), 2554. (ออนไลน์). ได้จาก: http://www.nbtc.go.th/index.php?option=com_content&view=article&id=340&Itemid=68
- งามพิศ สัตย์สงวน. **การจัดระเบียบทางสังคม**, ใน ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา. **สังคมและวัฒนธรรม**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2546.
- ชนกพร พัวพัฒนกุล. **สื่อกับการเสนอความรุนแรง. เอกสารประกอบการประชุมประจำปีทางมานุษยวิทยาครั้งที่ 4 เรื่อง วัฒนธรรมไร้อคติ ชีวิตไร้ความรุนแรง**, หน้า 1-13. 23-25 มีนาคม 2548 ณ ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) กรุงเทพฯ.
- ชาญวิทย์ เกษตรศิริ. **ลัทธิชาตินิยมไทย/สยามกับกัมพูชา**. กรุงเทพฯ : มุลนิธิโตโยต้าประเทศไทยและมูลนิธิโครงการตำราสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์, 2552.
- ดวงธิดา ราเมศวร์. **ปราสาทพระวิหาร กับเบื้องหน้าเบื้องหลังประเด็นขัดแย้งไทย-กัมพูชา**. กรุงเทพฯ : กลา สำนักพิมพ์, 2553.
- เดวิด แซนด์เลอร์. **ประวัติศาสตร์กัมพูชา**. แปลโดย พรรณงาน เเงาธรรมสาร สดใส ชันติวรพงศ์ และวงเดือน นาราสะจจ์. กรุงเทพฯ : มูลนิธิโครงการตำราสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์, 2546.
- นภดลชาติประเสริฐ. **เจ้านโรดม สีหนุกับนโยบายความเป็นกลางของกัมพูชา**. กรุงเทพฯ : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัยและมูลนิธิโครงการตำราสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์,

2540.

- นิตยา กาญจนวรรณ. เขมรสูง เขมรต่ำ. **มติชน สดสัปดาห์**. (25-31 มีนาคม 2554): 72.
 เบลญจวรรณ นาราสาจจ์. **งานศึกษากัมพูชาที่มีในประเทศไทย: สํารวจสถานภาพองค์ความรู้**.
 กรุงเทพฯ : ศูนย์วิจัยพหุลักษณะสังคมลุ่มน้ำโขง คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
 มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2552.
- ประชาสัมพันธ์, กรม. **ครบรอบ 68 ปี วันวิทยุกระจายเสียง**. กรุงเทพฯ : กองวิชาการ
 กรมประชาสัมพันธ์, 2541.
- ประสงค์ ทองประ. **การศึกษาคำที่มีความหมายสอดคล้องกันในภาษาไทยและภาษาเขมร**.
 ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย (กลุ่มภาษา) มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2546.
- ปรัชญา เวสารัชช. “หน่วยที่ 2 ทฤษฎีและแนวทางการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ” ใน
เอกสารประกอบการสอนชุดวิชา ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ หน่วยที่ 1-7. นนทบุรี :
 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2536.
- ปาริชาติ สถาปิตานนท์. การสื่อสาร: กลไกสำคัญในการก้าวสู่ประชาสังคมในศตวรรษที่ 21.
วารสารนิเทศศาสตร์, 17 (กรกฎาคม - กันยายน), 2542, หน้า 71-79.
- ปาริชาติ สถาปิตานนท์ และคณะ. **การสื่อสารแบบมีส่วนร่วมและการพัฒนาชุมชน: จากแนวคิดสู่
 ปฏิบัติการวิจัยในสังคมไทย**. กรุงเทพฯ : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย, 2549.
- พระธรรมปิฎก. **มummองสองปราชญ์**. กรุงเทพฯ: ลิเบอร์ตีเพรส, 2537.
- พัชนี เขยจรรยา เมตตา วิวัฒน์านุกูล และถิรนนท์ อนุวัชศิริวงศ์. **แนวคิดหลักนิเทศศาสตร์**.
 กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ข้าวฟ่าง, 2538.
- พิรญา คงฉาย. **ปฏิสัมพันธ์ของพ่อค้าชาวกัมพูชาในพื้นที่การค้าชายแดน: กรณีศึกษา
 ตลาดโรงเกลือ จังหวัดสระแก้ว**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
 พัฒนามนุษย์และสังคม (สหสาขาวิชา) บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2549.
- ไม่ใช่หนึ่งของ ‘ยุทธเลิศ’ นกอด ปัทมะ พระเอก ‘สายล่อฟ้า’ จุดชนวน ‘เขาพระวิหาร’. **มติชนสด
 สดสัปดาห์**. (27 มิถุนายน – 3 กรกฎาคม 2551): 10.
- ยุบล เบ็ญจรงค์กิจ. **การวิเคราะห์ผู้รับสาร**. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการประชาสัมพันธ์
 คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542.
- ยุทธิยง ลีเลิศวาที. **กัมพูเจีย ประวัติศาสตร์การเมืองแห่งความบอบช้ำ**. กรุงเทพฯ :
 สำนักพิมพ์นาบอนอิงค์, 2546.
- วัชรินทร์ ยงศิริ. การค้าชายชายแดนไทย-กัมพูชา. ใน ชาญวิทย์ เกษตรศิริ (บรรณาธิการ), **เอกสาร
 สรุปรวมสัมมนาวิชาการนานาชาติทางประวัติศาสตร์ สุวรรณภูมิ: ผู้คนและแผ่นดิน**, หน้า
 289-315. มูลนิธิโตโยต้าประเทศไทยและมูลนิธิโครงการตำราสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์,
 2546.
- วัชรินทร์ ยงศิริ. **กัมพูชา วันวารที่ผันเปลี่ยน**. กรุงเทพฯ : หจก. ศรีบูรณคอมพิวเตอร์การพิมพ์,
 2548.
- วัฒน์ชัย หมั่นยิ่ง. **วิเคราะห์คำศัพท์เขมรจากพจนานุกรมเขมรฉบับพุทธศาสนบัณฑิต พ.ศ. 2512
 ที่ใช้ตรงกันกับคำศัพท์ไทย**. วารสารมนุษยศาสตร์ 6 (มกราคม-เมษายน 2552): 75-106.
- ศูนย์อินโดจีนศึกษา. **ข้อมูลพื้นฐานราชอาณาจักรกัมพูชา**. ศูนย์อินโดจีนศึกษา วิทยาลัยการบริหาร
 รัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา, [ม.ป.ป.]

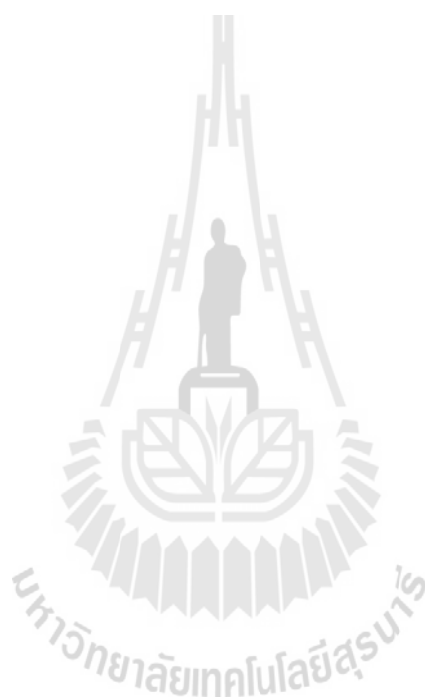
- สถาบันวิจัยสังคมและสถาบันวิจัยสภาวะแวดล้อม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. **โครงการพัฒนาการดำเนินงานการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2545.
- สัญญา สัญญาวิวัฒน์. **ทฤษฎีสังคมวิทยา: เนื้อหาและแนวการใช้ประโยชน์เบื้องต้น**, กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2547.
- สุพัตรา สุภาพ. **สังคมวิทยา**, กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2546.
- สำนักข่าวแห่งชาติ. กทช. **เผย มีวิทยุชุมชนอีกกว่า 1,000 สถานีที่ไม่ขึ้นทะเบียนขอออกอากาศ แต่ ยังฝ่าฝืนออกอากาศพร้อมเร่งหาทางควบคุม**, กรุงเทพฯ: กรมประชาสัมพันธ์ (ผู้ผลิตและเผยแพร่), 2553. (ออนไลน์). ได้จาก: <http://thainews.prd.go.th>
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. **การสำรวจสภาวะทางสังคมและวัฒนธรรม**, กรุงเทพฯ: สำนักงานสถิติแห่งชาติ (ผู้ผลิตและเผยแพร่), 2551. (ออนไลน์). ได้จาก <http://service.nso.go.th/nso/nsopublish/service/survey/cultureExec52.pdf>
- อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. **ภาษาในสังคมไทย**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542.
- อมรา พงศาพิชญ์. **ความหลากหลายทางวัฒนธรรม (กระบวนการทัศน์และบทบาทในประชาสังคม)**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2547.
- อุดม เขยกีวงศ์. **วัฒนธรรมขอมกับความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ภูมิปัญญา, 2552

ภาษาอังกฤษ

- Arnaldo, C. A. (2000). 'Clockwork Orange, 1984 or the power to be', in Servaes, J. (ed.), *Walking on the other side of the information highway: communication, culture and development in the 21st century*. Penang: Southbound.
- Bassis, M. S., Giles, R. J. and A. Levine (1991). *Sociology: an introduction* (4th edn.), New York: McGraw-Hill.
- Berrigan, F. J., (1981). *Community communication the role of community media in Development*, Paris: UNESCO.
- Burgoon, M., Hunsaker, F. G. and E. J. Dawson (1994). *Human communication* (3rd edn), California: Sage.
- Clarke, J. (2000). 'Cambodia', in Gunaratne, S.A. (ed.), *Handbook of the media in Asia*. New Delhi: Sage.
- Cohen, B. C. (1963). *The press and foreign policy*. New Jersey: Princeton University Press.
- Kyaw Zwa Moe. (2005). 'Radio Reigns in Cambodia', in Balgos, C. C.A. (ed.), *Across the border: Southeast Asian Chronicles*. Bangkok: Southeast Asian Press Alliance.
- McQuail, D. (1994). *Mass communication theory: an introduction* (3rd edn.), London: Sage.

- McQuail, D. (2000). *McQuail's Mass communication theory* (4th edn), London: Sage.
- McQuail, D. (2001). 'Emerging challenges to media theory', in Melkote, S. R and S. Rao (eds.), *Critical issues in communication: looking inward for answers: essays in honor of K.E. Eapen*. New Delhi: Sage.
- Mowlana, H. (1997a). *Global information and world communication: New frontiers in international relations* (2nd edn.), London: Sage.
- Mowlana, H. (1997b). 'The media and foreign policy: a framework of analysis', in Malek, A. (ed.), *News media and foreign relations: a multifaceted perspective*. Norwood, N.J.: Ablex.
- Nair K. S. and S. A. White (1994). 'Participation message development: a conceptual framework', in White, S. A., K. S. Nair and J. Ascroft (eds.), *Participatory communication: working for change and development*. New Delhi: Sage.
- Polnigongit, W. 'Participation in community radio in Thailand: crossing the Thai-Lao border', in proceedings of the IAMCR 25th conference and general assembly. Cairo: The American University in Cairo, July 2006.
- Ramanamma, A. (1993). 'Participatory approaches: toward more effective communication for rural development', in K. S. Nair and S. A. White (eds.), *Perspectives on development communication*. New Delhi: Sage.
- Seng Meakley and Coordination Center for Southeast Asian Studies. (1961). *Cambodian Radio Listening and Reaction Study*, Bangkok: Coordination Center for Southeast Asian Studies.
- Turner, J. H. (2006). *Sociology*. New Jersey: Pearson Education.
- UNESCO (2004). 'Declaration on fundamental principles concerning the contribution of the mass media to strengthening peace and international understanding, to the promotion of human rights and to countering racialism, apartheid and incitement to war' [Homepage of UNESCO] [Online]. Available at http://www.unesco.org/shs/human_rights/hrbd.htm [2004, July 19].
- White, S. A. (1994). 'The concept of participation: transforming rhetoric to reality', in White, S. A. and others (eds.), *Participatory communication: working for change and development*. New Delhi: Sage.
- Williams, K. (2003). *Understanding media theory*, London: Arnold.
- World Bank (2011). Cambodia [Online]. Available at <http://data.worldbank.org/country/cambodia>
- World Bank. *Sustaining Rapid Growth in a Challenging Environment: Cambodia Country Economic Memorandum*. Poverty Reduction and Economic Management Sector Unit, East Asia and Pacific Region. Prepared by the World Bank for the Royal Government of Cambodia. February 2009: Phnom Penh

Cambodia.

ข้อมูลการเปิดรับ/ดูโทรทัศน์ไทยและกัมพูชา และประเภทรายการที่เปิดรับของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยและกัมพูชาตามแนวชายแดนจังหวัดสระแก้ว และสุรินทร์

ตารางแสดงการเปิดรับ/ดูโทรทัศน์ไทยและกัมพูชา

ประเทศ	ไทย				กัมพูชา			
	สระแก้ว		สุรินทร์		สระแก้ว		สุรินทร์	
จังหวัด	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
โทรทัศน์ไทย และกัมพูชา	จำนวน (คน)		จำนวน (คน)		จำนวน (คน)		จำนวน (คน)	
ดู	180	45.00	111	27.75	299	74.75	322	80.50
ไม่ดู	220	55.00	289	72.25	101	25.25	78	19.50
รวม	400	100	400	100	400	100	400	100

ตารางแสดงประเภทรายการโทรทัศน์ที่เปิดรับ/ดู

จังหวัดสระแก้ว

ประเภทรายการที่กลุ่มตัวอย่างประชาชนไทยตามแนวชายแดนอำเภออรัญประเทศ อำเภอโคกสูง และอำเภอตาพระยา จังหวัดสระแก้ว - ปอยเปต อำเภอโอโฉรว บ้านมาลัย บ้านตำบลมุย อำเภอสวายเจก และบ้านบึงตะกวน จังหวัดบันเตียเมียนเจยเปิดรับ/ดู

ประเภทรายการ (โทรทัศน์กัมพูชา)	จำนวน (ครั้ง)	ร้อยละ
รายการเพลง และการแสดง	84	29.17
ข่าว	53	18.40
ละคร จำนวน	52	18.06
รายการตลก	25	8.68
กีฬา เช่น มวย ฟุตบอล	23	7.99
ภาพยนตร์	13	4.51
โฆษณาสินค้า	8	2.78
รายการบันเทิง	8	2.78
สารคดี	6	2.08
ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี	4	1.39
รายการมายากล/เกมโชว์	4	1.39
รายการธรรมะ	3	1.04
รายการที่ให้ข้อมูลความรู้ต่าง ๆ เช่น การท่องเที่ยว ธรรมชาติ ธุรกิจ	3	1.04
อื่น ๆ ได้แก่ รายการทั่วไป การ์ตูน	2	0.69
รวม	288	100

* ผู้ตอบสามารถตอบได้มากกว่า 1 ประเด็น

ประเภทรายการที่กลุ่มตัวอย่างประชาชนกัมพูชาตามแนวชายแดนอำเภอรัฐประเทศ อำเภอโคกสูง และอำเภอตาพระยา จังหวัดสระแก้ว - ปอยเปต อำเภอโอโฉรว บ้านมาลัย บ้านตำบลมุย อำเภอ สวายเจก และบ้านบึงตะกวน จังหวัดบันเตียเมียนเจยเปิดรับ/ดู

ประเภทรายการ (โทรทัศน์ไทย)	จำนวน (ครั้ง)	ร้อยละ
ละคร	164	36.53
ข่าว	157	34.97
รายการเพลง	57	12.69
กีฬา เช่น ฟุตบอล มวย	44	9.80
รายการบันเทิง	11	2.45
รายการโชว์ตลก	5	1.11
รายการที่ให้ข้อมูลด้านการเกษตร	3	0.67
รายการที่ให้ข้อมูลความรู้ต่าง ๆ เช่น สุขภาพ เสื้อผ้า	2	0.45
รายการทั่วไป ทุกประเภท	2	0.45
ภาพยนตร์	2	0.45
สารคดี	2	0.45
รวม	449	100

* ผู้ตอบสามารถตอบได้มากกว่า 1 ประเด็น

จังหวัดสุรินทร์

ประเภทรายการที่กลุ่มตัวอย่างประชาชนไทยตามแนวชายแดนอำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์ - โอร์
เสม็ด อำเภอสำโรง จังหวัดโอตตาร์เมียนเจยเปิดรับ/ดู

ประเภทรายการ (โทรทัศน์กัมพูชา)	จำนวน (ครั้ง)	ร้อยละ
ละคร	46	25.84
ข่าว	41	23.03
รายการเพลง และการแสดง	38	21.35
กีฬา เช่น มวย ฟุตบอล	12	6.74
รายการบันเทิง	10	5.62
ภาพยนตร์	10	5.62
รายการที่ให้ข้อมูลสาระความรู้ต่าง ๆ อาทิ การเกษตร	5	2.81
รายการตลก	4	2.25
รายการวาไรตี้	3	1.69
รายการทั่วไป ทุกประเภท	3	1.69
ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี	2	1.12
สารคดี	2	1.12
โฆษณาสินค้า	2	1.12
รวม	178	100

* ผู้ตอบสามารถตอบได้มากกว่า 1 ประเด็น

ประเภทรายการที่กลุ่มตัวอย่างประชาชนกัมพูชาตามแนวชายแดนอำเภอทาบเชิง จังหวัดสุรินทร์ -
 ฮอร์เสมีต อำเภอสำโรง จังหวัดอุดรธานีเมียนเจยเปิดรับ/ดู

ประเภทรายการ (โทรทัศน์ไทย)	จำนวน (ครั้ง)	ร้อยละ
ละคร	167	37.28
ข่าว	142	31.70
รายการเพลง	84	18.75
รายการบันเทิง	20	4.46
กีฬา เช่น มวย ฟุตบอล	13	2.90
รายการทั่วไป ทุกประเภท	6	1.34
ศิลปวัฒนธรรม	6	1.34
รายการที่ให้ข้อมูลสาระความรู้ต่าง ๆ อาทิ การเกษตร ธุรกิจ สุขภาพ	4	0.89
อื่น ๆ ได้แก่ ชีวิตจริง และการโฆษณาสินค้าใหม่ ๆ	2	0.45
รายการที่ให้ข้อมูลด้านการทำอาหาร	2	0.45
ภาพยนตร์	2	0.45
รวม	448	100

* ผู้ตอบสามารถตอบได้มากกว่า 1 ประเด็น

ราชอาณาจักรกัมพูชา

กัมพูชาตั้งอยู่กลางภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ พรมแดนทิศเหนือติดกับประเทศไทย (จังหวัดอุบลราชธานี ศรีสะเกษ สุรินทร์ และบุรีรัมย์) และลาว (แขวง อັตตะปือและจำปาสัก) ทิศตะวันออกติดเวียดนาม (จังหวัดกอนทุม เปลกู ซาลาย ตี้ก ลี้ก ส่องแบ๋ เตยนิน ลองอาน ด่งท๊าบ อั้นซาง และเกียงซาง) ทิศตะวันตกติดประเทศไทย (จังหวัดสระแก้ว จันทบุรี และตราด) และทิศใต้ติดอ่าวไทย มีพื้นที่ 181,035 ตารางกิโลเมตร หรือมีขนาดประมาณ 1 ใน 3 ของประเทศไทย เส้นเขตแดนโดยรอบประเทศยาวประมาณ 2,000 กิโลเมตร โดยมีเส้นเขตแดนติดต่อกับประเทศไทยยาว 798 กิโลเมตร เมืองหลวง ราชธานีพนมเปญ มีประชากร 14.45 ล้านคน (2552) ภาษาราชการ ภาษาเขมร ประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนา พุทธเถรวาท (มหานิกาย ร้อยละ 90 และธรรมยุตินิกาย)¹

ประมุข พระบาทสมเด็จพระบรมนาถนโรดม สีหมุนี ผู้นำรัฐบาล สมเด็จพระอัครมหาเสนาบดี เดโชฮุน เซน นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีต่างประเทศ นายฮอร์ นัมฮอง รองนายกรัฐมนตรีและ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศและความร่วมมือระหว่างประเทศ ระบอบการปกครอง ระบอบประชาธิปไตยแบบรัฐสภา โดยมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขภายใต้รัฐธรรมนูญ¹

เขตการปกครอง ตามกฤษฎีกา ลงนามโดย นรม.กพช. เมื่อ 12 ม.ค. 2552 กำหนดให้มีการแบ่งเขตการปกครอง ดังนี้ แบ่งเป็น 1 ราชธานี (พนมเปญ) และ 23 จังหวัด ได้แก่ กระแจง เกาะกง กันดาล กัมปงจาม กัมปงชนัง กัมปงธม กัมปง สะปือ กัมปอต ตาแก้ว รัตนคีรี พระวิหาร พระตะบอง โพธิสัต บันเตียเมียนเจย ไปรเวง มณฑลคีรี สติงตรง สวายเรียง เสียมราฐ อุดรมิชัย ไพลิน แกบ และพระสีหนุ และแต่ละจังหวัดจะมีศูนย์กลางการปกครองเรียกว่า (อำเภอเมือง) เรียกว่า “กรุง” นอกจากนี้ยังมีเมืองสำคัญที่มีฐานะเป็น “กรุง” อีก 3 แห่ง คือ กรุงปอยเปต (จ. บันเตียเมียนเจย) กรุงบาเว็ต (จ. สวายเรียง) และกรุงสวง (จ. กำปงจาม) วันชาติ 9 พฤศจิกายน 2496 วันสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตกับไทย 19 ธันวาคม 2493¹

ด้านเศรษฐกิจการค้า มีหน่วยเงินตรา เรียล (1 เรียล ประมาณ 0.0083 บาท) ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ 10.9 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ (2552) รายได้ประชาชาติต่อหัว 635 ดอลลาร์สหรัฐ (2552) การขยายตัวทางเศรษฐกิจ ร้อยละ 1.5 (2552) สินค้านำเข้าสำคัญ ผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม วัสดุก่อสร้าง เครื่องจักร ยานพาหนะ เครื่องใช้ไฟฟ้า เครื่องดื่ม ผ้าผืน และผลิตภัณฑ์ยาง สินค้าส่งออกสำคัญ เสื้อผ้า สิ่งทอ รองเท้า ปลา ไม้ ยางพารา บุหรี่ ข้าว และข้าวโพด¹

การค้ารวมระหว่างไทย-กัมพูชาปี 2552 มีมูลค่า 56,578.4 ล้านบาท (1,658.3 ล้านเหรียญสหรัฐฯ) ทั้งนี้ สินค้าส่งออกที่สำคัญของไทยไปกัมพูชา ได้แก่ น้ำมันสำเร็จรูป น้ำตาลทราย ปูนซีเมนต์ เครื่องดื่ม เคมีภัณฑ์ เหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์ ผลิตภัณฑ์ยาง เครื่องสำอาง สบู่ และผลิตภัณฑ์รักษาผิว ผ้าผืน สินค้าคู่ค้าอื่น ๆ เป็นต้น ส่วนสินค้านำเข้าที่สำคัญจากกัมพูชาได้แก่ พืชและผลิตภัณฑ์จากพืช ผัก ผลไม้และของปรุงแต่งที่ทำจากผัก ผลไม้ สินแร่โลหะอื่น ๆ เศษโลหะและผลิตภัณฑ์ เหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์ เยื่อกระดาษและเศษกระดาษ ไม้ซุง ไม้แปรรูปและ

¹ กระทรวงการต่างประเทศ, ราชอาณาจักรกัมพูชา [Online], 9 มีนาคม 2554. แหล่งที่มา <http://www.mfa.go.th/web/848.php?id=51>

ผลิตภัณฑ์ เสื้อผ้าสำเร็จรูป เนื้อสัตว์สำหรับการบริโภค แร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ สัตว์และผลิตภัณฑ์จากสัตว์¹

การค้าชายแดน ปี 2552 มีมูลค่า 45,374.6 ล้านบาท ทั้งนี้ สินค้าส่งออกที่สำคัญ ได้แก่ น้ำตาล น้ำมันเชื้อเพลิง สุกรมีชีวิต ปูนซีเมนต์ ยางรถยนต์และรถจักรยานยนต์ อาหารสัตว์ น้ำอัดลม เครื่องยนต์เบนซิน/ดีเซล อะไหล่รถจักรยานยนต์ และผ้าถักแบบนิตหรือแบบโครเชต์ สินค้านำเข้าที่สำคัญ ได้แก่ ถั่วเหลือง มันสำปะหลัง ข้าวโพด เศษเหล็ก เศษอะลูมิเนียม เศษทองแดง เศษกระดาษ เมล็ดพืชและผลไม้ต่างอื่นที่มีน้ำมัน แคลเซียมฟอสเฟตธรรมชาติ และไม้แปรรูป¹

ประชากรของกัมพูชาประกอบด้วย ชาวเขมร ร้อยละ 90 เวียดนาม ร้อยละ 5 จีน ร้อยละ 1 และ อื่น ๆ ร้อยละ 4 การศึกษาแบ่งออกเป็นระดับอนุบาล ประถม 6 ปี มัธยมศึกษาตอนต้น 3 ปี มัธยมศึกษาตอนปลาย 3 ปี และระดับมหาวิทยาลัย ซึ่งกัมพูชามีมหาวิทยาลัย 7-8 แห่ง ตั้งอยู่ในกรุงพนมเปญ วัน-เวลาราชการ คือ จันทร์-ศุกร์ เวลา 07.00-11.00 น. และ 14.00-17.00 น.²

² รายงานผลการอบรม โครงการอบรม orientation หลักสูตรกัมพูชาศึกษา ระหว่างวันที่ 4-7 มีนาคม 2551 ณ จังหวัดตราด - เกาะกง - สีหนุวิลล์ ประเทศกัมพูชา หน้า 72

สภาพทางเศรษฐกิจของจังหวัดสระแก้วในปี 2548 พบว่า ประชากรมีรายได้เฉลี่ยต่อหัว 36,788 บาท เป็นอันดับที่ 8 ของภาค และลำดับที่ 55 ของประเทศ โดยทั้งจังหวัดมีผลิตภัณฑ์มวลรวม 25,615 ล้านบาท รายได้ส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับสาขาการขายส่งและขายปลีก คิดเป็นมูลค่า 8,977 ล้านบาท รองลงมาเป็นสาขาการเกษตรกรรม คิดเป็นมูลค่า 5,402 ล้านบาท อันดับสามได้แก่ การผลิตอุตสาหกรรม คิดเป็นมูลค่า 2,237 ล้านบาท (สำนักงานจังหวัดสระแก้ว, www, 2554)¹

พืชเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดสระแก้ว มีทั้งข้าว พืชไร่ ไม้ผลไม่ยืนต้น ขึ้นอยู่กับสภาพพื้นที่ เนื่องจากสภาพพื้นที่ของจังหวัดสระแก้วมีทั้งพื้นที่ดอน พื้นที่ราบเชิงเขา และพื้นที่ราบกลุ่ม พืชเศรษฐกิจที่สำคัญมีดังต่อไปนี้ (1) ข้าว (2) ข้าวโพด (3) มันสำปะหลัง (4) อ้อย (5) ถั่วเหลือง (6) มะม่วง (7) ขนุน (8) ส้มโอ (9) กระท้อน (10) ฝรั่ง (สำนักงานจังหวัดสระแก้ว, www, 2554)¹

สถิติการค้าชายแดนกับประเทศเพื่อนบ้านของจังหวัดสระแก้วข้อมูล ณ ทุกด่านประจำเดือน มกราคม ปี 2554 (สำนักงานพาณิชย์จังหวัดสระแก้ว, www, 2554)²

5 อันดับ สินค้าส่งออกมูลค่าสูงสุด ได้แก่ (สำนักงานพาณิชย์จังหวัดสระแก้ว, www, 2554)⁵

ช่องทางการค้า	10 อันดับ สินค้าส่งออกมูลค่าสูงสุด	มูลค่า
บ.ครองลึก อ.อรัญประเทศ	สุกรมี่ชีวิต	225,600,640.27
บ.ครองลึก อ.อรัญประเทศ	อะไหล่	153,783,442.12
บ.ครองลึก อ.อรัญประเทศ	เครื่องยนต์และส่วนประกอบ	140,435,351.88
บ.ครองลึก อ.อรัญประเทศ	ผ้าฝ้าย ผ้าทอ	117,383,763.36
บ.ครองลึก อ.อรัญประเทศ	รถไถนา	95,031,044.42

² สำนักงานพาณิชย์จังหวัดสระแก้ว การค้าชายแดนไทย – กัมพูชาจังหวัดสระแก้ว[Online], 3 มีนาคม 2554,แหล่งที่มา <http://pcoc.moc.go.th/wappPCOC/views/dcontact.aspx?pv=27>

5 อันดับ สินค้านำเข้ามูลค่าสูงสุด ได้แก่ (สำนักงานพาณิชย์จังหวัดสระแก้ว, www, 2554)⁵

ช่องทางการค้า	10 อันดับ สินค้านำเข้า มูลค่าสูงสุด	มูลค่า
บ.ครองลีก อ.อรัญประเทศ	อื่นๆ	319,032,614.15
บ้านเขาดิน อ.คลองหาด	อื่นๆ	125,004,954.9
บ.ครองลีก อ.อรัญประเทศ	เศษเหล็ก	83,872,390
บ้านหนองปรือ อ.อรัญประเทศ	หัวมันสำปะหลังสด	70,500,000
บ.ครองลีก อ.อรัญประเทศ	อลูมิเนียม	58,082,800

การส่งออกเดือนมกราคม 2554 การส่งออกมีมูลค่ารวมทั้งสิ้น 2,671.91 ล้านบาท ลดลงจากเดือนก่อน 179.71 ล้านบาท หรือลดลง ร้อยละ 6.30 (ธันวาคม 2553 มูลค่า 2,851.62 ล้านบาท) และเมื่อเปรียบเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อน การส่งออกเพิ่มขึ้น 439.73 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 19.70 (มกราคม 2553 มูลค่า 2,232.18 ล้านบาท) โดยสินค้าส่งออกที่สำคัญในเดือนนี้ 10 อันดับแรก ได้แก่ สุกรมีชีวิต อะไหล่-รถจักรยานยนต์ เครื่องยนต์สำหรับรถจักรยานยนต์ ผ้าถัก รถไถนาเดินตาม รถยนต์ ไอโซแทงค์ ปูนซีเมนต์ เครื่องยนต์ดีเซล อาหารสัตว์ (สำนักงานพาณิชย์จังหวัดสระแก้ว, www, 2554)²

การนำเข้าเดือนมกราคม 2554 การนำเข้ามีมูลค่ารวมทั้งสิ้น 542.72 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากเดือนก่อน 106.49 ล้านบาทหรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 24.41 (ธันวาคม 2553 มูลค่า 436.23 ล้านบาท) และเมื่อเปรียบเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อนการนำเข้าเพิ่มขึ้น 286.31 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 111.66 (มกราคม 2553 มูลค่า 256.41 ล้านบาท) โดยสินค้านำเข้าที่สำคัญ 10 อันดับแรก ได้แก่ มันสำปะหลัง เศษเหล็ก ไอโซแทงค์ เศษอลูมิเนียม เศษทองแดง อาหารสัตว์สำหรับสุนัข เศษกระดาษ อุปกรณ์ถ่ายทำภาพยนตร์ เศษเหล็กหล่อ ถ่านไม้ (สำนักงานพาณิชย์จังหวัดสระแก้ว, www, 2554)²

อำเภออรัญประเทศเป็นอำเภอชั้นหนึ่ง อยู่ห่างจากจังหวัดสระแก้ว ประมาณ 50 กิโลเมตร มีพื้นที่รวมทั้งหมด 821.265 ตารางกิโลเมตร หรือ 513,290 ไร่ มีอาณาเขตติดต่อ ดังนี้ ทิศเหนือ ติดต่อกับอำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว ทิศใต้ ติดต่อกับอำเภอคลองหาด จังหวัดสระแก้ว ทิศตะวันออก ติดต่อกับจังหวัดบันเตียเมียนเจย ประเทศกัมพูชา ทิศตะวันตกติดต่อกับอำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว (อำเภออรัญประเทศ, 2554: 2)³

สภาพพื้นที่เป็นที่ราบลุ่ม เหมาะแก่การประกอบอาชีพเกษตรกรรม เช่น ทำนา ทำไร่ (อ้อย, ข้าวโพด, มันสำปะหลัง, แดงแคนตาลูป) สภาพอากาศโดยทั่วไป จะมีอากาศร้อนจัดในฤดูร้อน และค่อนข้างหนาวในฤดูหนาว โดยปกติฤดูฝนจะยาวนานถึง 6 เดือน ทรัพยากรดิน สภาพดินของอำเภออรัญประเทศส่วนใหญ่เป็นดินร่วน ซึ่งเหมาะแก่การทำเกษตร ซึ่งพืชที่ปลูกส่วนใหญ่ ได้แก่ ข้าว

³ อำเภออรัญประเทศ. เอกสารบรรยายสรุปอำเภออรัญประเทศ. จังหวัดสระแก้ว: ที่ว่าการอำเภอ, 2554

อ้อย ข้าวโพด มันสำปะหลัง และแตงแคนตาลูป ทรัพยากรน้ำ มีแหล่งน้ำที่ใช้ในการเกษตรที่สำคัญ ได้แก่ คลองพรหมโอสถ คลองลึก และคลองน้ำใส ทรัพยากรป่าไม้ มีพื้นที่ป่าไม้ที่สำคัญ ได้แก่ ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าเขาฉกรรจ์ฝั่งเหนือมีเนื้อที่ประมาณ 103,750 ไร่ (อำเภออรัญประเทศ, 2554: 2-4)³

มีประชากรทั้งสิ้น 67,564 คน แยกเป็นชาย 33,812 คน และหญิง 33,752 คน (ไม่รวมเขตเทศบาล) ประชากรของอำเภออรัญประเทศมาจากหลายเชื้อชาติ และหลากหลายวัฒนธรรม แยกได้เป็น 5 เชื้อชาติ คือ เชื้อชาติเขมร เชื้อชาติญวน เชื้อชาติจีน เชื้อชาติญ้อ เชื้อชาติลาว (อำเภออรัญประเทศ, 2554: 1)³

ประชากรสามารถแยกเป็นรายตำบลได้ดังนี้ (อำเภออรัญประเทศ, 2554: 3)³

ตำบล	ชาย (คน)	หญิง (คน)	รวม (คน)
เมืองไผ่	2,105	2,091	4,196
หันทราย	2,745	2,780	5,525
คลองน้ำใส	2,612	2,741	5,353
ท่าข้าม	2,427	2,293	4,720
ป่าไร่	2,952	2,848	5,800
ทับพริก	1,738	1,714	3,452
บ้านใหม่หนองไทร	4,711	4,825	9,536
ผ่านศึก	3,240	3,304	6,544
หนองสังข์	3,399	3,306	6,705
คลองทับจันทร์	2,332	2,363	4,695
ฟากห้วย	3,425	3,403	6,828
บ้านด่าน	2,126	2,084	4,210
รวม	33,812	33,752	67,564

ข้อมูล ณ กันยายน 2551

การปกครองท้องที่ แบ่งเขตการปกครองออกเป็น 12 ตำบล 114 หมู่บ้าน (ไม่รวมตำบลอรัญประเทศซึ่งอยู่ในเขตเทศบาลเมืองอรัญประเทศ) การปกครองท้องถิ่น แบ่งเป็นเทศบาลเมือง 1 แห่ง และองค์การบริหารส่วนตำบล 12 แห่ง (อำเภออรัญประเทศ, 2554: 3)³

ประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ ประมาณร้อยละ 99.5 และศาสนาอื่น ประมาณ ร้อยละ 0.5 มีสถาบันหรือองค์กรทางศาสนา คือ โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกธรรม 1 แห่ง วัด 27 วัด ที่พักสงฆ์ 42 แห่ง ศาลเจ้า 2 แห่ง โบสถ์คริสต์ 2 แห่ง การสาธารณสุข มีการให้บริการด้านการสาธารณสุข โดยมีสถานบริการ ดังนี้ โรงพยาบาลรัฐบาล ขนาด 150 เตียง 1 แห่ง โรงพยาบาลรัฐบาล ขนาด 60 เตียง 1 แห่ง สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ 1 แห่ง สถานีอนามัย 16 แห่ง คลินิกทุกประเภท 14 แห่ง สถานีกาชาดที่ 6 1 แห่ง สถานบริการสาธารณสุขเทศบาล 1 แห่ง สถานบริการสาธารณสุขชุมชน 2 แห่ง ร้านขายยาแผนปัจจุบัน 10 แห่ง ร้านขายยาแผนโบราณ 2 แห่ง จำนวนบุคลากรด้านสาธารณสุข แพทย์ 13 คน ทันตแพทย์ 4 คน เภสัชกร 4 คน พยาบาล 107 คน (อำเภออรัญประเทศ, 2554: 3-5)³

โครงสร้างทางเศรษฐกิจ ประชากรส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกรรม พืชเศรษฐกิจที่สำคัญ ได้แก่ ข้าว ข้าวโพด มันสำปะหลัง และแตงแคนตาลูป รายได้เฉลี่ยประมาณ 55,870 บาท/ปี ด้านอุตสาหกรรม โรงงานอุตสาหกรรมและสถานประกอบการอื่นซึ่งจดทะเบียนตามกฎหมาย มี 39 แห่ง สถานบริการที่ได้รับอนุญาต 7 แห่ง โรงแรมและสถานที่ให้เข้าพักอื่น ๆ 24 แห่ง สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง 32 แห่ง ร้านค้าทั่วไปและร้านอาหาร 1,020 แห่ง ร้านสะดวกซื้อ 8 แห่ง ร้านทอง/ร้านอัญมณี 9 แห่ง ร้านค้าของเก่า 4 แห่ง การคลังและการธนาคาร ธนาคาร 8 แห่ง สหกรณ์ การเกษตร 3 แห่ง สหกรณ์ออมทรัพย์ 3 แห่ง สหกรณ์บริการ 2 แห่ง โรงรับจำนำ 2 แห่ง (อำเภออรัญประเทศ, 2554: 6)³

การเกษตรและพืชเศรษฐกิจ อำเภอมีพื้นที่ทำการเกษตรทั้งสิ้น 230,137 ไร่ ครอบครัวยุติการเกษตร 8,966 ครอบครัว สภาพการผลิตพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ ๆ แยกได้ดังนี้ (อำเภออรัญประเทศ, 2554: 7)³

ที่	พืชเศรษฐกิจ	พืชที่ปลูก (ไร่)	ผลผลิตเฉลี่ย (ก.ก./ไร่/ปี)	จำนวนครัวเรือนที่ปลูก	หมายเหตุ
1.	ข้าว	113,944	450	7,998	พืชบางชนิด
2.	ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	29,565	525	1,412	เกษตรกร
3.	มันสำปะหลัง	21,788	1,525	1,134	ปลูก 2 ครั้ง
4.	อ้อยโรงงาน	16,236	6,984	578	
5.	พืชผัก	270	-	586	
6.	แคนตาลูป	2,091	22,727	904	

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภออรัญประเทศ

ปศุสัตว์ สามารถแยกข้อมูลจำนวนสัตว์ได้ดังนี้ (อำเภออรัญประเทศ, 2554: 7)³

สัตว์ที่เลี้ยง	จำนวน (ตัว)
โค	22,076
กระบือ	3,631

สุกร	5,218
แพะ	712
แกะ	18
ห่าน	265
ไก่	114,732
เป็ด	20,985

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์อำเภออรัญประเทศ

สถานที่ท่องเที่ยว อำเภออรัญประเทศมีสถานที่ท่องเที่ยวด้านโบราณสถาน ศิลปวัฒนธรรม ที่สำคัญ ได้แก่ พระสยามเทวาธิราชจำลอง ปราสาทเขาน้อยสีชมพู วัดอนุบรรพต (เขาน้อย) ปราสาทเมืองไผ่ ประตูล้อมอรัญประเทศ ตลาดขายแคนบ้านคลองลึกหรือที่เรียกกันอีกชื่อหนึ่งว่าตลาดโรงเกลือ สินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึก เช่น แคนตาลูป เครื่องจักสาน ได้แก่ ไช กระจัง ตะข่อง ลอบ ตะแกรง กระดัง กระบุง ตะกร้า ของโบราณ ของเก่า จำพวกเครื่องทองเหลือง เครื่องไม้ และเซรามิก ผ้าไหม บ้านหันทราย (อำเภออรัญประเทศ, 2554: 8-14)³

เทศกาลและงานประเพณี เทศกาลและงานประเพณีของอำเภออรัญประเทศที่สำคัญ ได้แก่ งานวันแคนตาลูปและของดีเมืองอรัญประเทศ จัดขึ้นที่บริเวณสนามหน้าสถานีรถไฟอรัญประเทศ ในช่วงเดือนเมษายนของทุกปี ซึ่งเป็นช่วงที่ผลผลิตแคนตาลูปออกสู่ตลาด ในงานมีขบวนแห่รถแคนตาลูป การประกวดแคนตาลูป และผลิตผลทางการเกษตร นิทรรศการของหน่วยงานราชการต่าง ๆ การประกวดธิดาแคนตาลูป การออกร้านจำหน่ายสินค้า และมหรสพต่าง ๆ ประเพณีบุญบั้งไฟ จัดขึ้นในเดือนหก หรือประมาณเดือนพฤษภาคมของทุกปี ประเพณีการแห่ปราสาทผึ้ง จัดขึ้นในวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 11 ของทุกปี ประเพณีตักบาตรเทโว จัดขึ้นในวันแรม 1 ค่ำ เดือน 11 ของทุกปี การทำบุญสารทเดือนสิบ จัดขึ้นในวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 10 ของทุกปี (อำเภออรัญประเทศ, 2554: 14)³

สำหรับอำเภอโคกสูง ตั้งอยู่ทางภาคตะวันออกของประเทศไทย ห่างจากตัวจังหวัดสระแก้ว ตามเส้นทางถนนธนะวิถี เป็นระยะทางประมาณ 72 กิโลเมตร มีพื้นที่ทั้งหมด 219.40 ตารางกิโลเมตร (207,875 ไร่) มีอาณาเขตติดต่อ ทิศเหนือ ติดต่อกับ ตำบลแซร์อ้อ อำเภอวัฒนานคร ตำบลตาพระยา ตำบลโคกลาน อำเภอตาพระยา ระยะทางประมาณ 37 กิโลเมตร ทิศใต้ ติดต่อกับ ตำบลหนองสังข์ ตำบลป่าไร่ อำเภออรัญประเทศ ระยะทางประมาณ 37 กิโลเมตร ทิศตะวันออก ติดต่อกับ ตำบลห้า ชุมชนโอบายเจ็อน จังหวัดบันเตียเมียนเจย ประเทศกัมพูชา ระยะทาง 23 กิโลเมตร ทิศตะวันตก ติดต่อกับ ตำบลแซร์อ้อ อำเภอวัฒนานคร ระยะทางประมาณ 10 กิโลเมตร (อำเภอโคกสูง, 2554: 2)⁴

อำเภอโคกสูง มีพื้นที่แนวชายแดนติดต่อกับประเทศกัมพูชา เป็นระยะทางยาวประมาณ 15-17 กิโลเมตร สภาพพื้นที่เป็นที่ราบระหว่างหุบเขาลาดเทไปทางทิศตะวันออก สู่ประเทศกัมพูชา มี

⁴ อำเภอโคกสูง. เอกสารบรรยายสรุปอำเภอโคกสูง. จังหวัดสระแก้ว: ที่ว่าการอำเภอ, 2554

ภูเขาที่สำคัญ คือเขาอีต้ง เขาพรหมสุวรรณ มีลำน้ำที่สำคัญ 3 สาย คือ ลำห้วยคลองตะเคียน ลำห้วยคลองยาง และลำห้วยหินตั้ง (อำเภอโคกสูง, 2554: 2)⁴

อำเภอโคกสูงมีพื้นที่ทั้งหมด 219 .40 ตารางกิโลเมตร (207,875 ไร่) เป็นพื้นที่ ทำการเกษตร ประมาณ 125,503 ไร่ ที่สาธารณประโยชน์ 4,486 ไร่ ลักษณะอากาศของอำเภอโคกสูงมีสภาพแห้งแล้งอากาศคล้ายกับภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในฤดูฝน ฝนตกน้อยและปริมาณน้ำฝนอยู่ในเกณฑ์น้อย แต่จะมีปริมาณน้ำไหลจากพื้นที่อื่นเข้าท่วมพื้นที่ได้ (อำเภอโคกสูง, 2554: 2-3)⁴

อำเภอโคกสูง แบ่งเขตการปกครองตามพระราชบัญญัติปกครองท้องที่ พ.ศ. 2547 เป็น 4 ตำบล 41 หมู่บ้าน ดังนี้ (1) ตำบลโคกสูง มี 11 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ 1 บ้านโคกสูง หมู่ 2 บ้านดอนไร่ ฝ้าย หมู่ 3 บ้านหนองเสม็ด หมู่ 4 บ้านละลมติม หมู่ 5 บ้านหาดสำราญ หมู่ 6 ดอนหลุม หมู่ 7 บ้านน้อย หมู่ 8 บ้านโคกไม้้งาม หมู่ 9 บ้านหนองหญ้าแก้ว หมู่ที่ 10 บ้านหนองสิม และหมู่ 11 บ้านร่มไทร (2) ตำบลหนองม่วง มี 14 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ 1 บ้านหนองม่วง หมู่ 2 บ้านหนองแคน หมู่ 3 บ้านผาสุก หมู่ 4 บ้านหนองแอก หมู่ 5 บ้านโคกสว่าง หมู่ 6 บ้านโคกสามัคคี หมู่ 7 บ้านทดสามัคคี หมู่ 8 บ้านคลองทราย หมู่ 10 บ้านสุขเจริญ หมู่ 11 บ้านสว่างพัฒนา หมู่ 12 บ้านหนองโสน หมู่ 13 บ้านถาวรสามัคคี และหมู่ 14 บ้านหนองหว้า (3) ตำบลหนองแวง มี 10 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ 1 บ้านหนองแวง หมู่ 2 บ้านหนองเม็ก หมู่ 3 บ้านยอดอุดม หมู่ 4 บ้านคลองตะเคียน หมู่ 5 บ้านหนองมั่ง หมู่ 6 บ้านสุขสำราญ หมู่ 7 บ้านหนองขาม หมู่ 8 บ้านหนองผักบุง หมู่ 9 บ้านนาทราย หมู่ 10 บ้านโพธิ์ทอง และ (4) ตำบลโนนหมากมูน มี 6 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ 1 บ้านโนนหมากมูน หมู่ 2 บ้านโนนสูง หมู่ 3 บ้านหนองจาน หมู่ 4 บ้านกุดฝือ หมู่ 5 บ้านอ่างศิลา หมู่ 6 บ้านศิลารัตน์พัฒนา (อำเภอโคกสูง, 2554: 3)⁴

ข้อมูลจำนวนประชากร (อำเภอโคกสูง, 2554: 4)⁴

ที่	ตำบล	ประชากร			ครัวเรือน
		ชาย	หญิง	รวม	
1	โคกสูง	3,540	3,420	6,960	1,843
2	หนองม่วง	4,778	4,636	9,414	2,013
3	หนองแวง	3,139	3,212	6,351	1,423
4	โนนหมากมูน	1,530	1,516	3,046	833
รวม	4 ตำบล	12,987	12,784	25,771	6,112

ที่มา : สำนักทะเบียนอำเภอโคกสูง ณ วันที่ 29 ตุลาคม 2551

การปกครองท้องที่อำเภอโคกสูง แบ่งเขตการปกครองท้องที่ออกเป็น 4 ตำบล 41 หมู่บ้าน ดังนี้ (อำเภอโคกสูง, 2554: 5)⁴

ที่	ตำบล	หมู่บ้าน	พื้นที่ (ไร่)
-----	------	----------	---------------

1	โนนหมากมุ่น	6	31,999
2	โคกสูง	11	40,625
3	หนองแวง	10	48,253
4	หนองม่วง	14	86,998
รวม		41	207,875

การปกครองท้องถิ่น อำเภอโคกสูง ประกอบด้วย องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 4 แห่ง ดังนี้ (1) องค์การบริหารส่วนตำบลโคกสูง (2) องค์การบริหารส่วนตำบลหนองม่วง (3) องค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง (4) องค์การบริหารส่วนตำบลโนนหมากมุ่น (อำเภอโคกสูง, 2554: 5)⁴

การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ การเกษตรอำเภอโคกสูงมีพื้นที่การเกษตรทั้งสิ้น 139,729 ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่นา 103,582 ไร่พื้นที่ไร่ 34,854 ไร่ พื้นที่ไม้ผล 1,153 ไร่ พื้นที่พืชผัก 151 ไร่ เกษตรกรสภาพการผลิตแยก ได้ดังนี้ (อำเภอโคกสูง, 2554: 5)⁴

ที่	พืชเศรษฐกิจ	พื้นที่ปลูก (ไร่)	ผลผลิตเฉลี่ย (ก.ก./ไร่)	จำนวนครัวเรือนที่ปลูก
1	ข้าว	103,582	390	4,928
2	มันสำปะหลัง	26,521	3,542	1,093
3	อ้อยโรงงาน	8,322	6,273	352

ที่มา : สนง. เกษตรอำเภอโคกสูง

มีแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ 2 แห่ง ได้แก่ (1) ปราสาทสตีลก็อทรม (2) ละลูนน้ำคลองทราย (6) ประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนา พุทธ ประมาณร้อยละ 98 และศาสนาอื่น ๆ ประมาณร้อยละ 2 มีวัด 15 แห่ง ที่พักสงฆ์ 9 แห่ง (อำเภอโคกสูง, 2554: 6-7)⁴

จังหวัดสุรินทร์ และอำเภอกาบเชิง

จังหวัดสุรินทร์ตั้งอยู่ทางทิศใต้ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีเนื้อที่ประมาณ 8,124.056 ตารางกิโลเมตร (ประมาณ 5,077,535 ไร่) ทิศเหนือ ติดต่อกับจังหวัดร้อยเอ็ดและจังหวัดมหาสารคาม ทิศตะวันออก ติดต่อกับจังหวัดศรีสะเกษ ทิศตะวันตก ติดต่อกับจังหวัดบุรีรัมย์ ทิศใต้ ติดต่อกับจังหวัดอุดรรัมย์ ราชอาณาจักรกัมพูชา ในพื้นที่ 4 อำเภอ คือ บัวเชด สังขะ กาบเชิง และพนมดงรัก ความยาวตลอดแนวชายแดนประมาณ 90 กิโลเมตร (จังหวัดสุรินทร์ ,www, 2554)¹

จังหวัดสุรินทร์มีเทือกเขาพนมดงรักทอดยาวตามแนวเขตแดนไทย-กัมพูชา ทางด้านตอนใต้ของจังหวัดมีเขาสวายหรือพนมสวายในเขต ต.นาบัว อ.เมืองสุรินทร์ และมีลำน้ำธรรมชาติที่สำคัญ 8 สาย คือ แม่น้ำมูล ลำน้ำชีน้อย ลำห้วยอารีย์ ลำห้วยพลับพลา ลำห้วยระวี ลำห้วยทับทัน ลำห้วยสำราญ และลำห้วยแก้ว (จังหวัดสุรินทร์ ,www, 2554)¹

จังหวัดสุรินทร์ มีป่าสงวนแห่งชาติทั้งหมด 29 ป่า มีพื้นที่ที่ได้รับการประกาศเป็นเขตป่า ตามกฎกระทรวง จำนวน 1,115,284 ไร่ (ร้อยละ 21.97 ของพื้นที่จังหวัด) พื้นที่ป่าไม้ของจังหวัดสุรินทร์ส่วนใหญ่อยู่ทางตอนใต้ของจังหวัดบริเวณเทือกเขาพนมดงรักในเขตอำเภอสังขะ บัวเชด กาบเชิง และพนมดงรัก ต้นกันเกราเป็นต้นไม้ประจำจังหวัดสุรินทร์ จากการที่ป่าไม้ถูกทำลายมาก จึงมีการปลูกป่าทดแทน หรือปลูกไม้โตเร็วเพื่อการใช้สอย เช่น ต้นกระถินณรงค์ และต้นยูคาลิปตัส เกือบทุกอำเภอ นอกจากนี้มีการปลูกต้นยางพาราที่อำเภอกาบเชิง พนมดงรัก และศรีณรงค์ เกษตรกรในจังหวัดสุรินทร์ส่วนใหญ่จะเลี้ยงโค กระบือ สุกร เป็ด ไก่ เป็นต้น ส่วนสัตว์ชนิดอื่นที่พิเศษกว่าจังหวัดอื่น คือ การเลี้ยงช้างซึ่งเลี้ยงกันมากที่หมู่บ้านช้าง (บ้านตากกลาง) อ.ท่าตูม (จังหวัดสุรินทร์ ,www, 2554)¹

จังหวัดสุรินทร์ แบ่งเขตการปกครองเป็น 17 อำเภอ 158 ตำบล 2 ,119 หมู่บ้าน 1 เทศบาลเมือง 23 เทศบาลตำบล 148 องค์การบริหารส่วนตำบล มีประชากรรวม 1 ,375,560 คน (ตามประกาศกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551) แบ่งเป็นชาย 688 ,142 คน เป็นหญิง 687 ,418 คน จำนวนครัวเรือน 214 ,066 ครัวเรือน ส่วนปี 2552 มีประชากรรวม 1,377,827 คน แบ่งเป็นชาย 689 ,305 คน เป็นหญิง 688 ,522 คน จำนวนครัวเรือน 334 ,461 ครัวเรือน (แหล่งข้อมูล กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2552 แต่ยังไม่ได้ประกาศอย่างเป็นทางการและยังไม่ทราบข้อมูลรายอำเภอ) (จังหวัดสุรินทร์ ,www, 2554)¹

¹ จังหวัดสุรินทร์, [Online],28 กุมภาพันธ์ 2554. แหล่งที่มา

การพาณิชย์และบริการมีศูนย์กลางธุรกิจซึ่งเป็นแหล่งการค้าและการบริการของจังหวัด สุรินทร์ อยู่ที่อำเภอเมือง มีสถานประกอบการด้านธุรกิจต่าง ๆ หลายประเภท ได้แก่ สถาบันการเงิน ธนาคารพาณิชย์ ห้างสรรพสินค้า โรงแรมขนาดใหญ่ ร้านค้าขายส่ง ค้าปลีก สินค้าอุปโภคบริโภค และสินค้าอุตสาหกรรม สถานบันเทิง ภัตตาคาร และร้านอาหาร นอกจากนี้ยังมีตลาดขายส่งบริเวณตลาดสดเทศบาลเมืองสุรินทร์ และการขายปลีกมีตลาดสด ตลาดนัด ร้านค้า และห้างสรรพสินค้าอยู่ในแหล่งชุมชนของตัวเมือง และตามอำเภอต่าง ๆ โดยมีสินค้าส่งเข้าของจังหวัดที่สำคัญ ได้แก่ สินค้าอุตสาหกรรม จำพวกเครื่องจักร รถยนต์ รถจักรยานยนต์ เครื่องใช้ไฟฟ้า และปุ๋ยเคมี สินค้าอุปโภคบริโภค จำพวกเสื้อผ้า เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค อาหารกระป๋อง ของใช้เบ็ดเตล็ด วัสดุก่อสร้าง น้ำมันเชื้อเพลิงและน้ำมันหล่อลื่น อาหารสดจำพวกผัก ผลไม้สด อาหารทะเล สินค้าส่งออกส่วนใหญ่เป็นสินค้าเกษตรกรรมที่แปรรูปแล้วและเป็นวัตถุดิบ ได้แก่ ข้าว ปอแก้ว มันสำปะหลัง โคนและกระป๋องสุกร ไหม หัวผักกาด ฯลฯ (จังหวัดสุรินทร์ ,www, 2554)¹

การค้าบริเวณชายแดนไทย-กัมพูชา ณ จุดผ่านแดนถาวรช่องจอม - โอร์เสม็ด จังหวัดสุรินทร์ ช่องจอมได้ รับการยกฐานะจากจุดผ่อนปรนการค้าบริเวณชายแดนช่องจอมเป็นจุดผ่านแดนถาวรช่องจอม - โอร์เสม็ด เมื่อวันที่ 1 กันยายน 2545 เปิดทุกวันระหว่างเวลา 07.00 - 20.00 น. สำหรับมูลค่าการค้า ณ จุดผ่านแดนถาวรช่องจอม - โอร์เสม็ด มูลค่าการค้า ปีงบประมาณ 2552 การค้าต่างประเทศผ่านชายแดนไทย-กัมพูชา มีดุลการค้าเกินดุล 1,202.25 ล้านบาท แยกเป็นมูลค่าการส่งออก 1,425.33 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อน 27.18% และมูลค่าการนำเข้า 223.08 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน 133.30% สินค้าส่งออกที่สำคัญ ได้แก่ น้ำมันเชื้อเพลิง , ปูนซีเมนต์บรรจุถุง และอื่น ๆ สินค้านำเข้าที่สำคัญ ได้แก่ รถบรรทุกทุกเกาใช้แล้ว , รถแทรกเตอร์ชุด-ดักเกาใช้แล้ว และอื่น ๆ (แหล่งข้อมูล ด้านศุลกากรช่องจอม ข้อมูล ณ เดือน ตุลาคม 2552) (จังหวัดสุรินทร์ ,www, 2554)¹

อำเภอกาบเชิงตั้งอยู่ติดกับแนวชายแดนไทย-กัมพูชา อยู่ห่างจังหวัดสุรินทร์มาทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ประมาณ 57 กิโลเมตร ตามทางหลวงหมายเลข 214 สายสุรินทร์-ช่องจอม อาณาเขตทางทิศเหนือติดต่อกับอำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์ ทิศใต้ติดต่อกับประเทศกัมพูชา โดยมีแนวสันเขาบรรทัดเป็นเส้นกั้นอาณาเขต ทิศตะวันออกติดต่อกับอำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ และทิศตะวันตกติดต่อกับอำเภอพนมดงรัก จังหวัดสุรินทร์ (ที่ว่าอำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์, 2554:1-6)²

สำหรับอำเภอกาบเชิงมีเนื้อที่ประมาณ 576 ตารางกิโลเมตรหรือ 360,828 ไร่ แยกเป็นพื้นที่ราบ 152,296 ไร่ ภูเขา 11,728 ไร่ พื้นน้ำ 6,340 ไร่ และ อื่น ๆ 190,464 ไร่ สภาพภูมิประเทศ พื้นที่

² อำเภอกาบเชิง. เอกสารบรรยายสรุปอำเภอกาบเชิง. จังหวัดสุรินทร์: ที่ว่าการอำเภอ,2553

ส่วนใหญ่เป็นป่า และบางแห่งเป็นป่าทึบ เป็นแนวเชิงเขา มีภูเขาเป็นแนวเทือกเขาบรรทัดหรือ เทือกเขาพนมดงรักอยู่ทางทิศใต้ เป็นเส้นกั้นอาณาเขตประเทศไทยและกัมพูชา พื้นที่ลาดมาทางทิศเหนือ มีระดับความสูงจากระดับน้ำทะเลเฉลี่ย 200 เมตร ลักษณะดินเป็นกลุ่มดินร่วนปนทรายหรือ ดินร่วนมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติค่อนข้างต่ำ (ที่ว่าการอำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์, 2554:1-6)²

อำเภอกาบเชิงแบ่งการปกครองตามพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พ.ศ. 2457 เป็น 6 ตำบล 86 หมู่บ้าน ประชากร 60,238 คน ดังนี้ (1) ตำบลกาบเชิง จำนวน 20 หมู่บ้าน (2) ตำบลเนงมุด จำนวน 15 หมู่บ้าน (3) ตำบลด่าน จำนวน 18 หมู่บ้าน (4) ตำบลโคกตะเคียน จำนวน 14 หมู่บ้าน (5) ตำบลคูตัน จำนวน 10 หมู่บ้าน และ (6) ตำบลตะเคียน จำนวน 9 หมู่บ้าน (ที่ว่าการอำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์, 2554:1-6)²

สภาพทางเศรษฐกิจ อาชีพหลัก คือ การทำนา อาชีพรอง คือ การทำไร่ ทำสวน อำเภอกาบเชิงมีธนาคารกรุงเทพ จำกัด สาขากาบเชิง จำนวน 1 แห่ง ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ การเกษตร สาขากาบเชิง จำนวน 1 แห่ง ปั้มน้ำมัน จำนวน 10 แห่ง โรงงานอุตสาหกรรม จำนวน 2 แห่ง และโรงสีข้าวจำนวน 156 แห่ง (ที่ว่าการอำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์, 2554:1-6)²

ด้านศาสนาประชาชนนับถือศาสนาพุทธ 100 เปอร์เซ็นต์ งานประเพณีท้องถิ่นที่สำคัญ ได้แก่ งานประเพณีแห่เทียนเข้าพรรษา และงานประเพณีลอยกระทง ส่วนสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญได้แก่ (1) ด่านถาวรช่องจอม เปิดเมื่อวันที่ 1 กันยายน 2545 เป็นจุดเชื่อมระหว่างอำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์ และอำเภอสำโรง จังหวัดอุดรธานี ราชอาณาจักรกัมพูชา (2) เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยทับทัน-ห้วยสำราญ อำเภอกาบเชิง และ (3) อ่างเก็บน้ำตาเภาว (ที่ว่าการอำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์, 2554:1-6)²

การค้าชายแดนจังหวัดสุรินทร์มีการค้าชายแดนไทย-กัมพูชา ผ่านจุดผ่านแดนถาวรช่องจอม อำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์ แยกเป็น มูลค่าการส่งออก (ปี 2553) รวม 902,051,835.73 ล้านบาท สินค้าสำคัญ ได้แก่ น้ำมันเชื้อเพลิง เบียร์ และวิสกี้ และมูลค่าการนำเข้า (ปี 2553) รวม 26,922,658.73 ล้านบาท สินค้าสำคัญ ได้แก่ เสื้อผ้า ผ้าเก่าใช้แล้ว รถจักรยานเก่าใช้แล้ว และท่อไร้ตะเข็บทำด้วยสแตนเลสใช้ทำเข็ม ดุลการค้า (ปี 2553) 875,129,177 ล้านบาท มูลค่าการค้ารวม (ปี 2553) 928,974,494.46 ล้านบาท มูลค่าการค้าชายแดนประจำเดือนมกราคม 2554 มูลค่าการค้าโดยรวม 21,347,699.81 ล้านบาท แยกเป็น มูลค่าการส่งออก รวม 19.71 ล้านบาท สินค้าที่สำคัญ ได้แก่ น้ำมันเชื้อเพลิง วิสกี้ บะหมี่กึ่งสำเร็จรูป และ มูลค่าการนำเข้า รวม 1.64 ล้านบาท สินค้าที่

สำคัญ ได้แก่ อุปกรณ์เสื้อผ้า จักรยานเก่าใช้แล้ว เสื้อผ้า และผ้าเก่าใช้แล้ว ดุลการค้าเกินดุล รวม 18.06 ล้านบาท (สำนักงานพาณิชย์จังหวัดสุรินทร์, www, 2554)³

สถานการณ์การค้าทั่วไป สินค้าที่มีราคาสูงขึ้น ได้แก่ ผักคะน้า มะเขือ ผักบุ้ง ต้นหอม ผักชี แตงกวา ผักกาดขาว ถั่วฝักยาว พริกเขียว บวบ กะหล่ำปลี มะนาว เห็ด ถั่วลิสง พักทอง มะละกอดิบ สับปะรด และส้มเขียวหวาน เนื่องจากสภาพอากาศแปรปรวน ส่งผลกระทบต่อการผลิตของ ผัก ทำให้ผลผลิตออกสู่ตลาดน้อยลง นอกจากนี้ยังมี เบ็ด ไก่ ไก่สด ไก่ย่าง มะพร้าว น้ำมันพืช น้ำมันสัตว์ ซีอิ๊ว ซอสหอยนางรม น้ำปลา เนื้อโค ไส้กรอก ที่มีราคาสูงขึ้นเช่นกัน สินค้าที่มีราคาลดลง ได้แก่ ปลาและสัตว์น้ำ ปลานิล ปลาช่อน ไข่ไก่ นมถั่วเหลือง (สำนักงานพาณิชย์จังหวัดสุรินทร์, www, 2554)³

สถิติการค้าชายแดนกับประเทศเพื่อนบ้านของจังหวัดสุรินทร์ข้อมูล ณ ทุกด่านประจำเดือน ธันวาคม ปี 2553 การค้าชายแดนประจำเดือนธันวาคม 2553 มีมูลค่าการค้ารวม 28,061,910.36 บาท เทียบกับเดือนที่แล้วเพิ่มขึ้นร้อยละ 79.63 เทียบกับเดือนธันวาคม 2552 ลดลงร้อยละ 75.91 โดยมีมูลค่าการส่งออก 26,791,600.57 บาท มูลค่าการนำเข้า 1,270,309.79 บาท มีดุลการค้า (เกินดุล) 25,521,290.78 บาท ซึ่งดุลการค้าเพิ่มขึ้นจากเดือนที่แล้วร้อยละ 132.64 และเมื่อเปรียบเทียบกับเดือนธันวาคม 2552 ลดลงร้อยละ 73.86 (สำนักงานพาณิชย์จังหวัดสุรินทร์, www, 2554)³

5 อันดับ สินค้าส่งออกมูลค่าสูงสุด (สำนักงานพาณิชย์จังหวัดสุรินทร์, www, 2554)³

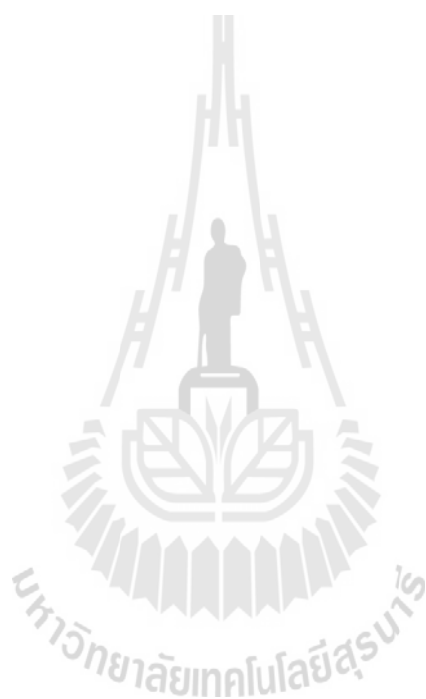
ช่องทางการค้า	10 อันดับ สินค้าส่งออกมูลค่าสูงสุด	มูลค่า (บาท)
ช่องทาง อ.กาบเชิง	น้ำมันเชื้อเพลิง	37,205,276.34
ช่องทาง อ.กาบเชิง	รถยนต์นั่ง	3,939,925.5
ช่องทาง อ.กาบเชิง	อื่น ๆ	3,889,732.35
ช่องทาง อ.กาบเชิง	เปียร์	2,938,977.9
ช่องทาง อ.กาบเชิง	เครื่องดื่ม	2,442,460

5 อันดับ สินค้านำเข้ามูลค่าสูงสุด (สำนักงานพาณิชย์จังหวัดสุรินทร์, www, 2554)³

ช่องทางการค้า	10 อันดับ สินค้านำเข้ามูลค่าสูงสุด	มูลค่า (บาท)
ช่องทาง อ.กาบเชิง	สารเคมี	1,921,451.43
ช่องทาง อ.กาบเชิง	รถแวนและปิกอัพ	610,000
ช่องทาง อ.กาบเชิง	อื่น ๆ	365,411.54

³ สำนักงานพาณิชย์จังหวัดสระแก้ว [Online], 3 มีนาคม 2554,แหล่งที่มา

ช่องจอม อ.กาบเชิง	เม็ดพลาสติก	22,540.57
ช่องจอม อ.กาบเชิง	เสื้อผ้าเก่าใช้แล้ว	203,200

คำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์

- จัดรายการปัจจุบันใช้ข้อมูลจากที่ใด (เช่น หนังสือพิมพ์ หนังสือ อินเทอร์เน็ต สำนักข่าวใด หน่วยงานรัฐในท้องถิ่นใด)
- ออกอากาศทางอินเทอร์เน็ตด้วยหรือไม่
- 1. ปัจจัยภายในและภายนอกที่เป็นปัจจัยเสริมและอุปสรรคในการทำหน้าที่ในด้านการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา
 - 1.1 Strengths = S คือ จุดแข็ง
 - 1.2 Weaknesses = W คือ จุดอ่อน
 - 1.3 Opportunities = O คือ โอกาส
 - 1.4 Threats = T คือ อุปสรรค
- 2. วิทฯ จะมีบทบาทในการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาได้หรือไม่ อย่างไร
- 3. รูปแบบรายการที่ส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา เป็นอย่างไร
 - 3.1 จะนำเสนอรายการอย่างไร / รูปแบบ
 - 3.2 เนื้อหารายการเป็นแบบใด
- 4. ทักษะติดต่อความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา เป็นอย่างไร ดีหรือไม่ดี
 - 4.1 ถ้าความสัมพันธ์ดี/สังเกต จากอะไร
 - 4.2 ถ้าความสัมพันธ์ไม่ดี/สังเกต จากอะไร
- 5. ในจังหวัดหรืออำเภอ (ในพื้นที่) มีความร่วมมือระหว่างไทย-กัมพูชา หรือไม่ ถ้ามีในรูปแบบใด
- 6. หากจะส่งเสริมวิทฯ ให้มีบทบาทในการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา ต้องทำอย่างไร
- 7. นอกจากภาษาไทยแล้ว ฟังพูดภาษาอะไรได้อีก
- 8. เคยเดินทางไปกัมพูชา หรือไม่ ถ้าเคยกี่ครั้ง
- ฟังวิทฯ กัมพูชา หรือไม่ ทำไม่ถึงฟัง

แนวทางคำถามเพื่อการสัมภาษณ์

1. ชื่อ นามสกุล ตำแหน่ง และหน่วยงานสังกัด
2. สถานีวิทยฯ/รายการวิทยุฯ ที่ท่านดำเนินการอยู่มีบทบาทต่อความสัมพันธ์ระหว่างไทย-กัมพูชาหรือไม่ อย่างไร/ด้านใด และทำไม
3. ท่านอยากให้สถานีวิทยฯ หรือรายการวิทยุฯ ของท่านมีบทบาทในการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาหรือไม่ ด้านใด เพราะเหตุใด
4. ทำอย่างไรจึงจะบรรลุ บทบาทที่ท่านอยากให้สถานีวิทยฯ /รายการวิทยุฯ เป็นดังกล่าว
5. ท่านต้องการหรือเห็นควรให้วิทยุมีบทบาท อย่างไร ในประเด็นต่อไปนี้

การมีส่วนร่วม (ระหว่างไทยและกัมพูชา)

- 1) กำหนดวัตถุประสงค์
 - 2) วางแผนและกำหนดนโยบาย
 - 3) การตัดสินใจ
 - 4) การบริหาร/จัดการ / ดำเนินงาน
 - 5) ในขั้นตอนก่อนการผลิตรายการ อาทิ กำหนดเนื้อหา กำหนดระยะเวลา และกำหนดตารางออกอากาศ
 - 6) ในขั้นตอนการผลิตรายการ เช่น การจัดรายการ
 - 7) ในขั้นตอนหลังการผลิตรายการ อาทิ การติดตาม (monitoring) และการประเมินผล
 - 8) Feedback
 - 9) ใช้ประโยชน์
6. ท่านอยากให้วิทยุฯ มีบทบาทที่จะส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาต่อไปนี้ หรือไม่ เพราะเหตุใด
 - 1) บทบาทในการสร้างความเข้มแข็งของสันติภาพและการเข้าใจระหว่างประเทศ
 - 2) บทบาทในการส่งเสริมสิทธิมนุษยชน
 - 3) บทบาทในการต่อต้านลัทธิแบ่งแยกเชื้อชาติ
 - 4) บทบาทในการต่อต้านการยุยงส่งเสริมการทำสงคราม
 - 5) บทบาท “ตัวกลาง” การเป็นผู้ให้ข้อเท็จจริง
 - 6) บทบาท “ตัวกลาง” ของลุ่มที่อธิบายน
 - 7) บทบาทในการ ประสานในกระบวนการตัดสินใจในนโยบายต่างประเทศ (บทบาทการเป็นตัวแทนของประชาชน, บทบาทในการเป็นผู้วิพากษ์วิจารณ์รัฐบาล, บทบาทในการเป็นผู้สนับสนุนนโยบาย , บทบาทในการเป็นผู้ออกนโยบาย)
 - 8) การป้องกันสงคราม
 - 9) ให้ความเคารพนับถือต่อวัฒนธรรม ประเพณี และค่านิยม
 - 10) การอนุรักษ์ซึ่งที่อยู่อาศัย การคบค้าสมาคมของมนุษย์ ครอบครัวและชุมชน
 - 11) บทบาทในการ กระบวนการนโยบายต่างประเทศ ดังนี้
 - บทบาทของผู้กำหนดวาระ (agenda setter)
 - บทบาทของผู้กระตุ้นให้เกิดการเปลี่ยนแปลง (catalyst)

- บทบาทของผู้เร่งและผู้ขัดขวางนโยบายต่างประเทศของรัฐบาล
- บทบาทในการเป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนประชาชน
- บทบาทในการเป็นแหล่งข้อมูลข่าวสารทางเลือกสำคัญสำหรับนักการทูตและหน่วยงานราชการในระดับท้องถิ่น
- บทบาทในการเป็นช่องทางในการแลกเปลี่ยน
- บทบาทในการเป็นนักประชาสัมพันธ์
- บทบาทในการเป็นกลไกการหาวิธีการแก้ไขปัญหาอย่างสันติ
- บทบาทในการเป็นผู้ช่วยเหลือการเจรจาต่อรอง
- บทบาทของผู้อำนวยความสะดวกการตกลง
- บทบาทผู้ช่วยเหลือตัวกลาง
- บทบาทในการเป็นผู้ให้กำลังใจแก่ผู้นำและประชาชนที่มีอารมณ์ขุ่นหมอง

- 12) หน้าที่ในการเป็นเวทีแลกเปลี่ยนแนวคิดและความคิดเห็น โดยเฉพาะเพื่อการสร้างความสันติภาพ
- 13) หน้าที่ในการปกป้องชนกลุ่มน้อย
- 14) ไม่ส่งเสริมความขัดแย้งและความเกลียดชังระหว่างประเทศ
- 15) ส่งเสริมความเสมอภาคและจริงใจ (openness) ในการสื่อสารระหว่างประเทศ
- 16) ส่งเสริมความเท่าเทียมของข้อมูลข่าวสาร
- 17) เคารพต่อความเป็นส่วนตัวและควมมีเกียรติของเพื่อนมนุษย์
- 18) เป็น “พื้นที่สาธารณะ” ที่เป็นประชาธิปไตยระหว่างประเทศ
- 19) ส่งเสริมความเข้าใจอันดีระหว่างคนไทยและกัมพูชา
- 20) แก้ปัญหาสังคมที่ทั้ง 2 ประเทศกำลังเผชิญ เช่น ยาเสพติด อาชญากรรม การค้าประเวณี แรงงานเถื่อน การอพยพเข้าเมืองผิดกฎหมาย และสิ่งแวดล้อม
- 21) ลดความขัดแย้งปัญหาชายแดน
- 22) สร้างความเข้มแข็งความร่วมมือระหว่างรัฐบาลในท้องถิ่น
- 23) ส่งเสริมความสัมพันธ์ทางการค้าและเศรษฐกิจ
- 24) ส่งเสริมอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว
- 25) ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนความรู้ทางการเกษตร
- 26) ส่งเสริมความร่วมมือทางด้านกีฬา
- 27) ส่งเสริมความร่วมมือทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
- 28) ส่งเสริมความร่วมมือทางการศึกษา
- 29) ส่งเสริมความร่วมมือทางด้านศาสนา

7. จากที่ท่านตอบในข้อ 2 และ 5 ท่านเห็นว่าบทบาทใดสำคัญที่สุด เพราะเหตุใด
8. วิทยูฯ ไม่ควรมีบทบาทด้านใดในประเด็นความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา และเพราะเหตุใด
9. บทบาทในการเผยแพร่พระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ และพระราชวงศ์ไทย

4. ทำอย่างไรจึงจะบรรลุ บทบาทที่ท่านอยากให้อาจารย์ / วิทยากร วิทยากร เป็นดังกล่าว

5. ท่านต้องการหรือเห็นควรให้วิทยากรมีบทบาท อย่างไร ในประเด็นต่อไปนี้

การมีส่วนร่วม (ระหว่างไทยและกัมพูชา)

- 1) กำหนดวัตถุประสงค์
- 2) วางแผนและกำหนดนโยบาย
- 3) การตัดสินใจ
- 4) การบริหาร/จัดการ / ดำเนินงาน
- 5) ในขั้นตอนก่อนการผลิตรายการ อาทิ กำหนดเนื้อหา กำหนดระยะเวลา และกำหนด ตาราง ออกอากาศ
- 6) ในขั้นตอนการผลิตรายการ เช่น การจัดรายการ
- 7) ในขั้นตอนหลังการผลิตรายการ อาทิ การติดตาม (monitoring) และการประเมินผล
- 8) Feedback
- 9) ใช้ประโยชน์

6. ท่านอยากให้วิทยาฯ มีบทบาทที่จะส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาต่อไปนี้ หรือไม่ เพราะเหตุใด

1) บทบาทในการสร้างความเข้มแข็งของสันติภาพและการเข้าใจระหว่างประเทศ

บทบาทในการสร้างความเข้มแข็งของสันติภาพและการเข้าใจระหว่างประเทศ วิทยาฯ ควรมีบทบาทนี้เพื่อสร้างความสมานฉันท์ ความสัมพันธ์ และความเข้าใจที่ดีต่อกัน อันจะนำไปสู่การอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

.....
.....
.....
.....
.....

2) บทบาทในการส่งเสริมสิทธิมนุษยชน

บทบาทในการส่งเสริมสิทธิมนุษยชน วิทยาฯ ควรมีบทบาทในการเผยแพร่เรื่องราวเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนเพราะทุกคนไม่ว่าเป็นเพศใด คนไทยหรือกัมพูชาต่างเป็นมนุษย์และมีค่าความเป็นคนเหมือนกัน และเป็นสิ่งที่วิทยาฯ ควรมีหน้าที่ในการที่ทำให้ประชาชนรับรู้ และเคารพสิทธิขั้นพื้นฐานของกันและกันไม่ดูถูกและเอาเปรียบอีกฝ่าย

.....
.....
.....

3) บทบาทในการต่อต้านลัทธิแบ่งแยกเชื้อชาติ

บทบาทในการต่อต้านลัทธิแบ่งแยกเชื้อชาติ ไม่ว่าจะเป็นคนเชื้อชาติใดต่างก็เป็นมนุษย์เหมือนกันวิทยาฯ จึงไม่ควรแบ่งแยกเชื้อชาติโดยเฉพาะในพื้นที่รัฐประเทศ คนไทยและกัมพูชาที่มีความสัมพันธ์แบบญาติพี่น้องกันมาอย่างยาวนาน โดยคนไทยบางคนมีภรรยาหรือสามีเป็นคนกัมพูชา บางคนเป็นพี่น้องกันและมีญาติอยู่ทั้งสองประเทศ การแบ่งแยกเชื้อชาติจะทำให้เกิดปัญหาขึ้นได้.....

.....
.....
.....
.....

4) บทบาทในการต่อต้านการยุยงส่งเสริมการทำสงคราม

บทบาทในการต่อต้านการยุยงส่งเสริมการทำสงคราม สงครามเป็นสิ่งที่ไม่พึงปรารถนา วิทยาฯ ควรเผยแพร่หรือพูดถึงผลเสียและผลกระทบของสงคราม รวมทั้งเรื่องราวต่าง ๆ ที่จะทำให้เกิดความรักกัน

.....
.....
.....

.....
.....
.....
.....

5) บทบาท “ตัวกลาง” การเป็นผู้ให้ข้อเท็จจริง

บทบาท “ตัวกลาง” การเป็นผู้ให้ข้อเท็จจริง วิทยาฯ ควรนำเสนอความจริงที่ถูกต้องและเป็นกลางไม่เข้าข้างฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง และไม่ละเมิดใคร รวมทั้งรับฟังความคิดเห็นจากทั้งฝ่ายไทยและกัมพูชา อย่างไรก็ตามผู้ดำเนินการฯ ส่วนหนึ่งไม่มั่นใจว่าจะนำเสนอข้อเท็จจริงหรือความจริงได้ในทุกเรื่องโดยกล่าวว่า ความจริงเป็นสิ่งไม่ตาย แต่คนพูดความจริงอาจตายได้

.....
.....
.....
.....

6) บทบาท “ตัวกลาง” ของลุ่มที่อธิบาย

บทบาท “ตัวกลาง” ของลุ่มที่อธิบาย วิทยาฯ ควรมีบทบาทนี้ ซึ่งจะช่วยให้ทั้งคนไทยและกัมพูชารู้เรื่องและเข้าใจกันได้ โดยเฉพาะเมื่อมีความขัดแย้งเกิดขึ้นระหว่างกัน แต่ปัจจุบันสถานีวิทยาฯ ขาดบุคลากรที่มีความรู้และความสามารถด้านการใช้ภาษากัมพูชา

.....
.....
.....
.....

7) บทบาทในการประสานในกระบวนการตัดสินใจในนโยบายต่างประเทศ (บทบาทการเป็นตัวแทนของประชาชน, บทบาทในการเป็นผู้วิพากษ์วิจารณ์รัฐบาล, บทบาทในการเป็น ผู้สนับสนุนนโยบาย, บทบาทในการเป็นผู้ออกนโยบาย)

7.1 บทบาทการเป็นตัวแทนของประชาชน

(ไม่พึงประสงค์) บทบาทการเป็นตัวแทนของประชาชน บทบาทนี้เป็นบทบาทของตัวแทนประชาชน ซึ่งมีอยู่แล้ว อาทิ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสื่อวิทยาฯ ตัดสินใจแทนไม่ได้ และมีหน้าที่นำเสนอข่าวสารเท่านั้น

.....
.....
.....
.....

7.2 บทบาทในการเป็นผู้วิพากษ์วิจารณ์รัฐบาล

(ไม่พึงประสงค์) บทบาทในการเป็นผู้วิพากษ์วิจารณ์รัฐบาล ผู้ดำเนินการวิพากษ์ ส่วนใหญ่เห็นว่าวิพากษ์ ไม่ควรวิพากษ์วิจารณ์รัฐบาล และได้ใช้ความระมัดระวังอย่างมากที่จะควบคุมมิให้มีการดำเนินการดังกล่าว เพราะเป็นส่วนหนึ่งของการนำตนเองเข้าสู่การเมือง อันจะนำผลเสียมายังสถานี บางส่วนยังระบุว่าวิพากษ์ ต้องออกอากาศภายในการควบคุมของหน่วยงานรัฐ สำหรับผู้ดำเนินรายการวิพากษ์ ที่เป็นเจ้าหน้าที่รัฐกล่าวว่า ตนเองเป็นข้าราชการ จึงต้องเป็นกลางที่สุด

.....

.....

.....

.....

.....

7.3 บทบาทในการเป็นผู้สนับสนุนนโยบาย

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

7.4 บทบาทในการเป็นผู้ออกนโยบาย

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

8) การป้องกันสงคราม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

9) ให้ความเคารพนับถือต่อวัฒนธรรม ประเพณี และค่านิยม

10) การอนุรักษ์ซึ่งที่อยู่อาศัย การคบค้าสมาคมของมนุษย์ ครอบครัวและชุมชน

11) บทบาทในการ กระบวนการนโยบายต่างประเทศ ดังนี้
 - บทบาทของผู้กำหนดวาระ (agenda setter)

- บทบาทของผู้กระตุ้นให้เกิดการเปลี่ยนแปลง (catalyst)

- บทบาทของผู้เร่งและผู้ขัดขวางนโยบายต่างประเทศของรัฐบาล

- บทบาทในการเป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนประชาชน

- บทบาทในการเป็นแหล่งข้อมูลข่าวสารทางเลือกสำคัญสำหรับนักการทูตและ หน่วยงาน
ราชการในระดับท้องถิ่น

- บทบาทในการเป็นช่องทางในการแลกเปลี่ยน

- บทบาทในการเป็นนักประชาสัมพันธ์

- บทบาทในการเป็นกลไกการหาวิธีการแก้ไขปัญหาอย่างสันติ

- บทบาทในการเป็นผู้ช่วยเหลือการเจรจาต่อรอง

12) หน้าที่ในการเป็นเวทีแลกเปลี่ยนแนวคิดและความคิดเห็น โดยเฉพาะเพื่อการสร้างความสัมพันธ์ภาพ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

13) หน้าที่ในการปกป้องชนกลุ่มน้อย

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

14) ไม่ส่งเสริมความขัดแย้งและความเกลียดชังระหว่างประเทศ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

15) ส่งเสริมความเสมอภาคและจริงใจ (openness) ในการสื่อสารระหว่างประเทศ

.....

.....

.....

.....

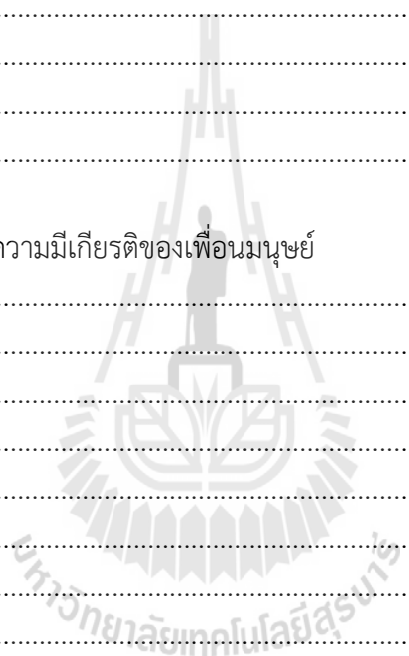
.....
.....
.....
.....
.....

16) ส่งเสริมความเท่าเทียมของข้อมูลข่าวสาร

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

17) เคารพต่อความเป็นส่วนตัวและควมมีเกียรติของเพื่อนมนุษย์

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

18) เป็น “พื้นที่สาธารณะ” ที่เป็นประชาธิปไตยระหว่างประเทศ

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

19) ส่งเสริมความเข้าใจอันดีระหว่างคนไทยและกัมพูชา

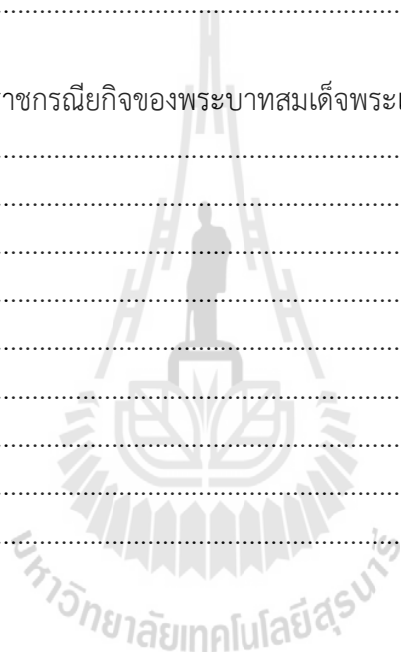
20) แก้ปัญหาสังคมที่ทั้ง 2 ประเทศกำลังเผชิญ เช่น ยาเสพติด อาชญากรรม การค้าประเวณี แรงงานเถื่อน การอพยพเข้าเมืองผิดกฎหมาย และสิ่งแวดล้อม

21) ลดความขัดแย้งปัญหาชายแดน

22) สร้างความเข้มแข็งความร่วมมือระหว่างรัฐบาลในท้องถิ่น

8. วิทยา ไม่ควรมีบทบาทด้านใดในประเด็นความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา และเพราะเหตุใด

9. บทบาทในการเผยแพร่พระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ และพระราชวงศ์ไทย

1.3 Opportunities = O คือ โอกาส

1.4 Threats = T คือ อุปสรรค

2. วิทยูฯ จะมีบทบาทในการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาได้หรือไม่ อย่างไร

3. รูปแบบรายการที่ส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา เป็นอย่างไร

3.1 จะนำเสนอรายการอย่างไร / รูปแบบ

3.2 เนื้อหารายการเป็นแบบใด

4. ทักษะคิดต่อความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา เป็นอย่างไร ดีหรือไม่ดี
4.1 ถ้าความสัมพันธ์ดี/สังเกต จากอะไร

- 4.2 ถ้าความสัมพันธ์ไม่ดี/สังเกต จากอะไร

5. ในจังหวัดหรืออำเภอ (ในพื้นที่) มีความร่วมมือระหว่างไทย-กัมพูชา หรือไม่ ถ้ามีในรูปแบบใด

6. หากจะส่งเสริมวิทย์ฯ ให้มีบทบาทในการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา ต้องทำอย่างไร

7. นอกจากภาษาไทยแล้ว พี่พูดภาษาอะไรได้อีก

8. เคยเดินทางไปกัมพูชา หรือไม่ ถ้าเคยกี่ครั้ง

- ฟังวิทย์ฯ กัมพูชา หรือไม่ ทำไมถึงฟัง

การส่งเสริมบทบาทของวิทยุกระจายเสียงตามแนวชายแดนเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยและกัมพูชา
(แบบสอบถามสำหรับประชาชนไทย)

1. เพศ 1 [] ชาย 2 [] หญิง
2. อายุ 1 [] อายุ 18 – 24 ปี 2 [] อายุ 25 – 34 ปี 3 [] อายุ 35 – 44 ปี
4 [] อายุ 45 – 54 ปี 5 [] อายุ 55 – 64 ปี 6 [] อายุ 65 ขึ้นไป
3. อาชีพ
1 [] ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย 2 [] เกษตรกร 3 [] รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ
4 [] บริษัทเอกชน 5 [] แม่บ้าน 6 [] ผู้ใช้แรงงาน/ลูกจ้าง
7 [] นักเรียน 8 [] นักศึกษา 9 [] อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
4. ท่านฟังวิทยุ กัมพูชาหรือไม่ 1 [] ฟังวิทยุ กัมพูชา 2 [] ไม่ฟังวิทยุ กัมพูชา เพราะเหตุใด.....
.....
.....
ถ้าฟัง ท่านฟังวิทยุ กัมพูชาเวลาใด 1 [] เช้า 05.00 - 09.00 น. 2 [] สาย 09.01 - 12.00 น. 3 [] เที่ยง 12.01 - 13.00 น.
4 [] บ่าย 13.01 - 16.00 น. 5 [] เย็น 16.01 - 18.00 น. 6 [] ค่ำ 18.01 - 21.00 น.
7 [] ดึก 21.01 - 24.00 น. 8 [] อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
4.1) ฟังวิทยุ กัมพูชาแล้วมีประโยชน์หรือไม่ 1 [] มี 2 [] ไม่มี เพราะเหตุใด.....
.....
4.2) ฟังวิทยุ กัมพูชาแล้วทำให้รู้สึกดีกับประเทศกัมพูชาหรือไม่ 1 [] ดี 2 [] ไม่ดี 3 [] อื่น ๆ (โปรด
ระบุ).....
เพราะเหตุใด.....
.....
5. ความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาเป็นอย่างไร ดีหรือไม่ 1 [] ดี 2 [] ไม่ดี 3 [] อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
ดีหรือไม่ดี ดูสังเกตได้อย่างไร.....
.....
6. 6.1) วิทยุ กัมพูชาควรทำ (บทบาท).....
6.2) วิทยุ กัมพูชาไม่ควรทำ (บทบาท)
- 6.3) วิทยุ (ของไทยและหรือกัมพูชา) จะมีบทบาทในการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยและกัมพูชาได้อย่างไร
.....
.....
7. ท่านคิดเห็นอย่างไรถ้าทั้งคนไทยและกัมพูชา่วมคิดร่วมทำรายการวิทยุ เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา
.....
.....
7.1) เนื้อหาควรเป็นอย่างไร.....
7.2) ควรนำเสนออย่างไร.....
8. ท่านดูโทรทัศน์กัมพูชาหรือไม่ 1 [] ดูโทรทัศน์กัมพูชา โดยดูรายการประเภท.....2 [] ไม่ดูโทรทัศน์กัมพูชา

ការជំរុញអោយមាន ទំនាក់ទំនងរវាងប្រទេសកម្ពុជា និង ប្រទេសថៃ របស់វិទ្យាស្ថានសំលេងតាមដាយដែន
(បែបសម្ភាសផ្ទាល់មាត់ សំរាប់ប្រជាជនខ្មែរ)

១-ភេទ ប្រុស ស្រី

២-អាយុ: អាយុ:១៨-២៤ឆ្នាំ, អាយុ:២៥-៣៤ឆ្នាំ, អាយុ:៣៥-៤៤ឆ្នាំ, អាយុ:៤៥-៥៤ឆ្នាំ,
 អាយុ:៥៥-៦៤ឆ្នាំ, អាយុ: ៦៥ ឡើងទៅ ។

៣-មុខរបរ

អាជីវករ កសិករ រាជ្យការ បុគ្គលិកក្រុមហ៊ុន កម្មករ

មេផ្ទះ សិស្ស និស្សិត ផ្សេងៗ(សូមបំពេញ).....

៤-ស្ថាប័នឱ្យថែរ អត់ ស្តាប់ អត់ស្តាប់ មូលហេតុអ្វី(ស.ព).....

ស្ថាប័នឱ្យថែ នៅម៉ោងប៉ុន្មាន ០៥.០០ព្រឹក-០៩.០០ព្រឹក ០៩.០១ព្រឹក-១២.០០ព្រឹក

១២.០១ថ្ងៃ -១៣.០០ថ្ងៃ ១៣.០១ថ្ងៃ-១៦.០០ល្ងាច ១៦.០១ល្ងាច-១៨.០០ល្ងាច

១៨.០១ល្ងាច-២១.០០យប់ ២១.០១យប់-២៤.០០យប់ ផ្សេងៗ (សូមបំពេញ).....

៤.១ ស្ថាប័នឱ្យថែហើយ មានប្រយោជន៍រឺ អត់ មាន មិនមាន ផ្សេងៗ(ស.ព).....

ព្រោះហេតុអ្វី.....

៤.២ ស្ថាប័នឱ្យថែហើយ មានអារម្មណ៍ល្អ ជាមួយ ប្រទេសថៃ រឺ អត់ ល្អ មិនល្អ ផ្សេង(ស.ព).....

ព្រោះហេតុអ្វី.....

៥- តើទំនាក់ទំនងកម្ពុជា និង ថៃ បច្ចុប្បន្ននេះ ល្អ រឺ មិនល្អ ល្អ មិនល្អ ផ្សេងៗ(ស.ព).....

សង្កេតដឹងដោយរបៀបណា.....

៦-បើនិយាយពីរឿង ទំនាក់ទំនង រវាង កម្ពុជា និង ថៃ ហើយ

៦.១.តើវិទ្យាថៃ គួរតែធ្វើអ្វីខ្លះ:.....

៦.២.តើវិទ្យាថៃ មិនគួរធ្វើអ្វីខ្លះ:.....

៦.៣. តើវិទ្យាកម្ពុជា រឺ វិទ្យាថៃ គួរមានវិធីយ៉ាងណា ដើម្បីអោយកម្ពុជា និង ថៃមានទំនាក់ទំនងគ្នាកាន់តែល្អ.....

៧-តើអ្នកគិតយ៉ាងណា បើជនជាតិខ្មែរ និង ជនជាតិថៃ សហការណ៍គ្នារៀបចំបង្កើតកម្មវិធីផ្សាយវិទ្យា ដើម្បី ជំរុញអោយកាន់តែមាន
ទំនាក់ទំនងរវាងកម្ពុជា និង ថៃ.....

៧.១.គួរបង្កើតកម្មវិធីដែលទាក់ទង និង អ្វីខ្លះ:.....

៧.២.គួររៀបចំកម្មវិធីយ៉ាងណា.....

៨-អ្នកធ្លាប់មើលទូរទស្សន៍ថៃ រឺ អត់ មើល ,មើលកម្មវិធីអ្វី.....

មិនមើល

ภาพผนวก จ

“ดีเจสองแผ่นดิน” คำที่นายสุธีร์ แหวนวิเศษ (ในภาพ) ยืนยันว่าเป็นคำที่ตนเองได้รับขนานนาม เนื่องจากพูดไทยและเขมรพร้อม ๆ กับการเปิดเพลงทั้งของไทยและกัมพูชาในรายการ

ผู้ช่วยวิจัยในพื้นที่ ชาวกัมพูชากำลังสัมภาษณ์ตามแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างประชาชนกัมพูชา ในกัมพูชา

วิทยุชายแดนไทย ศูนย์การเรือนรัฐวิทยุชุมชนคนชายแดน กาบเชิง อ. กาบเชิง จ. สุรินทร์

ชาวแกมพูชาขณะเดินทางกลับ หลังจากข้ามมาจับจ่ายซื้อสินค้าอุปโภคและบริโภคที่ตลาดนัด อ. อรัญประเทศ จ. สระแก้ว

เพลง ขอมตายที่ตาพระยา

ศิลปิน : สายัณห์ สัญญา

เลือดและน้ำตา น้ำท่วมชายแดน มันสร้างรอยแค้น แค้นเป็นหนักหนา ชาวไทยโดนเชือด เลือดนองที่ตาพระยา
เด็กเล็กคนชรา เขมรมันฆ่า เหมือนปลาเหมือนปู

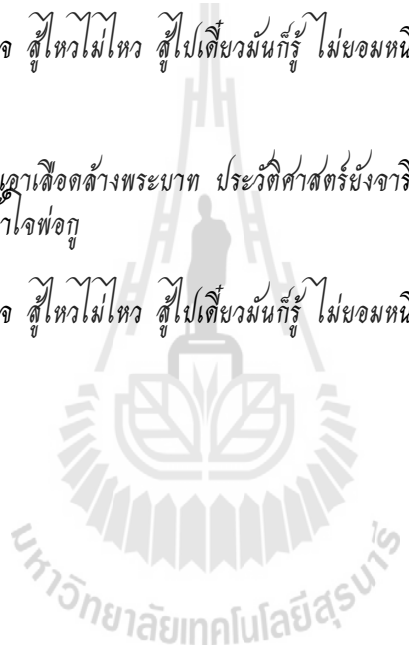
อุยากรุงตะโกน ให้ก้องโลกา แผ่นดินแผ่นดินฟ้า โปรดจงมารู้ ขวานทองทั้งสิ้น นี่มันแผ่นดินของกู จะให้ขุดแห
ขุดรู หนีมันไปอยู่ที่ไหน

พ่อกูชื่อบรมหาราช เคยเอาเลือดล้างพระบาท ประวัติศาสตร์ยังจารึกไว้ ไ้อหฺลสถานพระยาละแวก ที่มันแหก
รั้วเข้าใน เช่นฆ่าคนไทย เหมือนหยามน้ำใจพ่อกู

เลือดและน้ำตา น้ำท่วมดวงใจ สู้ไหวไม่ไหว สู้ไปเดี๋ยวมันก็รู้ ไม่ยอมหนีหน้า ถิ่นตาพระยาบ้านกู พี่น้องไทยจง
คอยดู เราขอสู้ให้โลกบูช่า

พ่อกูชื่อบรมหาราช เคยเอาเลือดล้างพระบาท ประวัติศาสตร์ยังจารึกไว้ ไ้อหฺลสถานพระยาละแวก ที่มันแหก
รั้วเข้าใน เช่นฆ่าคนไทย เหมือนหยามน้ำใจพ่อกู

เลือดและน้ำตา น้ำท่วมดวงใจ สู้ไหวไม่ไหว สู้ไปเดี๋ยวมันก็รู้ ไม่ยอมหนีหน้า ถิ่นตาพระยาบ้านกู พี่น้องไทยจง
คอยดู เราขอสู้ให้โลกบูช่า

เพลง กัญชา

ศิลปิน : คาราวาว

คำศึนี้ยังมีดวงดาวเจิดจ้า ครามท้องฟ้ายังดูสดใส สดุดส่วนของขอบฟ้ากว้างไกล ไม่มีวันใดมีตมิตสนิทนาน
ครามรอยยิ้มยังเต็มเต็มตามใบหน้า กตึนกัญชาไซ้มาแต่ไกล ชั่วชีวิตคิดศึนทำไม เสพสิ่งจุงใจ ให้ร้ายแก่ตัวเรา
เอง

จดจำไว้ในความทรงจำ ความบอบช้ำของตัวเราเอง ล่วงถดถากด้ากตึนฤทธิ์ยา ปรารภนาศรรค์สร้างสิงโต

เจ็บจำไหมในความเผลอนลอย จิตเสื่อมถอยน้อยคนเห็นใจ หมตเร็วแรงท้อใจท้อกาย ท้อถอยไป ถอยหลังเข้า
คลอง

จดจำไว้ในความทรงจำ ความบอบช้ำของตัวเอง ล่วงถล่ำก่อก้าวคืนฤทธิ์ยา ปราบณาจักรค์สร้างสิ่งใด

เจ็บจำไหมในความเผลอนลอย จิตเสื่อมถอยน้อยคนเห็นใจ หมตเร็วแรงท้อใจท้อกาย ท้อถอยไป ถอยหลังเข้า
คลอง

ครามรอยยิ้มยังแถมเต็มตามใบหน้า สุกัญชาหลอกหลอนจิตใจ ชีวิตคิดค้นทำไม เส้นทางสุดท้าย นอนตาย
ใต้ต้นกัญชา

เพลง กระต่อมกัญชา

ศิลปิน : มาลีฮวนน่า

~แดนนี้มีต้นกัญชา ปกคลุมแน่นหนา ใบกัญชาป่านนี้สะพรั่ง เวียงวังทองกะดองกระต่อมพั่งๆ ดีกว่าเวียงราชวัง
ไม่หวังจะแรมไกล

ฟังเสียงไฟไหม้บ้องกัญชา ช่างชวนสุชา เป็นเพลงพากล่อมขวัญเราให้ ฟังเพลินดี ดั่งปีพระอภัย มือป้อง
จากบ้องคู่ใจ จะเป็นหรือตายไม่หวังกังวล เวียงวังทองหรือจะมาสู้

กระต่อมฉันอยู่ ทั้ทุไม่หวังสักคน มีกัญชาคู่ขงว่ามีคู่กมด ถึงหากฉันจนก็ยงคู่ขฉันไม่หวังไต่ป่อง

มองเห็นไฟไหม้ บ้องเป็นควัน ดั่งหนึ่งเมฆสวรรค์ มีตะเกียงตั้งเหมือนจันทร์ส่อง ยามจะนอนก่ายกอดประคอง
มีคู่คู่รักคือบ้อง ชวนให้ฉันบ้องคือบ้องกัญชา

เพลง ชาละวัน

ศิลปิน : คำลา

ชาละวันกุมที จระเข้แสนดีอยู่ในถ้ำธารา มีเมียหนึ่งคน นวดน่องหน้ามุดตีนนี้ไม่มา วันหนึ่ง Sunday ชาละวัน
จระเข้ เล่นตักน้ำมา เจอผู้หญิงอาบน้ำ เจอผู้หญิงอาบน้ำ ตูตต้า ต้า ต้า เพราะไม่ได้นั่งผ้า

ชาละวันที่ใจตาคุดต้าว่ายตอตุไปตอตมา ชาละวันที่ใจตาคุดต้าว่ายตอตุไปตอตมา ตอตเข้าไปก็เจอเงียง ตอต
เข้าไปก็เจอเงียง ชาละวันคอเอียงกดับถ้ำธารา

ถ้าของชาละวันติดนอร์รอดิชั่นจากอเมริกา ตูเย็น วิดีโอ เอาไว้ดูโชว์ในยามชรา เลียงเมียเหมือนเลียงหมา เลียง
เมียเหมือนเลียงหมา เลียงพ่อตาเหมือนเลียงหีบ ฆ่าพ่อตาซะให้ตาย แล้วเอาแม่ยายทำเมีย

โยธาคณจน นวดน่องหน้ามุดอย่าได้ Sorry โยธาคณจน นวดน่องหน้ามุดอย่าได้ Sorry กว่าจะได้เป็นนายช่าง
เหวี่ยงขวัดกะมังนายช่างก็ยังมี

หนุมานชาญสมรเมื่อก่อนไว้จร ตอนนีไว้เปียม หนุมานชาญสมรเมื่อก่อนไว้จร ตอนนีไว้เปียม พอถึงยามตัก พอถึง
ยามตัก หนุมานนิกคิกอกยากตุดนมเมีย

ต้นละมะต้นตอง ตีหนึ่งตีสองปลุกน่องมาตัน ต้นละมะต้นตอง ตีหนึ่งตีสองปลุกน่องมาตัน ต้นละมะต้นเปรี๊ยะถึง
น่องปัดเปี้ยวพีก็จะตัน

จุดเทียนเวียเวียนนวน เรามาหลายคน วนเอี้ยวนเวียน จุดเทียนเวียเวียนนวน เรามาหลายคน วนเอี้ยวนเวียน หมุน
กดับดับเป็เทียน เรามาจุดเทียนเวียนเวียเอี้ยเวียนนวน

จุดเทียนเวียนควาย ผู้หญิงนอนโกด ผู้ชายนอนกรน จุดเทียนเวียนควาย ผู้หญิงนอนโกด ผู้ชายนอนกรน ผู้หญิง
เค้าทำฤทธิ์ ผู้หญิงเค้าทำฤทธิ์ ผู้ชายก็ติดเครื่องยนต์

อาบน้ำที่สงขลา แล้วไปปลัดผ้าที่ปากพนัง อาบน้ำที่สงขลา แล้วไปปลัดผ้าที่ปากพนัง ทาแป้งให้หน้าขาว ทาแป้ง
ให้หน้าขาว แล้วไปชักว้าวที่กันตรัง

รถเครื่องอัตโนมัติ และยามาฮ่ามีอยู่มากมาย รถเครื่องอัตโนมัติ และยามาฮ่ามีอยู่มากมาย จะชวนน้องไปเที่ยว
ภูเก็ต จะชวนน้องไปเที่ยวภูเก็ต แล้วรบกวนกัน...ให้เป็นลม

ประวัตินักวิจัย

รองศาสตราจารย์ ดร. วีรพงษ์ พลนิกรกิจ สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอกจาก Macquarie University, Australia ปี พ.ศ. 2549 ปริญญาโทจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปี พ.ศ. 2542 และปริญญาตรีจากสถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม ปี พ.ศ. 2540 ผลงานทางวิชาการมีดังนี้

หนังสือ คือ การเขียนข่าววิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์เบื้องต้น และคู่มือการเป็นนักจัดรายการวิทยุและผู้ประกาศข่าวโทรทัศน์ และการเขียนบทรายการสำหรับเด็ก

บทความ เช่น (1) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อบทบาทและหน้าที่ของนักจัดรายการวิทยุในจังหวัดนครราชสีมา (2) แนวทางการพัฒนาวิทยุชุมชนเพื่อตอบสนองความต้องการของชุมชนจังหวัดนครราชสีมา (3) แนวทางการพัฒนาวิทยุชุมชนเพื่อตอบสนองความต้องการของชุมชนจังหวัดนครราชสีมา และจังหวัดบุรีรัมย์ (4) โทรทัศน์ชุมชนในประเทศออสเตรเลีย (5) Participation in community radio in Thailand: crossing the Thai-Lao border (6) Participation in community radio in Thailand: the case study of Mukdahan province's community enterprise radio station และ (7) Border Radio: Prospective Roles in strengthening the Relationship between Thailand and Laos

ผลงานวิจัย เช่น (1) ภาณุณา แก้วเทพ, กำจร หลุยยะพงศ์, รุจิรา สุภษา และวีรพงษ์ พลนิกรกิจ “สื่อเพื่อชุมชน: การประมวลองค์ความรู้” ทุณการวิจัยและจัดพิมพ์โดย สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) (2543) (นักวิจัย) (2) วีรพงษ์ พลนิกรกิจ และหนึ่งหทัย ขอผลกลาง “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อบทบาทและหน้าที่ของนักจัดรายการวิทยุในจังหวัดนครราชสีมา” ทุณการวิจัยโดย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี (มทส.) (2544) (หัวหน้าโครงการ) (3) วีรพงษ์ พลนิกรกิจ, เสกสรร พรหมพิทักษ์ และนิภากร กำจรเมณกุล “แนวทางการพัฒนาวิทยุชุมชนเพื่อตอบสนองความต้องการของชุมชนจังหวัดนครราชสีมา และจังหวัดบุรีรัมย์” ทุณการวิจัยโดย สกว. (2545) (หัวหน้าโครงการหลัก) (4) ตามธรรม จินากุล และคณะ “โครงการวิจัยเชิงปฏิบัติการพัฒนารูปแบบบูรณาการเครือข่ายกองทุนสวัสดิการชุมชน อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา” ทุณการวิจัยโดย กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (2550) (นักวิจัย) (5) วีรพงษ์ พลนิกรกิจ นรินทร์ ฉิมสุนทร, หนึ่งหทัย ขอผลกลาง และสรชัย กมลลิมสกุล “ภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี (มทส.) ในสายตาประชาชน มทส. ครูแนะแนว ผู้ปกครอง และนักเรียน” ทุณการวิจัยโดย มทส. (2550) (หัวหน้าโครงการ) (6) “แนวทางการส่งเสริมบทบาทของวิทยุกระจายเสียงตามแนวชายแดนเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว” ทุณการวิจัยโดย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2550 และ (7) สลิตยโชค โพธิ์สะอาด และคณะ “ตลาดสื่อลามก: พฤติกรรมการบริโภคสื่อลามกและทัศนคติต่อแนวคิดในการจัดระบบสื่อลามกของไทย” ทุณการวิจัยโดย วช. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2550. (นักวิจัย)

สถานที่ทำงาน สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ สำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา 30000 โทรศัพท์ 0 4422 4334 โทรสาร 0 4422 4205 ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ weerap@sut.ac.th และ weerap@hotmail.com